Digitized by Google

BIBLIOTECA VITT EMANUELE
13
14 R
5 H

Ex Bibliotheca
PP. Coll. Rom.
Societ. Jesu
19 C, 9

19
O
9

Digitized by Google

12

Digitized by Google

Digitized by Google

13-14 . D. 22

Digitized by Google

SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI

CANONES, ET DECRETA.

Cum citationibus ex vtroque Teſtamento, & Iuris Pontificij Conſtitutionibus alijſque S. R. E. Concil.

AB HORATIO LVCIO CALLIENSI I. C. & Modoetiæ Archipresb. collectis.

His nouiſſimè præter Piorum IV. & V. Rom. Pontif. Bullas: necnon Indicem Seſſ. Decr. Cap. Librorumque Prohibitorum illum poſtremò publicatum;

Acceſſit aurea Margarita materiarum, omnes gemmas in ipſius Concilij ſingulis contextibus abditis copiosè depromens.

Cum Hyacinto omnium Conciliorum ex primo ſub D. Petro, vſque ad Paulum V. per Magiſtrum Mauritium de Gregorio Siculum Ordinis Prædicatorum.

Quæ omnia hac poſtrema editione acuratiſſimè recognita, emendatiora, & vberiora prodeunt.

VENETIIS, Apud Guerilios, M. DC. LXV.

SVPERIORVM PERMISSV.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

[illegible]

Digitized by Google

DESCRIPTIO TRIDENTINÆ CIVITATIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

TRIDENTI Ciuitas in finibus Venetæ Prouinciæ, inter montes, in planitie poſita eſt: muris vallata lapideis, quam ex Septentrione abluit Atheſis fluuius, ambiens milliaris Itali. In ea vias latas, & lapidibus ſtructas, domos verò ita honorificas cernas, vt, nouam, non veterem Ciuitatem præſeferat, Templa ſatis pulchra conſpicias, ſed in omnibus ijs parum ſtructuræ. Arcem habet conſpicuam, vt domum auream dicas potiùs, & quam poſſint, & Imperatores, & Reges percommodè inhabitare, à Bernardo Cleſio Tridentino Præſide auctam, & illuſtratam non multos ante hac annos. Influit placidè in vrbem per muros ab Oriente aqua riuus, ſuper quo ædificia ſericea, & molæ frumentariæ multæ ſunt, vnde item plurimi riuuli deducuntur per medias vias in vſum, & publicam commoditatem. Super Atheſim, ad portam, quæ dicitur Sancti Laurentij, Pontem habet magnificum, ſed ligneum, 140. paſſum longitudinis, Montes circum ſe habet niuibus continuò obſitos, ſcopuloſos, inaceſſos, præcipites, & ita præaltos, vt dicas cælum lumina montium cacumina contingere, Fauces habet duas, quarum altera vergit ad Septentrionem, altera verò ducit Veronam. Planiciem admodum paruam, ſed ridentẽ, & arboribus, & vitibus mirum in modum conſitam, quam Atheſis circuit, & lambit vndequaque. Promiſcua habitantibus lingua, ſcilicet, Theuto-

Digitized by Google

nica, & Itala, ſed Itali omnes etiam, cum placet, Theutonicè loquuntur. Tridentum Germanorum ſentina, Italorum verò refugium eſt, cum quid infortunij, illis occurrit. Parum frumenti, ſed plurimum vini, ac perſuaue habent album, & ſubrubeum. Per æſtatem cælum temperatum eſt: diebus autem canicularibus, Sol apprimè feruens. Hyberno verò tempore propter niuium, & glacierum ingentes horrores, vix huiuſmodi regio habitari poteſt; neque ſatis ſunt hominibus hypocauſta ad depellenda frigora, quæ eo tempore tam magna ſunt, vt non ſinant aquas deſcendere in terram, ſed ſtatim venientes, conuertant in niues. Et quod datur miraculo, vt putei ipſius Ciuitatis per tempus id aquis omninò careant. Boues, & vaccas pro mulis, aſellis, & equis onerarijs habent, cum eorum plauſtris, tàm ad res conuehendas facilibus, vt ad montium cacumina ſic properent, ac ſi eſſent in planicie, à viarumque publicarum curatoribus ita iuga aptata ſunt, vt vſque ad culmen acceſſibile quorumcumque montium ab eiſdem iri poſſit. Nunc demum Ciuitas iſta, & opulenta, & clara effecta eſt propter Concilium, quod in ea fuit per plurimos annos, & nunc viget maximè. Nam huc conuenere quinque primum Cardinales, Præſidentes, & Legati Concilij pro S S. D.N.D. Pio Quarto Pontiſ. Opt. Max. duo ſimiliter Cardinales, Lotharingius, & Madrutius; Patriarchæ tres, Archiepiſcopi 33. Epiſcopi 235. Abbates 7. Ordinum Generales 7. cum Theologis 146. & vltra, Sæcularibus, & Regularibus, Ferdinandique Cæſaris, Regis Galliæ, Hiſpaniarum, Portugalliæ, Hungariæ, Bohemiæ, Poloniæ, Venetiarum, Septem Cantonum, Heluetiorum, Bauariæ, Sabaudiæ, Florentiæ, & aliorum Principum Eccleſiaſticorum Oratores.

BVL-

Digitized by Google

BVLLA INDICTIONIS
Sacri œcumenici, & Generalis Concilij Tridentini, ſub Paulo III. Pontif. Max.

PAVLVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

INITIO noſtri huius Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei omnipotentis prouidentia nobis commiſit, cernentes iam tum in quas perturbationes temporum, quotque incommoda rerum ferè omnium noſtra Paſtoralis ſollicitudo, & vigilantia eſſet vocata, cupiebamus, quidem mederi Chriſtianæ Reipublicæ malis, quibus illa iamdudum vexata, & propemodum oppreſſa eſt: ſed ipſi etiam, vt homines circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impares vires noſtras eſſe ſentiebamus. Nam cum pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſeruandam à plurimis impendentibus periculis Rempub. omnia inuenimus odijs, & diſſenſionibus plena, diſſentientibus preſertim Principibus ijs, inter ſe, quibus ſumma rerum penè omnis à Deo permiſſa eſt. Cum vnum Ouile, & vnum Paſtorem Dominici eſſe gregis ad integritatem Chriſtianę Religionis, & ad cæleſtium bonorum ſpem in nobis confirmandam, neceſſarium duceremus; ſchiſmatis diſſidij hæreſibus erat Chriſtiani nominis diuulſa iam penè, & lacerata vni-

tas. Cum tutam, atque munitam ab infidelium armis, atque inſidijs Rempubl. optaremus; noſtris erratis, noſtraque cunctorum culpa, Dei videlicet ita peccatis noſtris imminente, Rodus fuerat amiſſa, Hungaria vexata, conceptum, & meditatum contra Italiam, contraque Auſtriam, & Illyricum terra, marique bellum; cum impius, & immitis hoſtis noſter Turca nullo tempore requieſceret, noſtrumque inter ſe odia, & diſſenſionem ſuam benè gerendæ rei occaſionem duceret. Igitur, vt dicebamus, intenſa hæreſum diſſenſionum, bellorumque tempeſtate, tantiſque excitatis fluctibus cum eſſemus ad moderandam, & gubernandam Petri nauiculam vocati, nec viribus ipſi noſtris ſatis fideremus; primum coniecimus in Domino cogitatus noſtros, vt ipſe nos nutriret, animumque noſtrum firmitate, & robore, mente, conſilio, ſapientiaque inſtrueret; deinde animo repetentes maiores noſtros ſapientia admirabili, & ſanctitate præditos, ſæpè in ſummis Chriſtianæ Reipublicæ periculis remedium optimum, atque opportuniſſimum œcumenica Concilia, & Epiſcoporum generales Conuentus adhibuiſſe, ipſi quoque animum ad generale habendum Concilium adiecimus, exquiſitiſque Principum ſententijs, quorum nobis videbatur vtilis in primis, & opportuna ad hanc rem eſſe confeſſio; cum eos tunc non alienos ab hoc tam ſancto opere inueniſſemus, œcumenicum Concilium, & generalem eorum Epiſcoporum, aliorumque Patrum, ad quos pertineret, Conuentum in Ciuitate Mantuæ indiximus, anno Incarnationis Dominicæ, (ſicut litteris, & monumentis noſtris teſtatum eſt) 1537. Pontificis noſtri III. ad X. Kalendas Iunij inchoandum: ſpem propè certam habentes, fore, vt cum illic in nomine Domini eſſemus congregati, ipſe ſicuti promiſit Dominus, Matth. 18. in medio noſtrum affuturus, & bonitate, ac miſericordia ſua omnes temporum procellas, omniaque pericula Spiritu oris ſui facilè depulſurus eſſet. Sed, vt ſemper inſidiatur pijs actionibus humani generis hoſtis, primum contra omnem ſpem, & expectationem noſtram denegata fuit nobis Mantuana Ciuitas, niſi aliquas conditiones ſubiremus ab inſtitutis maiorum

iorum

iorum noſtrorum, & conditione temporum noſtraque, ac huius Sanctæ Sedis, ac nominis Eccleſiæ dignitate, libertateque prorſus alienas, quas in alijs noſtris litteris expreſſimus. Quapropter alium inuenire locum, aliamque eligere Ciuitatem neceſſe habuimus, quæ cum non ſtatim nobis occurreret idonea, & apta ad ſequentes Kalendas Nouembris prorogare Concilij celebrationem fuimus coacti. Interim ſæuus, & perpetuus hoſtis noſter Turca, ingenti claſſe Italiam adortus, aliquot oppida in littoribus Apuliæ cœpit, vaſtauit, diripuit, prædas hominum abegit. Nos in maximo timore, & periculo omnium muniendis littoribus noſtris, finitimiſque auxilio iuuandis fuimus occupati; nec tamen interea deſtitimus conſulere, & hortari Chriſtianos Principes, vt, de idoneo habendi Concilium loco quid ſentirent, nobis exponerent, quorum cum eſſent incertæ, variæque ſententiæ, tempuſque diutius, quàm erat opus, videretur extrahi: nos optimo animo, atque vt arbitramur etiam conſilio, Vincentiam elegimus, vrbem copioſam, & Venetorum, qui eam nobis concedebant, virtute, auctoritate, potentia, tum aditum patentem; tum ſtationem omnibus liberam, atque tutam in primis ſe habentem. Sed cum iam tempus longius progreſſum eſſet, nouæque vrbis electionem omnibus ſignificari conuenerit, tamque Kalendas Nouembris appetentes facultatem huius diuulgationis excluderent, hyemſque eſſet propinqua: rurſus altera prorogatione tempus Concilij differre in proximum ſequens Ver, Maijque futuras Kalendas compulſi fuimus. Quare firmiter conſtituta, atque decreta, cum & nos ipſos, & cætera omnia ad eum benè agendum, Deo iuuante, celebrandumque conuentum pararemus, plurimum reputantes intereſſe tum celebrationis Concilij, tum vniuerſæ Chriſtianæ Reipublicæ Chriſtianos Principes pace inter ſe, & concordia conſentire, chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Romanum Imperatorem ſemper Auguſtiſſimum, & Chriſtianiſſimum Regem Franciſcum, duo præcipua Chriſtiani nominis firmamenta, atque ſubſidia, orare, atque obſecrare inſtitimus, vt ad colloquium inter

ſe, & nobiſcum vna conuenirent; quorum quidem apud vtrumque litteris, Nuncijs, & à latere noſtro miſſis, ex venerabilibus Fratrum noſtrorum numero Legatis, ſæpiſſimè egeramus, vt ex ſimultate, & diſſidijs ambo in vnum fœdus, & piam amicitiam vellent conuenire, labentibuſque ſuccurrere Chriſtianis rebus, quarum ſeruandarum cum eſſet illis poteſtas à Deo præcipuè tributa, ſi id non agerent, & ad commune Chriſtianorum bonum ſua conſilia non dirigerentur, acris, & ſeuera ratio eidem Deo ab ipſis reddenda eſſet. Qui aliquando precibus noſtris annuentes, Nicæam ſe contulere, quo nos quoque longum iter, & ſenili ætati noſtræ vehementer contrarium; Dei & pacis conciliandæ cauſa ſuſcepimus. Neque prætermiſimus interea, cum tempus Concilij præſtitutum, Kalendæ videlicet Maij appropinquarent, tres Legatos ſummæ virtutis, ac auctoritatis à latere noſtro de numero eorumdem fratrum noſtrorum, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent, Prælatoſque vndique venientes exciperent, & ea, quæ iudicarent eſſe opus, agerent, & tractarent, quo ad nos ab itinere, & negotio pacis reuerſi, omnia accuratius dirigere poſſemus. Interim verò in illud ſanctum opus, maximeque neceſſarium, tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi ſtudio, omni pietate, ac diligentia. Teſtis eſt nobis Deus, cuius freti clementia, noſmetipſos itineris, & vitæ periculo expoſuimus. Noſtra teſtis conſcientia, quæ nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat, aut prætermiſſæ, aut non quæſitæ ad pacificandum occaſionis. Principes ipſi teſtes, quos tàm ſæpè, tamque amanter Nuncijs, litteris, legatis, monitis, hortatu, precibuſque omnibus obſecrauerimus, vt ſimultates deponerent, vt ſocietatem coirent, vt Chriſtianæ Reipublicæ in maximum, & propinquum iam adductæ diſcrimen, omnibus ſtudijs, & ſubſidijs opitularentur. Iam verò teſtes illæ vigiliæ, atque curiæ, illi diurni, nocturnique animi noſtri labores, graueſque ſollicitudines, quas ob hanc rem, & cauſam, plurimas iam ſuſcepimus, nec tamen

ad op-

Ad optatum exitum noſtra conſilia, & acta adhuc perducta ſunt. Ita enim viſu Domino Deo eſt; quem tamen non deſperamus aliquando optata noſtra benignius reſpecturum, ipſi quidem, quantum in nobis fuit, nihil, quod eſſet noſtro Paſtorali officio debitum, in hac re omiſimus. Quod ſi qui ſunt, qui actiones pacis noſtras in aliam interpretentur partem, dolemus quidem, ſed tamen in dolore noſtro, gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam patientiæ noſtræ ſuos voluit Apoſtolos haberi dignos, qui pro nomine Ieſu, qui pax noſtra eſt contumeliam paterentur. Verum in illo congreſſu, colloquioque noſtro, quod Nicææ habitum eſt, etſi peccatis noſtris impedientibus inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, induciæ tamen decennales factæ ſunt, quarum opportunitate nos ſperantes, & ſacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilij auctoritate perfici poſſe pacem; apud Principes inſtitimus, vt & ipſi venirent ad Concilium, & Prælatos ſuos præſentes ducerent, abſenteſque accerſerent. Qui cum de vtroque ſe excuſaſſent, quod & ipſis redire in Regna ſua tum neceſſe eſſet, & Prælatos, quos ſecum habuiſſent, itinere, atque impendijs feſſos, atque exhauſtos recreari, & refici oporteret; nos hortati ſunt, vt aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilij decerneremus. Qua in re concedenda cum eſſemus aliquantum difficiles, litteras interimà Legatis noſtris, qui Vincentiæ erant, accepimus, tranſacto iam, & longius præterito Concilij ineundi die, vnum vix, aut alterum ex externis nationibus Prælatum Vincentiam ſe contuliſſe. Quo Nuntio accepto, cum videremus eo tempore nulla iam ratione haberi Concilium poſſe, ipſis Principibus conceſſimus, vt differretur tempus agendi Concilij vſque ad ſanctum Paſcha, diemque feſtum futuræ Dominicæ Reſurrectionis. Cuius noſtri præcepti expectationiſque decretæ litteræ Genuæ anno Incarnationis Dominicæ 1538. iv. Kalendas Iulij factæ, publicatæque ſunt, atque hanc dilationem eo propenſius fecimus, quod pollicitus eſt nobis vterque Princeps Legatos ſuos Romam

ad nos

ad nos ſe miſſurum, vt ea, quę ad perfectionem pacis reliqua eſſent, neque Nicœæ ob breuitatem temporis potuerant omnia confici, Romæ commodius coram nobis agerentur, & tractarentur, & ob hanc rationem etiam à nobis ambo petierunt, vt hæc pacificationis procuratio Concilij celebrationi præponeretur, cum ipſum Concilium, pace facta, multo deinde vtilius, & ſalutarius Chriſtianæ Reipublicæ futurum eſſet; ſemper enim hæc pacis ſpes nobis iniecta, Principum nos voluntatibus aſſentiri hortata eſt, quam ſpem vehementer auxit poſt diſceſſum à Nicœa noſtrum ipſorum duorum Principum inter ſe beneuola, amicaque congreſſio, quæ maxima noſtra cum lætitia, à nobis intellecta confirmauit nos in bona ſpe, vt tandem aliquando noſtras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta eſſe crederemus. Hanc igitur pacis concluſionem cum & expectaremus, & vrgeremus, nec ſolum duobus antedictis Principibus, verum etiam chariſſimo in Chriſto filio noſtro Ferdinando Regi Romano videretur, actionem Concilij, niſi pace facta, ſuſcipi non oportere, cunctique à nobis, per litteras, ſuoſque Oratores contenderent, vt alias rurſus temporis prorogationes faceremus, præcipuè autem inſtaret Sereniſſimus Cæſar, promiſiſſe ſe demonſtrans ijs, qui à Catholica vnitate diſſentiunt, operam ſuam apud nos interpoſiturum, vt aliqua concordiæ ratio initetur, quod ante ſuam in Germania profectionem aptè non poſſet fieri. Nos, eadem ſemper ſpe pacis, & tantorum Principum voluntate adducti, cum præſertim cerneremus, ne ad dictum quidem Reſurrectionis feſtum alios Prælatos Vincentiam conuenisse, prorogationis nomen iam fugientes, quod tam ſæpè fruſtra fuerat repetitum, celebrationem Generalis Concilij, ad noſtrum, & Sedis Apoſtolicæ beneplacitum ſuſpendere maluimus, itaque fecimus, & de ſuſpenſione huiuſmodi litteras ad ſingulos ſupradictorum Principum 10. die Ianuarij 1539. dedimus; ſicut ex illis perſpicuè poteſt intelligi. Ea itaque ſuſpenſio neceſſario per nos facta, dum tempus illud magis idoneum à nobis, paciſque aliqua concluſio expectaretur, quę & dignitatem poſtea, frequentiam-

tiamque Concilio, & Chriſtianæ Reipublicæ præſentiorem ſalutem erat allatura; Chriſtianæ interea res in deterius quotidiè prolapſæ ſunt. Hungaris, Rege ipſorum mortuo, Turcam vacantibus Ferdinando Rege bellum in eos mouente; Belgis ad defectionem à Cæſare ex parte quadam incitatis, cuius defectionis comprimendæ cauſam per Galliam amiciſſimè, & cum Rege Chriſtianiſſimo concordiſſimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis iudicio, tranſiens in Belgas Sereniſſimus Cæſar, & illic deinde in Germaniam profectus, Conuentus Germaniæ Principum, & Ciuitatum, tractandæ eius, quam dixerat, concordiæ cauſa habere cæpit. Sed cum ſpe pacis iam deficiente, ille quoque modus curandæ in Conuentibus, tractandæque concordiæ ad maiores potius diſcordias concitandas aptus eſſe videretur; inducti fuimus ad priſtinum Concilij generalis remedium reuerti, idque per Legatos noſtros Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales ipſi Cæſari obtulimus, quòd etiam poſtremò, & præcipuè in Ratisbonenſi conuentu egimus, cum illic dilectus filius noſter Gaſpar, titulatus Sanctæ Praxedis, Cardinalis Contarenus, ſumma doctrina, & integritate Legatum noſtrum ageret. Nam cum id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius conuentus ſententia pateretur à nobis, vt ab Eccleſia diſſentium quoſdam articulos tolerandos declaremus, quo ad per œcumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, vt concederemus, neque Chriſtiana, & Catholica veritas, neque noſtra, & Sedis Apoſtolicæ dignitas permitteret, palàm potius Concilium, vt quàm primum fieret, proponi mandamus. Neque verò in alia vnquam ſententia, & voluntate fuimus; quàm vt primo quoque tempore Concilium œcumenicum, & generale congregaretur; ſperabamus enim ex eo, & pacem populo Chriſtiano, & Chriſtianæ religionis integritatem poſſe recuperari; verumtamen id cùm bona gratia, & voluntate Chriſtianorum Principum habere volebamus. Quam voluntatem dum expectamus, dum obſeruamus tempus abſconditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus; aliquando tandem decernere compulſi ſumus,

ſumus, omne eſſe tempus beneplacitum Deo, cum de rebus ſanctis, & ad Chriſtianam pietatem pertinentibus conſilia ineuntur. Quapropter videntes, maximo quidem animi noſtri cum dolore, rem Chriſtianam quotidie in peius ruere, Vngaria à Turcis oppreſſa, Germanis periclitantibus cæteris omnibus metu, mæroreque afflictis, nullius iam Principis conſenſum expectare, ſed tantum Dei omnipotentis voluntatem, & Chriſtianæ Reipublicæ vtilitatem attendere conſtituimus. Itaque cum Vincentiam amplius non haberemus, cuperemuſque tum vniuerſæ Chriſtianorum ſaluti, tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo per nos noui Concilij habendi loco conſulere, aliquotque locis propoſitis, ipſam Tridentinam Ciuitatem ab ipſis deſiderari videremus, nos etſi in citeriore Italia commodius omnia tractari poſſe iudicabamus, ad eorum tamen poſtulationes noſtram voluntatem paterna charitate deflexímus. Itaque Tridentinam Ciuitatem elegimus, qua in Ciuitate œcumenicum Concilium ad proximè venturas Kalendas Nouembris haberetur, idoneum locum illum ſtatuentes, quo ex Germania quidem, alijſque Germaniæ finitimis nationibus facillimè, ex Gallia, Hiſpania, cæteriſque Prouincijs remotioribus non difficiliter Epiſcopi, & Prælati conuenire poſſent. Dies autem Concilij ea à nobis ſpectata eſt, quæ ſpatium in ſe haberet, & publicandi per Chriſtianas nationes noſtri huius Decreti, & facultatis omnibus Prælatis ad veniendum tribuendæ. Quo minus autem annum tempus præfiniremus mutando Concilij loco, ſicut quibuſdam conſtitutionibus alias præſcriptum eſt, ea res fuit in cauſa, quod longius extrahi ſpem ſanandæ aliqua in parte Chriſtianæ Reipublicæ, quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta eſt, noluimus, & tamen videmus tempora, agnoſcimus difficultates; quid ſperari poſſit ex conſilijs noſtris, incertum eſſe intelligimus. Sed quia ſcriptum eſt: Reuela Domino viam tuam, & ſpera in eo; & ipſe faciet magis Dei clementiæ, & miſericordiæ confidere, quàm noſtræ imbecillitati diffidere, conſtituimus. Sæpè enim fit in bonis operibns incipiendis, vt, quod

quod humana conſilia non valent, diuina virtus efficiat. Huius igitur ipſius Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac Beatorum eius Apoſtolorum Petri, & Pauli auctoritate, qua nos quoque in terris fungimur, freti, atque ſubnixi, de venerabilium item fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſublata, amotaque ſuſpenſione, de qua ſupra commemoratum eſt, quàm per præſentes tollimus, & amouemus ſacrum œcumenicum, & generale Concilium in Ciuitate Tridentina, loco commodo, & libero, omnibuſque rationibus opportuno ad Kalendas proximas Nouembris, anni præſentis ab Incarnatione Domini 1542. incipiendum, proſequendum, & eodem Domino adiuuante, ad ipſius gloriam, atque laudem, & Chriſtiani totius populi ſalutem abſoluendum, perficiendumque indicimus, annunciamus, conuocamus, ſtatuimus, atque decernimus; omnes omnibus ex locis, tàm venerabiles Fratres noſtros Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, quàm alios quoſcumque quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus reſidendi, & ſententias in eis dicendi permiſſa poteſtas eſt, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi iuriſiurandi, quod nobis, & huic Sanctæ Sedi præſtiterunt, ac ſanctæ virtute obedientiæ, alijſque ſub pœnis, iure, aut conſuetudine in celebrationibus Conciliorum aduerſus non accedentes ferri, & proponi ſolitis; mandantes, arctèque præcipientes, vt ipſimet (niſi fortè iuſto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur) aut certè per ſuos legitimos Procuratores, & Nuncios ſacro huic Concilio omninò adeſſe, & intereſſe debeant. Supra autem dictos Imperatorem, Regemque Chriſtianiſſimum, necnon cæteros Reges, Duces, Principes, quorum præſentia, ſi alias vnquam, hoc quidem tempore maximè Sanctiſſimæ Chriſti fidei, & Chriſtianorum omnium futura eſt ſalutaris, rogantes, atque obſecrantes per viſcera miſericordiæ Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti, cuius fidei veritas, & religio, & intus, & extra grauiter iam oppugnatur, vt ſi ſaluam volunt Chriſtianam

eſſe

eſſe Rempublicam, ſi ſe Domino obſtrictos, & obligatos pro maximis illius erga ſe beneficijs intelligunt, ne deſerant ipſius Dei cauſam, & negotium, ipſimet ad Sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipſorum pietas, atque virtus communi vtilitati, ſalutiſque ſuæ, ac cæterorum, & temporali, & æternæ plurimum eſt profutura: Sin autem (id quod nolemus) accedere ipſi non poterunt, ac graues ſaltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui perſonam Principis ſui quiſque, & cum prudentia, & cum dignitate poſſint in Concilio referre. In primis verò, vt id curent, quòd ipſi facillimum eſt, vt ex ſuis cuiuſque Regnis, ac Prouincijs Epiſcopi, & Prælati ſine tergiuerſatione, & mora ad Concilium proficiſcantur; quod maximè quidem à Prælatis, Principibuſque Germaniæ Deum ipſum, atque nos impetrare æquum eſt, vt cum eorum præcipuè cauſa, ipſiſque cupientibus Concilium indictum ſit, & in ea Ciuitate indictum, quæ ab eis eſt deſideria, non grauentur ipſi ſua cunctorum præſentia id celebrare, & ornare, quo melius, atque commodius, quæ ad integritatem, & veritatem Chriſtianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Chriſtianorum inter ſe, tàm Principum, quàm populorum pacem, vnitatem, concordiamque pertineant; & quæ ad repellendos impetus Barbarorum, & infidelium, quibus illi vniuerſam Chriſtianitatem obruere moliuntur, ſint neceſſaria, Deo noſtris conſultationibus præeunte, & lumen ſapientiæ ſuæ, ac veritatis mentibus noſtris præferente, agi in dicto ſacro œcumenico Concilio, & conſpirante omnium charitate, conſuli, tractari confici, ad optatoſque exitus deduci quamprimum, & quàm optimè poſſint. Atque, vt noſtræ hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, neve quis illorum ignorantiæ excuſationem prætendat, cum præſertim etiam non ad omnes, eos quibus nominatim illæ eſſent intimandæ, tutus forſitan pateat acceſſus, volumus, & mandamus, vt in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum: & in Eccleſia Lateranenſi, cùm ibi multitudo populi ad audien-

diendam rem diuinam congregari ſolita eſt, palam clara voce per Curiæ noſtræ Curſores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectæque in valuis dictarum Eccleſiarum, itemque in Cancellariæ Apoſtolicæ portis, & Campi Floræ ſolito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquando expoſitæ pendeant, cumque inde amouebuntur, earum nihilominus exempla in eiſdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiuſmodi omnes, & quoſcumque quos antedictæ noſtræ litteræ comprehendunt poſt ſpatium duorum menſium à die litterarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos eſſe, atque aſtrictos, ac ſi ipſimet illæ coram lectæ, & intimatæ eſſent, tranſumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij ſcripta, aut ſubſcripta, & ſigillo perſonæ alicuius Eccleſiaſticæ in dignitate conſtitutæ, munitæ fuerint, vt fides certa, & indubitata habeatur: mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ indictionis, annunciationis, conuocationis, ſtatuti, decreti, mandati, præcepti, & obſecrationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1542. 11. Kal. Iunij anno 8.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Bleſius.

Hier. Dand.

Digitized by Google

SESSIO PRIMA SACROSANCTI Oecumenici, & Generalis CONCILII TRIDENTINI. SVB PAVLO III. PONT. MAX.

Celebrata die 13. Menſ. Decemb. Anno Dom. 1545.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Decretum de inchoando Concilio.

PLACETNE vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ad extirpationem hæreſum, ad pacem, & vnionem Eccleſiæ, ad reformationem Cleri, & populi Chriſtiani, ad depreſſionem, & extinctionem hoſtium Chriſtiani nominis decernere, & declarare, ſacrum Tridentinum, & generale Concilium incipere, & inceptum eſſe? *Reſponderunt.* Placet.

Indictio futuræ Seſſionis.

Et cum proxima ſit celebritas Natiuitatis D. N. I. C. & ſubſequantur aliæ feſtiuitates labentis, & incipientis anni: placetne vobis primam futuram Seſſionem habendam eſſe die Iouis poſt Epiphaniam, quæ erit ſeptima menſis Ianuarij anno Domini 1546. *Reſponderunt.* Placet.

Digitized by Google

SESSIO II.

Celebrata die VII. Menſis Ianuarij 1546.

Decretum de modo viuendi, & alijs in Concilio ſeruandis.

SAcroſancta Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis: agnoſcens cum B. Iacobo Apoſtolo, quòd omne datum optimum, & omne donum perfectum deſurſum eſt, deſcendens à Patre luminum, qui ijs, qui poſtulant à ſe ſapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis; & ſimul ſciens, quod initium ſapientiæ eſt timor Domini; ſtatuit, & decreuit, omnes, & ſingulos Chriſti fideles, in ciuitate Tridentina congregatos, exhortandos eſſe, prout exhortatur, vt ſe à malis, & peccatis hactenus commiſſis emendare, ac de cætero in timore Domini ambulare, & deſideria carnis non perficere, orationibus inſtare, ſępius confiteri, Eucharistiæ ſacramentum ſumere, Eccleſias frequentare, præcepta denique Dominica, quantum quiſque poterit adimplere, necnon quotidie pro pace Principum Chriſtianorum, & vnitate Eccleſiæ priuatim orare velint: Epiſcopos verò, & quoſcumque alios in ordine ſacerdotali conſtitutos œcumenicum Concilium in ea ciuitate concelebrantes, vt aſſiduè in Dei laudibus incumbere, hoſtias, laudes, & preces offerre, ſacrificium Miſſę quolibet ſaltem die Dominico, in quo Deus lucem condidit, & à mortuis reſurrexit, ac Spiritum Sanctum in Diſcipulos infudit, peragere ſatagant, facientes, ſicut idem Spiritus Sanctus per Apoſtolum præcipit, obſecrationes, orationes, poſtulationes, gratiarum actiones pro SS. D. N. Papa, pro Imperatore, pro Regibus, & cæteris, qui in ſublimitate conſtituti ſunt, & pro omnibus hominibus: vt quietam, & tranquillam vitam agamus, pace fruamur, & fidei incrementum videamus. Præterea hortatur, vt ieiunent ſaltem ſingulis ſextis ferijs in memoriam Paſſionis

Iacob. 1. ca. quam diu. 1. q. 2.

Pſalm. 110. Eccl. 1. Prou. 1. & 9. Cathec. car. 31. in fin.

Act. 2. c. quo die diſt. 75.

1. Tim. 2.

nis Domini, & eleemoſynas pauperibus erogent: in Eccleſia autem cathedrali ſingulis quintis ferijs celebretur Miſſa de Spiritu ſancto cum Litanijs, & alijs orationibus ad hoc inſtitutis; in alijs verò Eccleſijs eadem die dicantur ad minus Litaniæ, & orationes: tempore autem, quo ſacra peraguntur, collocutiones, & confabulationes non fiant: ſed ore, & animo celebranti aſſiſtatur. Et quoniam oportet Epiſcopos eſſe irreprehenſibiles, ſobrios, caſtos, domui ſuæ bene præpoſitos: hortatur etiam, vt ante omnia quilibet in menſa ſeruet ſobrietatem, moderationemque ciborum; deinde cum in eo loco ſæpè otioſi ſermones oriri ſoleant, vt in ipſorum Epiſcoporum menſis, diuinarum Scripturarum lectio admiſceatur; familiares verò ſuos vnuſquiſque inſtruat, & erudiat, ne ſint rixoſi, vinoſi, impudici, cupidi, elati, blaſphemi, & voluptatum amatores; vitia demum fugiant, & virtutes amplectantur, & in veſtitu, & cultu, & omnibus actionibus honeſtatem præferant, ſicut decet miniſtros miniſteriorum Dei. Ad hæc, cum huius ſacroſancti Concilij præcipua cura, ſolicitudo, & intentio ſit, vt propulſatis hæreſum tenebris, quæ per tot annos operuerunt terram, catholicæ veritatis lux, Ieſu Chriſto, qui vera lux eſt, annuente, candor, puritaſque refulgeat, & ea, quæ reformatione egent, reformentur; ipſa Synodus hortatur omnes catholicos hic congregatos, & congregandos, atque eos præſertim, qui ſacrarum litterarum peritiam habent, vt ſedula meditatione diligenter ſecum ipſi cogitent, quibus potiſſimum vijs, & modis ipſius Synodi intentio dirigi, & optatum effectum ſortiri poſſit, quo maturiùs, & conſultiùs damnari damnanda, & probanda probari queant: vt per totum orbem omnes vno ore, & eadem fidei confeſſione glorificent Deum, & Patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Conc. Tolet. 3. c. 1. c ieiunium de cõſec. d. 3. c. de illis 11. q. 1. Inf. Seſſ. 22. in decret. de obſeruandis in cel. Miſſ. Tit. 1. 1. Ti. 3. c. fin. 2. q. 7. com. ſim. Conc. Tolet. 3. c. 7. Concil. Rhemenſe. c. 17. Euſeb. in 4. decr. & infr. Seſſ 25. c. 1. de refor. c. in omnib. de cõſecrat. diſt. 5. ca. pro reu. 44. diſt. 1. Tim. 3.

Io. 1. c. cum ex inuicto extr. de hær.

In ſententijs verò dicendis, iuxta Toletani Concilij ſtatutum, in loco benedictionis conſidentibus Domini ſacerdotibus, nullus debeat, aut immodeſtis vocibus perſtrepere, aut tumultibus perturbare; nullis etiam falſis, vaniſve, aut obſtinatis diſceptationibus contendere: ſed quidquid dicatur, ſic mitiſſima verborum prolatione

temperetur, vt nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Inſuper ipſa ſancta Synodus ſtatuit, ac decreuit, quod, ſi fortè contigerit, aliquos debito in loco non ſedere, & ſententiam, etiam ſub verbo, Placet, proferre, congregationibus intereſſe, & alios quoſcumque actus facere, Concilio durante, nulli proptereà præiudicium generetur, nullique nouum ius acquiratur.

Deinde indicta fuit futura Seſſio ad diem Iouis, quartam menſis Februarij proximè venturi.

SESSIO III.

Celebrata die 4. menſis Februarij 1546.

Decretum de Symbolo Fidei.

IN nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti.

Hæc ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum conſiderans, præſertim earum, quæ duobus illis capitibus de extirpandis hæreſibus, & moribus reformandis continentur, quorum cauſa præcipuè eſt congregata; agnoſcens autem cum Apoſtolo, non eſſe ſibi colluctationem aduerſus carnem, & ſanguinem, ſed aduerſus ſpirituales nequitias in cæleſtibus; cum eodem omnes, & ſingulos in primis hortatur, vt confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus ſumentes ſcutum fidei, in quo poſſint omnia tela nequiſſimi ignea extinguere, atque galeam ſpei ſalutis accipiãt cum gladio ſpiritus, quod eſt verbum Dei. Itaque vt hæc pia eius ſollicitudo principium, & progreſſum ſuum per Dei gratiam habeat, ante omnia ſtatuit, & decernit, præmittendam eſſe Confeſſionem fidei, Patrum exempla in hoc ſecuta, qui ſacratioribus Concilijs hoc ſcutum contra omnes hæreſes in principio ſuarum actionum apponere conſueuerẽ; quo ſolo aliquando, & infideles ad fidem traxerunt, hæreticos expugnarunt, & fideles

Epheſ. 6.

ca. qui reſiſtit 11. q. 3. Aug. ſer de verbis Dom. Conc. Nicenum. Conc. Roman. ſub Innocent. I. Concil. Hip. in princ. Conc. Conſ. 6. actione 17. cum ſi. Concil. Magunt. c. 1.

ſideles confirmarunt. Quare Symbolum fidei, quo ſancta Romana Eccleſia vtitur, tanquam principium illud, in quo omnes, qui fidem Chriſti profitentur, neceſſariò conueniunt; ac fundamentum firmum, & vnicum, contra quod portæ inferi nunquam præualebunt, totidem verbis, quibus in omnibus Eccleſijs legitur, exprimendum eſſe cenſuit, quod quidem eiuſmodi eſt.

Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium; & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei vnigenitum; & ex Patre natum ante omnia ſæcula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; Genitum non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto, ex Maria Virgine, & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die ſecundùm Scripturas: & aſcendit in cælum, ſedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit; qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas: & vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam: Confiteor vnum Baptiſma in remiſſionem peccatorum: & expecto reſurrectionem mortuorum, & vitam venturi ſæculi, Amen.

Clem. epiſt. 1. verſ. ergo cunctis ca. 1. d. 15. cap. baptizandos, cum ſeq. de conſecr. d. 4. c. 1. de ſum. Trinitate, & Conc. Conſ. 6. Act. 17. Matth. 16. in nouo 21. P. ca. Saluator 1. q. 3. Concil. Nic. in fine, & Conc. Cart. 6. c. 20. Conc. Brag. 3. cap. 6; in princ. Conc. Conſtant cap. 7. Ep. in princ. Conc: Chal. in med. Sy. Ro. ſub Iul. I. in princ.

Indictio futuræ Seſſionis.

Eadem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, in ea præſidentibus eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diuerſis partibus accinctos eſſe itineri, nonnullos etiam in via eſſe, quo huc veniant; cogitanſque omnia ab ipſa ſacra Synodo decernenda eo maioris apud omnes exiſtimationis, & honoris videri poſſe, quo maiori fuerint, & pleniori Patrum conſilio, & præſentia ſancita, & corroborata; ſtatuit, & decernit, futuram Seſſionem poſt præſentem celebrandam

eſſe die Iouis, quæ ſubſequetur Dominicam, Lętare, proximè futuram: interim tamen non differri diſcuſſionem, & examinationem eorum, quæ ipſi Synodo diſcutienda, & examinanda videbuntur.

SESSIO IV.

Celebrata die VIII. menſis Aprilis 1546.

Decretum de Canonicis Scripturis.

Hier. 31. Pſ. 109. vt intelligit Auguſt. lib. 16. de Ciu. Dei. ca. 17. to. 5. Mar. vlt. Math 21. cap. in nouo diſt. 1.

SAcroſancta, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in ſpiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis Legatis, hoc ſibi perpetuò ante oculos proponens, vt ſublatis erroribus puritas ipſa Euangelij in Eccleſia conſeruetur: quod promiſſum ante per Prophetas in Scripturis ſanctis, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, Dei Filius, proprio ore primum promulgauit, deinde per ſuos Apoſtolos, tanquam fontem omnis, & ſalutaris veritatis, & morum diſciplinæ omni creaturæ prædicari iuſſit, perſpiciensque hanc veritatem, & diſciplinã contineri in libris ſcriptis, & ſine ſcripto traditionibus, quę ab ipſius Chriſti ore ab Apoſtolis acceptæ, aut ab ipſis Apoſtolis Spiritu ſancto dictante, quaſi per manus traditæ, ad nos vſque peruenerunt, orthodoxorum Patrum exempla ſecuta, omnes libros tàm veteris, quàm noui teſtamenti, cum vtriuſque vnus Deus ſit auctor, necnon traditiones ipſas, tum ad fidem, tum ad mores pertinentes, tanquam vel oretenus à Chriſto, vel à Spiritu ſancto dictatas, & continua ſucceſſione in Eccleſia Catholica conſeruatas, pari pietatis affectu, ac reuerentia ſuſcipit, & veneratur. Sacrorum verò librorum Indicem huic decreto adſcribendum cenſuit, ne cui dubitatio ſuboriri poſſit, quinam ſint, qui ab ipſa Synodo ſuſcipiuntur. Sunt verò infraſcripti. Teſtamenti veteris, quinque Moyſi, id eſt, Geneſis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronomium, Ioſue, Iudicum, Ruth; quatuor Regum: duo Paralipomenon: Eſdræ primus, & ſecundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Iudith, Heſther,

2. Theſ. 2. 1. Cor. 11. 2. Timot. 1. c. 1. eccleſiaſticarum 11. diſt. cap. illa autem 12. diſt. ca. cum Marthæ, de cel. Miſſ.

In can. poſt. cap. Inno. I. epi. 3. cap. 7. Gel. l. in fin. epiſt. Conc. Laod. 1. c. 59.

Heſther, Iob, Pſalterium Dauidicum centum quinquaginta Pſalmorum, Parabolę, Eccleſiaſtes, Canticum Canticorum, Sapientia, Eccleſiaſticus, Iſaias, Hieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores, id eſt, Oſea, Ioel, Amos, Abdias, Ionas, Micheas, Nahum, Habacuch, Sophonias, Aggęus, Zacharias, Malachias, duo Machabæorum, primus, & ſecundus. Teſtamenti noui, quatuor Euangelia, ſecundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem: Actus Apoſtolorum à Luca Euangeliſta conſcripti; quatuordecim Epiſtolæ Pauli Apoſtoli, ſcilicet ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Epheſios, ad Philippenſes, ad Coloſſenſes, duæ ad Theſſalonicenſes, duæ ad Thimotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos: Petri Apoſtoli duæ; Ioannis Apoſtoli tres; Iacobi Aooſtoli vna; Iudę Apoſtoli vna, & Apocalypſis Ioannis Apoſtoli. Si quis autem libros ipſos integros cum omnibus ſuis partibus, prout in Eccleſia Catholica legi conſueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro Sacris, & Canonicis non ſuſceperit, & traditiones prædictas ſciens, & prudens contempſerit, anathema ſit. Omnes itaque intelligant, quo ordine, & via, ipſa Synodus, poſt iactum fidei confeſſionis fundamentum: ſit progreſſura, & quibus potiſſimum teſtimonijs, ac præſidijs in confirmandis dogmatibus, & inſtaurandis in Eccleſia moribus, ſit vſura.

Conc. Cart. 3. c. 47. & c. Sancta Romana d. 13. Conc. Flor. ad fin.

Decretum de editione, & vſu ſacrorum librorum.

INſuper eadem ſacroſancta Synodus conſiderans non parum vtilitatis accedere poſſe Eccleſiæ Dei, ſi ex omnibus Latinis editionibus, quæ circumferuntur, ſacrorum librorum, quęnam pro authentica habenda ſit, innoteſcat; ſtatuit, & declarat, vt hæc ipſa vetus, & vulgata editio, quę longo tot ſæculorum vſu in ipſa Eccleſia probata eſt, in publicis lectionibus, diſputationibus, prædicationibus, & expoſitionibus pro authentica habeatur; & vt nemo illam reijcere quouis prætextu audeat, vel præſumat.

Præterea, ad coercenda petulantia ingenia, decernit, vt nemo ſuę prudentię innixus, in rebus fidei, & morum, ad ædificationem doctrinæ Chriſtianæ pertinentium, ſa-

Ca. hæreſis. & c. Adam, in fin. 22. ca. 3. & inf. Seſ. 13. cap. 1. de Euch. Sacr.

Leo Papa, epiſ. ad Syn. Theol. ca. 6. c. exijt, circa fin. de verb Sign. in 9. c. palam. 11. d. c. de libellis 20. d. c. omnes 24. d. ca. relatum, 37. d. c. hæreſis, & tot. tit. de hæret.

cram Scripturam ad ſuos ſenſus contorquens, contra eum ſenſum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione Scripturarum ſanctarum, aut etiam contra vnanimem conſenſum Patrum ipſam Scripturam Sacram interpretari audeat, etiam ſi huiuſmodi interpretationes nullo vnquam tempore in lucem edendæ forent. Qui contrauenerint, per Ordinarios declarentur, & pœnis à iure ſtatutis puniantur.

Sed & impreſſoribus modum in hac parte, vt par eſt imponere volens, qui iam ſine modo, hoc eſt, putantes ſibi licere quidquid libet, ſine licentia Superiorum Eccleſiaſticorum ipſos Sacræ Scripturæ libros, & ſuper illis annotationes, & expoſitiones quorumlibet indifferenter ſæpè tacito, ſæpè etiam ementito prælo, & quod grauius eſt, ſine nomine auctoris imprimunt; alibi etiam impreſſos libros huiuſmodi temerè venales habent: decernit, & ſtatuit, vt poſthac ſacra Scriptura, potiſſimum verò hæc ipſa vetus, & vulgata editio, quam emendatiſſimè imprimatur: nullique liceat imprimere, vel imprimi facere quoſuis libros de rebus ſacris ſine nomine auctoris, neque illos in futurum vendere, aut etiam apud ſe retinere, niſi primum examinati, probatique fuerint ab ordinario; ſub pœna anathematis, & pecuniæ in Canone Concilij nouiſſimi Lateranenſis appoſita. Et ſi regulares fuerint, vltra examinationem, & probationem huiuſmodi, licentiam quoque à ſuis ſuperioribus impetrare teneantur, recognitis per eos libris, iuxta formam ſuarum ordinationum. Qui autem ſcripto eos communicant, vel euulgant, niſi antea examinati, probatique fuerint, eiſdem pœnis ſubiaceant, quibus impreſſores. Et qui eos habuerint, vel legerint, niſi prodiderint auctores, pro auctoribus habeantur. Ipſa verò huiuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, atque ideò in fronte libri, vel ſcripti, vel impreſſi authenticè appareat, idque totum, hoc eſt, & probatio, & examen gratis fiat, vt probanda probentur, & reprobentur improbanda. Poſt hæc, temeritatem illam reprimere volens, qua ad profana quæque conuertuntur,

Seſs. 10. de impreſſion. lib.

untur, & torquentur verba,& ſententiæ Sacræ Scripturæ, ad ſcurrilia ſcilicet, fabuloſa, vana,adulationes,detractiones, ſuperſtitiones impias, & diabolicas incantationes, diuinationes, ſortes,libellos etiam famoſos:mandat, & præcipit, ad tollendam huiuſmodi irreuerentiam, & contemptum, ne de cætero quiſquam quomodolibet verba Scripturæ Sacræ ad hæc, & ſimilia audeat vſurpare,vt omnes huius generis homines temeratores, & violatores verbi Dei, iuris, & arbitrij pœnis per Epiſcopos coerceantur.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit, proximam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum feſtum proximum Pentecoſtes.

SESSIO V.

Celebrata die 17. Menſis Iunij 1546.

Decretum de peccato originali.

VT fides noſtra Catholica, ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, purgatis erroribus in ſua ſinceritate integra, & illibata permaneat: & ne populus Chriſtianus omni vento doctrinæ circumferatur: cum Serpens ille antiquus humani generis perpetuus hoſtis, inter plurima mala, quibus Eccleſia Dei his noſtris temporibus perturbatur,etiam de peccato originali, eiuſque remedio non ſolum noua, ſed vetera etiam diſſidia excitauerit; ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem tribus Apoſtolicæ Sedis legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, Sacrarum Scripturarum, & Sanctorum Patrum, ac probatiſſimorum Conciliorum teſtimonia, & ipſius Eccleſiæ iudicium,& conſenſum ſecuta,hæc de ipſo peccato originali ſtatuit,fatetur,ac declarat.

Hebr.11. Concil. Magun.can.1. Gen. 3. cap. viſis 16. q.2. Cæleſtinus II. ep.1. c.4.

Si quis non confitetur, primum hominem Adam,cum manda-

Geneſ.2.
Conc. Arauſic.c.2.

mandatum Dei in Paradiſo fuiſſet tranſgreſſus, ſtatim ſanctitatem, & iuſtitiam, in qua conſtitutus fuerat, amiſiſſe, incurriſſeque per offenſam præuaricationis huiuſmodi, iram, & indignationem Dei, atque ideò mortem, quam antea illi comminatus fuerat Deus, & cum morte captiuitatem ſub eius poteſtate, qui mortis deinde habuit imperium, hoc eſt Diaboli, totumque Adam per illam præuaricationis offenſam, ſecundum corpus, & animam in deterius commutatum fuiſſe, anathema ſit.

Rom.5. 1. Cor.15. & Conc. Arauſic ca. 2. cap. quomodo de pœn. diſ. 2. ca. placuit 1. de conf d 4. inf. Seſſ. 6. c. 1. & 7 de iuſt. Rom. 5. d. ca. placuit, cap. regenerante &c. quæris, in fi. de cõſ. &c. diſt. 4. Concil. Mil. edit. cap. 2.

Si quis Adæ præuaricationem ſibi ſoli, & non eius propagini aſſerit nocuiſſe, & acceptam à Deo ſanctitatem, & iuſtitiam, quam perdidit, ſibi ſoli, & non nobis etiam eum perdidiſſe, aut inquinatum illum per inobedientiæ peccatum, mortem, & pœnas corporis tantum in omne genus humanum transfudiſſe, non autem & peccatum, quod mors eſt animæ, anathema ſit: cum contradicat Apoſtolo dicenti: per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo omnes peccauerunt.

1. Tim. 2. ca. multiplex de pœn. d. 1. & inf. Seſ. 21. de inuoc. SS. Apoſt. c. 4.
Io. 1. cap nemo, de conſecr. diſt. 4.
Gal. 3.

Si quis hoc Adæ peccatum, quod origine vnum eſt, & propagatione, non imitatione transfuſum omnibus, ideſt vnicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud remedium aſſerit tolli, quàm per meritum vnius mediatoris Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui nos Deo reconciliauit in ſanguine ſuo, factus nobis iuſtitia, ſanctificatio, & redemptio; aut negat ipſum Chriſti Ieſu meritum per Baptiſmi Sacramentum in forma Eccleſiæ ritè collatum, tàm adultis, quàm paruulis applicari: anathema ſit: quia non eſt aliud nomen ſub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos ſaluos fieri. Vnde illa vox: Ecce agnus Dei, Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa, quicumque baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis.

Conc. Eph. c. 77. & d. c. placuit, de Cle. vni. de ſum. Trin c. 1. in fin. eo. tit. extr. ca. 6.

Si quis paruulos recentes ab vteris matrum baptizandos negat, etiam ſi fuerint à baptizatis parentibus orti: aut dicit in remiſſionem quidem peccatorum eos baptizari, ſed nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lauacro neceſſe ſit expiari ad vitam æternam conſequendam; vnde fit conſequens, vt in eis forma

ma

na Baptiſmatis in remiſſionem peccatorum non vera, ſed falſa intelligatur: anathema ſit: quoniam non aliter ntelligendum eſt id, quod dixit Apoſtolus: Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertranſijt, in quo omnes peccauerunt; niſi quemadmodum Eccleſia Catholica, vbique diffuſa ſemper intellexit; Propter hanc enim regulam fidei, ex traditione Apoſtolorum, etiam paruuli, qui nihil peccatorum in ſemetipſis adhuc committere potuerunt, ideo in remiſſionem peccatorum veraciter baptizantur, vt in eis regeneratione mundetur, quod generatione contraxerunt. Niſi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu ſancto, non poteſt introire in regnum Dei.

Si quis per Ieſu Chriſti Domini noſtri gratiam, quæ in Baptiſmate confertur, reatum originalis peccati remitti negat: aut etiam aſſerit non tolli totum id, quod veram, & propriam peccati rationem habet; ſed illud dicit tantum radi, aut non imputari: anathema ſit. In renatis enim nihil odit Deus; quia nihil eſt damnationis ijs, qui verè conſepulti ſunt cum Chriſto per Baptiſma in mortem: qui non ſecundùm carnem ambulant, ſed veterem hominem exuentes, & nouum, qui ſecundùm Deum creatus eſt, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti ſunt, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chriſti, ita vt nihil prorſus eos ab ingreſſu cęli remoretur. Manere autem in baptizatis concupiſcentiam, vel fomitem, hæc ſancta Synodus fatetur, & ſentit; quæ cum ad agonem relicta ſit, nocere non conſentientibus, ſed vtiliter per Chriſti Ieſu gratiam repugnantibus non valet: quinimò, qui legitimè certauerit, coronabitur. Hanc concupiſcentiam, quam aliquando Apoſtolus peccatum appellat, S. Synodus declarat, Eccleſiam Catholicam nunquam intellexiſſe peccatum appellari, quod verè, & propriè in renatis peccatum ſit, ſed quia ex peccato eſt, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium ſenſerit: anathema ſit.

Declarat tamen hæc ipſa S. Synodus, non eſſe ſuæ intentionis

verſ cum ergo de bapt. inf. Seſ. 7. ca. 13. de bapt.
Rom. 5. cap. placuit, cap. quæris in fi. & c. regenerante de cõſec. d. 4.
Io. 3. c. filius 11. c. non dubito de conſecr. d. 4. cap. debitum, cũ ſeq. de bapt.
Infr. Seſſ. 7. c. 6. cum ſeq. de Sacram.
Ro. 8. & cap. propriè, de conſ. d. 4. d. c. regenerãte
Rom. 6.
Coloſs. 3.
Ephe. 4.
c. quomodo renouari, de pœn. diſt. 2.
Rom. 8.
Galat. 3.
c. non omnis 22. q. 2.
Aug. li. 6. cõtra Iul. Pelag. ca. 6. To. 7. & ca. 2. de conſ. diſt. 4.
2. Tim. 2.
Coloſ. 3.
Rom 7.
ca. nam concupiſcentiã, extr. de conſuet.

In extrau. com. li. 3. de reliq. & ven. ſanct.

tentionis comprehendere in hoc decreto, vbi de peccato originali agitur, beatam, & immaculatam Virginem Mariam Dei genitricem; ſed obſeruandas eſſe conſtitutiones felicis recordationis Xyſti Papæ IV. ſub pœnis in eis Conſtitut. contentis, quas innouat.

Decretum de Reformatione. *Cap. I.*

EAdem ſacroſancta Synodus, pijs ſummorum Pontificum, & probatorum Conciliorum conſtitutionibus inhærens, eaſque amplectens, & illis adijciens, ne cæleſtis ille ſacrorum librorum theſaurus, quem Spiritus Sanctus ſumma liberalitate hominibus tradidit, neglectus iaceat, ſtatuit, & decreuit, quod in illis Eccleſijs, in quibus præbenda, aut præſtimonium, ſeu aliud quouis nomine nuncupatum ſtipendium pro lectoribus S. Theologiæ deputatum reperitur, Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates, & alij locorum Ordinarij, eos, qui prębendam, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium huiuſmodi obtinent, ad ipſius ſacræ Scripturæ expoſitionem, & interpretationem per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per idoneum ſubſtitutum ab ipſis Epiſcopis, Archiepiſcopis, Primatibus, & alijs locorum Ordinarijs eligendum, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. De cætero verò præbenda, præſtimonium, aut ſtipendium huiuſmodi non niſi perſonis idoneis, & quæ per ſeipſos id munus explere poſſint, conferantur, & aliter facta prouiſio nulla ſit, & inualida. In Eccleſijs autem Metropolitanis, vel cathedralibus, ſi ciuitas inſignis, vel populoſa fuerit, ac etiam in collegiatis exiſtentibus in aliquo inſigni oppido, etiam nullius diœceſis, ſi ibi clerus numeroſus fuerit, vbi nulla præbenda, aut præſtimonium, ſeu ſtipendium huiuſmodi deputatum reperitur, præbenda quomodocumque, præterquam ex cauſa reſignationis primò vacatura, cui aliud onus incompatibile iniunctum non ſit, ad eum vſum ipſo facto perpetuò conſtituta, & deputata intelligatur. Et quatenus in ipſis Eccleſijs nulla, vel non ſufficiens præbenda foret, Metropolitanus, vel Epiſco-

c. quia, & c. ſi. de mag. & infr. Seſſ. 23. de ref. ca. 18.

Infr. Seſſ. 14. ca. 15. de ref.

piſcopus ipſe per aſſignationem fructuum alicuius ſim-
icis beneficij; eiuſdem tamen debitis ſupportatis one-
bus, vel per contributionem beneficiatorum ſuæ ciui-
tis, & diœceſis, vel alias, prout commodius fieri poterit,
: Capituli conſilio ita præuideat, vt ipſa ſacræ Scriptu-
e lectio habeatur, ita tamen, vt quæcumque aliæ lectio-
es, vel conſuetudine, vel quauis alia ratione inſtitutæ,
ropter id minimè prætermittantur: Eccleſiæ verò, qua-
um annui prouentus tenues fuerint, & vbi tam exigua
ſt cleri, & populi multitudo, vt Theologiæ lectio in eis
ommodè haberi non poſſit, ſaltem magiſtrum habeant,
b Epiſcopo cum conſilio Capituli eligendum, qui cleri-
os, alioſque ſcholares pauperes Grammaticam gratis
oceat, vt deinceps ad ipſa Sacræ Scripturæ ſtudia, an-
uente Deo, tranſire poſſint. Ideoq. illi magiſtro Gram-
naticés, vel alicuius ſimplicis beneficij fructus, quos tam-
iu percipiat, quamdiu in docendo perſtiterit: aſſignen-
ur; dum tamen beneficium ipſum ſuo debito non frau-
letur obſequio, vel ex Capitulari, vel Epiſcopali menſa
:ondigna aliqua merces perſoluatur: vel alias Epiſco-
us ipſe aliquam rationem ineat ſuæ Eccleſiæ, & diœce-
i accommodam; ne pia hæc vtilis, atque fructuoſa pro-
iiſio quouis quæſito colore negligatur. In Monaſterijs
juoque Monachorum, vbi commodè fieri queat, etiam
ectio ſacræ Scripturæ habeatur. Qua in re ſi Abbates
negligentes fuerint, Epiſcopi locorum, in hoc, vt Sedis
Apoſtolicæ delegati, eos ad id opportunis remedijs com-
pellant. In conuentibus verò aliorum regularium, in qui-
us ſtudia commodè vigere poſſunt, ſacræ Scripturæ le-
ctio ſimiliter habeatur: quæ lectio à Capitulis generali-
us, vel prouincialibus aſſignetur dignioribus magiſtris
n Gymnaſijs etiam publicis, vbi tàm honorifica, & cæ-
terorum omnium maximè neceſſaria lectio hactenus in-
ſtituta non fuerit, religioſiſſimorum Principum, ac re-
rum publicarum pietate, & charitate ad Catholicæ fidei
defenſionem, & incrementum, ſanæque doctrinæ con-
ſeruationem, & propagationem inſtituatur; & vbi inſtitu-
a foret, & negligeretur, reſtituatur. Et ne ſub ſpecie pie-

Cõnc. Conſ. 6.c.5 cum alleg. à me in trac. de priu. ſch. priu 88. cap.1. & cap. quia, de Ma. Conc Later. ſub Alex. 3. ca. 18. & ſub Innoc. III. c. 11. & inf. Seſſ. 23. c. 18. de ref. Clene in agro. de ſtatu Monac. cap. 2 de Mag.

Abbatis officium in lectore eligendo.

2. de Mag.

tatis impietas diſſeminetur, ſtatuit eadem Sancta Synodus neminem ad huiuſmodi lectionis officium tàm publicè, quàm priuatim admittendum eſſe, qui prius ab Epiſcopo loci de vita, moribus, & ſcientia examinatus, & approbatus non fuerit: quod tamen de lectoribus in clauſtris Monachorum non intelligatur. Docentes verò ipſam ſacram Scripturam, dum publicè in ſcholis docuerint, & ſcholares, qui in ipſis ſcholis ſtudent, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum, præbendarum, & beneficiorum ſuorum, in abſentia, à iure communi conceſſis, plenè gaudeant, & fruantur.

c. fi. de mã. com. alleg. in meo tract. de priuil. ſchol. priu. 98. infr. Seſſ. 24. c. 4. de ref.

Caput II.

Conc. Car. 4. cap. 10. Conc. Mag. cap. 35. Concil Rhemen. c. 14. & 15. ca. Epiſc. lib. 3. 88. diſt. infr. Seſſ 24. c 4. de ref. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. 10. cap. inter cætera de offic. ord.

QVia verò Chriſtianæ Reipublicæ non minus neceſſaria eſt prædicatio Euangelij, quàm lectio, & hoc eſt præcipuum Epiſcoporum munus: ſtatuit, & decreuit eadem ſancta Synodus: omnes Epiſcopos, Archiepiſcopos, Primates, & omnes alios Eccleſiarum Prælatos teneri per ſeipſos, ſi legitimè impediti non fuerint, ad prædicandum ſanctũ Ieſu Chriſti Euangelium. Si verò contigerit Epiſcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimẽto, iuxta formam generalis Concilij, viros idoneos aſſumere teneantur ad huiuſmodi prædicationis officium ſalubriter exequendum. Si quis autem hoc adimplere contempſerit, diſtrictè ſubiaceat vltioni. Archipresbyteri quoque, Plebani, & quicumque Parochiales, vel aliàs curam animarum habentes, Eccleſias quocumque modo obtinent, per ſe, vel alios idoneos, ſi legitimè impediti fuerint, diebus ſaltem Dominicis, & feſtis ſolemnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & earum capacitate paſcant ſalutaribus verbis, docendo ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem: annunciandoque eis cum breuitate, & facilitate ſermonis vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas ſectari oporteat, vt pœnam æternam euadere, & cæleſtem gloriam conſequi valeant. Id verò ſi quis eorum præſtare negligat, etiam ſi ab Epiſcopi iuriſdictione quauis ratione exemptum ſe eſſe pretenderet, etiam

Conc. Conſtan. 6. c. 8. c. extr. §. habetur etiam, de verb. ſignif. Conc. Later. vlt. Seſſ. 15.

etiam ſi eccleſiæ quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monaſterio etiam extra diœceſim exiſtenti forſan annexæ, vel vnitæ, modo re ipſa in diœceſi ſint: prouida paſtoralis Epiſcoporum ſolicitudo non deſit, ne illud impleatur, *Paruuli petierunt panem, & non erat qui frangeret eis.* Itaque vbi ab Epiſcopo muniti trium menſium ſpatio muneri ſuo defuerint, per cenſuras Eccleſiaſticas, ſeu alias ad ipſius Epiſcopi arbitrium cogantur, ita vt etiã ſi ei ſic expedire viſum fuerit, ex beneficiorum fructibus alteri, qui id præſtet, honeſta aliqua merces perſoluatur, donec principalis ipſe reſipiſcens officium ſuum impleat. Ier. Tren. 4.

Si quæ verò parochiales Eccleſiæ reperiantur ſubiectæ monaſterijs in nulla diœceſi exiſtentibus, ſi Abbates, & regulares Prælati in prædictis negligentes fuerint, à Metropolitanis, in quorum prouincijs diœceſes ipſe ſitæ ſunt, tanquam quo ad hoc Sedis Apoſtolicæ delegatis, compellantur. Neque huius decreti executionem conſuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, ſiue recurſus impedire valeat, quouſque deſuper à competenti iudice, qui ſummariè, & ſola facti veritate inſpecta, procedat, cognitum, & deciſum fuerit. Regulares verò cuiuſcumque Ordinis, niſi à ſuis Superioribus de vita, moribus, & ſcientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinum, prædicare non poſſint, cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis præſentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. In Eccleſijs verò, quæ ſuorum Ordinum non ſunt, vltra licentiam ſuorum Superiorum, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur, ſine qua in ipſis Eccleſijs non ſuorum Ordinum nullo modo prædicare poſſint; ipſam autem licentiam gratis Epiſcopi concedant. Conc. Later. vlt. Seſſ. 11. de modo prædic.

Si verò (quod abſit) Prædicator errores, aut ſcandala diſſeminauerit in populum, etiam ſi in monaſterio ſui, vel alterius Ordinis prædicet, Epiſcopus ei prædicationem interdicat. Quòd ſi hæreſes prædicauerit, contra eum ſecundùm iuris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem procedat, etiam ſi prædicator ipſe generali, vel ſpeciali ca. excommunicamus, §. quia verò, de hæret. in fr. Seſſ. 24 c. 4. de ref. & c. non liceat 92. diſt. ad Rom. 10.

ciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætenderet ; quo caſu Epiſcopus authoritate Apoſtolica, & tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedat. Curent autem Epiſcopi, ne quis prædicator vel ex falſis informationibus, vel alias calumnioſè vexetur, iuſtamue de eis conquerendi occaſionem habeat.

Caueant præterea Epiſcopi, ne aliquem vel eorum, qui cum ſint nomine Regulares, extra clauſtra tamen, & obedientiam religionum ſuarum viuunt, vel Presbyterorum ſæcularium, niſi ipſi noti ſint, & moribus, atque doctrina probati, etiam quorumlibet priuilegiorum prætextu, in ſua ciuitate, vel diœceſi prædicare permittant, donec ab ipſis Epiſcopis ſuper ea re ſancta Sedes Apoſtolica conſulatur: à qua priuilegia huiuſmodi, niſi tacita veritate, & expreſſo mendacio ab indignis extorqueri veriſimile non eſt.

Concil, Lat. ſub Innoc. III. c.62. ca. cū ex eo, de pœnit.& remiſs. Clem. abuſionibus eod tit. infr. Seſſ. 21. de refor ca.9.c. vt officium, §. compeſcēdi, de hær.in 6.

Quæſtores verò eleemoſynarij, qui etiam quæſtuarij vulgò dicuntur, cuiuſcumque conditionis exiſtant, nullo modo nec per ſe, nec per alium prædicare præſumant, & contra facientes ab Epiſcopis, & Ordinarijs locorum, priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus, opportunis remedijs omninò arceantur.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit, primam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe die Iouis, ideſt, feria quinta poſt feſtum beati Iacobi Apoſtoli.

Prorogata deinde fuit Seſſio ad diem 13. menſis Ianuarij 1547.

SESSIO VI.

Celebrata die 13. menſis Ianuarij 1547.

Decretum de iuſtificatione. Prooemium.

CVm hoc tempore non ſine multarum animarum iactura, & graui Eccleſiaſticæ vnitatis detrimento, erronea quædam diſſeminata ſit de iuſtificatione doctrina

na ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, Eccleſiæ tranquillitatem, & animarum ſalutem, ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, Diuina prouidentia Papæ III. Reuerendiſs. Dominis, Dominis, Io. Maria Epiſcopo Præneſtino de Monte, & Marcello titul. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus; & Apoſtolicis de latere Legatis, exponere intendit omnibus Chriſti fidelibus veram, ſanamque doctrinam ipſius iuſtificationis, quam Sol iuſtitiæ Chriſtus Ieſus, fidei noſtræ auctor, & conſummator docuit, Apoſtoli tradiderunt, & Catholica Eccleſia Spiritu Sancto ſuggerente, perpetuò retinuit: diſtrictius inhibendo, ne deinceps audeat quiſquam aliter credere, prædicare, aut docere, quàm præſenti decreto ſtatuitur, ac declaratur.

De natura, & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate. Cap. I.

PRimum declarat S. Synodus, ad iuſtificationis doctrinam probè, & ſincerè intelligendam, oportere, vt vnuſquiſque agnoſcat, & fateatur, quod cum omnes homines in præuaricatione Adæ innocentiam perdidiſſent, facti immundi, & vt Apoſtolus inquit, natura filij iræ, quemadmodū in decreto de peccato originali expoſuit, vſque adeò ſerui erant peccati, & ſub poteſtate Diaboli, ac mortis, vt non modo Gentes per viam naturæ, ſed ne Iudæi quidemper ipſam etiam litteram legis Moyſi, inde liberari, aut ſurgere poſſent: tametſi in eis liberum arbitrium minimè extinctum eſſet, viribus licet attenuatum, & inclinatum.

Aug. To. 1. 5. Conf ca 9. 2. Cor. 15. Rom. 5. Eph. 3. ſupra Seſſ. 5. in pr. Rom. 8. & 9.

De diſpenſatione, & myſterio aduentus Chriſti. Cap. II.

QVo factum eſt, vt cæleſtis Pater, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, Chriſtum 2. Cor. 1.

Ieſum filium ſuum, & ante legem, & legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promiſſum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miſerit, vt & Iudæos, qui ſub lege erant, redimeret, & Gentes, quæ non ſectabantur iuſtitiam, iuſtitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Hunc propoſuit Deus propitiatorem per fidem in ſanguine ipſius pro peccatis noſtris, non ſolum autem pro noſtris, ſed etiam pro totius mundi.

Gen.49.cum ſim. Galat.4. Pſal.2.88. & 109. Iſa.7. 11. & 45. Ierem.23. Abacuc.3. Oſeæ 6. Baruch.3. 1.Reg.2. Dan.9. Aug. li.7.de Ciu. Dei ca. 32. Tim.5. Epheſ.1. Rom.3.

Qui per Chriſtum iuſtificantur. Cap. III.

VErum & ſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt: ſed ij dumtaxat, quibus meritum paſſionis eius communicatur. Nam ſicut re vera homines, niſi ex ſemine Adæ propagati naſcerentur, non naſcerentur iniuſti, cum in ea propagatione per ipſum, dum concipiuntur, propriam iniuſtitiam contrahunt: ita, niſi in Chriſto renaſcerentur, nunquam iuſtificarentur; cum ea renaſcentia per meritum paſſionis eius, gratia, qua iuſti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apoſtolus gratias nos ſemper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partes ſortis Sanctorum in lumine, & eripuit de poteſtate tenebrarum, tranſtulitque in regnum filij dilectionis ſuæ: in quo habemus redemptionem, & remiſſionem peccatorum.

Coloſ.1. 1. Tim.2. & 2. Tim.1.ca. multiplex de pen.diſ.1. 1.Ioan.2. Eccleſ.17. & cap. ſi enim de pen diſ.1. Pſal. 102. & 119. 2.Cor.5.& 1. & Io.2.Infr. can.1 Coloſſ.1.

Inſinuatur deſcriptio iuſtificationis impij, & modus eius in ſtatu gratiæ. Cap. IV.

QVibus verbis iuſtificationis impij deſcriptio inſinuatur, vt ſit translatio ab eo ſtatu, in quo homo naſcitur filius primi Adæ, in ſtatum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per ſecundum Adam Ieſum Chriſtum Saluatorem noſtrum: quæ quidem translatio poſt Euangel. promulgatum, ſine lauacro regenerationis, aut eius voto, fieri non poteſt, ſicut ſcriptum eſt, niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto non poteſt introire in regnũ Dei.

Gal 3. Tit.3. Cic. de ſum. Trin 1.Cor.15. Ioan.13. Ca. filius, & c. non dubito de conſ. diſp.4. c. debitum, cum ſeq extra de Bap.

De

De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit. Cap. V.

DEclarat præterea ipſius iuſtificationis exordium in adultis à Deo per Chriſtum Ieſum, prçueniente gratia, ſumendum eſſe, hoc eſt, ab eius vocatione, qua nullis eorum exiſtentibus meritis, vocantur, vt qui per peccata à Deo auerſi erant, per eius excitantem, atque adiuuantem gratiam ad conuertendum ſe ad ſuam ipſorum iuſtificationem, eidem gratię liberè aſſentiendo, & cooperando diſponentur: ita vt tangente Deo cor hominis per ſpiritus ſancti illuminationem, neque homo ipſe nihil omninò agat, inſpirationem illam recipiens: quippe qui illam & abijcere poteſt; neque tamen ſine gratia Dei mouere ſe ad iuſtitiam coram illo libera ſua voluntate poſſit. Vnde in ſacris litteris cum dicitur: Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis noſtræ admonemur. Cum reſpondemus: Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur: Dei nos gratia præueniri confitemur.

Infr. can. 8.

Zach. 8. Ioel 2. c. conuertimini de pœn. diſt. 1. Ier. in fin. orationis.

Modus præparationis. Cap. VI.

DIſponuntur autem ad ipſam iuſtitiam, dum excitati Diuina gratia, & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credentes vera eſſe, quæ diuinitus reuelata, & promiſſa fuit: atque illud inprimis, à Deo iuſtificari impium per gratiam eius, per redemptionem, quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dum peccatores ſe eſſe intelligentes, à diuinæ iuſtitiæ timore, quo vtiliter concutiuntur, ad conſiderandam Dei miſericordiam ſe conuertendo, in ſpem eriguntur, fidentes Deum ſibi propter Chriſtum propitium fore: illumq; tanquam omnis iuſtitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur aduerſus peccata, per odium aliquod, & deteſtationem, hoc eſt, per eam pœnitentiam, quam ante Baptiſmum agi oportet: denique dum proponunt ſuſcipere Baptiſmum, inchoare nouam vitam, & ſeruare diuina mandata. De hac diſpoſitione ſcriptum eſt: Accedentem

Inf. ca. 14. & Seſſ. 24. ca. 4. de contritione.

Hebr.11. Mar.2. Matth 9. Eccleſ.1.

dentem ad Deum oportet credere, quia eſt, & quod inquirentibus ſe remunerator ſit. Et, Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, Timor Domini expellit peccatum. Et, Pœnitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum in nomine Ieſu Chriſti, in remiſſionem peccatorum veſtrorum. Et, Accipietis donum Spiritus ſancti. Et, Euntes ergo docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, docentes eos ſeruare quæcumque mandaui vobis. Denique, Præparate corda veſtra Domino.

Acto.1.ca.agunt, & cap. propriè de conſ. diſt. 4. Matth.vlt. Luc.24. can. prima, can. ſi qua, & cap. propriè, de conſecr. d.4. 1.Reg.7.

Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſæ. Cap. VII.

HAnc diſpoſitionem, ſeu præparationem, iuſtificatio ipſa conſequitur, quæ non eſt ſola peccatorum remiſſio, ſed & ſanctificatio, & renouatio interioris hominis per voluntariam ſuſceptionem gratiæ, & donorum. Vnde homo ex iniuſto fit iuſtus, & ex inimico amicus, vt ſit hæres ſecundum ſpem vitæ æternæ. Huius iuſtificationis cauſæ ſunt, finalis quidem gloria Dei, & Chriſti, ac vita æterna, efficiens verò, miſericors Deus, qui gratuito abluit, & ſanctificat, ſignans, & vngens Spiritu promiſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditatis noſtræ: meritoria autem, dilectiſſimus vnigenitus ſuus, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum eſſemus inimici, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, ſua ſanctiſſima paſſione in ligno crucis nobis iuſtificationem meruit, & pro nobis Deo Patre ſatisfecit: inſtrumentalis item, Sacramentum Baptiſmi, quod eſt Sacramentum fidei, ſine qua nulli vnquam contigit iuſtificatio: demum vnica formalis cauſa eſt iuſtitia Dei: non qua ipſe iuſtus eſt, ſed qua nos iuſtos facit; qua videlicet ab eo donati renouamur ſpiritu mentis noſtræ, & non modo reputamur, ſed verè iuſti nominamur, & ſumus, iuſtitiam in nobis recipientes, vnuſquiſque ſuam ſecundum menſuram, quam Spiritus ſanctus partitur ſingulis, prout vult ſecundum propriam cuiuſque diſpoſitionem, & cooperationem. Quamquam enim nemo poſſit eſſe iuſtus, niſi cui merita paſſionis

Tit.3. Eph.2.

ca. nihil eſt, de conſ. d.4. ca. hoc eſt de conſ. diſ.2.

c. multiplex de pœn. diſ.1. c. nec quemquam, poſt princip. de conſecr. d.14. Philip.2.

...onis D.N.Ieſu Chriſti communicantur,id tamen in hac ...impij iuſtificatione fit, dum eiuſdem ſanctiſſimæ paſſionis merito per Spiritum ſanctum Charitas Dei diffunditur in cordibus eorum,qui iuſtificantur,atque ipſis inhæreat. Vnde in ipſa iuſtificatione cum remiſſione peccatorum hæc omnia ſimul infuſa, accipit homo per Ieſum Chriſtum, cui inſeritur,fidem,ſpem,& charitatem. Nam fides niſi ad eam ſpes accedat,& charitas,neque vnit perfectè cum Chriſto, neque corporis eius viuum membrum efficit: qua ratione veriſſimè dicitur: Fidem ſine operibus mortuam, & otioſam eſſe. Et in Chriſto Ieſu neque circumciſionem aliquid valere,neque præputium: ſed fidem,quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptiſmi Sacramentum ex Apoſtolorum traditione Cathecumeni ab Eccleſia petunt, cum petunt fidem, vitam æternam præſtantem: quam ſine ſpe, & charitate fides præſtare non poteſt. Vnde & ſtatim verbum Chriſti audiunt: Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata. Itaque veram, & Chriſtianam iuſtitiam accipientes: eam ſeu primam ſtolam pro illa,quam Adam ſua inobedientia ſibi, & nobis perdidit,per Chriſtum Ieſum illis donatam, candidam, & immaculatã iubentur ſtatim renati conſeruare, vt eam perferant ante tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti, & habeant vitam æternam.

Rom.5. Infr.can.10. Conc. Mag. ca.1.ca.ſicut vngenti 1.q. 1. & Iac. 1. in fin. Gal.5 ca.circumciſio, & can. firmum de pœnit. d. 2. c.1 §.quia verò de Sac. vnct. Matth.19. Luc.15. c. quomodo renouari de diſt.2. Cel.l. epiſt.1. ca.4. Rom.5. Cat. car. 18. 20.ſup.ſeſ.5. de pec. orig. poſt princ.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iuſtificari. Cap. VIII.

CVm verò Apoſtolus dicit,iuſtificari hominem per fidem, & gratis,ea verba in eo ſenſu intelligenda ſunt, quem perpetuus Eccleſiæ Catholicæ conſenſus tenuit,& expreſſit, vt ſcilicet per fidem ideò iuſtificari dicamur, quia fides eſt humanæ ſalutis initium, fundamentum, & radix omnis iuſtificationis: ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, & ad filiorum eius conſortium peruenire: gratis autem iuſtificari ideò dicamur, quia nihil eorum,quæ iuſtificationem præcedunt ſiue fides, ſiue opera, ipſam iuſtificationis gratiam promeretur: ſi enim gratia eſt, ia...

Rom 3. Hebr.11. Inf.can.9. Rom.10. Eph.2. Tit.3.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

iam non ex operibus: alioquin, vt idem Apoſtolus inquit, gratia iam, non eſt gratia.

Contra inanem hæreticorum fiduciam. Cap. IX.

QVamuis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, neque remiſſa vnquam fuiſſe peccata, niſi gratis diuina miſericordia propter Chriſtum: nemini tamen fiduciam, & certitudinem remiſſionis peccatorum ſuorum iactanti, & in ea ſola quieſcenti peccata dimitti, vel dimiſſa eſſe, dicendum eſt, cum apud hæreticos, & ſchiſmaticos poſſit eſſe, imò noſtra tempeſtate ſit, & magna contra Eccleſiam Catholicam contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia; Sed neque illud aſſerendum eſt, oportere eos, qui verè iuſtificati ſunt, abſque vlla omninò dubitatione apud ſemetipſos ſtatuere, ſe eſſe iuſtificatos, neminemque à peccatis abſolui, ac iuſtificari, niſi eum, qui certò credat, ſe abſolutum, & iuſtificatum eſſe: atque hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: quaſi qui hoc non credit, de Dei promiſſis: deq; mortis, & reſurrectionis Chriſti efficacia dubitet. Nam ſicut nemo plus de Dei miſericordia, de Chriſti merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: ſic quilibet, dum ſeipſum, ſuamque propriam infirmitatem, & indiſpoſitionem reſpicit, de ſua gratia formidare, & timere poteſt; cum nullus ſcire valeat certitudine fidei, cui non poteſt ſubeſſe falſum, ſe gratiam Dei eſſe conſecutum.

Infr. can. 12. & 13.

Infr. can. 14. Pſal. 83.

De acceptæ iuſtificationis incremento. Cap. X.

SIc ergo iuſtificati, & amici Dei, ac domeſtici facti, euntes de virtute in virtutem, renouantur, vt Apoſtolus inquit, de die in diem, hoc eſt, mortificando membra carnis ſuæ, & exhibendo ea arma iuſtitiæ in ſanctificationem per obſeruationem mandatorum Dei, & Eccleſiæ in ipſa iuſtitia per Chriſti gratiam accepta, cooperante fide, bonis operibus creſcunt, atque magis iuſtificantur,

Pſalm. 88. Inf. ca. 24. 2. Cor. 4. in fin. Coloſs. 1. ca. cum ſancta de pœn. di. 2.

cantur, ſicut ſcriptum eſt: qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc. Et iterum: Ne verearis vſque ad mortem iuſtificari. Et rurſus: videtis, quoniam ex operibus iuſtificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iuſtitiæ incrementum petit ſancta Eccleſia, cum orat: Da nobis, Domine fidei, ſpei, & charitatis augumentum.

Apoc. vltim. Eccleſiaſ. 18. Iacob. 3.

De obſeruatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate. Cap. XI.

NEmo autem, quantumuis iuſtificatus, liberum ſe eſſe ab obſeruatione mandatorum putare debet; nemo temerario illa, & à Patribus ſub anathemate prohibita voce vti: Dei præcepta homini iuſtificato ad obſeruandum eſſe impoſſibilia. Nam Deus impoſſibilia non iubet, ſed iubendo monet, & facere, quod poſſis, & petere, quod non poſſis, & adiuuat, vt poſſis. Cuius mandata grauia non ſunt, cuius iugum ſuaue eſt, & onus leue. Qui enim ſunt filij Dei, Chriſtum diligunt, qui autem diligunt eum, vt ipſemet teſtatur, ſeruant ſermones eius, quod vtique cum diuino auxilio præſtare poſſunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumuis ſancti, & iuſti in leuia ſaltem, & quotidiana, qua etiam venialia dicuntur peccata, quãdoque cadant non propterea deſinunt eſſe iuſti. Nam iuſtorum illa vox eſt, & humilis, & verax; Dimitte nobis debita noſtra. Quo fit, vt iuſti ipſi eo magis ſe obligatos ad ambulandum in via iuſtitiæ ſentire debent, quo liberati iam à peccato; ſerui autem facti Deo, ſobriè, iuſtè, & piè viuentes proficere poſſunt per Chriſtum Ieſum, per quem acceſſum habuerunt in gratiam iſtam. Deus namque ſua gratia ſemel iuſtificatos non deſerit, niſi ab eis prius deſeratur. Itaque nemo ſibi in ſola fide blandiri debet, putans fide ſola ſe hæredem eſſe conſtitutum, hæreditatemque conſecuturum, etiam ſi Chriſto non compatiatur, vt & conglorificetur. Nam & Chriſtus ipſe, vt inquit Apoſtulus, cum eſſet filius Dei, didicit ex ijs, quę paſſus eſt, obedientiam, & conſummatus factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi cauſa ſalutis æternæ.

1. Ioan. 5. Infr. cap. 18. Matth. 11. in fine. Ioan. 14. Conc. Aph. 1. 81. 82. 88. Conc. Mile. c. 7. 8. & 9. Matt. 6. Luc. 11. cap. vnum 15. d. ca. adhuc, & ca. de quotidianis, de pœnit. dil. 3. tit. 2. Infr. cap. 20. Philip. 2. Hebr. 5. 2. Cor. 7.

alia pia ſpiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ vel ſacramento, vel Sacramenti voto vna cum culpa remittitur, ſed pro pœna temporali, quæ, vt ſacræ litteræ docent, non tota ſemper, vt in Baptiſmo fit, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt, ingrati Spiritum ſanctum contriſtauerunt, & templum Dei violare non ſunt veriti. De qua pœnitentia ſcriptum eſt: Memor eſto vnde excideris; age pœnitentiam, & prima opera fac. Et iterum: Quæ ſecundùm Deum triſtitia eſt, pœnitentiam in ſalutem ſtabilem operatur. Et rurſus: Pœnitentiam agite, & facite fructus dignos pœnitentiæ.

Epheſ. 4. 1. Cor. 3. Apoc. 2. cap. quia ſanctiũ 50. diſt. & ca. miror, de pœnit. diſt. 1. 1. Cor. 7. Matt. 3. & 4. Luc. 3.

Quolibet mortali peccato amitti gratiam, ſed non fidem. Cap. XV.

Infr. cap. 25. Rom. 10. 2. Tim. 1.

ADuerſus etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces ſermones, & benedictiones ſeducunt corda innocentium, aſſerendum eſt, non modo infidelitate, per quam & ipſa fides amittitur, ſed etiam quocumque alio peccato mortali, quamuis non amittatur fides, acceptam iuſtificationis gratiam amitti, diuinæ legis doctrinam defendendo, quæ à regno Dei non ſolum infideles excludit, ſed & fideles quoque fornicarios, adulteros, molles, maſculorum cõcubitores, fures, auaros, ebrioſos, maledicos, rapaces, cæteroſq; omnes, qui læthalia cõmittunt peccata, à quibus cum diuinæ gratiæ adiumento abſtinere poſſunt, & pro quibus à Chriſti gratia ſeparãtur.

De fructu iuſtificationis, hoc eſt, de merito bonorum operum, deque ipſius meriti ratione. Cap. XVI.

HAc igitur ratione iuſtificatis hominibus, ſiue acceptam gratiam perpetuò conſeruauerint, ſiue amiſſam recuperauerint, proponenda ſunt Apoſtoli verba: Abundate in omni opere bono: ſcientes, quòd labor veſter non eſt inanis in Domino. Non enim iniuſtus eſt Deus, vt obliuiſcatur operibus veſtris, & dilectionis, quã oſtendiſtis in nomine ipſius. Et Nolite amittere confidentiam

Heb. 6. c. non eſt tam iniuſtus, de pœnit. diſt. 2.

dentiam

dentiam veſtram,quæ magnam habet remunerationem. Atque ideò bene operantibus vſque in finem, & in Deo ſperantibus proponenda eſt vita æterna, & tanquam gratia filijs Dei per Chriſtum Ieſum miſericorditer promiſſa, & tanquam merces, ex ipſius Dei promiſſione, bonis ipſorum operibus,& meritis fideliter reddenda. Hæc eſt enim illa corona iuſtitiæ, quam poſt ſuum certamen, & curſum repoſitam ſibi eſſe,aiebat Apoſtolus,à iuſto iudice ſibi reddendam: non ſolum autem ſibi,ſed & omnibus, qui diligunt aduentum eius. Cum enim ille ipſe Chriſtus Ieſus,tanquam caput in membra,& tanquam vitis in palmites, in ipſos iuſtificatos iugiter virtutem influat: quæ virtus bona, eorum opera ſemper antecedit, & comitatur, & ſubſequitur, & ſine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria eſſe poſſem:nihil ipſis iuſtificatis amplius deeſſe, credendum eſt, quo minus plene illis quidem operibus, quæ in Deo ſunt facta, & diuinæ legi pro huius vita ſtatu ſatisfeciſſe,& vitam æternam ſuo etiam tempore (ſi tamen in gratia deceſſerint) conſequendam, verè promeruiſſe cenſeantur: cum Chriſtus Saluator noſter dicat: Si quis biberit ex aqua,quam dabo ei,non ſitiet in æternum, ſed fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Ita neque propria noſtra iuſtitia, tanquam ex nobis propria ſtatuitur, neque ignoratur, aut repudiatur, iuſtitia Dei, quæ enim iuſtitia noſtra dicitur,quia per eam nobis inhętentem iuſtificamur, illa eadem Dei eſt,quæ à Deo nobis infunditur per Chriſti meritum. Neque verò illud omittendum eſt, quòd licet bonis operibus in ſacris litteris vſqueadeo tribuatur, vt etiam qui vni ex minimis ſuis potum aquæ frigidæ dederit, promittat Chriſtus, eum non eſſe ſua mercede cariturum;& Apoſtolus teſtetur, id,quo in præſenti eſt, momentaneum, & leue tribulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis: abſit tamen, vt Chriſtianus homo in ſeipſo vel confidat, vel glorietur, & non in Domino, cuius tanta eſt erga omnes homines bonitas,vt eorum velit eſſe merita,quæ ſunt ipſius dona. Et quia in multis offendimus omnes, vnuſquiſque ſicut miſericordiam,& bonitatem,

Hebr. 10. in fin. infr. can. 26.

1. Tim. 4.

Ioan. 15.
1. Cor. 11. & Auguſt. ſuper Homil. Ioan. 15.

Ioan. 4.

Matt. 10. in fi. & Mar. 9. circa fin.
2. Cor 4.
2. Cor. 4. in fin.
Galat 7.
Ierem. 9.

Iac. 2.

Digitized by Google

ciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætenderet; quo caſu Epiſcopus authoritate Apoſtolica, & tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedat. Curent autem Epiſcopi, ne quis prædicator vel ex falſis informationibus, vel alias calumnioſè vexetur, iuſtamue de eis conquerendi occaſionem habeat.

Caueant præterea Epiſcopi, ne aliquem vel eorum, qui cum ſint nomine Regulares, extra clauſtra tamen, & obedientiam religionum ſuarum viuunt, vel Presbyterorum ſæcularium, niſi ipſi noti ſint, & moribus, atque doctrina probati, etiam quorumlibet priuilegiorum prætextu, in ſua ciuitate, vel diœceſi prædicare permittant, donec ab ipſis Epiſcopis ſuper ea re ſancta Sedes Apoſtolica conſulatur: à qua priuilegia huiuſmodi, niſi tacita veritate, & expreſſo mendacio ab indignis extorqueri veriſimile non eſt.

Concil, Lat. ſub Innoc. III. c.62. ca. cũ ex eo, de pœnit.& remiſs. Clem. abuſionibus eod tit. infr. Seſſ. 21. de refor ca.9.c. vt officium, §. compeſcẽdi, de hær. in 6.

Quæſtores verò eleemoſynarij, qui etiam quæſtuarij vulgò dicuntur, cuiuſcumque conditionis exiſtant, nullo modo nec per ſe, nec per alium prædicare præſumant, & contra facientes ab Epiſcopis, & Ordinarijs locorum, priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus, opportunis remedijs omninò arceantur.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decernit, primam futuram Seſſionem tenendam, & celebrandam eſſe die Iouis, ideſt, feria quinta poſt feſtum beati Iacobi Apoſtoli.

Prorogata deinde fuit Seſſio ad diem 13. menſis Ianuarij 1547.

SESSIO VI.

Celebrata die 13. menſis Ianuarij 1547.

Decretum de iuſtificatione. Proœmium.

CVm hoc tempore non ſine multarum animarum iactura, & graui Eccleſiaſticæ vnitatis detrimento, erronea quædam diſſeminata ſit de iuſtificatione doctrina

na

na ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, Eccleſiæ tranquillitatem, & animarum ſalutem, ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, Diuina prouidentia Papæ III. Reuerendiſs. Dominis, Dominis, Io. Maria Epiſcopo Præneſtino de Monte, & Marcello titul. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus; & Apoſtolicis de latere Legatis, exponere intendit omnibus Chriſti fidelibus veram, ſanamque doctrinam ipſius iuſtificationis, quam Sol iuſtitiæ Chriſtus Ieſus, fidei noſtræ auctor, & conſummator docuit, Apoſtoli tradiderunt, & Catholica Eccleſia Spiritu Sancto ſuggerente, perpetuò retinuit: diſtrictius inhibendo, ne deinceps audeat quiſquam aliter credere, prædicare, aut docere, quàm præſenti decreto ſtatuitur, ac declaratur.

De natura, & legis ad iuſtificandos homines imbecillitate. Cap. I.

PRimum declarat S. Synodus, ad iuſtificationis doctrinam probè, & ſincerè intelligendam, oportere, vt vnuſquiſque agnoſcat, & fateatur, quod cum omnes homines in præuaricatione Adæ innocentiam perdidiſſent, facti immundi, & vt Apoſtolus inquit, natura filij iræ, quemadmodũ in decreto de peccato originali expoſuit, vſque adeò ſerui erant peccati, & ſub poteſtate Diaboli, ac mortis, vt non modo Gentes per viam naturæ, ſed ne Iudæi quidem per ipſam etiam litteram legis Moyſi, inde liberari, aut ſurgere poſſent: tametſi in eis liberum arbitrium minimè extinctum eſſet, viribus licet attenuatum, & inclinatum.

Aug. To. I. 5. Conf ca 9. 2. Cor. 15. Rom. 5. Eph. 3. ſupra Seſſ. 5. in pr. Rom. 8. & 9.

De diſpenſatione, & myſterio aduentus Chriſti. Cap. II.

QVo factum eſt, vt cæleſtis Pater, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis, Chriſtum 2. Cor. 1.

 Ieſum

Gen.49.cum ſim. Galat.4. Pſal.2. 88. & 109. Iſa.7. 11. & 45. Ierem.23. Abacuc.3. Oſeæ 6. Baruch.3. 1.Reg.2. Dan.9. Aug. li.7.de Ciu. Dei ca. 32. Tim.5. Epheſ.1. Rom.3. Coloſ.1. 1. Tim.2. & 2. Tim.1.ca. multiplex de pen.diſ.1. 1.Ioan.2. Eccleſ.17. & cap. ſi enim de pen diſ.1. Pſal. 102. & 119. 2.Cor.5.& 1. & Io.2. Infr. can.1 Coloſſ.1.

Ieſum filium ſuum, & ante legem,& legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promiſſum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miſerit, vt & Iudæos,qui ſub lege erant, redimeret, & Gentes, quæ non ſectabantur iuſtitiam, iuſtitiam apprehenderent, atque omnes adoptionem filiorum reciperent. Hunc propoſuit Deus propitiatorem per fidem in ſanguine ipſius pro peccatis noſtris, non ſolum autem pro noſtris, ſed etiam pro totius mundi.

Qui per Chriſtum iuſtificantur. Cap. III.

VErum & ſi ille pro omnibus mortuus eſt, non omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt: ſed ij dumtaxat, quibus meritum paſſionis eius communicatur. Nam ſicut re vera homines, niſi ex ſemine Adæ propagati naſcerentur, non naſcerentur iniuſti,cum in ea propagatione per ipſum, dum concipiuntur, propriam iniuſtitiam contrahunt:ita,niſi in Chriſto renaſcerentur, nunquam iuſtificarentur; cum ea renaſcentia per meritum paſſionis eius, gratia, qua iuſti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apoſtolus gratias nos ſemper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partes ſortis Sanctorum in lumine, & eripuit de poteſtate tenebrarum, tranſtulitque in regnum filij dilectionis ſuæ: in quo habemus redemptionem,& remiſſionem peccatorum.

Inſinuatur deſcriptio iuſtificationis impij, & modus eius in ſtatu gratiæ. Cap. IV.

Gal 3. Tit.3. Cic. de ſum. Trin f 1.Cor.15. Ioan.13. Ca. filius, & c. non dubito de conſ. diſp.4. c. debitum, cum ſeq extra de Bap.

QVibus verbis iuſtificationis impij deſcriptio inſinuatur, vt ſit translatio ab eo ſtatu, in quo homo naſcitur filius primi Adæ, in ſtatum gratiæ,& adoptionis filiorum Dei per ſecundum Adam Ieſum Chriſtum Saluatorem noſtrum:quæ quidem translatio poſt Euangel. promulgatum,ſine lauacro regenerationis,aut eius voto,fieri non poteſt,ſicut ſcriptum eſt,niſi quis renatus fuerit ex aqua,& Spiritu Sancto non poteſt introire in regnũ Dei.

De

De neceſſitate præparationis ad iuſtificationem in adultis, & vnde ſit. Cap. V.

DEclarat præterea ipſius iuſtificationis exordium in adultis à Deo per Chriſtum Ieſum, prçueniente gratia, ſumendum eſſe, hoc eſt, ab eius vocatione, qua nullis eorum exiſtentibus meritis, vocantur, vt qui per peccata à Deo auerſi erant, per eius excitantem, atque adiuuantem gratiam ad conuertendum ſe ad ſuam ipſorum iuſtificationem, eidem gratię liberè aſſentiendo, & cooperando diſponentur: ita vt tangente Deo cor hominis per ſpiritus ſancti illuminationem, neque homo ipſe nihil omninò agat, inſpirationem illam recipiens: quippe qui illam & abijcere poteſt; neque tamen ſine gratia Dei mouere ſe ad iuſtitiam coram illo libera ſua voluntate poſſit. Vnde in ſacris litteris cum dicitur: Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis noſtræ admonemur. Cum reſpondemus: Conuerte nos Domine ad te, & conuertemur: Dei nos gratia præueniri confitemur.

Infr. can. 8.

Zach. 8. Ioel 2. c. conuertimini de pœn. diſt. 1. Ier. in fin. orationis.

Modus præparationis. Cap. VI.

DIſponuntur autem ad ipſam iuſtitiam, dum excitati Diuina gratia, & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credentes vera eſſe, quæ diuinitus reuelata, & promiſſa fuit: atque illud in primis, à Deo iuſtificari impium per gratiam eius, per redemptionem, quæ eſt in Chriſto Ieſu, & dum peccatores ſe eſſe intelligentes, à diuinæ iuſtitiæ timore, quo vtiliter concutiuntur, ad conſiderandam Dei miſericordiam ſe conuertendo, in ſpem eriguntur, fidentes Deum ſibi propter Chriſtum propitium fore: illumq; tanquam omnis iuſtitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur aduerſus peccata, per odium aliquod, & deteſtationem, hoc eſt, per eam pœnitentiam, quam ante Baptiſmum agi oportet: denique dum proponunt ſuſcipere Baptiſmum, inchoare nouam vitam, & ſeruare diuina mandata. De hac diſpoſitione ſcriptum eſt: Acce-

Inf. ca. 14. & Seſſ. 14. ca. 4. de contritione.

Hebr.11. Mar.2. Matth 9. Ecclé.1. Acto.2.ca.agunt,& cap. propriè de conſ. diſt. 4. Matth.vlt. Luc.24. can. prima,can.ſi qua, & cap. propriè, de conſecr. d.4. 1.Reg.7.

dentem ad Deum oportet credere, quia eſt, & quod inquirentibus ſe remunerator ſit. Et, Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, Timor Domini expellit peccatum. Et, Pœnitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum in nomine Ieſu Chriſti, in remiſſionem peccatorum veſtrorum. Et, Accipietis donum Spiritus ſancti. Et, Euntes ergo docete omnes Gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, docentes eos ſeruare quæcumque mandaui vobis. Denique, Præparate corda veſtra Domino.

Quid ſit iuſtificatio impij, & quæ eius cauſæ. Cap. VII.

Tit.3. Eph.2. ca. nihil eſt, de conſ. d.4. ca.hoceſt de conſ.diſ.2. c. multiplex de pen.diſ.1. c.nec quemquam post princip. de conſec.d.14. Philip.2.

HAnc diſpoſitionem, ſeu præparationem, iuſtificatio ipſa conſequitur, quæ non eſt ſola peccatorum remiſſio, ſed & ſanctificatio, & renouatio interioris hominis per voluntariam ſuſceptionem gratiæ, & donorum. Vnde homo ex iniuſto fit iuſtus, & ex inimico amicus, vt ſit hæres ſecundum ſpem vitæ æternæ. Huius iuſtificationis cauſæ ſunt, finalis quidem gloria Dei, & Chriſti, ac vita æterna, efficiens verò, miſericors Deus, qui gratuito abluit, & ſanctificat, ſignans, & vngens Spiritu promiſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditatis noſtræ: meritoria autem, dilectiſſimus vnigenitus ſuus, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum eſſemus inimici, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, ſua ſanctiſſima paſſione in ligno crucis nobis iuſtificationem meruit, & pro nobis Deo Patre ſatisfecit: inſtrumentalis item, Sacramentum Baptiſmi, quod eſt Sacramentum fidei, ſine qua nulli vnquam contigit iuſtificatio: demum vnica formalis cauſa eſt iuſtitia Dei: non qua ipſe iuſtus eſt, ſed qua nos iuſtos facit; qua videlicet ab eo donati renouamur ſpiritu mentis noſtræ, & non modo reputamur, ſed verè iuſti nominamur, & ſumus, iuſtitiam in nobis recipientes, vnuſquiſque ſuam ſecundum menſuram, quam Spiritus ſanctus partitur ſingulis, prout vult ſecundum propriam cuiuſque diſpoſitionem, & cooperationem. Quamquam enim nemo poſſit eſſe iuſtus, niſi cui merita paſ-

ſionis

ſionis D.N.Ieſu Chriſti communicantur,id tamen in hac impij iuſtificatione fit, dum eiuſdem ſanctiſſimæ paſſionis merito per Spiritum ſanctum Charitas Dei diffunditur in cordibus eorum,qui iuſtificantur,atque ipſis inhæret. Vnde in ipſa iuſtificatione cum remiſſione peccatorum hæc omnia ſimul infuſa, accipit homo per Ieſum Chriſtum, cui inſeritur,fidem,ſpem,& charitatem. Nam fides niſi ad eam ſpes accedat,& charitas,neque vnit perfectè cum Chriſto, neque corporis eius viuum membrum efficit: qua ratione veriſſimè dicitur: Fidem ſine operibus mortuam, & otioſam eſſe. Et in Chriſto Ieſu neque circumciſionem aliquid valere,neque præputium: ſed fidem,quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptiſmi Sacramentum ex Apoſtolorum traditione Cathecumeni ab Eccleſia petunt, cum petunt fidem, vitam æternam præſtantem: quam ſine ſpe, & charitate fides præſtare non poteſt. Vnde & ſtatim verbum Chriſti audiunt: Si vis ad vitam ingredi, ſerua mandata. Itaque veram, & Chriſtianam iuſtitiam accipientes: eam ſeu primam ſtolam pro illa,quam Adam ſua inobedientia ſibi, & nobis perdidit,per Chriſtum Ieſum illis donatam, candidam, & immaculatã iubentur ſtatim renati conſeruare, vt eam perferant ante tribunal Domini noſtri Ieſu Chriſti, & habeant vitam æternam.

Rom.5. Infr. can.10. Conc. Mag. ca.1.ca.ſicut vngenti 1.q. 1. & Iac. 1. in fin. Gal.5 ca.circumciſio, & can. firmum de pœnit. d. 2. c.1 §.quia verò de Sac. vnct. Matth.19. Luc.15. c quomodo renouari de diſt.2. Cel.I. epiſt.1. ca.4. Rom.5. Cat. car. 18. 20.ſup.ſeſ.5. de pec. orig. poſt princ.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iuſtificari. Cap. VIII.

CVm verò Apoſtolus dicit,iuſtificari hominem per fidem, & gratis,ea verba in eo ſenſu intelligenda ſunt, quem perpetuus Eccleſiæ Catholicæ conſenſus tenuit,& expreſſit, vt ſcilicet per fidem ideò iuſtificari dicamur, quia fides eſt humanæ ſalutis initium, fundamentum, & radix omnis iuſtificationis: ſine qua impoſſibile eſt placere Deo, & ad filiorum eius conſortium peruenire: gratis autem iuſtificari ideò dicamur, quia nihil eorum,quæ iuſtificationem præcedunt ſiue fides, ſiue opera, ipſam iuſtificationis gratiam promeretur: ſi enim gratia eſt,

Rom 5. Hebr.11. Inf. can.9. Rom.10. Eph.2. Tit.3.

 ia

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

iam non ex operibus: alioquin, vt idem Apoſtolus inquit, gratia iam, non eſt gratia.

Contra inanem hæreticorum fiduciam. Cap. IX.

QVamuis autem neceſſarium ſit credere, neque remitti, neque remiſſa vnquam fuiſſe peccata, niſi gratis diuina miſericordia propter Chriſtum: nemini tamen fiduciam, & certitudinem remiſſionis peccatorum ſuorum iactanti, & in ea ſola quieſcenti peccata dimitti, vel dimiſſa eſſe, dicendum eſt, cum apud hæreticos, & ſchiſmaticos poſſit eſſe, imò noſtra tempeſtate ſit, & magna contra Eccleſiam Catholicam contentione prædicetur vana hæc, & ab omni pietate remota fiducia; Sed neque illud aſſerendum eſt, oportere eos, qui verè iuſtificati ſunt, abſque vlla omninò dubitatione apud ſemetipſos ſtatuere, ſe eſſe iuſtificatos, neminemque à peccatis abſolui, ac iuſtificari, niſi eum, qui certò credat, ſe abſolutum, & iuſtificatum eſſe: atque hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici: quaſi qui hoc non credit, de Dei promiſſis: deq; mortis, & reſurrectionis Chriſti efficacia dubitet. Nam ſicut nemo plus de Dei miſericordia, de Chriſti merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: ſic quilibet, dum ſeipſum, ſuamque propriam infirmitatem, & indiſpoſitionem reſpicit, de ſua gratia formidare, & timere poteſt; cum nullus ſcire valeat certitudine fidei, cui non poteſt ſubeſſe falſum, ſe gratiam Dei eſſe conſecutum.

Infr. can. 12. & 13.

Infr. can. 14. Pſal. 83.

De acceptæ iuſtificationis incremento. Cap. X.

SIc ergo iuſtificati, & amici Dei, ac domeſtici facti, euntes de virtute in virtutem, renouantur, vt Apoſtolus inquit, de die in diem, hoc eſt, mortificando membra carnis ſuæ, & exhibendo ea arma iuſtitiæ in ſanctificationem per obſeruationem mandatorum Dei, & Eccleſiæ in ipſa iuſtitia per Chriſti gratiam accepta, cooperante fide, bonis operibus creſcunt, atque magis iuſtificantur,

Pſalm. 88. Inf. ca. 24. 2. Cor. 4. in fin. Coloſs. 1. ca. cum ſancta de pœn. di. 2.

cantur, ſicut ſcriptum eſt: qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc. Et iterum: Ne verearis vſque ad mortem iuſtificari. Et rurſus: videtis, quoniam ex operibus iuſtificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iuſtitiæ incrementum petit ſancta Eccleſia, cum orat: Da nobis, Domine fidei, ſpei, & charitatis augmentum. Apoc.vltim. Eccleſiaſ.18. Iacob.3.

De obſeruatione mandatorum, deque illius neceſſitate, & poſſibilitate. Cap. XI.

NEmo autem, quantumuis iuſtificatus, liberum ſe eſſe ab obſeruatione mandatorum putare debet; nemo temerario illa, & à Patribus ſub anathemate prohibita voce vti: Dei præcepta homini iuſtificato ad obſeruandum eſſe impoſſibilia. Nam Deus impoſſibilia non iubet, ſed iubendo monet, & facere, quod poſſis, & petere, quod non poſſis, & adiuuat, vt poſſis. Cuius mandata grauia non ſunt, cuius iugum ſuaue eſt, & onus leue. Qui enim ſunt filij Dei, Chriſtum diligunt, qui autem diligunt eum, vt ipſemet teſtatur, ſeruant ſermones eius, quod vtique cum diuino auxilio præſtare poſſunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumuis ſancti, & iuſti in leuia ſaltem, & quotidiana, qua etiam venialia dicuntur peccata, quādoque cadant non propterea deſinunt eſſe iuſti. Nam iuſtorum illa vox eſt, & humilis, & verax; Dimitte nobis debita noſtra. Quo fit, vt iuſti ipſi eo magis ſe obligatos ad ambulandum in via iuſtitiæ ſentire debent, quo liberati iam à peccato; ſerui autem facti Deo, ſobriè, iuſtè, & piè viuentes proficere poſſunt per Chriſtum Ieſum, per quem acceſſum habuerunt in gratiam iſtam. Deus namque ſua gratia ſemel iuſtificatos non deſerit, niſi ab eis prius deſeratur. Itaque nemo ſibi in ſola fide blandiri debet, putans fide ſola ſe hæredem eſſe conſtitutum, hæreditatemque conſecuturum, etiam ſi Chriſto non compatiatur, vt & conglorificetur. Nam & Chriſtus ipſe, vt inquit Apoſtulus, cum eſſet filius Dei, didicit ex iis, quę paſſus eſt, obedientiam, & conſummatus factus eſt omnibus obtemperantibus ſibi cauſa ſalutis æternæ.

1.Ioan.5. Infr. cap.18. Matth.11.in fine. Ioan.14. Conc. Aph. 1.81.82.88. Conc. Mile. c.7.8.& 9. Matt.6. Luc.11. cap. vnum 15. d. ca. adhuc, & ca. de quotidianis, de pœnit.diſ.3. tit.2. Infr. cap.20. Philip.2. Hebr.5. 2.Cor.7.

Propterea Apoſt. ipſe monet iuſtificatos, dicens: Neſcitis, quod ij, qui in ſtadio currunt, omnes quidem currunt, ſed vnus accipit brauium? ſic currite, vt comprehendatis. Ego igitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno non quaſi aerem verberans: ſed caſtigo corpus meum, & in ſeruitutem redigo: ne fortè cum alijs prædicauerim, ipſa reprobus efficiar. Item Princeps Apoſtolorum Petrus, Satagite, vt per bona opera certam veſtram vocationem, & electionem faciatis: hæc enim facientes, non peccabitis aliquando. Vnde conſtat, eos orthodoxæ religionis doctrinæ aduerſari, qui dicunt, iuſtum in omni bono opere ſaltem venialiter peccare, aut (quod intolerabilius eſt) pœnas æternas mereri, atque etiam eos, qui ſtatuunt, in omnibus operibus iuſtos peccare, ſi in illis ſuam ipſorum ſocordiam excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortando, cum hoc, vt in primis glorificetur Deus, mercedem quoque intuentur æternam: cum ſcriptum ſit: Inclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas propter retributionem: & de Moſe dicat Apoſtolus, quod reſpiciebat in remunerationem.

Ibidem. 2. Pet. 1. Infr. can. 15. Infr. c. 31. Pſalm. 128. Hebr. 11.

Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cauendam eſſe. Cap. XII.

NEmo quoque, quamdiu in hac mortalitate viuitur, de arcano diuinæ prædeſtinationis myſterio vſque adeo præſumere debet, vt certò ſtatuat, ſe omninò eſſe in numero prædeſtinatorum, quaſi verum eſſet, quod iuſtificatus, aut amplius peccare non poſſit, aut ſi peccauerit, certam ſibi reſipiſcentiam promittere debeat. Nam, niſi ex ſpeciali reuelatione ſciri non poteſt, quos Deus ſibi elegerit.

Infr. can. 15. & 16. ca. corripiantur, in fin. 24. q. 3. Prou. 29. Ezech. 1. Galat. 3.

De perſeuerantiæ munere. Cap. XIII.

SImiliter de perſeuerantiæ munere, de quo ſcriptum eſt: Qui perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit: quod quidem aliunde haberi non poteſt, niſi ab eo, qui

Matt. 16 24. c. ſuggeſtiu, 7. q. 4. & c. 8. non reuertebantur de pen. d. 1. inf can. 10. & 28. Ezech. 15.

qui potens eſt, eum, qui ſtat, ſtatuere, vt perſeueranter ſtet: & eum, qui cadit, reſtituere: nemo ſibi certi aliquid abſoluta certitudine polliceatur; tametſi in Dei auxilio firmiſſimam ſpem collocare, & reponere omnes debent; Deus enim, niſi ipſi illius gratiæ defuerint, ſicut cœpit opus bonum, ita perficiet, operans velle, & perficere; Verumtamen, qui ſe exiſtimant ſtare, videant ne cadant; & cum timore, ac tremore ſalutem ſuam operentur in laboribus, in vigilijs, in eleemoſynis, in orationibus, & oblationibus, in ieiunijs, & caſtitate. Formidare enim debent, ſcientes, quod in ſpem gloriæ, & nondum in gloriam renati ſunt, de pugna, quæ ſupereſt, cum carne, cum mundo, cum diabolo: in qua victores eſſe non poſſunt, niſi cum Dei gratia Apoſtolo obtemperent, dicenti: Debitores ſumus non carni, vt ſecundum carnem viuamus; ſi enim ſecundum carnem vixeritis, moriemini: ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis.

Philip. 2. 1. Cor. 10.

Roman. 8.

De lapſis, & eorum reparatione. Cap. XIV.

Qui verò ab accepta iuſtificationis gratia per peccatum exciderunt, rurſus iuſtificari poterunt, cum excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramentum, merito Chriſti amiſſam gratiam recuperare procurauerint: Hic enim iuſtificationis modus eſt lapſis reparatio; quam ſecundam poſt naufragium deperditæ gratiæ tabulam ſancti Patres aptè nuncupauerunt. Etenim pro ijs, qui poſt Baptiſmum in peccata labuntur, Chriſtus Ieſus Sacramentum inſtituit Pœnitentiæ, cum dixit: Accipite Spiritum ſanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta ſunt. Vnde docendum eſt, Chriſtiani hominis pœnitentiam poſt lapſum multò aliam eſſe à baptiſmali, eaque contineri non modò ceſſationem à peccatis, & eorum deteſtationem, aut cor contritum, & humiliatum: verum etiam eorundem Sacramentalem Confeſſionem, ſaltem in voto, & ſuo tempore faciendam, & ſacerdotalem abſolutionem, itemque ſatisfactionem per ieiunia, eleemoſynas, orationes, & alia

Infr. can. 28. & 29.

can. firmiter in ſi. extr. de ſum. Trinit. can. ſecunda poſt naufra. de pœn. d. 1.

Ioan. 10.

ca. vt conſtitueretur 50. diſ. c. vt euidenter 1. q. 1. cum ſimul infr. Seſſ. 24. de penit. ca. 2. 3. & 4.

Pſalm. 50. c. ſacrificiū de pœn. d. 1.

dentiam veſtram,quæ magnam habet remunerationem. Hebr.10. in fin. infr.can. 26.
Atque ideò bene operantibus vſque in finem, & in Deo ſperantibus proponenda eſt vita æterna, & tanquam gratia filijs Dei per Chriſtum Ieſum miſericorditer promiſſa, & tanquam merces, ex ipſius Dei promiſſione, bonis ipſorum operibus,& meritis fideliter reddenda. Hæc eſt enim illa corona iuſtitiæ, quam poſt ſuum certamen, & 1.Tim.4.
curſum repoſitam ſibi eſſe,aiebat Apoſtolus,à iuſto iudice ſibi reddendam: non ſolum autem ſibi,ſed & omnibus, qui diligunt aduentum eius. Cum enim ille ipſe Chriſtus Ioan.15.
Ieſus,tanquam caput in membra,& tanquam vitis in pal- 1.Cor.11. & Auguſt. ſuper Homil.
mites, in ipſos iuſtificatos iugiter virtutem influat: quæ virtus bona, eorum opera ſemper antecedit, & commit- Ioan.15.
tatur, & ſubſequitur, & ſine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria eſſe poſſem:nihil ipſis iuſtificatis amplius deeſſe, credendum eſt, quo minus plene illis quidem operibus, quæ in Deo ſunt facta, & diuinæ legi pro huius vita ſtatu ſatisfeciſſe,& vitam æternam ſuo etiam tempore (ſi tamen in gratia deceſſerint) conſequendam, verè prometuiſſe cenſeantur: cum Chriſtus Saluator noſter dicat: Si Ioan.4.
quis biberit ex aqua,quam dabo ei,non ſitiet in æternum, ſed fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam. Ita neque propria noſtra iuſtitia, tanquam ex nobis propria ſtatuitur, neque ignoratur, aut repudiatur, iuſtitia Dei, quæ enim iuſtitia noſtra dicitur,quia per eam nobis inhęrentem iuſtificamur, illa eadem Dei eſt,quæ à Deo nobis infunditur per Chriſti meritum. Neque verò illud omit- Matt. 10. in fi. & Mar.9. circa fin.
tendum eſt, quòd licet bonis operibus in ſacris litteris vſqueadeo tribuatur, vt etiam qui vni ex minimis ſuis po- 2.Cor 4.
tum aquæ frigidæ dederit, promittat Chriſtus, eum non 2. Cor.4. in fin.
eſſe ſua mercede cariturum;& Apoſtolus teſtetur, id,quo Galat 7.
in præſenti eſt, momentaneum, & leue tribulationis no- Ierem.9.
ſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operari in nobis: abſit tamen,vt Chriſtianus homo in ſeipſo vel confidat, vel glorietur, & non in Domino, cuius tanta eſt erga omnes homines bonitas,vt eorum velit Iac.3.
eſſe merita,quæ ſunt ipſius dona. Et quia in multis offendimus omnes, vnuſquiſque ſicut miſericordiam,& bonitatem,

tatem, ita ſeueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neque ſeipſum aliquis, etiamſi nihil ſibi conſcius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominum vita non humano iudicio examinanda, & iudicanda eſt, ſed Dei, qui illuminabit abſcondita tenebrarum, & manifeſtabit conſilia cordium, & tunc laus erit vnicuique à Deo: qui, vt ſcriptum eſt, reddet vnicuique ſecundùm opera ſua. Poſt hanc catholicam de iuſtificatione doctrinam, quam niſi quiſque fideliter, firmiterque receperit, iuſtificari non poterit: placuit ſancta Synodo hos Canones ſubiungere, vt omnes ſciant, non ſolùm quid tenere, & ſequi, ſed etiam quid vitare, & fugere debeant.

2.Cor.4. Matt.16.

DE IVSTIFICATIONE.

CANON I.

Supr. c.1. & 3. Rom.3. 1.Cor.15.

SI quis dixerit, hominem ſuis operibus, quæ vel per humanæ naturæ, vel per legis doctrinam fiant, abſque diuina per Ieſum Chriſtum gratia poſſe iuſtificari coram Deo, anathema ſit.

CANON II.

Conc. Mileuit.c.5. Conc. Aph. c.80.& c.vlt. de conſ. d.4. infr.can.4.

Si quis dixerit, ad hoc ſolum diuinam gratiam per Chriſtum Ieſum dari, vt facilius homo iuſtè viuere, ac vitam æternam promereri poſſit, quaſi per liberum arbitrium ſine gratia vtrumque, ſed ægrè tamen, & difficulter poſſit, anathema ſit.

CANON III.

Sup. c.5. Rom.5.

Si quis dixerit, ſine præueniente Spiritus ſancti inſpiratione, atque eius adiutorio hominem credere, ſperare, diligere, aut pœnitere poſſe, ſicut oportet, vt ei iuſtificationis gratia conferatur, anathema ſit.

CANON IV.

Supr. can.2. & c.5.

Si quis dixerit, liberum hominis arbitrium à Deo motum, & excitatum nihil cooperari, aſſentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quòd ad obtinendam iuſtificationis gratiam ſe diſponat, ac præparet, neque poſſe diſſentire, ſi velit, ſed veluti inanime quoddam nihil omninò agere, mereque paſſiuè ſe habere, anathema ſit.

CANON V.

Si quis, liberum hominis arbitrium poſt Adæ peccatum

tum amiſſum, & extinctum eſſe, dixerit, aut rem eſſe de ſolo titulo, imò titulum ſine re, figmentum denique à Satana inuectum in Eccleſiam, anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, non eſſe in poteſtate hominis, vias ſuas malas facere, ſed mala opera, ita vt bona Deum operari, non permiſſiuè ſolum, ſed etiam propriè, & per ſe, adeò vt ſit proprium eius opus non minus proditio Iudę, quam vocatio Pauli, anathema ſit.

Ioan. I. Conc. Arauſic. circa fin.

CANON VII.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante iuſtificationem fiunt, quacumque ratione facta ſint, verè eſſe peccata, vel odium Dei mereri, aut quantò vehementius quis nititur ſe diſponere ad gratiam, tantò eum grauius peccare, anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad miſericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel à peccando abſtinemus, peccatum eſſe, aut peccatores peiores facere, anathema ſit.

Pſalm. 17. Luc. 12. & Mat. 9. in fi.

CANON IX.

Si quis dixerit, ſola fide impium iuſtificari, ita vt intelligat, nihil aliud requiri, quod ad iuſtificationis gratiam conſequendam cooperetur, & nulla ex parte neceſſe eſſe, eum ſuæ voluntatis motu præparari, atque diſponi, anathema ſit.

Sup. c. 7. & 8.

CANON X.

Si quis dixerit, homines ſine Chriſti iuſtitia, per quam nobis meruit, iuſtificari, aut per eam ipſam formaliter iuſtos eſſe, anathema ſit.

Gal. 2. & 3. Eph. 1. & 4.

CANON XI.

Si quis dixerit, homines iuſtificari, vel ſola imputatione iuſtitiæ Chriſti, vel ſola peccatorum remiſſione, excluſa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum Sanctum diffundatur, atque illis inhæreat, aut etiam gratiam, qua iuſtificamur, eſſe tantum fauorem Dei, anathema ſit.

Sup. c. 8.

CA-

CANON XII.

Sup.c.9. Si quis dixerit, fidem iuſtificantem nihil aliud eſſe, quam fiduciam diuinæ miſericordiæ peccata remittentis propter Chriſtum, vel eam fiduciam ſolam eſſe, qua iuſtificamur, anathema ſit.

CANON XIII.

Sup.c.10. Si quis dixerit, omni homini ad remiſſionem peccatorum exequendam neceſſarium eſſe, vt credat, certò, & abſque vlla hæſitatione propriæ infirmitatis, & indiſpoſitionis peccata ſibi eſſe remiſſa, anathema ſit.

CANON XIV.

Sup.c.9. Si quis dixerit, hominem à peccatis abſolui, ac iuſtificari ex eo, quod ſe abſolui, ac iuſtificari certò dat, aut neminem verè eſſe iuſtificatum, niſi qui credat, ſe eſſe iuſtificatum, & hac ſola fide abſolutionem, & iuſtificationem perfici, anathema ſit.

CANON XV.

Sup.c.10. Si quis dixerit, hominem renatum, & iuſtificatum teneri ex fide ad credendum, ſe certò eſſe in numero prædeſtinatorum, anathema ſit.

CANON XVI.

Sup. c.11. & 13. Galat.3. Ezech.18. Prou.26.

Si quis magnum illud vſque in finem perſeuerantiæ donum ſe certò habiturum abſoluta, & infallibili certitudine, dixerit, niſi hoc ex ſpeciali reuelatione didicerit, anathema ſit.

CANON XVII.

Sup.c.11. 2.Ioan.3. Rom.11.

Si quis iuſtificationis gratiam, non niſi prædeſtinatis ad vitam contingere, dixerit, reliquos verò omnes, qui vocantur, vocari quidem, ſed gratiam non accipere, vtpotè diuina poteſtate prædeſtinatos ad malum, anathema ſit.

CANON XVIII.

Si quis dixerit, Dei præcepta homini, etiam iuſtificato, & ſub gratia conſtituto, eſſe ad obſeruandum poſſibilia, anathema ſit.

CANON XIX.

Si quis dixerit, nihil præceptum eſſe in Euangelio præter fidem, cætera eſſe indifferentia, neque præcepta, neque

que prohibita, ſed libera, aut decem præcepta nihil pertinere ad Chriſtianos, anathema ſit.

CANON XX.

Si quis, hominem iuſtificatum, & quantumlibet perfectum, dixerit, non teneri ad obſeruantiam mandatorum Dei, & Eccleſiæ, ſed tantum ad credendum, quaſi verò Euangelium ſit nuda, & abſoluta promiſſio vitæ æternæ ſine conditione obſeruationis mandatorum, anathema ſit. Sup.c.11.

CANON XXI.

Si quis dixerit, Chriſtum Ieſum à Deo hominibus datum fuiſſe, vt redemptorem, cui fidant, non etiam vt Legiſlatorem, cui obediant, anathema ſit. Sup.c.15.

CANON XXII.

Si quis dixerit, iuſtificatum, vel ſine ſpeciali auxilio Dei in accepta iuſtitia perſeuerare poſſe, vel cum eo non poſſe, anathema ſit. Sup c.14.

CANON XXIII.

Si quis hominem ſemel iuſtificatum, dixerit, amplius peccare non poſſe, neque gratiam amittere: atque ideò eum, qui labitur, & peccat, nunquam verè fuiſſe iuſtificatum; aut contra, poſſe in tota vita peccata omnia, etiam venialia vitare, niſi ex ſpeciali priuilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Eccleſia, anathema ſit.

CANON XXIV.

Si quis dixerit, iuſtitiam acceptam non conſeruari, atque etiã non augeri coram Deo per bona opera, ſed opera ipſa fructus ſolummodo, & ſigna eſſe iuſtificationis adeptæ, non autem ipſius augendæ cauſam, anathema ſit. Sup.c.10.

CANON XXV.

Si quis in quolibet bono opere iuſtum ſaltem venialiter peccare dixerit, aut (quod intolerabilius eſt) mortaliter, atque ideò pœnas æternas mereri: tantumque ob id non damnari, quia Deus ea opera non imputet ad damnationem, anathema ſit. Sup. c.11. in fin.

CANON XXVI.

Si quis dixerit, iuſtos non debere pro bonis operibus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & ſperare æternam Sup.c.16. Matt.19.24.

tetri-

retributionem à Deo per eius miſericordiã, & Ieſu Chriſti meritum, ſi bene agendo, & diuina mandata cuſtodiendo vſque in finem perſeuerauerit, anathema ſit.

CANON XXVII.

Sup.c.15. Si quis dixerit, nullum eſſe mortale peccatum, niſi infidelitatis, aut nullo alio, quantumuis graui, & enormi, præterquam infidelitatis peccato, ſemel acceptam gratiam amitti, anathema ſit.

CANON XXVIII.

Sup.c.14. Si quis dixerit, amiſſa per peccatum gratia, ſimul & fidem ſemper amitti, aut fidem, quæ remanet, non eſſe veram fidem, licet non ſit viua, aut eum, qui fidem ſine charitate habet, non eſſe Chriſtianum, anathema ſit.

CANON XXIX.

Infr. Seſſ 14. can. 15. de pœnit. Si quis dixerit, eum, qui poſt Baptiſmum lapſus eſt, non poſſe per Dei gratiam reſurgere: aut poſſe quidem, ſed ſola fide amiſſam iuſtitiam recuperare ſine Sacramento Pœnitentiæ, prout ſancta Romana, & vniuerſalis Eccleſia, à Chriſto Domino, & eius Apoſtolis edocta, hucuſque profeſſa eſt, ſeruauit, & docuit, anathema ſit.

CANON XXX.

Infr. Seſſ 25. in princ. Si quis, poſt acceptam iuſtificationis gratiam cuilibet peccatori pœnitenti ita culpam remitti, & reatum æternæ pœnæ deleri, dixerit, vt nullus remaneat reatus pœnæ temporalis exſoluenda, vel in hoc ſæculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cælorum aditus patere poſſit, anathema ſit.

CANON XXXI.

Sup. cap. 11. in fin. Si quis dixerit, iuſtificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur, anathema ſit.

CANON XXXII.

Si quis dixerit, hominis iuſtificati bona opera ita eſſe dona Dei, vt non ſint etiam bona ipſius iuſtificati merita, aut ipſum iuſtificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Ieſu Chriſti meritum, cuius viuum membrum eſt, fiunt, non verè mereri augmentum gratiæ, vitam æternam, & ipſius vitæ æternæ (ſi tamen in gratia deceſ-

deceſſerit) conſecutionem, atque etiam gloriæ augmentum, anathema ſit.

CANON XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicam de iuſtificatione à ſancta Synodo hoc præſenti decreto expreſſam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Ieſu Chriſti Domini Noſtri derogari, & non potius, veritatem fidei noſtræ, Dei denique, ac Chriſti Ieſu gloriam illuſtrari, anathema ſit.

Decretum de Reformatione. Caput I.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem Præſidentibus Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad reſtituendam collapſam admodum Eccleſiaſticam diſciplinam, deprauatoſque in Clero, & populo Chriſtiano mores emendandos ſe accingere volens, ab ijs, qui maioribus Eccleſijs præſunt, initium cenſuit eſſe ſumendum. Integritas enim præſidentium ſalus eſt ſubditorum. Confidens itaque per Domini, ac Dei noſtri miſericordiam, prouidāque ipſius Dei in terris Vicarij ſolertiam omninò futurum, vt ad eccleſiarum regimen (onus quippè angelicis humeris formidandum) qui maximè digni fuerint, quorumque prior vita, ac omnis ætas, à puerilibus exordijs vſque ad perfectiores annos per diſciplinæ ſtipendia eccleſiaſticæ laudabiliter acta teſtimonium præbeat, ſecundùm venerabiles beatorum Patrum ſanctiones aſſumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Eccleſijs, quibuſcumque quouis nomine, ac titulo præfectos monet, ac monitos eſſe vult, vt attendentes ſibi, & vniuerſo gregi, & in quo Spiritus ſanctus poſuit eos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſiuit ſanguine ſuo, vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus laborent, & miniſterium ſuum impleant: implere autem illud ſe nequaquam poſſe ſciant, ſi greges ſibi commiſſos mercenariorum more deſerant, atque ouium ſuarum, quarum ſanguis de eorum eſt manibus à ſupremo Iudice requirendus, cuſtodiæ minimè incumbant: cum

ca. inter corporalis, extr. de translat. Epiſc.

ca. in ſacerdotib. & ca. Epiſcoporū 61. d. ca. fin. 59. d. & inf. Seſſ. 24. de ref. c. 1.

Act. 10. 2. Tim. 4. Ioan. 10. ca. ſit rector 45. d. c. aduerſitas 7. q. 1. c. ſi. de renunc.

Ezech. 3.

Act. 16. cap. Ephesius 43. diſt. c. 1. 2. 3. q. 1. & infr. Seſſ. 24. ca. 1. in fi. de ref.

certiſſimum ſit, non admitti paſtoris excuſationem, ſi lupus oues comedit, & paſtor neſcit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehementer dolendum eſt) hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam ſalutis immemores, terrenaque cæleſtibus, ac diuinis humana præferentes, in diuerſis curijs vagantur, aut in negotiorum temporalium ſollicitudine, ouili derelicto, atque ouium ſibi commiſſarum cura neglecta, ſe detinent occupatos, placuit ſacroſanctæ Synodo, antiquos Canones, qui temporum, atque hominum iniuria penè in deſuetudinem abierunt, aduerſus non reſidentes promulgatos innouare: quemadmodum virtute præſentis decreti innouat, ac vlterius pro firmiori eorumdem reſidentia, & reformandis in Eccleſia moribus in hunc, qui ſequitur, modum ſtatuere, atque ſancire. Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, ſeu Cathedrali Eccleſia, ſibi quocumque titulo, cauſa, nomine, ſeu iure commiſſa, quacumque ille dignitate, gradu, & præeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, ſeu iuſtis, & rationabilibus cauſis ceſſantibus, ſex menſibus continuis extra ſuam diœceſim morando abfuerit: quartæ partis fructuum vnius anni, fabricæ Eccleſiæ, & pauperibus loci per Superiorem Eccleſiaſticum applicandorum, pœnam ipſo iure incurrat. Quod ſi per alios ſex menſes in huiuſmodi abſentia perſeuerauerit, aliam quartam partem fructuum, ſimiliter applicandam eo ipſo amittat. Creſcente verò contumacia, vt ſeueriori ſacrorum Canonum cenſuræ ſubijciatur, Metropolitanus ſuffraganeos Epiſcopos abſentes, Metropolitanum verò abſentem ſuffraganeus Epiſcopus antiquior reſidens, ſub pœna interdicti ingreſſus Eccleſiæ eo ipſo incurrenda, infra tres menſes per litteras, ſeu nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur, qui ipſos abſentes, prout cuiuſque maior, aut minor contumacia exegerit, ſuæ ſupremæ Sedis auctoritate animaduertere, & Eccleſijs ipſis de Paſtoribus vtilioribus prouidere poterit, ſicut in Domino nouerit ſalubriter expedire.

c. peruenit. cum multis ſeq. c. 7. q 1. de cler. non reſid. per totum, & cap. cum ex eo, de elect. in 6.

c. ex tua, de cler. non reſid. cap. quoniam, §. porrò, vt ait, non cont. Infr. Seſſ. 23. de ref. can. 1. & 2. Seſſ. 24. c. 12. de ref. & ſeſſ. 22. c. 3. de refor. c. ex parte, de cler. non reſiden.

Ca-

Caput II.

EPiſcopis inferiores, quæuis beneficia Eccleſiaſtica, c. fin. de reſi. in 6.
perſonalem reſidentiam de iure, ſiue conſuetudine exigentia, in titulum, ſiue commendam obtinentes: ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono Eccleſiarum regimine, & diuini cultus augumento, locorum, & perſonarum qualitate penſata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs reſidere cogantur, nullique priuilegia, ſeu indulta perpetua de non reſidendo, aut de fructibus in abſentia percipiendis, ſuffragentur. Indulgentijs verò, & diſpenſationibus temporalibus ex veris, & rationabilibus cauſis tantum conceſſis, & coram Ordinario legitimè probandis, in ſuo robore permanſuris; quibus caſibus nihilominus officium ſit Epiſcoporum, tanquam in hac parte à Sede Apoſtolica delegatorum, prouidere, vt per deputationem idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum aſſignationem, cura animarum nullatenus negligatur; nemini, quo ad hoc, priuilegio, ſeu exemptione quacumque ſuffragante.

c. cum ex eo, de elect. in 6. ca. beneficiũ de regul. eo. lib. & inf. ſeſ. 7. c. 5. & 7. de ref. ca. 1.

Caput III.

ECcleſiarum Prælati ad corrigendum ſubditorum exceſſus prudenter, ac diligenter intendant, & nemo ſæcularis Clericus, cuiuſuis perſonalis, vel regularis, extra monaſterium degens, etiam ſui ordinis, priuilegijs, prætextu, tutus cenſeatur, quominus, ſi deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam ſuper hoc à Sede Apoſtolica delegato, ſecundum canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi valeat.

ca. qualiter, & quando l. 2. de acc.

Infr. Seſſ. 14. de ref. can. 1. & 4. & Seſſ. fin. ca. 14. de regul.

Caput IV.

CApitula cathedralium, & aliarum maiorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ nullis exemptionibus, conſuetudinibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum ſuos obligent auctores, non etiam ſucceſſores,

Infr. Seſſ. vlt. de ref. ca. 6.

Digitized by Google

tueri ſe poſſint, quominus à ſuis Epiſcopis, & alijs maioribus Prælatis per ſeipſos ſolos, vel illis, quibus ſibi videbitur, adiunctis, iuxta canonicas ſanctiones, toties, quoties opus fuerit, viſitari, corrigi, & emendari, etiam auctoritate Apoſtolica, poſſint, & valeant.

Caput V.

Infr. Seſſ. 14. ca. 2. de ref. cap. omnia vtriuſque de pœnit. & remiſ. c. ſacerdos, de pœn. diſt. 6. c. placuit, cum ſeq. 7. q. 1. Conc. Cart. in 3. c. 20. Conc. Aur. 5. c 3. & inf. Seſſ. 14. de ref. c. 2. & 3.

NVlli Epiſcopo liceat, cuiuſuis priuilegij prætextu, Pontificalia in alterius diœceſi exercere, niſi de Ordinarij loci expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantum; ſi ſecus factum fuerit, Epiſcopus ab exercitio Pontificalium, & ſic ordinati ab executione Ordinum, ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Indictio futuræ Seſſionis.

Placetne vobis, proximam futuram Seſſionem celebrari die Iouis, feria quinta poſt primam Dominicam ſubſequentis Quadrageſimæ, quæ erit die tertia menſis Martij? *Reſponderunt.* Placet.

SESSIO VII.

Celebrata die 3. menſis Martij 1547.

Decretum de Sacramentis. Prooemium.

AD conſummationem ſalutaris de iuſtificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Seſſione vno omnium Patrum conſenſu promulgata fuit, conſentaneum viſum eſt de Sanctiſſimis Eccleſiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera iuſtitia vel incipit, vel cœpta augetur, vel amiſſa reparatur; propterea Sacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſt. Sedis Legatis, ad errores eliminandos, & extirpandas hæreſes, quæ circa Sanctiſſima ipſa Sacramenta hac noſtra tempeſtate, tum de damnatis olim à Patribus noſtris hæreſibus ſuſcitatæ, tum etiam de nouo adinuentæ ſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ puritati, & animarum

rum

Digitized by Google

rum ſaluti magnopere officiunt: Sanctarum Scripturarum doctrinæ, Apoſtolicis traditionibus; atque aliorum Conciliorum, & Patrum conſenſu inhærendo, hos præſentes Canones ſtatuendos, & decernendos cenſuit; reliquos, qui ſuperſunt ad cœpti operis perfectionem, deinceps, diuino ſpiritu adiuuante, editura.

DE SACRAMENTIS.

CANON I.

SI quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non fuiſſe omnia à Ieſu Chriſto Domino noſtro inſtituta, aut eſſe plura, vel pauciora quàm ſeptem, videlicet; Baptiſmum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Vnctionem, Ordinem, & Matrimonium: aut etiam aliquod horum ſeptem non eſſe verè, & propriè Sacramentum, anathema ſit. Cap. ad abolendum de hær.

CANON II.

Si quis dixerit, ea ipſa nouæ legis Sacramenta à Sacramentis antiquæ legis non differre, niſi quia cerimoniæ ſunt aliæ, & alij ritus externi, anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, hæc ſeptem Sacramenta ita eſſe inter ſe paria, vt nulla ratione aliud ſit alio dignius, anathema ſit. cap. nihil de conſ. diſt. 2. cum ſim.

CANON IV.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non eſſe ad ſalutem neceſſaria, ſed ſuperflua, & ſine eis, aut eorum voto, per ſolam fidem homines à Deo gratiam iuſtificationis adipiſci, licet omnia ſingulis neceſſaria non ſint, anathema ſit. Supr. Seſſ. 6. de iuſt. ca. 7. & can. 5.

CANON V.

Si quis dixerit, hæc Sacramenta propter ſolam fidem nutriendam inſtituta fuiſſe, anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non continere gratiam, quam ſignificant; aut gratiam ipſam, non ponentibus obicem, non conferre, quaſi ſigna tantùm externa ſint accepti per fidem gratiæ, vel iuſtitiæ, & notæ quædam Chriſtianæ profeſſionis, quibus apud homines diſcernuntur fideles ab infidelibus, anathema ſit. Concil. Flor. ſub Eug. IV. verſ. hoc docet eccleſ.

CANON VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per huiuſmodi Sacramenta ſemper, & omnibus, quantum eſt ex parte Dei, etiamſi ritè ea ſuſcipiant, ſed aliquando, & aliquibus, anathema ſit.

CANON VIII.

Supra Seſſ. 5. de pec. orig.

Si quis dixerit, per ipſa nouæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, ſed ſolam fidem diuinæ promiſſionis ad gratiam conſequendam ſufficere, anathema ſit.

CANON IX.

C. conſultationi de tép. ord. & c. diſplicet 23. q. 4. & ca. licitè 32. q. 7. c. quo ante med. de conſ. diſt. 4.

Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptiſmo, ſcilicet, Confirmatione, & Ordine, non imprimi Characterem in anima, hoc eſt, ſignum quoddam ſpirituale, & indelebile, vnde ea iterari non poſſint, anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, Chriſtianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis adminiſtrandis habere poteſtatem, anathema ſit.

Infr. Seſſ 14. de pen. c. 6. c. multæ, c. remiſſione, cá. Chriſtus, cũ plur. ſeq. 1. q. 1. & vlt. 16. q. vlt. c ad abolendum, de hær. inf. ſeſſ. 22. de obſ. in cel. miſ. cap. omnes, d. 22. cap. quis neſciat 11. diſt. cum præ. & cap. non docet, cũ mul. ſeq. d. 12. ca. alienus, & c. quia 14. q. 1. Ca. aliud, & ca. non regenerabantur, de conſ d. 4. cap. pen. de bapt.

CANON XI.

Si quis dixerit, in miniſtris dum Sacramenta conficiunt, & conferunt, non requiri intentionem ſaltem faciendi, quod facit Eccleſia, anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, miniſtrum in peccato mortali exiſtentem modò omnia eſſentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, ſeruauerit, non conficere, aut conferre Sacramentum, anathema ſit.

CANON XIII.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſolemni Sacramentorum adminiſtratione adhiberi conſuetos, aut contemni, aut ſine peccato à miniſtris pro libito omitti, aut in nouos alios per quemcunque Eccleſiarũ paſtorem mutari poſſe, anathema ſit.

DE BAPTISMO.

CANON I.

SI quis dixerit, Baptiſmum Ioannis habuiſſe eandem vim cum Baptiſmo Chriſti, anathema ſit.

CA-

CANON II.

Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non eſſe de neceſſitate Baptiſmi, atque ideò verba illa Domini noſtri Ieſu Chriſti: Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, ad metaphoram aliquam detorſerit, anathema ſit.

Io.3.c.ſilius, & c.non dubito de conſ. diſp.4.

CANON III.

Si quis dixerit, in Eccleſia Romana, quæ omnium Eccleſiarum mater eſt, & magiſtra, non eſſe veram de Baptiſmi Sacramento doctrinam, anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Baptiſmum, qui etiam datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, cum intentione faciendi, quod facit Eccleſia, non eſſe verum Baptiſmum, anathema ſit.

c.non decer. 32. d. cap.ad abolendam, de hær. ca.2. de ſum. Tri. c.1. eo tit.in Concil.Flor. de vn.Amen c.5.c.dictum 5.quod verò cum 2.c.ſeq. 1.q.1. c. Romanus, cum ſeq. & ca. ſiue hæret. de conſ.d.4. ca. nulla præter, de conſ. d.4. Io.3. ca.maiores, de baptiſ.

CANON V.

Si quis dixerit, Baptiſmum liberum eſſe, hoc eſt, non neceſſarium ad ſalutem, anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit, baptizatum non poſſe, etiam ſi velit, gratiam amittere, quantumcumque peccet, niſi nolit credere, anathema ſit.

CANON VII.

Si quis dixerit, Baptizatos per Baptiſmum ipſum ſolius tantum fidei debitores fieri, non autem vniuerſæ legis Chriſti ſeruandæ, anathema ſit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos eſſe ab omnibus ſanctæ Eccleſiæ præceptis, quæ vel ſcripta, vel tradita ſunt, ita vt ea obſeruare non teneantur, niſi ſe ſua ſponte illis ſubmittere voluerint, anathema ſit.

CANON IX.

Si quis dixerit, ita reuocandos eſſe homines ad Baptiſmi ſuſcepti memoriam, vt vota omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, vi promiſſionis in Baptiſmo ipſo iam factæ, irrita eſſe intelligant, quaſi per ea, & fidei, quam profeſſi ſunt, detrahatur, & ipſi Baptiſmo, anathema ſit.

Digitized by Google

CANON X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ poſt Baptiſmum fiunt, ſola recordatione, & fide ſuſcepti Baptiſmi vel dimitti, vel venialia fieri, anathema ſit.

CANON XI.

C. quod quidam, 1. qu 1. & c. fin. extr. de Sacr non iteran. ca. hi, de quibus, c. rebaptizare, & c. cum ita de conſ. d. 4. & c. dictum eſt, de conſ. diſt. 3. ca. fin. de bapt. & toto tit. de Sac. non iteran. ca. 2. ad fin. de ſum. Trin. & Cl. vni, §. fin eo. tit. ca maiores de hæret. ſupr. Seſſ. 5. de pec. orig. in me.

Si quis dixerit, verum, & ritè collatum Baptiſmum iterandum eſſe illi, qui apud infideles fidem Chriſti negauerit, cum ad pœnitentiam conuertitur, anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, neminem eſſe baptizandum, niſi ea ætate, qua Chriſtus baptizatus eſt, vel in ipſo mortis articulo, anathema ſit.

CANON XIII.

Si quis dixerit, paruulos, eo quod actum credendi non habent, ſuſcepto baptiſmo inter fideles computandos non eſſe, ac propterea, cum ad annos diſcretionis peruenerint, eſſe rebaptizandos, aut pręſtare, omitti eorum Baptiſma, quàm eos non actu proprio credentes baptizari in ſola fide Eccleſiæ, anathema ſit.

CANON XIV.

Si quis dixerit, huiuſmodi paruulos baptizatos, cum adoleuerint, interrogandos eſſe, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti ſunt, & vbi ſe nolle reſponderint, ſuo eſſe arbitrio relinquendos, nec alia interim pœna ad Chriſtianam vitam cogendos, niſi vt ab Euchariſtiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec reſipiſcant, anathema ſit.

DE CONFIRMATIONE.

CANON I.

C. nullus miniſtrorũ, de conſec. diſ. 4. Cat. cat. 128. c. 1. cum ſeq. de conſ. d. 5. ca. manus de conſ. diſt. 5. Conc. Tol. 1. cap. 30.

Si quis dixerit, Confirmationem baptizatorum otioſam cærimoniam eſſe, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuiſſe, quàm Cathecheſim quandam, qua adoleſcentiæ proximi fidei ſuæ rationem coram Eccleſia exponebant, anathema ſit.

CANON II.

Si quis dixerit, iniurios eſſe Spiritui Sancto eos, qui ſacro

Digitized by Google

ſacro Confirmationis Chriſmati virtutem aliquam tribuunt, anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, ſanctæ Confirmationis Ordinatium miniſtrum non eſſe ſolum Epiſcopum, ſed quemuis ſimplicem ſacerdotem, anathema ſit.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus, eiſdem præſidentibus, & legatis, inceptum reſidentię, & reformationis negotium ad Dei laudem, & Chriſtianę religionis incremētum proſequi intendens, vt ſequitur, ſtatuendum cenſuit, ſalua ſemper in omnibus Sedis Apoſtolicæ auctoritate.

Caput I.

AD Cathedralium Eccleſiarum regimen nullus, niſi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, litterarumque ſcientia, iuxta conſtitutionem Alexandri III. quæ incipit, *Cum in cunctis*, in Concilio Lateranenſi promulgatam, prçditus aſſumatur.

Caput II.

NEmo, quacumque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, ſeu cathedrales Eccleſias, in titulum, ſiue commendam, aut alio quouis nomine, contra ſacrorum Canonum inſtituta recipere, & ſimul retinere præſumat; cum valdè felix ſit ille cenſendus, cui vnam Eccleſiam benè, ac fructuosè, & cum animarum ſibi commiſſarum ſalute, regere contigerit. Qui autem plures Eccleſias contra præſentis decreti tenorem nunc detinent, vna, quam maluerint, retenta, reliquas infra ſex menſes, ſi ad liberam Sedis Apoſtolicæ diſpoſitionem pertineant, alias infra annum dimittere teneantur: alioquin Eccleſiæ ipſæ, vltimò obtenta dumtaxat excepta, eo ipſo vacare cenſeantur.

Conc. Cart. 2. c. 3. Conc. Brac. 37. ca omni tempore, de conſecr. d. 4. c. ſi iubet 26. q. 6. c. quanto, de conſ. Cate. ca. 124. 3. 6. inf 2. ſeſſ. 24. cap. 4. de Sac. ord

Infr. Seſſ 24. ca 4. de ſacra or. ſup. ſeſ 6. c 2 de ref & inf ſeſ. 23. c. 1. inf. ſeſ. vlt. de ref. ca. 21.

Infr Seſſ 22. c. 2. & ſeſ 24. c. 1. de ref. c. com. in cunctis, de elect. diſ. 1. cum in cunctis, §. cū verò, c. ſicut de exc præl.

Conc. Chalced c. 10. c. 2. & 2. & 22. q. 1. c. Sanctorum 70. diſt. c. vn. 10. q. 3. cap. quia in quantum, c. ad hæc, & c. de multa, de præben quia nonnulli, de mag ca. cum ſingul. de prçben. in 6.

Digitized by Google

Caput III.

Cle. gratiæ, de ref. c. execrabilis, §. qui verò, in extrau. com. de præben. & infr. Seſſ. 24. ca. 17. de ref. Cle. quia regularis, de ſuppl. negl. prælat. c. quia nonnulli, de Cl. non reſi. ca. licet ea, de elect. in 6. c. graue nimis de præbend. Sup ca. 2. ca. de miſſa, de præbend.

INferiora beneficia Eccleſiaſtica, præſertim curam animarum habentia, perſonis dignis, & habilibus, & quæ in loco reſidere, ac per ſeipſos curam ipſam exercere valeant, iuxta conſtitutionem Alex III. in Lateranenſi, quæ incip. *Quia nonnulli*, & aliam Greg. X. in generali Lugdunenſi Concilio, quæ incip. *Licet canon*, editam, conferantur; aliter autem facta collatio, ſiue prouiſio, omninò irritetur, & Ordinarius collator pœnas conſtitutionis Concilij generalis, quæ incipit, *Graue nimis*, ſe nouerit incurſurum.

Caput IV.

QVicumque de cetero, plura curata, aut alias incompatibilia beneficia Eccleſiaſtica, ſiue per viam vnionis ad vitam, ſeu commendæ perpetuæ, aut alio quocunque nomine, & titulo contra formam Sacrorum canonum, & præſertim conſtitutionis Innoc. III. quæ incipit, *De multa*, recipere, ac ſimul retinere præſumpſerit, beneficijs ipſis, iuxta ipſius conſtitutionis diſpoſitionem, ipſo iure, etiam præſentis canonis vigore priuatus exiſtat.

Caput V.

Infr. Seſſ. 24. c. 17. c. ordinarij, de of. ord. in 6.

ORdinarij locorum quoſcumque plura curata, aut aliàs incompatibilia beneficia Eccleſiaſtica obtinentes, diſpenſationes ſuas exhibere diſtrictè compellant, & alias procedant, iuxta conſtitutionem Greg. X. in generali Lugdunenſi Concilio editam, quæ incipit, *Ordinarij*, quam eadem S. Synodus innouandam cenſet, & innouat: addens inſuper, quod ipſi Ordinarij, etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum aſſignationem omninò prouideant; vt animarum cura nullatenus negligatur, & beneficia ipſa debitis obſequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus quibuſcumque, etiam cum iudi-

Infr. ca. 7. & ſup. ſeſſ. 6. de ref c. 2. in fi.

iudicum ſpecialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmiſſis nemini ſuffragantibus.

Caput VI.

VNiones perpetuæ, à xl. annis citra factæ, examinari ab Ordinarijs,tanquam à Sede Apoſtolica delegatis, poſſint:& quę per ſubreptionem,vel obreptionem obtentæ fuerint,irritæ declarentur. Illæ verò,quæ à dicto tempore citra conceſſæ nondum in toto, vel in parte ſortitæ ſunt effectum, & quæ deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fient, niſi eas ex legitimis, aut alias rationabilibus cauſis coram loci Ordinario vocatis, quorum intereſt, verificandis,factas fuiſſe conſtiterit;per ſubreptionem obtentæ præſumantur: ac propterea, niſi aliter à Sede Apoſtolica declaratum fuerit, viribus omninò careant.

Infr.Seſſ.24. de ref.ca.13. & Seſſ.25.de refor.ca.9.& Infr Seſſ.14. ca.9.

Caput VII.

BEneficia Eccleſiaſtica curata, quæ cathedralibus collegiatis, ſeu alijs Eccleſijs, vel monaſterijs, beneficijs, ſeu Collegijs, aut pijs locis, quibuſcumque perpetuò vnita, & annexa reperiuntur, ab Ordinarijs locorum annis ſingulis viſitentur, qui ſollicitè prouidere procurent, vt per idoneos Vicarios etiam perpetuos, niſi ipſis Ordinarijs,pro bono Eccleſiarum regimine, aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut maiori, vel minori arbitrio ipſorum Ordinariorum,portione etiam ſuper certa re aſſignanda, ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur; appellationibus, priuilegijs, exemptionibus, etiam cum iudicum deputatione,& illorum inhibitionibus, quibuſcumque in præmiſſis minimè ſuffragantibus.

Inf.Seſſ.14. de ref c.9. Supr can.5. Inf.Seſſ.vlt. de ref.ca.16. Pius V. in Bulla, quæ incipit. Ad exequēdum.

Caput VIII.

LOcorum ordinarij Eccleſias quaſcunque,quomodolibet exemptas, authoritate Apoſtolica ſingulis annis

Infr.Seſſ.24. de ref.c.9.& Seſſ.21.ca.8.

Concil. Tol. 4. c. 35. Concil. Brac. 1. c. 1. Conc. Arel. c. 17. decernimus. c. Epiſc. & c. placuit, 11. q. 1.

nis viſitare teneantur, & opportunis iuris remedijs prouidere, vt, quæ reparatione indigent, reparentur, & cura animarum, ſi qua illis immineat, alijſque debitis obſequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, conſuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præſcriptis, iudicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus excluſis.

Caput IX.

ca. quoniam quidem, diſ. 100. & infr. Seſſ. 23. de ref. c. 3.

AD maiores Eccleſias promoti, munus conſecrationis infra tempus à iure ſtatutum ſuſcipiant, & prorogationes vltra ſex menſes conceſſæ, nulli ſuffragentur.

Caput X.

ca. eum nullus, de temp. ordin. in 6.

Infr. Seſſ. de ref. c. 10.

NOn liceat Capitulis Eccleſiarum, Sede vacante, infra annum à die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimiſſorias, ſeu reuerendas, vt aliqui vocant, tam ex iuris communis diſpoſitione, quàm etiam cuiuſuis priuilegij, aut conſuetudinis vigore alicui, qui beneficij Eccleſiaſtici recepti, ſiue recipiendi occaſione arctatus non fuerit, concedere: ſi ſecus fiat, Capitulum contrauenients, Eccleſiaſtico ſubiaceat interdicto: & ſic ordinati, ſi in minoribus Ordinibus conſtituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præſertim in criminalibus, gaudeant; in maioribus vero, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Caput XI.

FAcultates de promouendo à quocumque non ſuffragentur, niſi habentibus legitimam cauſam, ob quam à proprijs Epiſcopis ordinari non poſſint, in litteris exprimendam: & tunc non ordinentur, niſi ab Epiſcopo in ſua diœceſi reſidente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti præuio examine.

Ca-

Digitized by Google

Caput XII.

FAcultates de non promouendo, præterquam in caſibus à iure expreſſis, conceſſæ, ad annum tantùm ſuffragentur.

c. licet can. & c cum ex eo, de elect. in 6.

Caput XIII.

PRæſentati, ſeu electi, vel nominati à quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis, etiam Sedis Apoſtolicæ Nuncijs, ad quæuis Eccleſiaſtica beneficia, non inſtituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cuiuſuis priuilegij, ſeu conſuetudinis, etiam ab immemorabili tempore præſcriptæ, niſi fuerint prius à locorum Ordinarijs examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio ſe tueri poſſit, quo minus examen ſubire teneatur: Præſentatis tamen, electis, ſeu nominatis ab vniuerſitatibus, ſeu collegijs generalium Studiorum exceptis.

Infr. Seſſ. 14. c. 13. de ref. & Seſſ 24. c. 18. de ref. & Seſſ. 19 c. 9.

Caput XIV.

IN exemptorum cauſis Conſtitutio Innocentij III. quæ incipit, *Volentes*, in generali Concilio Lugdunenſi edita, ſeruetur: quam eadem Sacroſancta Synodus innouandam cenſuit, & innouat: addendo inſuper, quòd in ciuilibus cauſis mercedum, & miſerabilium perſonarum Clerici ſæculares, aut regulares, extra Monaſterium degentes, quomodolibet exempti, etiamſi certum Iudicem à Sede Apoſtolica deputatum, in partibus habeant: in alijs verò, ſi ipſum Iudicem non habuerint, coram locorum Ordinarijs, tanquam in hoc ab ipſa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad ſoluendum debitum cogi, & compelli poſſint: priuilegijs, exemptionibus, Conſeruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduerſus præmiſſa nequaquam valituris.

c. 2. de priu. in 6.

Infr. Seſſ. 14. de ref. c. 6. in fin.

Ca-

Caput XV.

CVrent Ordinarij, vt hoſpitalia quęcumque à ſuis administratoribus, quocumque illi nomine cenſeantur, etiam quomodolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur, Conſtitutionis Concilij Viennenſis, quæ incipit: *Quia contingit*, forma ſeruata: quam quidem Conſtitutionem eadem S. Synodus innouandam duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Seſſionis.

Item hæc ſacroſancta Synodus ſtatuit, & decreuit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe die Iouis, feria v. poſt ſequentem Dominicam in Albis, quæ erit 21. menſis Aprilis præſentis anni 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilij.

PAulus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, venerabili F. Io. Mariæ Epiſc. Præneſtino, & dilectis filijs Marcello tit. S. Crucis in Hieruſalem Presbytero, ac Reginaldo S. Mariæ in Coſmedin Diacono, Cardinalibus noſtris, & Apoſt. Sedis Legatis de latere, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, meritis licet imparibus, diſponente Domino præſidentes, noſtri officij partes eſſe putamus, vt, ſi quid grauius cauſa Reipublicæ Chriſtianæ conſtituendum ſit, id non modò tempore opportuno, verum etiam loco commodo, & idoneo perficiatur. Cùm itaque nos nuper, poſtquam ſuſpenſionem celebrationis ſacri œcumenici, & vniuerſalis Concilij, aliàs per nos in ciuitate Tridentina ex cauſis tunc expreſſis, de venerabilium Fr. noſtrorum S.R.E Card. conſilio, & aſſenſu indicti, ex certis alijs etiam tunc expreſſis cauſis, vſque ad aliud opportunius, & commodius tempus per nos declarandum, de ſimili conſilio, & aſſenſu factam, audita pace inter chariſſimos in Chriſto filios noſtros, Carolum Rom. Imper. ſemper Auguſt. & Franciſc. Francorum Regem Chriſtianiſs. conciliata, pari conſilio, & aſſenſu ſuſtuleramus, & amoueramus, nequeuntes, ipſi,

ipſi,tunc legitimè impediti,ad dictam ciuitatem perſonaliter accedere,& eidem Concilio intereſſe: vos noſtros,& Apoſtolicę Sedis Legatos de latere,in eodem Concilio de ſimili conſilio conſtituerimus, & deputauerimus, voſque ad eandem ciuitatem tanquam pacis Angelos deſtinauerimus, prout in diuerſis noſtris deſuper confectis litteris plenius continetur. Nos, ne tam ſanctum celebrationis Concilij huiuſmodi opus ex incommoditate loci, aut aliàs quouis modo impediatur,aut plus debito differatur, opportunè prouidere volentes: Motu proprio,& ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, parique conſilio, & aſſenſu, vobis inſimul, aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, ſeu inde fortè abſente quãdocumque vobis videbitur Concilium prædictum de eadem Ciuitate Tridentina ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, ſeu tutiorem ciuitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi,ac illud in ipſa ciuitate Tridentina ſupprimendi, & diſſoluendi, necnon Prælatis, & alijs perſonis Concilij huiuſmodi,ne in eo ad vlteriora in dicta ciuitate Tridentina procedant, etiam ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis inhibendi, ac idem Concilium in alia ciuitate huiuſmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias perſonas Concil. Trident. huiuſmodi etiam ſub periurij, & alijs in litteris indictionis Concilij huiuſmodi expreſſis pœnis euocandi, eidemque ſic translato, & mutato Concilio, nomine, & auctoritate prædictis præſidendi, ac in eo procedendi, cæteraque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria, & opportuna, aliàs iuxta priorum vobis directarum litterarum continentiam, & tenorem faciendi, ſtatuendi, ordinandi,& exequendi plenam,& liberam Apoſtolica auctoritate tenore præſentium concedimus poteſtatem, & facultatem, ratum,& gratum habituri quidquid per vos in præmiſſis factum, ſtatutum, ordinatum, executumve fuerit idque facturi, Auctore Domino inuiolabiliter obſeruari: Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque cõ-

trarijs quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotẽtis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1544. 8. Kalendas Martij, Pontificatus noſtri anno vndecimo.

Fabius Epiſcopus Spol.
B. Motta.

SESSIO VIII.

Celebrata die 11. menſis Martij 1547.

Decretum de Tranſlatione Concilij.

PLacetne vobis decernere, & declarare, de huiuſmodi morbo ex præmiſſis, & alijs allegatis ita manifeſtè, & notoriè conſtare, vt Prælati in hac ciuitate ſine vitæ diſcrimine commorari, & in ea ideircò inuiti minimè retineri poſſint, & debeant? Itemque attento receſſu multorum Prælatorum poſt proximè præteritam Seſſionem, & attentis proteſtationibus aliorum complurium Prælatorum in Congregationibus generalibus factis, hinc omninò timore ipſius morbi abire volentium, qui iuſtè detineri non poſſunt, & ex quorum diſceſſu Concilium vel diſſolueretur, vel ex paucitate Prælatorum bonus eius progreſſus impediretur: & attento etiam imminenti periculo vitæ, & alijs cauſis per aliquos ex Patribus in ipſis congregationibus allegatis, vtpotè notoriè veris, & legitimis, placetne vobis ſimiliter decernere, & declarare, pro conſeruatione, & proſecutione ipſius Concilij, & ſecuritate vitæ ipſorum Prælatorum, Concilium ipſum ad ciuitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, ſalubrem, & idoneum, pro tempore transferendum eſſe, & ex nunc transferri, & ibidem Seſſionem iam indictam ſtatuta die 21. Aprilis celebrandam eſſe, & celebrari, & ſucceſ-

ſucceſſiuè ad vlteriora procedendum, donec Sanctiſſimo Domino noſtro, & Sacro Concilio expedire videbitur, vt ad hunc, ſeu alium locum, communicato etiam conſilio cum inuictiſſimo Cæſare, Chriſtianiſſimo Rege, & alijs Regibus, ac Principibus Chriſtianis, ipſum Concilium reduci poſſit, & debeat? *Reſponderunt*, Placet.

SESSIO IX.

Bononiæ Celebrata die 21. Menſis Aprilis 1547.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

HÆc Sacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in Ciuitate Tridentina congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea nomine Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri, Domini Pauli, Diuina Prouidentia Papæ III. eiſdem Reuerendiſs. Dominis, D. Ioan. Maria de Monte, Epiſcopo Prænestino, & Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem Præsbytero, S. R. E. Cardinalibus, & Apoſtolicis de latere Legatis, conſiderans, quod die 11. menſis Martij, præſentis anni, in generali publica Seſſione, in eadem ciuitate Tridentina, & in loco conſueto celebrata, omnibuſque agendis de more peractis, ex cauſis tunc inſtantibus, vrgentibus, & legitimis, interueniente etiam auctoritate ſanctæ Sedis Apoſtolicæ, eiſdem Reuerendiſſimis Præſidentibus, etiam ſpecialiter conceſſa, decreuit, & ordinauit, Concilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendum eſſe, ſicuti tranſtulit; itemque Seſſionem pro præſenti die 21. Aprilis illis indictam, vt de Sacramentorum, & reformationis materijs, de quibus tractandum propoſuerat, canones ſancirentur, & promulgarentur, in hac ipſa ciuitate Bononiæ celebrari debere, conſideranſque nonnullos ex Patribus, qui in hoc Concilio intereſſe conſueuerunt, his ſuperioribus maioris hebdomadæ, & ſolemnitatis Paſchalis diebus, in proprijs Eccleſijs occupatos, aliquos

etiam alijs impedimentis detentos, huc nondum acceſſiſſe, quos tamen breui affuturos ſperandum eſt; ac propterea factum eſſe, vt non ea, quam ſancta Synodus deſiderabat, Prælatorum frequentia potuerint materiæ ipſæ Sacramentorum, & reformationis examinari, & diſcuti: vt omnia maturo conſilio cum dignitate, & grauitate debita fiant, bonum, opportunum, & expediens cenſuit, cenſetque Seſſionem prædictam, quæ hoc ipſo die, vt præfertur, celebranda erat, ad diem Iouis, infra octauam Pentecoſtes proximè futuram, quo ad ipſas materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, ac prorogat: quam diem, & rei gerendæ maximè opportunam, & Patribus, præſertim abſentibus, percommodam, iudicauit, & iudicat: hoc tamen adiecto, quod terminum ipſum, ipſa ſancta Synodus, pro eius arbitrio, & voluntate, ſicut rebus Concilij putauerit expedire, etiam in priuata Congregatione reſtringere, & imminuere poſſit, & valeat.

SESSIO X.

Bononiæ Celebrata die II. Menſis Iunij 1547.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

QVamuis hæc ſacroſancta, œcumenica, & generalis Synodus Seſſionem, quæ die 21. Menſis Aprilis proximè præteriti, ſuper Sacramentorum, & reformationis materijs in hac inclyta ciuitate Bononiæ, ex decreto in vrbe Tridentina, in publica Seſſione, die vndecima Menſis Martij promulgato, celebranda erat, propter aliquas cauſas, ac præſertim propter abſentiam nonnullorum Patrum, quos breui affuturos ſperabat, ad hunc præſentem diem differendam, & prorogandam eſſe decreuerit, volens tamen cum ijs, qui non venerunt, etiam adhuc benignè agere, eadem ſacroſancta Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. R. E. Cardinalibus, & Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decernit, Seſſionem ipſam, quam hac

die

die ſecunda menſis Iunij, præſentis anni milleſimi quingenteſimi quadrageſimi ſeptimi celebrare decreuerat, ad diem Iouis poſt feſtum Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaquinta menſis Septembris proximè futuri, quo ad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam eſſe, quemadmodum differt, & prorogat: ita tamen, quod proſecutio diſcuſſionis, & examinationis tam eorum, quæ ad dogmata, quàm quæ ad reformationem pertinent, interim non omittatur, & terminum ipſum ipſa ſancta Synodus pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata Congregatione abbreuiare, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

Die xiv. Septembris MDXLVII. in Congregatione generali Bononiæ prorogata fuit Seſſio, quæ futura erat die ſequenti, ad beneplacitum Sacri Concilij.

BVLLA RESVMPTIONIS Concilij Tridentini.

Sub Iulio Tertio Pontif. Max.

IVlius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Cum ad tollenda religionis noſtræ diſſidia, quæ in Germania longo tempore non ſine totius Chriſtiani Orbis perturbatione, & ſcandalo viguerunt, bonum, opportunum, & expediens eſſe videatur, ſicuti etiam cariſſimus in Chriſto filius noſter Carolus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, nobis per ſuas litteras, & Nuncios, ſignificari fecit, vt ſacrum, œcumenicum, generale Concilium, per fel. rec. Paulum III. prædeceſſorem noſtrum indictum, & per nos tunc Cardinalatus honore fungentes, atque ipſius prædeceſſoris nomine, vna cum duobus alijs Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ipſi Concilio præſidentes; inceptum, ordinatum, & continuatum, in quo plures, publicæ, & ſolemnes habitæ fuerunt Seſſiones: pluraque tàm in cauſa fidei, quàm reformationis promulgata decreta, multaque etiam ad vtramque cauſam pertinentia examinata, &

diſcuſſa, ad ciuitatem Tridentinam reducatur. Nos, ad quos, & ſummos pro tempore Pontifices ſpectat generalia Concilia indicere,& dirigere, vt Eccleſiæ pacem, & Chriſtianæ fidei, atque orthodoxæ religionis incrementum ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus, & quantum in nobis eſt, tranquillitati ipſius Germaniç,quç ſanè prouincia retroactis temporibus in vera religione, ac ſacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina excolenda, exhibendaque maximis Pontificibus, Chriſti Redemptoris noſtri in terra Vicarijs debita obedientia, & reuerentia, nulli Chriſtianorum prouinciæ fuit vnquam ſecunda, paternè conſulamus, ſperantes per ipſius Dei gratiam, & benignitatem futurum, vt Reges omnes, ac Principes Chriſtiani, iuſtis, pijſque noſtris in hac re votis annuant, faueant, atque aſſiſtant: venerabiles fratres, Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, omneſque alios,& ſingulos, qui de iure, vel conſuetudine, vel priuilegio Concilijs generalibus intereſſe debent, quoſque idem prædeceſſor noſter in ſuis indictionibus, & alijs quibuſcumque deſuper confectis,& publicatis litteris, Concilio intereſſe voluit, per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti hortamur,requirimus,& monemus, vt proximis futuris Kalendis Maij, quem diem ad ipſum Concilium in eo, in quo nunc reperitur, ſtatu reſumendum, & proſequendum, præuia matura deliberatione, & ex certa noſtra ſcientia, & de Apoſtolica auctoritatis plenitudine, ac venerabilium Fratrum noſtrorum, eiuſdem ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium conſilio, & aſſenſu, ſtatuimus, decernimus, & declaramus, in Ciuitate Tridentina, legitimo ceſſante impedimento,conuenire,& ſe congregare, ac ipſius Concilij continuationi, & proſecutioni,omni mora poſtpoſita,incumbere velint. Nos enim operam ſedulò daturi ſumus, vt eodem tempore, in eadem Ciuitate noſtri omninò adſint Legati, per quos, ſi per ætatem noſtram, valetudinemque, & Sedis Apoſtolicæ neceſſitates, perſonaliter adeſſe nequiuerimus, Spiritu ſancto duce,ipſi Concilio præſidebimus quacumque ipſius

ipſius Concilij translatione, & ſuſpenſione, cæteriſque contrarijs, non obſtantibus quibuſcumque, ac præſertim illis, quæ idem prædeceſſor noſter in ſuis litteris prædictis, quas cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, & Decretis in ſuo robore permanere volumus, atque decernimus, & quatenus opus ſit, innouamus, voluit non obſtare: irritum nihilominus decernentes, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtrorum hortationis, requiſitionis, monitionis, ſtatuti, declarationis, innouationis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotētis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M.DXLVIII Kal. Decemb. Pontificatus noſtri anno primo.

M. Cardinalis Creſcen.
Rom. Amaſaus.

SESSIO XI.

Quæ eſt j. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata Kalend. Maij 1551.

Decretum de reſumendo Concilio.

PLacetne vobis ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum, œcumenicum, & generale Concilium Tridentinum, iuxta formam, & tenorem litterarum Sanctiſſimi Domini noſtri, & reſumi debere, & procedendum eſſe ad vlteriora? *Reſponderunt*, Placet.

Indictio futuræ Seſſionis.

Placetne vobis proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe in futuris Kalend. Septembris? *Reſponderunt*, Placet.

SESSIO XII.

Quæ eſt ij. ſub Iulio III. Pontif. Max.
Celebrata die prima Septemb. 1551.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta, œcumenica, & generalis Trid. Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtol. Legato, & Nuncijs, quæ in proximè præterita Seſſione ſequentem hanc hodie habendam, & ad vlteriora procedendum eſſe, decreuerat, cum ob inclytæ Germaniæ nationis, cuius præcipuè cauſa agitur, abſentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hactenus diſtulerit, de venerabilium in Chriſto fratrum, & filiorum ſuorum Maguntini, & Treuerenſis Archiepiſcoporum, ac ſacri Romani Imperij Principum Electorum, & complurium ipſius, aliarumque prouinciarũ Epiſcoporum, ſub hanc ipſam diem aduentu in Domino exultans, & dignas ipſi omnipotenti Deo agens gratias, firmãque ſpem concipiens, quàm plurimos alios tàm ipſius Germanicæ, quàm aliarum nationum Prælatos, & ſui officij debito, & hoc exemplo commotos, prope diem eſſe venturos, futuram Seſſionem ad 40. diem, quæ erit 11. menſis Octobris, proximè ſequẽtis, indicit, & Concilium ipſum in ſtatu, in quo reperitur, proſequendo, cum in præteritis Seſſionibus de ſeptem Sacramentis nouæ legis in genere, & ſpecie de Baptiſmate, & Confirmatione definitum fuerit, ſtatuit, & decernit de Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, necnon, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem, & commodiorem Prælatorum reſidentiam pertinent agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini noſtri Ieſu Chriſti exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, ieiunijs, & orationibus vacent, vt tandem placatus, qui in ſæcula ſit benedictus, Deus, corda hominum ad veræ ſuæ fidei agnitionem, & Sanctæ Matris Eccleſiæ vnitatem, ac rectè viuendi normam reducere dignetur.

SESSIO XIII.

Quæ eſt iij. ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 11. Menſis Octob. 1551.

Decretum de Sanctiſſ. Euchar. Sacramento.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Trid. Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, etſi in eum finem, nō abſque peculiari Spiritus ſancti ductu, & gubernatione conuenerit, vt veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret: & vt hæreſibus omnibus, & alijs grauiſſimis incommodis, quibus Dei Eccleſia miſere nunc exagitatur, & in multas, ac varias partes ſcinditur, remedium afferret, hoc præſertim iam inde à principio in votis habuit, vt ſtirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & ſchiſmatum, quæ inimicus homo his noſtris calamitoſis temporibus in doctrina fidei, vſu, & cultu ſacroſanctæ Euchariſtiæ ſuperſeminauit: quam alioqui Saluator noſter in Eccleſia ſua, tanquam Symbolum reliquit eius vnitatis, & charitatis, qua Chriſtianos omnes inter ſe coniunctos, & copulatos eſſe voluit. Itaque eadem ſacroſancta Synodus ſanam, & ſinceram illam de venerabili hoc, & diuino Euchariſtiæ Sacramento doctrinam tradens, quam ſemper Catholica Eccleſia, ab ipſo Ieſu Chriſto Domino noſtro, & eius Apoſtolis erudita, atque à Spiritu ſancto, illi omnem veritatem in dies ſuggerente, edocta retinuit, & ad finem vſque ſæculi conſeruabit: omnibus Chriſti fidelibus interdicit, ne poſthac de Sanctiſſima Euchariſtia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quàm vt eſt hoc præſenti decreto explicatum, atque definitum.

Matt. 3. ca. 1. de Sum. Tri.

Eph. 4. Luc. 22. ca. 1. ver. ego proxe. 21. diſ. & infr. Seſſ. 22. ca. 1. & ſup. Seſſ. 5.

De reali præſentia Domini noſtri Ieſu Chriſti in Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento. Caput I.

PRincipio docet Sancta Synodus, & apertè, ac ſimpliciter profitetur, in almo Sanctæ Euchariſtiæ Sacra- Ioan. 6.

mento, poſt panis, & vini conſecrationem, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, verum Deum, atque hominem, verè, realiter, ac ſubſtantialiter ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium contineri. Nec enim hæc inter ſe pugnant, vt ipſe Saluator noſter ſemper ad dexteram Patris in cælis aſſideat iuxta modum exiſtendi naturalem, & vt multis nihilominus alijs in locis ſacramentaliter præſens ſua ſubſtantia, nobis adſit, ea exiſtendi ratione, quam & ſi verbis exprimere vix poſſumus, poſſibilem tamen eſſe Deo, cogitatione per fidem illuſtrata, aſſequi poſſumus, & conſtantiſſimè credere debemus. Ita enim maiores noſtri omnes, quotquot in vera Chriſti Eccleſia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento diſſeruerunt, apertiſſimè profeſſi ſunt, hoc tàm admirabile Sacramentum in vltima cœna Redemptorem noſtrum inſtituiſſe, cum poſt panis vinique benedictionem, ſe ſuum ipſius corpus illis præberet, ac ſuum ſanguinem, diſertis, ac perſpicuis verbis teſtatus eſt: quæ verba à ſanctis Euangeliſtis commemorata, & à D. Paulo poſtea repetita, cum propriam illam, & apertiſſimam ſignificationem præſeferant, ſecundùm quam à Patribus intellecta ſunt, indigniſſimum ſanè flagitium eſt, ea à quibuſdam contentioſis, & prauis hominibus ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & ſanguinis Chriſti negatur, contra vniuerſum Eccleſiæ ſenſum detorqueri: quæ tanquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impijs hominibus excogitata commenta, velut Satanica, deteſtata eſt, grato ſemper, & memori animo præſtantiſſimum hoc Chriſti beneficium agnoſcens.

C. 1. de ſum. Trinit. ſup. Seſſ. 3. in Symb. Eph. 1. Pſ 5. & 109. Matt 22. Marc 12 & 16. in fin. Heb. 10. Actor. 7. Col. 3. Matth. 9. Luc. 1. Cle. vnic. de rel. & vener. Sanct Matth. 26. Mar. 14. Luc. 22. C. cum Marthæ, de cel. Miſſ. 1. Cor. 11. Sup. Seſſ. de edit lib. 1. Tim. 3. Ben. Pap. in ſuis decret. verſ. cæteri. Aug. ſup. illud Paul. ad Heb. 1. Portaſque omnia.

De ratione inſtitutionis Sanctiſſimi huius Sacramenti. Cap. II.

ERgo Saluator noſter diſceſſurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc inſtituit, in quo diuitias diuini ſui erga homines amoris, voluit effundi, memoriam faciens mirabilium ſuorum; & in illius ſumptione colere nos ſui memoriam præcepit, ſuamque an-

Pſal. 10. Luc. 22. cap. iteratur, de conſ. d. 1. 1. Cor. 11.

nunciare mortem, donec ipſe ad iudicandum mundum veniat. Sumi autem voluit Sacramentum hoc tanquam ſpiritualem animarum cibum, quo alantur, & confortentur viuentes vita illius, qui dixit: Qui manducat me, & ipſe viuet propter me; & tanquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præſeruemur. Pignus præterea id eſſe voluit futuræ noſtræ gloriæ, & perpetuæ felicitatis; adeoque Symbolum vnius illius corporis, cuius ipſe caput exiſtit, cuique nos tanquam membra arctiſſima fidei, ſpei, & charitatis connexione adſtrictos eſſe voluit, vt idipſum omnes diceremus: Nec eſſent in nobis ſchiſmata.

Ioan.6.
Epheſ.2.
1.Cor.11.
Epheſ.5.
Rom.12.
1.Cor.1.

De excellentia SS. Euchariſtiæ ſuper reliqua Sacramenta. Cap. III.

COmmune hoc quidem eſt SS. Euchariſtiæ cum cæteris Sacramentis, Symbolum eſſe rei ſacræ, & inuiſibilis gratiæ formam viſibilem; verum illud in ea excellens, & ſingulare reperitur, quod reliqua Sacramenta tunc primum ſanctificandi vim habent, cum quis illis vtitur: at in Euchariſtia ipſe ſanctitatis auctor ante vſum eſt; nondum enim Euchariſtiam de manu Domini Apoſtoli ſuſceperant, cum verè tamen ipſe affirmaret corpus ſuum eſſe, quod præbebat; & ſemper hæc fides in Eccleſia Dei fuit, ſtatim poſt conſecrationem verum Domini noſtri corpus, verumque eius ſanguinem ſub panis, & vini ſpecie vnà cum ipſius anima, & diuinitate exiſtere; ſed corpus quidem ſub ſpecie panis, & ſanguinem ſub vini ſpecie ex vi verborum; ipſum autem corpus ſub ſpecie vini, & ſanguinem ſub ſpecie panis, animamque ſub vtraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ, qua partes Chriſti Domini, qui iam ex mortuis reſurrexit, non amplius moriturus, inter ſe copulantur: diuinitatem porrò propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypoſtaticam vnionem. Quapropter veriſſimum eſt, tantundem ſub alterutra ſpecie, atque ſub vtraque contineri: totus enim, & integer Chriſtus

C.ſacrificiũ de conſ. d. 2.
c. multis, q. 1.
Luc.22.
Matth.26.
Mar.14.
1.Cor.11.
Infr. c. 1.
Rom.6.
Cap. ſemel Chriſtus, ea. ſ. iteratur, c. ſinguli & ea. qui manducant, de conſ. diſt. 2. inf. c. 3. inf. Seſſ.25. ca. 4.
Luc.2.
Ioan.6.
2.Cor.11.

Digitized by Google

ſtus ſub panis ſpecie, & ſub quauis ipſius ſpeciei parte, totus item ſub vini ſpecie, & ſub eius partibus exiſtit.

De Tranſubſtantiatione. Cap. IV.

ca. panis, de conſ d. 2. ca. cum Marthæ de cel. Miſſ. ca. firmiter, § 1. de Sum. Trin. & fide Cat. & infr. can. 1. in ca. corpus, & c. ſicut eſt verus, de conſ. d. 2.

QVoniam autem Chriſtus Redemptor noſter corpus ſuum id, quod ſub ſpecie panis offerebat, verè eſſe dixit; ideò perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, idque nunc denuò ſancta hæc Synodus declarat, per conſecrationem panis, & vini conuerſionem fieri totius ſubſtantiæ panis in ſubſtantiam corporis Chriſti Domini noſtri, & totius ſubſtantiæ vini in ſubſtantiam ſanguinis eius; quæ conuerſio conuenienter, & propriè à Sancta Catholica Eccleſia Tranſubſtantiatio eſt appellata.

De cultu, & veneratione huic Sanctiſſimo Sacramento exhibenda. Cap. V.

Infr. can. 6. venerabilia, de conſ. d. 2.

NVllus itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes Chriſti fideles pro more in Catholica Eccleſia ſemper recepto latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic ſanctiſſimo Sacramento in veneratione adhibeant. Neque enim ideò minus eſt adorandum, quòd fuerit à Chriſto Domino, vt ſumatur, inſtitutum; nam illum eundem Deum præſentem in eo adeſſe credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum, dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei; quem Magi procidentes adorauerunt; quem denique in Galilæa ab Apoſtolis adoratum fuiſſe Scriptura teſtatur. Declarat præterea ſancta Synodus piè, & religiosè admodum in Dei Eccleſiam inductũ fuiſſe hunc morem, vt ſingulis annis peculiari quodam, & feſto die præcelſum hoc, & venerabile Sacramentum ſingulari veneratione, ac ſolemnitate celebraretur, vtque in proceſſionibus reuerenter, & honorificè illud per vias, & loca publica circumferretur. Æquiſſimum eſt enim, ſacros aliquos ſtatutos eſſe dies, cum Chriſtiani omnes ſingulari, ac rara quadam ſignificatione gratos, & memores teſtentur animos erga communem Dominum, &

Hebr. 1. Pſalm. 96. Matth 8. & 14. Infr. can 2. Clement. vni. de reliq. & de Sanct.

Redem-

Redemptorem pro tam ineffabili,& plenè diuino beneficio,quo mortis eius victoria,& triumphus repręſentatur, atque ſic quidem oportuit victricem veritatem de mendacio,& hæreſi triumphum agere,vt eius aduerſarij conſpectu tanti ſplendoris,& in tantæ vniuerſæ Eccleſiæ lætitia poſiti,vel debilitati,& fracti tabeſcant,vel pudore affecti, & confuſi aliquando reſipiſcant. 1.Cor.15. Heb.1.

De aſſeruando ſacræ Euchariſtiæ Sacramento, & ad infirmos deferendo. Cap. VI.

COnſuetudo aſſeruandi in ſacrario ſanctam Euchariſtiam adeò antiqua eſt,vt eam ſæculum etiam Niceni Concilij agnouerit. Porrò deferri ipſam ſacram Euchariſtiam ad infirmos,& hunc vſum diligenter in Eccleſijs conſeruari, præterquamquod cum ſumma æquitate, & ratione coniunctum eſt, tum multis in Concilijs præceptum inuenitur,& vetuſtiſſimo catholicę eccleſię more eſt obſeruatum. Quare ſancta hæc Synodus retinendum omninò ſalutarem hunc, & neceſſarium morem ſtatuit.

Inf.c.7. c.ſanè, de celeb. miſ. ca.1. de conſt. Euch. ca presb. de conſ. diſt. 2. Concil.Rhe. ca.2. Conc.Later. ſub Innoc. III. ca.26.ca. præſente, d. 92.ca.peruenit de conſ. diſ.2.

De præparatione, quæ adhibenda eſt, vt dignè quis ſacram Euchariſtiam percipiat. Cap. VII.

SI non decet ad ſacras vllas functiones quempiam accedere, niſi ſanctè: certè quo magis ſanctitas, & diuinitas cæleſtis huius Sacramenti viro Chriſtiano comperta eſt, eo diligentius cauere ille debet, ne abſque magna reuerentia, & ſanctitate ad id percipiendum accedat, præſertim cum illa plena formidinis verba apud Apoſtolum legamus: Qui manducat,& bibit indignè,iudicium ſibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum eſt in memoriam eius præceptum: Probet * ſe ipſum homo. Eccleſiaſtica autem conſuetudo declarat, eam probationem neceſſariam eſſe, vt nullus ſibi conſcius mortalis peccati, quantumuis ſibi contritus videatur, abſque præmiſſa ſacramentali Confeſſione, ad ſacram Euchariſtiam acce-

1.Cor 11.ca. quid eſt,c.& ſancta,ca. ſicut Iudas, & c, timorem, d conſ.diſ.1. * 1.Cor.11. ca. qui ſceleratè, de cõſ. d.3 c.quoti-

die, & c. panem, de cõſ. d.1. c. omnis, quis cũ ſeq. de pœn. d. 1. Inf. c. 14.

accedere debeat, quod à Chriſtianis omnibus, etiam ab ijs ſacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hæc ſancta Synodus perpetuò ſeruandum eſſe decreuit, modò non deſit illis copia Confeſſoris: quòd ſi neceſſitate vrgente, ſacerdos abſque præuia confeſſione celebrauerit, quam primum confiteatur.

De vſu admirabilis huius Sacramenti. Cap. VIII.

ca. quid eſt, cum ſeq. ca. dupliciter, & c. in illo, de conſ. d.2. & inf. Seſ. 22. c.6 de celeb. Miſſ. Gal. 4. Inf. can. 8. Matth. 22. ca. relatum, de conſ. diſt. 2. infr. c. 10. Heb. 5. & 7. Io. 6. ca. primo de conſ. diſt. 1. Pſalm. 77. ca. reuera, & c. omnis, de conſec d. 2. Auguſ. ſuper Pſalm. 33. Cle. vnic. de reliq. & venerat. Sanct.

QVoad vſum autem rectè, & ſapienter Patres noſtri tres rationes hoc ſanctum Sacramentum accipiendi diſtinxerunt. Quoſdam enim docuerunt ſacramentaliter dumtaxat id ſumere, vt peccatores: alios tantum ſpiritualiter, illos nimirum, qui voto propoſitum illum cæleſtem panem edentes, fide viua, quæ per dilectionem operatur, fructum eius, & vtilitatem ſentiunt: Tertios porrò ſacramentaliter ſimul, & ſpiritualiter: hi autẽ ſunt, qui ita ſe prius probant, & inſtruunt: vt veſtem nuptialem induti, ad diuinam hanc menſam accedant. In Sacramentali autem ſumptione ſemper in Eccleſia Dei mos fuit, vt laici à Sacerdotibus communionem acciperent; Sacerdotes autem celebrantes ſeipſos communicarent: qui mos, tanquam ex traditione Apoſtolica deſcendens, iure, ac merito retineri debet. Demum autem paterno affectu admonet Sancta Synodus, hortatur, rogat, & obſecrat per viſcera miſericordiæ Dei noſtri, vt omnes, & ſinguli, qui Chriſtiano nomine cenſentur, in hoc vnitatis ſigno, in hoc vinculo charitatis, in hoc concordiæ Symbolo iam tandem aliquando conueniant, & concordent, memoreſque tantæ maieſtatis, & tam eximij amoris Ieſu Chriſti Domini noſtri, qui dilectam animam ſuam in noſtræ ſalutis pretium, & carnem ſuam nobis dedit ad manducandum, hæc ſacra Myſteria corporis, & ſanguinis eius, ea fidei conſtantia, & firmitate, ea animi deuotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, vt panem illum ſuperſubſtantialem frequenter ſuſcipere poſſint, & is verè eis ſit animæ vita, & perpetua ſanitas mentis, cuius vigore confortati, ex huius miſeræ peregrinationis itine-

Digitized by Google

re ad cæleſtem patriam peruenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modò ſub ſacris velaminibus edunt, abſque vllo velamine manducaturi.

Quoniam autem non eſt ſatis veritatem dicere, niſi detegantur, & refellantur errores; placuit ſanctæ Synodo hos Canones ſubiungere, vt omnes iam agnita catholica doctrina intelligant quoque, quæ ab illis hæreſes caueri, vitarique debeant.

De Sacroſancto Euchariſtiæ Sacramento.

CANON I.

SI quis negauerit, in ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento contineri verè, realiter, & ſubſtantialiter corpus, & ſanguinem, vnà cum anima, & diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, ac proinde totum Chriſtum: ſed dixerit, tantummodo eſſe in eo, vt in ſigno, vel figura, aut virtute, anathema ſit. Sup.c.8.

CANON II.

Si quis dixerit, in ſacroſancto Euchariſtiæ Sacramento remanere ſubſtantiam panis, & vini, vnà cum corpore, & ſanguine Domini noſtri Ieſu Chriſti, negaueritque mirabilem illam, & ſingularem conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus, & totius ſubſtantiæ vini in ſanguinem, manentibus dumtaxat ſpeciebus panis, & vini, quam quidem conuerſionem Catholica Eccleſia aptiſſimè Tranſubſtantiationem appellat, anathema ſit. Sup.c.4. c.firmiter, §. vna, de ſum. Trinit.

CANON III.

Si quis negauerit, in venerabili Sacramento Euchariſtiæ ſub vnaquaque ſpecie, & ſub ſingulis cuiuſque ſpeciei partibus, ſeparatione facta, totum Chriſtum contineri, anathema ſit. Sup. ca.2. & infr. Seſſ.22. c.1. de com. & c. ſinguli, cum ſeq. de conſ.diſt.1.

CANON IV.

Si quis dixerit, peracta conſecratione in admirabili Euchariſtiæ Sacramento non eſſe corpus, & ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſed tantum in vſu, dum ſumitur, non autem ante, vel poſt: & in hoſtijs, ſeu particulis conſecratis, quæ poſt communionem reſeruantur, vel ſuperſunt, non remanere verum corpus Domini, anathema ſit. Sup.c.3.

CA-

CANON V.

Sup.c.4. Si quis dixerit, vel præcipuum fructum ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum: vel ex ea non alios effectus prouenire, anathema ſit.

CANON VI.

Sup.c.5. Si quis dixerit, in ſancto Euchariſtiæ Sacramẽto Chriſtum vnigenitum Dei filium non eſſe cultu latriæ, etiam externo, adorandum: atque ideo nec feſtiua peculiari celebritate venerandum: neque in proceſſionibus ſecundùm laudabilem, & vniuerſalem Eccleſiæ ſanctæ ritum, & conſuetudinem ſolemniter circumgeſtandum, vel non publicè, vt adoretur, populo proponendum, & eius adoratores eſſe idololatras, anathema ſit.

CANON VII.

Sup.c.6.& c. ſanè, de cel. Miſſ. Si quis dixerit, non licere ſacram Euchariſtiam in ſacrario reſeruari, ſed ſtatim poſt conſecrationem aſtantibus neceſſariò diſtribuendam: aut non licere, vt illa ad infirmos honorificè deferatur, anathema ſit.

CANON VIII.

Sup.c.8. Si quis dixerit, Chriſtum in Euchariſtia exhibitum, ſpiritualiter tantùm manducari, & non etiam ſacramentaliter, & realiter, anathema ſit.

CANON IX.

cap. omnis vtriuſque, de pœnit. & remiſſ. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. 21. & infr. Seſſ. 14. c. 8. de pœn. Cle. 1. verſ. licet, de rel. & ven. ſup. c.8.

Si quis negauerit, omnes, & ſingulos Chriſti fideles vtriuſque ſexus, cum ad annos diſcretionis peruenerint, teneri ſingulis annis, ſaltem in Paſchate, ad communicandum, iuxta præceptum ſanctæ Matris Eccleſiæ, anathema ſit.

CANON X.

Si quis dixerit, non licere ſacerdoti celebranti ſeipſum communicare, anathema ſit.

CANON XI.

Sup.c.7. Si quis dixerit, ſolam fidem eſſe ſufficientem præparationem ad ſumendum ſanctiſſimæ Euchariſtiæ Sacramentum, anathema ſit. Et, ne tantum Sacramentum indignè, atque ideò in mortem, & condemnationem ſumatur: ſtatuit, atque declarat ipſa ſancta Synodus, illis, quos conſcientia peccati mortalis grauat, quantumcumque etiam

etiam ſe contritos exiſtiment, habita copia Confeſſoris neceſſariò præmittendam eſſe Confeſſionem ſacramentalem. Si quis autem contrarium docere, prædicare, vel pertinaciter aſſerere, ſeu etiam publicè diſputando defendere præſumpſerit; eo ipſo excommunicatus exiſtat.

Decretum de reformatione. Caput I.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, intendens nonnulla ſtatuere, quæ ad iuriſdictionem pertinent Epiſcoporum, vt iuxta proximæ Seſſionis decretum, illi in commiſſis ſibi Eccleſijs eo libentius reſideant, quò faciliùs, & commodiùs ſibi ſubiectos regere; & in vitæ, ac morum honeſtate continere potuerint: illud primum eos admonendos cenſet, vt ſe paſtores, non percuſſores eſſe meminerint, atque ita præeſſe ſubditis oportere, vt non in eis dominentur, ſed illos, tanquam filios, & fratres diligant, elaborentque, vt hortando, & monendo ab illicitis deterreant: ne, vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen, ſi quid per humanam fragilitatem peccare contigerit; illa Apoſtoli eſt ab eis ſeruanda præceptio, vt illos arguant, obſecrent, increpent, in omni bonitate, & patientia, cum ſæpè plus erga corrigendos agat beneuolentia, quàm auſteritas; plus exhortatio, quàm comminatio; plus charitas, quàm poteſtas. Sin autem ob delicti grauitatem virga opus fuerit: tunc cum manſuetudine rigor: cum miſericordia iudicium: cum lenitate ſeueritas adhibenda eſt: vt ſine aſperitate diſciplina populis ſalutaris, ac neceſſaria cõſeruetur, & qui correcti fuerint, emendentur: aut ſi reſipiſcere noluerint, cæteri ſalubri in eos animaduerſionis exemplo, à vitijs deterreantur: cum ſit diligentis, & pij ſimul paſtoris officium, morbis ouium leuia primùm adhibere fomenta, poſt, vbi morbi grauitas ita poſtulet, ad acriora, & grauiora remedia deſcendere: ſin autem ne ea quidem proficiant, illis ſubmouendis, cæteras ſaltem oues à contagionis periculo liberare. Cùm igitur rei criminum plerumque

Tit. 1. 1. Tim. 3. 1. Pet. 5. diſtin. 4. in princ. d. 94. c. vlt. diſt. 95. c. eſto ſubiectus.

1. Tim. 4.

c. reſecandæ, & ca. corripiantur, 24. q. 2. ca. cum ſpeciali, §. porrò, de appel.

rumque ad euitandas pœnas, & Epiſcoporum ſubterfugienda iudicia, querelas, & grauamina ſimulent, & appellationis diffugio iudicis proceſſum impediant, ne remedio ad innocentiæ præſidium inſtituto, ad iniquitatis defenſionem abutantur, atque vt huiuſmodi eorum calliditati, & tergiuerſationi occurratur, ita ſtatuit, & decreuit: in cauſis viſitationis, & correctionis, ſiue habilitatis, & inhabilitatis, necnon in criminalibus, ab Epiſcopo, ſeu illius in ſpiritualibus Vicario generali ante definitiuam ſententiam ab interlocutoria, vel alio quocumque grauamine, non appelletur, nec Epiſcopus, ſeu Vicarius appellationi huiuſmodi, tanquam friuolæ deferre teneatur, ſed ea, ac quacumque inhibitione ab appellationis iudice emanata, necnon omni ſtylo, & conſuetudine etiam immemorabili, contraria non obſtante, ad vlteriora valeat procedere, niſi grauamen huiuſmodi per definitiuam ſententiam reparari, vel ab ipſa definitiua appellari non poſſit: quibus caſibus ſacrorum, & antiquorum Canonum ſtatuta illibata perſiſtant.

Inf. Seſſ. 22. c. 1. & 24. c. 20. de rel. c. licet, de off. ord.

cap. vt debitas, de app. eum ſim.

Caput II.

ca. ſtatutum de reſ. in 6.

A Sententia Epiſcopi, vel ipſius in ſpiritualibus Vicarij generalis, in criminalibus appellationis cauſa, vbi appellationi locus fuerit, ſi Apoſtolica auctoritate in partibus eam committi contigerit: Metropolitano, ſeu illius etiam Vicario in ſpiritualibus generali; aut ſi ille aliqua de cauſa ſuſpectus foret, vel vltra duas legales dietas diſtet, ſeu ab ipſo appellatum fuerit, vni ex vicinioribus Epiſcopis, ſeu illorum Vicarijs, non autem inferioribus iudicibus committatur.

Caput III.

REus ab Epiſcopo, aut eius Vicario in ſpiritualibus generali, in criminali cauſa appellans coram iudice, ad quem appellauit, acta primæ inſtantiæ omninò producat: & iudex, niſi illis viſis, ad eius abſolutionem minimè procedat. Is autem, à quo appellatum fuerit, intra triginta dies acta ipſa poſtulanti gratis exhibeat: alioquin abſque illis cauſa appellationis huiuſmodi, prout iuſtitia ſuaſerit, terminetur.

Caput

Caput IV.

CVm verò tam grauia nonnunquam ſint delicta, ab Eccleſiaſticis commiſſa perſonis, vt ob eorum atrocitatem à ſacris Ordinibus deponendæ, & Curiæ ſint tradendæ ſæculari: in quo ſecundum Sacros Canones certus Epiſcoporũ numerus requiritur, quod ſi omnes adhibere difficile eſſet, debita iuris executio differretur, ſi quando autem interuenire poſſent, eorum reſidentia intermitteretur: propterea ſtatuit, & decreuit, Epiſcopo per ſe, ſeu illius Vicarium in ſpiritualibus generalem, contra Clericum, in ſacris etiam Presbyteratus ordinibus conſtitutum, etiam ad illius condemnationem, necnon verbalem depoſitionem, & per ſeipſum etiam ad actualem, atque ſolemnem degradationem ab ipſis ordinibus, & gradibus Eccleſiaſticis in caſibus, in quibus aliorum Epiſcoporum præſentia in numero à Canonibus definito, requiritur, etiam abſque illis procedere liceat; adhibitis tamen, & in hoc ſibi aſſiſtentibus totidem Abbatibus, vſum mitræ, & baculi ex priuilegio Apoſtolico habentibus, ſi in ciuitate, aut Diœceſi reperiri, & commodè intereſſe poſſint: alioquin aliis perſonis, in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutis, quæ ætate graues, ac iuris ſcientia commendabiles exiſtant.

Degradatio actualis, quo modo faciẽda, c. ſi quis cum ſeq. 15. q 7 c. degradatio de pœnit. in 6.

Conc. Aga. 1. c. ſi quis, ca. felix, & c. ſi autem 15. q. 7. d. c. degradatio de pœnit. in 6.

Caput V.

ET quoniam per fictas cauſas, quę tamen ſatis probabiles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eiuſmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis Epiſcoporum iuſta ſeueritate inflictæ, aut remittuntur omninò, aut minuuntur; cum non ferendum ſit, vt mendacium, quod tantopere Deo diſplicet, non modò ipſum impunitum ſit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti: Idcirco, vt ſequitur, ſtatuit, & decreuit: Epiſcopus apud Eccleſiam ſuam reſidens, de ſubreptione & obreptione gratiæ, quæ ſuper abſolutione alicuius publici criminis, vel delicti, de quo ipſe inquirere cœperat, aut remiſſione pœnę, ad quam criminoſus per eum condemnatus fuerit, falſis precibus impetratur, per ſeipſum tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatus, etiam ſummariè

Exo. 23. Leu. 19. Prou. 6. 8. 10. 12. & 15. c. ſi quis dixerit, cum ſequ. & c. nemo peritorum, 11. q. 3. ca. ſuper litteris, & c. cum dilect. de reſcript.

cognoſcat; ipſamque gratiam, poſtquam per falſi narrationem, aut veri taciturnitatem, obtentam eſſe, legitimè conſtiterit, non admittat.

Caput VI.

C. ſunt nonnullis, 2. q. 7. Infr. Seſſ. 24. c. 1. de ref. c. qualiter, & quando, 1. 2. de accuſ.

QVoniam verò ſubditi Epiſcopo, tametſi iure correpti fuerint, magnoperè tamen eum odiſſe, & tanquam iniuriam affecti ſint, falſa illi crimina objjcere ſolent; vt quoquo pacto poſſint, ei moleſtiam exhibeant; cuius vexationis timor plerumque illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta ſegniorem reddit: idcirco ne ijs magno ſuo, & Eccleſiæ incommodo gregem ſibi creditum relinquere, ac non ſine Epiſcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur; ita ſtatuit, & decreuit: Epiſcopus, niſi ob cauſam, ex qua deponendus, ſiue priuandus veniret, etiam ſi ex officio, aut per inquiſitionem, ſeu denunciationem, vel accuſationem, ſiue alio quouis modo procedatur, vt perſonaliter compareat, nequaquam citetur, vel moneatur.

Caput VII.

ca. accuſatio quoque, ca. accuſat. Epiſcoporum, c. teſtes, 2. q. 7. & c. vl. 2. q. 5. Conc. Rom. ſub Siluest. P. c. 1. & 2. de translat. c. vt debitus, extr. de appellat. ca. maiores, de baptiſ. ca. quamuis, & c. dudum 3. q. 6.

TEſtes in cauſa criminali ad informationem, vel iudicia, ſeu alias in cauſa principali contra Epiſcopum, niſi conteſtes, & bonæ conuerſationis, exiſtimationis, & famæ fuerint, non recipiantur, & ſi odio, temeritate, aut cupiditate aliquid depoſuerint, grauibus pœnis mulctentur.

Caput VIII.

CAuſæ Epiſcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Maximo referantur, ac per ſeipſum terminentur.

Decretum prorogationis, definitionis quatuor articulorum de Sacramento Eucharistiæ, & Saluiconductus, Proteſtantibus dandi.

EAdem ſancta Synodus errores omnes, qui ſuper hoc Sanctiſſimo Sacramento repullularunt, tanquam vepres ex agro Domini euellere, ac omnium fidelium ſaluti proſpicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti

potenti piè oblatis, inter alios ad hoc Sacramentum pertinentes articulos, diligentiſſima veritatis Catholicæ inquiſitione tractatos, plurimis, accuratiſſimiſque pro rerum grauitate diſputationibus habitis, cognitis quoque præſtantiſſimorum Theologorum ſententijs, hos etiam tractabat. An neceſſarium ſit ad ſalutem, & diuino iure præceptum, vt ſinguli Chriſti fideles ſub vtraque ſpecie ipſum venerabile Sacramentum accipiant? Et: Num minus ſumat, qui ſub altera, quàm qui ſub vtraque communicat? Et: An errauerit Sancta Mater Eccleſia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, ſub panis ſpecie dumtaxat communicando? Et: An paruuli etiam communicandi ſint? Sed quoniam ex nobiliſſima Germaniæ prouincia ij, qui ſe Proteſtantes nominant, ſuper his ipſis articulis, antequam definiantur audiri, à S. Synodo cupiunt, & eam ob cauſam fidem publicam ab illa poſtularunt, vt ipſis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac liberè coram Synodo dicere, atque proponere quæ ſenſerint, & poſtea cum libuerit, recedere liceat; ſancta ipſa Synodus, licet magno deſiderio eorum aduẽtum, multos antea menſes expectarit: tamen, vt pia mater, quæ ingemiſcit, & parturit, ſummoperè id deſiderans, ac laborãs, vt in ijs, qui Chriſtiano nomine cenſentur, nulla ſint ſchiſmata, ſed quemadmodum eundem omnes Deum, & Redemptorem agnoſcunt, ita idem dicant, idem credant, idem ſapiant, confidens Dei miſericordia, & ſperans fore, vt illi in ſanctiſſimam, & ſalutarem vnius fidei, ſpei, charitatiſque concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, ſecuritatem, & fidem, vt petierunt, publicam, quam ſaluum conductum vocant, quod ad ſe pertinet, eius, qui infraſcriptus erit, tenoris dedit, atque conceſſit; & eorum cauſa definitionem illorum articulorum ad ſecundam Seſſionem diſtulit; quam, vt illi commodè ei intereſſe poſſint, in diẽ feſtum Conuerſionis D. Pauli, quæ erit vigeſimaquinta die menſis Ianuarij anni ſequentis, indixit. Illudque præterea ſtatuit, vt in eadem Seſſione de Sacrificio Miſſæ agatur, propter magnam vtriuſque rei connexionem:

Infr. Seſſ. 21. c. 1. cum ſeq. & cap 1. de Cath. car. 155. 31.

Infr. Seſſ. 22. in dec. ſuper peri conced.

Infr Seſſ. 22. ca. 4. & can. fin.

interea Seſſione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ vnctionis Sacramentis tractandum: illam autem die feſto D. Catharinæ Virginis, & Martyris, qui erit vigeſimaquinta Nouembris, habendam eſſe decreuit, ſimulque, vt in vtraque materiam reformationis proſequatur.

SALVVS CONDVCTVS
datus Proteſtantibus.

SAcroſancta Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, omnibus, & ſingulis, ſiue Eccleſiaſticis, ſiue ſæcularibus perſonis vniuerſæ Germaniæ, cuiuſcumque gradus, ſtatus, conditionis, & qualitatis ſint, quæ ad œcumenicum hoc, & generale Concilium accedere voluerint, vt de ijs rebus, quæ in ipſa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipſum œcumenicum Concilium liberè, & tutò venire, & in eo manere, & commorari, ac articulos, quot illis videbitur, tàm ſcripto, quàm verbo offerre, & proponere, & cum Patribus ſiue ijs, qui ab ipſa Sancta Synodo delecti fuerint, conferre, & abſque vllis conuicijs, & contumelijs diſputare, necnon, & quando illis placuerit, recedere poſſint, & valeant, publicam fidem, & plenam ſecuritatem, quam Saluum Conductum appellant, cum omnibus, & ſingulis clauſulis, & decretis neceſſarijs, & opportunis, etiam ſi ſpecialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro expreſſis haberi voluit, quantum ad ipſam Sanctam Synodum ſpectat, concedit. Placuit prætereà Sanctæ Synodo, vt, ſi pro maiori libertate, ac ſecuritate eorum, certos tàm pro commiſſis, quàm pro committendis per eos delictis, Iudices eis deputari cupiant, illos ſibi beneuolos nominent, etiam ſi delicta ipſa quantumcumque enormia, ac hæreſim ſapientia fuerint.

SES-

SESSIO XIV.

Quæ eſt iv. ſub Iulio III. Pontif. Max.

Celebrata die 25. Nouembris 1551.

Doctrina de Sanctiſſimis Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem ſanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, quamuis in decreto de Iuſtificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognationem, neceſſaria quadam ratione ſermo interpoſitus; tanta nihilominus circa illud noſtra hac ætate diuerſorum errorum eſt multitudo, vt non parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo exactiorem, & pleniorem definitionem tradidiſſe; in qua demonſtratis, & conuulſis, Spiritus ſancti præſidio, vniuerſis erroribus, catholica veritas perſpicua, & illuſtris fieret: quam nunc ſancta hæc Synodus Chriſtianis omnibus perpetuò ſeruandam proponit.

De neceſſitate, & Inſtitutione Sacramenti Pœnitentiæ. Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum eſſet, vt iuſtitiam in Baptiſmo, ipſius beneficio, & gratia ſuſceptam, conſtanter tuerentur; non fuiſſet opus aliud ab ipſo Baptiſmo Sacramentum, ad peccatorum remiſſionem eſſe inſtitutum. Quoniam autem Deus, diues in miſericordia, cognouit figmentum noſtrum: illis etiam vitæ remedium contulit, qui ſeſe poſtea in peccati ſeruitutem, & Dæmonis poteſtatem tradidiſſent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ, quo lapſis poſt Baptiſmum beneficium mortis Chriſti applicatur. Fuit quidem Pœnitentia vniuerſis hominibus, qui ſe mortali aliquo peccato inquinaſſent, quouis tempore ad gratiam, & iuſtitiam aſſequendam neceſſaria, illis etiam, qui Baptiſmi

Infr. can. 1. Pſalm. 102. Epheſ. 2. Supr. Seſſ. 6. 11. de iuſt. Conc. Cabil. ca. 8.

Sacramento ablui petiuiſſent, vt, peruerſitate abiecta, & emendata, tantam Dei offenſionem cum peccati odio, & pio animi dolore deteſtarentur. Vnde Propheta ait: Conuertimini, & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus veſtris, & non erit vobis in ruinam iniquitas. Dominus etiam dixit: Niſi pœnitentiam egeritis, omnes ſimiliter peribitis. Et Princeps Apoſtolorum Petrus peccatoribus Baptiſmo initiandis pœnitētiam commendans, dicebat: Pœnitentiam agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum. Porrò nec ante aduentum Chriſti Pœnitentia erat Sacramentum, nec eſt poſt aduentum illius cuiquam ante Baptiſmum. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè inſtituit, cum à mortuis excitatus, inſufflauit in diſcipulos ſuos, dicens: Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta ſunt. Quo tam inſigni facto, & verbis tam perſpicuis poteſtatem remittendi, & retinendi peccata, ad reconciliandos fideles, poſt Baptiſmum lapſos, Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus fuiſſe communicatum, vniuerſorum Patrum conſenſus ſemper intellexit. Et Nouatianos, remittendi poteſtatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Eccleſia Catholica tanquam hæreticos exploſit, atque condemnauit. Quare veriſſimum hunc illorum verborum Domini ſenſum, ſancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnat eorum commentitias interpretationes, qui verba illa ad poteſtatem prædicandi verbum Dei, & Chriſti Euangelium annunciandi, contra huiuſmodi Sacramenti inſtitutionem falsò detorquent.

Ezech. 18. & 73. & Ioel. c. 2.

Luc. 13.

Act. 2. ca. agunt, & ca. propriè, de conſ. d. 4.

Ioan. 10. Matt. 13. & 18. c. vt conſtitueretur, 50. d. & inf. ca. 8. in fi. & c. 3. ca. audiuimus, cum ſeq. 14. qu. 1. Cat. cat. 69. 4. & 165. 19. Conc. Nic. c. 8. Cōc. Arel. 2. ca. 9. ca. ſi quis voluerint, 1. q. 7. c. quidam 24. qu. 3. ca. fin. ver. certè, de pœn. d. 3. ſeſſ. 6. de iuſt. ca. 11. & inf. c. 1.

De differentia Sacramenti Pœnitentiæ, & Baptiſmi. *Cap. II.*

CÆterum hoc Sacramentum multis rationibus à Baptiſmo differre dignoſcitur. Nam, præterquam quod materia, & forma, quibus Sacramenti eſſentia perficitur, longiſſimè diſſidet: conſtat certè, Baptiſmi miniſtrum iudicem eſſe non oportere: cum Eccleſia in nemi-

nem

nem iudicium exerceat, qui non prius in ipſam per Baptiſmi ianuam fuerit ingreſſus. Quid enim mihi (inquit Apoſtolus) de ijs, qui foris ſunt, iudicare? Secus eſt de domeſticis fidei, quos Chriſtus Dominus lauacro Baptiſmi ſui corporis membra ſemel effecit. Nam hos, ſi ſe poſtea crimine aliquo contaminauerint, non iam repetito Baptiſmo ablui, cum id in Eccleſia Catholica nulla ratione liceat, ſed ante hoc tribunal, tanquam reos ſiſti voluit: vt per ſacerdotum ſententiam, non ſemel, ſed quoties ab admiſſis peccatis ad ipſum pœnitentes confugerent, poſſent liberari. Alius eſt præterea Baptiſmi, & alius Pœnitentiæ fructus; per Baptiſmum enim Chriſtum induentes, noua prorſus in illo efficimur creatura, plenam, & integram peccatorum omnium remiſſionem conſequentes, ad quam tamen nouitatem, & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ ſine magnis noſtris fletibus, & laboribus, diuina id exigente iuſtitia, peruenire nequaquam poſſumus: vt meritò Pœnitentia laborioſus quidam Baptiſmus à ſanctis Patribus dictus fuerit. Eſt autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapſis poſt Baptiſmum ad ſalutem neceſſarium, vt nondum regeneratis ipſe Baptiſmus.

1. Cor. 5. in fin. ca. multi 2. qu. 1. cap. gaudemus, de diu. cap. verbum, de pœn. diſt. 3.

Gal. 3. in fin. 2. Cor. 5. in fin.

De partibus, & fructu huius Sacramenti. Cap. III.

DOcet præterea ſancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipſius vis ſita eſt, in illis miniſtri verbis poſitam eſſe: Ego te abſoluo, &c. quibus quidem, de Eccleſiæ ſanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur; ad ipſius tamen formæ eſſentiam nequaquam ſpectant, neque ad ipſius Sacramenti adminiſtrationem ſunt neceſſariæ. Sunt autem quaſi materia huius Sacramenti ipſius pœnitentis actus nempè, Contritio, Confeſſio, & Satisfactio; qui quatenus in pœnitẽte ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorum remiſſionem ex Dei inſtitutione requiruntur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res, & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius

Concil. Flor. ſub Eugen. IV.

Supr. ſeſſ. 6. de iuſtific. c. 24. & inf. c. 5. Cath. cat. 2646.

ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio eſt cum Deo, quam interdum in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, conſcientiæ pax, ac ſerenitas cum vehementi ſpiritus conſolatione conſequi ſolet. Hæc de partibus, & effectu huius Sacramenti, ſancta Synodus tradens, ſimul eorum ſententias damnat, qui pœnitentiæ partes incuſſos conſcientiæ terrores, & fidem eſſe contendunt.

De Contritione. Cap. IV.

Sup. Seſſ. 6. de iuſtif. c. 6. & 14. Tho. Aqu. 4. ſent. diſt. 18. q. 3. art. 1. c. 2. in fin. c. pœnitentiam, c. ille pęnitentiam, & c. irriſor. de pęn. diſt. 3. Cath. car. 167. 26. inf. can. 5.

Contritio, quę primum locum inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac deteſtatio eſt de peccato commiſſo, cum propoſito nō peccandi de cętero. Fuit autem quouis tempore ad impetrandam veniam peccatorum hic contritionis motus neceſſarius, & in homine poſt Baptiſmum lapſo ita demum præparat ad remiſſionem peccatorum, ſi cum fiducia diuinæ miſericordiæ, & voto præſtandi reliqua, coniunctus ſit, quæ ad rītè ſuſcipiendum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur ſancta Synodus, hanc contritionem non ſolum ceſſationem à peccato, & vitæ nouæ propoſitum, & inchoationem; ſed veteris etiam odium continere, iuxta illud: Proijcite à vobis omnes iniquitates veſtras, in quibus præuaricati eſtis, & facite vobis cor nouum, & ſpiritum nouum. Et certè, qui illos ſanctorum clamores conſiderauit: Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci. Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meū: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animę meę, & alios huiuſmodi generis, facilè intelliget, eos ex vehementi quodam anteactæ vitæ odio, & ingenti peccatorum deteſtatione manaſſe. Docet præterea, & ſi Contritionem hanc aliquando charitate perfectam eſſe contingat, hominemque Deo reconciliare, prius quam hoc Sacramentum actu ſuſcipiatur, ipſam nihilominus reconciliationem ipſi Contritioni ſine Sacramenti voto, quod in illa includitur, non eſſe adſcribendam. Illam verò Contritionem imperfectam, quæ attritio

Ezech. 18.

Pſalm. 50. ca. & venit, de pęn. diſt. 1. & c. totam de pœn. d. 3. Pſal. 6 cap. ſi quis, diſt. 50. Iſa. 38. in Cant. incip. Ego dixi.

tio dicitur, quoniam vel ex turpitudinis peccati conſideratione, vel ex gehennæ, & pœnarum metu communiter concipitur; ſi voluntatem peccandi excludat, cum ſpe veniæ: declarat non ſolum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiam donum Dei eſſe, & Spiritus ſancti impulſum, non adhuc quidem inhabitantis, ſed tantum mouentis, quo pœnitens adiutus viam ſibi ad iuſtitiam parat. Et quamuis ſine Sacramento Pœnitentiæ per ſe ad iuſtificationem perducere peccatorem nequeat, tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandam diſponit. Hoc enim timore vtiliter concuſſi Niniuitæ ad Ionæ prædicationem plenam terroribus pœnitentiam egerunt, & miſericordiam à Domino impetrarunt. Quamobrem falsò quidam calumniantur Catholicos ſcriptores, quaſi tradiderint, Sacramentum Pœnitentiæ, abſque bono motu ſuſcipientium, gratiam conferre: quod nunquam Eccleſia Dei docuit, neque ſenſit: ſed & falsò docent, Contritionem eſſe extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam.

Ionæ 3. Matth. 12. Luc. 11. ca. quamobrē, de pœn. diſt. 1.

De Confeſſione. Cap. V.

EX inſtitutione Sacramenti Pœnitentiæ iam explicata, vniuerſa Eccleſia ſemper intellexit, inſtitutam etiam eſſe à Domino integrā peccatorum confeſſionem, & omnibus poſt Baptiſmum lapſis, iure diuino neceſſariam exiſtere; quia Dominus noſter Ieſus Chriſtus è terris aſcenſurus ad cælos, ſacerdotes ſui ipſius Vicarios reliquit, tanquam præſides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Chriſti fideles ceciderint: qui, pro poteſtate clauium, remiſſionis, aut retentionis peccatorum ſententiam pronuncient. Conſtat enim, ſacerdotes iudicium hoc, incognita cauſa, exercere non potuiſſe, neque æquitatem quidem illos in pœnis iniungendis ſeruare potuiſſe, ſi in genere dumtaxat, & non potius in ſpecie, ac ſigillatim ſua ipſi peccata declaraſſent. Ex his colligitur, oportere à pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum poſt diligentem ſui diſcuſſio-

Luc. 5. & 17. Iacob. 5. 1. Ioan. 1. inf. can. 6. Ioan. 20. Matth. 16. ca. verbum, de pen diſ. 1. & ca. adhuc, & cap. inter hæc lib. 1. de pœn. diſ. 1.

Infr. can. 6. Deut. 5. Exod. 20.

ſcuſſionem conſcientiam habent, in confeſſione recenſeri, etiam ſi occultiſſima illa ſint, & tantum aduerſus duo vltima Decalogi præcepta commiſſa, quæ nonnunquam animum grauius ſauciant, & periculoſiora ſunt ijs, quæ in manifeſto admittuntur. Nam venialia, quibus à gratia Dei non excludimur, & in quæ frequentiùs labimur, quamquam rectè, & vtiliter, citraque omnem præſumptionem in Confeſſione dicantur, quod piorum hominũ vſus demonſtrat, taceri tamen citra culpam, multiſque alijs remedijs expiari poſſunt. Verum, cum vniuerſa mortalia peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios, & Dei inimicos reddant: neceſſum eſt omnium etiam veniam, cum aperta, & verecunda confeſſione, à Deo quærere. Itaque dum omnia, quæ memoriæ occurrunt, peccata Chriſti fideles confiteri ſtudent, proculdubio omnia diuinæ miſericordiæ agnoſcenda exponunt: qui verò ſecus faciunt, & ſcienter aliqua retinent, nihil diuinæ bonitati per ſacerdotem remittendum proponunt. Si enim erubeſcat ægrotus vulnus medico detegere, quod ignorat, medicina non curat. Colligitur præterea, etiam eas circumſtantias in Confeſſione explicandas, quæ ſpeciem peccati mutant, quod ſine illis peccata ipſa nec à pœnitentibus integrè exponantur, nec iudicibus innoteſcant, & fieri nequeat, vt de grauitate criminum rectè cenſere poſſint, & pœnam quam oportet pro illis pœnitentibus imponere. Vnde alienum à ratione eſt, docere circumſtantias has ab hominibus otioſis excogitatas fuiſſe; aut vnam tantùm circumſtantiam confitendam eſſe, nempe peccaſſe in fratrem. Sed & impium eſt, Confeſſionem, quæ hac ratione fieri præcipitur, impoſſibilem dicere, aut carnificinam illam conſcientiarum appellare, Conſtat enim nihil aliud in Eccleſia à Pœnitentibus exigi, quàm, vt poſtquam quiſque diligentius ſe excuſſerit, & conſcientiæ ſuæ ſinus omnes, & latebras explorauerit, ea peccata confiteatur, quibus ſe Dominum, & Deum ſuum mortaliter offendiſſe meminerit; reliqua autem peccata, quæ diligenter cogitanti non occurrunt, in vniuerſum eadem confeſſione incluſa eſſe intelliguntur: pro quibus

Supr. Seſſ. 6. de iuſtif. ca. 11. ca. adhuc, & c. de quotidianis, de pœn. diſt. 3. Eph. 2.

ca. conſiderat, de pœn. diſt. 5. & ca. omnis vtriuſque, de pœn. & remiſſ. ca. aut facta, de pœn. diſt. 1. Cath. cat. 170. 15. & 177. 22.

quibus fideliter cum Propheta dicimus: Ab occultis meis munda me Domine. Ipſa verò huiuſmodi Confeſſionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia grauis quidem videri poſſet, niſi tot, tantiſque commodis, & conſolationibus leuaretur, quæ omnibus dignè ad hoc Sacramentum accedentibus, per Abſolutionem certiſſimè conferuntur. Cæterum quo ad modum confitendi ſecretò apud ſolum Sacerdotem, etſi Chriſtus non vetuerit, quin aliquis in vindictam ſuorum ſcelerum, & ſui humiliationem tum ob aliorum exemplum, tum ob Eccleſiæ offenſæ ædificationem, delicta ſua publicè confiteri poſſit: non eſt tamen hoc diuino præcepto mandatum, nec ſatis conſultè humana aliqua lege præciperetur, vt delicta præſertim ſecreta, publica eſſent confeſſione aperienda. Vnde cum à ſanctiſſimis, & antiquiſſimis Patribus magno, vnanimique conſenſu ſecreta Confeſſio ſacramentalis, qua ab initio Eccleſia ſancta vſa eſt, & modo etiam vtitur, fuerit ſemper commendata, manifeſtè refellitur inanis eorum calumnia, qui eam à diuino mandato alienam, & inuentum humanum eſſe, atque à Patribus in Concilio Lateranenſi congregatis initium habuiſſe docere non verentur. Neque enim per Lateranenſe Concilium Eccleſia ſtatuit, vt Chriſti fideles confiterentur, quod iure diuino neceſſarium, & inſtitutum eſſe intellexerat: ſed vt præceptum Confeſſionis ſaltem ſemel in anno, ab omnibus, & ſingulis, cum ad annos diſcretionis perueniſſent, impleretur. Vnde iam in vniuerſa Eccleſia cum ingenti animarum fidelium fructu, obſeruatur mos ille ſalutaris confitendi ſacro illo, & maximè acceptabili tempore Quadrageſimæ: quem morem hæc Sancta Synodus maximè probat, & amplectitur, tanquam pium, & meritò retinendum.

Pſal 18.

Conc. Cabi. ca. 8. & 33. Cle. 1. epiſt. 1. ad Sac.

Infr. can. 8. & 14. Conc. Later. ſub Innoc. IV. c. 21. cap. omnis vtriuſque, de pœn. & remiſſ.

De miniſtro huius Sacramenti, & Abſolutione. Cap. VI.

Circa miniſtrum autem huius Sacramenti, declarat Sancta Synodus, falſas eſſe, & à veritate Euãgelij penitus alienas doctrinas omnes, quæ ad alios quoſuis homines,

Infr. can. 10.

mines præter Epiſcopos, & Sacerdotes, clauium miniſterium pernicioſè extendunt; putantes verba illa Domini: Quæcumque alligaueritis ſuper terram, erunt alligata & in cælo:&, Quæcumque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cælo: &, Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis:&, Quorum retinueritis, retenta ſunt: ad omnes Chriſti fideles indifferenter, & promiſcuè, contra inſtitutionem huius Sacramenti, ita fuiſſe dicta, vt quiuis poteſtatem habeat remittendi peccata: publica quidem per correptionem, ſi correptus acquieuerit: ſecreta verò per ſpontaneam Confeſſionem cuicumque factam. Docet quoque, etiam ſacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus ſancti in ordinatione collatam, tanquam Chriſti miniſtros, functionem remittendi peccata exercere, eoſque prauè ſentire, qui in malis ſacerdotibus hanc poteſtatem non eſſe contendunt. Quamuis autem Abſolutio ſacerdotis alieni beneficij ſit diſpenſatio; tamen non eſt ſolum nudum miniſterium, vel annunciandi Euangelium, vel declarandi remiſſa eſſe peccata: ſed ad inſtar actus iudicialis, quo ab ipſo, velut à iudice ſententia pronunciatur; atque ideò non debet pœnitens adeo ſibi de ſua ipſius fide blandiri, vt etiam ſi nulla illi adſit contritio, aut Sacerdoti animus ſeriò agendi, & verè abſoluendi deſit, putet tamen ſe propter ſuam ſolam fidem, verè, & coram Deo eſſe abſolutum; nec enim fides ſine pœnitentia remiſſionem vllam peccatorum præſtaret; nec is eſſet, niſi ſalutis ſuæ negligentiſſimus, qui Sacerdotem iocosè abſoluentem cognoſceret, & non alium ſeriò agentem ſedulò requireret.

Matth.16. Ioan.20. Supr. Seſſ.7. de ſacr.c.10.

c. ſecundam eccleſiæ 19. d. & ca. non nocet, 1.q.3. Inf. can.9.

De caſuum reſeruatione. Cap. VII.

QVoniam igitur natura, & ratio iudicij illud expoſcit, vt ſententia in ſubditos dumtaxat feratur, perſuaſum ſemper in Eccleſia Dei fuit, & veriſſimum eſſe Synodus hæc confirmat, nullius momenti abſolutionem eam eſſe debere, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet iuriſdictionem,

c. omnis, §. ſi quis, de pœn & remiſs. c. ſi Epiſcopus de pœn in 6.

Magno-

Magnopere verò ad Chriſtiani populi diſciplinam pertinere, ſanctiſſimis Patribus noſtris viſum eſt, vt atrociora quædam, & grauiora crimina non à quibuſuis, ſed à ſummis dumtaxat ſacerdotibus abſoluerentur. Vnde meritò Pontifices Maximi pro ſuprema poteſtate, ſibi in Eccleſia vniuerſa tradita, cauſas aliquas criminum grauiores, ſuo potuerunt peculiari iudicio reſeruare. Neque dubitandum eſt, quando omnia, quæ à Deo ſunt, ordinata ſunt, quin hoc idem Epiſcopis omnibus in ſua cuique Diœceſi, in ædificationem tamen, non in deſtructionem, liceat pro illis in ſubditos tradita ſupra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate præſertim quo ad illa, quibus excommunicationis cenſura annexa eſt. Hanc autem delictorum reſeruationem, conſonum eſt diuinæ auctoritati, non tãtum in externa politia, ſed etiam coram Deo vim habere. Verumtamen piè admodum, ne hac ipſa occaſione aliquis pereat, in eadem Eccleſia Dei cuſtoditum ſemper fuit, vt nulla ſit reſeruatio in articulo mortis, atque ideo omnes ſacerdotes, quoslibet pœnitentes à quibuſuis peccatis, & cẽſuris abſoluere poſſunt, extra quem articulum ſacerdotes, cum nihil poſſint in caſibus reſeruatis, id vnũ pœnitentibus perſuadere nitantur, vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio abſolutionis accedant.

cap. ſi quis ſuadente 17. q. 4. cap. ita quorumdam de iud. cap. conqueſti, de ſent. excom. cap. quicumque, eod tit. in 6. & cap. 7. eod. tit. in Cler. & c. ſi domi de pœnit. & remiſſ in extr. com. cum ſim. Ro. 3. c felicis de pœn. & remiſſ. in 6 & c. ſi epiſ. de pœnit. & remiſſ. in 6. d c. felicis, de pœn in 6. ca. paſtoralis, de off ord. Cle. cupientes, de pœn. in Cle. c. inter cunctas, § duos, de priuil. in extrau. com.

De ſatisfactionis neceſſitate, & fructu. Cap. VIII.

Demum quo ad Satisfactioné, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, quemadmodum à Patribus noſtris Chriſtiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita vna maximè noſtra ætate, ſummo pietatis prætextu, impugnatur ab iis, qui ſpeciem pietatis habent, virtutem autem eius abnegarunt: & ſancta Synodus declarat, falſum omninò eſſe, & à verbo Dei alienum, culpam à Domino nũquam remitti, quin vniuerſa etiam pœna condonetur; perſpicua enim, & illuſtria in ſacris litteris exempla reperiuntur, quibus præter diuinam traditionem, hic error quam manifeſtiſſimè reuincitur. Sanè & diuinæ iuſtitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab

De pœnit. diſput. circa princ.

Inſ. c. 11.

Gen. 3. 7 Reg. 12. Num. 11. & 29.

eo in

eo in gratiam recipiantur qui ante Baptiſmum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui ſemel à peccati, & Dæmonis ſeruitute liberati, & accepto Spiritus ſancti dono, ſciẽter templum Dei violare, & Spiritum ſanctum contriſtare non formidauerint. Et diuinam clementiam decet, ne ita nobis abſque vlla ſatisfactione peccata dimittantur, vt occaſione accepta peccata leuiora putantes, velut iniurij, & contumelioſi Spiritui ſancto, in grauiora labamur, theſaurizantes nobis iram in die iræ. Proculdubio enim magnopere à peccato reuocant, & quaſi fræno quodam coercent hæ ſatisfactoriæ pœnæ, cautioreſque, & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt, medentur quoque peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus malè viuendo comparatos, contrarijs virtutum actionibus tollunt. Neque verò ſecurior vlla via in Eccleſia Dei vnquam exiſtimata fuit ad amouendam imminẽtem à Domino pœnam, quàm vt hæc pœnitentiæ opera homines cum vero animi dolore frequentent. Accedit ad hæc, quòd dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatisfecit, ex quo omnis noſtra ſufficientia eſt, conformes efficimur, certiſſimam quoque inde arrham habentes: quod, ſi compatimur, & conglorificabimur. Neque verò ita noſtra eſt ſatisfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exſoluimus, vt non ſit per Chriſtum Ieſum, nam qui ex nobis, tanquam ex nobis, nihil poſſumus; eo cooperante, qui nos confortat, omnia poſſumus: ita non habet homo vnde glorietur, ſed omnis gloriatio noſtra in Chriſto eſt, in quo viuimus, in quo meremur, in quo ſatisfacimus, facientes fructus dignos pœnitentiæ, qui ex illo vim habent: ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre. Debent ergo Sacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate ſalutares, & conuenientes ſatisfactiones iniungere: ne, ſi forte peccatis conniueant, & indulgentius cum pœnitentibus agant, leuiſſima quædam opera pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt ſatisfactio,

1. Cor. 3. Epheſ. 4. Rom. 2. & Iac. 5. Ezech. 13. Ionæ 3. Ier. 3. 18. & 25. Iſa 10. Ezech 17. Matth. 3. 4. 11. & 18. cum ſim. Epheſ. 3. Act. 3. Rom. 5. 2. Ioan. 2. in princ. 2. Cor. 3. Rom. 2. 2. Cor. 3. Philip. 4. 1. Cor. 1. in 2. Cor. 10. in fin. Galat 6. Act. 17. Matt. 3. & 4. Luc. 3. 4. & 17. c. tempora, cum multis ſeq. 16. q 7. c. de pœnit. de conſ. diſt. 4. Conc. Cart. 3. cap. 22. & Conc. Cart. 4. c. 74. Concil. Cab. c. 34. & 38. Conc. Aph. c. 9.

ctio, quam imponunt, non ſit tantùm ad nouæ vitæ cuſtodiam,& infirmitatis medicamẽtum,ſed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem. Nam claues ſacerdotibus non ad ſoluendum dumtaxat, ſed & ad ligandum conceſſas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent: nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ,vel pœnarum: & ſicut nemo vnquam Catholicus ſenſit ex huiuſmodi noſtris ſatisfactionibus vim meriti, & ſatisfactionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti vel obſcurati, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolunt, ita optimam Pœnitentiam nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatisfactionis vim,& vſum tollant.

Concil. Laodic. c. 2. Matth. 16. & Io 20. ſupr. c. 1. in fin. & inf. can 3. & vlt. de pœn.

De operibus Satisfactionis. Caput IX.

Docet præterea,tantam eſſe diuinæ munificentię largitatem, vt non ſolum pœnis, ſponte à nobis pro vindicando peccato ſuſceptis, aut ſacerdotis arbitrio pro menſura delicti impoſitis, ſed etiam (quod maximum amoris argumentum eſt) temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis apud Deum Patrem per Chriſtum Ieſum ſatisfacere valeamus.

c. ſunt plures, in fin. de pœn diſt. 3. Act. 14. in fi. Rom. 5.

Doctrina de Sacramento extremæ Vnctionis.

Viſum eſt autem ſanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pœnitentia adiungere ea, quæ ſequuntur, de Sacramento Extremæ Vnctionis: quod non modo Pœnitentiæ, ſed & totius Chriſtianæ vitæ,quæ perpetua Pœnitentia eſſe debet,conſummatiuum exiſtimatum eſt à Patribus. Primum itaque circa illius inſtitutionem declarat, & docet, quòd clementiſſimus Redemptor noſter, qui ſeruis ſuis quouis tempore voluit de ſalutaribus remedijs aduerſus omnia omnium hoſtium tela eſſe proſpectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramẽtis alijs præparauit,quibus Chriſtiani conſeruare ſe integros, dum viuerent, ab omni grauiore ſpiritus incommodo poſſint:

Infr. can. 1. de Sacr. extr. Vnctionis.

ita extremæ Vnctionis Sacramento finem vitæ, tanquam firmiſſimo quodam præſidio muniuit. Nam etſi aduerſarius noſter occaſiones per omnem viam quærat, & captet, vt deuorare animas noſtras quoquo modo poſſit: nullum tamen tempus eſt, quo vehementius illæ omnes ſuæ verſutiæ neruos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia etiam, ſi poſſit, diuinæ miſericordiæ deturbandos, quàm cum impendere nobis exitum vitæ perſpicit.

1. Petr. 5. ca. nulli dubium 3. q. 1. ca. viſi. 6. q. 2. c. ſciendū, cum ſeq. 26. q. 4. ca. nec mirum, 26. q. 5. in med. c. ſunt plurimi, 6. q. 1. Ge. 3 & inf. c. 3. in fin.

De inſtitutione Sacramenti extremæ Vnctionis. Cap. I.

INſtituta eſt autem ſacra hæc Vnctio infirmorum, tanquam verè & propriè Sacramentum noui Teſtamenti, à Chriſto Domino noſtro, apud Marcum quidem inſinuatum, per Iacobum autem Apoſtolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur (inquit) quis in vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ, & orent ſuper eum, vngentes eum oleo in nomine Domini: & oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: &, ſi in peccatis ſit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apoſtolica traditione per manus accepta, Eccleſia didicit, docet materiam, formam, proprium miniſtrum, & effectum huius ſalutaris Sacramenti. Intellexit enim Eccleſia, materiam eſſe oleum ab Epiſcopo benedictum: Nam Vnctio aptiſſimè Spiritus ſancti gratiam, quam inuiſibiliter anima ægrotantis inungitur, repræſentat; formam deinde eſſe illa verba: Per iſtam vnctionem, &c.

Marc. 6. Iac. 5. c. Presbyt. 95 diſt. cap. 1. §. 1. de ſacr. Vnct. Conc. Cabil. c. 48. Innoc. I. epi. 1. c. 8.

De effectu huius Sacramenti. Cap. II.

RES porrò, & effectus huius Sacramenti, illis verbis explicatur: Et oratio fidei ſaluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: &, ſi in peccatis ſit, dimittentur ei: res etenim hæc, gratia eſt Spiritus ſancti, cuius Vnctio delicta, ſi quæ ſint adhuc expianda, ac peccati reliquias abſtergit, & ægroti animam alleuiat, & confirmat, magnam

Iac. 5. Inf. can. 2. de Sacram. Extremæ Vnct.

magnam in eo diuinæ miſericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus ſubleuatus, & morbi incommoda, ac labores leuius fert, & tentationibus dæmonis calcaneo inſidiantis faciliùs reſiſtit, & ſanitatem corporis interdum, vbi ſaluti animæ expedierit, conſequitur. Geneſ.3.

De miniſtro huius Sacramenti, & tempore, quo dari debeat. Caput *III.*

IAm verò, quod attinet ad præſcriptionem eorum, qui & ſuſcipere, & miniſtrare hoc Sacramentum debent, haud obſcurè fuit illud etiam in verbis prædictis traditum; nam & oſtenditur illic, proprios huius Sacramenti miniſtros eſſe Eccleſiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate ſeniores, aut primiores in populo intelligendi veniunt, ſed aut Epiſcopi, aut ſacerdotes, ab ipſis ritè ordinati, per impoſitionem manuum Presbyteri. Declaratur etiam, eſſe hanc Vnctionem infirmis adhibendam, illis verò præſertim, qui tàm periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ conſtituti videantur, vnde & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod ſi infirmi poſt ſuſceptam hanc Vnctionem conualuerint, iterum huius Sacramenti ſubſidio iuuari poterunt, cum in aliud ſimile vitæ diſcrimen inciderint. Quare nulla ratione audiendi ſunt qui contra tam apertam, & dilucidam Apoſtoli Iacobi ſententiam docent, hanc Vnctionem, vel figmentum eſſe humanum, vel ritum à Patribus acceptum, nec mandatum Dei, nec promiſſionem gratiæ habentem, & qui illam iam ceſſaſſe aſſerunt, quaſi ad gratiam curationum dumtaxat in primitiua Eccleſia referenda eſſet; & qui dicunt, ritum, & vſum, quem S. R. E. in huius Sacramenti adminiſtratione obſeruat, Iacobi Apoſtoli ſententiæ repugnare, atque ideò in alium commutandum eſſe: & denique qui hanc extremam Vnctionem à fidelibus ſine peccato contemni poſſe affirmant; hęc enim omnia manifeſtiſſimè pugnant, cum perſpicuis tanti Apoſtolis verbis. Nec profectò Eccleſia Romana, aliarum omnium mater, & magiſtra, aliud in hac admi-

ca. illud ſuperfluum 95. diſt. & infr. c vlt. 1.Tim.4.

Iacob.5.

Infra can. 3. de ſacr. extr. Vnct.

c. non licet, 12. diſt. ca. 2. in fi. de ſum. Trin. & c. ſi.

de for. com. pet. Sup. Seſ. 7. c. 1. de baptiſ. c. preſbyteros 95. diſt. ca. 1. §. 1. de ſac. Vnct. Iacob. 5.

adminiſtranda Vnctione, quantum ad ea, quæ huius Sacramenti ſubſtantiam perficiunt, obſeruat, quam quod Beatus Iacobus præſcripſit. Nec verò tanti Sacramenti contemptus abſque ingenti ſcelere, & ipſius Spiritus ſancti iniuria eſſe poſſet.

Hæc ſunt, quæ de Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis hęc ſancta œcumenica Synodus profitetur, & docet, atque omnibus Chriſti fidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequentes autem Canones inuiolabiliter ſeruandos eſſe tradit, & aſſerentes contrarium perpetuò damnat, & anathematizat.

De Sanctiſſimo Pœnitentiæ Sacramento.

CANON I.

Sup. ca. 1. de pœn ca. 1. in fin. de ſum. Trinit. Ioan. 20. Matth. 6. Luc. 18.

SI quis dixerit, in Catholica Eccleſia Pœnitentiam non eſſe verè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties poſt Baptiſmum in peccata labuntur, ipſi Deo reconciliādis, à Chriſto Domino noſtro inſtitutū, anathema ſit.

CANON II.

Conc. Cabil. ca. 2. ſup. c. 2. cap. 2. poſt naufragium de pœn. d. 1. Supr. Seſſ 6. cap. 14. de iuſtific.

Si quis Sacramenta confundens, ipſum Baptiſmum Pœnitentiæ Sacramentum eſſe dixerit, quaſi hæc duo Sacramenta diſtincta non ſint, atque ideò Pœnitentiam non rectè ſecundam poſt naufragium tabulam appellari, anathema ſit.

CANON III.

Ioan. 20. Matt 16. Sup. ca. 1. & ſeſ. 6. de iuſt. c. 14 c. audiuimus, cum ſeq. 24. qu. 1. cap. vt conſtitueretur, diſt. 50.

Si quis dixerit, verba illa Domini Saluatoris: Accipite Spiritum Sanctum: quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis: &, Quorum retinueritis, retenta ſunt: non eſſe intelligenda de poteſtate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ, ſicut Eccleſia Catholica ab initio ſemper intellexit; detorſerit autem, contra inſtitutionem huius Sacramenti, ad auctoritatem prædicandi Euangelium, anathema ſit.

CANON IV.

Sup. ca. 3. de pœn.

Si quis negauerit, ad integram, & perfectam peccatorum remiſſionem requiri tres actus in pœnitente, quaſi materiam Sacramenti Pœnitentiæ, videlicet, Contritionem, Confeſſionem, & Satisfactionem, quæ tres pœnitentiæ partes dicuntur; aut dixerit, duas tantum eſſe

Pœni-

Pœnitentiæ partes, terrores ſcilicet incuſſos conſcientiæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Euangelio, vel abſolutione, qua credit quis ſibi per Chriſtum remiſſa peccata, anathema ſit.

CANON V.

Si quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per diſcuſſionem, collectionem, & deteſtationem peccatorum, qua quis recogitat annos ſuos in amaritudine animæ ſuæ, ponderando peccatorum ſuorum grauitatem, multitudinem, fœditatem, amiſſionem æternę beatitudinis, & æternę damnationis incurſum, cum propoſito melioris vitæ, non eſſe verum, & vtilem dolorem, nec præparare ad gratiam, ſed facere hominem hypocritam, & magis peccatorem: demum illam eſſe dolorem coactum, & non liberum, ac voluntarium, anathema ſit. Sup. ca. 4. de pœn.

CANON VI.

Si quis negauerit, Confeſſionem Sacramentalem, vel inſtitutam, vel ad ſalutem neceſſariam eſſe iure diuino, aut dixerit, modum ſecretè confitendi ſoli ſacerdoti, quem Eccleſia Catholica ab initio ſemper obſeruauit, & obſeruat, alienum eſſe ab inſtitutione, & mandato Chriſti, & inuentum eſſe humanum, anathema ſit. Iſa. 38. Sup. ca. 5. de pœn. Clem. 2. in Epiſt. 1. ad Iac. Conc. Cabil. c. 8. & 34.

CANON VII.

Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remiſſionem peccatorum, neceſſarium non eſſe iure diuino confiteri omnia, & ſingula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & quæ ſunt contra duo vltima Decalogi præcepta, & circumſtantias, quæ peccati ſpeciem mutant, ſed eam confeſſionem tantum eſſe vtilem ad erudiendum, & conſolandum pœnitentem, & olim obſeruatam fuiſſe tantum ad ſatisfactionem canonicam imponendam; aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri ſtudent, nihil relinquere velle diuinæ miſericordiæ ignoſcendum; aut demum non licere confiteri peccata venialia, anathema ſit. Sup. c. 5. Deut. 5.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Confeſſionem omnium peccatorum,

Digitized by Google

Sup. ca.5. & Seſſ. 33. can. 9. de Sacra. Euchar. Conc. Later. ſub Innoc. III. ca. 22. & ea. omnia vtriuſque de pœn. & rem.

qualem Eccleſia ſeruat, eſſe impoſſibilem, & traditionem humanam, à pijs abolendam, aut ad eam non teneri omnes, & ſingulos vtriuſque ſexus Chriſti fideles, iuxta magni Concilij Lateranenſis conſtitutionem, ſemel in anno, & ob id ſuadendum eſſe Chriſti fidelibus, vt non confiteantur tempore Quadrageſimæ, anathema ſit.

CANON IX.

Sup. ca.6. in fi. de iuſt. & c.4. in princ.

Si quis dixerit, Abſolutionem Sacramentalem Sacerdotis non eſſe actum iudicialem, ſed nudum miniſterium pronunciandi, & declarandi remiſſa eſſe peccata confitenti: modo tantum credat ſe eſſe abſolutum; aut ſacerdos non ſerio, ſed ioco abſoluat; aut dixerit non requiri Confeſſionem pœnitentis, vt ſacerdos eum abſoluere poſſit, anathema ſit.

CANON X.

Sup. c.1. & c. 6. de pœn.

Matth. 16. & 18.

Ioan. 20.

Si quis dixerit, Sacerdotes, qui in peccato mortali ſunt, poteſtatem ligandi, & ſoluendi non habere: aut non ſolos ſacerdotes eſſe miniſtros abſolutionis, ſed omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus eſſe dictum: Quæcumque alligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cœlo, & quæcumque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cœlo; & quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta ſunt: quorum verborum virtute quilibet abſoluere poſſit peccata; publica quidem per correptionem dumtaxat, ſi correptus acquieuerit, ſecreta verò per ſpontaneam confeſſionem, anathema ſit.

CANON XI.

Sup. c.7. c. ſi Epiſ. de pœn in 6. c. de cetero, & c. de monialibus, de ſent. excomm. cum ſimilib.

Si quis dixerit, Epiſcopos non habere ius reſeruandi ſibi caſus, niſi quoad externam politiam, atque ideò caſuum reſeruationem non prohibere, quo minus ſacerdos à reſeruatis verè abſoluat, anathema ſit.

CANON XII.

Sup. c.8. de pœn.

Si quis dixerit, totam pœnam ſimul cum culpa remitti ſemper à Deo, ſatisfactionemque pœnitentium non eſſe aliam, quam fidem, qua apprehendunt Chriſtum pro eis ſatisfeciſſe, anathema ſit.

CA-

CANON XIII.

Si quis dixerit, pro peccatis, quoad pœnam temporalem, minimè Deo per Chriſti merita ſatisfieri pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à ſacerdote iniunctis, ſed neque ſpontè ſuſceptis, vt ieiunijs, orationibus, eleemoſynis, vel alijs etiam pietatis operibus, atque ideo optimam pœnitentiam eſſe tantum nouam vitam, anathema ſit.

Sup.c.8.& 9.

CANON XIV.

Si quis dixerit, ſatisfactiones, quibus pœnitentes per Chriſtum Ieſum peccata redimunt, non eſſe cultus Dei, ſed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum, atque ipſum beneficium mortis Chriſti obſcurantes, anathema ſit.

Sup.c.5.

CANON XV.

Si quis dixerit, Claues Eccleſiæ eſſe datas tantum ad ſoluendum, non etiam ad ligandum; & propterea ſacerdotes, dum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem Clauium, & contra inſtitutionem Chriſti, & fictionem eſſe, quod virtute Clauium, ſublata pœna æterna, pœna temporalis plerumque exſoluenda remaneat, anathema ſit.

Sup.c.1.& c. 8. in fin. de pœn.

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

CANON I.

SI quis dixerit, Extremam Vnctionem non eſſe verè, & propriè Sacramentum à Chriſto Domino noſtro inſtitutum, & à Beato Iacobo Apoſtolo promulgatum, ſed ritum tantum acceptum à Patribus, aut figmentum humanum, anathema ſit.

Supr. de hoc Sacramento, in pr. & c.1. Marc.16. Iacob.5.

CANON II.

Si quis dixerit, Sacram infirmorum Vnctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleuiare infirmos: ſed iam ceſſaſſe, quaſi olim tantum fuerit gratia curationum, anathema ſit.

Iacob.5. Innoc. Papæ Epiſc.ad decem Epiſc. Eugub.8. Sup. ca 2. de hoc ſacr. ca. presbyt. 95. diſt.

CANON III.

Si quis dixerit, Extremæ Vnctionis ritum, & vſum, quem obſeruat S. Romana Eccleſia, repugnare ſententiæ Beati Iacobi Apoſtoli: ideoque eum mutandum, poſ-

Sup.ca.vlt. Conc.Cabil. cap.48.

cap. 5. ſupra can. 1.

ſeque à Chriſtianis abſque peccato contemni, anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Presbyteros Eccleſiæ, quos Beatus Iacobus adducendos eſſe ad infirmum inungendum hortatur, non eſſe ſacerdotes ab Epiſcopo ordinatos, ſed ætate ſeniores in quauis communitate: ob idque proprium Extremæ Vnctionis miniſtrum non eſſe ſolum ſacerdotem, anathema ſit.

Decretum de reformatione. Proœmium.

Supr. Seſſ. 6. de ref. ca. 3. ca. qualiter, & quando, il 1. de acc.

CVm propriè Epiſcoporum munus ſit, ſubditorum omnium vitia redarguere, hoc illis præcipuè cauendum erit, ne Clerici, præſertim ad animarum curam conſtituti, crimino ſi ſint, neue inhoneſtam vitam, ipſis conniuentibus, ducant: nam ſi eos prauis, & corruptis moribus eſſe permittant: quo pacto laicos de ipſorum vitijs redarguent, qui vno ab eis ſermone conuinci poſſent, quod Clericos ipſis patiantur eſſe deteriores? qua etiam libertate laicos corripere poterunt ſacerdotes; cum tacitè ſibi ipſi reſpondeant, eadem ſe admiſiſſe, quæ corripiunt? Monebunt propterea Epiſcopi ſuos Clericos, in quocumque Ordine fuerint, vt conuerſatione, ſermone, & ſcientia commiſſo ſibi Dei populo præeant: memores eius, quod ſcriptum eſt, Sancti eſtote, quia & ego ſanctus ſum. Et iuxta Apoſtoli vocem, Nemini dent vllam offenſionem, vt non vituperetur miniſterium eorum, ſed in omnibus exhibeant ſe, ſicut miniſtros Dei, ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis: Sacerdotes Dei contaminant ſancta, & reprobant legem. Vt autem ipſi Epiſcopi id liberius exequi, ac quoquam prætextu deſuper impediri nequeant, eadem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legato, & Nuncijs, hos, qui ſequuntur, Canones ſtatuendos, & decernendos duxit.

1. Cor. 9. ca. quid autem, 8. q. 1. ca. vlt. 25. d ca. vna tantum, 26. diſt. ca. ſicut ijs, 5. neceſſe 47. dicta in ſacerdotibus 61. diſt. Leu. 11. 19. & 20. 2. Petr. 1. & cap. propoſuiſti 82. diſ. 2. Cor. 6. in princ. Sophon. Ezech. 12.

Caput

Caput I.

CVm honeſtius, ac tutius ſit ſubiecto debitam Præpoſitis obedientiam impendendo, in inferiori miniſterio deſeruire, quàm cum Præpoſitorum ſcandalo graduum altiorum appetere dignitatem, ei, cui aſcenſus ad ſacros ordines, à ſuo Prælato, ex quacumque cauſa etiam ob occultum crimen quomodolibet, etiam extraiudicialiter, fuerit interdictus: aut qui à ſuis ordinibus, ſeu gradibus, vel dignitatibus Eccleſiaſticis fuerit ſuſpenſus, nulla contra ipſius Prælati voluntatem conceſſa licentia de ſe promoueri faciendo, aut ad priores ordines, gradus, & dignitates, ſiue honores reſtitutio ſuffragetur.

Ca. ad aures extr. de tēp. ord.

Caput II.

ET quoniam nonnulli Epiſcopi Eccleſiarum, quæ in partibus infidelium conſiſtunt, clero carentes, & populo Chriſtiano, cum ferè vagabundi ſint, & permanentem ſedem non habeant, non quæ Ieſu Chriſti, ſed alienas oues inſcio proprio Paſtore quærentes, dum per hanc S. Synodum ſe Pontificalia officia in alterius diœceſi, niſi de loci Ordinarij expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantum exercere prohibitos vident, in legis fraudem, & contemptum, quaſi Epiſcopalem cathedram in loco nullius diœceſis ſua temeritate eligunt, & quoſcumque ad ſe venientes, etiamſi ſuorum Epiſcoporum, ſeu Prælatorum litteras commendatitias non habeant, clericali charactere inſignire, & ad ſacros etiam presbyteratus Ordines promouere præſumunt: quo plerumque fit, vt minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à ſuo Epiſcopo tanquam inhabiles, & indigni reiecti fuerunt, ordinati, nec diuina Officia peragere, nec Eccleſiaſtica Sacramenta rectè valeant miniſtrare: Nemo Epiſcoporum, qui Titulares vocantur, etiam ſi in loco nullius diœceſis, etiam exempto, aut aliquo monaſterio cuiuſuis Ordinis reſederint, aut moram traxerint, vigore cuiuſuis priuilegij ſibi de promouendo quoſcumque ad ſe venientes pro tempore conceſſi, alterius ſubditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ commenſalitatis ſuæ abſque ſui proprij Prælati expreſſo

Infr. ca. 8. Sup. Seſſ. 6. c. 5. de ref.

Conc.Nic. 1.c.15. Conc.Aur. 3.c.13. Conc.Mag. c.14. c.1. 21. q.2. c.1.cum ſeqq.de tẽp. Ord.in 6.

conſenſu, & litteris dimiſſorijs ad aliquos ſacros, aut minores Ordines, vel primam Tonſuram promouere, ſeu ordinare valeat. Contrafaciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter verò promoti ab executione Ordinum ſic ſuſceptorum, donec ſuo Prælato viſum fuerit, ipſo iure ſint ſuſpenſi.

Caput III.

Supra cap. prox. & inf. Seſſ.23. de ref.cap.8.

EPiſcopus quoſcumque ſuos Clericos, præſertim in ſacris conſtitutos, abſque ſuo præcedenti examine, & commendatitijs litteris, quacumque auctoritate promotos, licet tanquam habiles ab eo, à quo ordinati ſunt, probatos, quos tamen ad diuina officia celebranda, ſeu Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtranda minus idoneos, & capaces repererit: à ſuſceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, ſuſpendere, & illis, ne in altari, aut aliquo Ordine miniſtrent, interdicere poſſit.

Caput IV.

Supra c.1. & Seſ 6 de ref. c.3. c.irrefragabili in pr. de off. ord.

OMnes Eccleſiarum Prælati, qui ad corrigendos ſubditorum exceſſus diligenter intendere debent, & à quibus nullus Clericus per huius ſanctæ Synodi ſtatuta, cuiuſuis priuilegij prætextu, tutus cenſetur, quo minus iuxta canonicas ſanctiones viſitari, puniri, & corrigi poſſit; ſi in Eccleſijs ſuis reſederint, quoſcumque ſæculares Clericos, qualitercumque exemptos, qui alias ſuæ iuriſdictioni ſubeſſent, de eorum exceſſibus, criminibus, & delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra viſitationem, tanquam ad hoc Apoſtolicæ Sedis delegati, corrigendi, & caſtigandi facultatem habeant; quibuſcumque exemptionibus, declarationibus, conſuetudinibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum ſuos obligent auctores, ipſis Clericis, ac eorum conſanguineis capellanis, familiaribus, procuratoribus, & alijs quibuslibet, ipſorum exemptorum contemplatione, & intuitu minimè ſuffragantibus.

Sup.Seſſ 6. c.4 de ref & infr. Seſſ.24. de ref.c.5.

Caput V.

INſuper, cum nonnulli, qui ſub prætextu, quod ſuper bonis, & rebus, ac iuribus ſuis diuerſæ eis iniuriæ, ac moleſtiæ inferantur, certos Iudices per litteras Conſer-

ſeruatorias deputati obtinent, qui illos à moleſtijs, & iniurijs huiuſmodi tueantur, ac defendant, & in poſſeſſione, ſeu quaſi, bonorum, rerum, ac iurium ſuorum manuteneant, & conſeruent, nec ſuper illis eos moleſtari permittant; eiuſmodi litteras in pleriſque contra concedentis mentem in reprobum ſenſum detorqueant: idcirco nemini omninò cuiuſcumque dignitatis, conditionis ſit, etiam ſi capitulum fuerit, conſeruatoriæ litteræ cum quibuſcumque clauſulis, aut decretis, quorumcumque iudicum deputatione, quocumque etiam alio prætextu, aut colore conceſſæ, ſuffragentur ad hoc, vt coram ſuo Epiſcopo, ſiue alio Superiore Ordinario in criminalibus, & mixtis cauſis accuſari, & conueniri, ac contra eum inquiri, & procedi non poſſit; aut quo minus, ſi qua iura ei ex ceſſione competierint, ſuper illis liberè valeat apud iudicem ordinarium conueniri: in Ciuibus etiam cauſis, ſi ipſe actor extiterit, aliquem ei apud ſuos conſeruatores Iudices in iudicium trahere minimè liceat. Quod ſi in his cauſis, in quibus ipſe reus fuerit, contigerit, vt electus ab eo conſeruator ab actore ſuſpectus eſſe dicatur: aut ſi qua inter ipſos Iudices, conſeruatores, & ordinarium, controuerſia ſuper competentia iuriſdictionis orta fuerit: nequaquam in cauſa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos, ſuper ſuſpicione, aut iuriſdictionis competentia fuerit iudicatum. Familiaribus verò eius, qui huiuſmodi litteris conſeruatorijs tueri ſe ſolent, nihil illæ proſint, præterquam duobus dumtaxat; ſi tamen illi proprijs eius ſumptibus vixerint. Nemo etiam ſimilium litterarum beneficio vltra quinquennium gaudere poſſit. Non liceat quoque conſeruatoribus iudicibus vllum habere tribunal erectum. In cauſis verò mercedum, aut miſerabilium perſonarum, huius S. Synodi ſuper hoc decretum in ſuo robore permaneat. Vniuerſitates autem generales, ac Collegia Doctorum, ſeu ſcholarium, & regularia loca, necnon hoſpitalia actum hoſpitalitatem ſeruantia, ac Vniuerſitatum, Collegiorum, locorum, & hoſpitalium huiuſmodi perſonæ in præſenti Canone minimè comprehenſæ, ſed exemptæ omninò ſint, & eſſe intelligantur.

Cap. 1. & cap. vlt. de offic. deleg.

Ca. eum ſpeciali, extr. de appell.

Sup. Seſſ. 7. cap. 14.

Caput VI.

c. porrectum & c. ex parte de reg. c. vir. 41. d. 11. q. 4. pro Concil. Maſiſco. 1. c. 5. Conc. Cõſtant. ſeſſ. 14. de vi. & hon. cler.

QVia verò, etſi habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos veſtes proprio congruentes ordini ſemper deferre, vt per decentiam habitus extrinſeci, morum honeſtatem intrinſecam oſtendant; tanta autem hodie aliquorum inoleuit temeritas, religioniſque contemptus, vt propriam dignitatem, & honorem clericalem paruipendentes, veſtes etiam deferant publicè laicales, pedes in diuerſis ponentes, vnum in diuinis, alterum in carnalibus: propterea omnes Eccleſiaſticæ perſonæ, quantumcumque exemptæ, quæ aut in ſacris fuerint, aut dignitates, perſonatus, officia, aut beneficia qualiacumque Eccleſiaſtica obtinuerint, ſi poſtquam ab Epiſcopo ſuo, etiam per edictum publicum moniti fuerint, honeſtum habitum clericalem, illorum ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipſius Epiſcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per ſuſpenſionem ab ordinibus, ac officio, & beneficio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ipſorum beneficiorum, necnon ſi ſemel correpti, denuo in hoc deliquerint, etiam per priuationem officiorum, & beneficiorum huiuſmodi coerceri poſſint, & debeant, Conſtitutionem Clementis V. in Concilio Viennenſi editam, quæ incipit, *Quoniam*, innouando, & ampliando.

Clem. quoniam de vit. & hon. cle.

Caput VII.

Exo. 31. extr. c. 1. de hom. c. miror d. 10. c. inquiſit de acc. & c. cum nõ ab homine, de iud.

CVm etiam qui per induſtriam occiderit proximum ſuum, & per inſidias, ab altari auelli debeat, qui ſua voluntate homicidium perpetrauerit, etiam ſi crimen id nec ordine iudiciario probatum, nec alia ratione publicum, ſed occultum fuerit, nullo tempore ad ſacros ordines promoueri poſſit: nec illi aliqua Eccleſiaſtica beneficia, etiamſi curam non habeant animarum, conferri liceat: ſed omni ordine, ac beneficio, & officio Eccleſiaſtico perpetuò careat, ſi verò homicidium non ex propoſito, ſed caſu, vel vim vi repellendo, vt quis ſe à morte defenderet, fuiſſe commiſſum narretur: quam ob cauſam etiam ad ſacrorum Ordinum, & altaris miniſterium, & beneficia quæcumque, ac dignitates, iure quodammodo diſpen-

c. ſtudeat 50. diſt. & ca ſignificaſti de homicid.

diſpenſatio debeatur: committatur loci Ordinario, aut ex cauſa Metropolitano, ſeu viciniori Epiſcopo, qui non niſi cauſa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter, diſpenſare poſſit.

Caput VIII.

PRæterea, quia nonnulli, quorum etiam aliqui veri ſunt Paſtores, ac proprias oues habent, alienis etiam ouibus præeſſe quærunt, & ita alienis ſubditis quandoque intendunt, vt ſuorum curam negligant; quicumque etiam Epiſcopali præditus dignitate, qui alienos ſubditos puniendi priuilegium habuerit, contra Clericos ſibi non ſubditos, preſertim in ſacris conſtitutos, quorumcunque etiam atrocium criminum reos, niſi cum proprij ipſorum Clericorum Epiſcopi, ſi apud Eccleſiam reſederit, aut perſonæ ab ipſo Epiſcopo deputandæ interuentu nequaquam procedere debeat: alias proceſſus, & inde ſecuta quæcumque viribus omninò careant.

Sup. cap. 2. & Seſſ. 6. ca. vlt. de ref.

Conc. Mag. ſub Ataulpho Imper. c. 14. & 15.

Caput IX.

ET, quia iure optimo diſtinctæ fuerunt diœceſes, & Parochiæ, ac vnicuique gregi proprij attributi Paſtores, & inferiorum Eccleſiarum Rectores, qui ſuarum quiſque ouium curam habeant, vt ordo Eccleſiaſticus non confundatur, aut vna, & eadem Eccleſia duorum quodammodo diœceſum fiat, non ſine graui eorum incommodo, qui illi ſubditi fuerint: beneficia vnius diœceſis, etiam ſi parochiales Eccleſiæ, vicariæ perpetuæ, aut ſimplicia beneficia, ſeu præſtimonia, aut præſtimoniales portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum diuinum, aut numerum beneficiatorum, aut alia quacumque de cauſa, alterius diœceſis beneficio, aut monaſterio, ſeu Collegio, vel loco etiam pio perpetuò non vniantur: decretum huius ſancti Synodi ſuper huiuſmodi vnionibus in hoc declarando.

Can. Eccleſias 13. qu. 1. c paſtoralis, de his, quæ fiunt à Præl. & infr. Seſſ. 24. de refor. ca. 13. in fin. & c. 17.

Caput X.

REgularia beneficia in titulum Regularibus profeſſis prouideri conſueta, cum per obitum, aut reſignationem, vel alias illas in titulum obtinentis vacare contigerit, religioſis tantum illius ordinis, vel ijs, qui habitum

Sup. Seſſ. 7. ca 6. & 7 & infr. Seſſ 24. de ref. ca. 13. & 15. c. cum de beneficio de præb. in 6. & infr. Seſſ. vlt. cap. 21: circa med. de reg. & mon.

Digitized by Google

bitum omninò ſuſcipere, & profeſſionem emittere teneantur, & non alijs, ne veſtem lino, lanaque contextam induant, conferantur.

Caput XI.

c. cũ cauſam, de elect. & c. quidam, de apoſtat.

QVia verò Regulares, de vno ad alium ordinem translati, facilè à ſuo Superiore licentiam ſtandi extra monaſterium obtinere ſolent, ex quo vagandi, & apoſtatandi occaſio tribuitur: nemo, cuiuſcumque ordinis Prælatus, vel Superior, vigore cuiuſuis facultatis, aliquem ad habitum, & profeſſionem admittere poſſit, niſi vt in ordine ipſo, ad quem transfertur, ſub ſui Superioris obedientia in clauſtro perpetuo maneat: ac taliter translatus, etiamſi Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia ſæcularia, etiam curata, omninò incapax exiſtat.

Caput XII.

c. piæ mentis, cum ſeq. 16. q. 7. & c. nobis, de iure patron. & infr. ſeſſ. vlt. c. 9. in princ.

NEmo, etiam cuiuſuis dignitatis eccleſiaſticæ, vel ſæcularis, quacumque ratione, niſi eccleſiam, beneficium, aut capellam de nouo fundauerit, & conſtruxerit, ſeu iam erectam, quæ tamen ſine ſufficienti dote fuerit, de ſuis proprijs, & patrimonialibus bonis competenter dotauerit, ius patronatus impetrare, aut obtinere poſſit, aut debeat. In caſu autem fundationis, aut dotationis, huiuſmodi inſtitutio Epiſcopo, & non alteri inferiori reſeruetur.

Caput XIII.

ca. illud, & c. relatum, de iure patron. Conc. Mag. tempore Arnulphi. c. 4. Concil. Salegustad c. 23. & inf. ſeſ. 14. c. 18. de ref. & ſeſſ. ..... c. 9. de refor.

NOn liceat præterea patrono cuiuſuis priuilegij prætextu, aliquem ad beneficia ſui iuris patronatus, niſi Epiſcopo loci Ordinario, ad quem prouiſio, ſeu inſtitutio ipſius beneficij, ceſſante priuilegio, iure pertineret, quoquo modo præſentare: aliàs præſentatio, ac inſtitutio forſan ſecutæ, nullæ ſint, & eſſe intelligantur.

Caput XIV.

DEclarat præterea Sancta Synodus, in futura Seſſione, quam ad 25. diem Ian. ſubſequentis anni 1552. habendam eſſe iam decreuit, vnà cum Sacrificio Miſſæ agendum, & tractandum etiam eſſe de Sacramento Ordinis, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

SES-

SESSIO XV.

Quæ eſt v. ſub Iulio III. Pont. Max. Celebrata die 25. Ianuarij 1552.

Decretum de prorogatione Seſſionis.

CVm ex eo, quod proximis Seſſionibus decretum fuit, ſancta hæc, & vniuerſalis Synodus per hos dies accuratiſſimè, diligentiſſimèque tractauerit ea, quæ ad ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, & ad ſacramentum Ordinis ſpectant, vt hodierna Seſſione, quemadmodum Spiritus ſanctus ſuggeſſiſſet decreta de his rebus, & quatuor præterea articulos ad ſanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Seſſionem dilatos publicaret: atque interim affuturos eſſe putauerit ad hoc ſacroſanctum Concilium eos, qui Proteſtantes ſe vocant; quorum cauſa eorum publicationem articulorum diſtulerat, &, vt liberè, ac ſine cunctatione vlla huc venirent, fidem eis publicam, ſiue Saluum conductum conceſſerat; tamen, cum illi nondum venerint, & eorum nomine ſupplicatum huic ſanctæ Synodo fuerit, vt publicatio, quæ hodierno die facienda fuerat, in ſequentem Seſſionem differatur, certa ſpe allata, affuturos eos eſſe omninò multò ante illam Seſſionẽ, Saluo conductu amplioris formæ interim accepto: eadem S. Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, iiſdem Legato, & Nuncijs præſidentibus, nihil magis optans, quàm ex præſtantiſſima natione Germanica omnes de religione diſsẽſiones, & ſchiſmata tollere, ac eius quieti, paci, otioque conſulere; parata ipſos, ſi venerint, & humaniter excipere, & benignè audire, confidenſque eos non fidei Catholicæ pertinaciter oppugnandæ, ſed veritatis cognoſcendæ ſtudio eſſe venturos: &, vt Euangelicæ veritatis ſtudioſos decet, Sanctæ Matris Eccleſiæ decretis, ac diſciplinæ ad extremum eſſe acquieturos: ſequentem Seſſionem ad edenda, & publicanda ea, quæ ſupra commemorata ſunt, in diem feſtum S. Ioſeph, qui erit die 19. menſis Martij, diſtulit, vt illi ſatis temporis, & ſpatij habeant non ſolum

lum ad veniendum, verum etiam ad ea, quæ voluerint, antequam is dies veniat, proponenda. Quibus vt omnem cunctandi diutius cauſam adimat, fidem publicam, ſiue ſaluum conductum eius, qui recitabitur, tenoris, & ſententiæ, libenter dat, & concedit. Interea verò de Matrimonij Sacramento agendum, & de eo, præter ſuperiorum decretorum publicationem, definiendum eſſe, eadem Seſſione ſtatuit, & decernit, & proſequendam eſſe materiam reformationis.

SALVVS CONDVCTVS datus Proteſtantibus.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Legato, & Nuncijs, inhærendo ſaluo conductui, in pen. Seſſ. dato, & illum iuxta tenorem infraſcriptum ampliando, Vniuerſis fidem facit, quod omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & alijs quibuſcumque viris, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ prouinciæ, & nationis, ciuitatibus, & alijs locis eiuſdem, & omnibus alijs eccleſiaſticis, & ſæcularibus, præſertim Auguſtanæ confeſſionis perſonis, qui, aut quæ, vnà cum ipſis ad hoc generale Trident. Concil. venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucuſque venerunt, quocumque nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam, veriſſimamque ſecuritatem, quam ſaluum conductum appellant, liberè ad hanc ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquendi, vnà cum ipſa Synodo de quibuſcumque negocijs, tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæcumque ipſis libuerit, ac articulos quoslibet tàm ſcripto, quàm verbo liberè offerendi, propalandi, eoſque Scripturis Sacris, & beatorum Patrum verbis, ſententijs, & rationibus declarandi,

di, aſtruendi, & perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilij generalis reſpondendi, & cum ijs, qui à Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtianè, aut charitatiuè, abſque omni impedimento conferendi, opprobrijs, conuitijs, ac contumelijs penitus ſemotis: & ſignanter, quod cauſæ controuerſæ, ſecundùm ſacram Scripturam, & Apoſtolicas traditiones, probata Concilia, Catholicę Eccleſiæ conſenſum, & Sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur: illo etiam addito, vt religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minimè puniantur, impartitur, ac omninò concedit: ſic etiam, vt propter illorum præſentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa ciuitate Tridentina à diuinis officijs quouis modo ceſſetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut maiorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria reuerti optabunt, aut aliquis eorum optabit: mox abſque vlla renitentia, & occaſione, aut mora, ſaluis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis, vice verſa, poſſint iuxta beneplacitum liberè, & ſecurè redire, de ſcientia tamen ab eadem Synodo deputandorum: vt tunc opportunè eorum ſecuritati, abque dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam Sancta Synodus in hac publica fide, ſaluoque conductu, omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficienti ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeundo, neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum veniendo, ſiue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annullari, aut caſſari: vult, & concedit, vt in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſis dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò approbanda, & laudanda mox puniantur: illorum aſſecurationis

tionis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, vt ſi quiſquam, vel aliqui ex ipſa Synodo, ſiue in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquid enorme (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli; in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſenti aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult prætetea ipſa Synodus, quòd liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, & ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de Ciuitate Tridentina, & reuerti ad eandem, necnon nuncium, vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinatijs liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere, toties, quoties eis videbitur expedire; ita quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati prouideant, vel prouideat: qui quidem Saluus conductus, & ſecuritas, ſtare, ac durare debeat à tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & vſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam, ſpatio viginti dierum præmiſſo, cum ipſi petierint, aut Concilium habita huiuſmodi audientia ipſis receſſum indixerit, à Tridento vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidē omnia pro vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tàm Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus quibuſcumque, atq; omnibus alijs Eccleſiaſticis, & ſęcularibus perſonis, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocũque nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet,

Inſuper

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera, & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam, vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram; aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto, priuilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantien. & Senen. quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod huius fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præiudicium quouis modo vſuram, aut quemquam vti permiſſuram, quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi ſancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cuiuſcumque conditionis, vel ſtatus, aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salui Conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clauſula violauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſecuta, & ipſorum arbitrio merito approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut conſuetudine, huiuſmodi Saluorum Conductuum violatores incurrere poſſint, abſque omni excuſatione, aut quauis in hac parte contradictione.

Conc. Conſtant. ſeſſ. 10. in cap. quod non obſtantibus ſaluis cōductibus.

SESSIO XVI.

Quæ eſt vj. & vltima ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 28. Aprilis 1552.

Decretum ſuſpenſionis Concilij.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea Reuerendiſſ. DD. Sebaſtiano Archiepiſcopo Sipontino, & Aloyſio Epiſcopo Veronenſi, Apoſtolicis Nuncijs, tam eorum proprio, quàm Reuerendiſſimi, & Illuſtriſſimi D. Marcelli, tit. S. Marcelli S. R. E. Cardinalis Creſcentij Legati, ob aduerſam eius grauiſſimam valetudinem abſentis nomine, non dubitat Chriſtianis omnibus patere, hoc Concilium œcumenicum Tri-

dentinum primò à Paulo fel. record.conuocatum,& collectum fuiſſe,deinde à Sanctiſſimo Domino noſtro Iulio III. efflagitante Carolo Quinto, Auguſtiſſimo Imperatore, ea præcipuè de cauſa fuiſſe reſtitutum, vt religionem in multis Orbis partibus, & præſertim in Germania, in diuerſas opiniones miſerabiliter diſtractam, in ſtatum priſtinum reuocaret, abuſus, & mores Chriſtianorum corruptiſſimos emendaret; cumque ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum ſuorum, periculorumque habita ratione, è diuerſis regionibus alacriter confluxiſſent,reſque ſtrenuè,magno fidelium concurſu, feliciterque procederet, ac ſpes eſſet non leuis illos Germanos, qui eas nouitates excitarant, in Concilium venturos, ſic animatos, vt veris Eccleſiæ rationibus vnanimiter acquieſcerent; lux denique quædam rebus affulſiſſe videretur, caputq; attollere inciperet profligata antea, & afflicta Reſpublica Chriſtiana, ij repente tumultus, ea bella hoſtis generis humani verſutia exarſerunt, vt Concilium velut hærere, ac ſuum curſum intertumpere ſatis incommodè cogeretur, ſpeſque omnis vlterioris progreſſus hoc in tempore tolleretur,tantumque abeſſet, vt ſancta Synodus Chriſtianorum malis, & incommodis mederetur, vt multorum mentes præter ſui animi ſententiam, irritaret potius, quàm placaret. Cum igitur ipſa ſancta Synodus, omnia, & præcipuè Germaniam armis ardere, & diſcordijs videret omnes ferè Epiſcopos Germanos, præſertim Principes Electores, ſuis conſultum Eccleſijs è Concilio abijſſe, decreuit tantæ neceſſitati non reluctari, & ad meliora tempora reticere,vt Patres,quod eis nunc agere non licet,ſuis ouibus proſpectum ad ſuas Eccleſias regredi valerent, ne diutius vtrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam ſic temporum conditio tulit,huius œcumenici Concilij Tridentini progreſſum per biennium ſuſpendendum fore decernit,prout præſenti decreto ſuſpendit; ea tamen lege,vt ſi citius pacata res ſit, ac tranquillitas priſtina reuertatur, quod ſperat Dei Opt. Max. beneficio non longo fore ſpatio futurum, ipſius Concilij progreſſus eodemmet tem-

pore

pore ſuam vim, firmitatem, vigoremque habere cenſeatur. Sin autem(quod Deus auertat)peracto biennio prædicta legitima impedimenta non fuerint ſubmota: cum primum ceſſauerint,talis ſuſpenſio eo ipſo ſublata eſſe intelligatur, ac ſuus vigor, & robur Concilio ſit reſtitutum, & eſſe intelligatur ſine alia noua Concilij conuocatione, accedente ad hoc decretum conſenſu,& auctoritate ſanctitatis ſuæ,& ſanctæ Sedis Apoſtolicæ.

Interea tamen eadem ſancta Synodus exhortatur omnes Principes Chriſtianos, & omnes Prælatos, vt obſeruent,& reſpectiuè, quatenus ad eos ſpectat,obſeruare faciant in ſuis Regnis, Dominijs,& Eccleſijs,omnia,& ſingula, quæ per hoc factum œcumenicum Concilium fuerunt hactenus ſtatuta,& decreta.

BVLLA CELEBRATIONIS
Conc. Trid. ſub Pio IV. Pont. Max.

Pius Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Ad Eccleſiæ regimen licet tanto oneri impares, ſola Dei dignatione vocati, ſtatim circumferentes mentis oculos per omnes Reipublicæ Chriſtianæ partes, cernenteſque non ſine magno horrore, quàm longe, lateque peſtis hæreſum, & ſchiſmatis peruaſiſſet, & quanta Chriſtiani populi mores correctione indigerent; in eam curam, & cogitationem, pro ſuſcepti muneris officio incumbere cœpimus, quemadmodum ipſas hæreſes extirpare, tantumque, & tàm pernicioſum ſchiſma tollere, moreſque adeò corruptos, & deprauatos emendare poſſemus. Cùm autem intelligeremus, ad hæc ſananda mala aptiſſimum eſſe remedium, quod ſancta hæc Sedes adhibere conſueuiſſet, œcumenici generaliſque Concilij, eius congregandi, & Deo iuuante, celebrandi conſilium cœpimus. Indictum illud quidem antea fuit à fel. rec. Paulo III. & eius ſucceſſore Iulio prædeceſſoribus noſtris; ſed varijs de cauſis ſæpius impeditum, & interpellatum perfici non potuit. Si quidem Paulus, cum id primò in vrbem Mantuam, deinde Vincentiam

indixiſſet, quaſdam ob cauſas in litteris eius expreſſas, id primo ſuſpendit, poſtea Tridentum tranſtulit, deinde cum quibuſdam de cauſis ibi quoque eius celebrandi tempus dilatum fuiſſet, tandem ſuſpenſione ſublata, in eadem Ciuitate Tridentina inchoatum fuit: verum Seſſionibus aliquot habitis, & nonnullis decretis factis, ipſum ſe poſtea Concilium aliquibus de cauſis, accedente etiam Sedis Apoſtolicæ auctoritate, Bononiam tranſtulit. Iulius autem, qui ei ſucceſſit, in eandem Ciuitatem Tridentinam id reuocauit, quo quidem tempore facta alia quædam decreta ſunt Sed cum noui in propinquis Germaniæ locis tumultus excitati fuiſſent, & bellum in Italia, & Gallia grauiſſimum exarſiſſet; turſus Concilium ſuſpenſum, & dilatum fuit, adnitente nimirum humani generis hoſte, aliaſque ex alijs difficultates, & impedimenta objiciente, vt tantum Eccleſiæ commodum, quod prorſus auferre non poterat, ſaltem quam diutiſſimè retardaret. Quantoperè verò interea auctæ fuerint, & multiplicatæ, ac propagatę hæreſes: Quantoperè ſchiſma creuerit, ſine maximo animi dolore nec meminiſſe poſſumus, nec referre. Sed tandem pius, & miſericors Dominus, qui nunquam ita iraſcitur, vt miſericordiæ obliuiſcatur, Regibus, & Principibus Chriſtianis pacem, & vnanimitatem donare dignatus eſt. Qua nos occaſione oblata, maximam in ſpem venimus, ipſius miſericordia freti, fore, vt his tantis quoque Eccleſiæ malis eadem Concilij via finis imponatur. Nos itaque ad ſchiſma, hæreſeſque tollendas, ad corrigendos, & reformandos mores, ad pacem inter Chriſtianos Principes conſeruandam, celebrationem eius non eſſe duximus diutius differendam. Habita igitur cum venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Card. deliberatione matura, factis etiam conſilij noſtri certioribus chariſſimis in Chriſto filijs noſtris, Ferdinand. Rom. Imp. electo, & alijs Regibus, atque Principibus, quos quidem, ſicut de eorum ſummą pietate, & ſapientia nobis pollicebamur, paratiſſimos ad ipſius Concilij celebrationem adiuuandam inuenimus, ad Dei omnipotentis laudem, honorem, & gloriam, atque vniuerſalis Eccleſiæ vtilitatem, de eorumdem fra-

fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, ſacrum œcumenicum, & generale Concilium, ex authoritate eiuſdem Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, qua nos quoque in terris fungimur, freti, & ſubnixi, in Ciuitate Tridentina, ad Sacratiſſimum diem Reſurrectionis Dominicæ proximè futurum indicimus, & ibi celebrandum ſublata ſuſpenſione quacumque ſtatuimus, atque decernimus. Quo circa venerabiles fratres noſtros omnibus ex locis Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & dilectos filios Abbates, cæteroſque, quibus in Concilio generali ſedere, & ſententiam dicere, iure communi, vel ex priuilegio, vel ex antiqua conſuetudine licet, vehementer in Domino hortamur, & monemus, atque etiam diſtrictè præcipiendo mandamus, in virtute Sanctæ obedientiæ, in vi quoque iuramenti, quod prę̃ſtauerũt, & ſub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia generalia conuenire neglexerint, ſacris ſciunt eſſe Canonibus conſtitutas, vt ad Concilium ibi celebrandum conueniant intra eam diem: niſi fortè impedimento fuerint legitimo præpediti; quod tamen impedimentum per legitimos Procuratores Synodo probare debebunt. Monemus præterea omnes, & ſingulos, quorum intereſt, intereſſeve poterit, vt in Cõcilio adeſſe nõ negligãt. Chariſſimos verò in Chriſto filios noſtros, Rom. Imperat. electum, cæteroſque Reges, & Principes, quos optandum ſanè eſſet Concilio intereſſe poſſe, hortamur, & rogamus, vt ſi ipſi intereſſe Concilio non potuerint, at Oratores ſuos prudentes, graues, & pios viros, vtique mittant, qui ipſorum nomine illi interſint, curentque diligenter pro ſua pietate, vt ex eorum regnis, atque dominijs Prælati ſine recuſatione, ac mora, tam neceſſario tempore, Deo, & Eccleſiæ officium ſuum præſtent, eoſdem etiam curaturos eſſe minimè dubitantes, vt per ipſorum regna, & dominia tutum, ac liberum iter Prælatis, eorumque familiaribus, comitibus, & alijs omnibus ad Conc. euntibus, & ab illo redeũtibus pateat, benigneque, ac comiter, omnibus in locis recipiantur, atque tractentur: ſicut, quod ad nos attinet, ipſi quoque curabimus, qui nihil omninò prætermittere decreuimus,

Matth. 16. cap. quanto de mandat. epiſ. c. vnic. vt eccl. benef. ca. ad apoſtolicæ, §. pœn. de re iud. in 6. c. 1. de hom. eod. Pela. 2. in 1. epiſt. ex pr.

Conc. Cat. 3. c. 43. inf. ſeſſ. 24. ca. 2 in fi. de reform.

quod ad tam pium, & ſalutare opus perficiendum à nobis, in hoc loco conſtitutis, præſtari poſſit; nihil, vt Deus ſcit, quærentes aliud; nihil propoſitum habentes in hoc Concil. celebrando, niſi honorem ipſius Dei, diſperſarum ouium reductionem, ac ſalutem, & perpetuam Chriſtianæ Reip. tranquillitatem, ac quietem. Vt verò hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet notitiam perueniant: nec quiſquam ea excuſatione vti poſſit, quod illa ignorauerit, præſertim cum non ad omnes, quos de his litteris certiores fieri oporteret, tutus forſitan pateat aditus, volumus, & mandamus, vt in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Later. tunc, cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, congregari ſolet, palam clara voce à curiæ noſtrę curſoribus, ſeu notarijs aliquibus publicis recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccl. itemque Cancel. Apoſt. & in loco ſolito Campi Floræ affigantur; ibique quo legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquandiu relinquantur, cum autem inde amouebuntur, earum exempla in eiſdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & ſingulos, qui his litteris comprehenduntur, poſt duos menſes à die publ. & affixionis earum, volumus perinde adſtrictos, & obligatos eſſe, ac ſi ipſiſmet illæ coram editæ, & lectæ fuiſſent. Tranſumptis quoque earum, quæ manu publ. alicuius notorij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſt. conſtitutæ, munita fuerint, vt ſine dubitatione vlla fides habeatur, mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam noſtræ indictionis, ſtatuti, decreti, præcepti, admonitionis, & adhortationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1563. Kal. Decemb. Pont. noſtri anno primo. *Ant. Florebellus Barengus.*

SES-

SESSIO XVII.

Quæ eſt j. ſub Pio IV. Pontif. Max.
Celebrata die 18. Menſis Ianuar. 1562.

Decretum de Celebrando Concilio.

PLacetne vobis ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ſacrum œcumenicum, & generale Concilium Tridentinum in Spiritu Sancto legitimè congregatum, ab hodierno die, qui eſt 18. Menſis Ian. anni à Natiu. Dom. 1562. Cathedræ Rom. B. Petri Apoſt. Principis conſecrato, ſublata quacumque ſuſpenſione, iuxta formam, & tenorem litterarum SS. D. N. Pij IV. Pont. Max. celebrari, & in eo ea, debito ſeruato ordine, tractari, quæ proponentibus Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſedandas de religione controuerſias, coercendas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, atque Chriſtianam pacem conciliandam apta, & idonea, ipſi ſanctæ Synodo videbuntur? *Reſponderunt*, Placet. Infr. Seſſ. 24. ca. 21. de ref.

Indictio futuræ Seſſionis.

Placetne vobis proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſecundam Dominicam Quadrageſimæ, quæ erit die 26. menſis Februarij? *Reſponderunt*, Placet.

SESSIO XVIII.

Quæ eſt ij. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 26. Februarij 1562.

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica inuitandis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, non humanis quidem viribus confiſa, ſed Domini noſtri Ieſu

Chriſti, qui os, & ſapientiam Eccleſiæ ſuæ daturum ſe promiſit, ope, & auxilio freta, illud præcipuè cogitat, vt Catholicæ fidei doctrinam multorum inter ſe diſſidentium opinionibus, pluribus locis inquinatam, & obſcuratam, in ſuam puritatem, & ſplendorem aliquando reſti-
Pſalm.101. tuat; & mores, qui à veteri inſtituto deflexerunt, ad meliorem vitæ rationem reuocet, corque patrum ad filios, & cor filiorum ad patres conuertat. Cum itaque omnium primum animaduerterit, hoc tempore ſuſpectorum, ac pernicioſorum librorum, quibus doctrina impura continetur, & longè lateque diffunditur, numerum nimis excreuiſſe; quod quidem in cauſa fuit, vt multæ cenſuræ in varijs prouincijs, & præſertim in alma Vrbe Roma, pio quodam zelo editæ fuerint, neque tamen huic tàm magno, ac pernicioſo morbo ſalutarem vllam profuiſſe medicinam: cenſuit, vt delecti ad hanc diſquiſitionem Patres, de cenſuris, libriſque quid facto opus eſſet, diligenter conſiderarent, atque etiam ad eandem ſanctã Synodum ſuo tempore referrent, quo facilius ipſa poſſit varias, & peregrinas doctrinas, tanquam zizania, à Chriſtianæ veritatis tritico ſeparare; deque his commodius deliberare, & ſtatuere, quę ad ſcrupulum ex complurium animis eximendum, & tollendas multarum querelarum cauſas, magis opportuna videbuntur. Hæc autem omnia ad notitiam quorumcumque deducta eſſe vult, prout etiam præſenti decreto deducit: vt, ſi quis ad ſe pertinere aliquo modo putauerit, quæ vel de hoc librorum, & cenſurarum negotio, vel de alijs, quæ in hoc generali Concilio tractanda prædixit, non dubitet à ſancta Synodo ſe benignè auditum iri.

Iſa. cap. 49. Rom. 15. Coloſ. 3. Quoniam verò eadem ſancta Synodus ex corde optat, Deumque enixè rogat, quæ ad pacem ſunt Eccleſiæ, vt vniuerſi communem matrem in terris agnoſcentes, quæ quos peperit, obliuiſci non poteſt, vnanimes vno ore glorificemus Deum, & Patrem D.N. Ieſu Chriſti per viſcera miſericordiæ eiuſdem Dei, & Domini noſtri, omnes, qui nobiſcum communionem non habent, ad concordiam, & reconciliationem, & vt ad hanc ſanctam Synodum veniant,

niant,

niant, inuitat, atque hortatur, vtque charitatem, quod eſt vinculum perfectionis, amplectantur, pacemque Chriſti, exultantem in cordibus ſuis, præſeferant, in quam vocati ſunt, in vno corpore. Hanc ergo non humanam, ſed Spiritus Sancti vocem audientes, ne obdurent corda ſua, ſed in ſuo ſenſu non ambulantes, neque ſibi placentes, ad tàm piam, & ſalutarem matris ſuę admonitionem excitentur, & conuertantur. Omnibus enim charitatis officijs ſancta Synodus eos, vt inuitat, ita complectetur. Rom. 15.

Inſuper eadem ſancta Synodus decreuit, fidem publicam in Congregatione generali concedi poſſe, & eandem vim habituram, eiuſdemque roboris, & momenti futuram, ac ſi in publica Seſſione data, & decreta fuiſſet.

Indictio futuræ Seſſionis.

Eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decernit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt ſacratiſſimum Feſtum Aſcenſionis Domini, quæ erit die 14. Menſis Maij.

SALVVS CONDVCTVS
Conceſſus Germanicæ Nationi in Congregatione generali die 4. Martij 1562.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem S. Sedis Apoſtolicæ Legatis, Vniuerſis fidem facit: quod omnibus, & ſingulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & alijs quibuſcumque viris, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis, aut qualitatis exiſtant, Germanicæ Prouinciæ, & nationis, Ciuitatibus, ac alijs locis eiuſdem, & omnibus alijs Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, præſertim Auguſtanæ confeſſionis, perſonis, qui, aut quæ, vnà cum ipſis, ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, ac profecturi ſunt, aut hucuſque vene-

runt,

runt, quocumque nomine cenſeantur, aut valeant nuncupari, tenore præſentium publicam fidem, & pleniſſimam, veriſſimamque ſecuritatem, quam ſaluum conductum appellant, liberè ad hanc Ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemque manendi, ſtandi, morandi, proponendi, loquendi, vnà cum ipſa Synodo de quibuſcumque negotijs tractandi, examinandi, diſcutiendi, & omnia, quæcumque ipſis libuerit, ac articulos quoslibet, tàm ſcriptis, quàm verbo liberè offerendi, propalandi, eoſque Scripturis ſacris, & Beatorum Patrum verbis, ſententijs, & rationibus declarandi, adſtruendi, & perſuadendi, & ſi opus fuerit, etiam ad obiecta Concilij generalis reſpondendi, & cum ijs, qui à Concilio delecti fuerint, diſputandi Chriſtianè, aut charitatiuè, abſque omni impedimento conferendi, opprobrijs, conuitijs, ac contumelijs penitus ſemotis; & ſignanter, quod cauſæ controuerſæ, ſecundùm ſacram ſcripturam, & Apoſtolorum traditiones, probata Concilia, Catholicæ Eccleſiæ conſenſum, & Sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur: illo etiam addito, vt religionis prætextu, aut delictorum circa eam commiſſorum, aut committendorum minimè puniantur, impartitur, ac omninò concedit: ſic etiam, vt propter illorum præſentiam, neque in itinere, aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipſa ciuitate Tridentina à diuinis officijs quouis modo ceſſetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quandocumque ipſis libuerit, aut maiorum ſuorum mandato, & aſſenſu ad propria reuerti optabunt, aut aliquis eorum optabit; mox abſque vlla renitentia, & occaſione, aut mora, ſaluis rebus eorum, & ſuorum pariter honore, & perſonis, vice verſa, poſſint, iuxta beneplacitum liberè, & ſecurè redire, de ſcientia tamen ab eadem Synodo deputandorum: vt tunc opportunè eorum ſecuritati, abſque dolo, & fraude prouideatur. Vult etiam S. Synodus, in hac publica fide, ſaluoque conductu, omnes quaſcumque clauſulas includi, ac contineri, ac pro incluſis haberi, quæ pro plena, efficaci, & ſufficiati ſecuritate, in eundo, ſtando, & redeundo,

do, neceſſariæ, & opportunæ fuerint. Illud etiam, ad maiorem ſecuritatem, & pacis, ac conciliationis bonum, exprimens, quod ſi quiſpiam, aut illorum aliqui, ſiue in itinere, Tridentum veniendo, ſiue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme, quod abſit, egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publ. & aſſecurationis beneficium eis conceſſum, annullari, aut caſſari; vult, & concedit, vt in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſis dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, cum emenda ſufficienti, per partem ipſius Synodi meritò, approbanda, & laudanda mox puniantur; illorum aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, vt ſi quiſquam, vel aliquis ex ipſa Synodo, ſiue in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquid enorme, (quod abſit) egerint, aut commiſerint, quo poſſet huius fidei publicæ, & aſſecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli: in huiuſmodi facinore deprehenſi, ab ipſa Synodo dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduerſione, & emenda ſufficienti, per partem DD. Germanorum Auguſtanæ Confeſſionis, tunc hic præſentium meritò laudanda, & approbanda, mox puniantur, præſentis aſſecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipſa Synodus, quod liceat ipſis Ambaſciatoribus omnibus, & ſingulis, toties, quotieſcumque opportunum fuerit, ſeu neceſſarium, ad auram capiendam exire de Ciuitate Tridentina, & reuerti ad eandem, necnon nuncium, vel nuncios ſuos ad quæcumque loca pro ſuis neceſſarijs negotijs ordinarijs liberè mittere, ſeu deſtinare, ac ipſos miſſos, ſeu deſtinatos, ſeu miſſum, & deſtinatum ſuſcipere, toties, quoties eis videbitur expedire: ita quod aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij ſocientur, qui eorum ſecuritati prouideant, vel prouideat, qui quidem Saluus Conductus, & ſecuritas, ſtare, ac durare debeat à tempore, & per tempus, quo in ipſius Synodi, & ſuorum tuitionis curam ipſos ſuſcipi contigerit, & vſque ad Tridentum perduci, ac toto tempore manſionis eorum ibidem,

dem, & rurſum poſt ſufficientem audientiam habitam, ſpatio viginti dierum præmiſſo, cum ipſi petierint, aut Concilium habita huiuſmodi audientia ipſis receſſum indixerit; à Tridento vſque in quem quiſque elegerit ſibi locum tutum, Deo fauente, reſtituet, dolo, & fraude prorſus excluſis.

Quæ quidem omnia pro vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, pro omnibus Principibus, tam Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus quibuſcumque, atque omnibus alijs Eccleſiaſticis, & ſæcularibus perſonis, cuiuſcumque ſtatus, & conditionis exiſtant, aut quocumque nomine cenſeantur, inuiolabiliter obſeruanda eſſe promittit, & bona fide ſpondet.

Inſuper omni fraude, & dolo excluſis, vera, & bona fide promittit, ipſam Synodum nullam, vel manifeſtè, vel occultè occaſionem quæſituram, aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel ſtatuto, priuilegio Legum, vel Canonum, aut quorumcumque Conciliorum, præſertim Conſtantien. & Senen. quacumque forma verborum expreſſa, in aliquod huius fidei publicæ, & pleniſſimæ aſſecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipſis per ipſam Synodum conceſſæ, præiudicium quouis modo vſuram, aut quemquam vti permiſſuram, quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod ſi Sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel ſuis, cuiuſcumque conditionis, vel ſtatus, aut præeminentiæ exiſtens, præſcriptæ aſſecurationis, & Salui conductus formam, & modum in quocumque puncto, vel clauſula violauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & ſufficiens emenda non fuerit mox ſubſecuta, & ipſorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeant ipſam Synodum, & habere poterunt, incidiſſe in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut conſuetudine, huiuſmodi Saluorum conductuum violatores incurrere poſſint, abſque omni excuſatione, aut quauis in hac parte contradictione.

Conc. Conſtantie. Seſſ. 19. in c. quod non obſtantibus ſaluis cōductibus.

Extenſio ad alias Nationes.

EAdem Sacroſancta Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ

ſtolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & ſingulis alijs, qui nobiſcum in ijs, quæ ſunt fidei, communionem non habent, ex quibuſcumque Regnis, Nationibus, Prouincijs, Ciuitatibus, ac locis, in quibus publicè, & impunè prædicatur, vel docetur, ſiue creditur contrarium eius, quod Sancta Romana ſentit Eccleſia, dat fidem publicam, ſiue Saluum conductum, ſub eadem forma, & eiſdem verbis, quibus datur Germanis.

SESSIO XIX.

Quæ eſt iij. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 14. Maij 1562.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, Decreta ea, quæ hodie in præſenti Seſſione ſtatuenda, ac ſancienda erant, iuſtis nonnullis, ac honeſtis cauſis in feriam quintam poſt proximam ſolemnitatem Corporis Chriſti, quæ erit pridie Nonas Iunij proroganda eſſe cenſuit, ac proroga; dictaq; die Seſſionem habendam eſſe, ac celebrandam, omnibus indicit. Interea rogandus eſt Deus, & Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, auctor pacis, vt ſanctificet corda omnium; quo adiuuante, ſancta Synodus, & nunc, & ſemper meditari, atque peragere valeat quæ ad eius laudem, & gloriam pertineant.

SESSIO XX.

Quæ eſt iv. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 4. Iunij 1562.

Decretum prorogationis Seſſionis.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, propter varias

varias difficultates, ex diuerſis cauſis exortas, atque etiã, vt congruentius maiorique cum deliberatione omnia procedant, nempè vt dogmata cum ijs, quæ ad reformationem ſpectant, ſimul tractentur, & ſanciantur ea, quæ ſtatuenda videbuntur, tàm de reformatione, quàm de Dogmatibus, in proxima Seſſione, quam omnibus indicit, in diem 16. ſubſequentis menſis Iulij, definienda eſſe decreuit: Hoc tamẽ adiecto, quod dictum terminum ipſa S. Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, ſicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali Congregatione, reſtringere, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

SESSIO XXI.

Quæ eſt v. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 16. Iulij 1562.

Doctrina de Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, cum de tremendo, & Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento, varia diuerſis in locis errorum monſtra nequiſſimi Dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis Prouincijs multi à Catholicæ Eccleſiæ fide, atque obedientia videantur diſceſſiſſe, cenſuit ea, quæ ad Communionem ſub vtraque ſpecie, & paruulorum pertinent, hoc loco exponenda eſſe. Quapropter cunctis Chriſti fidelibus interdicit, ne poſthac de ijs aliter vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quàm eſt his decretis explicatum, atque definitum.

Laicos, & Clericos non conficientes, non aſtringi iure diuino ad communionem ſub vtraque ſpecie. Cap. I.

Eſa. 11. ITaque Sancta ipſa Synodus, à Spiritu ſancto, qui Spiritus eſt ſapientiæ, & intellectus, ſpiritus conſilij, & pietatis

ſatis edocta, atque ipſius Eccleſiæ iudicium,& conſuetudinem ſecuta, declarat, ac docet, nullo diuino præcepto Laicos, & Clericos non conficientes, obligari ad Euchariſtiæ Sacramentum ſub vtraque ſpecie ſumendum, neque vllo pacto, ſalua fide, dubitari poſſe,quin illis alterius ſpeciei Communio ad ſalutem ſufficiat: nam etſi Chriſtus Dominus in vltima cœna venerabile hoc Sacramentum, in panis, & vini ſpeciebus inſtituit,& Apoſtolis tradidit: non tamen illa inſtitutio, & traditio eo tendunt, vt omnes Chriſti fideles ſtatuto Domini ad vtramque ſpeciem accipiendam aſtringantur. Sed neque ex ſermone illo, apud Ioannem ſexto, recte colligitur, vtriuſque ſpeciei communionem à Domino præceptam eſſe, vtcumque iuxta varias ſanctorum Patrum, & Doctorum interpretationes colligatur. Namque qui dixit: Niſi manducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius ſanguinem,non habebitis vitam in vobis; dixit quoque: Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum. Et qui dixit: Qui manducat meam carnem,& bibit meum ſanguinem,habet vitam æternam; dixit etiam: Panis,quem ego dabo,caro mea eſt pro mundi vita. Is denique qui dixit: Qui mãducat meam carnem, & bibit meum ſanguinem, in me manet,& ego in illo; dixit nihilominus: Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.

Infr. cap. 2. Matth 16. Marc. 14. Luc. 22. 1. Cor. 11. Ioan. 6. Ibidem.

Eccleſiæ poteſtas circa diſpenſationem Sacramenti Euchariſtiæ. Cap. II.

PRæterea declarat; hanc poteſtatem perpetuò in Eccleſia fuiſſe, vt in Sacramentorum diſpenſatione,ſalua illorum ſubſtantia, ea ſtatueret, vel mutaret, quæ ſuſcipientium vtilitati, ſeu ipſorum Sacramentorum venerationi,pro rerum,temporum,& locorum varietate,magis expedire iudicaret: id autem Apoſtolus non obſcurè viſus eſt innuiſſe,cum ait: Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros Chriſti, & diſpenſatores myſteriorum Dei: atque ipſum quidem hac poteſtate vſum eſſe ſatis conſtat, cum in multis alijs, tum in hoc ipſo Sacramento: cum ordinatis

1. Cor. 4. 2. Cor. 6. 1. Cor. 11.

tis nonnullis circa eius vſum: Cætera, inquit, cum venero, d ſponam. Quare agnoſcens Sancta Mater Eccleſia, hanc ſuam in adminiſtratione Sacramentorũ auctoritatem, licet ab initio Chriſtianę religionis non infrequens vtriuſque ſpeciei vſus fuiſſet; tamen progreſſu temporis latiſſimè iam mutata illa conſuetudine, grauibus, & iuſtis cauſis adducta, hanc conſuetudinem ſub altera ſpecie communicandi approbauit, & pro lege habendam decreuit, quam reprobare, aut ſine ipſius eccleſiæ auctoritate pro libito mutare non licet.

ca. ex catholica 1. q. 1. c. quia ex ſola 24. q. 1. Conc. Conſtant. Seſſ. 13. Conc. Baſil. Seſſ. 30. c. cõſuetudo, 1. diſt.

Totum, & integrum Chriſtum, ac verum Sacramentum ſub qualibet ſpecie ſumi. Cap. III.

INſuper declarat, quamuis Redemptor noſter, vt antea dictum eſt, in ſuprema illa cœna hoc Sacramentum in duabus ſpeciebus inſtituerit, & Apoſtolis tradiderit, tamen fatendum eſſe, etiam ſub altera tantum ſpecie totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi, ac propterea, quod ad fructum attinet, nulla gratia, neceſſaria ad ſalutem, eos defraudari, qui vnam ſpeciem ſolam accipiunt.

Matth. 26. Marc. 14. ſupra c. 1. 1. Cor. 11. ca. qui manducant, c. in uitat, ca. ſinguli, de conſ. diſt. 2. ſupra Seſſ. 13. ca. 3. & c. 4. de ſacram. Euch.

Paruulos non obligari ad communionem Sacramentalem. Caput IV.

DEnique eadem Sancta Synodus docet, paruulos vſu rationis carentes, nulla obligare neceſſitate ad Sacramentalem Euchariſtiæ communionem: ſi quidem per Baptiſmi lauacrum regenerati, & Chriſto incorporati, adeptam iam filiorum Dei gratiam illa ætate amittere non poſſunt. Neque ideò tamen damnanda eſt antiquitas, ſi eum morem in quibuſdam locis aliquando ſeruauit, vt enim ſanctiſſimi illi Patres ſui facti probabilem cauſam pro illius temporis ratione habuerunt; ita certè eos nulla ſalutis neceſſitate id feciſſe, ſine controuerſia credendum eſt.

Conc. Conſ. Infr. can. 14. Tit. 3.

DE

DE COMMVNIONE SVB *vtraque ſpecie, & paruulorum.*

CANON I.

SI quis dixerit, ex Dei præcepto, vel neceſſitate ſalutis omnes, & ſingulos Chriſti fideles vtramque ſpeciem ſanctiſſimi Euchariſtiæ Sacramenti ſumere debere, anathema ſit. Conc. Conſtant. ſeſ. 13.

CANON II.

Si quis dixerit, ſanctam Eccleſiam Catholicam non iuſtis cauſis, & rationibus adductam fuiſſe, vt laicos, atque etiam Clericos non conficientes, ſub panis tantummodo ſpecie communicaret, aut in eo erraſſe, anathema ſit. Sup. ca. 1. & Conc. Conſtan. d. loco.

CANON III.

Si quis negauerit, totum, & integrum Chriſtum omnium gratiarum fontem, & auctorem, ſub vna panis ſpecie ſumi, quia, vt quidem falsò aſſerunt, non ſecundum ipſius Chriſti inſtitutionem, ſub vtraque ſpecie ſumatur, anathema ſit. Sup. ca. 1. & Seſſ. 13. ca. 3. & can. 2. Conc. Conſtant. ſeſ. 13.

CANON IV.

Si quis dixerit, paruulis, antequam ad annos diſcretionis peruenerint, neceſſariam eſſe Euchariſtiæ communionem, anathema ſit.

Duos verò articulos, aliàs propoſitos, nondum tamen excuſſos, videlicet: An rationes, quibus S. Catholica Eccleſia adducta fuit, vt communicaret laicos, atque etiam non celebrantes ſacerdotes, ſub vna tantum panis ſpecie, ita ſint retinendæ, vt nulla ratione calicis vſus cuiquam ſit permittendus; &, An ſi honeſtis, & Chriſtianæ charitati conſentaneis rationibus concedendus alicui, vel nationi, vel regno calicis vſus videatur, ſub aliquibus conditionibus concedendus ſit, & quæ nam ſint illæ, eadem ſancta Synodus in aliud tempus, oblata ſibi quamprimum occaſione, examinandos, atque definiendos reſeruat. Sup. in prin. & ca. 4. infra Seſſ. 13. can. 1. ca. omnis vtriuſque de pœn. & remiſſ. Infr. Seſſ. 22. in fine.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congre-

gata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ad Dei omnipotentis laudem, & ſanctæ Eccleſiæ ornamentum, ea, quæ ſequuntur, de reformationis negotio in præſenti ſtatuenda eſſe cenſuit.

Caput I.

Conc. Calc. Act.15. ca.1. Conc. Brac. 3.c.2. Concil. Aur. 2.c.3. Conc. Tol.1. can.3.ca.fin. cui epiſcop. 1.2.& c.2.de ſimon. Cõc. Tol.6.c.6.

QVoniam ab Eccleſiaſtico ordine omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet; nihil pro collatione quorumcumque ordinum, etiam clericalis cenſuræ, nec pro litteris dimiſſorijs, aut teſtimonialibus, nec pro ſigillo, nec alia quacumque de cauſa, etiam ſpontè oblatum Epiſcopi, & alij ordinum collatores, aut eorum miniſtri quouis prætextu accipiant. Notarij verò in ijs tantum locis, in quibus non viget laudabilis conſuetudo nihil accipiendi, pro ſingulis litteris dimiſſorijs, aut teſtimonialibus decimam tantùm vnius aurei partem accipere poſſint, dummodo eis nullum ſalarium ſit conſtitutum pro officio exercendo, nec Epiſcopo ex Notarij commodis aliquid emolumentum ex eiſdem ordinum collationibus directè, vel indirectè prouenire poſſit, tunc enim gratis operam ſuam eos præſtare omninò teneri decernit, contrarias taxas, ac ſtatuta, & conſuetudines etiam immemorabiles quorumcumque locorum, quæ potius abuſus, & corruptelæ, ſimoniacæ prauitati fauentes, nuncupari poſſunt, penitus caſſando, & interdicendo, & qui ſecus fecerint tàm dantes, quàm accipientes, vltra diuinam vltionem, pœnas à iure inflictas ipſo facto incurrant.

Infr. Seſſ.24. c.18. de ref.

Caput II.

Cap.diacon. ſunt cir. me. can.91. Vide infra extenſionem S. D. N. Pij V. huius decr. de cleric. regul. pag. 178.

CVm non deceat eos, qui diuino miniſterio adſcripti ſunt, cum ordinis dedecore mendicare, aut ſordidum aliquem quæſtum exercere; compertumque ſit complures pleriſque in locis ad ſacros ordines nullo ferè delectu admitti, qui varijs artibus, ac fallacijs confingunt, ſe beneficium Eccleſiaſticum, aut etiam idoneas facultates obtinere: ſtatuit ſancta Synodus, ne quis deinceps Clericus ſæcularis, quamuis alias ſit idoneus moribus, ſcientia, & ætate, ad ſacros ordines promoueatur, niſi prius legitimè conſtet, eum beneficium Eccleſiaſticum, quod ſibi ad victum honeſtè ſufficiat, pacificè poſſidere. Id verò

beneſi-

beneficium reſignare non poſſit, niſi facta mentione, quòd ad illius beneficij titulum ſit promotus, neque ea reſignatio admittatur, niſi conſtito, quod aliunde viuere commodè poſſit, & aliter facta reſignatio nulla ſit. Patrimonium verò, vel penſionem obtinentes, ordinari poſthac non poſſint, niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſſitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarum, eo quoque prius perſpecto, patrimonium illud, vel penſionem verè ab eis obtineri, taliaque eſſe, quæ eis ad vitam ſuſtentandam ſatis ſint, atque illa deinceps ſine licentia Epiſcopi, alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus poſſint, donec beneficium Eccleſiaſticum ſufficiens ſint adepti, vel aliunde habeant, vnde viuere poſſint, antiquorum Canonum pœnas ſuper his innouando.

Ca. Epiſcop. & c. tuis exiti de pręb. & dignitas, ca. neminē, cū ſeq. 70. d. ca. tuis, ext. de præb. c. ſanctorum 70. d. c. cum ſecum ſum de præben. in 6. & ca. ſi Epiſcopus, de præben. in 6. ca. ſi. de rem. in 6.

Caput III.

CVm beneficia ad diuinum cultum, atque Eccleſiaſtica munia obeunda, ſint conſtituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, ſed ei debitum omnibus in rebus obſequium præſtetur: ſtatuit ſancta Synodus in Eccleſijs tàm Cathedralibus, quàm Collegiatis, in quibus nullæ ſunt diſtributiones quotidianæ: vel ita tenues, vt veriſimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorumcumque prouentuum, & obuentionum tàm dignitatum, quàm Canonicatuum, perſonatuum, portionum, & officiorum ſeparari debere, & in diſtributiones quotidianas conuerti, quæ inter dignitates obtinentes, & cæteros diuinis intereſſentes proportionabiliter, iuxta diuiſionem ab Epiſcopo, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegato, in ipſa prima fructuum deductione faciendam diuidantur: ſaluis tamen conſuetudinibus earum Eccleſiarum, in quibus non reſidentes, ſeu non ſeruientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt; non obſtantibus exemptionibus, ac alijs conſuetudinibus etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuſcumque. Creſcenteque non ſeruientium contumacia, liceat contra eos procedere iuxta iuris, ac ſacrorum Canonum diſpoſitionem.

Infr. Seſſ. 22. ca. 1. de ref. c. 3.

Infr. Seſſ. 23. ca. 1. de ref. & Seſſ. 24. c. 2. de ref.

Caput IV.

c. & temporis 10. q. 1. & c. fi. de eccl. ædific.

EPiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, in omnibus Eccleſijs Parochialibus, vel baptiſmalibus, in quibus populus ita numeroſus ſit, vt vnus rector non poſſit ſufficere Eccleſiaſticis Sacramentis miniſtrandis, & cultui diuino peragendo; cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, ſibi tot ſacerdotes ad hoc munus adiungere, quot ſufficiant ad ſacramenta exhibenda, & cultum diuinum celebrandum. In ijs verò, in quibus ob locorum diſtantiam, ſiue difficultatem Parochiani, ſine magno incommodo ad percipienda Sacramenta, & diuina officia audienda accedere non poſſunt, nouas Parochias, etiam inuitis Rectoribus, iuxta formam Conſtit. Alexand. III. quæ incipit: *Ad audientiam*, conſtituere poſſint. Illis autem ſacerdotibus, qui de nouo erunt Eccleſijs nouiter erectis præficiendi, competens aſſignetur portio arbitrio Epiſcopi ex fructibus ad Eccleſiam matricem quomodocumque pertinentibus: &, ſi neceſſe fuerit, compellere poſſit populum ea ſubminiſtrare, quæ ſufficiant ad vitam dictorum ſacerdotum ſuſtentandam, quacumque reſeruatione generali, vel ſpeciali, vel affectione, ſuper dictis Eccleſijs, non obſtantibus. Neque huiuſmodi ordinationes, & erectiones poſſint tolli, nec impediri, ex quibuſcumque prouiſionibus, etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis alijs derogationibus, vel ſuſpenſionibus.

c. ad audientiam, de eccleſ. ædific.

Caput V.

c. ſicut vnire de exc. præl. Conc. Later. ſub Leo X. Seſ. 7. de ref. c. 11. & infr. Seſſ. 24. 30. 1.

VT etiam Eccleſiarum ſtatus, vbi ſacra Deo officia miniſtrantur, ex dignitate conſeruetur: poſſint Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, iuxta formam iuris, ſine tamen præiudicio obtinentium, facere vniones perpetuas quarumcumque Eccleſiarum Parochialium, & Baptiſmalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum, cum curatis propter earum paupertatem, & in cæteris caſibus à iure permiſſis, etiam ſi dictæ Eccleſiæ, vel beneficia eſſent generaliter, vel ſpecialiter reſeruata, aut qualitercumque affecta. Quæ vniones etiam non poſſint reuocari, nec

c. vnic. in fi. 10. q. 1. ca & temporis, cũ ſeq. 10. q. 1. c. 1. de rerum perm. in 6.

nec quoquo modo infringi vigore cuiuſcumque prouiſionis, etiam ex cauſa reſignationis, aut derogationis, aut ſuſpenſionis.

Caput VI.

QVia illiterati, & imperiti Parochialium Eccleſiarum Rectores ſacris minus apti ſunt officijs, & alij propter eorum vitæ turpitudinem potius deſtruunt, quàm ædificant; Epiſcopi etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, eiſdem illiteratis, & imperitis, ſi aliàs boneſtæ vitæ ſint, Coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare; partemque fructuum eiſdem pro ſufficienti victu aſſignare, vel aliter prouidere poſſint, quacumque appellatione, & exemptione remota. Eos verò, qui turpiter, & ſcandaloſè viuunt, poſtquam præmoniti fuerint, coerceant, ac caſtigent: &, ſi adhuc incorrigibiles in ſua nequitia perſeuerent, eos beneficijs, iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, priuandi facultatem habeant.

c. illiteratos 39. d. ca. niſi cum pridem de ref. c. 1. 38. d. ca. cum ex eo de cler. in 6. Conc. Tol. 8. can. 8.

ca. quia frater 7. q. 1.

Caput VII.

CVm illud quoque valde curandum ſit, ne ea, quæ ſacris miniſterijs dicata ſunt, temporum iniuria obſoleſcant, & ex hominum memoria excidant: Epiſcopi, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, transferre poſſint beneficia ſimplicia, etiam iuris patronatus, ex Eccleſijs, quæ vetuſtate, vel aliàs collapſæ ſint, & ob eorum inopiam nequeant inſtaurari, vocatis ijs, quorum intereſt, in matrices, aut alias Eccleſias locorum eorundem, ſeu viciniorum, arbitrio ſuo: atque in eiſdem Eccleſijs erigant altaria, vel capellas ſub eiſdem inuocationibus, vel in iam erecta altaria, vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus prioribus Eccleſijs impoſitis; Parochiales verò Eccleſias, etiam ſi iuriſpatronatus ſint, ita collapſas, refici, & inſtaurari procurent ex fructibus, & prouentibus quibuſcumque, ad eaſdem Eccleſias quomodocumque pertinentibus, qui ſi non fuerint ſufficientes, omnes patronos, & alios, qui fructus aliquos ex dictis Eccleſijs prouenientes perci-

c. inuentum 16. q. 7. c. felices de pœn. in c. & Clem. multorum de pœn.

c. 1. & c. pen. de eccl. æd. vel rep. infr. ca. 8. & ſup. Seſſ. 7. c. 8. de ref.

piunt; aut in illorum defectum, parochianos omnibus remedijs opportunis ad prædicta cogant: quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remota. Quod ſi nimia egeſtate omnes laborent, ad matrices, ſeu viciniores Eccleſias transferantur, cum facultate tàm dictas Parochiales, quàm alias Eccleſias dirutas in profanos vſus, non ſordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

Caput VIII.

Sup. Seſſ. 7. de ref. c. 8. & inf. Seſ. 7. 14. ca. 9. & Seſſ. vlt. de reg. c. 19.

QVæcumque in Diœceſi ad Dei cultum ſpectant, ab Ordinario diligenter curari, atque ijs, vbi oportet, prouideri æquum eſt: propterea commendata Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & præpoſituræ nuncupatæ, in quibus non viget regularis obſeruantia, necnon beneficia tam curata, quàm non curata, ſæcularia, & regularia, qualitercumqne commendata, etiam exempta, ab Epiſcopis, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatis, annis ſingulis viſitentur: curentque ijdem Epiſcopi congruentibus remedijs, etiam per ſequeſtrationem fructuum, vt, quæ renouatione indigent, aut reſtauratione, reficiantur, & cura animarum, ſi qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obſequia rectè exerceantur: appellationibus quibuſcumque, priuilegijs, conſuetudinibus, etiam immemorabili tempore præſcriptis, conſeruatorijs iudicum deputationibus, & eorum inhibitionibus non obſtantibus: &, ſi in eis vigeret obſeruantia regularis, prouideant Epiſcopi paternis admonitionibus, vt eorum regularium ſuperiores, iuxta eorum regularia inſtituta, debitam viuendi rationem obſeruent, & obſeruari faciant: & ſibi ſubditos in officio contineant, ac moderentur. Quod ſi admoniti intra ſex menſes eos non viſitauerint, vel correxerint, tunc ijdem Epiſcopi, etiam vt Delegati Sedis Apoſtolicæ, eos viſitare poſſint, & corrigere, prout ipſi ſuperiores poſſent, iuxta eorum inſtituta, quibuſcumque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus penitus remotis, & non obſtantibus.

Conc. Tarracon. c. 8. & Conc. Brac. 2. c. 1. ca. decernimus 10. q. 1 c. de eccl. ædific. infr. Seſſ 22. ca. 8. de ref.

Ca-

Caput IX.

Conc. Tarr. ca. 6. ſub Innoc. III. ca. cum ex eo, de pœn. & remiſſ. Cle. abuſionibus eod. tit.

CVm multa à diuerſis antea Concilijs, tàm Lateranenſi, ac Lugdunenſi, quàm Viennenſi, aduerſus prauos eleemoſynarum quæſtorum abuſus remedia tunc adhibita, poſterioribus temporibus reddita fuerint inutilia, potiuſque eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium ſcandalo, & querela excreſcere deprehendatur, vt de eorum emendatione nulla ſpes amplius relicta videatur: ſtatuit, vt poſthac in quibuſcumque Chriſtianæ religionis locis eorum nomen, atque vſus penitus aboleatur, nec ad officium huiuſmodi exercendum vllatenus admittantur: non obſtantibus priuilegijs, Eccleſijs, Monaſterijs, Hoſpitalibus, pijs locis, & quibuſuis cuiuſcumque gradus, ſtatus, & dignitatis perſonis conceſſis, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus. Indulgentias verò, aut alias ſpirituales gratias, quibus non ideò Chriſti fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicandas eſſe decernit: quibus etiam eleemoſynas, atque oblata ſibi charitatis ſubſidia, nulla prorſus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur: vt tandem cæleſtes hos Eccleſiæ theſauros non ad quæſtum, ſed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligant.

Inf. Seſſ. vlt. in decret. de indulg.

Indictio futuræ Seſſionis.

Sacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decreuit, proximam futuram Seſſionem habendam, & celebrandam eſſe feria quinta poſt octauam feſti Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit 17. Menſis Septembris proximè futuri. Hoc tamen adiecto, quòd dictum terminum, ac vnicuique Seſſioni in poſterum præfigendum, ipſa ſancta Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, ſicuti in rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali Congregatione reſtringere, & prorogare liberè poſſit, & valeat.

SESSIO XXII.

Quæ eſt vj. ſub Pio IV. Pontif. Max. Celebrata die 17. Menſis Septemb. 1562.

Doctrina de Sacrificio Miſſæ.

SAcroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt vetus, abſoluta, atque omni ex parte perfecta, de magno Euchariſtiæ myſterio in ſancta Catholica Eccleſia fides, atque doctrina retineatur, & in ſua puritate propulſatis erroribus, atque hæreſibus conſeruetur, de ea, quatenus verum, & ſingulare ſacrificium eſt, Spiritus ſancti illuſtratione edocta, hæc, quæ ſequuntur, docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decernit.

Caput I.

QVoniam ſub priori teſtamento, teſte Apoſtolo Paulo, propter Leuitici ſacerdotij imbecillitatem conſummatio non erat: oportuit, Deo Patre miſericordiarum ita ordinante, ſacerdotem alium ſecundum ordinem Melchiſedech ſurgere, D. N. Ieſum Chriſtum, qui poſſet omnes, quotquot ſanctificandi eſſent, conſummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus, & Dominus noſter, etſi ſemel ſeipſum in ara Crucis, morte intercedente, Deo Patri oblaturus erat, vt æternam illic redemptionem operaretur; quia tamen per mortem ſacerdotium eius extinguendum non erat, in cœna nouiſſima qua nocte tradebatur, vt dilectæ ſponſæ ſuæ Eccleſiæ viſibile, ſicut hominum natura exigit, relinqueret ſacrificium, quo cruentum illud ſemel in Cruce peragendum repræſentaretur, eiuſque memoria in finem vſque ſæculi permaneret, atque illius ſalutaris virtus in remiſſionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur, ſacerdotem ſecundum ordinem Melchiſedech ſe in æternum conſtitutum declarans, corpus, & ſanguinem ſuum ſub ſpeciebus panis, & vini Deo Patri obtulit, ac ſub earundem rerum Symbolis, Apoſtolis, quos

Ioan. 14. 15. 16. & 20. Sup. Seſſ 13. de Sacr. Euch. in princ. ad Heb. 7. Pſalm. 19. ad Heb. 7. c. 5. & ca. ſacerdos de conſ. d. 3. Gen. 17. Eph. 5. & ca. ſeq c. ſemel Chriſtus, cũ ſeq. de conſ. d. 1. & inf c. 2. Leo Papa ep. 24. in pr. Bern. ſuper Cant. Apoc. 11. Clem. 11. iuxta princ. de ſum. Tri. & fid. Cath. c. omnib. ca. loqui 24. q. 1. & can. nuptiarũ, circa fin. 17. q. 1. Matth. 18. Clem 1. ver. alia neq; de reliq. & ven. Sanct. & ſup. Seſſ 13. de ſanctiſs. Euchar. Sacr. in princ. c. 1. ca. licem, & ca. accipite, de conſec. d. 2.

quos tunc noui Teſtamenti ſacerdotes conſtituebat, vt Luc.22.
ſumerent, tradidit, & eiſdem, eorumque in ſacerdotio 1.Cor.11.ca.
ſucceſſoribus, vt offerrent, præcepit, per hæc verba: Hoc iteratur, de
facite in meam commemorationem: vti ſemper Catholi- conſ.11.d.2.
ca Eccleſia intellexit, & docuit. Nam celebrato veteri inf.c.1.
Paſcha, quod in memoriam exitus de Ægypto multi- Exod.12.
tudo filiorum Iſrael immolabat, nouum inſtituit Paſcha, 1.Cor.5.
ſeipſum ab Eccleſia per ſacerdotes ſub ſignis viſibilibus Ioan.13.
immolandum in memoriam tranſitus ſui ex hoc mundo
ad Patrem, quando per ſui ſanguinis effuſionem nos re-
demit, eripuitque de poteſtate tenebrarum, & in regnum
ſuum tranſtulit. Et hæc quidem illa munda oblatio eſt, Coloſſ.1.
quæ nulla indignitate, aut malitia offerentium inquinari
poteſt; quam Dominus per Malachiam nomini ſuo, quod Malach.1.
magnum futurum eſſet in Gentibus, in omni loco mun-
dam offerendam prædixit, & quam non obſcurè innuit
Apoſtolus Paulus, Corinthijs ſcribens, cum dicit: Non 1.Cor.10.
poſſe eos, qui participatione menſæ Dęmoniorum polluti
ſunt, menſæ Domini participes fieri; per menſam Alta-
re vtrobique intelligens. Hæc denique illa eſt, quæ per
varias ſacrificiorum, naturæ, & legis tempore, ſimili-
tudines figurabatur, vtpotè, quæ bona omnia per illa ſi-
gnificata, velut illorum omnium conſummatio, & per-
fectio complectitur.

Caput II.

ET quoniam in diuino hoc ſacrificio, quod in Miſſa Ad Tit.1.
peragitur, idem ille Chriſtus continetur, & incruen- Pſal.53.
tè immolatur, qui in ara Crucis ſemel ſeipſum cruente Hebr.6.Sup.
obtulit; docet ſancta Synodus, ſacrificium iſtud verè pro- 21.
pitiatorium eſſe, per ipſumque fieri, vt, ſi cum vero cor- Hebr.4.
de, & recta fide, cum metu, & reuerentia, contriti, ac
pœnitentes ad Deum accedamus, miſericordiam conſe-
quamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.
Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, &
donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam
ingentia dimittit; vna enim, eademque eſt hoſtia,
idem nunc offerens ſacerdotum miniſterio, qui ſeipſum
tunc in Cruce obtulit, ſola offerendi ratione diuerſa. Cu-
ius

Infr. Seſſ. 15. in princ. c. 1. de cel. miſſ. inf. ca. 4.

ius quidem oblationis, cruentę, inquam, fructus per hanc incruentam vberrimè percipiuntur; tantum abeſt, vt illi, per hanc quouis modo derogetur. Quare non ſolum pro fidelium viuorum peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & alijs neceſſitatibus, ſed & pro defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis, ritè, iuxta Apoſtolorum traditionem, offertur.

Caput III.

Infr. can. 4. & Seſſ. 15. de Inno. Sanct.

ET quamuis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Miſſas Eccleſia celebrare conſueuerit, non tamen illis ſacrificium offerri docet, ſed Deo ſoli, qui illos coronauit, vnde nec ſacerdos dicere ſolet, Offero tibi ſacrificium, Petre, vel Paule, ſed Deo de illorum victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat; vt ipſi pro nobis intercedere dignentur in cælis, quorum memoriam facimus in terris.

Caput IV.

* Inf. Seſſ. 24. c. fin. de Sac. Matr.
Inf. can. 6.
Matt. 26. Marc. 14. Luc. 11. 1. Cor. 12. c. cum Marthæ, extr. de cel. miſſ.

ET cum Sancta ſanctè * adminiſtrari conueniat, ſitque hoc omnium ſanctiſſimum ſacrificium, Eccleſia Catholica, vt dignè, reuerenterque offerretur, ac perciperetur, ſacrum Canonē multis antea ſæculis inſtituit, ita ab omni errore purum, vt nihil in eo contineatur, quod non maximè ſanctitatem, ac pietatem quandam redoleat, menteſque offerentium in Deum erigat; is enim conſtat cum ex ipſis Domini verbis, tum ex Apoſtolorum traditionibus, ac ſanctorum quoque Pontificum pijs inſtitutionibus.

Caput V.

Inf. can. 7.

CVmque natura hominum ea ſit, vt non facilè queat ſine adminiculis exterioribus ad rerum diuinarum meditationem ſuſtolli; propterea pia mater Eccleſia ritus quoſdam, vt ſcilicet quædam ſubmiſſa voce, alia verò elatiore, in Miſſa pronunciarentur, inſtituit. Ceremonias item adhibuit, vt myſticas benedictiones, lumina, thymiamata, veſtes, aliaque id genus multa, ex Apoſtolica diſciplina, & traditione, quo & Maieſtas tanti ſacrificij commendaretur, & mentes fidelium per hæc viſibilia religionis, & pietatis ſigna ad rerum altiſſima-

rum,

Digitized by Google

rum, quæ in hoc ſacrificio latent, contemplationem excitarentur.

Caput VI.

OPtaret quidem ſacroſancta Synodus, vt in ſingulis Miſſis fideles adſtantes, non ſolum ſpirituali affectu, ſed ſacramentali etiam Euchariſtiæ perceptione communicarent, quo ad eos ſanctiſſimi huius ſacrificij fructus vberior prouenirer: nec tamen, ſi id non ſemper fiat, propterea Miſſas illas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, vt priuatas, & illicitas, damnat, ſed probat, atque adeò commendat: ſi quidem illæ quoque Miſſæ verè communes cenſeri debent: partim, quod in eis populus ſpiritualiter communicet, partim verò, quod à publico Eccleſiæ miniſtro non pro ſe tantùm, ſed pro omnibus fidelibus, qui ad corpus Chriſti pertinent, celebrentur.

Sup. Seſſ. 13. ca. 8. de Sacr. Euchar.

Infr. can 8. & ca. in calicem, ca. non oportet, & ca. cum omne, de conſ. diſt. 1. Conc. Brac. 3. ca. 1. Conc. Cart. 3. cap. 23. S. Cyp. epiſt. 3. lib. 1. Apoc. 17. Infr. can. 9 c. omnes, cum ſeq. 22. diſ. 1. in fin. de ſũ. Trin. c. fi. de foro compe. ſup. ſeſſ. 4. c. 3. de ſac. Ext. Vnct.

Caput VII.

MOnet deinde ſancta Synodus, præceptum eſſe ab Eccleſia ſacerdotibus, vt aquam vino in calice offerendo miſcerent, tum quod Chriſtum Dominum ita feciſſe credatur, tum etiam, quia è latere eius aqua ſimul cum ſanguine exierit, quod Sacramentum hac mixtione recolitur: & cum aquæ in Apocalypſi B. Ioan. populi dicantur, ipſius populi fidelis cum capite Chriſto vnio repræſentatur.

Caput VIII.

ET ſi Miſſa magnam contineat populi fidelis eruditionem, non tamen expedire viſum eſt Patribus, vt vulgari paſſim lingua celebraretur. Quamobrem, retento vbique cuiuſque Eccleſia antiquo, & à S. Rom. Eccleſia omnium Eccleſiarum matre, & magiſtra, probato ritu, ne oues Chriſti eſuriant, neve paruuli panem petãt, & non ſit qui frangat eis, mandat ſancta Synodus Paſtoribus, & ſingulis, curam animarum gerentibus, vt frequenter inter miſſarum celebrationem, vel per ſe, vel per alios ex ijs, quæ in Miſſa leguntur, aliquid exponant, atque inter cætera ſanctiſſimi huius ſacrificij myſterium aliquod declarent, diebus præſertim Dominicis, & feſtis.

Infr. Seſſ. 24. c. 8. de ref.

Ca-

Caput IX.

QVia verò aduerſus veterem hanc, in ſacroſancto Euangelio, Apoſtolorum traditionibus, ſanctorumque Patrum doctrina fundatam fidem, hoc tempore, multi diſſeminati ſunt errores, multaque à multis docentur, atque diſputantur: ſacroſancta Synodus, poſt multos, graueſque his de rebus maturè habitos tractatus, vnanimi Patrum omnium conſenſu, quæ huic puriſſimæ fidei, ſacræque doctrinæ aduerſantur, damnare, & à ſancta Eccleſia eliminare per ſubiectos hos Canones, conſtituit.

DE SACRIFICIO MISSAE.

CANON I.

SI quis dixerit, in Miſſa non offerri Deo verum, & proprium ſacrificium; aut quod offerri non ſit aliud, quàm nobis Chriſtum ad manducandum dari, anathema ſit.

CANON II.

1.Cor.11. Sup.cap.1. Clem. vnic. de reliq. & vener.Sanct. Matth.26. Luc.22. Sup.cap.2. ca.1. extr.de cel.miſſ. inf. Seſſ. 25. in princip.ſup. c.2.

Si quis dixerit, illis verbis, Hoc facite in meam commemorationem, Chriſtum non inſtituiſſe Apoſtolos ſacerdotes, aut non ordinaſſe, vt ipſi, alijque ſacerdotes offerrent corpus, & ſanguinem ſuum, anathema ſit.

CANON III.

Si quis dixerit, Miſſæ ſacrificium tantum eſſe laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem ſacrificij in Cruce peracti, non autem propitiatorium; vel ſoli prodeſſe ſumenti, neque pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, ſatisfactionibus, & alijs neceſſitatibus offerri debere, anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, blaſphemiam irrogari ſãctiſſimo Chriſti ſacrificio in Cruce peracto per Miſſæ ſacrificium; aut illi per hoc derogari, anathema ſit.

CANON V.

Sup.c.3.

Si quis dixerit, impoſturam eſſe, Miſſas celebrare in honorem Sanctorum, & pro illorum interceſſione apud Deum obtinenda, ſicut Eccleſia intendit, anathema ſit.

C A-

CANON VI.

Si quis dixerit, Canonem Miſſæ errores continere, ideoque abrogandum eſſe, anathema ſit. Sup.c.4.

CANON VII.

Si quis dixerit, cæremonias, veſtes, & externa ſigna, quibus in Miſſarum celebratione Eccleſia Catholica vtitur, irritabula impietatis eſſe magis, quàm officia pietatis, anathema ſit. Sup.c.5.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Miſſas, in quibus ſolus ſacerdos ſacramentaliter communicat, illicitas eſſe, ideoque abrogandas, anathema ſit. Sup.c.6.

CANON IX.

Si quis dixerit, Eccleſiæ Romanæ ritum, quo ſubmiſſa voce pars canonis, & verba conſecrationis proferuntur, damnandum eſſe: aut lingua tantum vulgari Miſſam celebrari debere: aut aquam non miſcendam eſſe vino in Calice offerendo, eo quod ſit contra Chriſti inſtitutionem, anathema ſit.

Decretum de obſeruandis, & euitandis in celebratione Miſſæ.

QVanta cura adhibenda ſit, vt ſacroſanctum Miſſæ ſacrificium omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quiuis facilè exiſtimare poterit, qui cogitarit maledictum in Sacris litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Ier.12. Quod ſi neceſſariò fatemur, nullum aliud opus adeo ſanctum, ac diuinum à Chriſti fidelibus tractari poſſe, quàm hoc ipſum tremendum myſterium, quo viuifica illa hoſtia, qua Deo Patri reconciliati ſumus in altari, per ſacerdotes quotidie immolatur: ſatis etiam apparet, omnem operam, & diligentiam in eo ponendam eſſe, vt quanta maximè fieri poteſt interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori deuotionis, ac pietatis ſpecie peragatur. Cum igitur multa iam ſiue temporum vitio, ſiue hominum incuria, & improbitate irrepſiſſe videantur, quæ à tanti ſacri-

Epheſ.5. Coloſ.3. ca.cū omnia cap.ſicut vrgeri,1.q.1. cap.idololatria, 28.q.1. & ca. auaritiæ,de præb. & dig. Gre. ep.l.9. c.53. c.ad apoſtolicam, extr. de ſimon. Concil.Lao. c.58. Conc. Cart. can.9. ca. ſicut non alij cum ſeq. ca. hic ergo, cap. nullus presbyter.& c.clericus de conſ. d.1. & c.ext.catholica, & cap. manus,verſ. cum ergo,1. q.1. Conc.Cabil. c.40. Conc. Mag. c.9.miſſarū, & ca concedimus, de conſ d.1. Conc. Baſil. Seſ.21.c.vlt. Matth.21 & Iſ.56.& Ie 7. Supr. Seſſ.6. ca.3.

ſacrificij dignitate aliena ſunt: vt ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam,& fidelis populi ædificationem reſtituatur,decernit ſancta Synodus,vt Ordinarij locorum Epiſcopi ea omnia prohibere,atque è medio tollere ſedulò curent,ac teneantur,quæ vel auaritia, idolorum ſeruitus, vel irreuerentia, quæ ab impietate vix ſeiuncta eſſe poteſt, vel ſuperſtitio, veræ pietatis falſa imitatrix, induxit. Atque vt multa paucis comprehendantur, in primis,quod ad auaritiam pertinet,cuiuſuis generis mercedum conditiones, pacta, & quidquid pro Miſſis nouis celebrandis datur; necnon importunas, atque illiberales eleemoſynarum exactiones potius, quam poſtulationes, aliaque huiuſmodi,quæ à ſimoniaca labe,vel certè à turpi quæſtu non longè abſunt, omninò prohibeant. Deinde, vt irreuerentia vitetur, ſinguli in ſuis Diœceſibus interdicant, ne cui vago, & ignoto ſacerdoti Miſſas celebrare liceat. Neminem præterea, qui publicè, & notoriè criminoſus ſit, aut ſancto altari miniſtrare, aut ſacris intereſſe permittant; neve patiantur priuatis in domibus, atque omninò extra Eccleſiam, & ad diuinum tantum cultum dedicata oratoria,ab eiſdem Ordinarijs deſignāda, & viſitanda, ſanctum hoc ſacrificium à ſæcularibus, aut Regularibus quibuſcumque peragi, ac niſi prius qui interſint, decenter compoſito corporis habitu, declarauerint ſe mente etiam, ac deuoto cordis affectu, non ſolum corpore, adeſſe. Ab Eccleſijs verò muſicas eas, vbi ſiue organo, ſiue cantu laſciuum, aut impurum aliquid miſcetur, item ſæculares omnes actiones, vana, atque adeò profana colloquia,deambulationes,ſtrepitus,clamores arceant, vt domus Dei verè domus orationis eſſe videatur,ac dici poſſit. Poſtremò,ne ſuperſtitioni locus aliquis detur, edicto, & pœnis propoſitis caueant,ne ſacerdotes alijs,quàm debitis horis celebrent, neve ritus alios, aut alias ceremonias,& preces in Miſſarum celebratione adhibeant, præter eas, quæ ab Eccleſia probatæ, ac frequenti, & laudabili vſu receptæ fuerint. Quarundam verò Miſſarum, & candelarum certum numerum, qui magis à ſuperſtitioſo cultu, quàm à vera religione, inuentus

uentus

uentus eſt, omninò ab Eccleſia remoueant; doceantquè populum, quis ſit, & à quo potiſſimum proueniat ſanctiſſimi huius ſacrificij tàm pretioſus, ac cæleſtis fructus. Moneant etiam eundem populum, vt frequenter ad ſuas Parochias, ſaltem diebus Dominicis, & maioribus feſtis accedant. Hæc igitur omnia, quæ ſumatim enumerata ſunt, omnibus locorum Ordinarijs ita proponuntur, vt non ſolum ea ipſa, ſed quæcumque alia huc pertinere viſa fuerint, ipſi pro data ſibi à ſacroſancta Synodo poteſtate, ac etiam, vt delegati Sedis Apoſtolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, ſtatuant, atque ad ea inuiolatè ſeruanda, cenſuris Eccleſiaſticis, alijſque pœnis, quæ illorum arbitrio conſtituentur, fidelem populum compellant: non obſtantibus priuilegijs, exemptionibus, appellationibus, ac conſuetudinibus quibuſcumque.

ca. 2. de perf. Conc. Agat. ca 47. Conc. Trid. verſ. doctal. vera.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legitimè congregata, præſidentibus in ea eiſdem Apoſtolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotium proſequatur, hæc in præſenti Seſſione ſtatuenda cenſuit.

Infr. ſeſſ. vlt. de ref. c. 1. Mar. 5. Tit. 1. ca. qual. il 2. de accuſ.

Caput I.

NIhil eſt, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultũ aſſiduè inſtruat, quàm eorum vita, & exemplum, qui ſe diuino miniſterio dedicarunt, cum enim à rebus ſæculi in altiorem ſublati locum conſpiciantur; in eos, tanquam in ſpeculum reliqui oculos conijciunt, ex iiſque ſumunt, quod imitentur. Quapropter ſic decet omninò Clericos in ſortẽ Domini vocatos, vitam, moreſque ſuos omnes componere, vt habitu, geſtu, inceſſu, ſermone, alijſque omnibus rebus, nil, niſi graue, moderatum, ac religione plenum, præſeferant: leuia etiam delicta, quæ in ipſis maxima eſſent, effugiant; vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur quo maiore in Eccleſia Dei & vtilitate, & ornamento hæc ſunt, ita etiam diligentius ſint obſeruanda, ſtatuit ſancta Synodus,

ca. clericos, 11. diſt.

Sup. Seſſ. 14. c. 6. de ref.

De vi. & ho. can. Apoſt. c. 7. & 46. cũ ſeq. de vi. & ho. cler. extra in 6. &

dus, vt quæ aliàs à ſummis Pontificibus, & à ſacris Concilijs de Clericorum vita, honeſtate, cultu, doctrinaque retinenda, ac ſimul de luxu, commeſſationibus, choreis, aleis, luſibus, ac quibuſcumque criminibus, necnon ſæcularibus negocijs fugiendis copioſè, ac ſalubriter ſancita fuerunt, eadem in poſterum iiſdem pœnis, vel maioribus, arbitrio Ordinarij imponendis, obſeruentur: nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, ſuſpendat. Si qua verò ex his in deſuetudinem abijſſe compererint, ea quamprimum in vſum reuocari, & ab omnibus accuratè cuſtodiri ſtudeant: non obſtantibus conſuetudinibus quibuſcumque, ne ſubditorum neglectæ emendationis ipſi condignas, Deo vindice, pœnas perſoluant.

in cle. 1. non oportet in 1. de conſ. d. 5. c. canonum, 4. q. 3. c. credo 21. q. 3. c. Epiſcopum, cum ſeq. & c. presbyter, d. 12. Conc. Car. 1. c. 6. & Cart. 3 c. 15. Conc. Chal. can. 3. Conc. Are. 1. c. 14. cũ ſim. Conc. Agat. c. 19. Concil. Tarra. c. 2. & infra Seſ. 14. de ref. c. 12. cap. cum in cunctis, & c. cum nobis, de cleric. c. graue nimis, de præb. & inf Seſſ. 4. c. 1 de ref. Conc. Sard. 1. cap. 3. Conc. Rom. ſub Nicol. I. ver. vt nullus Laicus. Conc. Brac. in c. 18. ca. de Syracuſanæ, 18. d. & 61. per totam, c. licet, can. de cler. in 6. Supr. Seſſ. 7. cap. 1. de ref.

Caput II.

QVicumque poſt hac ad Eccleſias Cathedrales erit aſſumendus, is non ſolùm natalibus, ætate, moribus, & vita, ac alijs, quæ à ſacris Canonibus requiruntur, plenè ſit præditus, verum etiam in ſacro Ordine antea, ſaltem ſex menſium ſpatio, conſtitutus: quarum rerum inſtructio, ſi eius notitia nulla, aut recens in Curia fuerit à Sedis Apoſtolicæ Legatis, ſeu Nuncijs prouinciarum, aut eius Ordinario, eoque deficiente, à vicinioribus Ordinarijs ſumatur. Scientia verò præter hæc eiuſmodi polleat, vt muneris ſibi iniungendi neceſſitati poſſit ſatisfacere, ideoque antea in vniuerſitate ſtudiorum Magiſter, ſiue Doctor, aut Licentiatus in Sacra Theologia, vel iure Canonico meritò ſit promotus, aut publico alicuius Academiæ teſtimonio idoneus ad alios docendos oſtendatur. Quod ſi Regularis fuerit, à ſuperioribus ſuæ religionis ſimilem fidem habeat. Prædicti autem omnes, vnde inſtructio, ſeu teſtificatio erit ſumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conſcientias grauiter oneratas eſſe ſcient; ac Deum, & Superiores ſuos habebunt vltores.

Caput III.

Sup. Seſſ. 21. de ref. cap. 3.

EPiſcopi, etiam tanquam delegati Apoſtolici, ex fructibus, & prouentibus quibuſcumque omnium dignita-

gnitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentium, tertiam partem in diſtributiones, eorum arbitrio aſſignandas, diuidere poſſint, vt ſcilicet, qui eas obtinent, ſi perſonaliter competens ibi ſeruitium, iuxta formam ab eiſdem Epiſcopis præſcribendam, quolibet die ſtatuto non impleuerint; illius diei diſtributionem amittant, nec eius quoquo modo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ, quatenus indigeat, aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarij applicetur. Creſcente verò contumacia, contra eos iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones procedant. Quod ſi alicui ex prædictis dignitatibus in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis, de iure, ſeu conſuetudine iuriſdictio, adminiſtratio, vel officium non competat, ſed extra Ciuitatem, in Diœceſi cura animarum immineat, cui is, qui dignitatem obtinet, incumbere voluerit: tunc pro tempore, quo in curata Eccleſia reſederit, ac miniſtrauerit, tanquam præſens ſit, ac diuinis interſit, in Eccleſijs Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur. Hæc in ijs tantum Eccleſijs conſtituta intelligantur, in quibus nulla eſt conſuetudo, vel ſtatutum, vt dictæ dignitates non ſeruientes aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuum aſcendat: non obſtantibus conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus, & conſtitutionibus, etiam iuramento, & quauis auctoritate firmatis.

c. cum ex eo, de cler. in 6. & de cleric. non reſi. per tot. Inf Seſſ. 14. ca. 12. de ref.

Caput IV.

QVicumque in Cathedrali, vel Collegiata, ſæculari, vel Regulari Eccleſia, diuinis mancipatus officijs in Subdiaconatus ordine ſaltem cōſtitutus non ſit: vocem in huiuſmodi Eccleſijs, in Capitulo non habeat, etiam ſi hoc ſibi ab alijs liberè fuerit conceſſum. Ij verò, qui dignitates, perſonatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Eccleſijs obtinent, aut in poſterum obtinebunt, quibus onera varia ſunt annexa, videlicet: vt alij Miſſas, alij Euangelium, alij Epiſtolas dicant, ſeu cantent; quocumque ij priuilegio, exemptione, prærogatiua, generis nobilitate ſint inſigniti, teneantur,

ca. vt ijdem, de ætat. & qual. in ele. tur, iuſto impedimento ceſſante, infra annum ordines ſuſcipere requiſitos: alioquin pœnas incurrant, iuxta Conſtitutionem Concilij Vienneñſis, quæ incipit: *Vt ij, qui:* quam præſenti decreto innouat; cogantque Epiſcopi eos diebus ſtatutis dictos ordines per ſeipſos exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent, in cultu diuino præſtare, ſub eiſdem, & alijs, etiam grauioribus pœnis, arbitrio eorum imponendis. Nec alijs in poſterum fiat prouiſio, niſi ijs, qui iam ætatem, & cæteras habilitates integrè habere dignoſcantur; aliter irrita ſit prouiſio.

Caput V.

Inf. Seſſ. vlt. de ref. c. 4. DIſpenſationes, quacumque authoritate concedendæ, ſi extra Romanam Curiam committendæ erunt, committantur Ordinatijs illorum, qui eas impetrauerint: eæ verò, quę gratioſè concedentur, ſuum non ſortiantur effectum, niſi prius ab eiſdem, tanquam delegatis Apoſtolicis ſummariè tantum, & extraiudicialiter cognoſcatur, expreſſas preces ſubreptionis, vel obreptionis vitio non ſubiacere.

Caput VI.

ca. Romana, de app. in 6. IN commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non niſi ex iuſta, & neceſſaria cauſa fieri debent, Epiſcopi, tanquam delegati Sedis Apoſtolicæ, ſummariè, & extraiudicialiter cognoſcant, nihil in precibus, tacita veritate, vel ſuggeſta falſitate, fuiſſe narratum, prius quàm commutationes prędictæ executioni demandentur.

Caput VII.

LEgati, & Nuncij Apoſtolici, Patriarchæ, Primates, & Metropolitani in appellationibus ad eos interpoſitis, in quibuſuis cauſis tam in admittendis appellationibus, quàm in concedendis inhibitionibus poſt appellationem ſeruare teneantur formam, & tenorem ſacrarum Conſtitutionum, & præſertim Innoc. IV. quæ incipit: *Romana*; quacumque conſuetudine etiam immemorabili, aut ſtylo, vel priuilegio, in contrarium non obſtantibus: aliter inhibitiones, & proceſſus, & inde ſecuta quæcumque ſint ipſo iure nulla.

Ca.

Caput VIII.

EPiſcopi, etiam tanquam Sedis Apoſtolicæ delegati, in caſibus à iure conceſſis, omnium piarum diſpoſitionum tàm in vltima voluntate, quàm inter viuos ſint executores: habeant ius viſitandi hoſpitalia, Collegia quæcumque, ac confraternitates laicorum, etiam quas ſcholas, ſiue quocumque alio nomine vocant: non tamen quæ ſub Regum immediata protectione ſunt, ſine eorum licentia: eleemoſynas Montis Pietatis, ſiue charitatis, & pia loca omnia, quomodocumque nuncupentur, etiam ſi prædictorum locorum cura ad laicos pertineat, atque eadem pia loca exemptionis priuilegio ſint munita: ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum ſalutem, ſeu pauperes ſuſtentandos inſtituta ſunt, ipſi ex officio ſuo, iuxta Sacrorum Canonum ſtatuta cognoſcant, & exequantur: non obſtantibus quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, priuilegio, aut ſtatuto.

c. eos quidē, c. ſi hæredes, c. tua nobis, & c. Ioan. de teſtam. Clem. quia contingit, de rel. domib.

Sup. Seſſ. 11 c. 2. de ref. ca. tua, & ca. Ioannes, de teſtam.

Caput IX.

ADminiſtratores tàm Eccleſiaſtici, quàm laici fabricæ cuiuſuis Eccleſiæ, etiam Cathedralis, Hoſpitalis, Confraternitatis, Eleemoſynæ Montis Pietatis, & quorumcumque piorum locorum, ſingulis annis teneantur reddere rationem adminiſtrationis Ordinario: conſuetudinibus, & priuilegijs quibuſcumque in contrarium ſublatis: niſi ſecus fortè in inſtitutione, & ordinatione talis Eccleſiæ, ſeu fabricæ expreſsè cautum eſſet. Quod ſi ex conſuetudine, aut priuilegio, aut ex Conſtitutione aliqua loci, alijs ad id deputatis ratio reddenda eſſet: tunc cum ijs adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis adminiſtratoribus minimè ſuffragentur.

ca. 10. q. 1. infr. Seſſ. 42. c. 2. in fin. de refor. Clem. quia contingit, §. vt autē præmiſſa, de relig. domib. Supr. Seſſ. 7. c. vlt. & inf. Seſſ. 15. ca. 8. de ref. Seſſ. 27. ca. 16. de reform.

Caput X.

CVm ex Notariorum imperitia plurima damna, & multarum occaſio litium oriatur, poſſit Epiſcopus quoſcumque Notarios, etiamſi Apoſtolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tanquam delegatus Sedis Apoſtolicæ, examinatione adhibita, eorum ſufficientiam ſcrutari, illiſque non idoneis repertis, aut

Digitized by Google

quandocumque in officio delinquentibus, officij eius in negotijs, litibus, & cauſis Eccleſiaſticis, ac ſpiritualibus exercendi vſum perpetuò, aut ad tempus prohibere, neq; eorum appellatio interdictionem Ordinarij ſuſpendat.

Caput XI.

Cōc.Tri.c.7. Concil.Aur. 2.c.1. Conc. Pariſ.1.ca.1. Conc.Tur 2. ca.15. Conc. Aur.7.ca.15. Conc. Mag. c.6.& 11.

SI quem clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupauerit, vt alicuius Eccleſiæ, ſeu cuiuſuis ſæcularis, vel regularis beneficij, Montium Pietatis, aliorumque piorum locorum iuriſdictiones, bona, cenſus, ac iura etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, ſeu quaſcumque obuentiones, quæ in miniſtrorum, & pauperum neceſſitates conuerti debent, per ſe, vel alios, vt, vel timore incuſſo, ſeu etiam per ſuppoſitas perſonas Clericorum, aut laicorum, ſeu quacumque arte, aut quocumque quæſito colore, in proprios vſus conuertere, illoſque vſurpare præſumpſerit; ſeu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur: is anathemati tandiu ſubiaceat, quandiu iuriſdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupauerit, vel qui ad eum quomodocumque etiam ex donatione ſuppoſitæ perſonæ peruenerint, Eccleſiæ, eiuſque adminiſtratori, ſiue beneficiato, integrè reſtituerit, ac deinde à Romano Pontifice abſolutionem obtinuerit. Quòd ſi eiuſdem Eccleſiæ patronus fuerit, etiam iure patronatus, vltra prædictas pœnas, eo ipſo priuatus exiſtat. Clericus verò, qui nefandæ fraudis, & vſurpationis huiuſmodi fabricator, ſeu conſentiens fuerit eiſdem pœnis ſubiaceat: necnon quibuſcumque beneficijs priuatus ſit, & ad quæcumque alia beneficia inhabilis efficiatur: & à ſuorum Ordinum executione, etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem, ſui Ordinarij arbitrio ſuſpendatur.

Concil.Aquiſgr. c.88. Conc.Later. ſub Leo X. Seſſ 9. & 10. ca.prędia cū ſeq.12.q.1.c. attēdendum eſt 17.q.4.ex vt epiſt. ad vniuerſos Epiſcopos.

Decretum ſuper petitione conceſſionis Calicis.

INſuper cum eadem ſacroſancta Synodus ſuperiori Seſſione duos articulos aliàs propoſitos, & tunc nondum

dum diſcuſſos, videlicet: An rationes, quibus ſancta Catholica Eccleſia adducta fuit, vt communicaret laicos, atque etiam non celebrantes ſacerdotes ſub vna panis ſpecie, ita ſint retinendæ, vt nulla ratione Calicis vſus cuiquam ſit permittendus; & , An, ſi honeſtis, & Chriſtianæ charitatis conſentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel regno calicis vſus videatur, ſub aliquibus conditionibus concedendus ſit, & quænam illæ ſint; in aliud tempus, oblata ſibi occaſione, examinandos, atque definiendos reſeruauerit: nunc eorum, pro quibus petitur, ſaluti optimè conſultum, volens, decreuit, integrum negotium ad Sanctiſſimum Dominum noſtrum eſſe referendum, prout præſenti decreto refert, qui pro ſua ſingulari prudentia id efficiat, quod vtile Reipublicæ Chriſtianæ, & ſalutare petentibus vſum Calicis fore iudicauerit. In decr. prorogat. defin. quar. art & Seſſ. 12. ca. 4.

Indictio futuræ Seſſionis.

Inſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus diem futuræ Seſſionis ad feriam quintam poſt octauam feſtiuitatis Omnium Sanctorum, quæ erit die 12. Menſis Nouembris, indicit, & in ea decernetur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonij, &c. Infr. Seſſ. 23. c. 1. de ref.

Prorogata fuit Seſſio vſque ad diem 15. Iulij 1563.

SESSIO XXIII.

Quæ eſt vij. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 15. Menſis Iulij 1563.

Vera, & Catholica doctrina de Sacramento Ordinis ad condemnandos errores noſtri temporis, à ſancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Seſſione ſeptima.

Caput I.

SAcrificium, & ſacerdotium ita Dei ordinatione coniuncta ſunt, vt vtrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in nouo Teſtamento S. Euch. ſacrificium viſibile ex Domini inſtitutione Catholica Eccleſia acceperit; fateri etiam oportet, in ea nouum eſſe viſibile, & externum

Matt 26. Marc. 4. Luc. 23. Cle. 11. verſ. alia namque de reliq. & ven. Sanct.

ſacerdotium, in quod vetus tranſlatum eſt. Hoc autem ab eodem Domino Saluatore noſtro inſtitutum eſſe: atque Apoſtolis, eorumque ſucceſſoribus in ſacerdotio poteſtatem traditam conſecrandi, offerendi, & miniſtrandi corpus, & ſanguinem eius: necnon & peccata dimittendi, & retinendi, ſacræ litteræ oſtendunt, & Catholicæ Eccleſiæ traditio ſemper docuit.

Caput II.

Sup. Seſſ. 21. c. 11. de ſacr. miſſ. 1. Cor. 11. ad Hebr. c. translator de conſt. Inf. can. 3. c. multis, de ætat. & qualit. infr. ca. 2. & cap. 17. de ref.

CVm autem diuina res ſit tam ſancti Sacerdotij miniſterium, conſentaneum fuit, quo dignius, & maiori cum veneratione exerceri poſſet, vt in Eccleſiæ ordinatiſſima diſpoſitione, plures, & diuerſi eſſent miniſtrorum ordines, qui Sacerdotio ex officio deſeruirent: ita diſtributi, vt qui iam clericali tonſura inſigniti eſſent, per minores ad maiores aſcenderent. Nam non ſolum de ſacerdotibus, ſed & de Diaconis Sacræ litteræ apertam mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum ordinatione attendenda ſunt, grauiſſimis verbis docent, & ab ipſo Eccleſiæ initio ſequentium ordinum nomina, atque vniuſcuiuſque eorum propria miniſteria, Subdiaconi ſcilicet, Acolythi, Exorciſtæ, Lectoris, & Oſtiarij in vſu fuiſſe cognoſcuntur, quamuis non pari gradu; nam Subdiaconatus ad maiores ordines à Patribus, & Sacris Concilijs refertur, in quibus, & de alijs inferioribus frequentiſſimè legimus.

Caput III.

2. Tim. 3. & Act. 21. cap. 2. ſubdiacono 93. d. Syriac. Pap. ep. ad Hymeniũ ca. 9. Conc. Car. 4. c. 2. cũ ſeq. ca. ſubdiacon. cum ſeq 23. d. ca. nullus il 2. 66. diſt. ca. ſi quid eorum c. erubeſcãt, & ca. nemo 2. d. 2. Ti. 4.

CVm Scripturæ teſtimonio, Apoſtolica traditione, & Patrum vnanimi conſenſu perſpicuum ſit, per ſacram ordinationem, quæ verbis, & ſignis exterioribus perficitur, gratiam conferri; dubitare nemo debet, ordinem eſſe verè, & propriè vnum ex ſeptem Sanctæ Eccleſiæ Sacramentis; inquit enim Apoſtolus: Admoneo te, vt reſuſcites gratiam Dei, quæ eſt in te per impoſitionem manuum mearum: non enim dedit nobis Deus ſpiritum timoris, ſed virtutis, & dilectionis, & ſobrietatis.

Caput IV.

QVoniam verò in Sacramento Ordinis, ſicut & in Baptiſmo, & Confirmatione, character imprimitur,

ur, qui nec deleri, nec auferri poteſt: meritò ſancta Synodus damnat eorum ſententiam, qui aſſerunt noui Teſtamenti ſacerdotes temporariam tantummodo poteſtatem habere, & ſemel ritè Ordinatos iterum laicos effici poſſe, ſi verbi Dei miniſterium non exerceant. Quod ſi quis omnes Chriſtianos promiſcuè noui Teſtamenti ſacerdotes eſſe, aut omnes pari inter ſe poteſtate ſpirituali præditos affirmet; nihil aliud facere videtur, quàm Eccleſiaſticam Hierarchiam, quæ eſt Caſtrorum acies ordinata, confundere: perinde, ac ſi contra Beati Pauli doctrinam omnes Apoſtoli, omnes Prophetæ, omnes Euangeliſtæ, omnes Paſtores, omnes ſint Doctores. Proinde ſacroſancta Synodus declarat, præter cæteros Eccleſiaſticos gradus, Epiſcopos, qui in Apoſtolorum locum ſucceſſerunt, ad hunc Hierarchicum Ordinem præcipuè pertinere, & poſitos, ſicut idem Apoſtolus ait, à Spiritu ſancto regere Eccleſiam Dei, eoſque Presbyteris ſuperiores eſſe, ac Sacramentum Confirmationis conferre, miniſtros Eccleſiæ ordinare, atque alia pleraque peragere ipſos poſſe, quarum functionum poteſtatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Docet inſuper ſacroſancta Synodus, in ordinatione Epiſcoporum, ſacerdotum, & cæterorum Ordinum, nec populi, nec cuiuſuis ſæcularis poteſtatis, & magiſtratus conſenſum, ſiue vocationem, ſiue authoritatem ita requiri, vt ſine ea irrita ſit ordinatio: quin potius decernit, eos, qui tantummodo à populo, aut ſæculari poteſtate, ac magiſtratu vocati, & inſtituti ad hæc miniſteria exercenda aſcendunt, & qui ea propria temeritate ſibi ſumunt, omnes non Eccleſiæ miniſtros, ſed fures, & latrones, per oſtium non ingreſſos, habendos eſſe. Hæc ſunt, quæ generatim ſacræ Synodo viſum eſt Chriſti fideles, de Sacramento ordinis docere. His autem contraria certis, & proprijs Canonibus in hunc, qui ſequitur, modum damnare conſtituit, vt omnes, adiuuante Chriſto, fidei regula vtentes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem facilius agnoſcere, & tenere poſſint.

Supr. Seſſ. 7. can. 9. de ſacr. & inf c. 2. & ca. diſplicet, cir. med. 23. q. 4. c. quo ante med de conſ. diſt. 4. Infr. can. 6. 1. Cor. 13. Ie. 3. Eph. 4. ca. cũ ea iniuncto, & ca. ſicut in vno, de hær. c. in nouo, 11. d. extr. Anac. epiſt. 2. c. eccleſiæ, 25. d. ca. quorum vices 68. d. Vrb. I. epiſt. ad vniuer. Epiſt. Hier. epiſ. 85. Act. 10. Sup. Seſſ. 6. c. 1. de ref. c. diaconi 94. d. Anac. epi. 3. Sup. ſeſſ. 7. c. 3. de conſ. c. quãto ext. de conſuet. Ioan. 10. ca. ordinationes 1. q. 1. & c. tres, 23. q. 4. c. relatum extr. de iur. patr.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

CANON I.

Sup.ca.1. Matth.10. Ioann 10. cap. audiuimus, cum ſeq.14.q.1.

SI quis dixerit, non eſſe in nouo Teſtamento ſacerdotium viſibile, & externum, vel non eſſe poteſtatem aliquam conſecrandi, & offerendi verum corpus, & ſanguinem Domini,& peccata remittendi, & retinendi, ſed officium tantùm, & nudum miniſterium prædicandi Euangelium; vel eos, qui non prædicant, prorſus non eſſe ſacerdotes, anathema ſit.

CANON II.

Sup. ca.8. in ſingulis, cũ ſeq. diſt. 77. ſup. ſeſſ.6.c. 1.de ref.

Si quis dixerit, præter ſacerdotium non eſſe in Eccleſia Catholica alios ordines, & maiores, & minores, per quos, velut per gradus quoſdam, in ſacerdotium tendatur, anathema ſit.

CANON III.

Sup.cap.1. Matth.16. Ioan. 20. ca. vt conſtitueretur d. 50. cap. audiuimus,c.ſeq.2. q.1.c.diſplicet, 23. q.4. ſup.c 4.& c. conſultationi extr. de temp.ord.

Si quis dixerit, Ordinem, ſiue ſacram ordinationem non eſſe verè, & propriè Sacramentum à Chriſto Domino inſtitutum, vel eſſe figmentum quoddam humanum excogitatum à viris rerum Eccleſiaſticarum imperitis, aut eſſe tantùm ritum quendam eligendi miniſtros verbi Dei,& Sacramentorum,anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit,per ſacram ordinationem non dari Spiritum ſanctum,ac proinde fruſtra Epiſcopos dicere: Accipe Spiritum ſanctum, aut per eam non imprimi characterem, vel eum, qui ſacerdos ſemel fuit,laicum rurſus fieri poſſe, anathema ſit.

CANON V.

Si quis dixerit, ſacram Vnctionem, qua Eccleſia in Sancta ordinatione vtitur, non tantùm non requiri, ſed contemnendam, & pernicioſam eſſe, ſimiliter & alias Ordinis ceremonias, anathema ſit.

CANON VI.

Anacl. Pap. epiſt.3.ſupr. ca.4.

Si quis dixerit, in Eccleſia Catholica non eſſe Hierarchiam diuina ordinatione inſtitutam, quæ conſtat ex Epiſcopis,Presbyteris,& miniſtris,anathema ſit.

CANON VII.

Si quis dixerit, Epiſcopos non eſſe Presbyteros ſuperio-

iores, vel non habere poteſtatem confirmandi, & ordi-
ıandi; vel eam, quam habent, illis eſſe cum Presbyte-
is communem, vel ordines ab ipſis collatos, ſine populi,
el poteſtatis ſæcularis conſenſu, aut vocatione irritos
ſſe, aut eos, qui nec ab Eccleſiaſtica, & Canonica pote-
ate ritè ordinati, nec miſſi ſunt, ſed aliundè veniunt, le-
itimos eſſe verbi, & Sacramentorum miniſtros, ana-
ıema ſit.

Anacl. c. 4 & c. diaconi ſeptem 93 diſ. ex Concilio Neoc. c. 4. ſup. c. 4.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Epiſcopos, qui authoritate Romani ontificis aſſumuntur, non eſſe legitimos, & veros Epi-ſcopos, ſed figmentum humanum, anathema ſit.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta Tridentina Synodus reformationis materiam proſequens, hæc, quæ ſequuntur, ı præſenti decernenda eſſe ſtatuit, & decernit.

Caput I.

CVm præcepto diuino mandatum ſit omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt, oues ſuas agno-ſcere, pro his ſacrificium offerre, verbique diuini prædi-ıatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum mnium operum exemplo paſcere: pauperum, aliarum-ue miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, t in cætera munia paſtoralia incumbere, quæ omnia equaquam ab ijs præſtari, & impleri poſſunt, qui gregi io non inuigilant, neque aſſiſtunt, ſed mercenariorum ıore deſerunt: ſacroſancta Synodus eos admonet, & ortatur, vt diuinorum præceptorum memores, factique ırma gregis, in iudicio, & veritate paſcant, & regant. è verò ea, quæ de reſidentia ſanctè, & vtiliter iam an-ſub felic. rec. Paulo III. ſancita fuerunt, in ſenſus, à ſa-oſanctæ Synodi mente alienos, trahantur, ac ſi vigore ius decreti quinque menſibus continuis abeſſe liceat; is inhærendo, declarat ſacroſancta Synodus, omnes atriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac Ca-edralibus Eccleſijs quibuſcumque, quocumque nomi-

Ioan. 21. Act. 20. cãs Epheſ 42. d. ca. ſicut 8. q. 1. qui Epiſcopatum 1. q 3. c. præcipuè 1. q. 2. c. gloria Epiſcopi 12. q. 1.

1. Pet. 5.

Supr. Seſſ. 9. de ref. c. 1.

Inf. in Bulla S. D N. Pij 3. Super. de ref. pag. 375.

c. de cætero, c. inter quatuor, ca tuæ, & c. relatum, de cler non reſiden. c. ad ſupplicationem, de renunc. c quorumdam 74. diſt.

ne, & titulo præfectos, etiam ſi Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinales ſint, obligari ad perſonalem in ſua Eccleſia, vel Diœceſi reſidentiam, vbi iniuncto ſibi officio defungi teneantur, neque abeſſe poſſe, niſi ex cauſis, & modis infraſcriptis. Nam cum Chriſtiana charitas, vrgens neceſſitas, debita obedientia, ac euidens Eccleſiæ, vel Reipublicæ vtilitas aliquos nonnunquam abeſſe poſtulent, & exigant; decernit eadem ſacroſancta Synodus, has legitimæ abſentiæ cauſas à Beatiſs. Rom. Pont. aut à Metropolitano, vel eo abſente, Suffraganeo Epiſcopo antiquiori reſidente, qui idem Metropolitani abſentiam probare debebit, in ſcriptis eſſe approbandas, niſi cum abſentia inciderit propter aliquod munus, & Reipublicæ officium Epiſcopatibus adiunctum: cuius, quoniam cauſæ ſunt notorię, & interdum repentinę, ne eas quidem ſignificari Metropolitano neceſſe erit; ad eundem tamen cum Concilio prouinciali ſpectabit iudicare de licentijs à ſe, vel à Suffraganeo datis, & videre, ne quis eo iure abutatur, & vt pœnis Canonicis errantes puniantur. Interea meminerint diſceſſuri, ita ouibus ſuis prouidendum, vt quantum fieri poterit, ex ipſorum abſentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantiſper tantùm abſunt, ex veterum Canonum ſententia, non videntur abeſſe, quia ſtatim reuerſuri ſunt, ſacroſancta Synodus vult, illud abſentiæ ſpatium ſingulis annis, ſiue continuum, ſiue interruptum, extra prædictas cauſas, nullo pacto debere duos, aut ad ſummum tres menſes excedere, & haberi rationem, vt id æqua ex cauſa fiat, & abſque vllo gregis detrimento, quod an ita ſit, abſcedentium conſcientiæ relinquit, quam ſperat religioſam, & timoratam fore, cum Deo corda pateant: cuius opus non fraudulenter agere ſuo periculo tenentur. Eoſdem interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illius temporis ſpatium Dominici Aduentus, Quadrageſimæ, Natiuitatis, Reſurrectionis Domini, Pentecoſtes item, & Corporis Chriſti diebus, quibus refici maximè, & in Domino gaudere Paſtoris præſentia oues debeant, ipſi ab Eccleſia ſua Cathedrali vllo pacto abſint, niſi Epiſcopalia mu-

c cum ex eo de elect in 6. c. beneficiũ, de reg. eod. l & c 2. in fi. ſup ſeſſ 6. c. præſentium, 7. q. 1. & inf. ſeſ. 24. de ref.

4. Reg. 16. & 3 Reg. 8. Baruc. 3. Bo. in Can. de quo. 1. Reg. 3.

ca ſi quis in clero 7. q. 2. Conc. Agat. c. 64. Conc Lud.

lia munia in ſua Diœceſi eos alio vocent.

Si quis autem (quod vtinam nunquam eueniat) contra huius decreti diſpoſitionem abſuerit, ſtatuit ſacroſancta Synodus, præter alias pœnas aduerſus non reſidentes, ſub Paulo III. impoſitas, & innouatas, ac mortalis peccati reatum, quem incurrit, eum pro rata temporis abſentiæ, fructus ſuos non facere, nec tuta conſcientia, alia etiam declaratione non ſecuta, illos ſibi detinere poſſe: ſed teneri, aut ipſo ceſſante, per Superiorem Eccleſiaſticum illos fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus loci erogare: prohibita quacumque conuentione, vel compoſitione, quæ pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur, non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs cuicumque Collegio, aut fabricæ conceſſis.

Sup ſeſ 6. de ref. c. 1. c. 2. c. Conquerente, & fere per tot. de cler. non reſid.

Eadem omninò, etiam quoad culpam, amiſſionem fructuum, & pœnas de curatis inferioribus, & alijs quibuſcumque, qui beneficium aliquod Eccleſiaſticum curam animarum habens, obtinent, ſacroſancta Synodus declarat, & decernit: ita tamen, vt quandocumque eos, cauſa prius per Epiſcopum cognita, & probata, abeſſe contigerit, Vicarium idoneum, ab ipſo Ordinario approbandum, cum debita mercedis aſſignatione relinquant. Diſcedendi autem licentiam in ſcriptis, gratiſque concedendam vltra bimeſtre tempus, niſi ex graui cauſa non obtineant. Quod ſi per edictum citati etiam non perſonaliter contumaces fuerint, liberum eſſe vult Ordinarijs per cenſuras eccleſiaſticas, & ſequeſtrationem, & ſubtractionem fructuum, aliaque iuris remedia, etiam vſque ad priuationem compellere: nec executionem hanc quoli et priuilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuſcumque beneficij, pactione, ſtatuto, etiam iuramento, vel quacumque auctoritate confirmato, conſuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela cenſenda eſt, ſiue appellatione, aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugenianę Conſtitutionis ſuſpendi poſſe. Poſtremo, tam decretum illud ſub Paulo III. quàm hoc ipſum in Concilijs Prouincialibus, & Epiſcopalibus

Supra Seſſ. 6. de ref. c. 2.

c. Beneficiũ, de Reg. in 6.

cap. venerabilis, & ca ſi. de conſuet. extra cum Diuina, de priu.

Sup ſeſ. 6. de ref. c. 1.

libus publicari, ſancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeò ex paſtorum munere, animarumque ſalute ſunt, frequenter omnium auribus, mentibuſque inſigi, vt in poſterum, Deo iuuante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut deſuetudine aboleantur.

Caput II.

Conc. Chal. actio. 17. ca. 25. Conc. Vvor. c 76. c. quoniam 75. diſ. ca. quoniam 100 diſt. & ſup. ſeſ. 7. c. 7.

ECcleſijs Cathedralibus, ſeu ſuperioribus, quocumque nomine, ac titulo præfecti, etiamſi S. Romanæ Eccleſiæ Cardinales ſint, ſi munus conſecrationis intra tres menſes non ſuſceperint, ad fructuum perceptorum reſtitutionem teneantur: ſi intra totidem menſes poſtea id facere neglexerint, Eccleſijs ipſo iure ſint priuati. Conſecratio verò, ſi extra Curiam Romanam fiat, in Eccleſia, ad quam promoti fuerint, aut in Prouincia, ſi commodè fieri poterit, celebretur.

Caput III.

Inf c. 8. & 10. Sup. ſeſſ. 14. c. 3. de refor. Conc. Cart. 3. c. 22. c. 1. de temp. ord. in 6. & ca cum contingat. extr. de ætate, & qualitate.

EPiſcopi per ſemetipſos ordines conferant: quòd ſi ægritudine fuerint impediti, ſubditos ſuos non aliter quàm iam probatos, & examinatos ad alium Epiſcopum ordinandos dimittant.

Caput IV.

PRima tonſura non initientur qui Sacramentum Cōfirmationis non ſuſceperint, & fidei rudimenta edocti non fuerint, quique legere, & ſcribere neſciant, & de quibus probabilis coniectura non ſit, eos non ſæcularis iudicij fugiendi fraude, ſed vt Deo fidelem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

Caput V.

cap. quando, 2. diſt.

AD minores ordines promouendi, bonum à Parocho, & à magiſtro ſcholæ, in qua educantur, teſtimonium habeant. Hi verò, qui ad ſingulos maiores erunt aſſumendi, per menſem ante ordinationem Epiſcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, vt nominibus, ac deſiderio eorum, qui volent promoueri, publicè in Eccleſia propoſitis, de ipſorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat: & litteras teſtimoniales, ipſam inquiſitionem factam continentes, ad ipſum Epiſcopum quamprimum tranſmittat,

Ca-

Caput V I.

NVllus prima tonſura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus conſtitutus, ante decimum quartum annum beneficium poſſit obtinere. Is etiam fori priuilegio non gaudeat, niſi beneficium Eccleſiaſticum habeat: aut clericalem habitum, & tonſuram deferens, alicui Eccleſiæ ex mandato Epiſcopi inſeruiat, vel in Seminario Clericorum, aut in aliqua Schola, vel vniuerſitate de licentia Epiſcopi, quaſi in via ad maiores ordines ſuſcipiendos verſetur. In clericis verò coniugatis ſeruetur Conſtitutio Bonifacij VIII. quæ incipit: *Clerici, qui cum vnicis*, modo hi Clerici alicuius Eccleſiæ ſeruitio, vel miniſterio ab Epiſcopo deputati, eidem Eccleſiæ ſeruiant, vel miniſtrent, & clericali habitu, & tonſura vtantur, nemini quoad hoc priuilegio, vel conſuetudine, etiam immemorabili, ſuffragante.

c. indecorū, extr. de ref. & qual. inf. c.18. c cum in cunctis, §. inferior, de elect.

c. 1. de elect. coniug. in 6. c. 10. extr. de cler. coniug.

Caput V I I.

SAncta Synodus, antiquorum Canonum veſtigijs inhærendo, decernit, vt quando Epiſcopus ordinationem facere diſpoſuerit, omnes, qui ad ſacrum miniſterium accedere voluerint, feria quarta ante ipſam ordinationem, vel quando Epiſcopo videbitur, ad ciuitatem uocentur: Epiſcopus autem ſacerdotibus, & alijs prudentibus viris, peritis diuinæ legis, ac in Eccleſiaſticis ſanctionibus exercitatis, ſibi aſcitis, ordinandorum genus, perſonam, ætatem, inſtitutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inueſtiget, & examinet.

c quando, & c. nullus ordinetur, 14. diſt. ex Conc. Cart. 3. c. 22. c. ſi. diſt. 24.

Caput V I I I.

ORdinationes ſacrorum ordinum ſtatutis à iure temporibus, ac in Cathedrali Eccleſia, vocatis, præſentibuſque ad id Eccleſiæ Canonis, publicè celebrentur: ſi autem in alio diœceſis loco præſente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Eccleſia ſemper adeatur: vnuſquiſque autem à proprio Epiſcopo ordinetur. Quod ſi quis ab alio promoueri petat, nullatenus id ei, etiam cuiuſuis generalis, aut ſpecialis Reſcripti, vel Priuilegij prætextu, etiam ſtatutis temporibus permittatur, niſi eius probitas, ac mores Ordinarij ſui teſtimonio commendentur: ſi ſecus

Leo Pap. ep. 79. cap. quod partib. 73. d. Gelaſ. I. epi. 1. c. 13. c vlt. 75. d. c. 1. cum ſeq. de temp. ord. c. ordin. & c. quando 75. d. Concil. Cart. 4. c. 12. Sup. ſeſſ. 14. de ref. c. 2. & 3. inf. c. 10.

Concil. Aur. 3. c. 21. Conc. Aur. 3. c. 15. c. 1. 21. q. 29. q. 2. per tot. c. 11 cum ſeq. de temp. or. in 6.

ſi ſecus fiat, ordinans à collatione ordinum per annum, & ordinatus à ſuſceptorum ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, ſit ſuſpenſus.

Caput IX.

EPiſcopus familiarem ſuum non ſubditum ordinare non poſſit, niſi per triennium ſecum fuerit commoratus, & beneficium, quacumque fraude ceſſante, ſtatim re ipſa illi conferat, conſuetudine quacumque, etiam immemorabili, in contrarium non obſtante.

Caput X.

Abbates, quos ordines conferre poſſint, cap. quoniam d. 69. can. cum contingat, extr. de ætate, & qualit.

ABbatibus, ac alijs quibuſcumque quantumuis exemptis, nō liceat in poſterum, intra fines alicuius Diœceſis conſiſtentibus, etiam ſi nullius Diœceſis, vel exempti eſſe dicantur, cuiquam, qui regularis ſubditus ſibi non ſit, Tonſuram, vel minores ordines conferre; nec ipſi Abbates, & alij exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcumque, etiam Eccleſiarum Cathedralium litteras dimiſſorias aliquibus Clericis ſæcularibus, vt ab alijs ordinentur, concedant: ſed horum omnium ordinatio, ſeruatis omnibus, quæ in huius ſacroſanctæ Synodi decretis continentur, ad Epiſcopos intra quorum Diœceſis fines exiſtant, pertineat: non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs, præſcriptionibus, aut conſuetudinibus, etiam immemorabilibus. Pœnam quoque impoſitam ijs, qui cōtra huius S. Synodi ſub Paulo III. decretum à Capitulo Epiſcopali, Sede vacante, litteras dimiſſorias impetrant, ad illos, qui eaſdem litteras non à Capitulo, ſed ab alijs quibuſuis, in iuriſdictione Epiſcopi loco Capituli, Sede vac. ſuccedentibus, obtinerent, mandat extendi. Concedentes autem dimiſſorias contra formam decreti, ab officio, & beneficio per annum ſint ipſo iure ſuſpenſi.

Sup. c. 5. cum ſeq. & inf. c. 22. cum ſeq.

Sup. ſeſ. 7. de ref. c. 50.

Caput XI.

c. in ſing. cū ſeqq. 77. diſt. Syr. Pap. ep. ad Gy ca. 9. Ordin. maior. 1. quando, & quibus -iendi.

MInores ordines ijs, qui ſaltem Latinam linguam intelligant, per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, conferantur, vt eo accuratius, quantum ſit huius diſciplinæ pondus, poſſint edoceri: ac in vnoquoque munere, iuxta præſcriptum Epiſcopi, ſe exerceant; idque in ea, cui adſcripti erunt, Eccleſia,

leſia, niſi forte ex cauſa ſtudiorum abſint, atque ita de radu in gradum aſcendant: vt in eis cum ætate vitæ meitum, & doctrina maior accreſcat; quod & bonorum... iorum exemplum, & aſſiduum in Eccleſia miniſteriũ, tque maior erga Presbyteros, & ſuperiores ordines reerentia, & crebrior, quam antea, Corporis Chriſti comiunio maximè comprobabunt. Cumque hinc ad altio:s gradus, & ſacratiſſima myſteria ſit ingreſſus, nemo ijs ıitietur, quem non ſcientiæ ſpes, maioribus ordinibus ignum oſtendat. Hi verò non niſi poſt annum à ſuſcetione poſtremi gradus minorum ordinum ad ſacros orines promoueantur, niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas, idicio Epiſcopi, aliud expoſcat.

Infr. c. 17. & c. 1. 15 diſt. Conc. Tol. 8. c. 8. & c. qui eccleſiaſticis diſt. 59.

Caput XII.

Nullus in poſterum, ad Subdiaconatus Ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vi:ſimum tertium, ad Presbyteratus ante vigeſimumiintum ætatis ſuæ annum promoueatur. Sciant tamen ɔiſcopi, non ſingulos, in ea ætate conſtitutos, debere ad ɔs ordines aſſumi; ſed dignos dumtaxat; & quorum obata vita ſenectus ſit. Regulares quoque nec in miıri ætate, nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinent; priuilegijs quibuſcumque, quo ad hoc, penitus exıſis.

c. in ſingulis cum multis ſeqq. diſt. 77. c. ſubdiaconus cũ ſeqq. 77. d. & cap. generalem, de ætate, & qualitate in Cler.

Caput XIII.

Subdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonum teſtimonium, & in minoribus ordinibus iam probati, litteris, & ijs, quæ ad ordinem exercendum pertinent, tructi. Qui ſperent, Deo authore, ſe continere poſſe; :leſijs, quibus aſcribentur, inſeruiant, ſciantque maxidecere, ſi ſaltem diebus Dominicis, & ſolemnibus, n altari miniſtrauerint, ſacram Communionem percerint. Promoti ad ſacrum Subdiaconatus ordinem, er annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem dum, niſi aliud Epiſcopo videatur, aſcendere non pertantur. Duo ſacri ordines non eodem die, etiam Reɜribus, conferantur; priuilegijs, ac indultis quibuſuis ıceſſis, non obſtantibus quibuſcumque.

ca. quicumque 87. diſt. Syr. Pap. d. epiſt. ad Gyr cap. 9.

Sup. c. 11.

c. litteras, & c. dilectus, de temp. ordin.

Caput XIV.

Conc. Tol. 4. c. 19. in fin. c. quicumque, 77. diſt. Sup. c. 11. & 13.

QVi piè, & fideliter in miniſterijs ante actis ſe geſſerint, & ad Presbyteratus ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, qui non modò in Diaconatu ad minus annum integrum, niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur, miniſtrauerint, ſed etiam ad populum docendum ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, ac miniſtranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur: atque ita pietate, ac caſtis moribus conſpicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis poſſint expectari. Curet Epiſcopus, vt ij ſaltem diebus Dominicis, & feſtis ſolemnibus, ſi autem curam habuerint animarum, tam frequenter, vt ſuo muneri ſatisfaciant, Miſſas celebrent. Cum promotis per ſaltum, ſi non miniſtrauerint, Epiſcopus ex legitima cauſa poſſit diſpenſare.

Sup. Seſſ. 22. de obſer. & euit. in cel. miſſ. & c. 2. ſacrif. Miſſ.

Caput XV.

Cle. dudum, §. ac deinde, de ſepult.

QVamuis Presbyteri in ſua ordinatione à peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant, decernit tamen ſancta Synodus, nullum etiam Regularem poſſe confeſſiones ſæcularium, etiam ſacerdotum, audire: nec ad id idoneum reputari, niſi aut Parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat: priuilegijs, & conſuetudine quacumque etiam immemorabili non obſtantibus.

c. neminem 7. diſt. Conc. Chal. c. 6. cap. non oportet, & c. ſi quis vero, 7. q. 1. ex Côc. Nic. 3. c. 15. & 16. ſanctorum 70. d. c. tuæ, de cler. pereg. Conc. Aur. c. 7. côc. Chalc. c. 13. Conc. Aquif. c. 59 & 6. Conc. Epau. c. 6.

Caput XVI.

CVm nullus debeat ordinari, qui iudicio ſui Epiſcopi non ſit, vtilis, aut neceſſarius ſuis Eccleſijs, ſancta Synodus, veſtigijs ſexti Canonis Concilij Chalcedonenſis inhærendo, ſtatuit, vt nullus in poſterum ordinetur, qui illi Eccleſiæ, aut pio loco, pro cuius neceſſitate, aut vtilitate aſſumitur, non aſcribatur, vbi ſuis fungatur muneribus, nec incertis vagetur ſedibus. Quod ſi locum inconſulto Epiſcopo deſeruerit, ei ſacrorum exercitium interdicatur. Nullus præterea Clericus peregrinus, ſine commendatitijs ſui Ordinarij litteris, ab vllo

Epi-

ꝑiſcopo ad diuina celebranda, & Sacramenta admini-ſtranda admittatur.

Caput XVII.

VT ſanctorum Ordinum à Diaconatu ad Oſtiaria-tum functiones, ab Apoſtolorum temporibus in Eccleſia laudabiliter receptæ, & pluribus in locis ali-quandiu intermiſſæ, in vſum iuxta ſacros Canones reuo-centur; nec ab hæreticis, tanquam otioſæ, traducantur, illius priſtini moris reſtituendi deſiderio flagrans Sancta Synodus, decernit, vt in poſterum huiuſmodi miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis Ordinibus exerceantur: omneſque, & ſingulos Prælatos Eccleſiarum in Domino hortatur, & illis præcipit, vt quantum fieri commodè po-terit, in Eccleſijs Cathedralibus, Collegiatis, & in Paro-chialibus ſuæ Diœceſis, ſi populus frequens, & Eccleſiæ prouentus id ferre queant, huiuſmodi functiones curent reſtituẽdas, & ex aliqua parte reddituum aliquorum ſim-plicium beneficiorum, vel fabricæ Eccleſiæ, ſi prouentus ſuppetant, aut vtriſque illorum, eas functiones exercen-tibus ſtipendia aſſignent, quibus, ſi negligentes fuerint, Ordinarij iudicio, aut ex parte mulctari, aut in totum pri-uari poſſint. Quod ſi miniſterijs quatuor minorum Or-dinum exercendis Clerici cælibes præſto non erunt, ſuf-fici poſſint etiam coniugati, vitæ probatæ, dummodo non bigami, ad ea munia obeunda idonei, & qui Tonſuram, & habitum Clericalem in Eccleſia geſtent.

Conc. Aur. 3 ca. 15. c. quoniam 11. q. 1. c. nullum 71. d. ca. duobus præced. c. 2. 25. d. c. Acolytus, Exorciſta, c. Oſtiarius, & cap. Pſalm. miſſa, 23. d. ſup. ca. 11. Conc. Cart. 4. cap. 1. cum ſeq. c. in ſingulis, cum ſeq. diſt. 77. c. 1. cum ſeq. extr. de big. nou. ord.

Caput XVIII.

CVm adoleſcentium ætas, niſi rectè inſtituatur, pro-na ſit ad mundi voluptates ſequendas, & niſi à te-neris annis ad pietatem, & Religionem informetur, an-tequam vitiorum habitus totos homines poſſideat, nun-quam perfectè, ac ſine maximo, ac ſingulari propemo-dum Dei Omnipotentis auxilio in diſciplina Eccleſiaſtica perſeueret: S. Synodus ſtatuit, vt ſingulæ Cathedrales, Metropolitanæ, atque his maiores Eccleſiæ, pro modo facultatum, & Diœceſis amplitudine, certũ puerorum ip-ſius Ciuitatis, & Diœceſis, vel eius Prouinciæ, ſi ibi non reperiantur, numerum in Collegio ad hoc prope ipſas Ec-

Gen. 8. Cõc. Aquiſ. cap. 135 Conc. Later. ſub Leo X. Seſ. 9. de ref. cur. & alior. & Cõc. Tol. 4. ca. 13. ca. 1. 12. q. 1. Aug. de Ciu. Dei l. 19. c. 10. 105. Conc. Conſtant. ſeſ. 41.

cleſias, vel alio in loco conuenienti, ab Epiſcopo eligendo alere, ac religioſè educare, & Eccleſiaſticis diſciplinis inſtituere teneantur. In hoc verò Collegio recipiantur qui ad minimum duodecim annos, & ex legitimo matrimonio nati ſint, ac legere, & ſcribere competenter nouerint, & quorum indoles, & voluntas ſpem afferat, eos Eccleſiaſticis miniſterijs perpetuò inſeruituros. Pauperum autem filios præcipuè eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, modo ſuo ſumptu alantur, & ſtudium præſeferant Deo, & Eccleſiæ inſeruiendi. Hos pueros Epiſcopus in tot claſſes, quot ei videbitur, diuiſos, iuxta eorum numerum, ętatem, ac in diſciplina Eccleſiaſtica progreſſum, partim cum ei opportunum videbitur, Eccleſiarũ miniſterio addicet: partim in Collegio erudiẽdos retinebit: alioſque in locum eductorum ſufficiet, ita vt hoc Collegium Dei miniſtrorum perpetuum Seminarium ſit. Vt verò in eadem diſciplina Eccleſiaſtica cõmodius inſtituantur; Tonſura ſtatim, atque habitu clericali ſemper vtentur; Grammatices, cantus, computi Eccleſiaſtici, aliarumque bonarum artium diſciplinam diſcent; ſacram Scripturam, libros Eccleſiaſticos, homilias Sanctorum, atque Sacramentorum tradendorum, maximè quæ ad Confeſſiones audiendas videbuntur opportuna, & rituum, ac ceremoniarum formas ediſcent. Curet Epiſcopus, vt ſingulis diebus miſſæ ſacrificio interſint, ac ſaltem ſingulis menſibus confiteantur peccata, & iuxta Confeſſoris iudicium ſumant corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti: Cathedrali, & alijs loci Eccleſijs diebus feſtis inſeruiant. Quæ omnia, atque alia ad hanc rem opportuna, & neceſſaria; Epiſcopi ſinguli cum conſilio duorum Canonicorum ſeniorum, & grauiorum, quos ipſi elegerint, prout Spiritus ſanctus ſuggeſſerit, conſtituent: eaque vt ſemper obſeruentur, ſæpius viſitando, operam dabunt. Diſcolos, & incorrigibiles, ac malorum morum ſeminatores acriter punient, eos etiam, ſi opus fuerit, expellendo, omniaque impedimenta auferentes, quæcumque ad conſeruandum, & augendum tam pium, & ſanctum inſtitutum pertinere videbuntur, diligenter curabunt.

Et

Et quia ad Collegij fabricam inſtituendam, & ad mer-
edem præceptoribus, & miniſtris, ſoluendam, & ad a-
ndam iuuentutem, & ad alios ſumptus certi redditus
runt neceſſarij, vltra ea, quæ ad inſtituendos, vel alen-
os pueros ſunt in aliquibus Eccleſijs, & locis deſtinata,
uæ eo ipſo huic Seminario ſub eadem Epiſcopi cura ap-
licata cenſeantur, ijdem Epiſcopi cum conſilio duorum
e Capitulo, quorum alter ab Epiſcopo, alter ab ipſo Ca-
itulo eligatur, itemque duorum de Clero ciuitatis, quo-
um quidem alterius electio ſimiliter ad Epiſcopum, alte-
ius verò ad Clerum pertineat, ex fructibus integris men-
æ Epiſcopalis, & Capituli, & quarumcumque dignita-
um, perſonatuum, officiorum, præbendarum, portio-
um, Abbatiarum, & Prioratuum, cuiuſcumque Ordi-
is, etiam Regularis, aut qualitatis, vel conditionis fue-
int, & Hoſpitalium, quæ dantur in titulum, vel admini-
trationem, iuxta Conſtitutionem Concilij Viennenſis,
uæ incipit: *Quia contingit:* Et beneficiorum quorum- cā. quia contingit de relig. dom. in Clem.
umque etiam Regularium, etiam ſi Iuriſpatronatus
uiuſcumque fuerint, etiam ſi exempta, etiam ſi nullius
)iœceſis, vel alijs Eccleſijs, Monaſterijs, & Hoſpitalibus,
c alijs quibuſuis locis pijs, etiam exemptis, annexa, & ex
abricis Eccleſiarum, & aliorum locorum, etiam ex qui-
uſcumque alijs Eccleſiaſticis redditibus, ſeu prouenti-
us, etiam aliorum Collegiorum, in quibus tamen Semi- c. ſi. de magiſ. & c. cum ex eo, de elect. in 6. cap. de quibuſdam 3. diſt.
aria diſcentium, vel docentium ad commune Eccleſiæ
onum promouendum actu non habentur; hæc enim
xempta eſſe voluit, præterquam ratione redditũum, qui
uperflui eſſent vltra conuenientem ipſorum Seminario-
um ſuſtentationem, ſeu corporum, vel Confraternita-
um, quæ in nonnullis locis Scholæ appellantur, & om-
ium Monaſteriorum, non tamen mendicantium, etiam
x decimis quacumque ratione ad laicos, ex quibus ſub-
ſidia Eccleſiaſtica ſolui ſolent, & milites cuiuſcumque
Militiæ, aut Ordinis pertinentibus (fratribus S. Ioannis
Hieroſolymitani dumtaxat exceptis) partem aliquam,
vel portionem detrahent, & eam portionem ſic detra-
ctam, necnon beneficia aliquot ſimplicia cuiuſcumque

qualitatis,& dignitatis fuerint, vel etiam præſtimonia, vel præſtimoniales portiones nuncupatas, etiam ante vacationem ſine cultus diuini,& illa obtinentium præiudicio, huic Collegio applicabunt, & incorporabunt. Quod locum habeat, etiam ſi beneficia ſint reſeruata, vel affecta; nec per reſignationem ipſorum beneficiorum, vniones, & applicationes ſuſpendi, vel vllo modo impediri poſſint, ſed omninò quacumque vacatione,etiam ſi in Curia effectum ſuum ſortiantur, & quacumque Conſtitutione non obſtante. Ad hanc autem portionem ſoluendam,beneficiorum, dignitatum, perſonatuum, & omnium, & ſingulorum ſupra commemoratorum poſſeſſores, non modò pro ſe, ſed pro penſionibus, quas alijs forſan ex dictis fructibus ſoluerent,retinendo tamen pro rata quid. quid pro dictis penſionibus illis erit ſoluendum, ab Epiſcopo loci per cenſuras Eccleſiaſticas, ac alia iuris remedia compellantur, etiam vocato ad hoc,ſi videbitur,auxilio brachij ſæcularis, quibuſuis, quoad omnia, & ſingula ſupradicta, priuilegijs,exemptionibus,etiam ſi ſpecialem derogationem requirerent, conſuetudine etiam immemorabili,& quauis appellatione,& allegatione, quæ executionem impediat, non obſtantibus. Succedente verò caſu, quo per vniones effectum ſuum ſortientes, vel aliter Seminarium ipſum, in totum, vel in partem dotatum reperiatur, tunc portio ex ſingulis beneficijs, vt ſupra, detracta, & incorporata ab Epiſcopo, prout res ipſa exegerit, in totum, vel pro parte remittatur. Quod ſi Cathedralium, & aliarum maiorum Eccleſiarum Prælati in hac Seminarij erectione,eiuſque conſeruatione negligentes fuerint, ac ſuam portionem ſoluere detrectauerint, Epiſcopum Archiepiſcopus, Archiepiſcopum, & Superiores Synodus prouincialis acriter corripere, eoſque ad omnia ſupradicta cogere debeat; & vt quamprimum hoc ſanctum, & pium opus,vbicumque fieri poterit, promoueatur, ſtudioſè curabit. Rationes autem redituum huius Seminarij, Epiſcopus annis ſingulis accipiat, præſentibus duobus à Capitulo, & totidem à Clero Ciuitatis deputatis.

Dein-

Deinde, vt cum minori impenſa huiuſmodi ſcholis inſtituendis prouideatur, ſtatuit ſancta Synodus, vt Epiſcopi, Archiepiſcopi, Primates, & alij locorũ Ordinarij ſcholaſterias obtinentes, & alios, quibus eſt lectionis, vel doctrinæ munus annexum ad docendum in ipſis ſcholis inſtituendos, per ſeipſos, ſi idonei fuerint, alioquin per idoneos ſubſtitutos, ab eiſdem ſcholaſticis eligendos, & ab Ordinarijs approbandos, etiam per ſubtractionem fructuum cogant, & compellant. Quod ſi iudicio Epiſcopi digni non fuerint; alium, qui dignus ſit, nominent, omni appellatione remota. Quod ſi neglexerint, Epiſcopus ipſe deputet. Docebunt autem prædicti, quæ videbuntur Epiſcopo expedire. De cætero verò officia, vel dignitates illæ, quæ ſcholaſteriæ dicuntur, non niſi Doctoribus, vel Magiſtris, aut licentiatis in ſacra pagina, aut in iure Canonico, & alijs perſonis idoneis, & qui per ſeipſos id munus explere poſſint, conferantur: & aliter facta prouiſio nulla ſit, & inualida, non obſtantibus quibuſuis priuilegijs, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Si verò in aliqua prouincia Eccleſiæ tanta paupertate laborent, vt Collegium in aliquibus erigi non poſſit: Synodus Prouincialis, vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus Suffraganeis in Eccleſia Metropolitana, vel alia prouinciæ Eccleſia commodiori, vnum, aut plura Collegia, prout opportunum iudicabit, ex fructibus duarum, aut plurium Eccleſiarum, in quibus ſingulis Collegium commodè inſtitui non poteſt, erigenda curabit, vbi pueri illarum Eccleſiarum educentur.

In Eccleſijs autem, amplas Diœceſes habentibus, poſſit Epiſcopus vnum, vel plura in Diœceſi, prout ſibi opportunum videbitur, habere Seminaria; quæ tamen ab illo vno, quod in Ciuitate erectum, & conſtitutum fuerit, in omnibus dependeat.

Poſtremò, ſi vel pro vnionibus, ſeu pro portionum taxatione, vel aſſignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam huius Seminarij inſtitutio, vel conſeruatio impediretur, aut perturbaretur: Epiſcopus cum ſupra de-

putatis, vel Synodus prouincialis pro regionis more, pro Eccleſiarum, & beneficiorum qualitate, etiam ſupraſcripta, ſi opus fuerit, moderando, aut augendo, omnia, & ſingula, quæ ad felicem huius Seminarij profectum neceſſaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac prouidere valeat.

Indictio futuræ Seſſionis.

Inſuper eadem ſacroſancta Tridentina Synodus, proximam futuram Seſſionem in diem decimam ſextam menſis Septembris indicit, in qua agetur de Sacramento Matrimonij, & de alijs, ſi qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediri poſſint: item de prouiſionibus Epiſcopatuum, dignitatum, aliorumque beneficiorum Eccleſiaſticorum, ac de diuerſis reformationis articulis.

Prorogata fuit Seſſio vſque ad diem 11. Nouembris 1563.

SESSIO XXIV.

Quæ eſt viij. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Celebrata die 11. Nouembris 1563.

Doctrina de Sacramento Matrimonij.

Gen.2.3. Eſdr.4. Eph.3. 1.Cor.6. c.fraternitatis, 15. q.10. ca. debitum de big.c.1.in prin.de coniug.leg. Matth.19. Marc.10. 1.Cor.6. Eph.5. c. ſunt quid. 27.q.2. c.fin. 22.q.1. ca.de conſ. & affi. c. Martinus, de cog. ſpir.

MAtrimonij perpetuum, indiſſolubilemque nexum primus humani generis parens diuino Spiritus inſtinctu pronunciauit, cum dixit: Hoc nunc os ex oſſibus meis, & caro de carne mea: quamobrem relinquet homo patrem ſuum, & matrem, & adhærebit vxori ſuæ, & erunt duo in carne mea.

Hoc autem vinculo duos tantummodo copulari, & coniungi, Chriſtus Dominus apertius docuit, cum poſtrema illa verba, tanquam à Deo prolata, referens, dixit: Itaque iam non ſunt duo, ſed vna caro; ſtatimque eiuſdem nexus firmitatem ab Adamo, tanto ante pronunciatam, his verbis confirmauit: Quod ergo Deus coniunxit, homo non ſeparet.

Gratiam verò, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indiſſolubilem vnitatem confirmaret, coniugeſque ſancti-

nctificaret, ipſe Chriſtus venerabilium Sacramento- c. deinde 26.
um inſtitutor, atque perfector, ſua nobis paſſione pro- d.c.an quod.
meruit: quod Paulus Apoſtolus innuit, dicens: Viri, dili- & c.Deus33.
gite vxores veſtras, ſicut Chriſtus dilexit Eccleſiam, & q.1. ca.puto,
ſe ipſum tradidit pro ea; mox ſubiungens, Sacramentum 32. q.5.inter
hoc magnum eſt: ego autem dico in Chriſto, & in Eccle- corporalis,
ſia. Cum igitur Matrimonium, in lege Euangelica vete- de tranſ. ep.
ribus connubijs per Chriſtum gratia præſtet, meritò in- ca. nemo in
ter nouæ legis Sacramenta annumerandum ſancti Pa- fin.1.q.4.
tres noſtri, Concilia, & vniuerſalis Eccleſiæ traditio Eph.5. in fi.
ſemper docuerunt, aduerſus quam impij homines huius ca debitum,
ſæculi inſanientes non ſolum perperam de hoc venerabili de big.
Sacramento ſenſerunt, ſed de more ſuo, prætextu Euan- Eph.5.
gelij libertatem carnis introducentes, multa ab Eccleſiæ Concil.Flor.
Catholicæ ſenſu, & ab Apoſtolorum temporibus proba- ſub Eug. IV.
ta conſuetudine aliena, ſcripto, & verbo aſſeruerunt, non c.ad abolen-
ſine magna Chriſti fidelium iactura; quorum temeritati dam de hær.
ſancta, & vniuerſalis Synodus cupiens occurrere, inſi-
gniores prædictorum ſchiſmaticorum hæreſes, & erro-
res, ne plures ad ſe trahat pernicioſa eorum contagio,
exterminandos duxit, hos in ipſos hæreticos, eorumque
errores decernens anathematiſmos.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

CANON I.

SI quis dixerit, Matrimonium non eſſe verè, & pro- Matth.19.
priè vnum ex ſeptem legis Euangelicæ Sacramentis à Marc.8.
Chriſto Domino inſtitutum, ſed ab hominibus in Eccle- Eph.5.
ſia inuentum, neque gratiam conferre, anathema ſit. c.ad abolen-dam de hær.

CANON II.

Si quis dixerit, licere Chriſtianis plures ſimul habere Matt.19.c.ſi
vxores, & hoc nulla lege diuina eſſe prohibitum, ana- quia 32.d.1.
thema ſit. tot. titul. de ſponſ. duo-rum, c. gau-demus, de diuort.

CANON III.

Si quis dixerit, eos tantùm conſanguinitatis, & affi- Conc. Conſ.
nitatis gradus, qui in Leuitico exprimuntur, poſſe impe- 6. c.88.
dire matrimonium contrahendum, & dirimere contra- Leuit.18. ca.
ctum, nec poſſe Eccleſiam in nonnullis illorum diſpenſa- pietas om-nium30.q.3.

Conc.Tol.2. ca.5. 35. q.2. & 3. per totam, c. non det, de conſang. & affi. inf. c.1.& 5. de ref.matr.

re, aut conſtituere, vt plures impediant,& dirimant,anathema ſit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Eccleſiam non potuiſſe conſtituere impedimenta matrimonium dirimentia, vel in ijs conſtituendis erraſſe, anathema ſit.

CANON V.

c. de illis, cũ ſeq. de diu. ca 1. de infi. delib. de cõſang. & affi. inf.c.7.c.cõmiſſum de ſponſ.

Si quis dixerit, propter hæreſim, aut moleſtam cohabitationem, aut affectatam abſentiam à coniuge, diſſolui poſſe matrimonij vinculum,anathema ſit.

CANON VI.

Si quis dixerit,matrimonium ratum,non conſummatum, per ſolemnem Religionis profeſſionem alterius coniugum non dirimi, anathema ſit.

CANON VII.

Matth.10. Luc.16. 1.Cor.7. cap. placuit, cum multis ſeq.34.q.7. c. de diuort. Concil. Mil. cã.17. Conc. Aph. ca.6.

Si quis dixerit, Eccleſiam errare,cum docuit,& docet, iuxta Euangelicam, & Apoſtolicam doctrinam propter adulterium alterius coniugum matrimonij vinculum non poſſe diſſolui, & vtrumque, vel etiam innocentem, qui cauſam adulterio non dedit, nõ poſſe,altero coniuge viuente, aliud matrimonium contrahere; mœcharique eum,qui dimiſſa adultera,aliam duxerit, & eam, quæ dimiſſo adultero, alij nupſerit,anathema ſit.

CANON VIII.

c.aliter 41.d. c presb.17.d. & per totũ, 7.q.1 per totam ext. qui cle.velvouẽ. per tot.

Si quis dixerit, Eccleſiam errare, cum ob multas cauſas ſeparationem inter coniuges, quo ad torum, ſeu quo ad cohabitationem, ad certum, incertumue tempus fieri poſſe decernit,anathema ſit.

CANON IX.

Conc.Car.4. c.104.

Conc. Matiſcon. cap.4. cum ſim. 1.Co.10.c.1. §.iur.gen. 40 d. cap. inter hæc ſciendũ de pœn.d.2. Matth.10.

Si quis dixerit, Clericos in ſacris Ordinibus conſtitutos,vel Regulares, caſtitatem ſolemniter profeſſos, poſſe matrimonium contrahere, contractumque validum eſſe,non obſtante lege Eccleſiaſtica,vel voto, & oppoſitum nil aliud eſſe, quàm damnare matrimonium: poſſetque omnes contrahere matrimonium,qui non ſentiunt ſe caſtitatis,etiam ſi eam vouerint,habere donum: anathema ſit;cum Deus id rectè petentibus non deneget,nec patiatur nos ſupra id,quod poſſumus,tentari.

CA-

CANON X.

Si quis dixerit, ſtatum coniugalem anteponendum eſſe ſtatui virginitatis, vel cælibatus, & non eſſe melius, ac beatius manere in virginitate, aut cælibatu, quàm iungi matrimonio, anathema ſit.

CANON XI.

Si quis dixerit, prohibitionem ſolemnitatis nuptiarum certis anni temporibus, ſuperſtitionem eſſe tyrannicam, ab ethnicorum ſuperſtitione profectam: aut benedictiones, & alias cæremonias, quibus Eccleſia in illis vtitur, damnauerit, anathema ſit.

CANON XII.

Si quis dixerit, cauſas matrimoniales non ſpectare ad iudices Eccleſiaſticos, anathema ſit.

1. Cor. 7. in fi. c. nuptiæ, 37. q. 1. cap. qui ſi tit. 33. q. 9. ca. commiſſum, de ſponſ. ca. nuptiarum 27. q. 1. cap. ſic enim, §. qui dat. 28. q. 1. Apoc. 14. inf. in c. 10. diffusè. Conc. Later. c. 52. multorum 35. q. 6. c. 1. in fin. de conſangu. & affin. cap. accedentib. de exceſ prel. c. auditis, de præſcrip.

Decretum de Reformatione Matrimonij. Caput I.

TAmetſi dubitandum non eſt, clandeſtina matrimonia libere contrahentium conſenſu facta, rata, & vera eſſe matrimonia, quamdiu Eccleſia ea irrita non fecit, & proinde iure damnandi ſint illi, vt eos ſancta Synodus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata eſſe negant, quique falsò affirmant, matrimonia à filijs familias, ſine conſenſu parentum contracta, irrita eſſe, & parentes ea rata, vel irrita facere poſſe: nihilominus S. Dei Eccleſia ex iuſtiſſimis cauſis illa ſemper deteſtata eſt, atque prohibuit. Verum, cum ſancta Synodus animaduertat, prohibitiones illas propter hominum inobedientiam iam non prodeſſe, & grauia peccata perpendat, quæ ex eiſdem clandeſtinis coniugijs ortum habent, præſertim verò eorum, qui in ſtatu damnationis permanent, dum priore vxore, cum qua clam contraxerant, relicta, cum alia palam contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt: cui malò cum ab Eccleſia, quæ de occultis non iudicat, ſuccurri non poſſit, niſi efficacius aliquod remedium adhibeatur; Idcircò ſacri Lateranenſis Concilij ſub Innocentio III. celebrati, veſtigijs inhærendo, præcipit, vt in poſterum, antequam matrimonium contrahatur, ter

Matrimonium fiat libero cõſenſu, conſenſus parenti non requiritur, c. non omnis, c. honorantur, & c. fin. 32. q. 1. c. aliter, & c. noſtrates, 1. q. 5. ca. videtur, qui matr. acc. poſſ. Concil. Tol. 2. ca. 10. cap. erubeſcat 32. d. In cap 51. & in ca. cum inhibitio, de cland. deſp. c. fin. 31. q. 2.

à pro-

à proprio contrahentium Parocho, tribus continuis diebus feſtiuis in Eccleſia inter Miſſarum ſolemnia publicè denuncietur, inter quos matrimonium ſit contrahendum; quibus denunciationibus factis, ſi nullum legitimum opponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonij in facie Eccleſiæ procedatur; vbi Parochus viro, & muliere interrogatis, & eorum mutuo conſenſu intellecto, vel dicat: *Ego vos in matrimonium coniungo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti*; vel alijs vtatur verbis, iuxta receptum vniuſcuiuſque prouinciæ ritum. Quòd ſi aliquando probabilis fuerit ſuſpicio, matrimonium malitioſè impediri poſſe, ſi tot præceſſerint denunciationes; tunc vel vna tantum denunciatio fiat, vel ſaltem Parocho, & duobus, vel tribus teſtibus præſentibus matrimonium celebretur; deinde ante illius conſummationem denunciationes in Eccleſia fiant; vt ſi aliqua ſubſunt impedimenta, facilius detegantur; niſi Ordinarius ipſe expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciationes remittantur, quod illius prudentiæ, & iudicio ſancta Synodus relinquit. Qui aliter, quàm præſente Parocho, vel alio Sacerdote, de ipſius Parochi, ſeu Ordinarij licentia, & duobus, vel tribus teſtibus matrimonium contrahere attentabunt, eos ſancta Synodus ad ſic contrahendum omninò inhabiles reddit, & huiuſmodi contractus irritos, & nullos eſſe decernit, prout eos præſenti decreto irritos facit, & annullat. Inſuper Parochum, vel alium ſacerdotem, qui cum minore teſtium numero, & teſtes, qui ſine Parocho, vel Sacerdote huiuſmodi contractui interfuerint, necnon ipſos contrahentes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit. Præterea eadem ſancta Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionem ſacerdotalem in templo ſuſcipiendam, in eadem domo non cohabitent: ſtatimque benedictionē à proprio Parocho fieri, neque à quoquam, niſi ab ipſo Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam alij ſacerdoti concedi poſſe: quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela dicenda eſt, vel priuilegio non obſtante.

Matrimonium præſente Parocho, & teſtibus contrahendum.

ca. videtur, 33. q. 1. Coniuges à Parocho benedictionem accipiant, cap. aliter 30. q. 6. Conc. Car. 4. c. 13. c. ſponſus, d. 23. & ea. aliter, & c. ſponſus 30. q. 5. Cal. Pap. ep. 1. vel conditiones, & c. 1. cum multis ſeq. 30. q. 5. c. de coniugali 27. q. 2.

Quod

Quòd ſi quis Parochus, vel alius ſacerdos, ſiue regularis, ſiue ſęcularis ſit, etiamſi id ſibi ex priuilegio, vel immemorabili conſuetudine licere contendat, alterius Parochiæ ſponſos, ſine illorum Parochi licentiam matrimonio coniungere, aut benedicere auſus fuerit, ipſo iure tādiu ſuſpenſus maneat, quamdiu ab Ordinario eius Parochi, qui matrimonio intereſſe debebat, ſeu à quo benedictio ſuſcipienda erat, abſoluatur. Habeat Parochus librum, in quo coniugum, & teſtium nomina, diemque, & locum contracti matrimonij deſcribat, quem diligenter apud ſe cuſtodiat. Poſtremò S. Synodus coniuges hortatur, vt antequam contrahant, vel ſaltem triduo ante matrimonij conſummationem ſua peccata diligenter confiteantur, & ad ſanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum piè accedant. Si quæ prouinciæ alijs vltra prædictas laudabilibus conſuetudinibus, & cæremonijs hac in re vtuntur, eas omninò retineri S. Synodus vehementer optat. Ne verò hæc tam ſalubria præcepta quemquam lateant, Ordinarijs omnibus præcipit, vt cùm primùm potuerint, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari in ſingulis ſuarum Diœceſum Parochialibus Eccleſijs, idque in primo anno quàm ſępiſſimè fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit inſuper, vt huiuſmodi decretum in vnaquaque Parochia ſuum robur poſt triginta dies habere incipiat, à die primæ publicationis, in eadem Parochia factæ, numerandos.

in lib. matrimonia deſcribantur.

Coniuges ante cōſummationem matrimonij cōfiteantur, & Euchariſtiam accipiant.

Caput II.

Docet experientia, propter multitudinem prohibitionum, multoties in caſibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia, in quibus, vel non ſine magno peccato perſeueratur, vel ea non ſine magno ſcandalo dirimuntur. Volens itaque S. Synodus huic incommodo prouidere, & à cognationis ſpiritualis impedimento incipiens, ſtatuit, vt vnus tantum, ſiue vir, ſiue mulier, iuxta ſacrorum Canonum inſtituta, vel ad ſummum vnus, & vna baptizatum de baptiſmo ſuſcipiant, inter quos, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon inter baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem,

Cognatio ſpiritualis, quæ, & inter quos in baptiſmo contrahatur, c. ſci:citatur, cum ſeq. 30. q. 4. ca. non plures, de confecr. d.4. & ca. quamuis, de cogn. ſpirit. in 6. in Catechiſ. de conſecr. d.4. ca. ſup. quib. c. pyſtacrum, & ca. fin. 30. q. 3. c. 8. ſup. eod. & ferè per tot. de cogn. ſpir. c. 1. eo. tit. in 6. Vide inf. bul. S.D.N. Pij V. ſuper declar. huius decr. pag. 268. & eiuſdem declarationem pag. 272. cap. quamuis, de cognat. ſpir. in 6.

trem, ac matrem tantum ſpiritualis cognatio contrahatur. Parochus antequam ad baptiſmum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos ſpectabit, ſciſcitetur, quem, vel quos elegerint, vt baptizatum de ſacro fonte ſuſcipiant, & eum, vel eos tantum ad illum ſuſcipiendum admittat. & in libro eorum nomina deſcribat; doceatque eos, quam cognationem contraxerint, ne ignorantia vlla excuſari valeant. Quod ſi alij, vltra deſignatos, baptizatum tetigerint, cognationem ſpiritualem nullo pacto contrahant, conſtitutionibus in contrarium facientibus non obſtantibus. Si Parochi culpa, vel negligentia ſecus factum fuerit, arbitrio Ordinarij puniatur.

Cognatio, quæ contrahatur in cōfirmatione, c. ad audientiam, & cap. ſponſam, cū ibid. non deſponſ. S. Th. in q. addit. ad 3 q. 55. 2. & Sot. lib 4. ſent. d. 41. q. vnic. art. 1 & 3. in fin.

Vide etiam inf. Bul. S. D. N. Pij V. ſup. declarat. huius decreti, pag. 274.

Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiuſque patrem, & matrem, ac tenentem non egrediatur; omnibus inter alias perſonas huius ſpiritualis cognationis impedimentis omninò ſublatis.

Cognatio, quæ proueniat ex fornicatione, c. quædam, cū multis ſeqq. 32. q 7. & to to tit. de eo, qui cognat. conſang Vx ſuę, vide inf. Bull. S. D. N. Pij V. ſuper declarat. huius decreti, pag. 270. & eiuſdem declarationem pag. 270 c. fi. §. penult. de clar. deſp. Clem. vnic. de conſang. & affin

Caput III.

IVſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum, vbi ſponſalia quacumque ratione valida non erunt, Sancta Synodus prorſus tollit: vbi autem valida fuerint, primum gradum non excedant; quoniam in vlterioribus gradibus, iam non poteſt huiuſmodi prohibitio abſque diſpendio obſeruari.

Caput IV.

PRæterea Sancta Synodus, eiſdem, & alijs grauiſſimis de cauſis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractum inducitur, & matrimonium poſtea factum dirimit, ad eos tantum, qui in primo, & ſecundo gradu coniunguntur, reſtringit; in vlterioribus vero gradibus ſtatuit, huiuſmodi affinitatem matrimonium poſtea contractum non dirimere.

Matrimoniū quando, & quomodo ſeparetur, c. fi. de immunit.

Caput V.

SI quis intra gradus prohibitos ſcienter matrimonium contrahere præſumpſerit, ſeparetur, & ſpe diſpenſationis conſequendæ careat, idque in eo multo magis locum habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, ſed etiam conſummare auſus fuerit. Quòd ſi igno-

rantet

nter id fecerit, ſi quidem ſolemnitates requiſitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eiſdem ſubijciatur enis. Non enim dignus eſt, qui Eccleſiæ benignita m facilè experiatur, cuius ſalubria præcepta temere ntempſit. Si verò ſolemnitatibus adhibitis impedi entum aliquod poſtea ſubeſſe cognoſcatur, cuius ille obabilem ignorantiam habuit: tunc facilius cum eo, gratis diſpenſari poterit. In contrahendis matrimoijs, vel nulla omninò detur diſpenſatio, vel rarò, idque causa, & gratis concedatur. In ſecundo gradu nunuam diſpenſetur, niſi inter magnos Principes, & ob pulicam cauſam.

eccleſ.c.quiā fruſtra, de vſu.

In matrimonio quādo diſpenſandum.

Caput VI.

DEcernit Sancta Synodus, inter raptorem, & raptam, quandiu ipſa in poteſtate raptoris manſerit, nulam poſſe conſiſtere matrimonium. Quod ſi rapta à raptore ſeparata, & in loco tuto, & libero conſtituta, illum n virum habere conſenſerit, eam raptor in vxorem habeat: & nihilominus raptor ipſe, ac omnes illi conſilium, uxilium, & fauorem præbentes, ſint ipſo iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumque dignitatum incapaces: & ſi Clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur prætereà raptor mulierem raptam, ſiue eam in vxorem duxerit, ſiue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

Matrimoniū inter raptorem, & raptā nullum, & eorum pœnæ, c fin. de rapt. c. puellis 32.q.2. Conc. Chal. c.27. Conc. Vvor. c.27 Exo. 21. c.2. de adult.

Caput VII.

MVlti ſunt, qui vagantur, & incertas habent ſedes, & vt improbi ſunt ingenij, prima vxore relicta, aliam, & plerumque plures, illa viuente, diuerſis in locis ducunt: cui morbo cupiens ſancta Synodus occurrere, omnes, ad quos ſpectat, paternè monet, nè hoc genus hominum vagantium ad matrimonium facilè recipiant: magiſtratus etiam ſæculares hortatur, vt eos ſeuerè coerceant. Parochis autem præcipit, ne illorum matrimonijs interſint, niſi prius diligentem inquiſitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Vaghi ad matrimoniū non recipiēdi.

Concil. Col. par.7.c.45. Rom.8.

Caput VIII.

Concubinariorum pœna. Infr. Seſſ. 15. c. 14. de ref. Conc. Rom. ſub Nicol. I. in fin.

GRaue peccatum eſt, homines ſolutos cõcubinas habere; grauiſſimum verò, & in huius magni ſacramenti ſingularem contemptum admiſſum, vxoratos quoque in hoc damnationis ſtatu viuere, ac audere eas quandoque domi, etiam cum vxoribus alere, & retinere. Quare, vt huic tanto malo ſancta Synodus opportunis remedijs prouideat: ſtatuit huiuſmodi concubinarios tam ſolutos, quàm vxoratos, cuiuſcumque ſtatus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſi poſtquam ab Ordinario, etiam ex officio, ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, ſeque ab earum conſuetudine non ſeiunxerint, excommunicatione feriendos eſſe, à qua non abſoluantur, donec re ipſa, admonitioni factæ paruerint. Quòd ſi in concubinatu per annum, cenſuris neglectis, permanſerint, contra eos ab Ordinario ſeuerè pro qualitate criminis procedatur. Mulieres, ſiue coniugatæ, ſiue ſolutæ, quæ cum adulteris, ſeu concubinarijs publicè viuunt, ſi ter admonitæ non paruerint, ab Ordinarijs locorum, nullo etiam requirente, ex officio grauiter pro modo culpæ puniantur, & extra oppidum, vel Diœceſim, ſi id eiſdem Ordinarijs videbitur, inuocato, ſi opus fuerit, brachio ſæculari, eijciantur: alijs pœnis contra adulteros, & concubinarios inflictis, in ſuo robore permanentibus.

Caput IX.

Matrimonij libertas non impedienda, c. cum locũ, c. requiſiuit, & c. Gemma, de ſponſal. c. fin. in fin. 31. q. 2. & c. fin. 36. q. ...

ITa plerumque temporalium Dominorum, ac Magiſtratuũ mentis oculos terreni affectus, atq; cupiditates excæcant, vt viros, & mulieres ſub eorũ iuriſdictione degentes, maximè diuites, vel ſpem magnæ hæreditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitos contrahere, quos ipſi Domini, vel Magiſtratus illis præſcripſerint. Quare, cum maximè nefarium ſit, matrimonij libertatem violare, & ab eis iniurias naſci, à quibus iura expectantur; præcipit S. Synodus omnibus cuiuſcũque gradus, dignitatis, & conditionis exiſtant, ſub anathematis pœna, quam ipſo facto incurrant, ne quouis modo directè, vel indirectè ſubditos ſuos, vel quoſcumque alios cogant, quo minùs liberè matrimonia contrahant.

Caput X.

AB Aduentu Domini noſtri Ieſu Chriſti vſque in diẽ Epiphaniæ, & à feria quarta Cinerum vſque ad octauam Paſchatis incluſiuè, antiquas ſolemnium nuptiarum prohibitiones diligenter ab omnibus obſeruari ſancta Synodus præcipit: in alijs verò temporibus nuptias ſolemniter celebrari permittit: quas Epiſcopi, vt ea, qua decet, modeſtia, & honeſtate fiant, curabunt: ſancta enim res eſt matrimonium, & ſanctè tractandum. Concil. Laodic. can. 52. Concil. Saleguſtad. c. 3.

Decretum de Reformatione.

EAdem ſacroſancta Synodus reformationis materiam proſequens, hæc in præſenti Seſſione ſtatuenda decernit.

Caput I.

SI in quibuſlibet Eccleſiæ gradibus prudenter, ſcienterque curandum eſt, vt in Domini domo nihil ſit inordinatum, nihilque præpoſterum: multo magis elaborandum eſt, vt in electione eius, qui ſupra omnes gradus conſtituitur, non erretur: nam totius familiæ Domini ſtatus, & ordo nutabit, ſi quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vnde etſi aliàs ſancta Synodus de promouendis ad Cathedrales, & ſuperiores Eccleſias nonnulla vtiliter decreuit: hoc tamen munus huiuſmodi eſſe cenſet, vt, ſi pro rei magnitudine expendatur, nunquam ſatis cautum de eo videri poſſit. Itaque ſtatuit, vt, cùm primùm Eccleſia vacauerit, ſupplicationes, ac preces publicè, priuatimque habeantur, atque à Capitulo per Ciuitatem, & Diœceſim indicantur; quibus Clerus, populuſque bonum à Deo paſtorem valeat impetrare. Omnes verò, & ſingulos, qui ad promotionem præficiendorum, quodcumque ius, quacumque ratione, à Sede Apoſtolica habent, aut alioquin operam ſuam præſtant, nihil in ijs pro præſenti temporum ratione innouando, hortatur, & monet, vt in primis meminerint, nihil ſe ad Dei gloriam, & populorum ſalutem vtilius poſſe facere, quã ſi bonos paſtores, & Eccleſiæ gubernandæ idoneos promoueri Supr. de ref. Seſſ. 6. c. 1. Seſſ. 7. c. 1. Seſſ. 22. c. 2. de ref.

moueri ſtudeant:eoſque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare,niſi quos digniores,& Eccleſiæ magis vtiles ipſi iudicauerint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium ſuggeſtionibus,ſed eorum exiſtentibus meritis,præfici diligenter curauerint,& quos ex legitimo matrimonio natos,& vita,ætate,doctrina,atque alijs omnibus qualitatibus præditos ſciant, quæ iuxta Sacros Canones, & Tridentinæ huius Synodi decreta requirũtur. Quoniam verò in ſumendo de prædictis omnibus qualitatibus graui, idoneoque bonorum,& doctorum virorum teſtimonio,non vniformis ratio vbique ex nationum, populorum, ac morum varietate poteſt adhiberi; mandat Sancta Synodus, vt in prouinciali Synodo per Metropolitanum habenda, præſcribatur quibuſque locis,& prouincijs propria examinis,ſeu inquiſitionis,aut inſtructionis faciendæ forma,Sanctiſſimi Romani Pontificis arbitrio approbanda, quæ magis eiſdem locis vtilis, atque opportuna eſſe videbitur: ita tamen, vt cum deinde hoc examen,ſeu inquiſitio de perſona promouenda perfecta fuerit, ea in inſtrumentum publicum redacta, cum toto teſtimonio, ac profeſſione fidei ab eo facta, quam primùm ad Sanctiſs. Rom. Pontif. omninò tranſmittatur, vt ipſe Summus Pontifex, plena totius negotij, ac perſonarum notitia habita, pro gregis Dominici commodo de illis, ſi idonei per examen, ſeu per inquiſitionem factam reperti fuerint,Eccleſijs poſſit vtilius prouidere. Omnes verò inquiſitiones, informationes, teſtimonia, ac probationes, quæcumque de promouendi qualitatibus, & Eccleſiæ ſtatu à quibuſcumque, etiam in Romana Curia,habitæ, per Cardinalem, qui relationem facturus erit in Conſiſtorio, & alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipſa Cardinalis relatoris, & trium Cardinalium ſubſcriptione roboretur,in qua ipſi ſinguli quatuor Cardinales affirment, ſe adhibita accurata diligentia, inueniſſe promouendos qualitatibus à iure,& ab hac Sancta Synodo requiſitis, præditos: ac certò exiſtimare ſub periculo ſalutis æternæ, idoneos eſſe, qui Eccleſijs præficiantur; ita vt relatione in vno Conſiſtorio facta,

cap. cum in cunctis,& c. cum nobis olim,de elec. Concil. Lat. ſub Leo X. de ref.Curiæ in princ.

Seſſ. 9. cum alij ſup. ſeſſ. 22. de refor, cap,2.

S.D. N. Pius IV. in Bulla ſuper forma iuram. prof. fidei infra pag. 109.

In dictis locis.

facta, quo maturius interea de ipſa inquiſitione cognoſci poſſit, in aliud Conſiſtorium iudicium differatur, niſi aliud Beatiſſimo Pontifici videbitur expedire. Ea verò omnia, & ſingula, quæ de Epiſcoporum præficiendorum vita, ætate, doctrina, & cæteris qualitatibus aliàs in eadem Synodo conſtituta ſunt, decernit eadem etiam in creatione Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, etiam ſi Diaconi ſint, exigenda, quos ſanctiſſimus Romanus Pontifex ex omnibus Chriſtianitatis nationibus, quantum commodè fieri poterit, prout idoneos repererit, aſſumet. Poſtremò eadem Sancta Synodus, tot grauiſſimis Eccleſiæ incommodis commota, non poteſt non commemorare nihil magis Eccleſiæ Dei eſſe neceſſarium, quàm vt Beatiſſimus Romanus Pontifex, quam ſollicitudinem vniuerſæ Eccleſiæ ex muneris ſui officio debet, eam hic potiſſimum impendat, vt lectiſſimos tantùm ſibi Cardinales adſciſcat, & bonos maximè, atque idoneos Paſtores ſingulis Eccleſijs præficiat, idque eo magis, quod ouium Chriſti ſanguinem, quæ ex malo negligentium, & ſui officij immemorum Paſtorum regimine peribunt, D.N. Ieſus Chriſtus de manibus eius ſit requiſiturus.

Sup. Seſſ. 6. & 7. ca. 1. de ref. & Seſſ. 22. cap. 2. de ref. & Seſſ. 23. de ſacr. ord de ref.

Supr. Seſſ. 6. c. 1. de ref.

Act. 26. ca. Eph. 42. d. ſup. Seſ. 6. de ref c. 8.

Caput II.

PRouincialia Concilia, ſicubi omiſſa ſunt pro moderandis moribus, corrigendis exceſſibus, controuerſijs componendis, alijſque ex ſacris Canonibus permiſſis renouentur. Quare Metropolitani per ſeipſos, ſeu illis legitimè impeditis, Coepiſcopus antiquior intra annum ad minus à fine præſentis Concilij, & deinde quolibet ſaltem triennio poſt Octauam Paſchæ Reſurrectionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, ſeu alio commodiori tempore pro more Prouinciæ, non prætermittat Synodum in prouincia ſua cogere: quo Epiſcopi omnes, & alij, qui de iure, vel conſuetudine intereſſe debent, exceptis ijs, quibus cum imminenti periculo transfretandum eſſet, conuenire omninò teneantur. Nec Epiſcopi comprouinciales prætextu cuiuslibet conſuetudinis ad Metropolitanam Eccleſiam in poſterum accedere inuiti compellantur. Itidem Epiſcopi, qui nulli Archiepiſcopo ſubijciuntur,

Concil. prouincialia renouanda, & quon. Conc. ſol. 3. ca. 18. ca. concilia. 17. diſt. c. de Concilijs, & cap. propter Eccleſiaſticas cum ſeq. 18. diſt ca. ſicut olim, de acc.

Conc. Arel. 3. c. 1.

Conc. Later. ſub Leo X. Seſſ 10. Syn. Greg. ca. 18. Conc. Nic. c. 5. Conc. Au. c. 10. Inf. ſeſ. 25. c. 2. de ref.

Conc. Tarr. c.8.& Conc. Agat.c.71.& c. ſicut olim de acc c annis,cum ſeq. 4.diſt. Diſt.18. ferè per totam. Conc.Aur.5. ca.18. Conc. Tarr. ca 7. Conc.Conſ. 6.c 8. Conc.Aur.5. cap.1.ſi quis autem cum ſeq.18. d ſt. Conc Tol.c. 35 Viſitationes quomodo fieri debeat,& quādo, & à quibus.

tur, aliquem vicinum Metropolitanum ſemel eligant, in cuius Synodo prouinciali cum alijs intereſſe debeant, & quæ ibi ordinata fuerint, obſeruent, ac obſeruari faciant. In reliquis omnibus eorum exemptio, & priuilegia ſalua, atque integra maneant. Synodi quoque Diœceſanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui aliàs, ceſſante exemptione, intereſſe deberent, nec Capitulis generalibus ſubduntur, accedere teneantur; ratione tamen Parochialium, aut aliarum ſæcularium Eccleſiarum etiam annexarum, debeant ij, qui illarum curam gerunt, quicumque illi ſint, Synodo intereſſe. Quòd ſi in his tàm Metropolitani, quàm Epiſcopi, & alij ſupraſcripti negligentes fuerint, pœnas ſacris Canonibus ſancitas incurrant.

Caput III.

PAtriarchæ, Primates, Metropolitani, & Epiſcopi propriam Diœceſim per ſeipſos, aut ſi legitimè impediti fuerint, per ſuum generalem Vicarium, aut Viſitatorem, ſi quotannis totam propter eius latitudinem viſitare non poterunt, ſaltem maiorem eius partem, ita tamen, vt tota biennio per ſe, vel Viſitatores ſuos compleatur, viſitare non prætermittant. A Metropolitanis verò, etiam poſt plenè viſitatam propriam Diœceſim, nō viſitentur Cathedrales Eccleſiæ, neque Diœceſes ſuorum comprouincialium, niſi cauſa cognita, & probata in Concilio prouinciali. Archidiaconi autem, Decani, & alij inferiores, in ijs Eccleſijs, vbi hactenus viſitationem exercere legitimè conſueuerunt, debeant quidem, aſſumpto Notario, de conſenſu Epiſcopi deinceps per ſeipſos tantum ibidem viſitare. Viſitatores etiam à Capitulo deputandi, vbi Capitulum ius viſitandi habet, prius ab Epiſcopo approbentur: ſed non ideò Epiſcopus, vel eo impedito, eius Viſitator eaſdem Eccleſias ſeorſum ab his viſitare prohibeatur: cui ipſi Archidiaconi, vel alij inferiores, viſitationis factæ infra menſem rationem reddere, & depoſitiones teſtium, ac integra acta ei exhibere teneantur: non obſtantibus quacumque conſuetudine, etiam immemorabili, atque exemptionibus, & priuile-

ca.2. §.ſanè, de cenſib. in 6. § Florentinum 87. d.

uilegijs quibuſcumque. Viſitationem autem omnium iſtarum præcipuus ſit ſcopus, ſanam, orthodoxamque doctrinam, expulſis hæreſibus, inducere, bonos mores tueri, prauos corrigere, populum cohortationibus, & admonitionibus ad religionem, pacem, innocentiamque accendere, cætera, prout locus, tempus, & occaſio feret, ex viſitantium prudentia ad fidelium fructum conſtituere. Quæ vt facilius feliciuſque ſuccedant, monentur prædicti omnes, & ſinguli, ad quos viſitatio ſpectat, vt paterna charitate, Chriſtianoque zelo omnes amplectantur, ideoque modeſto contenti æquitatu, famulatuque ſtudeant quàm celerrimè, debita tamen cum diligentia, viſitationem ipſam abſoluere. Itemque caueant, ne inutilibus ſumptibus cuiquam graues, oneroſivè ſint, neve ipſi, aut quiſquam ſuorum quidquam procurationis cauſa pro viſitatione, etiam teſtamentorum ad pios vſus, præter id, quod ex relictis pijs iure debetur, aut alio quouis nomine, nec pecuniam, nec munus quodcumque ſit, etiam qualitercumque offeratur, accipiant: non obſtante quacumque conſuetudine etiam immemorabili; exceptis tamen victualibus, quæ ſibi, ac ſuis frugaliter, moderateque pro temporis tantum neceſſitate, & non vltra, erunt miniſtranda. Sit tamen in optione eorum, qui viſitantur, ſi malint ſoluere, id quod erat ab ipſis antea ſolui, certa pecunia taxata, conſuetum, an verò prædicta victualia ſubminiſtrare, ſaluo item iure conuentionum antiquarum cum monaſterijs, alijſve pijs locis, aut Eccleſijs non Parochialibus inito: quod illæſum permaneat. In ijs verò locis, ſeu Prouincijs, vbi conſuetudo eſt, vt nec victualia, nec pecunia, nec quidquam aliud à viſitatoribus accipiatur, ſed omnia gratis fiant, ibi id obſeruetur. Quod ſi quiſquam (quod abſit) aliquid amplius in ſupradictis omnibus caſibus accipere præſumpſerit, is præter dupli reſtitutionem intra menſem faciendam, alijs etiam pœnis, iuxta Conſtitutionem Concilij generalis Lugdunen. quæ incipit, *Exigit*, necnon, & alijs pœnis in Synodo prouinciali arbitrio Synodi abſque vlla ſpe veniæ mulctetur. Patroni verò in ijs, quæ ad Sacramentorum admi-

Conc. Brac. 2. c. 2.
Concil. Ticin. verſ. ſtatuimus etiam ne Epiſcopi, c. cauẽdum, & c. inter cætera 10. q. 3. & cap. cum Apoſtolos, de cenſib. c. exigit, de cenſib. in 6.

ex. exigit, de cenſib. in 6.

adminiſtrationem ſpectant, nullatenus ſe præſumant ingerere, neque viſitationi ornamentorum Eccleſiæ, aut bonorum ſtabilium, ſeu fabricarum prouentibus immiſceant, niſi quatenus id eis ex inſtitutione, ac fundatione competat; ſed Epiſcopi ipſi hæc faciant, & fabricarum redditus in vſus Eccleſiæ neceſſarios, & vtiles, prout ſibi expedire magis viſum fuerit, expendi curent.

Sup. Seſſ. 22. cap. 9. de ref. & cap. 8. 10. 9. 3.

Caput IV.

Prædicationis munus, proprium Epiſcoporum. Sup. Seſ. 5. de ref. c. 2. Cõc. Cart. 1. c. 10. Conc. Rhe. ca. 14. c. Epiſcopus nulla rei. 88. d. Conc. Arel. ca. 10. Conc. Lat. ſub In. III. ca. 10. ca. inter cętera, de offic. ord. Conc. Mag. c. 25. Sy Gre. 49. ca. non liceat 95. d. ca. excommun. 5. quia verò, de hæret. Supr. Seſſ. 5. ca. 2. de ref.

PRædicationis munus, quod Epiſcoporum præcipuum eſt, cupiens ſancta Synodus, quo frequentius poſſit ad fidelium ſalutem exerceri, Canones, aliàs ſuper hoc editos, ſub felic. record. Paulo III. aptius præſentium temporum vſui accommodando, mandat, vt in Eccleſia ſua ipſi per ſe, aut ſi legitimè impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus aſſument: in alijs autem Eccleſijs per Parochos, ſiue ijs impeditis, per alios ab Epiſcopo impenſis eorum, qui eas præſtare vel tenentur, vel ſolent, deputandos in ciuitate, aut in quacumque parte Diœceſis cenſebunt expedire, ſaltem omnibus Dominicis, & ſolemnibus diebus feſtis; tempore autem Ieiuniorum Quadrageſimæ, & Aduentus Domini quotidiè, vel ſaltem tribus in hebdomada diebus, ſi ita oportere duxerint, Sacras Scripturas, Diuinamque legem annuncient, & alias, quotieſcumque id opportunè fieri poſſe iudicauerint. Moneatque Epiſcopus populum diligenter, teneri vnumquemque Parochiæ ſuæ intereſſe, vbi commodè id fieri poteſt, ad audiendum verbum Dei. Nullus autem ſæcularis, aut Regularis, etiam in Eccleſijs ſuorum Ordinum, contradicente Epiſcopo prædicare præſumat. Ijdem etiam ſaltem Dominicis, & alijs feſtiuis diebus pueros in ſingulis Parochijs fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes, diligenter ab ijs, ad quos ſpectabit, doceri curabunt; & ſi opus ſit, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas compellent; non obſtantibus priuilegijs, & conſuetudinibus. In reliquis ea, quæ de prædicationis munere ſub eodem Paulo III. decreta fuerunt, ſuum robur obtineant.

Sup. Seſſ. 5. de ref.

Ca-

Caput V.

CAuſæ criminales grauiores contra Epiſcopos, etiam hæreſis (quod abſit) quæ depoſitione, aut priuatione dignæ ſunt, ab ipſo tantum Summo Romano Pontifice cognoſcantur, & terminentur. Quod ſi eiuſmodi ſit cauſa, quæ neceſſariò extra Romanam Curiam ſit committenda: nemini prorſus ea committatur, niſi Metropolitanis, aut Epiſcopis, à Beatiſſimo Papa eligendis. Hæc verò commiſſio, & ſpecialis ſit, & manu ipſius Sanctiſſimi Pontificis ſignata, nec vnquam plus his tribuat, quàm vt ſolam facti inſtructionem ſumant, proceſſumque conficiant, quam ſtatim ad Romanum Pontificem tranſmittant, reſeruata eidem Sanctiſſimo ſententia definitiua. Cætera alias ſub felic. rec. Iulio III. ſuper his decreta, necnon & Conſtitutio ſub Innocentio III. in Concilio generali, quæ incipit, *Qualiter, & quando*, quam ſancta Synodus in præſenti innouat, ab omnibus obſeruetur. Minores verò criminales cauſæ Epiſcoporum in Concilio tantum prouinciali cognoſcantur, & terminentur, vel à deputandis per Concilium prouinciale.

e. ad abolendam, & c. ex coniecemus ambi. §. dãnati verò, de hæret. & ca. quo iure. 5. diſt.

Sup. Seſſ. 11. de ref. cap. 6. extr. de accuſ. ca. qualiter, & quãdo, il 2.

Caput VI.

LIceat Epiſcopis in irregularitatibus omnibus, & ſuſpenſionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentioſum, diſpenſare, & in quibuſcumque caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, delinquentes quoſcumque ſibi ſubditos in Diœceſi ſua per ſeipſos, aut Vicarium, ad id ſpecialiter deputandum, in foro conſcientię gratis abſoluere, impoſita pœnitentia ſalutari. Idem & in hæreſis crimine in eodem foro conſcientiæ eis tantùm, nõ eorũ Vicarijs, ſit permiſsũ.

Epiſcopi in quibus cauſis diſpenſare poſſint, c. miror, & ca. contumaces 50. d. c. erga, 1. q. 1. ca. at ſi cle. 1. de iud. & ca. nuper de ſent. excom. c. ſacro. de ſent. excom.

Caput VII.

VT fidelis populus ad ſuſcipienda Sacramenta maiori cum reuerentia, atque animi deuotione accedat, præcipit ſancta Synodus Epiſcopis omnibus, vt nõ ſolum cum hæc per ſeipſos erunt populo adminiſtranda, prius illorum vim, & vſum pro ſuſcipientium captu explicent, ſed etiam idem à ſingulis Parochis piè, prudenterque,

Infr Seſſ.fin. in prin. ſup. Seſſ.22. de ſacrif. Miſſæ cap.8.

etiam lingua vernacula, ſi opus ſit, & commodè fieri poterit, ſeruari ſtudeant iuxta formam à ſancta Synodo in Catecheſi, ſingulis Sacramentis præſcribendam, quam Epiſcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atque à Parochis omnibus populo exponi curabunt; necnon vt inter Miſſarum ſolemnia, aut diuinorum celebrationem ſacra eloquia, & ſalutis monita eadem vernacula lingua ſingulis diebus feſtis, vel ſolemnibus, explanent, eademque in omnium cordibus, poſtpoſitis inutilibus quæſtionibus, inſerere, atque eos in lege Domini erudire ſtudeant.

Caput VIII.

1. Tim 5.ca. ſed illud 45. in ca. ſi peccauerit, verſ. ergo 2.q.1.

Apoſtolus monet, publicè peccantes palam eſſe corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conſpectu crimen commiſſum fuerit, vnde alios ſcandalo offenſos, commotoſque fuiſſe, non ſit dubitandum: huic condignam pro modo culpæ pœnitentiam publicè iniungi oportet, vt quos exemplo ſuo ad malos mores prouocauit, ſuæ emendationis teſtimonio ad rectam reuocet vitam. Epiſcopus tamen publicæ hoc pœnitentię genus in aliud ſecretum poterit commutare, quando ita magis iudicauerit expedire. In omnibus etiam Cathedralibus Eccleſijs, vbi id commodè fieri poterit, pœnitentiarius aliquis cum vnione præbendæ proximè vacaturæ, ab Epiſcopo inſtituatur, qui Magiſter ſit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel iure Canonico, & annorum quadraginta, ſeu aliàs qui aptior pro loci qualitate reperiatur, qui dum Confeſſiones in Eccleſia audiet, interim præſens in choro cenſeatur.

ca. pœnitentes, & ca. in capite, cum ſeq.20.diſt.

Caput IX.

Sup. ſeſ.6.de refor.ca.4.& Seſſ 7.de ref. c.8.& ſeſ.21. de ref.c.9.

QVæ aliàs ſub felicis record. Paulo III. & nuper ſub Beatiſſimo Domino Noſtro Pio IV. in hoc eodem Concilio de adhibenda ab ordinarijs diligentia in beneficiorum, etiam exemptorum viſitatione conſtituta ſunt, eadem etiam in ijs Eccleſijs ſæcularibus obſeruentur, quæ in nullius Diœceſi eſſe dicuntur; vt ab Epiſcopo, cuius Cathedralis Eccleſia eſt proximior, ſi id conſtet, alioquin ab eo, qui ſemel in Concilio Prouinciali à Prælato loci illius electus fuerit, tanquam Sedis Apoſtolicæ dele-

lega-

legato, viſitentur: non obſtantibus priuilegijs,& conſuetudinibus quibuſcumque, etiam immemorabilibus.

Caput X.

EPiſcopi, vt aptius quem regunt populum, poſſint in officio, atque obedientia continere: in omnibus ijs, quæ ad viſitationem, ac morum correctionem ſubditorum ſuorum ſpectant, ius, & poteſtatem habeant, etiam tanquam Apoſtolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderandi, puniendi, & exequendi, iuxta Canonum ſanctiones, quæ illis ex prudentia ſua pro ſubditorum emendatione, ac Diœceſis ſuæ vtilitate neceſſaria videbuntur. Sup. Seſſ. 12. de ref. cap. 1. & Seſſ 13. de ref. c. 1. Nec in his, vbi de viſitatione, aut morum correctione agitur, exemptio, aut vlla inhibitio, appellatio, ſeu querela, etiam ad Sedem Apoſtolicam interpoſita, executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut iudicata fuerint, quoquo modo impediat, aut ſuſpendat.

Caput XI.

QVoniam priuilegia, & exemptiones, quæ varijs titulis pleriſque conceduntur, hodie perturbationem Sup. Seſſ. 6. cap. 3. in Epiſcoporum iuriſdictione, excitare, & exemptis occaſionem laxioris vitæ præbere dignoſcuntur, decernit ſancta Synodus, vt ſi quando iuſtis, grauibus, & ferè neceſſarijs ſuadentibus cauſis, aliquos honorarijs titulis Protonotariatus, Acolythatus, Comitis Palatini, Capellani Regij, aut alijs huiuſmodi in Romana Curia, vel extra inſignibus decorandos eſſe placuerit, necnon alios, cuicumque monaſterio oblatos, vel quomodocumque addictos, aut ſub nomine ſeruientium militijs, ſeu monaſterijs, hoſpitalibus, Collegijs, aut quocumque alio titulo aſſumi; nihil ex ijs priuilegijs detractum eſſe Ordinarijs intelligatur, quo minus ij, quibus ea iam conceſſa ſunt, vel c. cum capel. extr. de priu. in poſterum concedi contigerit, ipſis Ordinarijs tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatis, plenè in omnibus, & quo ad Capellanos regios iuxta Conſtit. Innoc. III. quæ incipit, *Cum Capellæ*, ſubiecti exiſtant: exceptis tamen ijs, qui prædictis locis, aut militijs actu ſeruiunt, & intra eorum ſepta, ac domos reſident; ſubque eorum obedientia viuunt, ſiue ijs, qui legitimè, & ſecundum regulam earun-

ca. diuina, de priuil. in extrau. commun.

dem Militiarum profeſſionem fecerint, de qua Ordinario conſtare debeat: non obſtantibus priuilegijs quibuſcumque, etiam Relig. S. Io. Hieroſolymitani, & aliarum militiarum. Quæ verò priuilegia reſidentibus in Curia Romana, vigore Eugenianæ Conſtitutionis, aut familiaritatis Cardinalibus competere ſolent; ea in ijs, qui beneficia Eccleſiaſtica obtinent, ratione prædictorum beneficiorũ minimè intelligantur: ſed Ordinarij iuriſdictioni ſubiecti permaneant, non obſtantibus quibuſcumq. inhibitionibus.

Caput XII.

e. licet, e. non cum ſeq. de cler. in 6. c. 1. de ref. c. cum in cunctis, de elect. Cle. 1. epiſt. 1. ad Iac. & epiſt 3. Anaclet. epiſt. 1. cap. Diaconi 92. d. & cap. 24. hæc de offic. Arch.

CVm dignitates in Eccleſijs præſertim cathedralibus, ad conſeruandam, augendamque Eccleſiaſticam diſciplinam fuerint inſtitutæ, vt qui eas obtinerent, pietate præcellerent, alijſque exemplo eſſent, atque Epiſcopos opere, & officio iuuarent; meritò qui ad eas vocantur, tales eſſe debent, qui ſuo muneri reſpondere poſſint. Nemo igitur deinceps ad dignitates quaſcumque, quibus animarum cura ſubeſt, promoueatur, niſi qui ſaltem 25. ſuæ ætatis annum attigerit, & in Clericali ordine verſatus, doctrina ad ſuum munus exequendum neceſſaria, ac morum integritate commendetur, iuxta Conſtitutione Alexandri III. in Concilio Lateranenſi promulgatam, quæ incipit, *Cum in cunctis.* Archidiaconi etiam, qui oculi dicuntur Epiſcopi, ſint in omnibus Eccleſijs, vbi fieri poterit, Magiſtri in Theologia, ſeu Doctores, aut Licentiati in iure Canonico. Ad cæteras autem dignitates, vel perſonatus, quibus animarum cura nulla ſubeſt, Clerici alioquin idonei, & 22. ann. non minores adſciſcantur. Prouiſi etiam de beneficijs quibuſcumque, curam animarum habentibus, teneantur à die adeptæ poſſeſſionis, ad minus intra duos menſes in manibus ipſius Epiſcopi, vel, eo impedito, coram generali eius Vicario, ſeu Officiali Orthodoxæ ſuę fidei publicam facere profeſſionem, & in Romanæ Eccleſiæ obedientia ſe permanſuros ſpondeant, ac iurent. Prouiſi autem de Canonicatibus, & dignitatibus in Eccleſijs Cathedralibus, non ſolum coram Epiſcopo, ſeu eius officiali, ſed etiam in Capitulo id facere teneantur: alioquin prædicti omnes prouiſi, vt ſupra, fru-

Infr. in Bul. S. D. N. Pij IV. ſuper formam iuram. prof. fidei.

Ctus

ctus non faciant ſuos, nec illis poſſeſſio ſuffragetur. Neminem etiam deinceps ad dignitatem, Canonicatum, aut portionem recipiant, niſi qui eo ordine ſacro aut ſit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infra tempus à iure, & ab hac ſancta Synodo ſtatutum, initiari valeat. In omnibus verò Eccleſijs Cathedralibus, omnes Canonicatus, ac portiones, habeant annexum Ordinem Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Epiſcopus autem cum conſilio Capituli deſignet, ac diſtribuat, prout viderit expedire, quibus quiſque ordo ex ſacris annexus in poſterum eſſe debeat: ita tamen, vt dimidia ſaltem pars Presbyteri ſint; cæteri verò Diaconi, aut Subdiaconi. Vbi verò conſuetudo laudabilior habet, vt plures, vel omnes ſint Presbyteri, omninò obſeruetur. Hortatur etiam ſancta Synodus, vt in prouincijs, vbi id commodè fieri poteſt, dignitates omnes, & ſaltem dimidia pars Canonicatuum in Cathedralibus Eccleſijs, & Collegiatis inſignibus conferantur tantùm Magiſtris, vel Doctoribus; aut etiam Licentiatis in Theologia, vel iure Canonico.

ext. de ſumma Trin. & fide Cath. per tot. ca licet can. & c. cum ex eo, de elect. in 6. Supr. Seſſ. 7. de ref. ca 12. c. 3. cum ſeq. ext. de ætat. & qual. ca. in Eccleſ. ext. de conſ.

Præterea, obtinentibus in eiſdem Cathedralibus, aut Collegiatis, dignitates Canonicatus, præbendas, aut portiones, non liceat vigore cuiuslibet ſtatuti, aut conſuetudinis vltra tres menſes ab eiſdem Eccleſijs quolibet anno abeſſe: ſaluis nihilominus earum Eccleſijs conſtitutionibus, quæ longius ſeruitij tempus requirunt: alioquin anno primo priuetur vnuſquiſq; dimidia parte fructuū, quos ratione etiam præbendæ, ac reſidentiæ fecit ſuos. Quod ſi iterum eadem fuerit vſus negligentia, priuetur omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit. Creſcente verò contumacia, contra eos, iuxta Sacrorum Canonum Conſtitutiones, procedatur. Diſtributiones verò, qui ſtatis horis interfuerint, recipiant: reliqui, quauis colluſione, aut remiſſione excluſa, his careant iuxta Bonifacij VIII. decretum, quod incipit, *Conſuetudinem*, quod ſancta Synodus in vſum reuocat, non obſtantibus quibuſcumque ſtatutis, & conſuetudinibus. Omnes verò diuina per ſe, & non per ſubſtitutos, compellantur

Supr. Seſſ. 23. de ref. c. 1.

Sup. Seſſ. 5. 6. 1. de ref. c. 1. de cler. non reſid.

obire

c. licet, & ca. extirpandæ, §. qui verò, de præbendis, quia non nulli, de cl. non reſid. Concil. Tur. cap. 8. Conc. Aga cap. 55. qui incipit Epiſc è Epiſcopum 34. d. tot. tit. de vita, & hon. cle extra in 6. & in Cle.

obire officia, & Epiſcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, adſiſtere, & inſeruire, atque in Choro ad pſallendum inſtituto, hymnis, & Canticis Dei nomen reuerenter, diſtinctè, deuotèque laudare. Veſtitu inſuper decenti, tam in Eccleſia, quàm extra aſſiduè vtantur, ab illicitiſque venationibus, aucupijs, choreis, tabernis, luſibuſque abſtineant, atque ea morum integritate polleant, vt merito Eccleſiæ Senatus dici poſſit. Cætera, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen ſpectant, deque congrua in his canendi, ſeu modulandi ratione, de certa lege in choro conueniendi, & permanendi, ſimulque de omnibus Eccleſiæ miniſtris, quæ neceſſaria erunt, & ſi qua huiuſmodi: Synodus prouincialis, pro cuiuſque Prouinciæ vtilitate, & moribus certam cuique formulam præſcribet. Intereà verò Epiſcopus non minus, quam cum duobus Canonicis, quorum vnus ab Epiſcopo, alter à Capitulo eligatur, in ijs, quæ expedire videbuntur, poterit prouidere.

Caput XIII.

Sup. Seſſ 7. de ref. c. 6. & 7. ſeſſ. 14. de ref. c. 9. & infr. c. 15.

QVoniam pleræque Cathedrales Eccleſię tàm tenuis redditus ſunt, & anguſtæ, vt Epiſcopali dignitati nullo modo reſpondeant, neque Eccleſiarum neceſſitati ſufficiant; examinet Concilium prouinciale, vocatis ijs, quorum intereſt, & diligenter expendat, quas propter anguſtias, tenuitatemque inuicem vnire, vel nouis prouentibus augere expediat, confectaque de præmiſſis inſtrumenta, ad ſummum Rom. Pontif. mittat, quibus inſtructus Summus Pontifex ex prudentia ſua, prout expedire iudicauerit, aut tenues inuicem vniat, aut aliqua acceſſione ex fructibus augeat. Interim verò, donec prædicta effectum ſortiantur, huiuſmodi Epiſcopis, qui fructuum ſubuentione pro Diœceſis ſuæ tenuitate indigent, poterit de beneficijs aliquibus, dum tamen curata non ſint, nec dignitates, ſeu Canonicatus, & præbēdæ, nec Monaſteria, in quibus viget regularis obſeruantia; vel quæ Capitulis generalibus, & certis Viſitatoribus ſubduntur, à Summo Rom. Pont. prouideri. In Parochialibus etiam Eccleſijs, quarum fructus æquè adeò exigui

c. vniu. 10. q. 5. c. & temporis, cum ſeq. 10. q. 1.

ſunt,

ſunt, vt debitis nequeant oneribus ſatisfacere: curabit Epiſcopus, ſi per beneficiorum vnionem, non tamen regularium, id fieri non poſſit, vt primitiarum, vel decimarum aſſignatione, aut per Parochianorum Symbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, aut parochiæ neceſſitate decenter ſufficiat. In vnionibus verò quibuslibet, ſeu ex ſupradictis, ſeu alijs cauſis faciendis, Eccleſiæ Parochiales Monaſterijs quibuſcumque, aut Abbatijs, ſeu dignitatibus, ſiue præbendis Eccleſiæ Cathedralis, vel collegiatæ, ſiue alijs beneficijs ſimplicibus, aut hoſpitalibus, militijſve non vniantur, & quæ vnitæ ſunt, reuideantur ab Ordinarijs, iuxta aliàs decretum in eadem Synodo, ſub fel. rec. Paulo III. quod etiam in vnitis ab eo tempore citra æquè obſeruetur: non obſtantibus in ijs quibuſcumque verborum formis, quæ hic pro ſufficienter expreſſis habeantur. Ad hæc in poſterum omnes hæ Cathedrales Eccleſiæ, quarum redditus ſummam ducatorum 1000 & parochiales, quæ ſummam ducatorum 100. ſecundùm verum annuum valorem non excedunt, nullis penſionibus, aut reſeruationibus fructuum grauentur. In ijs quoque ciuitatibus, ac locis, vbi parochiales Eccleſiæ certos non habent fines, nec earum Rectores proprium populum, quem regant, ſed promiſcuè petentibus Sacramenta adminiſtrant, mandat S. Synodus Epiſcopis pro tutiori animarum eis commiſſarum ſalute, vt diſtincto populo in certas, propriaſque parochias, vnicuique ſuum perpetuum, peculiaremque Parochum aſſignent, qui eas cognoſcere valeat, & à quo ſolo licitè Sacramenta ſuſcipiant, aut alio vtiliori modo, prout loci qualitas exegerit, prouideant. Idemque in ijs ciuitatibus, ac locis, vbi nullæ ſunt parochiales, quamprimum fieri curent: non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Sup. Seſſ. 6. de ref. c. 6.

ca. Paſtoralis de his, quæ fiunt à piæ, ca. 113. q. 1. c. plures 16. q. 1. ca. 1. de paroch & ſup. Seſſ. 14. de ref. c. 9.

Caput XIV.

IN pluribus Eccleſijs tam Cathedralibus, quàm Collegiatis, & Parochialibus ex earum conſtitutionibus, aut ex praua conſuetudine obſeruari intelligitur, vt in ele-

electione, præſentatione, nominatione, inſtitutione, confirmatione, collatione, vel alia prouiſione, ſiue admiſſione ad poſſeſſionem alicuius Cathedralis Eccleſiæ, vel beneficij, canonicatuum, aut præbendarum, vel partem prouentuum, ſeu ad diſtributiones quotidianas certæ conditiones, ſeu deductiones ex fructibus, ſolutiones, promiſſiones, compenſationesve illicitæ, aut etiam quæ in aliquibus Eccleſijs dicuntur Turnorum lucra, interponantur: hæc cum ſancta Synodus deteſtetur, mandat Epiſcopis, vt quæcumque huiuſmodi in vſus pios non conuertuntur, atque ingreſſus eos, qui ſimoniacæ labis, aut ſordidæ auaritiæ ſuſpicionem habent, fieri non permittant: ipſique diligenter de eorum Conſtitutionibus, ſiue conſuetudinibus ſuper prædictis cognoſcant, & illis tantum, quas vt laudabiles probauerint, exceptis, reliquas, vt prauas, ac ſcandaloſas, reijciant, & aboleant. Eos verò, qui aduerſus hæc in præſenti decreto comprehenſa, quauis ratione cōmiſerint, pœnis contra ſimoniacos editis, ſacris Canonibus, & varijs Summorum Pontificum Conſtitutionibus, quas omnes innouat, teneri decernit: non obſtantibus quibuſcumque ſtatutis, Conſtitutionibus, & conſuetudinibus etiam immemorabilibus, etiam Apoſtolica authoritate confirmatis, de quarum ſubreptione, obreptione, & intentionis defectu, Epiſcopus tanquam Apoſtolicæ Sedis delegatus cognoſcere poſſit.

1. qu. 1. ferè per totam. Conc. Col. 8. c. 1. c cū ſuper. de conſeſs. tot. ferè titul. de ſim. ext.

Caput XV.

Sup. c. 13.

IN Eccleſijs Cathedralibus, & collegiatis inſignibus, vbi frequentes, adeoque tenues ſunt præbendæ ſimul cum diſtributionibus quotidianis, vt ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui, pro loci, & perſonarum qualitate non ſufficiant, liceat Epiſcopis cum conſenſu Capituli, vel aliquot ſimplicia beneficia, non tamen regularia, ijs vnire, vel, ſi hac ratione prouideri non poſſit, aliquibus ex ijs ſuppreſſis, cum patronorum conſenſu, ſi de iure patronatus laicorum ſint, quarum fructus, & prouentus reliquarum præbendarum diſtributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere: ita tamen, vt tot ſuperſint, quæ diuino cultui celebrando, ac

c. in eccleſ. ext. de inſt.

digni-

'gnitati Eccleſiæ commodè valeant reſpondere: non-
ɔſtantibus quibuſcumque Conſtitutionibus, & priuile-
ȷs, aut quacumque reſeruatione generali, vel ſpeciali,
ıt affectione: neque prædictæ vniones, aut ſuppreſſio-
:s, tolli, ſeu impediri poſſint ex quibuſcumque prouiſio-
bus etiam vigore reſignationis, aut quibuſuis alijs de-
ɔgationibus, vel ſuſpenſionibus.

Caput XVI.

Apitulum, Sede vacante, vbi fructuum percipien- dorum ei minus incumbit, Oeconomum vnum, el plures, fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Ec- eſiaſticarum, & prouentuum curam gerant, quorum ıtionem ei, ad quem pertinebit, ſint reddituri. Item Of- :ialem, ſeu Vicarium infra octo dies poſt mortem Epi- opi conſtituere, vel exiſtentem confirmare omninò te- eatur, qui ſaltem in Iure Canonico ſit Doctor, vel Li- :ntiatus, vel aliàs, quantum fieri poterit, idoneus: ſi ſe- ıs factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio huiuſ- ıodi deuoluatur. Et, ſi Eccleſia ipſa Metropolitana ıerit, aut exempta, Capitulumque, vt præfertur, negli- ens fuerit, tunc antiquior Epiſcopus ex Suffraganeis in Ietropolitana, & propinquior Epiſcopus in exempta)economum, & Vicarium idoneos poſſit conſtituere. piſcopus verò ad eandem Eccleſiam vacantem promo- ıs ex ijs, quæ ad eum ſpectant, ab eiſdem Oeconomo, 'icario, & alijs quibuſcumque officialibus, & admini- ratoribus, qui Sede vacante fuerunt à Capitulo, vel ab ijs in eius locum conſtituti, etiam ſi fuerint ex eodem ;apitulo, rationem exigat officiorum, iuriſdictionis, lminiſtrationis, aut cuiuſcumque eorum muneris: poſ- ƚque eos punire, qui in eorum officio, ſeu adminiſtra- one deliquerint: etiamſi prædicti officiales, redditis ra- ɔnibus, à Capitulo, vel à deputatis ab eodem, abſolu- onem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque piſcopo teneatur Capitulum de ſcripturis ad Eccleſiam :rtinentibus, ſi quæ ad Capitulum peruenerunt, ratio- :m reddere.

Conc. Calc. act 6. c.5. in fin.
Conc Vvor. c.70. ca.non liceat 12.q.3.

c non liceat, il 1.q.1. & c. fin. de ſuppl. negl. Præl. in 6.

Caput

Caput XVII.

c. vnic. §. ſed & hoc 10. q. 3. ca. quis in tantum, c. ad hæc, & ca. cũ non ignores, de pręb. cum alleg. ſu. ſeſ. 7. de ref. c. 2. c. referent, & c. de fin c. de præb. 21. q. 1. per totam, c. quia nonnulli, de cle. non reſid c. ea te decent de æt. & qu.

CVm Eccleſiaſticus Ordo peruertatur, quando vnus plurium officia occupat Clericorum, ſanctè ſacris Canonibus cautum fuit, neminem oportere in duabus Eccleſijs conſcribi. Verum quoniam multi, improbæ cupiditatis affectu, ſeipſos, non Deum decipientes, ea, quæ benè conſtituta ſunt, varijs artibus eludere, & plura ſimul beneficia obtinere non erubeſcunt, ſancta Synodus debitam regẽdis Eccleſijs diſciplinam reſtituere cupiens, præſenti decreto, quod in quibuſcumque perſonis, quocumque titulo, etiam ſi Cardinalatus honore fulgeant, mandat obſeruari; ſtatuit, vt in poſterum vnum tantum beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur. Quod quidem ſi ad vitam eius, cui confertur, honeſtè ſuſtentandam non ſufficiat; liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo vtramque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri. Hæcque non modo ad Cathedrales Eccleſias, ſed etiam ad alia omnia beneficia, tàm ſæcularia, quàm regularia quæcumque, etiam commendata, pertineant, cuiuſcumque tituli, ac qualitatis exiſtant. Illi verò, qui in præſenti plures Parochiales Eccleſias, aut vnam Cathedralem, & aliam Parochialem obtinent; cogantur omninò, quibuſcumque diſpenſationibus, ac vnionibus ad vitam non obſtantibus, vna tantum Parochiali, vel ſola Cathedrali retenta, alias Parochiales infra ſpatium ſex menſium dimittere: alioquin tàm Parochiales, quàm beneficia omnia, quæ obtinent, ipſo iure vacare cenſeantur, ac tanquam vacantia liberè alijs idoneis conferantur: nec ipſi, antea illa obtinentes, tuta conſcientia, fructus poſt dictum tempus retineant. Optat autem ſancta Synodus, vt reſignantium neceſſitatibus commoda aliqua ratione, prout Summo Pontifici videbitur, prouideatur.

Sup. Seſ. 1. de ref c. 4.

ca. execrabilis, §. qui verò, in extr. comm. tit. de præben.

Caput XVIII.

EXpedit maximè animarum ſaluti, à dignis, atque idoneis Parochis gubernari. Id vt diligentius, ac rectius perficiatur, ſtatuit ſancta Synodus, vt, cum Parochialis Eccleſiæ vacatio, etiamſi cura Eccleſiæ, vel

Epi-

ipiſcopo incumbere dicatur, & per vnum, vel plures ad- miniſtretur, etiam in Eccleſijs patrimonialibus, ſeu rece- ptiuis nuncupatis, in quibus conſueuit Epiſcopus, vni, vel pluribus curam animarum dare, quos omnes ad infraſcri- ptum examen teneri mandat, per obitum, vel reſignatio- nem, etiam in Curia, ſeu aliter quomodocumque conti- gerit; etiamſi ipſa Parochialis Eccleſia reſeruata, vel affe- cta fuerit, generaliter, vel ſpecialiter, etiam vigore indul- ti, ſeu priuilegij in fauorem S. Romanæ Eccleſiæ Cardi- nalium, ſeu Abbatum, vel Capitulorum: debeat Epiſco- pus ſtatim, habita notitia vacationis Eccleſiæ, (ſi opus fue- rit) idoneum in ea Vicarium, cum congrua, eius arbitrio, fructuum portionis aſſignatione, conſtituere: qui onera ipſius Eccleſiæ ſuſtineat, donec ei de Rectore prouideatur. Porrò Epiſcopus, & qui ius patronatus habet, intra decem dies, vel aliud tempus ab Epiſcopo præſcribendum, idoneos aliquot Clericos ad regendam Eccleſiam coram deputandis examinatoribus nominet. Liberum ſic ta- men etiam alijs, qui aliquos ad id aptos nouerint, eorum nomina deferre, vt poſſit poſtea de cuiuslibet ætate, mo- ribus, & ſufficientia fieri diligens inquiſitio. Et, ſi Epiſco- po, aut Synodo prouinciali pro regionis more videbitur magis expedire, per edictum etiam publicum vocentur, qui volent examinari. Tranſacto conſtituto tempore, omnes, qui deſcripti fuerint, examinētur ab Epiſcopo, ſiue eo impedito, ab eius Vicario generali, atque ab alijs exa- minatoribus non paucioribus, quàm tribus, quorum vo- tis, ſi pares, aut ſingulares fuerint, accedere poſſit Epiſco- pus, vel Vicarius, quibus magis videbitur. Examinatores autem ſingulis annis in Diœceſana Synodo ab Epiſcopo, vel eius Vicario ad minus ſex proponantur, qui Synodo ſa- tisfaciant, & ab ea probentur. Adueniente que vacatione cuiuslibet Eccleſiæ, tres ex illis eligat Epiſcopus, qui cum eo examen perficiant, indeque ſuccedente alia vacatio- ne, aut eoſdem, aut alios tres, quos maluerit, ex prædictis ſex eligat. Sint verò hi Examinatores, Magiſtri, ſeu Doctores, aut licentiati in Theologia, aut iure Cano- nico, vel alij Clerici, ſeu Regulares, etiam ex ordine

Infr. Seſſ. vlt. de ref. c. 9.

Men-

Mendicantium, aut etiam ſæculares, qui ad id videbuntur magis idonei, iurentque omnes ad ſancta Dei Euangelia ſe quacumque humana affectione poſtpoſita, fideliter munus executuros. Caueantque,ne quidquam prorſus occaſione huius examinis nec ante,nec poſt accipiāt: alioquin ſimoniæ vitium tam ipſi,quàm alij dantes incurrant: à qua abſolui nequeant,niſi dimiſſis beneficijs,quæ quomodocumque etiam antea obtinebant, & ad alia in poſterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non ſolum coram Deo,ſed etiam in Synodo prouinciali (ſi opus erit) rationem reddere teneantur: à qua ſi quid contra officium eos feciſſe compertum fuerit, grauiter eius arbitrio puniri poſſint. Peracto deinde examine,renuncientur,quotcumque ab his idonei iudicati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia, & alijs rebus ad vacantem Eccleſiam gubernandam opportunis; ex hiſque Epiſcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illi, & non alteri collatio Eccleſiæ ab eo fiat, ad quem ſpectabit eam conferre. Si verò iuriſpatronatus eccleſiaſtici erit, ac inſtitutio ad Epiſcopum, & non ad alium pertineat, is, quem patronus digniorem inter probatos ab examinatoribus iudicabit, Epiſcopo præſentare teneatur,vt ab eo inſtituatur. Cùm verò inſtitutio ab alio, quam ab Epiſcopo erit facienda, tunc Epiſcopus ſolus ex dignis eligat digniorem, quem patronus ei præſentet, ad quem inſtitutio ſpectat. Quod ſi iuris patronatus laicorum fuerit, debeat qui à patrono præſentatus erit, ab eiſdem deputatis, vt ſuprà, examinari, & non niſi idoneus repertus fuerit,admitti. In omnibuſque ſupradictis caſibus non cuiquam alteri, quàm vni ex prædictis examinatis, & ab examinatoribus approbatis, iuxta ſupradictam regulam, de Eccleſia prouideatur: nec prædictorum examinatorum relationem, quo minus executionem habeat, vlla deuolutio, aut appellatio,etiam ad Sed.Apoſtol. ſiue eiuſdem Sedis Legatos,aut Vicelegatos, aut Nuncios, ſeu Epiſcopos,aut Metropolitanos, Primates, vel Patriarchas interpoſita, impediat, aut ſuſpendat: alioquin Vicarius,quem Eccleſiæ vacanti antea

ca.quando, 24. diſt. ſup. Seſſ. 11. c. 3. de refor.

Supr. Seſſ. 14. c. 13. de ref.

Sup. Seſſ. 14. c. 11. de ref. c. illud, & c. prælatum, de iur.patron.

antea Epiſcopus arbitrio ſuo ad tempus deputauit, vel forſan poſteà deputabit, ab eius Eccleſiæ cuſtodia, & adminiſtratione non amoueatur, donec aut eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, vt ſupra ſit prouiſum: aliàs prouiſiones omnes, ſeu inſtitutiones præter ſupradictam formam factæ ſubreptitiæ eſſe cenſeantur: non obſtantibus huic decreto exemptionibus, indultis, priuilegijs, præuentionibus, affectionibus, nouis prouiſionibus, indultis, conceſſis quibuſcumque Vniuerſitatibus, etiam ad certam ſummam, & alijs impedimentis quibuſcumque. Si tamen adeo exigui redditus dictæ parochiales fuerint, vt totius huius examinationis operam non ferant; aut nemo ſit, qui ſe examini quærat ſubijcere, aut ob apertas factiones, ſeu diſſidia, quæ in aliquibus locis reperiuntur, facilè grauiores rixæ, ac tumultus poſſint excitari; poterit Ordinarius, ſi pro ſua conſcientia cum deputatorum conſilio ita expedire arbitrabitur, hac forma omiſſa, priuatum aliud examen, cæteris tamen, vt ſupra ſeruatis, adhibere. Licebit etiam Synodo prouinciali, ſi qua in ſupradictis circa examinationis formam addenda, remittenda ve eſſe cenſuerit, prouidere.

Caput XIX.

Expectatiuæ tolluntur. ca. 2. de conceſ. præben. & cap. deteſtanda, eod. tit. in 6.

Decernit ſancta Synodus, mandata de prouidendo, & gratias, quæ Expectatiuæ dicuntur, nemini amplius, etiã Collegijs, Vniuerſitatibus, Senatibus, & alijs ſingularibus perſonis, etiam ſub nomine indulti, aut ad certam ſummam, vel alio quouis colore concedi; nec hactenus conceſſis cuiquam vti licere. Sed nec reſeruationes mentales, nec aliæ quæcumque gratiæ ad vacatura; nec indulta ad alienas Eccleſias, vel Monaſteria alicui, etiam ex ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, concedantur; & hactenus conceſſa, abrogata eſſe cenſeantur.

Caput XX.

Cauſæ omnes Eccleſiaſtic. in prima inſt. corã Ordinarijs tractãdæ, & infra biẽnium finiendæ, c. 1. extr. de foro compet.

Cauſæ omnes, ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentes, etiam ſi beneficiales ſint, in prima inſtantia coram Ordinarijs locorum dumtaxat cognoſcantur, atque omninò ſaltem infra biennium à die motæ litis, terminentur: alioquin poſt id ſpatium liberum ſit

M patti-

Infr.Seſſ.vlt. ca.10. in fin. de ref. c. nec licuit 17.d.c. maiores, de baptiz. Vig. Pap. in epiſt. ad Eleuth. in fin. & Pelag. II. in epiſt. cir. fin. cum ſimilib.

partibus, vel alteri illarum, iudices Superiores, alias tamen competentes, adire: qui cauſam in eo ſtatu, quo fuerit, aſſumant, & quamprimum terminari curent; nec antea alijs committantur, nec auocentur, neque appellationes ab eiſdem interpoſitæ, per Superiores quoſcumque recipiantur, eorumve commiſſio, aut inhibitio fiat, niſi à definitiua, vel à definitiuæ vim habente; & cuius grauamen per appellationem à definitiua reparari nequeat. Ab his excipiantur cauſæ, quæ iuxta Canonicas ſanctiones apud Sedem Apoſtolicam ſunt tractandæ; vel quas ex vrgenti, rationabilique cauſa iudicauerit Summus Romanus Pontifex per ſpeciale reſcriptum Signaturæ Sanctitatis ſuæ, manu propria ſubſcribendum, committere, aut auocare.

Cauſæ criminales, & matrimoniales ab Epiſc. tantum tractandæ.

Ad hæc, cauſæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorum inferiorum iudicio, etiam viſitando, ſed Epiſcopi tantum examini, & iuriſdictioni relinquantur, etiam ſi in præſenti inter Epiſcopum, & Decanum, ſeu Archidiaconum, aut alios inferiores ſuper cauſarum iſtarum cognitione lis aliqua in quacumque inſtantia pendeat: coram quo, ſi pars verè paupertatem probauerit, non cogatur extra prouinciam nec in ſecunda, nec in tertia inſtantia in eadem cauſa matrimoniali litigare, niſi pars altera & alimenta, & expenſas litis velit ſubminiſtrare. Legati quoque etiam de Latere, Nuntij, Gubernatores Eccleſiaſtici, aut alij quarumcumque facultatum vigore, non ſolum Epiſcopos in prædictis cauſis impedire, aut aliquo modo eorum iuriſdictionem ijs præripere, aut turbare non præſumant: ſed nec etiam contra Clericos, aliaſque perſonas Eccleſiaſticas, niſi Epiſcopo prius requiſito, eoque negligente, procedant: alias eorum proceſſus, ordinationeſve nullius momenti ſint, atque ad damni ſatisfactionem, partibus illati, teneantur.

Appellans, quid agere debeat, c. de appellationibus, ferè per tot.

Præterea, ſi quis in caſibus à iure permiſſis appellauerit, aut de aliquo grauamine conqueſtus fuerit, ſeu alias ob lapſum biennij, de quo ſupra, ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Epiſcopo geſta,

ad

ad iudicem appellationis expenſis ſuis transferre, eodem tamen Epiſcopo prius admonito, vt, ſi quid ei pro cauſæ inſtructione videbitur, poſſit iudici appellationis ſignificare. Quod ſi appellatus compareat, cogatur tunc is quoque actorum, quæ translata ſunt, expenſas, pro portione ſua, ſi illis vti voluerit, ſubire, niſi aliter ex loci conſuetudine ſeruetur, vt ſcilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porrò ipſam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quanto citius, & ad minus intra menſem exhibere. Qui Notarius ſi in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officij adminiſtratione arbitrio ordinarij ſuſpendatur, & ad dupli pœnam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem & pauperes loci diſtribuendam compellatur. Iudex verò, ſi & ipſe impedimenti huius conſcius, particepſve fuerit, aliterve obſtiterit, nè appellanti integrè acta intra tempus traderentur; ad eandem dupli pœnam, prout ſupra, teneatur: non obſtantibus, quo ad omnia ſupraſcripta, priuilegijs, indultis, concordijs, quæ ſuos tantum teneant auctores, & alijs quibuſcumque conſuetudinibus.

& ca. ſignificauerunt, cū ſeq. de reſt. & ar. cum ſimilib.

Caput XXI.

CVpiens ſancta Synodus, vt ex decretis ab ea editis nulla vnquam futuris temporibus dubitandi occaſio oriatur, verba illa poſita in decreto, publicato Seſſione I. ſub Beatiſſimo D.N. Pio IV. videlicet: Quæ proponentibus Legatis, ac Præſidentibus, ad horum temporum leuandas calamitates, ſedandas de religione controuerſias, coercendas linguas doloſas, deprauatorum morum abuſus corrigendos, Eccleſiæ veram, & Chriſtianam pacem conciliandam, apta, & idonea ipſi ſancta Synodo videbuntur: explicando declarat, mentis ſuæ non fuiſſe, vt ex prædictis verbis ſolita ratio tractandi negotia in generalibus Concilijs vlla ex parte immutaretur; neque noui quidquam, præter id, quod à ſacris Canonibus, vel generalium Synodorum forma hactenus ſtatutum eſt, cuiquam adderetur, vel detraheretur.

Sup. Seſſ. 17.

Indictio futuræ Seſſionis.

INſuper eadem ſacroſancta Synodus proximam futuram Seſſionem feria v. poſt Conceptionem Beatę Mariæ Virginis, quæ erit dies nona menſis Decembris proximè venturi, habendam eſſe ſtatuit, & decernit, cum poteſtate etiam abbreuiandi: in qua Seſſione tractabitur de ſexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus iam exhibitis, deque alijs ad eam pertinentibus. Si verò opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout ſuo tempore in Congregationibus proponetur.

Abbreuiata eſt dies Seſſionis.

SESSIO XXV.

Quæ eſt ix. & vltima ſub Pio IV. Pontif. Max.

Cœpta die tertia, abſoluta die quarta Decembris 1563.

Decretum de Purgatorio.

Ioan. 14. 15. 16. & 20. Sup. Seſſ. 12. de ſacr. miſſ. in princ. Sup. Seſſ. 12. c. 2. & cap. 3. Concil Sen. decr. 12. cap. qualis, cum ſeq. diſt. 15. 2. Matth. 12. Heb. 1. c. non æſtimemus, & c. pro obeuntibus 13. q 3. Matth. 22. Luc. 2. c. fin. de pœn. d. 7. cap. quieſcamus, diſt. 43. c. 1. de rem. in 6.

CVm Catholica Eccleſia, Spiritu ſancto edocta, ex Sacris litteris, & antiqua Patrum traditione, in Sacris Concilijs, & nouiſſimè in hac œcumenica Synodo docuerit, Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas, fidelium ſuffragijs, potiſſimum verò acceptabili altaris ſacrificio iuuari: præcipit Sancta Synodus Epiſcopis, vt ſanam de Purgatorio doctrinam, à ſanctis Patribus, & Sacris Concilijs traditam, à Chriſti fidelibus credi, teneri, doceri, & vbique prædicari, diligenter ſtudeant. Apud rudem verò plebem difficiliores, ac ſubtiliores quæſtiones, quæque ad ædificationem non faciunt, & ex quibus plerumque nulla fit pietatis acceſſio, à popularibus concionibus ſecludantur. Incerta item, vel quæ ſpecie falſi laborant, euulgari, ac tractari non permittant. Ea verò, quæ ad curioſitatem quandam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt, tanquam ſcandala, & fidelium offendicula prohibeant. Curent autem Epiſcopi, vt fidelium viuorum ſuffragia, Miſſarum ſcilicet ſacrificia,

ia, orationes, eleemoſynæ, aliaque pietatis opera, quæ fidelibus pro alijs fidelibus defunctis fieri conſueuerunt, ſecundùm Eccleſiæ inſtituta piè, & deuotè fiant, & quæ pro illis ex teſtatorum fundationibus, vel alia ratione debentur, non perfunctoriè, ſed à Sacerdotibus, & Eccleſiæ miniſtris, & alijs, qui hoc præſtare tenentur, diligenter, & accuratè perſoluantur. Rom.12. Act.1.

De inuocatione, veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & Sacris Imaginibus.

MAndat S. Synodus omnibus Epiſcopis, & cæteris docendi munus, curamque ſuſtinentibus, vt iuxta Catholicæ, & Apoſtolicę Eccleſię vſum, à primęuis Chriſtianæ religionis temporibus receptum, ſanctorumque Patrum conſenſionem, & Sacrorum Cōciliorum decreta in primis de Sāctorum interceſſione, inuocatione, Reliquiarum honore, & legitimo imaginum vſu, fideles diligenter inſtruant; docentes eos Sanctos, vnà cum Chriſto regnantes, orationes ſuas pro hominibus Deo offerre: bonum, atque vtile eſſe ſuppliciter eos inuocare, & ob beneficia impetranda à Deo per filium eius Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui ſolus noſter Redemptor, & Saluator eſt, ad eorum orationes, opem, auxiliumque confugere; illos verò, qui negant Sanctos, æterna felicitate in cælo fruentes, inuocandos eſſe, aut qui aſſerunt, vel illos pro hominibus non orare, vel eorum, vt pro nobis etiam ſingulis orent, inuocationem eſſe idololatriam, vel pugnare cum verbo Dei; aduerſarique honori vnius mediatoris Dei, & hominum Ieſu Chriſti; vel ſtultum eſſe, in cælo regnantibus voce, vel mente ſupplicare, impiè ſentire. Sanctorum quoque martyrum, & aliorum cum Chriſto viuentium ſancta corpora, quæ viua membra fuerunt Chriſti, & templum Spiritus ſancti ab ipſo ad æternam vitam ſuſcitanda, & glorificanda, à fidelibus veneranda eſſe, per quæ multa beneficia à Deo hominibus præſtantur: ita vt affirmantes, SS. Reliquijs venerationem, atque honorem non deberi, vel eas aliaque ſacra

Concil. Sen. decr.13.cum ſeq. Conc Conſt. 5.Act.2.

Supr. Seſſ.5. de peccato orig. verſ. ſi quis hoc Adæ ad Hebr. 8.9.& 11.c.1. 1.Tim.2. Leo Pap. ep. 5.c.2.& epiſ. 69. c. multiplex, de pęn. d.1. cap.cum ad verſi 96.d. c. quoniam, d. 10. c cum Martinę verſic cæterum. de cel. Miſſ. Supr. Seſſ.22. cap.3.

 monu-

de ſac. Matr. 1. Cor. 6. Concil. Nic. per tot. Conc. Generale 8. can. 3.

monumenta à fidelibus inutiliter honorari, atque eorum opis impetrandæ cauſa Sanctorum memorias fruſtra frequentari, omninò damnandos eſſe; prout iampridem eos damnauit, & nunc etiam damnat Eccleſia. Imagines porrò Chriſti, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum, in templis pręſertim habendas, & retinendas, eiſque debitum honorem, & venerationem impertiendam, non quod credatur ineſſe aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quam ſint colendæ, vel quod ab eis ſit aliquid petendum, vel quod fiducia in imaginibus ſit figenda, veluti olim fiebat à Gentibus, quæ in idolis ſpem ſuam collocabant, ſed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa,

Conc. Nic. 2. Act. 3. & 4. Concil. Nic. Act. 2. 4. circ. fin. 5. & 6.

quæ illæ repræſentant: ita vt per imagines, quas oſculamur, & coram quibus caput aperimus & procumbimus, Chriſtum adoremus, & Sanctos, quorum illæ ſimilitudinem gerunt, veneremur: id quod Conciliorum præſertim verò ſecundæ Nicenæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores eſt ſancitum.

Illud verò diligenter doceant Epiſcopi, per Hiſtorias myſteriorum noſtræ redemptionis, picturis, vel alijs ſimilitudinibus expreſſas, erudiri, & confirmari populum in articulis Fidei commemorandis, & aſſiduè recolendis, tum verò ex omnibus ſacris imaginibus magnum fructũ percipi, non ſolum quia admonetur populus beneficiorũ, & munerum, quæ à Chriſto ſibi collata ſunt, ſed etiam quia Dei per ſanctos miracula, & ſalutaria exempla oculis fidelium ſubijciuntur, vt pro ijs Deo gratias agant, ad ſanctorumque imitationem vitam, moreſque ſuos componant: excitenturq. ad adorandum, ac diligendum Deũ, & ad pietatem colendam. Si quis autem his decretis contraria docuerit, aut ſenſerit, anathema ſit. In has autem ſanctas, & ſalutares obſeruationes, ſi qui abuſus irrepſerint, eos prorſus aboleri ſancta Synodus vehementer cupit, ita vt nullæ falſi dogmatis imagines, & rudibus periculoſi erroris occaſionem præbentes, ſtatuantur. Quod ſi aliquando hiſtorias, & narrationes Sacræ Scripturæ, cum id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari contigerit; doceatur populus, non propterea diuinitatem figura-

gurari, quaſi corporeis oculis conſpici, vel coloribus, aut figuris exprimi poſſit Omnis porrò ſuperſtitio in Sanctorum inuocatione, Reliquiarum veneratione, & imaginum Sacro vſu tollatur: omnis turpis quæſtus eliminetur: omnis denique laſciuia vitetur; ita vt procaci venuſtate imagines non pingantur, nec ornentur, & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum viſitatione, homines ad comeſſationes, atque ebrietates non abutantur, quaſi feſti dies in honorem Sanctorum per luxum, ac laſciuiam agantur. Poſtremo tanta circa hæc diligentia, & cura, ab Epiſcopis adhibeatur, vt nihil inordinatum, aut præpoſterè, & tumultuariè accommodatum, nihil profanum, nihilque inhoneſtum appareat, cum domum Dei deceat ſanctitudo. Hæc vt fidelius obſeruentur, ſtatuit S. Synodus, nemini licere vllo in loco, vel Eccleſia etiam quomodolibet exempta, vllam inſolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, niſi ab Epiſcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda eſſe noua miracula, nec nouas Reliquias recipiendas; niſi eodem recognoſcente, & approbante Epiſcopo, qui ſimul, atque de ijs aliquid compertum habuerit, adhibitis in conſilium Theologis, & alijs pijs viris, ea faciat, quæ veritati, & pietati conſentanea iudicauerit. Quod ſi aliquis dubius, aut difficilis abuſus ſit extirpandus, vel omninò aliqua de ijs rebus grauior quæſtio incidat; Epiſcopus antequam controuerſiam dirimat, Metropolitani, & comprouincialium Epiſcoporum in Concilio Prouinciali ſententiam expectet; ita tamen, vt nihil inconſulto ſanctiſs. Rom. Pontif. nouum, aut in Eccleſia hactenus inuſitatum decernatur.

Inf. in d.c.1. de indulg. & ſupr. Seſſ. 21. c. 9. de ref c. 2. extra de rel. & vener. Sanct.

Pſ. 92. & ca. decet, de immun. Eccleſ. in 6.

ca. 1. & 2, extra de reliq. & ven. ſanc. Conc. Later. ſub Innoc. III. c. 6.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem ſacroſancta Synodus, reformationem proſequens, quæ ſequuntur, ſtatuenda eſſe cenſuit.

Caput I.

QVoniam non ignorat ſancta Synodus, quantum ex Monaſterijs piè inſtitutis, & rectè adminiſtratis in Eccleſia Dei ſplendoris, atque vtilitatis oriatur, neceſſarium eſſe cenſuit, quo facilius, ac maturius, vbi collapſa eſt, vetus, & Regularis diſciplina inſtauretur, & conſtan-

Regulares qua ratione vitam inſtituere debeant.

tius, vbi conſeruata eſt, perſeueret, præcipere, prout hoc decreto præcipit, vt omnes Regulares, tàm viri, quàm mulieres, ad Regulæ, quam profeſſi ſunt, præſcriptum vitam inſtituant, & componant: atque in primis, quæ ad ſuæ profeſſionis perfectionem, vt obedientiæ, paupertatis, & caſtitatis, ac ſi quæ alia ſunt alicuius Regulæ, & Ordinis peculiaria vota, & præcepta, ad eorum reſpectiuè eſſentiam, necnon ad communem vitam, victum, & veſtitum obſeruanda, pertinentia, fideliter obſeruent. Omniſque cura, & diligentia à Superioribus adhibeatur, tàm in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, quàm in eorum viſitationibus, quæ ſuis temporibus facere non prætermittant, vt ab illis non recedatur: cum compertum ſit, ab eis non poſſe ea, quæ ad ſubſtantiam Regularis vitæ pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ baſes ſunt, & fundamenta totius Regularis diſciplinæ, exactè non fuerint conſeruata, totum corruat ædificium, neceſſe eſt.

Cle. exiui, §. cum igitur in primis, de verb. ſignif.

cap. cum ad Monaſteriũ in fin. de ſtatu mon.

Caput 11.

NEmini igitur regularium, tàm virorum, quàm mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuſcumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita, tanquam propria, aut etiam nomine Conuentus, poſſidere, vel tenere: ſed ſtatim ea Superiori tradantur, Conuentuique incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona ſtabilia alicui Regulari concedere, etiam ad vſumfructum, vel vſum, adminiſtrationem, aut commendam. Adminiſtratio autem bonorum Monaſteriorum, ſeu Conuentuum ad ſolos officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobilium verò vſum ita Superiores permittant, vt eorum ſuppellex ſtatui paupertatis, quam profeſſi ſunt, conueniat: nihilque ſuperflui in ea ſit; nihil etiam, quod ſit neceſſarium, eis denegetur. Quod ſi quis aliter quidquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit: atque etiam iuxta ſuæ Regulæ, & Ordinis conſtitutiones puniatur.

e. 2. & c. cum ad monaſterium, de ſta. reg.

Ca-

Digitized by Google

Caput III.

COncedit ſancta Synodus omnibus Monaſterijs, & domibus, tàm virorum, quàm mulierum, & Mendicantium, exceptis domibus Fratrum S. Franciſci Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de obſeruantia vocantur, etiam quibus aut ex conſtitutionibus ſuis erat prohibitum, aut ex priuilegio Apoſtolico non erat conceſſum, vt deinceps bona immobilia eis poſſidere liceat. Quod ſi aliqua loca ex prædictis, quibus authoritate Apoſtolica ſimilia bona poſſidere permiſſum erat, eis ſpoliata ſint; eadem omnia illis reſtituenda eſſe decernit. In prædictis autem Monaſterijs, & domibus, tàm virorum, quàm mulierum, bona immobilia poſſidentibus, vel non poſſidentibus, is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monaſteriorum, vel ex conſuetis eleemoſynis commodè poſſit ſuſtentari: nec de cætero ſimilia loca erigantur ſine Epiſcopi, in cuius Diœceſi erigenda ſunt, licentia prius obtenta.

Quib. regularib. bona immobilia poſſidere liceat, c. exijt, qui ſeminat, §. porrò, de verb. ſignif. in 6.

Conc. Arel. cap. 1. Conc. Mag. ca. 19. ca. 1. & c. authoritate, de inſt. c. quoniam, vt ait, de vita, & honeſtate cler. c. vni, §. ſanè; vt hoc, de ſtat. reg. in 6.

Caput IV.

PRohibet ſancta Synodus, ne quis Regularis, ſine ſui Superioris licentia, prędicationis, vel lectionis, aut cuiuſuis pij operis prætextu, ſubijciat ſe obſequio alicuius Prælati, Principis, vel Vniuerſitatis, vel Communitatis, aut alterius cuiuſcumque perſonæ, ſeu loci, neque ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs ſuper ijs obtenta, ſuffragetur. Quod ſi contrafecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus à ſuis Conuentibus recedere, etiam prætextu ad Superiores ſuos accedendi, niſi ab eiſdem miſſi, aut vocati fuerint. Qui verò ſine prædicto mandato, in ſcriptis obtento, repertus fuerit, ab Ordinarijs locorum, tanquam deſertor ſui inſtituti, puniatur. Illi autem, qui ſtudiorum cauſa ad Vniuerſitates mittuntur, in Conuentibus tantum habitent: alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur.

Regulares alicuius obſequijs ſe ſubijcere nō poſſunt, ſine ſuperiorum licentia c. quanto, de off. ord. Clem. ne in agro, §. quia verò, de ſtat. mon.

Caput V.

BOnifacij VIII. Conſtitutionem, quæ incipit, *Periculoſo*, renouans S. Synodus, vniuerſis Epiſcopis ſub obteſtatione Diuini iudicij, & interminatione maledi-

c. periculoſo de ſtat. reg. in 6.

ctio-

Digitized by Google

ctionis æternæ, præcipit, vt in omnibus Monaſterijs ſibi ſubiectis, ordinaria, in alijs verò Sedis Apoſtolicæ auctoritate, clauſuram Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter reſtitui, & vbi inuiolata eſt, conſeruari maximè procurent; inobedientes, atque contradictores per cenſuras eccleſiaſticas aliaſque pœnas, quacumque appellatione poſtpoſita, compeſcentes, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Quod auxilium vt præbeatur, omnes Chriſtianos Principes hortatur Sancta Synodus, & ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda, omnibus Magiſtratibus ſæcularibus iniungit. Nemini autem Sãctimonialium liceat poſt profeſſionem exire à Monaſterio, etiam ad breue tempus, quocumque prætextu, niſi ex aliqua legitima cauſa, ab Epiſcopo approbanda, indultis quibuſcumque, & priuilegijs non obſtantibus. Ingredi autem intra ſepta monaſterij nemini liceat, cuiuſcumque generis, aut conditionis, ſexus, vel ætatis fuerit, ſine Epiſcopi, vel ſuperioris licentia, in ſcriptis obtenta, ſub excommunicationis pœna, ipſo facto incurrenda. Dare autem tantùm Epiſcopus, vel Superior licentiam debet in caſibus neceſſarijs, neque alius vllo modo poſſit, etiam vigore cuiuſcumque facultatis, vel indulti hactenus conceſſi, vel in poſterum concedendi. Et quia Monaſteria Sanctimonialium extra mœnia vrbis, vel oppidi conſtituta, malorum hominum prædæ, & alijs facinoribus ſine vlla ſæpe cuſtodia ſunt expoſita, curent Epiſcopi, & alij Superiores, ſi ita videbitur expedire, vt Sanctimoniales ex ijs ad noua, vel antiqua monaſteria intra vrbes, vel oppida frequentia reducantur, inuocato etiam auxilio, ſi opus fuerit, brachij ſæcularis: impedientes verò, vel non obedientes, per cenſuras eccleſiaſticas parere compellant.

Monialibus poſt profeſſionem a monaſterio exire nõ liceat. Conc. Cab. c. 57. 61. & 63.

Ingreſſus monaſteriorũ omnibus prohibitus. Conc. Matiſ. 1. c. 2. Conc. Arel. ca. 7. definimus 18. q. 2. c. periculoſo de ſtat. reg. in 6.

Caput VI.

Electio Superiorũ Regularium, & Monialium quomodo facienda.

IN electione Superiorum quorumcumque, Abbatum temporalium, & aliorum officialium, ac Generalium, & Abbatiſſarum, atque aliarum Præpoſitarum, quo omnia rectè, & ſine vlla fraude fiant: in primis Sancta Synodus diſtrictè præcipit, omnes ſupradictos eligi debere per

vota

vota ſecreta, ita vt ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in poſterum liceat, Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoſcumque Titulares, ad effectum electionis faciendæ conſtituere, aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere. Si verò contra huius decreti conſtitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita ſit: & is, qui ad hunc effectum ſe in Prouincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiſerit, deinceps ad omnia Officia in religione obtinenda, inhabilis exiſtat, facultateſque ſuper his conceſſæ, eo ipſo abrogatæ cenſeantur: & ſi in poſterum aliæ concedantur, tanquam ſubreptitiæ habeantur.

Caput VII.

ABbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Præpoſita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ 8. annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit. Quod ſi his qualitatibus non reperiatur in eodem Monaſterio, ex alio eiuſdem Ordinis eligi poſſit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præeſt, videatur: ex ijs, quæ in eodem Monaſterio annum trigeſimum exceſſerint, & quinque ſaltem annis poſt profeſſioné rectè vixerint, Epiſcopo, vel alio Superiore conſentiente, eligatur. Duobus verò Monaſterijs nulla præficiatur. Et ſi qua duo, vel plura, quocumque modo obtinet, cogatur, vno excepto, intra ſex menſes cætera reſignare. Poſt id verò tempus, niſi reſignauerit, omnia ipſo iure vacent. Is verò, qui electioni præeſt, Epiſcopus, ſiue alius Superior, clauſtra Monaſterij non ingrediatur, ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat. In reliquis ſeruentur ſingulorum ordinum, vel Monaſteriorum Conſtitutiones.

Abbatiſſa, & aliæ ſuperiores quomodo, & qua ætate eligendæ.
Conc. Agat. cap 10.
c. ſanctimoniales 10. q. 1. c. indemnitatibus, de elect. in 6.
Conc. Agat. cap. 59.
Conc. Epau. c. 9. c. vlt.
c. vnũ 21. q. 1.
Conc. Cabil. ca. 11.

Caput VIII.

MOnaſteria omnia, quæ generalibus Capitulis, aut Epiſcopis non ſubſunt, nec ſuos habent ordinarios regulares Viſitatores, ſed ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione, ac directione regi conſueuerunt, teneantur infra annum à fine præſentis Concilij, & deinde quolibet triennio ſeſe in congregationes redigere, iuxta for-

c. in ſingulis de ſtatu Monach.

ta formam Conſtitutionis Innocentij III. in Concilio generali, quæ incipit, *In ſingulis*: ibique certas regulares perſonas deputare, quæ de modo, & ordine, de prędictis congregationibus erigendis, ac ſtatutis in eis exequendis deliberent, & ſtatuant. Quod ſi in his negligentes fuerint, liceat Metropolitano, in cuius prouincia prædicta Monaſteria ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegato, eos pro prædictis cauſis conuocare. Quod ſi infra limites vnius Prouinciæ non ſit ſufficiens talium Monaſteriorum numerus ad erigendam Congregationem, poſſint duarum, vel trium Prouinciarum Monaſteria vnam facere Congregationem. Ipſis autem Congregationibus conſtitutis, illarum generalia Capitula, & ab illis electi Præſides, vel Viſitatores eãdem habeant authoritatem in ſuæ Congregationis Monaſteria, ac Regulares in eis commorantes, quam alij Præſides, ac Viſitatores in cæteris habent Ordinibus: teneanturque ſuæ Congregationis Monaſteria frequenter viſitare, & illorum reformationi incumbere; & ea obſeruare, quæ in ſacris Canonibus, & in hoc ſacro Concilio ſunt decreta. Quod ſi etiam, Metropolitano inſtante, prædicta exequi non curauerint, Epiſcopis, in quorum Diœceſibus loca prædicta ſita ſunt, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatis, ſubdantur.

Tot. tit. de ſtat. reg. extr. in 6. & in Cle. exiui, de ver. ſign. & cap. exiit, eod. tit. in 6.

Caput IX.

Monaſteria Monialium, quæ ab Epiſcopis gubernari debeant, c. cognouimus, 18. q. 2.

MOnaſteria Sanctimonialium, ſanctæ Sedis Apoſtolicæ immediatè ſubiecta, etiam ſub nomine Capitulorum S. Petri, vel S Ioannis, vel alias quomodocumque nuncupentur, ab Epiſcopis, tanquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obſtantibus quibuſcumque. Quæ verò à deputatis in Capitulis Generalibus, vel ab alijs Regularibus reguntur, ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

Caput X.

Moniales ſæpius confiteantur.

ATtendant diligenter Epiſcopi, & cæteri Superiores, Monaſteriorum Sanctimonialium, vt in Conſtitutionibus earum admoneantur Sanctimoniales, vt ſaltem ſemel ſingulis menſibus confeſſionem peccatorum faciant, & Sacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant; vt eo ſe

ſalu-

ſalutari præſidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter ſuperandas. Præter ordinarium autem Confeſſorem, alius extraordinarius ab Epiſcopo, & alijs Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium Confeſſiones audire debeat. Quod verò Sanctiſſimum Chriſti corpus intra chorum, vel ſepta monaſterij, & non in publica Eccleſia conſeruetur, prohibet ſancta Synodus, non obſtante quocumque indulto, aut priuilegio. Clem. ne in agro, §. ſanè, de ſtat. Mon.

Caput XI.

IN Monaſterijs, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum, quibus imminet animarum cura perſonarum ſæcularium, præter eas, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia perſonæ, tàm regulares, quàm ſæculares, huiuſmodi curam exercentes ſubſint immediatè in ijs, quæ ad dictam curam, & Sacramentorum adminiſtrationem pertinent, iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi, in cuius Diœceſi ſunt ſita. Nec ibi aliqui, etiam ad nutum amouibiles, deputentur, niſi de eiuſdem conſenſu, ac præuio examine, per eum, aut eius Vicarium faciendo, excepto Monaſterio Cluniacenſi cum ſuis limitibus, & exceptis etiam ijs Monaſterijs, ſeu locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque alijs Monaſterijs, ſeu domibus, in quibus Abbates, aut alij Regularium Superiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in Parochos, & Parochianos exercent: ſaluo tamen eorum Epiſcoporum iure, qui maiorem in prædicta loca, vel perſonas iuriſdictionem exercent. c. qui religionis 18. q. 3.

Caput XII.

CEnſuræ, & interdicta, nedum à Sede Apoſtolica emanata, ſed etiam ab Ordinarijs promulgata, mandante Epiſcopo, à Regularibus in eorum Eccleſijs publicentur, atque ſeruentur. Dies etiam feſti, quos in Diœceſi ſua ſeruandos idem Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, ſeruentur. ca. de ijs, 11. diſt.

Caput XIII.

COntrouerſias omnes de præcedentia, quæ perſæpè maximo cum ſcandalo oriuntur inter Eccleſiaſti-

cas

Controuerſiæ de præcedentia, quomodo terminandæ, & à quibus.

cas perſonas, tàm ſæculares, quàm regulares, tum in proceſſionibus publicis, tum in ijs, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus, & in deferẽda vmbella, & alijs ſimilibus, Epiſcopus, amota omni appellatione, & non obſtantibus quibuſcumque, componat. Exempti autem omnes, tàm Clerici ſæculares, quàm regulares, quicumque, etiam monachi, ad publicas proceſſiones vocati, accedere compellantur; ijs tantum exceptis, qui in ſtrictiori clauſura perpetuò viuunt.

Caput XIV.

Regulares delinquẽtes, quomodo, & à quibus puniantur. Sup. Seſſ. 6. c. 3 de ref. c. ſi. 5. ſi verò, de ſtat. mon.

REgularis non ſubditus Epiſcopo, qui intra clauſtra Monaſterij degit, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit; Epiſcopo inſtante, à ſuo Superiore, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniatur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat: ſin minus, à ſuo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit.

Caput XV.

Profeſſio, qua ætate fieri debeat, ca. Goſaldus 17. q. 2. ca ad Apoſtolicã, de reg. & ca. non ſolum, eod. tit. in 6. c. ad noſtrã, c. cum vinũ, & ca. poſtulaſti, eod. tit. & ca. 1. eod. tit. in 6.

IN quacumque religione, tàm virorum, quàm mulierum, profeſſio non fiat ante decimum ſextum annum expletum; nec qui minore tempore, quàm per annum, poſt ſuſceptum habitum in probatione ſteterit, ad profeſſionem admittatur. Profeſſio autem antea facta, ſit nulla; nullamque inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obſeruationem, aut ad alios quoſcumque effectus.

Caput XVI.

NVlla quoque renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuſcumque cauſæ piæ, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij, fiat intra duos menſes proximos ante profeſſionem, ac non aliàs intelligatur effectum ſuum ſortiri, niſi ſecuta profeſſione: aliter verò facta, etiam ſi cum huius fauoris expreſſa renunciatione, etiam iurata, ſit irrita, & nullius effectus. Finito tempore nouitiatus, Superiores nouitios, quos habiles inuenerint, ad profitendum admittant, aut è monaſterio eos eijciant. Per hæc tamen ſancta Synodus non intendit aliquid innouare, aut prohibere,

te, quin Religio Clericorum Societatis Ieſu, iuxta pium eorum inſtitutum, à S.Sede Apoſtolica approbatum, Domino, & eius Eccleſiæ inſeruire poſſint: ſed neque ante profeſſionem, excepto victu, & veſtitu, nouitij, vel nouitiæ illius temporis, quo in probatione eſt, quocumque prætextu, à parentibus, vel propinquis, aut curatoribus eius Monaſterio aliquid ex bonis eiuſdem tribuatur: ne hac occaſione diſcedere nequeat, quòd totam, vel maiorem partem ſubſtantiæ ſuæ Monaſterium poſſideat: nec facilè, ſi diſceſſerit, id recuperare poſſit: quin pòtius præcipit ſancta Synodus ſub anathematis pœna dantibus, & recipientibus, ne hoc vllo modo fiat, & vt abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant: quod vt rectè fiat, Epiſcopus, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas, ſi opus fuerit, compellat. ca. cum cauſam in fine de elect.

Caput XVII.

Libertati profeſſionis virginum Deo dicandarum proſpiciens ſancta Synodus ſtatuit, atque decernit, vt ſi puella, quæ habitum regularem ſuſcipere voluerit, maior duodecim annis ſit, non ante eum ſuſcipiat, nec poſtea ipſa, vel alia profeſſionem emittat, quam explorauerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorum ſumptibus ab eis deputatus, virginis voluntatem diligenter, an coacta, an ſeducta ſit, an ſciat quid agat, & ſi voluntas eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritque conditiones requiſitas, iuxta Monaſterij illius, & Ordinis Regulam, necnon Monaſterium fuerit idoneum, liberè ei profiteri liceat: cuius profeſſionis tempus ne Epiſcopus ignoret, teneatur Præfecta monaſterio eum ante menſem certiorem facere. Quod ſi Præfecta certiorem Epiſcopum non fecerit, quamdiu Epiſcopo videbitur, ab officio ſuſpenſa ſit.

Virgines ante 12. annum habitum nõ ſuſcipiant. ca. puella 20. q. 1. ca. illud 20. q. 1.

Supr. Seſſ. 25. c. 1. de ref.

Caput XVIII.

Anathemati S. Synodus ſubijcit omnes, & ſingulas perſonas, cuiuſcumque qualitatis, vel conditionis fuerint, tàm clericos, quàm laicos, ſæculares, vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, ſi quomodocumque coegerint aliquam virginem, vel viduam, aut aliam

Cogentes virgines, vel viduas ingredi monaſteria, anathemati ſubijciuntur.

ca. delapſis, & c. Epiſcopo, 16. qu. 6. cum ſim.

aliam quamcumque mulierem inuitam, præterquam in caſibus in iure expreſſis, ad ingrediendum Monaſterium, vel ad ſuſcipiendum habitum cuiuſcumque Religionis, vel ad emittendam profeſſionem; quique conſilium, auxilium, vel fauorem dederint; quique ſcientes eam non ſpontè ingredi Monaſterium, aut habitum ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquo modo eidem actui, vel præſentiam, vel conſenſum, vel authoritatem interpoſuerint. Simili quoque anathemati ſubijcit eos, qui ſanctam virginum, vel aliarum mulierum voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi, quoquo modo ſine iuſta cauſa impedierint. Eaque omnia, & ſingula, quæ antè profeſſionem, vel in ipſa profeſſione fieri oportet, ſeruentur non ſolum in Monaſterijs ſubiectis Epiſcopo, ſed & in alijs quibuſcumque. Ab his tamen excipiuntur mulieres, quæ Pœnitentes, aut Conuertitæ appellantur, in quibus Conſtitutiones earum ſeruentur.

Caput XIX.

Conc Tol. 3. c. 10 c. puella 20. q. 2. ca. vlt. 12. q. 1.

Regularis qualiter poſſit dimittere habitum,

Conc. Tol. 3. c 54. in fin. c. puellæ, 20. q. 1. ca. cum virum de reg. Conc. Arel. 1. c. vlt. Conc. Arel. 2. c. 25.

QVicumque Regularis prætendat, ſe per vim, & metum ingreſſum eſſe Religionem, aut etiam dicat, ante ætatem debitam profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, velitque habitum dimittere quacumque de cauſa, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia Superiorum: non audiatur, niſi intra quinquennium tantum à die profeſſionis, & tunc non aliter niſi cauſas, quas prætenderit, deduxerit coram Superiore ſuo, & Ordinario. Quod ſi antea habitum ſpontè dimiſerit, nullatenus ad allegandum quãcumque cauſam admittatur, ſed ad Monaſterium redire cogatur & tanquam apoſtata puniatur; interim verò nullo priuilegio ſuæ Religionis iuuetur. Nemo etiam Regularis cuiuſcumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem: nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum ſuæ religionis.

Caput XX.

Abbatis officium in viſitandis Monaſterijs,

ABbates, qui ſunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superiores, Epiſcopis non ſubiecti, quibus eſt in alia inferiora Monaſteria, Prioratuſve legitima iuriſdictio, eadem illa ſibi ſubdita Monaſteria,

ria, & Prioratus, ſuo quiſque loco, atque ordine, ex officio viſitent, etiamſi commendata exiſtant. Quæ cum Ordinum ſuorum Capitibus ſubſint, declarat ſancta Synodus, in ijs, quæ alias de viſitatione Monaſteriorum commendatorum definita ſunt, non eſſe comprehenſa, teneanturque quicumque prædictorum Ordinum Monaſterijs præſunt, prædictos Viſitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipſa quoque Monaſteria, quæ ſunt Ordinum Capita, iuxta ſanctæ Sedis Apoſtolicę, & cuiuſque ordinis conſtitutiones viſitentur. Et quamdiu durabunt huiuſmodi commendæ, Priores clauſtrales, aut in Prioratibus conuentum habentibus, Superiores, qui correctiones, & ſpirituale regimen exercent, à Capitulis Generalibus, vel ipſorum Ordinum Viſitatoribus inſtituantur. In cæteris omnibus præfatorum Ordinum priuilegia, & facultates, quæ ipſorum perſonas, loca, & iura concernunt, firma ſint, & illæſa.

Sup. Seſſ. 21. c. 8. de ref.

Caput XXI.

CVm pleraque Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Præpoſituræ, ex mala eorum, quibus commiſſa fuerunt, adminiſtratione, non leuia paſſa fuerint, tàm in ſpiritualibus, quàm in temporalibus detrimenta: Cupit ſancta Synodus ea ad congruam monaſticæ vitæ diſciplinam omninò reuocare. Verum adeò dura, difficiliſque eſt præſentium temporum conditio, vt nec ſtatim omnibus, nec commune vbique, quod optaret, remedium poſſit adhiberi: vt tamen nihil prætermittat, vnde prædictis ſalubriter aliquando prouideri poſſit, primum quidem confidit, Sanctiſſimum Romanum Pontificem pro ſua pietate, & prudentia curaturum, quantum hæc tempora ferre poſſe viderit, vt ijs, quæ nunc commendata reperiuntur, & quæ ſuos conuentus habent, regulares perſonæ, eiuſdem Ordinis expreſsè profeſſæ, & quæ gregi præire, & præeſſe poſſint, præficiantur. Quæ verò in poſterum vacabunt, non niſi Regularibus ſpectatæ virtutis, & ſanctitatis conferantur. Quo ad ea verò Monaſteria, quæ capita ſunt, ac Primates Ordinum, ſiue Abbatiæ, ſiue Prioratus, filiæ illorum Capitum nuncu-

Conc. Later. ſub Leo X. Seſſ. diſt. in Bull. de ref. Curiæ.

Sup. Seſſ. 14. de ref. c. 10.

pantur, teneantur illi, qui in præſenti ea in commendam obtinent, niſi ſit eis de regulari ſucceſſore prouiſum, infra ſex menſes Religionem illorum Ordinum propriam ſolemniter profiteri, aut ijs cedere: aliàs commendæ prædictæ ipſo iure vacare cenſeantur. Ne autem in prædictis omnibus, & ſingulis fraus aliqua adhiberi poſſit, mandat ſancta Synodus, vt in prouiſionibus dictorum Monaſteriorum qualitas ſingulorum nominatim exprimatur; aliterque facta prouiſio ſubreptitia eſſe cenſeatur, nullaque ſubſequenti poſſeſſione, etiam triennali, adiuuetur.

Caput XXII.

HÆc omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta, obſeruari ſancta Synodus præcipit in omnibus Cęnobijs, ac Monaſterijs, Collegijs, ac Domibus quorumcumque monachorum, ac regularium, necnon quarumcumque Sanctimonialium virginum, ac viduarum, etiamſi illæ ſub gubernio militiarum, etiam Hieroſolymitanæ, viuant, & quocumque nomine appellentur, ſub quacumque Regula, vel Conſtitutionibus, & ſub cuſtodia, vel gubernatione, vel quauis ſubiectione, aut annexione, vel dependentia cuiuſcumque Ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, vel aliorum Regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque: non obſtantibus omnium, & ſingulorum priuilegijs, ſub quibuſcumque formulis verborum conceptis, ac Mare magnum appellatis, etiam in fundatione obtentis, necnon Conſtitutionibus, & Regulis etiam iuratis, atque etiam Conſuetudinibus, vel præſcriptionibus, etiam immemorabilibus. Si qui verò Regulares tàm viri, quàm mulieres ſunt, qui ſub arctiori Regula, vel ſtatutis viuunt, excepta facultate habendi bona ſtabilia in communi, eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia ſancta Synodus amouere non intendit. Et quia ſancta Synodus deſiderat, vt omnia, & ſingula ſupradicta quamprimum executioni demandentur, præcipit omnibus Epiſcopis in Monaſterijs ſibi ſubiectis, & in omnibus alijs, ipſis in ſuperioribus decretis ſpecialiter commiſſis, atque omnibus Abbatibus, & Generalibus, & alijs Superioribus Ordinum ſupradictorum,

rum, vt ſtatim prædicta exequantur. Et ſi quid executioni mandatum non ſit, Epiſcoporum negligentiam Concilia prouincialia ſuppleant, & coerceant. Regularium verò Capitula Prouincialia, & Generalia, & in defectum Capitulorum Generalium Concilia Prouincialia, per deputationem aliquorum eiuſdem Ordinis prouideant. Hortatur etiam Sancta Synodus omnes Reges, Principes, Reſpublicas, & Magiſtratus, & in virtute ſanctę obedientiæ præcipit, vt velint prædictis Epiſcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris Præfectis in ſuperiùs contentæ reformationis executione ſuum auxilium, & authoritatem interponere, quoties fuerint requiſiti, vt ſine vllo impedimento præmiſſa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de Reformatione. Caput I.

OPtandum eſt, vt ij, qui Epiſcopale miniſterium ſuſcipiunt, quæ ſuæ ſint partes, agnoſcant, ac ſe non ad propria commoda, non ad diuitias, aut luxum, ſed ad labores, & ſolicitudines pro Dei gloria vocatos eſſe intelligant. Nec enim dubitandum eſt, & fideles reliquos ad religionem, innocentiamque facilius inflammandos, ſi Præpoſitos ſuos viderint non ea, quæ mundi ſunt, ſed animarum ſalutem, ac cæleſtem patriam cogitantes. Hæc cum ad reſtituendam Eccleſiaſticam diſciplinam, præcipua eſſe, ſancta Synodus animaduertat, admonet Epiſcopos omnes, vt ſecum ea ſæpè meditantes, factis etiam ipſis, ac vitæ actionibus, quod eſt veluti perpetuũ quoddam prædicandi genus, ſe muneri ſuo conformes oſtendant: in primis verò ita mores ſuos omnes componant, vt reliqui ab eis frugalitatis, modeſtiæ, continentiæ, ac quæ nos tantoperè commendat Deo, ſanctæ humilitatis exempla petere poſſint. Quapropter, exemplo Patrum noſtrorum in Concilio Carthaginenſi, non ſolum iubet, vt Epiſcopi modeſta ſuppellectili, & menſa, ac frugali victu contenti ſint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat, quod à ſan-

c. magnæ, de vnio. c. qualiter, & quãdo, de acc. Sup. Seſſ. 22. de ref. c. 1. in princ.

Pſal. 101. Eccl. 8. 35. & 66. Matth. 10. & 18. cum ſim. Conc. Cart. 4. c. 5. Conc. Tol. 9. c. 7. ca. Epiſc. 41. diſt. prof. verenti. 41. d. ſup. Seſſ. 2.

ſto hoc inſtituto ſit alienum; quodque nõ ſimplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præſeferat. Omninò verò eis interdicit, ne ex redditibus Eccleſiæ conſanguineos, familiaresve ſuos augere ſtudeant; cum & Apoſtolorum canones prohibeant, ne res Eccleſiaſticas, quæ Dei ſunt, conſanguineis donent; ſed ſi pauperes ſint, ijs, vt pauperibus diſtribuant, eas autem non diſtrahant, nec diſſipent illorum cauſa, imò quam maximè poteſt, eas ſancta Synodus monet, vt omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquoſque carnis affectum, vnde multorum malorum in Eccleſia ſeminarium extat, penitus deponant. Quæ verò de Epiſcopis dicta ſunt, eadem non ſolum in quibuſcumque beneficia Eccleſiaſtica, tàm ſecularia, quàm Regularia obtinentibus, pro gradus ſui conditione obſeruari, ſed & ad Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales pertinere decernit, quorum Conſilio apud Sanctiſſimum Romanum Pontificem cum vniuerſalis Eccleſiæ adminiſtratio nitatur, nefas videri poteſt, non ijs etiam virtutum inſignibus, ac viuendi diſciplina eos fulgere, quæ meritò omnium in ſe oculos conuertant.

Conc. Ant. ca. 5. c. quiſquis 11. q. 1. ca. ſint manifeſtæ, c. Epiſcopus, & ca. res eccleſ. cum ſeq. 12. q. 2.

Conc. Later. ſub Leo X. ſeſſ. 9. de ref. Curiæ.

Caput 11.

COgit temporum calamitas, & inualeſcentium hæreſum malitia, vt nihil ſit prætermittendum, quod ad populorum ædificationem, & Catholicæ fidei præſidium videatur poſſe pertinere. Præcipit igitur ſancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & omnibus alijs, qui de iure, vel conſuetudine in Concilio prouinciali intereſſe debent, vt in ipſa prima Synodo prouinciali, poſt finem præſentis Concilij habenda, ea omnia, & ſingula, quæ ab hac Synodo definita, & ſtatuta ſunt, palam recipiant, necnon veram obedientiam Summo Romano Pontifici ſpondeant, & profiteantur, ſimulque hæreſes omnes à ſacris Canonibus, & generalibus Concilijs, præſertimque ab hac eadem Synodo damnatas, publicè deteſtentur, & anathematizent. Idemque in poſterum quicumque in Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopoſque promouendi, in prima Synodo prouinciali, in qua ipſi interfuerint, omninò obſeruẽt. Quod ſi quis

Sup. Seſſ. 24. c. 1. de ref. c. peruenit, c. propter Eccleſiaſticas, cum nullus alijs 18. diſt.

cap. ſicuti, & c. excommunicamus l. 1. de hær. can. 2. in fin. de Summ. Trin. & fide cath. cum ſim.

ex

ex ſupradictis omnibus, quod abſit, renuerit; Epiſcopi comprouinciales ſtatim Summum Romanum Pontificem admonere ſub pœna diuinæ indignationis teneantur: interimque ab eiuſdem communione abſtineant. Ceteri verò omnes ſiue in præſenti, ſiue in futurum beneficia Eccleſiaſtica habituri, & qui in Synodo Diœceſana conuenire debent, idem, vt ſupra in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant, & obſeruent: alias ſecundum formam Sacrorum Canonum puniantur. Ad hæc, omnes ij, ad quos Vniuerſitatum, & Studiorum generalium cura, viſitatio, & reformatio pertinet, diligenter curent, vt ab eiſdem Vniuerſitatibus Canones, & decreta huius Sanctæ Synodi integrè recipiantur: ad eorumque normam Magiſtri, Doctores, & alij in eiſdem Vniuerſitatibus ea, quæ Catholicæ fidei ſunt, doceant, & interpretentur; ſeque ad hoc inſtitutum initio cuiuslibet anni ſolemni iuramento obſtringant; ſed & ſi aliqua alia in prædictis Vniuerſitatibus correctione, & reformatione digna fuerint, ab eiſdem, ad quos ſpectat, pro Religionis, & diſciplinæ Eccleſiaſticæ augmento emendentur, & ſtatuantur. Quæ verò Vniuerſitates immediatè Summi Romani Pontificis protectioni, & viſitationi ſunt ſubiectæ, has ſua Beatitudo per eius delegatos eadem, qua ſupra, ratione, & prout ei vtilius viſum fuerit, ſalubriter viſitari, & reformari curabit.

Caput III.

QVamuis excommunicationis gladius, neruus ſit Eccleſiaſticæ diſciplinæ, & ad continendos in officio populos valdè ſalutaris, ſobriè tamen, magnaque circumſpectione exercendus eſt: cum experientia doceat, ſi temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur, magis contemni, quam formidari; & perniciem potius parere, quàm ſalutem. Quapropter excommunicationes illæ, quæ monitionibus præmiſſis, ad finem reuelationis, vt aiunt, aut pro deperditis, ſeu ſubtractis rebus ferri ſolent, à nemine prorſus, præterquam ab Epiſcopo, decernantur; & tunc non alias, quàm ex re non vulgari, cauſaque diligenter, ac magna maturitate per Epiſcopum examinata,

c. dilecto, de ſent. exc. in 6. c. multis, in princ, 2. q. 1. ca. viſis in fin. 16. q. 1. c. corripiantur 24. q. 3.

Excommunicatio quãdo exercenda, & quomodo concedenda, ca. Epiſcopi, ca. nemo Epiſcoporum,

& ea. nullus ſacerdotum, 11.q.3.ca.ſacro, de ſent. excom. Conc. Aur.5. cap.1.

quæ eius animum moueat, nec ad eas concedendas cuiuſcuis ſæcularis, etiam Magiſtratus, authoritate adducatur; ſed totum hoc in eius arbitrio, & conſcientia ſit poſitum: quando ipſe pro re, loco, perſona, aut tempore eas decernendas eſſe iudicauerit. In cauſis verò iudicialibus mandatur omnibus Iudicibus Eccleſiaſticis, cuiuſcumque dignitatis exiſtant, vt quandocumque executio realis, vel perſonalis in qualibet parte iudicij, propria authoritate ab ipſis fieri poterit, abſtineant ſe tàm in procedendo, quàm definiendo à cenſuris Eccleſiaſticis, ſeu interdicto; ſed liceat eis, ſi expedire videbitur, in cauſis ciuilibus ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentibus, contra quoſcumque etiam laicos per mulctas pecuniarias, quæ locis pijs ibi exiſtentibus, eo ipſo, quod exactæ fuerint, aſſignentur: ſeu per captionem pignorum, perſonarumque diſtrictionem per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſiue etiam per priuationem beneficiorum, aliaque iuris remedia procedere, & cauſas definire. Quod ſi executio realis, vel perſonalis aduerſus reos hac ratione fieri non poterit, ſitque erga iudicem contumacia; tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio ſuo, præter alias pœnas, ferire poterit. In cauſis quoque criminalibus, vbi executio realis, vel perſonalis, vt ſupra, fieri poterit, erit à cenſuris abſtinendum: ſed ſi dictæ executioni facilè locus eſſe non poſſit, licebit iudici hoc ſpirituali gladio in delinquentes vti, ſi tamen delicti qualitas, præcedente bina ſaltem monitione, etiam per edictum, id poſtulet. Neſas autem ſit ſæculari cuilibet Magiſtratui prohibere Eccleſiaſtico iudici, ne excommunicet: aut mandare, vt latam excommunicationem reuocet, ſub prætextu, quod contenta in præſenti decreto non ſint obſeruata: cum non ad ſæculares, ſed ad Eccleſiaſticos hæc cognitio pertineat. Excommunicatus verò quicumque, ſi poſt legitimas monitiones non reſipuerit, non ſolum ad Sacramenta, & communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur, ſed ſi obdurato animo, cenſuris annexus, in illis per annum inſorduerit, etiam contra eum, tanquam de hæreſi ſuſpectum, procedi poſſit.

c. ſi quis deinceps, in ſi. 17.q.4.

ea. rogo, c. ſi quis 11. q.3. c. nullis, cum ſeq. cap, cum deſideres, & ca. ſi concubinæ, de ſen. excom.

Caput

Caput IV.

COntingit ſæpè in quibuſdam Eccleſijs, vel tàm magnum Miſſarum celebrandarum numerum ex varijs defunctorum relictis impoſitum eſſe, vt illis pro ſingulis diebus à teſtatoribus præſcriptis nequeat ſatisfieri, vel eleemoſynam huiuſmodi, pro illis celebrandis, adeò tenuem eſſe, vt non facilè inueniatur qui velit huic ſe muneri ſubijcere, vnde depereunt piæ teſtantium voluntates, & eorum conſcientias, ad quos prædicta ſpectant, onerandi occaſio datur. Sancta Synodus cupiens hæc ad pios vſus relicta, quo plenius, & vtilius poteſt, impleri, facultatem dat Epiſcopis, vt in Synodo Diœceſana, itemque Abbatibus, & Generalibus Ordinum, vt in ſuis Capitulis Generalibus, re diligenter perſpecta, poſſint pro ſua conſcientia in prædictis Eccleſijs, quas hac prouiſione indigere cognouerint, ſtatuere circa hæc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque Eccleſiarum vtilitatem viderint expedire: ita tamen, vt eorum ſemper defunctorum commemoratio fiat, qui pro ſuarum animarum ſalute legata ea ad pios vſus reliquerunt. Sup. Seſſ. 22. de ref. c. 6.

Caput V.

RAtio poſtulat, vt illis, quæ benè conſtituta ſunt, contrarijs ordinationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorumcumque erectione, ſeu fundatione, aut alijs conſtitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur, ſeu certa illis onera ſunt iniuncta, in beneficiorum collatione, ſeu in quacumque alia diſpoſitione eis non derogetur. Idem in præbendis Theologalibus, Magiſtratibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque ita conſtituta fuerint, obſeruetur, vt eorum qualitatibus, vel ordinibus nihil in vlla prouiſione detrahatur, & aliter facta prouiſio ſubreptitia cenſeatur.

Caput VI.

STatuit ſancta Synodus, vt in omnibus Eccleſijs Cathedralibus, & Collegiatis decretum ſub felic. record. Paulo III. quod incipit, *Capitula Cathedralium*, obſeruetur, non ſolum, quando Epiſcopus viſitauerit, ſed &

quoties ex officio, vel ad petitionem alicuius contra aliquem ex contentis in dicto decreto procedat: ita tamen, vt cum extra viſitationem proceſſerit, infraſcripta omnia locum habeant; videlicet, vt capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex capitulo duos, de quorum conſilio, & aſſenſu Epiſcopus, vel eius Vicarius, tàm in formando proceſſum, quàm in cæteris omnibus actibus, vſque ad finem cauſæ incluſiuè, coram Notario tamen ipſius Epiſcopi, & in eius domo, aut conſueto tribunali procedere teneatur. Vnum autem tantum ſit vtriuſque votum, poſſitque alter Epiſcopo accedere. Quod ſi ambo ab Epiſcopo diſcordes in aliquo actu, ſeu interlocutoria, vel definitiua ſententia fuerint; tunc intra ſex dierum ſpatium cum Epiſcopo tertium eligant, & ſi in electione tertij etiam diſcordent, ad viciniorem Epiſcopum electio deuoluatur: & iuxta eam partem, cum qua tertius conueniet, articulus, in quo erat diſcordia, terminetur; alias proceſſus, & inde ſecuta, nulla ſint, nulloſque producant iuris effectus. In criminibus tamen ex incontinentia prouenientibus, de qua in decreto de concubinarijs, & in atrocioribus delictis, depoſitionem, aut degradationem requirentibus, vbi de fuga timetur, ne iudicium eludatur, & ideo opus ſit perſonali detentione, poſſit initio ſolus Epiſcopus ad ſummariam informationem, & neceſſariam detentionem procedere: ſeruato tamen in reliquis ordine præmiſſo. In omnibus autem caſibus ea ratio habeatur, vt iuxta qualitatem delicti, ac perſonarum, delinquentes ipſi in loco decenti cuſtodiantur. Epiſcopis præterea vbique is honor tribuatur, qui eorum dignitati par eſt, eiſque in Choro, & in Capitulo, in Proceſſionibus, & alijs actibus publicis, ſit prima ſedes, & locus, quem ipſi elegerint, & præcipua omnium rerum agendarum authoritas. Qui ſi aliquid Canonicis ad deliberandum proponant, nec de re ad ſuum, vel ſuorum commodum ſpectanda agatur: Epiſcopi ipſi Capitulum conuocent, vota exquirant, & iuxta ea concludant. Abſente verò Epiſcopo, omninò hoc ab ijs de Capitulo, ad quos hoc de iure, vel conſuetudine ſpectat, perficiatur, nec ad id Vicarius Epiſcopi admitta-

Sup. Seſſ. 6. de ref. c. 4.

Inf. ca. 14. & ſup. Seſſ. 24. de matrim. ca. 8. c. qualiter, 1. de accuſ. c. tuæ, de pœn.

Conc. Cart. 4. ca. 15. c. Epiſcopus in Eccleſia, 92. d. ca. nouit. cum ſeq. de his, quæ ſint à præl. fine conſ. Cap.

mittatur. Cæteris autem in rebus Capituli iuriſdictio, & poteſtas, ſi qua eis competit, & bonorum adminiſtratio ſalua, & intacta omninò relinquatur. Qui verò non obtinent dignitates, nec ſunt de Capitulo, ij omnes in cauſis Eccleſiaſticis Epiſcopo ſubijciantur: non obſtantibus, quoad ſupradicta, priuilegijs, etiam ex fundatione competentibus, necnon conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, ſententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum ſuos obligent authores, ſaluis tamẽ in omnibus priuilegijs, quæ Vniuerſitatibus Studiorum generalium, ſeu earum perſonis ſunt conceſſa. Hæc autem omnia, & ſingula in ijs Eccleſijs locum non habeant, in quibus Epiſcopi, aut eorum Vicarij ex Conſtitutionibus, vel priuilegijs, aut conſuetudinibus, ſiue concordijs, ſeu quocumque alio iure maiorem habent poteſtatem, authoritatem, ac iuriſdictionem, quàm præſenti decreto ſit comprehenſum, quibus ſancta Synodus derogare non intendit.

Iuribus allegatis, in toto tractat. de priuileg. ſcholarium, maximè priuil. 94. cum ſeq.

Caput VII.

CVm in beneficijs Eccleſiaſticis, ea, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris Conſtitutionibus ſint odioſa, & Patrum decretis contraria, nemini in poſterum acceſſus, aut regreſſus, etiam de conſenſu, ad beneficium Eccleſiaſticum cuiuſcumque qualitatis concedatur, nec hactenus conceſſi ſuſpendantur, extendantur, aut transferantur. Hocque decretum in quibuſcumque beneficijs Eccleſiaſticis, ac etiam in Cathedralibus Eccleſijs, ac in quibuſcumque perſonis, etiam Cardinalatus honore fulgẽtibus locum habeat. In coadiutorijs quoque cum futura ſucceſſione idem poſthac obſeruetur, vt nemini in quibuſcumque beneficijs Eccleſiaſticis permittantur. Quod ſi quando Eccleſia Cathedralis, aut Monaſterij vrgens neceſſitas, aut euidens vtilitas poſtulet Prælato dari Coadiutorem, is non alias cum futura ſucceſſione detur, quàm hæc cauſa prius diligenter à Sanctiſs. Romano Pontifice ſit cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certum ſit, quę à iure, & decretis huius ſanctę Synodi in Epiſcopis, & Prælatis requiruntur; aliàs conceſſiones ſuper his factæ ſubreptitiæ eſſe cenſeantur.

Acceſſus, & regreſſus tollendi, ca. Apoſtolica, 8.q.1. cap ex tranſmiſſa., & ca. ad extirpandas ſucceſſiones, de fil. presb. c. conſuluit, de iur. patr. ca. ad hęc de dec. Concil. Rom. tempore Hylarij ca.5. ſup. ſeſſ. 6. de ref. c.6. ca. ſcripſit, & cap. quamuis 7.q.1. Sup. Seſſ. 21. de ref cap 8. & Seſſ 7. de ref. ca.1. & 2.

Caput VIII.

c. 1. & cap. quieſcamus, 41. diſt. c. Archidiaconi 85. d. c. volumus 89. d. c. qui & ad fi. & c. mos eſt 12. quæſt. 2. c. quoniam, 16. quæſt. 1.

ADmonet ſancta Synodus quoſcumque eccleſiaſtica beneficia ſæcularia, ſeu regularia obtinentes, vt hoſpitalitatis officium, à ſanctis Patribus frequenter commendatum, quantum per eorum prouētus licebit, promptè, benignèque exercere aſſueſcant: memores, eos, qui hoſpitalitatem amant, Chriſtum in hoſpitibus recipere. Illis verò, qui hoſpitalia vulgò nuncupata, ſeu alia pia loca ad peregrinorum, infirmorum, ſenum, pauperumve vſum præcipuè inſtituta, in commendam, adminiſtrationem, aut quemcumque titulum, aut etiam Eccleſijs ſuis vnita, obtinent: vel ſi Eccleſiæ Parochiales, hoſpitalibus fortè vnitæ, aut in hoſpitalia erectæ, earumque patronis in adminiſtrationem conceſſæ ſint: præcipit omninò, vt impoſitum illis onus, officiumve adminiſtrent, atque hoſpitalitatem, quam debent ex fructibus ad id deputatis, actu exerceant, iuxta Conſtitutionem Concilij Viennenſis, aliàs in hac eadem Synodo ſub fel. rec. Paulo III. innouatam, quæ incipit, *Quia contingit*. Quòd ſi hoſpitalia hæc ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum perſonarum genus ſuſcipiendum fuerint inſtituta, nec in loco, vbi ſunt dicta hoſpitalia, ſimiles perſonæ, aut perpaucæ reperiantur: mandat adhuc, vt fructus illorum in alium pium vſum, qui eorum inſtitutioni proximior ſit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertantur, prout Ordinario cum duobus de Capitulo, qui rerum vſu peritiores ſint, per ipſum deligendis, magis expedire viſum fuerit, niſi aliter fortè, etiam in hunc euentum, in eorum fundatione, aut inſtitutione fuerit expreſſum: quo caſu, quod ordinatum fuit, obſeruari curet Epiſcopus: aut ſi id non poſſit, ipſe, prout ſupra, vtiliter prouideat. Itaque ſi prædicti omnes, & ſinguli, cuiuſcumque Ordinis & religionis, & dignitatis, etiam ſi laici fuerint, qui adminiſtrationem hoſpitalium habent, non tamen regularibus ſubiecti, vbi viget regularis obſeruantia, ab Ordinario moniti hoſpitalitatis munus, adhibitis omnibus, ad quæ tenentur, neceſſarijs, re ipſa obire ceſſauerint; non ſolùm per eccleſiaſticas cenſuras, & alia iuris remedia ad id

c. quia contingit, de relig. domib. & ſupr. Seſſ. 7. cap. vlt. de ref.

com-

compelli poſſint, ſed etiam hoſpitalis ipſius adminiſtratione, curave perpetuò priuari poſſint: alijque eorum loco ab ijs, ad quos ſpectabit, ſubſtituantur. Et prædicti nihilominus, etiam ad fructuum reſtitutionem, quos contra ipſorum hoſpitalium inſtitutionem perceperunt, quæ nulla eis remiſſione, aut compoſitione indulgeatur, in foro conſcientiæ teneantur: nec adminiſtratio, ſeu gubernatio huiuſmodi locorum vni, & eidem perſonæ vltra triennium deinceps committatur, niſi aliter in fundatione cautum reperiatur: non obſtante, quoad omnia ſupradicta, quacumque vnione, exemptione, & conſuetudine in contrarium, etiam immemorabili, ſeu priuilegijs, aut indultis quibuſcumque.

Caput IX.

Sicuti legitima patronatuum iura tollere, piaſque fidelium voluntates in eorum inſtitutione violare æquum non eſt: ſic etiam, vt hoc colore, beneficia eccleſiaſtica in ſeruitutem, quod à multis impudenter fit, redigantur, non eſt permittendum. Vt igitur debita in omnibus ratio obſeruetur, decernit Sancta Synodus, vt titulus iuris patronatus ſit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requiſitis oſtendatur, ſiue etiam ex multiplicatis præſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat, aliaſve ſecundùm iuris diſpoſitionem. In ijs verò perſonis, ſeu Communitatibus, vel Vniuerſitatibus, in quibus id ius plerumque ex vſurpatione potius quæſitum præſumi ſolet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemorabilis temporis probatio aliter eis ſuffragetur, quam ſi, præter reliqua ad eam neceſſaria, præſentationes, etiam continuatæ, non minori ſaltem, quam 50. annorum ſpatio, quæ omnes effectum ſortitæ ſint, authenticis ſcripturis probentur. Reliqui patronatus omnes in beneficijs, tàm ſæcularibus, quàm Regularibus, ſeu Parochialibus, vel dignitatibus, aut quibuſcumque alijs beneficijs in Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia, ſeu facultates, & priuilegia conceſſa, tam in vim patronatus, quàm alio

Sup. Seſſ. 14. de ref. c. 12. c. piæ mētis, cum ſeq. 16. q. 7. & c. nouis, de iur. patron. Conc. Tol. 9. c. 2. decernimus, & cap. monaſteriū, cum ſeq. ijſdem cau. & quæſt.

quo-

quocumque iure nominandi,eligendi,præſentandi ad ea cum vacant, exceptis patronatibus ſuper Cathedralibus Eccleſijs competentibus, & exceptis alijs, quæ ad Imperatorem, & Reges,ſeu Regna poſſidentes,alioſque ſublimes, ac ſupremos Principes, iura Imperij in dominijs ſuis habentes, pertinent, & quæ in fauorem Studiorum generalium conceſſa ſunt, in totum prorſus abrogata, & irrita cum quaſi poſſeſſione inde ſecuta intelligantur. Beneficiaque huiuſmodi, tanquam libera, à ſuis collatoribus conferantur, ac prouiſiones huiuſmodi plenum effectum conſequantur. Ad hæc liceat Epiſcopo, præſentatos à patronis,ſi idonei non fuerint, repellere. Quod ſi ad inferiores inſtitutio pertineat,ab Epiſcopo tamen iuxta aliàs ſtatuta ab hac ſancta Synodo examinentur, alioquin inſtitutio ab inferioribus facta irrita ſit,& inanis. Patroni autem beneficiorum, cuiuſcumque Ordinis, & dignitatis, etiam ſi Communitates, Vniuerſitates, Collegia quæcumque Clericorum, vel Laicorum exiſtant, in perceptione fructuum,prouentuum,obuentionum,quorumcumque beneficiorum, etiam ſi verè de iure patronatus ipſorum ex fundatione,& dotatione eſſent, nullatenus, nullave cauſa, vel occaſione ſe ingerant, ſed illos liberè Rectori,ſeu Beneficiato,non obſtante etiam quacumque conſuetudine, diſtribuendos dimittant. Nec dictum ius patronatus venditionis, aut alio quocumque titulo in alios contra Canonicas ſanctiones transferre præſumant; ſi ſecus fecerint, excommunicationis,& interdicti pœnis ſubijciantur: & dicto iure patronatus, ipſo iure priuati exiſtant. Inſuper acceſſiones, per viam vnionis factæ de beneficijs liberis, ad Eccleſias Iuriſpatronatui, etiam Laicorum, ſubiectas, tàm Parochiales, quàm ad alia quæcumque beneficia,etiam ſimplicia, ſeu dignitates, vel hoſpitalia, ita vt prædicta beneficia libera eiuſdem naturæ cum ijs,quibus cum vniuntur, efficiantur, atque ſub iure patronatus conſtituantur. Hæ, ſi nondum plenarium ſortitæ ſunt effectum,vel deinceps ad cuiuſuis inſtantiam fient,quacumque authoritate,etiam Apoſtolica,conceſſæ fuerint; ſimul cum vnionibus ipſis per ſubreptionem obtentæ

Sup. Seſſ. 24. de ref c. 18. & Seſſ. 14. de ref. c. 13.

tentæ

tentæ intelligantur; non obſtante quacumque in ijs verborum forma,ſeu derogatione,quæ habeatur pro expreſſa: nec executioni amplius demandentur, ſed beneficia ipſa vnita, cum vacauerint,liberè,vt antea,conferantur. Quæ verò à 40. annis citra factæ, effectum, & plenam incorporationem ſunt conſecutæ:hæ nihilominus ab Ordinarijs, tanquam à Sede Apoſtolica delegatis, reuideantur, & examinentur, ac quæ per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint,ſimul cum vnionibus irritæ declarentur: ac beneficia ipſa ſeparentur, & alijs conferantur: Similiter quoque patronatus,quicumque in Eccleſijs, & quibuſcumque alijs beneficijs, etiam dignitatibus antea liberis, acquiſiti,à quadraginta annis citra,& in futurum acquirendi, ſeu ex augumento dotis,ſeu ex noua conſtructione, vel alia ſimili cauſa, etiam authoritate Sedis Apoſtolicæ ab eiſdem Ordinarijs, vti delegatis, vt ſupra,qui nullius in his facultatibus, aut priuilegijs impediantur,diligenter cognoſcantur; & quos non repererint ob maximè euidentem Eccleſiæ, vel beneficij, ſeu dignitatis neceſſitatem legitimè conſtitutos eſſe, in totum reuocent: atque beneficia huiuſmodi ſine damno illa poſſidentium, & reſtituto patronis eo, quod ab eis idcircò datum eſt, in priſtinum libertatis ſtatum reducant, non obſtantibus Priuilegijs, Conſtitutionibus, & conſuetudinibus,etiam immemorabilibus.

Supr. Seſſ.7. de ref. c.7.

Caput X.

Iudices delegati in ſingulis Concilijs Prouincialibus deputandi.

QVoniam ob malitioſam petentium ſuggeſtionem, & quandoque ob locorum longinquitatem perſonarum notitia, quibus cauſæ mandantur, vſqueadeò haberi non poteſt; hincque interdum iudicibus,non vndequaque idoneis, cauſæ in partibus delegantur:ſtatuit ſancta Synodus, in ſingulis Concilijs Prouincialibus, aut Diœceſanis, aliquot perſonas, quæ qualitates habeant, iuxta Conſtitutionem Bonifacij VIII.quæ incipit,*Statutum*, & alioquin ad id aptas deſignari, vt præter Ordinarios locorum, ijs etiam poſthac cauſæ Eccleſiaſticæ, ac Spirituales, & ad forum Eccleſiaſticum pertinentes, in partibus delegandæ committantur. Et ſi aliquem interim

ca. ſtatutum de ref. in 6.

rim ex deſignatis mori contigerit, ſubſtituat Ordinarius loci cum conſilio Capituli alium in eius locum, vſque ad futuram Prouincialem, aut Diœceſanam Synodum; itaut habeat quæque Diœceſis quatuor ſaltẽ, aut etiam plures probatas perſonas, ac vt ſuprà qualificatas, quibus huiuſmodi cauſæ à quolibet Legato, vel Nuncio, atque etiam à Sede Apoſtolica committantur: alioquin poſt deſignationem factam, quam ſtatim Epiſcopi ad Summum Romanum Pontificem tranſmittant, delegationes quæcumque aliorum iudicum alijs, quam his, factæ, ſubreptitiæ cenſeantur. Admonet dehinc ſancta Synodus tàm Ordinarios, quàm alios quoſcumque iudices, vt terminandis cauſis, quanta fieri poterit breuitate, ſtudeant: ac litigatorum artibus, ſeu in litis conteſtatione, ſeu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant.

ca. finẽ litib. & ca. fin. de don. & conſum. ca. 2. de ref. iud. & c. conſtitutis, de procur.

Caput XI.

Anticipatæ ſolutiones in locationibus eccleſ. tollendæ, ca. de precationis 10. q. 1. & cap. 2. de precat.

MAgnam Eccleſijs perniciem afferre ſolet, cum earum bona, repræſentata pecunia, in ſucceſſorum præiudicium alijs locantur. Omnes igitur hæ locationes, ſi anticipatis ſolutionibus fient, nullatenus in præiudicium ſucceſſorum validæ intelligantur, quocumque indulto, aut priuilegio non obſtante: nec huiuſmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmentur. Non liceat etiam iuriſdictiones Eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus locare: nec conductoribus per ſe, aut alios ea exercere: aliterque conceſſiones, etiam à Sede Apoſtolica factæ, ſubreptitiæ cenſeantur. Locationes verò rerum Eccleſiaſticarum, etiam authoritate Apoſtolica confirmatas, ſancta Synodus irritas decernit, quas à triginta annis citra, ad longũ tempus, ſeu, vt in nonnullis partibus, ad vigintinouem, ſeu bis vigintinouem annos, vocant, factas; Synodus Prouincialis, vel deputandi ab ea, in damnum Eccleſiæ, & cõtra Canonicas ſanctiones cõtractas fuiſſe iudicabũt.

In tit. de reb. Eccleſ. non alien. & in extrau. in c. ambitio.

Caput XII.

Decimæ Eccleſiæ ſol-

NOn ſunt ferendi qui varijs artibus decimas Eccleſijs obuenientes, ſubtrahere moliuntur, aut qui

ab

ab alijs ſoluendas temerè occupant, & in rem ſuam vertunt: cum decimarum ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur S. Synodus omnibus cuiuſcumque gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarum ſolutio ſpectat, vt eas, ad quos de iure tenentur, in poſterum Cathedrali, aut quibuſcumque alijs Eccleſijs, vel perſonis, quibus legitimè debentur, integrè perſoluant. Qui verò eas aut ſubtrahunt, aut impediunt, excommunicentur; nec ab hoc crimine, niſi plena reſtitutione ſecuta, abſoluantur. Hortatur debinc omnes, & ſingulos, pro Chriſtiana charitate, debitoque erga Paſtores ſuos munere, vt de bonis ſibi à Deo collatis, Epiſcopis, & Parochis, qui tenuioribus præſunt Eccleſijs, largè ſubuenire ad Dei laudem, atque Paſtorum ſuorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

Concil. Mariſcon. 1.c.5. Conc Ticin. ver. in ſacris. Ex 12. & 13. Leuit. 27. Num. 8. Tob. 1. Malac. 3. ca. decimas, cum ſeq. 16. q. 7. ca. parochiano, c. ex tranſmiſſa, & ca. tua, de occ. cap. omnes decimæ 10. q. 7. c. pœnit. cap. non eſt, ca. tua, & ca. in aliquibus, de decim. Cle. eo. tit.

Caput XIII.

DEcernit ſancta Synodus, vt quibuſcumque in locis iam ante annos 40. Quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit, ex quocumque priuilegio, alijs Monaſterijs, Hoſpitalibus, aut quibuſcumque locis pijs conceſſa, eadem poſt hac integro iure, & eadem portione, quæ ante ſolebat, Cathedrali, ſeu Parochiali Eccleſiæ perſoluatur: non obſtantibus conceſſionibus, gratijs, priuilegijs, etiam Mari magno nuncupatis, aut alijs quibuſcumque.

De quarta funeralium, de rep. extra in 6. & in Clem.

Caput XIV.

QVam turpe, ac Clericorum nomine, qui ſe diuino cultui addixerunt, ſit indignum, in impudicitiæ ſordibus, immundoque concubinatu verſari, ſatis res ipſa, communi fidelium omnium offenſione, ſummoque Clericalis militiæ dedecore, teſtatur. Vt igitur ad eam, quam decet, continentiam, ac vitæ integritatem miniſtri Eccleſiæ reuocentur; populuſque hinc eò magis diſcat reuereri, quo illos vita honeſtiores cognouerit: probibet ſancta Synodus quibuſcumque Clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus poſſit baberi ſuſpicio, in domo,

Mulieres cum clericis cohabitare prohibentur, & concubinariorum pœnæ. Concil. Cart. 3. c. 17. Concil. Nicenum ca 2. Conc. Mariſcon. c. 1.

Conc. Aur. 2. cap 3. Conc. Tol. 2. cap. 3. Concil. Brac. 1. c. 15. Conc. Tur. 2. cap. 10. 11. & 12. Concil. Magũtiacum c. 46. ca. interdixit, 22. diſ. c. cumomnibus, c. volumus, c. fœminas 81. diſt. c 1 cum multis ſeqq. de cohab. cler. & mulier.

mo, vel extra detinere, aut cum ijs vllam conſuetudinem habere audeant: alioquin pœnis à ſacris Canonibus, vel ſtatutis Eccleſiarum impoſitis, puniantur. Quòd ſi à ſuperioribus moniti ab ijs ſe non abſtinuerint, tertia parte fructuum, obuentionum, ac prouentuum beneficiorum ſuorum quorumcumque, & penſionum ipſo facto ſint priuati, quæ fabricæ Eccleſiæ, aut alteri pio loco arbitrio Epiſcopi applicetur. Sin verò in delicto eodem cum eadem, vel alia fœmina perſeuerantes, ſecundæ monitioni adhuc non paruerint, non tantum fructus omnes, ac prouentus ſuorum beneficiorum, & penſiones eo ipſo amittant, quæ prædictis locis applicentur, ſed etiam à beneficiorum ipſorum adminiſtratione, quo ad Ordinarius, etiam vti Sedis Apoſtolicæ delegatus, arbitrabitur, ſuſpendantur, & ſi ita ſuſpenſi, nihilominus eas non expellant, aut cum ijs etiam verſentur, tunc beneficijs, portionibus, ac officijs, & penſionibus quibuſcumque Eccleſiaſticis perpetuò priuentur, atque inhabiles, ac indigni quibuſcumque honoribus, dignitatibus, beneficijs, ac officijs in poſterum reddantur, donec poſt manifeſtam vitæ emendationem, ab eorum Superioribus cum ijs ex cauſa viſum fuerit diſpenſandum. Sed ſi poſtquam eas ſemel dimiſerint, intermiſſum conſortium repetere, aut alias huiuſmodi ſcandaloſas mulieres ſibi adiungere auſi fuerint: præter prædictas pœnas, excommunicationis gladio plectantur. Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat, aut ſuſpendat; ſupradictorumque omnium cognitio, non ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, ſed ad Epiſcopos ipſos pertineat, qui ſine ſtrepitu, & figura iudicij, & ſola facti veritate inſpecta, procedere poſſint. Clerici verò beneficia eccleſiaſtica, aut penſiones non habentes, iuxta delicti, & contumaciæ perſeuerantiam, & qualitatem, ab ipſo Epiſcopo carceris pœna, ſuſpenſione ab Ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinenda, alijſve modis, iuxta ſacros Canones puniantur. Epiſcopi quoque (quod abſit) ſi ab huiuſmodi crimine non abſtinuerint, & à Synodo prouinciali admoniti, ſe non emendauerint,

c. 7. cum ſeq. de cohabit. cler. & mulier. c. ſi concubinæ, de ſent. excom.

Concil. Aur. 3. c. 4. ſup. c. 6. & in alijs locis ſupra allegatis. Conc. Tol. 4. c. 41.

ipſo

ipſo facto ſint ſuſpenſi: &, ſi perſeuerent, etiam ad Sanctiſſimum Romanum Pontificem ab eadem Synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ, etiam per priuationem, ſi opus erit, in eos animaduertat. ca. quorundam 34. dif. Concil. Ant. 5. c. 3.

Caput XV.

VT paternæ incontinentiæ memoria loci Deo conſecratis, quos maximè puritas, ſanctitaſque decet longiſſimè arceatur, non liceat filijs Clericorum, qui non ex legitimo nati ſunt matrimonio in Eccleſijs, vbi eorum patres beneficium aliquod Eccleſiaſticum habent, aut habuerunt, quodcumque, etiam diſſimile beneficium obtinere, nec in dictis Eccleſijs quoquo modo miniſtrare, nec penſiones ſuper fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt, habere. Quod ſi in præſenti pater, & filius in eadem Eccleſia beneficia obtinere reperiantur, cogatur filius ſuum beneficium reſignare, aut cum alio permutare extra Eccleſiam intra trium menſium ſpatium, alias ipſo iure eo priuatus exiſtat, & ſuper ijs quæcumque diſpenſatio ſubreptitia cenſeatur. Ad hæc, reciprocæ reſignationes, ſi quæ poſthac à parentibus Clericis in fauorem filiorum fient, vt alter alterius beneficium conſequatur in fraudem huius decreti, & Canonicarum ſanctionum factæ omninò cenſeantur, nec collationes ſecutæ, vigore huiuſmodi reſignationum, ſeu aliarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipſi Clericorum filijs ſuffragentur.

Filij clericorum in Eccleſijs vbi eorum patres habent beneficia, vel ante habuerunt, beneficiũ obtinere non poſſunt, ca. propoſuiſti. 81. diſt. cap. 2. & per totum, de fil. presb.

Caput XVI.

STatuit ſancta Synodus, vt Eccleſiaſtica beneficia ſæcularia, quocumque nomine appellentur, quæ curam animarum ex primæua eorum inſtitutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in ſimplex beneficium, etiam aſſignata Vicario perpetuo congrua portione, non conuertantur: non obſtantibus quibuſcumque gratijs, quæ ſuum plenarium effectum non ſunt conſecutæ. In ijs verò, in quibus contra earum inſtitutionem, ſeu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata eſt, etiam ſi in hoc ſtatu ab immemorabili tempore reperiantur, ſi congrua portio fructuum Vi-

Beneficia curata in ſimplicia conuerti nõ poſſunt.

O ca-

cario Eccleſiæ, quocumque nomine is appelletur, nō fuerit aſſignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine præſentis Concilij, arbitrio Ordinarij, iuxta formam decreti ſub felic. record. Paulo III. aſſignetur. Quòd ſi id commodè fieri non poſſit, aut intra dictum terminum factum non erit, cum primum perceſſum, vel deceſſum Vicarij, ſeu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacauerit, beneficium curam animarum recipiat, ac Vicariæ nomen ceſſet, & in antiquum ſtatum reſtituatur.

Supr. Seſſ. 9. de ref. c. 7.

Caput XVII.

Epiſcopi dignitatē ſuā conſeruent, ca. quanto, de offic. ord. & ſupr. Seſſ. 24. de ref. c. 4. Sup. Seſſ 6. c. Valentinianus, 93. diſt. ca. Epiſcop. in Eccleſijs, 95. d. c. quis dubitet, cap. duo ſunt, cū ſeq. 96. diſt. & c. ſolitæ 3. de maior. & obedient.

NOn poteſt ſancta Synodus non grauiter dolere, audiens Epiſcopos aliquos ſui ſtatus oblitos, Pontificiam dignitatem non leuiter dehoneſtare; qui cum Regum miniſtris, Regulis, & Baronibus in Eccleſia, & extra, indecenti quadam demiſſione ſe gerunt, & veluti inferiores miniſtri altaris, nimis indignè non ſolum loco cedunt, ſed etiam perſonaliter illis inſeruiunt. Quare, hæc, & ſimilia deteſtans ſancta Synodus, ſacros Canones omnes, Conciliaque generalia, atque alias Apoſtolicas ſanctiones ad dignitatis Epiſcopalis decorem, & grauitatem pertinentes renouando, præcipit, vt ab huiuſmodi in poſterum Epiſcopi ſe abſtineant; mandans eiſdem, vt tam in Eccleſia, quam foris, ſuum gradum, & Ordinem præ oculis habentes, vbique ſe Patres, & Paſtores eſſe meminerint, reliquis verò tam Principibus, quàm cæteris omnibus, vt eos paterno honore, ac debita reuerentia proſequantur.

Caput XVIII.

Sacri Canones exactè obſeruandi, nec niſi vrgenti cauſa diſpenſandum, cap. ſi Rom. 10. d. c. ſi quis omnem 1. q. 7. ca. de conſt. voto.

SIcuti publicè expedit, legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius euenientibus caſibus, & neceſſitatibus pro communi vtilitate ſatisfiat, ſic frequentius legem ſoluere, exemploque potius, quam certo perſonarum, rerumque delectu petentibus indulgere, nil aliud eſt, quàm vnicuique ad leges tranſgrediendas aditum aperire.

Quapropter ſciant vniuerſi, ſacratiſs. Canones exactè ab omnibus, & quoad eius fieri poterit, indiſtinctè obſeruandos. Quod ſi vrgens, iuſtaque ratio, & maior quando-

doque vtilitas poſtulauerit, cum aliquibus diſpenſandum eſſe, id cauſa cognita, ac ſumma maturitate, atque gratis, à quibuſcumque, ad quos diſpenſatio pertinebit, erit præſtandum, aliterq. facta diſpenſatio ſubreptitia cenſeatur.

Caput XIX.

DEteſtabilis duellorum vſus, fabricante diabolo, introductus, vt cruenta corporum morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Christiano Orbe penitus exterminetur: Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris ſuis inter Chriſtianos conceſſerint, eo ipſo ſint excommunicati, ac iuriſdictione, & dominio ciuitatis, caſtri, aut loci, in quo, vel apud quem duellum fieri permiſerint; quod ab Eccleſia obtinent, priuati intelligantur, & ſi feudalia ſint, directis dominis ſtatim acquirantur. Qui verò pugnam commiſerint, & qui eorum Patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum ſuorum proſcriptionis, ac perpetuæ infamiæ pœnam incurrant, & vt homicidæ, iuxta ſacros Canones, puniri debeant, &, ſi in ipſo conflictu deceſſerint, perpetuò careant Eccleſiaſtica ſepultura. Illi etiam, qui conſilium in cauſa duelli tam in iure, quàm facto dederint: aut alia quacumque ratione ad id quemquam ſuaſerint: necnon ſpectatores, excommunicationis, ac perpetuo maledictionis vinculo teneantur: non obſtante quocumque priuilegio, ſeu praua conſuetudine, etiam immemorabili.

Duellorum vſus tollendus, & pugnãtium, ac permittentium, & ſpectantiũ pœnæ, cap. 1. de torneament.

c. 2. de cler. pugnant. in duel. de torneam. per totum, & toto tit. de homicid.

Caput XX.

CVpiens ſancta Synodus Eccleſiaſticam diſciplinam in Chriſtiano populo non ſolum reſtitui, ſed etiam perpetuò ſartam tectam à quibuſcumque impedimentis conſeruari, præter ea, quæ de Eccleſiaſticis perſonis conſtituit; ſæculares quoque Principes officij ſui admonendos eſſe cenſuit: confidens eos, vt Catholicos, quos Deus ſanctæ fidei, Eccleſiæque protectores eſſe voluit, ius ſuum Eccleſiæ reſtitui, non tantùm eſſe conceſſuros, ſed etiam ſubditos ſuos omnes ad debitam erga Clerum, Parochos, & Superiores Ordines reuerentiam, reuocaturos, nec

Eccleſiaſtica libertas, & immunitas obſeruanda.

c. concilia, §. hinc, 17. diſt. ca. quis dubitet, c. duo ſunt, & c. ſi, 90. diſt.

O 2 per-

permiſſuros, vt Officiales, aut inferiores Magiſtratus Eccleſiæ, & perſonarum Eccleſiaſticarum immunitatem, Dei ordinatione, & Canonicis ſanctionibus conſtitutam, aliquo cupiditatis ſtudio, ſeu inconſideratione aliqua violentur: ſed vnà cum ipſis Principibus debitam Sacris Summorum Pontificis, & Conciliorum Conſtitutionibus obſeruantiam præſtent. Decernit itaque, & præcipit, ſacros Canones, & Concilia generalia omnia, necnon alias Apoſtolicas ſanctiones, in fauore Eccleſiaſticarum perſonarum, libertatis Eccleſiaſticæ, & contra eius violatores editas, quæ omnia præſenti etiam decreto innouat, exactè ab omnibus obſeruari debere. Proptereaque admonet Imperatorem, Reges, Reſpub. Principes, & omnes, & ſingulos cuiuſcumque ſtatus, & dignitatis extiterint, vt, quo largius bonis temporalibus, atque in alios poteſtate ſunt ornati, eo ſanctius, quæ Eccleſiaſtici iuris ſunt, tanquam Dei præcipua, eiuſque patrocinio tecta, venerentur, nec ab vllis Baronibus, Domicellis, Rectoribus, aliiſque Dominis temporalibus, ſeu Magiſtratibus, maximeque miniſtris ipſorum Principum, lædi patiantur, ſed ſeuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque iuriſdictionem impediunt, animaduertant: quibus etiam ipſimet exemplo ad pietatem, Religionem, Eccleſiarumque protectionem exiſtant, imitantes anteriores optimos religioſiſſimoſque Principes, qui res Eccleſiæ ſuæ in primis auctoritate, ac munificentia auxerunt, nedum ab aliorum iniuria vindicarunt. Adeoque eo iure quiſque officium ſuum ſedulò præſtet; quò cultus diuinus deuotè exerceri, & Prælati, cæterique Clerici in reſidentiis, & officiis ſuis quieti, & ſine impedimento, cum fructu, & ędificatione populi, permanere valeant.

ca. peruenit, 86. d. cap. ſi quis ſuadente, 17. qu. 4. & toto tit. de immun. Eccleſ. c. quam. quã de cenſ. in 6. ca. felicis, de pœn. Vn. eod. lib. Concil. Ticiverſ. ſtatuimus, & verſ. ſancimus. Conc. Aqu. c. 9. Conc. Later. ſub Leo. X. Seſſ. 9. & 10. ca. Valentinianus, 63. d c. Eccleſiæ in fin. 87. d. ca. Conſtantinus, & ca. Vit. 96. d.

Caput XXI.

Sup. ſeſ. 7. de ref. in princ.

POſtremo ſancta Synodus, omnia, & ſingula, ſub quibuſcumque clauſulis, & verbis, quæ de morum reformatione, atque Eccleſiaſtica diſciplina, tàm ſub felic. record. Paulo III. ac Iulio III. quàm ſub Beatiſſimo Pio IV. Pontificibus Maximis, in hoc ſacro Concilio ſtatuta ſunt, declarat, ita decreta fuiſſe, vt in his, ſalua ſem-

per authoritas Sedis Apoſtolicæ, & ſit, & eſſe intelligatur.

Decretum de continuanda Seſſione in diem ſequentem.

CVm ea omnia, quæ in præſenti Seſſione tractanda erant, quia hora tarda eſt, commodè expediri non poſſint; propterea iuxta id, quod in generali Congregatione à Patribus ſtatutum fuit, ea, quæ ſuperſunt, in diem craſtinam, hanc eandem Seſſionem continuando, differuntur.

CONTINVATIO SESSIONIS, Die 4. Decembris.

Decretum de Indulgentijs.

CVm poteſtas conferendi Indulgentias à Chriſto Eccleſiæ conceſſa ſit,atque huiuſmoui poteſtate dignitatis ſibi tradita, antiquiſſimis etiam temporibus illa vſa fuerit,ſacroſancta Synodus Indulgentiarum vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem,& ſacrorum Conciliorum authoritate probatum, in Eccleſia retinendum eſſe docet, & præcipit, eoſque anathemate damnat, qui aut inutiles eſſe aſſerunt, vel eas concedendi in Eccleſia poteſtatem eſſe negant; in his tamen concedendis moderationem iuxta veterem, & probatam in Eccleſia conſuetudinem, adhiberi cupit: ne nimia facilitate Eccleſiaſtica diſciplina eneruetur. Abuſus verò,qui in his irrepſerunt, & quorum occaſione inſigne hoc Indulgentiarum nomen ab hæreticis blaſphematur, emendatos,& correctos cupiens,præſenti decreto generaliter ſtatuit,prauos quæſtus omnes pro his conſequendis, vnde plurima in Chriſtiano populo abuſuum cauſa fluxit, omninò abolendos eſſe. Cæteros verò, qui ex ſuperſtitione, ignorantia, irreuerentia, aut aliunde quomodocumque prouenerunt, cum ob multiplices locorum,& prouinciarum,apud quas hi committuntur corruptelas, commodè nequeant ſpecia-

Matt.16. Ioan. 20. ca. audiuimus, & ca. quodcũque ligaueris 24.q.2. ca.vt conſtitueretur 50. diſt. ca. adhuc, de pœnit.d.3. toto tit.de pœnit. & rem. extr. in 6. & in c. cum ex eo, extr.de pœn. & remiſ.c.1. eod. tit.in 6. Clem. abuſionibus, de pœn. & remiſ.nec cum ex eod. & ſup.ſeſ.21.de ref.c.9.

ciàliter probiberi: mandat omnibus Epiſcopis, vt diligenter quiſque huiuſmodi abuſus Eccleſiæ ſuæ colligant, eoſque in prima Synodo prouinciali referant, vt aliorum quoque Epiſcoporum ſententia cogniti, ſtatim ad Summum Romanum Pontificem deferantur, cuius authoritate, & prudentia, quod vniuerſali Eccleſiæ expediet, ſtatuatur, vt ita Sanctorum Indulgentiarum munus, piè, ſanctè, & incorruptè omnibus fidelibus diſpenſetur.

De delectu ciborum, ieiunijs, & diebus feſtis.

e. non decet, 12. diſ. Vigil. in epiſt. ad Eleuth. in fi. Felix I. in epiſt. 3. ſuper Seſſ. 22. c. 8. de ſacr. Miſ. cap. qui ſuis, 93. d. c. quia frater 7. q. 1. Luc. 10. Concil. Mag. c. 36. & 37. Concil. Aur. 3. c. 22. Sup. Seſſ. 18. in princ.

INſuper hortatur ſancta Synodus, & per Sanctiſs. D. N. atque Saluatoris aduentum, Paſtores omnes obteſtatur, vt tanquam boni milites illa omnia, quæ S. R. E. omnium Eccleſiarum mater, & magiſtra, ſtatuit, necnon ea, quæ tàm in hoc Concilio, quàm in alijs Oecumenicis ſtatuta ſunt, quibuſcumque fidelibus ſedulò commendent, omnique diligentia vtantur, vt illis omnibus, & ijs præcipuè ſint obſequentes, quæ ad mortificandam carnem conducunt, vt ciborum delectus, & ieiunia, vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam, vt dierum feſtorum deuota, & religioſa celebratio admonentes populos crebro, obedire Præpoſitis ſuis, quos qui audiunt, Deum remuneratorem audient: qui verò contemnunt, Deum ipſorum vltorem ſentient.

De Iudice Librorum, & Cathechiſmo, Breuiario, & Miſſali.

Concil. Mil. c. 18.

SAcroſancta Synodus in ſecunda Seſſione, ſub Sanctiſs. Domino noſtro Pio IV. celebrata, delectis quibuſdam Patribus commiſit, vt de varijs cenſuris, ac libris, vel ſuſpectis, vel pernicioſis, quid facto opus eſſet, conſiderarent, atque ad ipſam ſanctam Synodum referrent, audiens nunc huic operi ab eis extremam manum impoſitam eſſe, nec tamen ob librorum varietatem, & multitudinem poſſit diſtinctè, & commodè à ſancta Synodo dijudicari: præcipit, vt quidquid ab illis præſtitum eſt,

San-

Sanctiſs. Romano Pontifici exhibeatur, vt eius Iudicio, atque authoritate terminetur, & euulgetur. Idemque de Cathechiſmo à Patribus, quibus illud mandatum fuerat, & de Miſſali, & Breuiario fieri mandat.

De loco Oratorum.

Declarat ſancta Synodus, ex loco aſſignato Oratoribus, tàm Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus ſedendo, incedendo, aut quibuſcumque alijs actibus, nullum cuiquam eorum factum fuiſſe præiudicium, ſed omnia illorum, & Imperatoris, Regum, Rerumpublicarum, ac Principum: ſuorum iura, & prærogatiuas illæſas, & ſaluas eſſe, in eodemque ſtatu permanere, prout ante præſens Concilium reperiebantur.

De recipiendis, & obſeruandis Decretis Concilij.

Tanta fuit horum temporum calamitas, & hæreticorum inueterata malitia, vt nihil tàm clarum in fide noſtra aſſerenda vnquam fuerit, aut tàm certò ſtatutum, quod non humani generis hoſte ſuadente, illi errore aliquo contaminauerint: ea propter ſancta Synodus in potiſſimum curauit, vt præcipuos hæreticorum noſtri temporis errores damnaret, & anathematizaret: veramque, & Catholicam doctrinam traderet, & doceret, prout damnauit, anathematizauit, & definiuit. Cumque tamdiu tot Epiſcopi, ex varijs Chriſtiani Orbis prouincijs euocati, ſine magna gregis ſibi commiſſi iactura, & vniuerſali periculo ab Eccleſijs abeſſe non poſſint, nec vlla ſpes reſtet, hæreticos toties, fide etiam publica, quam deſiderarunt, inuitatos, & tandiu expectatos, huc amplius aduenturos, ideoque tandem huic ſacro Concilio finem imponere neceſſe ſit: ſupereſt nunc, vt Principes omnes, quod facit, in Domino moneat; ad operam ſuam ita præſtandam, vt quæ ab ea decreta ſunt, ab hæreticis deprauari, aut violari, non permittant; ſed ab his, & omnibus deuotè recipiantur, & fideliter obſeruentur. Quod

ſi in his recipiendis, aliqua difficultas oriatur: aut aliqua inciderit, quæ declarationem, (quod non credit) aut definitionem poſtulant: præter alia remedia, in hoc Concilio inſtituta, confidit ſancta Synodus, Beatiſſimum Romanum Pontificem curaturum, vt, vel euocatis ex illis præſertim prouincijs, vnde difficultas orta fuerit, ijs, quos eidem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilij generalis celebratione, ſi neceſſarium iudicauerit, vel commodiore quacumque ratione ei viſum fuerit, Prouinciarum neceſſitatibus, pro Dei gloria, & Eccleſiæ tranquillitate conſulatur.

De recitandis Decretis Concilij ſub Paulo III. & Iulio III. in Seſſione.

Sup Seſſ. 6. 7. 13. & 14. QVoniam in diuerſis temporibus, tam ſub fel. record. Paulo III. quàm Iulio III. multa in hoc ſacro Concilio, quo ad dogmata, ac morum reformationem ſtatuta, & definita ſunt; vult ſancta Synodus, vt illa nunc recitentur, & legantur: *Recitata ſunt.*

De fine Concilij, & Reformatione petenda à Sanctiſſimo Domino noſtro.

ILluſtriſſimi Domini, Reuerendiſſimique Patres, placetne vobis: vt ad laudem Dei omnipotentis huic ſacræ Oecumenicæ Synodo, finis imponatur? & omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub felic. record. Paulo III. & Iulio III. quam ſub Sanctiſſimo Domino noſtro Pio IV. Romanis Pontificibus, in ea decreta, & definita ſunt, confirmatio nomine Sancti huius Synodi per Apoſtolicæ Sedis legatos: & Præſidentes à Beatiſſimo Rom. Pontif. petatur? *Reſponderunt*, Placet.

Poſtmodum Illuſtriſſimus, & Reuerendiſſimus Cardinalis Maronus, primus Legatus, & Præſidens, benedicens S. Synodo, dixit: Poſt gratias Deo actas Reuerendiſſimi Patres, ite in Pace. Qui reſponderunt. Amen.

A C-

ACCLAMATIONES Patrum in fine Concilij.

CARDINALIS A LOTHARINGIA, Beatiſſimo Pio Papæ, & Domino Noſtro Sanctæ, & Vniuerſalis Eccleſiæ Pont. multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRVM.

DOmine Deus, Sanctiſſimum Patrem diutiſſimè Eccleſiæ tuæ conſerua multos annos.

Card. Beatiſſimorum Summorum Pōtificum animabus Pauli III. & Iulij III. quorum authoritate hoc ſacrum generale Concilium inchoatum eſt, pax à Domino, & æterna gloria, atque felicitas in luce Sanctorum.

Reſp. Memoria in benedictione ſit.

Card. Caroli V. Imperatoris, & Sereniſſimorum Regum, qui hoc vniuerſale Concilium promouerunt, & protexerunt, memoria in benedictione ſit.

Reſp. Amen. Amen.

Card. Sereniſſimo Imperatori Ferdinando, ſemper Auguſto, Orthodoxo, & pacifico, & omnibus Regibus, Rebuſpubl. & Principibus noſtris, multi anni.

Reſp. Pium, & Chriſtianum Imperatorem, Domine conſerua, Imperator cęleſtis, terrenos Reges rectæ fidei conſeruatores, cuſtodi.

Card. Apoſtolicæ Romanæ Sedis Legatis, in hac Synodo Prę- ſidentibus, cum multis annis magnæ gratiæ.

Reſp. Magnæ gratiæ, Dominus retribuat.

Card. Reuerendiſſimis Cardinalibus, & Illuſtribus Oratoribus.

Reſp. Magnas gratias, multos annos.

Card. Sanctiſſimis Epiſcopis vita, & felix ad Eccleſias ſuas reditus.

Reſp. Præconibus veritatis perpetua memoria, Orthodoxo Senatui, multos annos.

Card.

Card. Sacroſancta Oecumenica Tridentina Synodus, eius fidem confiteamur, eius decreta ſemper ſeruemus.

Reſp. Semper confiteamur, ſemper ſeruemus.

Card. Omnes ita credimus, omnes idipſum ſentimus, omnes conſentientes, & amplectentes ſubſcribimus. Hæc eſt fides B. Petri, & Apoſtolorum; hæc eſt fides Patrum; hæc eſt fides Orthodoxorum.

Reſp. Ita credimus, ita ſentimus, ita ſubſcribimus.

Card. His decretis inhærentes, digni reddamur miſericordijs, & gratia primi, & magni ſupremi Sacerdotis, Ieſu Chriſti Dei, intercedente ſimul inuiolata Domina noſtra Sancta Deipara, & omnibus Sanctis.

Reſp. Fiat, Fiat. Amen, Amen.

Card. Anathema cunctis hæreticis.

Reſp. Anathema, anathema.

Poſt hæc mandatum fuit à Legatis, & Præſidentibus ſub pœna excommunicationis omnibus Patribus, vt antequam diſcederent è ciuitate Tridentina, ſubſcriberent manu propria decretis Concil, aut ea per publicum inſtrumentum approbarent, qui omnes deinde ſubſcripſerunt, & fuerunt numero CCLV. videlicet, Legati IV. Cardinales II. Patriarchæ III. Archiepiſcopi XXV. Epiſcopi CLXVIII. Abbates VII. Procuratores abſentium cum legitimo mandato XXXIX. Generales Ordinum VII.

LAVS DEO.

Concordat cum originali in cuius fidem ſubſcripſimus.

Ego Angelus Maſſarellus Epiſcopus Theleſinus, Sacri Concilij Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrinus Comenſis, eiuſdem Concilij Notarius.

Ego Cynthius Pamphylius, Clericus Camarinenſis Diœceſis, eiuſdem Concilij Notarius.

CON-

CONFIRMATIO CONCILII.

NOs Alexander, S. Laurentij in Damaſo Diaconus Cardinalis, de Farneſio, S. R. E. Vicecancellarius, fidem facimus, & atteſtamur, qualiter hodie die Mercurij, 26. Ianuarij 1564. Pontificatus Sanctiſſimi Domini noſtri D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quarti, anno quinto, in Conciſtorio ſecreto, apud Sanctum Petrum, Reuerendiſs. DD. mei Cardinales, Moronus, & Symoneta, nuper reuerſi à Sacro Concilio Tridentino, cui vti Sedis Apoſtolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctiſs. Domino noſtro, vt infrà.

Beatiſſime Pater, in decreto ſuper fine Concilij Oecumenici Tridentini, pridie nonas Decembris præteriti publicato, ſtatutum fuit, vt per Sanctitatis Veſtræ, & Sanctæ Sedis Apoſtolicæ Legatos, & Præſidentes peteretur nomine dicti Concilij à Sanctitate Veſtra confirmatio omnium, & ſingulorum, quæ tam ſub fel. rec. Paulo III. & Iulio III. quam ſub Sanctitate Veſtra in eo decreta, & definita ſunt. Quapropter nos Ioannes Cardinalis Moronus, & Ludouicus Cardinalis Symoneta, qui tunc Legati, & Præſidentes eramus, volentes exequi, quod in dicto decreto ſtabilitum fuit, humiliter petimus nomine dicti Concilij Oecumenici Tridentini, vt Sanctitas Veſtra dignetur confirmare omnia, & ſingula, quæ tam ſub fel. rec. Paulo III. & Iulio III. quàm ſub Sanctitate Veſtra in eo decreta, & definita ſunt.

Quibus auditis, Sanctitas Sua, viſo, & lecto tenore dicti decreti, & habitis votis Reuerendiſs. DD. meorum Cardinalium, reſpondit per hæc verba.

Petitioni, nomine Concilij Oecumenici Tridentini ſuper eius confirmatione per dictos Legatos nobis factæ, annuentes, omnia, & ſingula, quæ in dicto Concilio tàm ſub fel. recor. Paulo III. & Iulio III. prædeceſſoribus noſtris, quàm Pontificatus noſtri tẽpore decreta, & definita ſunt, authoritate Apoſtolica, etiam de venerabilium fratrum noſtrorum Cardinalium conſilio, & aſſenſu, matura cum illis deliberatione prœhabita, confirmamus, atque ab omnibus Chriſti fidelibus recipi, & inuiolabiliter obſeruari mandamus. In nomine Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Ita eſt A. Cardinalis Farneſius Vicecancellarius.

BVL-

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ IV.

SVPER CONFIRMATIONE Oecumenici generalis Concilij Tridentini.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTVS Deus, & Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, Pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis: qui reſpicere dignatus eſt Eccleſiam ſuam Sanctam, tot procellis, & tempeſtatibus agitatam, atque vexatam, & grauius in diem laborantem, apto tandem ei ſubuenit, optatoque remedio ad plurimas, & pernicioſiſſimas hæreſes extirpandas, ad corrigendos mores, & reſtituendam eccleſiaſticam diſciplinam, ad pacem, & concordiam Chriſtiani populi procurandam indictum iampridem in Ciuitate Tridentina Oecumenicum, & generale Concilium à piæ memoriæ Paulo III. Prædeceſſore noſtro, & Seſſionibus aliquot habitis cœptum fuerat, ab eius autem ſucceſſore Iulio in eandem vrbem reuocatum, poſt alias Seſſiones celebratas: varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, ne dum quidem peragi potuerat. Itaque diutius intermiſſum fuerat, non ſine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis Eccleſia eiuſmodi remedium imploraret. Nos autem poſt ſuſceptum Sedis Apoſtolicæ regimen, tàm neceſſarium, ac ſalutare opus, ſicut Paſtoralis ſollicitudo monebat, diuinæ miſericordiæ fiducia perficere aggreſſi, adiuti pio ſtudio chariſſimi in Chriſto filij noſtri Ferdinandi Roman. Imperatoris electi, & aliorum Chriſtianorum Regum, Rerum publicarum, ac Principum, tandem conſecuti ſumus, quod nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare deſtitimus, quodque à patre luminum aſſiduè precati ſumus. Cum enim eam in Vrbem vndique ex Chriſtiani nominis nationibus conueniſſet, noſtris conuocata litteris, & ſua etiam ipſorum pietate excitata, Epiſcoporum, & aliorum inſignium Prælatorum maxima, & Oecumenico Concilio digna frequentia, præter plurimos alios pios, & ſacrarum litterarum ſcientia,

ſcientia, diuinique, & humani iuris cognitione præſtantes viros, præſidentibus ipſi Synodo Sedis Apoſtolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fauentibus, vt etiam de rebus Sedi Apoſtolicæ propriæ reſeruatis, liberum ipſi Concilio arbitrium, per litteras ad Legatos noſtros ſcriptas, vltrò permiſerimus, quæ de Sacramentis, & alijs rebus, quæ quidem neceſſariæ viſæ ſint, tractandæ, definiendæ, & ſtatuendæ reſtabant, ad confutandas hæreſes, ad tollendos abuſus, & emendandos mores, à ſacroſancta Synodo ſumma libertate, diligentiaque tractata, & accuratè, ac maturè admodum definita, explicata, ſtatuta ſunt. Quibus rebus perfectis, Concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, vt conſenſum eum planè, à Domino effectum fuiſſe, conſtiterit: idque in noſtris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam ſingulari Dei munere ſupplicationes ſtatim in alma hac Vrbe indiximus, quæ magna Cleri, & populi pietate celebratæ fuerunt, laudeſque, & gratias diuinæ Maieſtati meritò perſoluendas curauimus: cum eiuſmodi Concil. exitus ſpem magnam, & propè certam attulerit, fore, vt maiores in dies fructus ad Eccleſiam ex ipſius decretis, Conſtitutionibuſque perueniant. Cum autem ipſa Sancta Synodus pro ſua erga Sedem Apoſtolicam reuerentia, antiquorum etiam Conciliorum veſtigijs inhærens, decretorum ſuorum omnium, quæ noſtro, & prædeceſſorum noſtrorum tempore facta ſunt, confirmationem à nobis petierit, decreto de ea re in publica Seſſione facto: Nos, ex Legatorum litteris priùs, deinde poſt reditum eorum ex ijs, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, poſtulatione ipſius Synodi cognita, habita ſuper hac re cum venerabilibus fratribus noſtris, Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalibus deliberatione matura, ſanctique Spiritus in primis auxilio inuocato, cùm ea decreta omnia Catholica, & populo Chriſtiano vtilia, ac ſalutaria eſſe cognouiſſemus, ad Dei omnipotentis laudem, de eorumdem fratrum noſtrorum conſilio, & aſſenſu, in Conciſtorio noſtro ſecreto, illa omnia, & ſingula auctoritate Apoſtolica hodie confirmauimus, & ab omnibus Chriſti fidelibus ſuſcipienda, ac ſeruanda eſſe decreuimus: ſicut harum quoque litterarum tenore, ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & ſuſcipi, obſeruarique decernimus. Mandamus autem in virtute ſanctæ Obedientiæ, & ſub pœnis à ſacris Ca-

nonibus

nonibus conſtitutis, alijſque grauioribus etiam priuationis, arbitrio noſtro infligendis, vniuerſis, & ſingulis, venerabilibus Fratribus noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs quibuſuis Eccleſiarum Prælatis, cuiuſcumque ſtatus, gradus, ordinis,& dignitatis ſint,etiam ſi Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & ſtatuta in Eccleſijs ſuis,Ciuitatibus,& Diœceſibus,in iudicio,& extra iudicium,diligenter obſeruent, & a ſubditis, quique ſuis, ad quos quomodolibet pertinent, inuiolabiliter faciant obſeruari: contradictores quoslibet, & contumaces per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, etiam in ipſis decretis contentas, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato, etiam, ſi opus fuerit, brachij ſæcularis auxilio. Ipſum verò chariſſimum filium noſtrum Imperatorem electum, cæteroſque Reges, Reſpublicas, ac Principes Chriſtianos monemus, & per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti obteſtamur, vt, qua pietate Concilio per Oratores ſuos affuerunt, eadem pietate, ac pari ſtudio, diuini honoris, & populorum ſuorum ſalutis cauſa, pro Sedis quoque Apoſtolicæ, & ſacræ Synodi reuerentia, ad eiuſdem Concilij exequenda, & obſeruanda decreta, Prælati, cum opus fuerit, auxilio, & fauore ſuo adſint, neque aduerſantes ſanæ, ac ſalutari Concilij doctrinæ opiniones à populis ditionis ſuæ recipi permittant, ſed eas penitus interdicant. Ad vitandum præterea peruerſionem, & confuſionem, quæ oriri poſſet, ſi vnicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concilios commentarios, & interpretationes ſuas edere: Apoſtolica authoritate inhibemus omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcumque ſint ordinis,conditionis,& gradus,quàm laicis, quocumque honore, ac poteſtate præditis, prælatis quidem ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, alijs verò, quicumque fuerint, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœnis, ne quis ſine authoritate noſtra audeat vllos commentarios, gloſſas, annotationes, ſcholia, vllumve omninò interpretationis genus ſuper ipſius Concilij decretis quocumque modo edere, aut quidquam quocumque nomine, etiam ſub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis,aliove quæſito colore ſtatuere. Si cui verò in eis aliquid obſcurius dictum, & ſtatutum fuiſſe,eamque ob cauſam, interpretatione, aut deciſione aliqua agere viſum fuerit, aſcendat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem

vide-

videlicet Apoſtolicam, omnium fidelium magiſtram, cuius authoritatem etiam ipſa Sancta Synodus tam reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & controuerſias, ſi quæ ex eis decretis orta fuerint, nobis declarandas, & decidendas, quemadmodum ipſa quoque S. Synodus decreuit, reſeruamus: parati, ſicut ea de nobis meritò confiſa eſt omnium Prouinciarum neceſſitatibus, ea ratione, quæ commodior nobis viſa fuerit, prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neve quis excuſatione ignorationis vti poſſit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curiæ noſtræ Curſores in Baſilica Vaticana Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Lateranenſi tunc, cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, congregari ſolet, palam, & clara voce recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccleſiarum, itemque Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ affigantur, ibique, vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquantiſper relinquantur. Cum autem inde amouebuntur, relictis de more ibidem exemplis, in alma Vrbe ad impreſſionem tradantur, quo commodius per Chriſtiani nominis Prouincias, & Regna diuulgari poſſint. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicuius publici Notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munita fuerint, fidem ſine vlla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, monitionis, inhibitionis, reſeruationis, voluntatis, mandatorum, & decretorum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1563. 3. Kal. Februarij, Pontificatus noſtri anno quinto.

Ego Pius, Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

Ego F. Card. Piſanus, Epiſc. Oſti Decanus.
Ego Fed. Card. Cæcius, Epiſc. Portuen.

Ego

Ego Io. Card. Moronus, Epiſc. Tuſculanen.
Ego A. Card. Farneſius, Vicecanc. Epiſc. Sab.

......

Ego R. Card. S. Angeli, maior Pœnitent.

......

Ego Io. Card. S. Vitalis.
Ego Io. Michael, Card. Saracenus.

......

Ego Io. Bapt. Cicado, Card. S. Clementis.
Ego Scipio Card. Piſarum.
Ego Io. Card. Romanus.
Ego F. M. G. Card. Alex.
Ego Clemens Card. Aracæli.
Ego Io. Card. Sabellus.

......

Ego B. Card. Saluiatus.
Ego Ph. Card. Abburd.
Ego Lud. Simoneta.

......

Ego F. Cap. Paciecus, y de To.
Ego M A. Card. Amulius.
Ego Io. Franc. Card. de Gambara.
Ego Carolus Card. Borromæus.
Ego M. S. Card. Conſtant.
Ego Alph. Card. Geſualdus.
Ego Hipp. Card. Ferrar.
Ego Franciſcus Card. Gonzaga.

......

Ego Gui. Aſc. Diac. Card. Gam.
Ego Vitellocius Card. Vitellius.

Ant. Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn.

CATALOGVS LEGATORVM PATRVM,

Oratorum, & Theologorum, qui ad Sacroſanctam œcumenicam Tridentinam Synodum conuenerunt à principio vſque ad finem, qui fuit die 4. Decembris 1563. ſub Pio IV. Pontif. Max.

Quorum nomina, & cognomina, & Patriæ, & Dignitates infra continentur.

HErcules Gonzaga S. R. E. Presb. Card. tit. S. Mariæ Nouæ, Mantuanus, obijt Tridenti die 2. Martij 1563. & ſepultus eſt Mantuæ.

Hieronymus Seripandus S.R.E. Presb. Card. tit. S. Suſannæ, Neapolitanus, obijt Tridenti die 18. Martij 1563. & ibi ſepultus in Eccleſia S. Marci, Ordinis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini, quorum olim fuerat Generalis.

Ioannes Moronus S.R.E. Card. Epiſc. Prænestinus, Mediolanenſis, inde mortui S. R. E. Card. de Mantua locum miſſus.

Stanislaus Hoſius S. R. E. Presb. Card. tit. S. Laurentij in Paniſperna, Polonus Vuarmien.

Ludouicus Simoneta S.R.E. Presb. Card. tit. S. Cyriaci in Thermis, Mediolanen.

Marcus Siticus S.R.E. Diaconus, Card. Baſilicæ duodecim Apoſtolorum, Altaemps, Germanus.

Bernardus Nauagerius S. R. E. Presbyt. Card. tit. S. Nicolai inter imagines, Venetus, inde mortui Cardinalis Seripandi, locum miſſus.

Cardinales non Legati.

Carolus à Lotharingia S. R. E. Presbyt. Card. tit. S. Apollinaris, Princeps, & Archiepiſcopus Rhemen. Gallus.

Ludouicus Madrutius S. R. E. Diaconus Card. electus Epiſcopus Tridentinus, Germanus.

P *Ora-*

Oratores, quorum nomina hic deſcribuntur, iuxta eorum loca, quæ in eadem ſacroſancta Synodo habuerunt.

Oratores Eccleſiaſtici ſedebant à manu dextera Legatorum, videlicet.

Antonius de Muglitio, Moraus, Archiep. Pragenſis, Orator Cæſareus.

Georgius Draſcouitius, Croatus, Epiſcopus quinque Eccleſienſis, Orator Cæſareus pro Regno Hungariæ.

Valentinus Herbutus, Polonus, Epiſcopus Præmislienſis, Orator Sereniſſimi Regis Poloniæ.

Marcus Antoninus Bobba, Caſalenſis, Epiſc. Auguſten. in Pede Montio, Excellentiſs. Ducis Sabaudiæ, Orator, nunc Cardin.

Hieronymus de Gaddis Florentinus, Epiſcop. Cortonenſis, Orator Excellentiſſimi Ducis Florentiæ, miſſus in locum Ioan. Strozij.

Frater Martinus Royas Portaltubeo, Hiſp. Orator Relig. Hieroſolymitanæ.

Oratores ſæculares ſedebant à manu ſiniſtra Legatorum.

Sigiſmundus à Tuun, Tridentinus, Orator Cæſareus.

Ludouicus de Lanſac

Renaldus Ferrerius Præſidens in Parlamen. Pariſienſi. } Oratores Chriſtianiſſimi Galliarum Regis.

Guida Faber, Iud. maior Tholoſæ.

Ferdinandus Martinaeus Mazarienus, Orator Sereniſſimi Regis Portugal.

Nicolaus de Ponte, Doctor, & eques, & } Oratores Sereniſſimi Dominij Venetorum.

Matthæus Dandalus, eques,

Melchior Luſſi eques auratus, Orator ſeptem Cantonum Heluetiorum.

Auguſtinus Paungartner. I. V. D. de Monachio, Orator Excellentiſſimi Albertis, Ducis Bauariæ.

Claudius Fernandez Quignonij, Comes Lunenſis, Orator Regis Catholici in locum Illuſtriſſimi Ferdinandi de Aualos, Marchionis Piſcariæ miſſus, obijt Tridenti die 20. Decembr. 1563. poſt finem Concilij, ibique ſepultus eſt.

Hic ſeparatim ab alijs Oratoribus, ſedebat apud Reuerendiſſimum

mum Thelesinum Secretarium ſanctæ Synodi, ob contentionem ſuper præcedentia, ortam inter ipſum,& Oratores Regis Chriſtianiſſimi.

Patriarchæ.

Antonius Helius Iuſtinopolitanus Patriarcha Hieroſolymitan.
Daniel Barbarus, Venetus, Electus Aquileienſis.
Ioannes Triuiſanus, Venetus, Patriarcha Venetiarum.

Archiepiſcopi Pauli Tertij.

Ferdinandus Annius Neapolitanus, Archiepiſc. Amalphit. poſtea Epiſc. Bouinus.
Petrus Landus, Venetus, Archiepiſc. Creten.
Petrus Antonius de Capua, Neapolitanus, Archiepiſcopus Hidruntinus.
Marcus Cornelius, Venetus, Electus Archiepiſcopus Spalatenſis.
Sebaſtianus Leccauela, Græcus, Ord. Præd. olim Archiepiſc. Nazienſis, nunc Epiſc. Lateranen.
Petrus Guerrero, Hiſp. Archiepiſc. Granaten.
Antonius Altouitius, Florent. Archiepiſc. Florent.
Cæſar Cibò, Genuenſis, Archiepiſc. Taurienſis, obijt Tridenti die 26. Decembr. 1562.

Archiepiſcopi Iulij Tertij.

Paulus Æmilius Verallus, Romanus, olim Archiep. Roſſanen. nunc Caputaquen.
Ioan. Brunus de Orchino, Macedo, Regni Seruiæ, Primas, Archiep. Antibaten.
Ioannes Baptiſta Caſtaneus, Romanus, Archiepiſcopus Roſſanen.
Ioannes Baptiſta Vrſinus, Romanus, Archiepiſcopus ſanctæ Seuerinæ.

Archiepiſcopi Pauli Quarti.

Ludouicus Beccatellus, Bononienſ. Archiepiſcopus Raguſinus.
Mutius Calinius, Brixienſis, Archiepiſc. Iadrenſis.
Sigiſmundus Saracenus, Neapolitan. Archiepiſc. Materanus.
Antonius Perrages de Caſtilegio Hiſpanus, Archiepiſc. Calaritanus.
Iulius Paueſius, Brixienſis, Ord. Prædic. Archiepiſc. Surentinus.
Bartholomæus de Martyribus, Luſitanenſis, Ord. Præd. Archiepiſc. Bracaren.

Auguſtinus Saluago, Genuenſis, Ordinis Prædic. Archiepiſcopus Genuen.

Archiepiſcopi Pij Quarti.

Philippus Mocenicus, Venetus, Regni Cypri Primas, & Legatus, Archiepiſc. Nicoſien.
Gulielmus d'Auaſon, Gallus, Archiepiſc. Ebreduen.
Antonius Caucus, Venetus, Archiepiſc. Corcirenſis.
Germanicus Bandinus, Senenſis, electus Archiepiſcopus Senarum.
Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiepiſcopus Tarentinus, nunc Card. tit. ......
Gaſpar de Foſſo, Conſentinus, Ord. S. Franciſci de Paula Calab. Archiepiſcopus Rhegynus.
Antonius de Muglitio, Morauus, Orator Cæſareus, Archiepiſcopus Pragenſis.
Maximus de Maximis, Romanus, Archiepiſcopus Amalphitanus.
Gaſpar Ceruantes de Garra, Hiſpanus, Archiepiſcopus Meſſan. nunc Salernitanus.
Leonardus Marinus, Genuenſis, Ord. Præd. Archiepiſc. Lancianenſ.
Octauianus Præconius, & Meſſanenſis, Ord. Min. Conuent. S. Franciſci, Archiepiſc. Panorm.
Nicolaus de Pelue, Gallus, Archiepiſc. Senonenſis.
Antonius Iuſtinianus, Chienſis, Ord. Præd. Græcus, Archiepiſcopus Nexien.
Antonius Puteus Nicenus, Archiepiſc. Baren.

Epiſcopi Leoni Decimi.

Vincentius Nicoſantius de Fano, Epiſc. Arbenſis.
Ioannes Franc. de Fliſco, Ianuen. Epiſc. Andrien.
Ioan. Thomas de S. Felicio, Neapolitanus.

Epiſcopi Adriani Sexti.

Quintus de Ruſticis, Romanus, Epiſcop. Milleten.

Epiſcopi Clementis Septimi.

Lucas Bizantius de Catharo. Epiſc. Catharen.
Aloyſius Piſanus, Venetus, Epiſc. Patauin. nunc Card.
Alexander Piccolomineus, Senen. Epiſc. Prierin.
Dionyſius Græcus, Ord. min. S. Franciſci de Obſeruantia, Epiſcopus Milonotamen.

Gabriel

Gabriel de Veneur. Gallus, Epiſc. Ebroicenſis.
Gulielmus de Monthas, Gallus, Epiſc. Lothorenſis.

Epiſcopi Pauli Tertij.

Antonius à Camera, Sabaudus, Epiſc. Bellicen.
Nicolaus Maria Caracciolus, Neapolitanus, Epiſc. Catanien.
Bernardus Bonioannes, Romanus, Epiſc. Camarien.
Fabius Nirtus, Neapolitanus, Epiſc. Caiacen.
Scipio Bongallus, Romanus, Epiſc. Ciuitatis Caſtellanæ.
Georgius Cornelius, Venetus, Epiſc. Taruiſinus.
Vincentius Durantius, Brixienſis, Epiſc. Thermularum.
Mauritius de Petra, Papien. Epiſc. Vigleuen.
Martius de Martijs, Medices, Florentinus, Epiſc. Marſicen.
Ioannes Vincentius Michaelius, Batolitanus, Epiſcopus Minerbinen.
Gabriel de Bouueri, Gallus, Epiſcop. Andegauen.
Leonardus Haller, Germanus, Epiſc. Philadelphien.
Lud. Vanninus de Theodolis, Forliuiens, Epiſc. Britorien. obijt Tridenti die 11. menſis Ian. 1565.
Ægidius Falceta, Cingulanus, Epiſcop. Caplulanus, nunc Britonienſis.
Iulius Contarenus, Venetus, Epiſc. Ciuitatis Bellunen.
Thomas Caſellus Roſſanen. Ordin. Prædicat. Epiſc. Canen. iunior.
Hippolytus Ariuabenus, Mantuanus, Epiſc. Hieragetren.
Hieronymus Machabæus, Rom. Epiſcop. Caſtren.
Petrus Auguſtinus Hiſpanus, Epiſc. Oſcen. & Iacenſis.
Iacobus Naclantus, Florentinus, Ordin. Prædic. Epiſcop. Clodienſis.
Bartholomæus Sirigo, Creten. Græcus, Epiſc. Caſtellaneten.
Thoma Stella, Venetus, Ordinis Prædicatorum, Epiſcop. Iuſtinopolitan.
Petrus de Val, Gallus, Epiſc Sagienſis.
Ioan. Antonius Pantuſa, Conſentinus, obijt Tridenti, die 27. Octobr. 1562 Epiſc. Litterenſis.
Ioannes Baptiſta de Groſſis, Mantuanus, Epiſcopus Regienſis.
Ioannes Xuarez, Luſitanus, Ordin. Sancti Auguſtini, Epiſcop. Conimbricen.
Philippus Ricabella, Racanaten. Epiſc. Racanat.

P 3 Ioan.

Ioan.Iacobus Barba,Neapolitan. Ord.S. Auguſtini,Epiſcop. Interamnen.
Michael à Turre,Vtin.Epiſc.Ceneten.
Pompeius Zambeccarius,Bonon.Epiſc.Sulmonen.
Ioan. Beroardus,Panormitanus,Epiſc.S.Agathæ.
Antonius Scarampus,Aquenſis,Epiſc Nolanus.
Antonius de Comitibus Genuen.Ord.Præd.Epiſc.Brugnacen.
Cæſar Fogia,Roſſanen.Epiſc.Vmbriaticen.
Cæſar Comes à Gambara,Brixien. Epiſc.Tortonen.
Io.Baptiſta de Bernardis,Lucen.Epiſc.Adiacen.
Martinus Perezius de Ayala,Hiſp.Epiſc.Segobienſ.
Nicolaus Pſalme,Gallus,Epiſc.Verdunen.
Alphonſus Roſettus,Ferrarienſis, Epiſc. Comachen. Nunc. Ferrarien.
Iulius Pariſianus, de Tolentino,Epiſc.Ariminen.
Bartholomæus Sebaſtianus,Hiſp.Epiſc.Pacten.
Franciſcus Lambertus,Sabaudus,Epiſc.Nicien.
Maximilianus Doria,Genuen.Epiſc.Naulen.
Euſtachius diu Bellay,Gallus,Epiſc.Pariſien.
Bartholomæus de Capranica,Romanus,Epiſc.Carinien.
Ennius Maſſarius de Marnia,Epiſc.Fereitanus.
Achilles Brancia,Neapol.Epiſc.Bouen.
Io.Franciſcus Verdura,Meſſanen.Epiſc.Chironen.
Albertus Duimius de Gliricis, Ord. Prædic. de Catharo, Epiſc. Veglen.
Ioannes Antolinez de Bricianos de la Riberta, Hiſpanus, Epiſc. Iuuenacen.
Triſtanus de Bizet,Gallus,Epiſc. Xanoten.

Epiſcopi Iulij Tertij.

Aſcanius Gerardinus de Amelias,Epiſc.Cattacen.
Marcus Gonzaga,Mantuanus,Epiſc.Aſſueren.
Baldouinus de Baldouinis,Piſanus,Epiſc.Auerſanen.
Petrus Franciſcus Pallauicinus,Genuenſis,Epiſc.Alerienſis.
Ægydius Fuſcarius,Bonon.Ord.Præd.Epiſc.Mutinenſis.
Timotheus Iuſtin.de Chio,Græcus,Ord.Præd.Epiſ.Calamonen.
Didacus de Almanſa,Hiſpanus,Epiſcopus Corien.
Lactantius Rouerella,Ferrarien.Epiſc.Aſculanus.
Ambroſius Monticula Lunenſis,Sarzanen.Epiſc.Signinus.
Sebaſtianus Gualterius,Romanus,Epiſc.Viterben.

Ho-

Honoratus Faſcitellus, Monachus, Ord. S. Benedicti, Neapolit. qui obijt Romæ in menſe Martio 1564. Epiſc. Inſulanus.
Petrus Camaianus, Aretinus, Epiſc. Ferularum.
Horatius Græcus, Troianen. Appulus, Epiſc. Leſinen.
Fabius Cuppelata Placentinus, Epiſc. Lacedonen.
Gaſpar de Caſal, Luſitanus, Ord. S. Auguſtini, Epiſc. Leirẽn.
Bernardinus de Cuppis, Romanus, Epiſc. Auximanus.
Ioannes de Moruilier, Gallus, Epiſc. Aurelianen.
Iulius Gentilius, Tortonen. Epiſc. Vultarien.
Adrianus Fuſcouius, Romanus, Epiſc. Aquinus.
Antonius de S. Michaele, Hiſpanus, Ord. S. Franciſci de Obſeru. Epiſc. Monti Marani.
Hieronymus Melchiorius Recanatenſis, Epiſc. Maceraten.
Petrus de Petris de Monte, Aretinus, Epiſc. Lucerinus.
Cæſar Iacomellus, Romanus, Epiſc. Bellocaſtren.
Iulius Grittus, Venetus, Epiſc. Parentinus.
Iacobus Siluerius Piccolomineus de Cælano, Epiſc. Apruti.
Ludouicus de Breſze, Gallus, Epiſc. Melden.
Iacobus Magnanellus, Senen. Epiſc. Groſſetan.
Io. Andreas Cracius de Tibure, Epiſc. Tyburrin.
Franciſcus Ricardotus, Burgundus, Epiſc. Atrebaten.
Carolus Cicada, Genuen. Epiſc. Albiganenſ.
Franciſcus Maria Piccolomineus, Sen. Epiſc. Ilcinen.
Acceiſculus Moya de Contreras, Hiſp. Epiſc. Vicen.
Galeatius Roſcius de Interamna, qui obijt Tridenti, die 19. Octobris 1563. Epiſc. Aſſiſien.
Iacobus Maria Sala, Bonon. Epiſc. Viuarien.
Gabriel de Monte S. Sapini, Epiſc. Heſinus.
Marianus Sabellus, Romanus, Epiſcopus Eugubinus.
Agapitus Bellomo, Romanus, Epiſcopus Caſertanus.
Iulius Cananius, Ferrarien. Epiſcopus Hadrienſ.
Iulius Galletus, Piſanus, Epiſcopus Alexanen.
Hieronymus Burgenſis, Gallus, Epiſcopus Caradonen.

Epiſcopi Pauli Quarti.

Scipio Æſtenſis, Ferrarien. Epiſcopus Caſalen.
Didacus Sarmiente de Sottomaior, Hiſpanus, Epiſc. Aſtoricen.
Thomas Coduclus, Anglus, Epiſcopus Aſſaphen.
Fauſtus Capharellus, Romanus, Epiſcopus Fundanus.
Belliſſarius Baldinus, Neapolitanus, Epiſc. Laurienen.

Vrbanus Vigetius de Reuerè,Genuen.Epiſc.Senogalien.
Iacobus Suretus,Græcus,Epiſc. Millopotamen.iunior.
Io.Bapt.Oſius,Rom.Epiſc.Reatinus,obijt die 12.Nou. 1562.
Marcus Laureus,Tropienſis,Ord.Præd.Epiſc.Campanien.
Franciſcus de Beaquere,Gallus,Epiſc.Merenſi.
Io.Franciſc.Commendunus,Venetus,Ep Zacinthen.nunc Card
Carolus de Graſſis,Bonon.Epiſc.Montis Faliſci.
Arias Gallego Hiſp.Epiſc.Gerunden.
Hieron.Gallego,Hiſp.Epiſc.Oueten.
Hercules Rettinger,German.Epiſc.Laurentinus.
Iulius de Rubeis Polian. Epiſc. S. Leonis, obijt Romæ in Menſe Martij 1564.
Ioan. de Munnatones,Hiſp. Ord. Sancti Auguſtini,Epiſc.Segobricen.
Franciſcus Blanco,Hiſp.Epiſcop.Aurien.
Vincentius de Luchis,Bonon.Epiſc.Anconitanus.
Pompeius Piccolomineus de Aragonia,Epiſc.Topien.
Petrus Barbadicus,Venetus,Epiſc.Curſolen.
Franciſcus Bachodinus,Sabaudien.Epiſc.Gebennen.
Carolus de Angennens,Gal.Epiſc.Cenoman.
Hieronym.de Nichiſola,Veronen Ord.Præd.Epiſc.Theanen.
Marcus Antonius Bobba,Caſalen.Epiſc.Auguſten.nunc Card.
Iacobus Lomellinus,Meſſanen.Epiſc.Mazarien.
Donatus de Laurentijs de Aſeulo,Appulus,Epiſc.Arianen.
Petrus Contarenus,Venetus,Epiſc.Paphen.
Petrus Daneſius,Gallus,Epiſc.Vauren.
Hieronymus Sauorgnanus,Foroiulien.Epiſc.Sibinicen.
Philippus de Bee,Gall.Epiſc.Veneten.
Carolus de Rouey,Gallus,Epiſc.Sueſſionen.
Georgius Craſcouitius,Croatus,Epiſc.quinque Eccleſ.
Franciſc.de Aguirre,Hiſp.Epiſc.Crotonen.
Andreas de Gueſta,Hiſp.Epiſc.Legionen.
Antonius Gorroinero,Hiſp.Epiſc.Almerien.
Antonius Auguſtinus,Hiſp.Epiſc.Ilerden.
Angelus Maſſarellus,Septempedanus,Epiſc.Theleſin.
Antonius Ciurelia,Barenſis,Epiſc.Buduenſis.
Dominicus Caſablanca,Maſſan.Ord.Prædic.Epiſc.Viecenſis.
Petrus Faunus Coſtacciarius,Epiſc.Aquen.
Io.Carolus Bouuius,Bon.Ep.Oſtunen.nunc Arch.Brunduſinus.

Hugo

Hugo Boncompagnus,Bon. Epiſcop. Veſtanus,nunc Card. tit.S. Six.deinde Pont.Max.1572.nuncupatus Greg.XIII.
Saluator Facinus de Colle Epiſc.Ciuſinus.
Lupus Martinez,Hiſp.Epiſc.Elnen.
Carolus de Iſpinay,Gallus,Epiſc.Dolen.
Ægidius Spiſame,Gallus,Epiſc.Niuernen.
Antonius Sebaſtianus Minturnus de Traiect. Epiſc.Vxentin.
Bernardus de Bene,Florentinus,Epiſc.Nemauſen.
Dominicus Bolanus,Venetus,Epiſc.Brixien.
Io.Antonius Vulpius Comen.Epiſc.Comen.
Ludouicus de Ginolhac,Gallus,Epiſc.Turellen.
Philippus Maria Campeius,Bonon.Epiſc.Feltren.
Io.de Quignones,Hiſp.Epiſc.Calaguritan.
Didacus Couarruuias de Leyna,Hiſp.Epiſc.Ciuitaten.
Philippus Gerius,Piſtorien.Epiſc.Iſcalanen.nunc Aſſiſien.
Io.Antonius Fachinetus,Bon.Epiſc.Neocaſtren.Card.à Gregor. XIII.1582.12.Dec.& poſtea Sum.Pont.

Epiſcopi Pij Quarti.

Io.Fabritius Seuerinus,Neapolitanus,Epiſc.Aceren.
Martinus Ritouius,Epiſc.Impren.
Antonius Hauetius,Ord.Præd.Flander.Epiſc.Namurcen.
Conſtantinus Bonellus,Feretran.Epiſc.ciuitatis Caſtelli.
Iulius Superchius,Ord.Carmelitarum Mantuanus,Epiſc.Acclen. nunc Caprulan.
Matthæus de Concinis,Florentinus,Epiſcopus Cortonenſ.
Nicolaus Sfondratus,Mediolanenſis,Epiſc.Cremonenſ. Card. à Greg XIII.1583.12.Decemb.& Papa die 5.Decemb.1590.appellatus Greg.XIV.
Ventura Buffalinus Romanus,Epiſc.Maſſanenſ.
Ludouicus de Bueij,Gallus,Epiſc.Vencien.
Hieronymus Galleratus,Mediol.Epiſc.Sutrinus.
Io. Petrus Delphinus,Venetus,Ord. Canon. Regularium, Epiſc. Zacinthi,& Cephaloniæ ſecundus.
Ioan.Andreas Bellonius,Meſſanen.Epiſc.Maſſalub.
Federicus Cornelius,Venetus,Epiſc.Bergomen.
Stephanus Boucher,Gallus,Epiſc.Coriſopiten.
Io.Paulus Amanius,Cremenſ.Epiſc.Angloen.
Alexander Sfortia de S.Floria,Epiſcop.Parmen.nunc Card.tit.S. Maria in Via.

Anto-

Antonius le Citier, Gallus, Epiſc. Abrincen.
Andreas Mocenicus, Venetus, Epiſc. Nicoſien.
Benedictus Saluinus, Firmanus, Epiſc. Vetulanus.
Gulielmus Caſſador. Hiſp. Epiſc. Barchionen.
Petrus Gonzalez de Mendoza, Hiſp. Epiſc. Salamantin.
Martinus de Corduba de Mendoza, Hiſp. Ord. Præd. Ep. Dertuſ.
Iulius Magnanus Placent. Ord. Min. Conu. S. Franc. Epiſ. Caluen.
Valentinus Herburtus, Polonus, Epiſc. Præmiſilien.
Simeon Aleotus Foroliuien. electus Epiſc. Foroliuien. mortuus eſt Tridenti, die 20. Auguſti 1562.
Petrus de Xaque, Hiſp. Ord. Præd. Epiſc. Nilochen.
Proſper Rebibas, Meſſanen. Epiſc. Troianus.
Melchior Auoſmediano, Hiſp. Epiſc Guadiſcen.
Hyppolitus de Rubeis, Parmenſis, Epiſc. Papien.
Didacus de Leo, Hiſp. Ord. Carmel. Epiſc. Calumbrien.
Annibal Saracenus, Neapol. Epiſc. Licien.
Paulus Iouius, Comen. electus Epiſc. Nucerien.
Hieronymus Triuiſanus, Venetus, Ord. Præd. mortuus eſt Tridenti die 9. Septemb. 1562 Epiſc. Veronen.
Hieronymus Ragazzonus, Venetus, Epiſc. Famaguſt.
Romulus de Valentibus de Trebia, Epiſc. Conuerſan.
Lucius Maranta, Venuſinus, Epiſc. Lauellen.
Simon de Nigro, Genuen Epiſc. Sarazan. mortuus Cardinalis.
Theophilus Gallupus, Tropien. Epiſc. Oppiden.
Iulius Simoneta, Mediolanen. Epiſc. Piſauren.
Petrus de Albert. Gallus, Epiſc. Conuenarum.
Iacobus Gindius, Volaterranus, Epiſc. Pennen. Adrien.
Didacus Ramirez, Hiſp. Epiſc. Pampilonen.
Franciſcus del Gado, Hiſp. Epiſc. Lucen.
Ioannes Clauſſe, Gallus, Epiſc. Senecen.
Iacobus Gibertus de Nogueras, Hiſp, Epiſc. Aliphen.
Ioan. Annius, Neapol. Epiſc. Hippolen. & Coaditor Bouinus.
Antonius Maria de Saluitatis, Romanus in Gallia, Epiſc. S. Pauli Card. à Greg XIII. 1583.
Matthæus Priulus, Venetus, Epiſc. Æmon. nunc Vicentinus.
Thomas Lilius, Bon. Epiſc. Soranus, deinde Plac.
Hieronymus Guerinus, Feretranus, Epiſc. Imolen.
Thomas Oyerilaithe, Hibernus, Epiſc. Roſſen.
Franciſcus Valete, Gallus, Epiſcopus Vabren,

Fa-

Fabius Pignatellus,Neapolitanus,Epiſc.Monopolitanus.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen. Epiſcop. Vintimilien. mortuus Card.tit....
Ioannes Coloſaurinus,Hungarus, Ord. Præd. obijt Tridenti die 24.Nouembris,Anno 1562.Epiſc.Canadien.
Andreas Duditius Sabardelatus, Hungarus,Epiſc. Tinien. nunc quinque Eccleſiæ.
Spinellus Bentius,Politianus,Epiſc.Montiſpolitiani.
Franciſcus Abundius,Caſtillioneus,Epiſc.Bodien.nunc Car.tit...
Stanislaus Faleſchi,Polonus Epiſc.Theodoſien.
Eugenius Ohairt,Hibernus,Ord Præd.Epiſc.Acaden.
Donaldus Magongial,Hibernus,Epiſc.Raporen.
Guido Ferrerius,Pedemontanus.Epiſc.Vercellen.nunc Car.tit...
Io.Baptiſta Sighicellius,Bonon.Epiſc Fauentinus.
Sebaſtianus Vantius de Arimino,Epiſc.Vrbeuetan.
Io.Baptiſta Lomellinus,Meſſanen Epiſc Gardien.
Io.Baptiſta Millaneſius,Florent.Epiſc.Marſican.
Auguſtin.Mollignatus,Vercellenſis,Epiſc.Triuicanen.
Carolus Grimaldus,Genuen Epiſc.Sauonen.
Fabritius Landranus,Mediolanen.Epiſc.S.Marci.
Bartolomæus Ferrantius,Amerinus,Epiſcopus Amerinus.
Petrus Fragus,Hiſp.Epiſc.Viellen.
Hieronymus de Gadis,Florent Epiſc.Cortonen.
Franciſcus Contarenus,Venetus,Epiſc.Paphen.
Io.Delphinus,Venetus,Epiſc. Torcellanus.
Alexander Molus,Comen.Epiſc.Minoren
Hieronymus Vielmus,Venetus,Ord.Præd.Epiſc.Argolicen.
Franciſcus Raguſeus Ord. S. Franciſci de Obſeru.Epiſc.Marchanen.

Abbates.

Hieronymus Gallus,Abb.Clarauallen.
Simplicianus Abb. Sancti Saluatoris Papiæ, de Valtulina, Congregationis Caſſinen.
Stephanus Catanus, Nouarien. Abb. S. Mariæ Gratiarum, Placentin.dictæ Congregat.Caſſinen
Auguſtinus Loſcus,Hiſpanus,Abb.S Benedicti de Ferraria,Congregat.Caſſinen.
Enrichius Cordes, Antuerpien. Abb. S. Fortunati apud Baſſianum,Congreg.Caſſinen.

Clau-

Claudius Sainctes, Gallus, Abb. Luneuilla.
Coſmus Damianus Hortolanus, Hiſp. Abb. Villebertrandi.

Generales.

Vincentius Iuſtinianus, Genuen. Generalis, Ordin. Prædicator. Card. Pij V.
Franciſcus Zamorra, Hiſp. Generalis, Ord. Min. de Obſeruant.
Antonius de Sapientibus, Auguſtanus, Generalis, Ord. Minor. Conuentualium.
Chriſtophorus Patauinus, Generalis, Ord. Eremitar. S. Auguſt.
Io. Baptiſta Migliauacca, Aſten. Gener. Ord. S. Mariæ Seruorum.
Stephanus Fazinus, Cremen. Prouincialis Lombardiæ, pro Generale Carmelitarum.
Iacobus Lainez, Hiſpanus, Præpoſitus Generalis Societ. Ieſu.
Thomas...... ciuitatis de Caſtello, Generalis Capuccinorum.

Doctorum Legum pro ſacro Concilio.

Gabriel Paleotus, Bonon. Auditor Rotæ, nunc Card. tit. SS. Nerei, & Achillei.
Scipio Lancellotus, Rom. Aduocatus Conſiſtorialis, Cardin. à Greg. XIII. 1583.
Io. Bapt. Caſtellius Bonon. Promot. deinde Epiſc. Arimin.
Michael Thomaſius, Maioricen. Doctor Decretorum.

Theologi à ſummo Pontifice miſſi.

F. Petrus de Soto, Ordin. Predicator. Hiſp. obijt Tridenti, menſe Aprilis 1563.
Alphon. Salmeron. Hiſp. Societatis Ieſu.
Franciſcus Torenſis, Doctor Theologus, Hiſpanus.
Antonius Soliſius, Doctor Theologus, Hiſpanus.
F. Camillus Campeius, Papien Inquiſ. Ferrariæ, Ord. Prædic.
F Hieronymus Brauo, Hiſp. Ord. Prædicator.
F. Adrianus Valentinus, Venetus, Ord. Præd. in demortui Fr. Petri de Soto locum, nunc Illuſt. Dominij Veneti, Inquiſ. Gen.

Doctores Theologicæ facultatis Pariſienſis, miſſi à Carlo IX. Galliarum Rege Chriſtianiſſimo.

Nicolaus Maillard, Decanus facultatis Pariſienſis.
Ioannes Peletier.
Antonius Demochares.
Nicolaus de Bris.
Iacobus Hugonis, Franciſcanus, idem etiam Procurator Reuer. Ioan. Vrſini Epiſcopi Trecorenſis.

Simon

Simon Vigor.
Ricardus de Pre.
Natalis Pailet, obijt Tridenti 7. Kal. Decembris 1562.
Robertus Fournier.
Antonius Coquier.
Lazarus Broycher.
Claudius de Sainctes, Canonicus Regularis.

Theologi miſſi à Philippo Rege Catholico.

Moſmas Damianus, Hortolanus, electus Abb. Villabertrandi.
Ferdinandus Tritius, Doctor Theologus, Canonicus Caurien.
Ferdinand. Velliofillus, Doctor Theolog Canonic. Saguntinus.
Thomas Daſſio I.V.D. Canonicus Valentinus, Licentiat.
Antonius Couarruuias, Auditor Granaten.
Ferdinandus Menacantenſis, Decretorum Doctor.
Frater Ioannes Ramirez, Hiſpanus, Miniſter Prouinc. D. Iacobi.
Fr. Alphonſus Contreras, Cõmiſſarius Ord. in Curia Regis Hiſp.
Frater Michael de Medina, Hiſp. Ord. Min. S. Theologiæ Doct.
Frater Ioan. Lobera, Hiſpan. S. Theologiæ Lector Salamanticæ, miſſus in ſocietatem miniſtri Prou. D. Iacobi ſup. memorati.
Coſmus Palma Fonteyus, Sacræ Theologiæ Lector, Hiſpanus, Hortolani Abb. deſcrip. & Comes.
Frater Io. Gallo, Ordinis Prædicatorum.
F. Petrus Fernandez, Hiſp. Ord. Præd. in ſocietate Magiſtri Gallo.
Frater Deſiderius de S. Martino, Panor. Ord. Carmelit.
Michael Baius ab Atho, Sacræ Theologiæ Doctor.
Io. Heſſeles, Louanij, S. Theologiæ Doctor.
Cornelius Ianſenius, Hulſtenſis, S. Theologiæ Doctor.

Theologi miſſi a Rege Portugalliæ.

Frater Franciſcus Foriero, Ordinis Prædic.
D. Iacobus à Payua de Andrade, Luſitanus, Doctor Theolog.
D. Melchior Cornelius, Decr. Doct. Senat. Regis Portugalliæ.

Ab Excellentiſſimo Duce Bauariæ.

Ioannes Cauillonius, Flander, ex Societate Ieſuitarum.

Procuratores Epiſcoporum abſentium.

Marchantius Doctor Theologus, pro Illuſtriſ. Card. de Mendoza, Epiſcop. Burgen.
Io. Gothardus Cler. Sec. Germanus, pro R. Epiſc. Ratisbon.
Georgius Hochenuartter, Cler. Sec. Doctor Theologus, Suffraganeus pro Reuer. Epiſc. Baſileenſi.

Fra-

Frater Felicianus Minguarda à Morbinio,Ord.Præd. pro Illuſtr. D. Saliſburg. Orator.
Petrus Cumes, Doctor Theologus, Can. Malacitanus, pro Reuer. Malacitano.
Io. Delgadus,Doct.Theol.Canonicus Tydenſis,pro Do.Io.de S. Æmiliano Reuerendiſs.Epiſc.Tudenſi.
Gaſpar Cardillus,Villaſpandeus,Segob.Doct.Theol.pro Reuer. Epiſc.Abulen.
Frater Io. de Ludemna,Doctor Theologus, Ord. Præd. pro Reuer.Epiſc.Saguntino.
F. Franciſcus Orantes, Lector Valiſoletti, Ord. Minorum, pro Reuer.Epiſc.Palentino.
Cæſar Ferrantius Sueſſanus, Doctor Theologus, pro Reuer. Epiſc.Sueſſano,apud Reuer.Illerdenſem.

Procuratores Ordinis.

Io.Contigon,D.Gallus,Prior,& Procur.Ord.Cluniacenſis.
Nicolaus Boncherat, Gallus, Prior Monaſterij de Recluſo, Procurator Generalis Ord. Ciſtercien.

Theologi ſæculares, & Doctores Iuris Canonici.

Georgius Gerard.Gallus,Doctor Theol.cum Reu.Andegauenſi.
Gentianus Heruetus,Gallus,cum Illuſtriſs & Reuer.Cardinali à Lotharingia.
Franciſcus Sancis,Decanus facultatis Theologiæ,& Canonic.Salamantic.cum Reuer.Salaman.
Matthæus Guerra, Coſentinus, Catalber, Presb. ſæcularis, cum Reuer.Epiſcopo S.Marci.
Federic. Pendeſius cum Illuſt.Card.de Mantua,Legatus S.Conc.
Io. Franciſcus Lombardus, cum Illuſtr. Card. Seripando, Legato S.Concilij.
Petrus Morcatus,Theologus,cum Reuer.Vincenſi.
Trigillius Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reueren.Legionen.
Sobanus Doct.Theologus cum Reuer.Legionen.
Antonius Leitonius,Doctor Theol.cum Reuer.Coymbricenſi.
Petrus Fontidonius,D.Theol. cum Reuerendiſs.Salamantino.
Ioannes Villera D.Theolog.cum Reuerendiſs.Barchinonen.
Io.Fonſeca,D.Theol.cum Reuerendiſs.Epiſcopo Granaten.
Michael Oroncuſpe,Doct.Theol.cum Reuerend.Epiſcop.Pampilon.

Al-

Alphonſus Fernandez della Guerra , Hiſp. Doctor Theologus cum Reuer.Gradixien.
Michael Vicero D.V.I.cum Reuer.Epiſc.Pampilon.
Ioſephus Puebla,Doct.Theolog.cum R.Epiſc.Ciuitatem.
Io.Chaſion.Doct.iuris Canonici,cum R.Epiſc.Almer.
Antonius Garſias Doctor Theologus,cum Reu.Epiſc.Oueten.
Benedictus Arias Montanus,Ord. S.Iacobi,Doctor Theologus, cum Reuer.Schobien.
Ioannes Barcellona,Theolog.cum Reuer.Epiſc.Vſcellen.

Doctores Galli, Ordinis S. Benedicti.

Ioan.Ghartougne,Doctor Theologus.
Ioan.de Verdum, Doctor Theologus.

Theologi Ord. F.Prædicatorum.

Angelus Cioſus,Florentin. cum Illuſt.Card.Mantuano Legato.
Seraphinus Caballus, Brixia. Prouincialis tertiæ S. cum Reuer. ſuo Generali.
Heliſæus Capys, Venetus, Theologus, cum Reuer. Archiepiſc. Pragen.
Petrus Ardien.Gallus cum Reuer.D.Cenomanen.
Bernardus Bernordi,Gallus, Inquiſitor Auinioni, Vicar. Congr. Franciæ,cum Reuer.D.Memauſenſi.
Ioan.Matthæus Valdina,cum Reuer.D Laurentino.
Petrus Martyr Coma,Hiſp.cum Reu.Dom.Gerundeſi.
Petrus Zatores,cum Reuer.Dom.Dertuſenſi.
Antonius de Groſupto,cum Reuer.Dom.Vigliuanenſi.
Aurelio de Chio,cum Reuerend.D.Spalatrenſi.
Adrianus Valenticus,Venetus,cum Reuerend.D.Nicoſienſi.
Marcus Medices,Veronen.cum Reuerendiſs.D Geneten.
Benedictus Herba,Mantuanus,cum Reuerend.D.Brixienſi.
Michael de Aſt.Genuenſis,Prior S.Laurentij.
Conſtantinus Coccianus Iſorella,cum Reu.D.Mentepolitiano.
Henticus de Sancto Hieronymo,cum Reuer.D.Bracarenſi.
Ludouicus de Soto maior,cum Reuer.D.Georg.de Tayde.
Baptiſta de Lugo,cum Reuerend. D.Veronenſi.
Hieronymus Barolus,Papien.

Nomina Fratrum Theologorum S. Franciſci de Obſeruantia, cum ſuo Generali.

Aloyſius de Burgonouo,Placent. Sacræ Theolog.Lector Bononienſis,Commiſſarius Generalis,nunc Ordinis Generalis.

Tho-

Thomas de Sogliano, Italus, Prouinc. Bonon. Magiſt.
Antonius de Padua, Luſitanus, Ordinis Secretarius.
Bonifacius Raguſeus, Apoſtolicus Prædicator, Terræ S. Gubernator, nunc Epiſc. de Stagno in Dalmatia.
Angelus de Priolo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Peruſiæ.
Angelus Iuſtinianus, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Ianuæ.
Vincentius de Meſſina, Italus, Sacræ Theol. Lector Neapoli.
Iulius Paſſitanus, Vrceanus, Italus, S. Theol. Lector Bergomi.
Iacobus Alani, Gallus, Theol. cum Reuer Epiſc. Veneten.

Nomina omnium Theolog. Ord. Fr. Minorum Conuentualium, exiſtentium in ſacro Concilio cum Reuer. Patre Generali.

Marcus Anton. Gambaronus à Lugo ſocius Relig.
Bartholomæus Golphus de Pergula, Prædicator Illuſtriſs.
Ioannes Tertius, Bergomenſis, Lector Theologiæ publicus in Gymnaſio Papienſi.
Clemens Thomaſinus de Florentia, Regens in Conuentu Sanctæ Crucis de Florentia.
Auguſtinus Balbus à Lugo.
Ioannes Baptiſta Ghiſulphus, Ord. Scriba.
Antonius de Grignano, Regens S. Antonij de Patauio.
Lucius Anguiſſola, Placentinus, Regens S. Franciſci Bononiæ.
Maximianus Beuianus Cremen. Orator pro Religione, & Inquiſitor Paduæ.
Octauianus Charus de Neap. Regens S. Laurent. de Neap.
Antonius Poſius de Montellemo, Regens in Conuentu Duodecim Apoſtolorum Romæ.
Bonauentura Meldulen. Regens in Conuentu Parmæ.
Martialis Peregrinus, Calaber, Regens in Conuentu Ferrariæ.
Antonius à Gubalo Feltren.
Andreas Schinopius de Amandula cum Reu. D. Garbanzario.
Balthaſſar Cryſpius, Neapolitanus, cum Reuer. Dom. Tropien.

Theologi Ordinis Fratrum Eremitarum S. Auguſtini.

Thadæus Peruſinus, cum Reu. Tom. Saluiato, nunc Generalis.
Io. Paulus Recanatenſis, cum Reuer. Dom. Quinque Eccleſien. Oratore pro Regno Hungariæ.
Simon Florentinus, cum Illuſtriſs. Card. Seripando, Legato.
Cherubinus Lauoſius de Caſſia, cum Reuer. D. Vercellen.
Gabriel Verratellos, Anconitanus.
Ambroſius Veronenſis, Prior Conuentus S. Marci in Vrbe Trid.

Io.

Io.Baptiſta Burgos,Valentinus,Hiſp.
Antonius Modulphenſis,qui eſt cum Reuer.D.Pragen.Oratore.
Ægidius Volaterranus,cum Reuer.Epiſcopo Thinien.
Eug.Piſaurienſis in præterita Quad.Conc.Præd.celeberrimus.
Adamantius Florentinus,qui eſt cum Illuſtriſs. Card. Madrutio.
Aurelius Corinaltenſis,cum D Orat.Heluetiorum.
Balthaſſar Maſſanus cum Reuerendiſs.Epiſcopo Carauien.
Sebaſtianus Faneſius,eiuſdem Ord.Scriba.
Chriſtophorus de Sanctoris Burgenſis,Hiſpan.
Simon de Brazzolatis,Patauinus.
Angelus Ferrus,Venetus,cum Reuerendiſs.D.de Oſima.
Petrus Luſitanus,cum Reuerendiſs.D.Leitien.

Theologi Ordinis Fratrum Carmelitarum.

Ioan. Iacobus Chorecatus, Vicentinus, Prouinc. Venetiarum, nunc Procurator Generalis Ord.
Theodorus Maſius Mantuanus cum Reuer.D.Cremonenſi.
Syluester Confeſſor Illuſtriſs.Card.Mantuani.
Lucretius Aſolanus cum Reu.D.Patriarcha Venetiarum.
Nicolaus Gallus cum Reu.P.Generali.
Eraſdus Gallus cum Reu.P.Generali.
Laurentius Lauretus,Venetus,cum Reu.P.Generali.
Angelus Ambroſinus,Venetus.

Theologi Ordinis Fratrum Seruorum.

Stephanus Bonuntio, Aretinus.
Aman pro Congregatione Seruorum,cum Reu.D.Sebinic.

Officiales Sacri Concilij Tridentini.

Epiſcopus Cauenſis, Commiſſarius.
Epiſcopus Theleſimus, Secretarius.
Ludouicus Bondonus Magiſt.Cæremoniarum.
Antonius Manellus,Depoſitarius.

Cantores Sacri Concilij.

Simon Bartolinus,Peruſinus.
Ioan.Aloyſius de Epiſcopis,Neapolit.
Bartholamæus Contes Gallus.
Matthias Albo,de Fulgineo.
Franciſcus Buſtamente, Hiſp.
Ioan. Antonius Latinus,Beneuentan.
Franciſcus Druda,Gallienſi.
Lucas Longinquus, Giſonen.

Petrus Scorteccius Aretinus.

Notarij.

Marcus Antonius Peregrinus Commenſis, & Cynthius Pamphylus de S. Seuerino.

Hieronymus Gambarus Brixienſis, Forenſis.

Curſores S. D. N. & Sacri Concilij.

Nicolaus de Matthæis, &
Iacobus Catra. } Allobroges.

NVMERVS PRAELATORVM CVIVSCVMQVE Nationis, qui ad Oecumenicam Tridentinam Synodum conuenere.

Prælati.	Itali	187	per Procuratores 2
	Galli	26	per Procuratores 1
	Germani	2	per Procuratores 4
	Hiſpani	31	per Procuratores 4
	Luſitani	3	
	Græci	6	
	Poloni	2	
	Vngari	2	
	Angli	1	
	Hiberni	3	
	Flandri	2	
	Croati	1	
	Moraui	1	
	Illirici	3	

Digitized by Google

INSCRIPTIONES DIVERSORVM OPERVM.

QVæ plerique eruditiſſimi, iidemque piiſſimi Patres, durante Tridentino Concilio, vel ſuo Marte confecere, vel ex aliis congeſſere, ſeu vertere, vel penè oblitterata reſtituere: cum auctorum nominibus eo ordine diſpoſitæ, quo ipſa Opera vel primùm emiſſa, vel denuò impreſſa fuerunt.

De Summi Pontificis auctoritate.

De reſidentia Epiſcoporum, & beneficiorum pluralitate.

De Pōntificis Maximi, & Concilij Generalis auctoritate, ad Baſileenſium Oratorem reſponſio coram Sanctiſs. D. Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, cæteriſque Romanæ Curiæ proceribus, in Concilio Florentino, viua voce exhibita per Ioannem à Turre Cremata Presbyt. Cardinalis S. Xyſti, nunc primum in luce edita: Opera Camilli Campegij, Theologi Papienſis.

Conſtitutiones Sanctorum Apoſtolorum, Doctrina Catholica à Clemente Romano Epiſcopo, & ciue conſcripta, libri octo Franciſci Turriani prolegomena, & explanationes apologeticæ, in eiſdem Conſtitutiones Græcè ſcripta.

De Conſtitutionibus Apoſtolicis, B. Clemente Romano Auctore, libri octo, nunc primùm à tenebris eruti, & ad orthodoxam fidem aſtruendam apprimè vtiles.

Ioanne Carolo Bouio, Epiſcopo Oſtunenſium, nunc Archiepiſcopo Brunduſino interprete.

Eiuſdem Scolia in loca, quæ dubitationem aliquam habere videntur.

De Quadripartita Iuſtitia libri tres. De Sacrificio Miſſæ, & Sacroſanctæ Euchariſtiæ celebratione, per Chriſtum in cœna nouiſſima. De Cœna, & Calice Domini quoad laicos, & Clericos non celebrantes, libri tres, Auctore Gaſparo Caſalio Luſitano, Legerienſium Epiſc.

Iſaiæ Prophetæ vetus, & noua ex Hebraica verſio, cũ comment.

F. Franciſco Forerio, Vlyſſiponenſi, Sacræ Theologiæ profeſſore Dominicarum, auctore.

Chriſtiana Parænesis, ſiue de recta in Deum fide, libri ſeptem.

F. Michael Medina, Hiſp. Ord. Minor. de Obſeruantia, auctore Eiuſdem Diſputationes de Indulgentijs.

Locorum Catholicorum tum ſacræ Scripturæ, tum etiam antiquorum Patrum, pro orthodoxa, & vetere fidei retinenda libri ſeptem. F. Franciſco Horantio, Hiſpano, Ord. Min. Regularium Obſeruantiæ, auctore.

Petri Fontidonij Segobienſis, Doctoris Theologi, pro ſacro œcumenico Concilio Tridentino, Aduerſus Ioannem Fabricium Montanum, ad Germanos.

Orthodoxarum explicationum libri decem, in quibus omnia ferè de Religione capita, quæ his temporibus ab hæreticis in controuerſiam vocantur, apertè, & dilucidè explicantur, præſertim contra Martini Chemnicij petulantem audaciam, Auctore R.D. Diego Payna Andradio Luſitano.

Commentarius in ſacrum D. N. Ieſu Chriſti Euangelium, ſecundùm Matthæum.

A. P. Ioannes Suarez, Epiſc. Conimbricenſis, & Arganiſi Comes, editus.

Thomæ ab Argentina commentaria in 4. lib. Sentent. recognita, & à mendis, quibus paſſim ſcatebant, repurgata.

Supraſcripti libri omnes ex officina Franciſci Ziletti prodiere.

Aſſertio fidei Catholicæ aduerſus articulos, vtriuſque Confeſſionis fidei Annæ Burgenſis I. D. in Academia Aurelianenſ. olim profeſſoris. Auctore Feliciano Ninguarda à Morbinio, Dominicano, Doctore Theol. Reuerendiſs. & Illuſtriſs. Archiepiſc. ac Principis Salisburgen. Conſiliario, & in Sacro Tridentino Concilio Oratore.

Diſputationes aduerſus proteſtationem 35. Hæreticorum Auguſtanæ confeſſionis. Habitæ à Gaſp. Cardillo Villulpandeo Hiſp. Segob. Doctore.

Antonij Sebaſtiani Minturni, Epiſcopi Vxentini, de officijs Eccleſiæ præſtandis.

D. Bonauenturæ in quatuor libros Sentent. lib. quatuor. Item Opuſculorum eiuſdem Tomi duo, ab innumeris ferè mendis purgati, & Annotationibus, tàm rerum memorabilium, quàm locorum Scripturæ, & Doctorum in margine nunc denuò decorati. Iuſſu R. P. F. Franciſci Zamorra, totius Seraphici Ord. de Obſeru. Gener. Miniſtri.

BVL-

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ IV.

Super declaratione temporis ad obſeruanda Decreta œcumenici, & Generalis Concilij Tridentini.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, *Ad perpetuam rei memoriam.*

Sicut ad ſacrorum Conciliorum decreta, ac Canones auctoritas, atque confirmatio Apoſtol. Sed. & debet,& ſolet accedere, ita ſi qua ſuper eis exorta ſit dubitatio, eiſdem Sed. iudicio, & declaratione tollenda eſt. Ad aures noſtras peruenit, multos eſſe,qui dubitent, ex quo tempore cæperint decreta Sacri Generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius poſitiuum dumtaxat ſpectantia, eos,quos pertinent, obligare,illa præſertim, quæ tempora certa præſtituunt ad Prouinciales, Diœceſanaſque Synodos celebrandos, ad ſacros ordines ſuſcipiendos,ad religionem profitendam,ad Parochiales Eccleſias,aliaque beneficia Eccleſiaſtica, quæ eiuſdem Concilij decretis retineri prohibitum ſit reſignandas, & ad complures huiuſmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem, iuſque poſitiuum tantum ſpectantes,quæ obſeruari,aut euitari debeant. Nos itaque, vt omnis controuerſia, dubitatione tollatur, Motu proprio eam rem, prout rationi, iuri, & æquitati conuenire cenſuimus, duximus declarandam. Nam, etſi ipſius Concilij decreta etiam de venerabilium Fr. noſtrorum S. R.E. Card. conſilio, & aſſenſu in Conſiſtorio noſtro ſecreto confirmata à nobis fuerunt ſub finem menſ. Ian. & ab eo etiam tempore apud hanc S. Sedem obſeruari cæperunt, quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter, emendatèque imprimendis neceſſario conſumptum fuit, & in iure etiam communi ſancitum eſt, vt Conſtitutionis nouę vim non niſi poſt certum tempus obtineant, æquum nobis, & iuſtum viſum eſt: prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, iuſque poſitiuum dumtaxat ſpectantia, à Kalen. Maij proximè præteriti omnes obligare cæpiſſe, neque poſt eam diem excuſationem cuiuſquam, quod ea ignorauerit, admittendam,atque ita Apoſt. auctoritate declaramus,ac definimus, & ab omnibus iudicari debere, mandamus, atque ſtatuimus.

mus. Decernentes, irritum, & inane, ſi quis ſecus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari. Non obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis, alijſque in contrarium facientibus quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, definitionis, mandati, ſtatuti, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri Pauli, Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S Petrum anno Incarnat. Dominicæ 1564. 15. Kal. Auguſti, Pontificatus noſtri anno quinto.

Ferd. Card. Cæſius.

Cæſ. Glorierius.

H Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indictione 7. die verò 20. Menſis Iulij, Pontif. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & Domini noſtri, D. Pij, Diuina Prouidentia Papæ IV. anno quinto. Retroſcripta litteræ, affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Baſilicarum Principis Apoſtolorum de Vrbe, & S. Ioan. Lateranen. necnon Cancellariæ Apoſtol. & in acie Campi Floræ, per nos Iacobum Carra, & Iulium Parinum, prælibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quarti.

Per quem deputantur octo Reuerendiſſimi Cardinales, qui faciant obſeruari reformationem, ab ipſo editas, necnon decreta ſacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini.

PIVS PAPA IV.

MOtu Proprio, &c. Alias nonnullas conſtitutiones, & ordinationes, reformationes maioris Pœnitentiarij, ac ſacræ Pœnitentiariæ noſtræ, ac Vicarij noſtri, ac eius officij, necnon Cameralis, & Cam. Apoſtol. ac illius cauſarum Auditoris, necnon Palatij Apoſtolici cauſarum Audit. ac Gubernatoris, & Capitulinæ Curiarum, & contradictoriarum, aliarumque al-

mæ Vrbis noſtræ, ac Rom. Cur. tribunalium, & officiorum concernentes, edidimus, quæ tamen (vt intelleximus) ab eorundem officiorum, & tribunalium præfatis, ac officialibus minus diligenter obſeruantur. Cum autem enixæ noſtræ voluntatis ſit, vt illa, & pariter decreta Sacri Concil. Trid. in his, quæ ad eorum officia ſpectant, ab eiſdem omninò obſeruentur. Nos propterea conſiderantes, parum eſſe iura condere, niſi ſint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmiſſis, prout ex debito paſtoralis officij nobis (meritis licet imparibus) iniuncti obligamur, ſalubriter, & vtiliter prouidere, præfataſque conſtitutiones, & ordinationem, ac decreta Concilij, quas, & quæ hic haberi volumus pro expreſſis, inuiolabiliter obſeruari volentes; Venerab. Fr. noſtr. Io. Epiſc. Tuſcul. Morono, Io. Michaeli S. Anaſtaſiæ Saraceno, ac Io. Bapt. S. Clementis Cicadæ; necnon Michaeli S. Sabinæ Alexandrino, Clementis S. Mariæ in Araceli, & Ludouico S. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo S. Martini in montib. Borromæo Presbyt. necnon Vitellotio S. Mariæ in porticu Vitellio nuncupatis, titulorum, Diacono, Cardinalibus, committimus, & mandamus, quatenus ipſi, ſeu eorum maior pars coniunctim, vel diuiſim, eorum arbitrio, & tanquam executores ad litterarum conſtitutionum, & decretorum præd. conſtitutiones, & ordinationes, ac decreta præfata, iuxta tenores eorum, ac litterarum deſuper confectarum, per quoſcumque Pœnitentiariæ, Vicariæ, & Cameræ, ac Rotæ, Curiarum, ac Tribunal. præd. iudices, & officiales, ſub excommunicationis latæ ſententiæ, ac priuationis officiorum, & alijs eiſdem Card. benè viſis, etiam pecuniarum, eo ipſo incurrendis pœnis, firmiter obſeruari faciant, & cum effectu, niſi tam in executione dictorum decretorum Concilij, quàm dictarum litterarum noſtrarum aliqua dubietas, aut difficultas emerſerit, quo caſu ad nos referant, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis, ac eos, qui litteris, & decretis prædictis, & eorundem Card. mandatis non paruerint ex nunc, prout ex eadem die, & è contra, illorum officij priuatos, necnon ad illa, & alia Rom. Cur. officia in poſterum obtinenda, inhabiles, ac ipſis, ab eiſdem officijs ſic priuatis, illa tãquam per priuationem vacantia à Datario noſtro vendi, & à quibuſuis perſonis idoneis pro pretio conuenienti emi, liberè, & licitè poſſe auctoritate noſtra current, nuntient, decernant, ac declarẽt, prout nos harum ſeſe nuntiamus, decernimus, & de-

claramus. Non obſtantibus quibuſuis Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, & Pœnitentiariæ, & Curiarum, necnon Tribunalium prædictorum ſtatutis, &c. etiam iuramento, &c. roboratis priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis illis, ad dictis officialibus, & Tribunalibus ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis, etiam motu ſimili, &c. & aliàs quomodocumque conceſſis, &c. Quibus omnibus, &c. illorum tenores, &c. hac vice latiſſimè derogamus, eaque aduerſus præmiſſa nullatenus ſuffragari volumus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque.

Placet Motu proprio I.

Dat. Romæ apud S. Marcum, quarto Nonas Aug. Anno quinto.

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ IV.

Contra quoſcumque Eccleſias, & beneficia Eccleſiaſtica quæcumque in confidentiam retinentes, ſiue recipientes.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem in excelſa militantis Eccleſiæ ſpecula conſtitutum, vigiles mentis oculos, non ſolùm in abſentium extendere, ſed potiſſimum in præſentium, domeſticorumque fratrum, & filiorum ſuorum mores diligenter perſcrutando, aliquando reflectere, ac eos præſertim, quos in Apoſtolicæ ſolicitudinis partem euocauit Altiſſimus, nedum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab eis omnimoda ſuſpicione vacuos, & immunes conſeruare decet: vt qui cæteros illuſtris officij ſublimitate antecellunt, eoſdem priſca etiam illa morum integritate præſtare dignoſcantur. Sanè illud dudum, cùm certam ſimoniacæ grauitatis ſpeciem, quam beneficiorum confidentiam vocant, in Romanam Curiam, atque adeo in ſacrum venerabiliũ fratrum noſtrorũ Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium Collegium, quaſi per cuniculos irrepſiſſe, ac nonnullos ex ipſis fratribus anima quadam facilitate, ſeu potius importunis amicorũ, familiariumque precibus adductos, beneficia Eccleſiaſtica in cõfidentiam huiuſmodi recepiſſe, & frequenter recipere, intelleximus:

mus: hanc illicitam beneficentiæ exercendæ,ſeu amicitiæ colendæ viam, à tanto ſancto Collegio prorſus eliminare cupientes, eoſdem Fratres in Conſiſtorio noſtro ſecreto, non ſemel admonuerimus, huic aliena beneficia cuſtodiendi modo ne aſſueſcerent, neve illa hoc pacto reciperent, vſque ſic recepta dimitterent. Nihilominus nuper ad aures noſtras peruenit, eorum aliquos monitionis poſitæ, imò potius ſuimet oblitos ea, quę cuſtodienda receperant, beneficia nondum tamen dimiſiſſe. Et inſuper illos, & nonnullos alios, etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam Cameræ Apoſtolicæ Clericos Eccleſias, Monaſteria, dignitates, & alia beneficia huiuſmodi in ſui fauorem reſignata, ceſſa, vel aliàs dimiſſa, acceptaſſe, aut de illis per obitũ, vel aliàs vacantibus, à nobis, & prædeceſſoribus noſtris, ſeu etiam ab Ordinarijs, & alijs inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præſentationem, ad alterius commodum ſibi prouideri obtinuiſſe, illaque, ac etiam alia aliter vacantia, ſibi in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut aliàs dicta auctoritate conceſſa, quandoque in reſignantium, vel cedentium, ſeu etiam aliorum fauorem ceſſiſſe, vel aliàs dimiſiſſe. Ac ſibi propterea penſiones annuas, ac fructus, reditus, & prouentus Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorũ huiuſmodi, in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos trãsferendi, ac etiam collationem, prouiſionem, præſentationem, & aliam diſpoſitionem beneficiorum Eccleſiaſticorum, ad eorũdem Eccleſiarum, Monaſteriorum, & dignitatum Prælatos pro tempore exiſtentes, ac alios huiuſmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium, necnon regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus ad Eccleſias etiã Cathedrales, Monaſteria, ac aliàs diuerſa beneficia eccleſiaſtica ſibi reſeruari procuraſſe, & obtinuiſſe ad hoc, videlicet, vt confi lentes ſic decimarum Apoſtolicarum, vel communis dicti Collegij & annatæ, aliorũque iurium dictæ Cameræ debitorũ ſolutione eludãt, integriſque beneficiorum etiam in menſib. Apoſtolicis vacantiũ, aut aliàs diſpoſitioni Sedis Apoſt. generaliter reſeruatorum collationibus, ac interdũ, vt beneficia ipſa, tempore procedente, in aliquorum tunc forſan de iure inhabilium, & incapaciũ, vel nondum adhuc natorum fauorem cedãtur, ſeu reſignentur, vel vt perſonæ inhabiles, incapaces huiuſmodi, etiam laici, penſionibus, ac fructibus, reditibus, & prouentibus eccleſiaſticis fruantur, & gaudeant, ſeu potius illis, & facultate trans-

te trans-

te transferendi prædicta abutantur in animarum ſuarum periculum, & perniciem rum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem, in monitionibus noſtris parendo incuriam, & tam illorum, quàm cæterorum Prælatorum, etiam Clericorum, ac aliorum quorumcumque indignam fallaciam conniuentibus oculis diuitias minimè diſſimulandam, ſed huic errori, ne radices altius agat, occurrendum tandem eſſe cenſentes: Et quoniam hac ipſorum, qui monitioni noſtræ non parentes beneficia huiuſmodi confidentiam, vt præfertur, retinuerunt, & fructus ex eis indebitè, vel percipiendo, vel per alios nomine ſuo, etiam per ſimulatas illorum locationes, & fictas de receptis quietantias, ac donationes, & remiſſiones percipi ſiniendo, grauiter exceſſerunt Cardinalium metam: potius ex immoderata, erga ſuos indulgentia, quàm aliquo præceptorum noſtrorum ſpretu: proceſſiſſe facilè reputamus, idcircò omnes, & ſingulas Eccleſias, etiam Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac Monaſteria, etiam Conciſtorialia, Prioratus, Prepoſituras, Prepoſitatus, dignitates, etiam maiores, & principales, etiam Conuentuales perſonatus, adminiſtrationes, & officia, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica, cum cura, & ſine cura, ſecularia, & quorumuis ordinum regularia, etiam de iure patronatus, etiam laicorum, etiam nobilium, & illuſtrium, etiam ex fundatione, & dotatione exiſtentia, per eiuſdem Romanæ Eccleſiæ, etiam Epiſcopos, Cardinales, & quocumque alios, etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam eiuſdem Cameræ Clericos, in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut aliàs huiuſmodi confidentiam iure prohibitam, cuiuiuis perſonæ, vt præfertur, contemplatione, vel intuitu quouis modo recepta, illorum liberam collationem, & diſpoſitionem nobis, & Sedis Apoſtolicæ, harum ſerie reſeruantes, ipſo iure à die receptionis eorundem vacauiſſe, & vacare. Ac fructuum, & penſionum reſeruationes, ac facultates transferendi, & collationis beneficiorum conceſſionis eis, vt præmittitur, factas, ac regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus conceſſus huiuſmodi ceſſaſſe, & ceſſare, ac extinctos eſſe: & eoſdem Cardinales, ſeu quoſuis alios, à prima die receptionis beneficiorum huiuſmodi, citra fructus, & redditus, & prouentus, earumdem Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum, ac penſiones prædictas, indebitè percipere, ſuoſque facere non potuiſſe, neque debuiſſe: ſed illos omnes, & ſingulos ad Cameram deuolu-

ros fuiſſe, & eſſe, illique deberi, ac ipſos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt, & eorum hæredes ad integram illorum reſtitutionem in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remedijs compelli debere, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium decernimus, & declaramus. Et inſuper vniuerſis, & ſingulis, tàm eiuſdem Rom Eccleſ. Cardinalibus etiam Epiſcop. quàm Prælatis, & Clericis, & alijs prædictis, præſentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tempore aliquas Eccleſias, Monaſteria, dignitatis, vel alia beneficia, etiam de dicto iure patronatus, vti præfertur exiſtentia, aut fructus, vel penſiones, aut regreſſus, ſeu acceſſus in confidentiam prædictam, aut ad effectum reſeruationum huiuſmodi ſibi poſtmodum cedentibus procurandarum, recipere præſumant. Cardinalibus verò, & alijs Prælatis huiuſmodi in virtute ſanctæ Obedientiæ, ſub interdicti ingreſſus Eccleſię, reliquis verò ſub maioris excommunicationis latæ ſententiæ pœna, per contrafacientes eo ipſo incurrenda, à qua niſi à nobis, aut à Rom. Pontifice, pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolui nequeant, diſtrictiùs inhibemus. Ac quaſcumque collationes, prouiſiones, perfectiones, commendas, reſeruationes, facultates, etiam transferrendi, ac regrediendi, ſiue accedendi, & ingrediendi, ac alias diſpoſitiones de Eccleſijs, Monaſterijs, dignitatibus, & alijs beneficijs, eorumque fructibus, & beneficiorum collationibus per nos, & alios Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros, etiam Motu proprio, ſeu Conciſtorialiter, etiam per Ordinarios, & alios inferiores Collatores, & ad patronorum eorundem præſentationem, & alias quomodolibet cum interuentu confidentiæ huiuſmodi expreſsè, ſiue occultè, ac de iure præſumptæ, & alias contra præmiſſas pro tempore factas, nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neque cuiquam ſuffragari, ſed Eccleſias, Monaſteria, dignitates, ac alia beneficia huiuſmodi, ipſo iure, vacare, ac noſtræ, & Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni reſeruata, fructuſque, & penſiones Cameræ Apoſt. applicatos, vt præfertur, eſſe, & cenſeri. Sicque in præmiſſis omnibus, & ſingulis, per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, etiam ipſius Eccleſiæ Romanæ Cardinales, ſublata eis quauis aliter interpretandi, & iudicandi facultate, etiam per præſumptiones, & coniecturas legitimas, & eorum arbitrio (cum aliàs confidentia huiuſmodi in lucem erui, & probari non poſſe conſtet)

pro-

procedendo, iudicari, & definiri debere. Ac quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, & inane ſimiliter decernimus. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, de vna, & Concilij generalis, de duabus dietis, ac alijs conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon Collegij præfati iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus contrarijs quibuſcumque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſunt, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Et ne quiſpiam vllo vnquam tempore præſentium ignorantiam prætendere poſſit, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipſe præſentes litteræ ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe valuas, & per aliquem ex Curſoribus noſtris, aliarum copia ibi affixa, & ibi dimiſſa, & etiam in Cancellaria Apoſtol. de more publicentur; Ac in eiuſdem Cancellariæ quinterno, ad maiorem partium illas in iudicio producere volentium, commoditatem deſcribantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ reſeruationis, declarationis, inhibitionis, decretis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1564. 17. Kal. Nouemb. Pont. noſtri anno quinto.

Viſa de curia M. de Enciſo.

Caeſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indict. 7. die verò 3. menſis Decembr. Pontificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, ſupraſcriptæ litteræ Apoſtol. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie campi Floræ, dimiſſis ibidem in ſupraſcriptis locis ſupraſcriptarum litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, Prælibati Sanctiſs. Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clericis Magiſter Curſorum.

BVL-

BVLLA SANCTISS. D. N. D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quarti.

Super forma iuramenti profeſſionis fidei.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

INiunctim nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium requirit, vt ea, quæ Dominus omnipotens, ad prouidam Eccleſiæ ſuæ directionem, ſanctis Patribus in nomine ſuo congregatis, diuinitus inſpirare dignatus eſt, ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cum itaque iuxta Concilij Tridentini diſpoſitionem, omnes, quos deinceps cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſijs perfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuſcumque beneficijs Eccleſiaſticis, curam animarum habentibus prouideri contigerit publicam orthodoxæ fidei profeſſionem facere, neque in Rom. Eccleſiæ obedientia permanſuros ſpondere, & iurare teneantur. Nos volentes, etiam per quoſcumque, quibus de Monaſterijs, Conuentibus, domibus, & alijs quibuſcumque locis Regularium quorumcumque Ordinum, etiam Militiarum, quocumque nomine, vel titulo prouidebitur, idem ſeruari, & ad hoc, vt vnius eiuſdem fidei profeſſio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque, & certa illius forma cunctis innoteſcat, noſtræ ſollicitudinis partes in hoc alicui minimè deſiderari, formam ipſam præſentibus annotatam publicari, & vbique gentium per eos, ad quos ex decretis ipſius Concilij, & alios prædictos ſpectat, recipi, & obſeruari, ac ſub pœnis per Concilium ipſum in contrauenientes latis iuxta hanc, & non aliam formam, profeſſionem prædictam ſolemniter fieri auctoritate Apoſtolica tenore præſentium diſtrictè præcipiendo mandamus, huiuſmodi ſub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & ſingula, quæ continentur in Symbolo fidei, quo S. R. E. vtitur, videlicet: Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, viſibilium omnium, & inuiſibilium: & in vnum Dominum Ieſum Chriſtum filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia ſæcula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt, qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis, & incarnatus eſt de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine.

gine, & homo factus eſt: crucifixus etiam pro nobis ſub Pontio Pilato, paſſus, & ſepultus eſt, & reſurrexit tertia die ſecundùm ſcripturas, & aſcendit in cælum, ſedet ad dexteram Patris,& iterum venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni nón erit finis: & in Spiritum ſanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit: qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui locutus eſt per Prophetas: & vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum baptiſma in remiſſionem peccatorum: & expecto reſurrectionem mortuorum:& vitam venturi ſæculi. Amē. Apoſtolicas,& Eccleſiaſticas traditiones,reliquaſque eiuſdem Eccleſiæ obſeruationes,& conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item ſanctam ſcripturam iuxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet ſancta mater Eccleſia, cuius eſt iudicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum Scripturarum admitto,nec eam nunquã,niſi iuxta vnanimem conſenſum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque ſeptem eſſe verè, & propriè Sacramenta nouæ legis à Ieſu Chriſto Domino Noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet,Baptiſmum,Confirmationem,Eucbariſtiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem,& Matrimonium, illaque gratiam conferre,& ex his Baptiſmum,Confirmationem,& Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptós quoque, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, & admitto, omnia, & ſingula, quæ de peccato originali, & de iuſtificatione in ſacroſancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt,amplector,& recipio.Profiteor pariter in Miſſa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium ſacrificium pro viuis, & defunctis, atque in ſanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento eſſe verè, realiter,& ſubſtantialiter corpus,& ſanguinem, vnà cum anima,& diuinitate Domini noſtri Ieſu Chriſti,fierique conuerſionem totius ſubſtantiæ panis in corpus,& totius ſubſtãtiæ vini in ſanguinem,quam conuerſionem Catholica Eccleſia Tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantùm ſpecie, totum, atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſuum; Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animaſque ibi detentas fidelium ſuffragijs iuuari. Similiter & Sanctos,vnà cum Chriſto regnantes, venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſque oratio-

orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas; Firmiſſimè aſſero Imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam, Indulgentiarum etiam poteſtatem, à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque vſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe; Affirmo, Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam, omnium Eccleſiarum matrem, & magiſtram agnoſco; Romanoque Pontifici, Beati Petri, Apoſtolorum Principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario, veram obedientiam ſpondeo, ac iuro; cætera item omnia à ſacris Canonibus, & œcumenicis Concilijs, ac præcipuè à ſacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata: indubitanter recipio, atque profiteor, ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas, & reiectas; & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo ſaluus eſſe poteſt; quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inuiolatam, vſque ad extremum vitæ ſpiritum, conſtantiſſimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atque à meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, per hæc ſancta Dei Euangelia.

Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, de more legantur. Et vt omnibus facilius pateant, in eius quinterno deſcribantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit; indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorū Petri, & Pauli Apoſt. eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dom. 1564. Idib. Nouemb. Pont. noſtri anno quinto.

Ferd. Card. Caſius. *Caſ. Glorierius.*

Lectæ, & publicatæ fuerunt ſupradictæ litteræ, Romæ in Cancell. Apoſt. anni. Incarnationis Dominicæ 1564. die verò Sabbati 6. menſis Decembris Pontificatus Sanctiſſ. in Chriſto Patris, & D.N, D, Pij Papæ IV. anno quinto.

A. Lomellinus Coſt.

Decla-

Digitized by Google

Declaratio, quod gratia de non reſidendo, & percipiendo fructu ratione ſtudij, non valeant ſine conſenſu Ordinarij.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D. N. D. Pius, Diuina prouidentia Papa IV. ad cuius aures nuper peruenit, nonnullos curata, vel alios ſacros ordines, aut perſonalem reſidentiam requirentia beneficia obtinentes, ſub prætextu, quod litteris operam dare cupiebant, poſt confirmationem Concilij Tridentini, per ſanctitatem ſuam factam, & publicatam ſecum, vt litterarum ſtudio in loco, vbi illud vigeat generale, actu inſiſtendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum huiuſmodi vſque ad quinquennium, vel aliud tempus tunc expreſſum, dummodo infra primum illius annum Subdiaconi fierent, ad reliquos ordines promoueri minimè teneantur, & tàm ijdem interim, quàm alij, etiam ad eoſdem ordines, vel eorum aliquem, ſeu aliquos promoti, quòd ſimiliter ſtudentes beneficijs per eos obtentis per Vicarios idoneos, per locorum Ordinarios etiam cōgrua fructuum beneficiorum huiuſmodi portione illis aſſignata, vel alias deputandos in diuinis deſeruiendo, animarum curam illis imminentem exercendo, & alia incumbentia onera ſupportando, vſque ad ſimile tempus perſonaliter in eiſdem beneficijs reſidere non tenerentur, & nihilominus interea omnes eorundem beneficiorum fructus percipere poſſent per ordinariam Sanctitatis ſuæ Signaturam, ſeu Pœnitentiariæ ſuæ officium diſpenſari, ſibique pariter indulgeri obtinuerunt, nullum in his, vel fraudi, vel circumuentionis locum, præſertim quo ad abſentes à Romana Curia, de quorum qualitatibus facilis notitia haberi non poteſt, quantum humana ratione prouideri poteſt, relinquere volens, Concilij etiam Tridentini decretis inhærendo, huiuſmodi diſpenſationes, & indulta hactenus conceſſa, ac tàm ipſius Pœnitentiariæ, quàm Apoſtolicas, & alias deſuper confectas, & conficiendas litteras, proceſſuſque habitos, & habendos per eaſdem dictis abſentibus nullatenus ſuffragari, niſi ſingulorum Ordinariorum locorum, in quibus ſingula beneficia huiuſmodi conſiſtunt, conſenſus gratis præſtandus ad id accedat, Apoſtolica auctoritate declarauit, decernens irritum, &c.

Placet, Publicetur, & deſcribatur. I.

Lecta, & publicata fuit ſupraſcripta Regula Romæ in Cancel-

cellaria Apoſtolica anno Incarnationis Dominicæ 1564. die verò Veneris 24. Menſis Nouembris, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ, anno quinto.

A. Lomelinus Cuſtos.

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ IV.

Super reſidentia Prælatorum, & Parochialium, & aliorum curam animarum habentium, & reſidere debentium.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

IN ſuprema militantis Eccleſiæ ſpecula, meritis licèt inſufficientibus, diuina diſpoſitione conſtituti, cunctos non ſolùm vigilantiæ noſtræ commiſſos Dominicos greges, ſed etiam ſingulorum paſtorum ſuorum actus intenſa noſtræ mentis acie colluſtrantes, ſtudium efficax, operamque ſedulam ad hoc omninò ſtatuimus adhibere, vt quemadmodum operoſum ſacri Concilij Tridentini progreſſum, felicemque exitum Domino cooperante, præſtitimus, ita ſanctiſſima illius decreta, ipſorum præſertim, qui in Apoſtolicæ ſollicitudinis partem vocati ſunt, Paſtorum officium concernentia, non tepidè, neque diſſimulanter exequamur. Sanè licèt in Concilio præfato ſaluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & ſinguli venerabiles fratres noſtri, Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, Epiſcopi, & alij Beneficiati, apud Eccleſias ſponſas ſuas reſidere teneantur, nonnulli tamen, quod non ſine animi noſtri mærore referimus, adeò ſui, gregiumque, quos olim deperditos, Saluator noſter proprio ſanguine redimere dignatus eſt, ſibi creditorum obliti ſunt, vt etiam nunc in Alma Vrbe, vel alibi commorantes, & ſacroſancta ſpiritualis matrimonij intra eos, ſuaſque Eccleſias ſolemniter contracti iura confundentes; ſponſas ſuas in longa quaſi viduitate relictas, ac prædictas Eccleſias quomodocumque ſibi conceſſas inuiſere, & apud illas, vt probos, & prouidos patres familias decet, reſidere non curent, in perditionem

animarum ſuarum, & ſubditorum ſuorum, ac pernicioſum exẽplum, & ſcandalum plurimorum. Nos hanc illorum contumaciam alicuius etiam temporalis pœnæ metu frangendam, ſeu conuincendam eſſe cenſentes. Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtra, ac de Apoſt poteſtatis plenitudine, omnibus, & ſingulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis præfatis, ac alijs quibuſcumque, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, vel præeminentia præfulgentibus, prædictas Eccleſias in commendam, vel adminiſtrationem, aut alio quouis nomine obtinentibus, & alijs quibuſcumque beneficiatis curam animarum habentibus, qui iuxta decreti, ſuper reſidentia in Concilio prædicto promulgati tenorem, perſonalem in ſuis Eccleſijs reſidentiam facere tenentur, in virtute ſanctæ obedientiæ, & vltra pœnas in dicto decreto Concilij contentas, etiam ſub priuationis eorum à Regimine, & adminiſtratione Eccleſiarum ſuarum, ac alijs noſtro, & pro tempore exiſtentis, Romani Pontificis ſucceſſoris noſtri, arbitrio imponendis pœnis, diſtinctè, præcipiendo per Apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus omni mora ceſſante, in eiſdem ſuis Eccleſijs, iuxta formam, & tenorem dicti Concilij perſonaliter reſideant. Et nihilominus ſi quos mandato noſtro huiuſmodi (quod abſit) non parere contigerit, ne etiam tales abſentes, melioris in hac parte conditionis, quam cæteri, ſuis Eccleſijs reſidentes exiſtant, hac noſtra perpetua valitura ſanctione, per præſentes ſtatuimus, & ordinamus, quòd deinceps omnia, & ſingula mobilia, & immobilia, etiam in Vrbe, vel eius diſtrictu exiſtentia, & ſe mouentia, res, & bona iura, & actiones, cuiuſcumque qualitatis, quantitatis, & valoris, ac vbicumque locorum conſiſtant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiſcopos, Epiſcopos, & alios quoſcumque, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, & præeminentia præfulgentes, Eccleſias prædictas in titulum, vel commendam, ſiue adminiſtrationem, aut alio quouis nomine obtinentes, & alios quoſcumque beneficiatos curam animarum habentes, qui extra prædictas Eccleſias, & Diœceſes etiam in Romana Curia, aut alibi degentes, & iuxta decretum, & formam Concilij huiuſmodi non reſidentes deceſſerint pertinentia, & per illos ſuarum Eccleſiarum, ac quorumcumque Monaſteriorum, Prioratuum, Præpoſiturarum, & aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, & ſine cura, ſæcularium, & regularium, quæ illi quomodolibet obtinuerint,

ac

ac fructuum, redituum, & prouentuum Eccleſiaſticorum, necnon penſionum annuarum ſibi ſuper ſimilibus fructibus, reditibus, & prouentibus reſeruatarum, & aſſignatarum occaſione quæſita, etiam ſi facultatem ſpecialem de illis, aut eorum parte teſtandi, & alias liberè diſponendi à nobis quibuſuis alijs Romanis Pontificibus prædeceſſoribus, & ſucceſſoribus noſtris, etiam cum clauſulis, quòd facultates huiuſmodi reuocari nequeant, alijſque irritantibus decretis obtinuerint, & in vim illarum litterarum deſuper confectarum de rebus, & bonis huiuſmodi iam diſpoſuerint, tanquam ſpolia ad Cameram Apoſtolicam legitimè pertineant: liceatque dilectis filijs moderno, & pro tempore exiſtente Commiſſario noſtro generali, & ſuis, dictæque Cameræ deputatis, in euentum deceſſus huiuſmodi ſolitum inuentarum ſuper rebus, & bonis præfatis conficere, illaque, prout de reliquis clericorum ſpolijs fieri ſolita, ac dilecti filij noſtri moderni, & pro tempore exiſtentis generalis Theſaurorum manus redigere, dictæque Cameræ applicare, cuiuſuis licentia deſuper minimè requiſita. Ac facultates, & deſuper confectas litteras prædictas etiam motu, & ſcientia, ſimilibus etiam in recompenſam laborum, & obſequiorum, etiam nobis, & Eccleſ. Rom. dictæque Sedi impenſorum, quomodolibet conceſſas, & etiam iteratis vicibus approbatas, illarum omnium tenore, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & ad verbum inſertis habentes in euentum obitus huiuſmodi, etiam ſi in Vrbe, aut eius diſtrictu, vel alibi extra ſuas Eccleſias, vt præfertur contigerit ex nunc, prout ex tunc, & è contra in dictæ contumaciæ pœnam eiuſdem poteſtatis plenitudine, & tenore reuocamus, caſſamus, & annullamus. Ac tàm eas, quàm earum prætextu quomodolibet pro tempore condita factaque teſtamenta, codicillos, legata, donationes, & aliàs diſpoſitiones quaslibet, etiam ad pias cauſas, vel in remunerationem ſeruitiorum, nulla, & inualida, nulliuſque roboris, vel momenti fore, neque quicquam contra pręſentium tenorem ſuffragari. Et ſic per quoſcumque Iudices, & commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam S. Rom. Eccleſiæ Cardinales, in quauis inſtantia, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contingerit, irritum, & inane decernimus. Per hoc autem noſtris, & Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtro-

ſtrorum ordinationibus,reſeruationibus,& decretis,quo ad Prælatorum, & aliorum beneficiorum, etiam in ſuis Eccleſijs, aut Diœceſibus reſidentium, & ibi decedentium,quæ etiam ampliamus, & extendimus ad habentes Eccleſias in Vrbis diſtrictu, ibique reſidentes,& decedentes ſpolia Cameræ Apoſtolicæ applicata, hactenus emanatis nullatenus præiudicare, neque quidquam in eis alterare intendimus, ſed ea in ſuo robore, vt antea manere volumus, præterquam, quo ad eos, qui in ſuis Eccleſijs iuxta formam prædicti Concilij reſiderint, & ſpecialem licentiam teſtandi habuerint: hanc enim tantum ſaluam eis eſſe volumus. Ita vt generalis licentia teſtandi eis quamquam reſidentibus minimè ſuffragetur,ſed ſola ſpeciali,ſi quā habuerint,tueri ſe poſſint. Cæterum,vt præceptum,mandatum,ſtatutum,ordinatio,reuocatio, ceſſatio, decretum, & alia præmiſſa, præſenteſque litteræ ad eorum, quorum intereſt,notitiam deducantur,nulluſque poſſit aliquam illorum ignorantiam prætendere, vel excuſationem allegare,ſed illa perpetuò firma,& illibata permaneant: volumus, & mandamus,quod eædem præſentes in Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ noſtræ Valuis, ac Acie Campi Floræ per aliquem ex Curſoribus noſtris affixæ copia illarum ibi dimiſſa, ab ea die omnes perinde arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent. Non obſtantibus præmiſſis, ac in fauorem curialium per felicis recordationis Sixtum IV. Leonem X. Iulium III. & quoſcumque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam per nos editis, & approbatis. Necnon alijs litteris, conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtri præcepti, mandati, ſtatuti, ordinationis, reuocationis, caſſationis, annullationis,decreti,ampliationis,extenſionis,intentionis,& voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum.

Dat.Romæ apud S.Petrum,Anno Incarn.Domin.1564.7.Kal. Decembr.Pontif.noſtri anno quinto.

Cæſ. Glorierius.

Viſa de Curia M. de Enciſo.

H. Cumyn.

Anno

Anno à Natiuitate Domini Milleſimo Quingenteſimo Sexageſimoquarto, Indictione ſeptima, die verò 20. Menſis Iulij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & D. N. Pij, Diuina prouiuentia Papæ IV. anno quinto, Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ, publicatæ, & affixæ fuerunt ad Valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Valuas Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Acie Campi Floræ dimiſſis in præfatis locis præſentium retroſcriptarum litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium Prælibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quarti.

Super executione Concilij, & litterarum eiuſdem Sanctiſs. contra Archiepiſcopos, Epiſcopos, Prælatos, & alias perſonas Eccleſiaſticas non reſidentes in eorum Eccleſijs.

PIVS PAPA IV.

MOtu proprio, &c. cum tàm per ſacroſanctum œcumenicum Concilium Tridentinum, quàm etiam per noſtras litteras, ſiue Bullas, etiam deſuper emanatas, & inter alias ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1564. 7. Kalend. Decembris Pontificatus noſtri anno quinto. Mandatum ſit omnibus Epiſcopis, Archiepiſcopis, & alijs, quibus animarum cura commiſſa eſt, oues ſuas agnoſcere, pro eis ſacrificium offerre: verbique diuini prædicatione, Sacramentorum adminiſtratione, ac bonorum omnium exemplo paſcere: pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere, & ſignanter, munera paſtoralia, & eis diligenter incumbere, & aſſiſtere, aliaque facere, quæ in dicto ſacro Concilio, & in dictis noſtris litteris, ſiue Bullis continentur. Quæ omnia nequaquam ab eis præſtari, & adimpleri poſſunt, cum gregibus ſuis non inuigilant, neque aſſiſtunt; ſed mercenariorum more oues ſuas deſerunt, & propterea debuiſſent, & deberent omnes, & ſinguli Epiſcopi, Archiepiſcopi, & alij in dignitatibus Eccleſiaſticis conſtituti, & præfecti, & quibus animarum cura exiſtit, iuxta diuina præcepta, & prædicti œcumenici Concilij, ac prædictarum noſtrarum litterarum, ſeu Bul-

larum vim, formam,continentiam,& tenorem ad eorum reſpe-ctiuè Eccleſias Diœceſanas, ac alia beneficia, quibus perſonalis reſidentia requiritur ad effectum in eis perſonalem reſidentiam, faciendi, ſeſe contuliſſe,ac omnia,& ſingula in eiſdem præceptis, Concilio, & litteris,ſiue Bullis reſpectiuè contenta adimpleuiſſe, & obſeruaſſe. Attamen ſicut accepimus, multi, & multi præfatorum præceptorum, & mandatorum contemptores, animarumque ſuarum propriæque ſalutis immemores, in dictis dignitatibus Eccleſiaſticis, quibus cura animarum imminet, ac Epiſcopalibus, & Archiepiſcopalibus reſpectiuè conſtituti præmiſſa facere, & adimplere hactenus minimè curarunt,ſed diſtulerunt, & differunt in graue animarum ſuarum, gregiumque ſibi commiſſorum periculum,& ouium ſuarum pernicioſum exemplum, & ſcandalum ſententias, cenſuras, & pœnas propterea ſibi inflictas temerè,& damnabiliter incurrendo. Quæ omnia cum non ſint conniuentibus oculis, aut impunè prætermittenda, ſed grauiter, vt cæteris tranſeant in exemplum, cum iam per tot menſes inobedientes fuerint,cenſuras præfatas ſuſtinent. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, deque poteſtatis noſtræ plenitudine, dilecto filio noſtro Alexandro Riatio, Cameræ Apoſtolicæ generali Auctori, cui aliàs etiam, ſeu prædeceſſori: ſeu viuæ vocis oraculo commiſimus,vt dictos Epiſcopos,Archiepiſcopos, & alias perſonas Eccleſiaſticas, animarum curam habentes, non reſidentes,pœnas præfatas in dicto Concilio,& litteris,ſiue Bullis noſtris contentas incurriſſe declararet, & ad illarum effectualem executionem,aliaque grauiora procederet,tamen quia nonnulla monitoria contra certos Epiſcopos, & alias perſonas præfatas in vim commiſſionis noſtræ huiuſmodi ſibi factæ, tunc decreuerat, & relaxauerat, nè in poſterum de illius iuriſdictione dubitari contingat, denuò eidem Auditori noſtro nunc officium Auditoratus exercente auctoritate noſtra committimus,& mandamus,quatenus ſtatim contra Epiſc. Archiep.& alios quoſcumque Prælatos, tam in Vrbe, quàm alibi,& vbique locorum exiſt. & in proprijs Diœc.non reſiden.conſtito ſibi quantum ſufficere videbitur ſummariè, ſimpliciter, & de plano ſola veritate inſpecta, & manu regia de inobedientia propria vſque ad ſententiam excluſiuè procedat,& deinde nobis referat,vt nos in Conſiſtorio noſtro ſecreto ad fratrum noſtrorum conſilio, vt moris eſt, ad ſententiam priuationis, & depoſitionis, Prælatorum inobedien-
tium

tium huiuſmodi procedere valeamus, prout procedere intendimus: quo verò ad alios curam animarum habētes vſque ad ſententiam incluſiuè procedat, & exequatur, iuxta formam, & tenorem dicti Concilij,& terrarum noſtrarum prædictarum,cum eiſdem facultatibus, vt ſupra,ac alias faciat,& exequatur,prout in dictis litteris, ſiue Bullis continetur,cum poteſtate citandi, inhibendi,excommunicandi,ſuſpendendi à diuinis,declarandi,interdicendi,aggrauandi,reaggrauandi,carcerandi,& brachium ſæculare decernendi, relaxandi, & exequendi,aliaque faciendi neceſſaria quomodolibet,& opportuna,contrarijs quibuſcumque non obſtantibus, & quod præſentis noſtri Motus proprij ſola ſignatura ſufficiat: ac vbique fidem faciat, in iudicio, & extra regula contraria,& alijs quibuſcumque,quibus omnibus expreſsè derogamus,non obſtantibus.

Placet Motu proprio. I.

Præſentetur B.Amerin.Regens.

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ IV.

Reuocatoria priuilegiorum,exemptionum,& immunitatum,facultatum, Conſeruatoriarum, Indultorum,Confeſſionalium Maris magni,& aliarum quarumcumque ſimilium gratiarum quibuſcumque locis, & perſonis conceſſarum,in his,in quibus ſtatutis,& decretis ſacri Concilij Tridentini contrariantur.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

IN Principis Apoſtolorum Sede, meritis licet imparibus, diuina diſpoſitione conſtituti, nihil neque vniuerſali Eccleſiæ curæ, & ſollicitudini noſtræ commiſſæ, ſalubrius, neque iniuncto nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officio,decentius præſtare poſſumus, quàm quod prouidentiæ noſtræ miniſterio œcumenicum Concilium Tridentinum, ſicut noſtris potiſſimum auſpicijs, ſummaque ſanctorum Patrum concordia per Dei miſericordiam feliciter abſolutum fuit: ita per vniuerſos, qui Chriſtiana pietate cenſentur, vbique ſuſcipiatur, & remotis quibuslibet obſtaculis,

ab omnibus æqualiter obſeruetur. Cum itaque in eodem Concilio quamplurima ſalubria, & ad vniuerſalem morum reformationem valdè vtilia decreta, atque ſtatuta maturo præſentium ipſorum examine præcedente, ſint edita, quibus multa, atque diuerſa priuilegia, exemptiones, immunitates, diſpenſationes, facultates conſeruatoriæ, indulta, & vt vocant confeſſionalia, & Mare magnum, & alię gratię, quę varijs tàm cathedralibus etiam Metropolitanis, quàm Collegiatis Eccleſijs, Monaſterijs, Conuentibus, & alijs Religioſis, etiam Fratrum Mendicantium, dominijs, & ordinibus, necnon ſancti Spiritus in Saxia, Sancti Ioannis Lateranenſis, ac incurabilium de Vrbe, Sancti Antonij Vienneń. & Sancti Bernardi, Iuren. alijſque Hoſpitalibus Militijs, eorumq. Capitulis. & Conuentibus, ac Vniuerſitatibus, etiam Studiorum generalium Collegijs, tàm ſæcularibus, quàm Eccleſiaſticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tàm Principis Apoſtolorum de Vrbe, quàm alijs Fabricis, S. Cruciatæ, alijſque pijs locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Prælatis, Abbatibus, Abbatiſſis, Prioribus, Præpoſitis, & alijs Eccleſiaſticis, tàm ſæcularibus, quàm diuerſorum ordinum, & militiarum, regularibus, ac etiam laicis, cuiuſcumque dignitatis, & ſtatus, ac gradus, & excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriuſque ſexus, perſonis, necnon aliquibus Notarijs, & etiam de Latere Legatis, atque Nuncijs, tàm perpetuo, quàm ad tempus per plures Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, ac Sedem Apoſtolicam, eiuſque Legatos hactenus etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſeu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiam de Fratrum conſilio, diuerſimodè, varijſque temporibus in genere, vel ſpecie, ex quauis etiam honeſta cauſa conceſſa, & etiam plures confirmata, & innouata fuerunt, in pleriſque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi eſt tàm ſancta, & Eccleſiæ Dei ſalubertima decreta: vt par eſt, effectus vbique conſequi, & ab omnibus obedienter obſeruari, Priuilegiorum, Exemptionum, Immunitatum, Facultatum, Conſeruatoriarum, Indultorum, Confeſſionalium, Maris magni, & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcumque Apoſtolicarum, & aliarum litterarum deſuper confectarum, proceſſuumque, decretorum, & aliorum inde ſecutorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum infererentur, præſen-

ſen-

ſentibus pro ſufficienter expreſſis, & plenè inſertis habentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod eadem omnia, & ſingula priuilegia, & exemptiones, immunitates, facultates, diſpenſationes, conſeruatoriæ, Indulta, Confeſſionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ in his omnibus, & ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis Concilij huiuſmodi contrariantur, ipſo iure renouata, caſſata, & annullata, ac ad ipſius Concilij terminos, atque limites reducta ſint, & eſſe cenſeantur, nec quidquam aduerſus ipſa decreta, & ſtatuta, quo minus vbique, & apud omnes obſeruentur, in aliquo ſuffragari poſſe, ſed ea perinde haberi, & reputari debere, ac ſi vnquam emanaſſent, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus, & ordinamus. Decernentes nihilominus omnia, & ſingula, quæ vigore priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, & diſpenſationum, facultatum, Conſeruatoriarum, Indultorum, Confeſſionalium, & aliarum quarumcumque gratiarum huiuſmodi poſt id tempus, quo Concilium obligare cæpit, facta, & geſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum fient, & in his, in quibus dicti Concilij decretis aduerſantur, nulla, inualida, & irrita eſſe, & cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet, vt præfertur, qualificato, tàm in foro (quod aiunt) fori, quàm conſcientiæ ſuffragari poſſe, & deberi. Et ita per quoſcumque locorum Ordinarios, alioſque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales ſublata, eis, & eorum cuilibet quauis alia iudicandi facultate, in vtroque foro iudicare, & definiri debere, ac quidquid ſecus à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ 1565. 13. Kal. Martij, Pontif. noſtri anno ſexto.

Cæſ. Glorierius.

P. Epiſc. Narnien.

H. Cumyn.

An-

Anno à Natiuitate Domini 1565. Ind. 6. die verò 24. menſis Febr. Pontificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. Pij, Diuina prouidentia Papæ IV. Anno eius 6. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt in Acie campi Floræ, & Valuis Cancellariæ Apoſtolicæ per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum, Sanctiſs. D. N. Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſorum.

ORATIO HABITA IN SESSIONE nona, & vltima ſacri Concilij Tridentini.

Celebrata duob[illegible] continuis diebus 3. & 4. Decembr. 1563. ſub Pio Quarto Pontif. Max.

A R. D. Hieronymo Ragazono, Veneto, Epiſcopo Nazianzeno, & Coadiutore Famaguſt.

Hic ſummatim recenſentur omnia in Concilio Trid. definita, quæ ad piè credendum, & ad benè viuendum pertinent.

AVdite hæc omnes Gentes, auribus percipite omnes, qui habitatis Orbem. Tridentinum Concil. iam diu cœptum, aliquando intermiſſum diſtractum variè, atque diuulſum, nunc demum ſingulari Dei omnipotentis beneficio, ſumma, atque incredibili omnium ordinum, ac nationum voluntate connectitur, atque perficitur. Dies hæc quidem feliciſſima Chriſtiano populo illuxit, in qua templum Domini diſturbatum frequenter, ac diſſipatum reficitur, & abſoluitur: & nauis hæc vna bonorum omnium ex maximis, ac diuturnis turbinibus, atque fluctibus tuta in portu collocatur, quam vtinam conſcendere nobiſcum ij voluiſſent, quorum in primis gratia hæc ipſa nauigatio inſtituta fuit, atque ædificij huius conſtruendi participes extitiſſent, qui hoc nobis negotium exhibuerunt: maioris nunc profectò lætitiæ cauſam haberemus. Sed noſtra id certè culpa non accidit.

Nos vrbem hanc in Germaniæ faucibus, id eſt, in domibus illorum ferè limine poſitam eligimus, nos cuſtodiam nullam nobis ne ſuſpicionem illis aliquam minus liberi loci daremus, adhibuimus, nos eam fidem publicam illis conceſſimus, quam ſibi compoſuerunt, nos hic illos per diu expectauimus: neque hortari, ac rogare vnquam deſtitimus, vt ad veritatis lucem cognoſcendam accederent. Verum illis etiam abſentibus, ſatis, vt puto, à nobis

nobis conſultum eſt. Etenim cum duo eſſent, in quibus ægris, atque infirmis illorum animis medicina fuit adhibenda, alterum fidei Catholicæ, ac veræ Euangelicæ illis in rebus, quæ in dubium ab ipſis vocantur, quæque opportunæ his temporibus viderentur, explicata, & confirmata, diſſectis omnibus, ac diſſipatis errorum tenebris doctrina, alterum diſciplinæ Eccleſiaſticæ, cuius potiſſimum deprauatione illi ſe à nobis defeciſſe affirmant reſtitutio vtrumque quantum in nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulatè præſtitimus.

Principio enim ſancta hæc Synodus (facta ex laudabili maiorum noſtrorum conſuetudine ſuæ fidei profeſſione) vt quoddam, quaſi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus teſtimonijs, atque præſidijs in dogmatibus ſanciendis nitendum eſſet, oſtenderet, veteris, ac noui Teſtamenti libros, qui eſſent ſine vlla dubitatione recipiendi, antiquorum Conciliorum probatiſſimorum exemplo, piè, & prudenter enumerauit; ac ne de verbis quidem vlla ex varijs inuerſionibus oriri poſſet difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hæbreis translationem approbauit. Hinc omnium hæreſum caput, atque arcem aggrediens, de humanæ naturæ corruptis initijs ea ſtatuit, quæ veritas ipſa, ſi loqui poſſet, exprimeret. De iuſtificatione deinceps (res magna, & cum ab antiquis, tum à noſtri temporis hæreticis mirum in modum oppugnata) ea definiuit, quibus & pernicioſiſſimis eo in genere opinionibus occurreretur, & rectè ſentiendi ratio miro quodam ordine, atque admirabili ſapientia (vt in illis Dei ſpiritum facilè agnoſcas) demonſtraretur. Præſtantiſſimo hoc poſt hominum memoriam decreto hæreſes ferè vniuerſæ iugulantur, & quaſi caligo Sole diſcutiuntur, ac diſpelluntur; eaque claritas, iſque ſplendor veritatis appareat, vt tantum lumen quin videat, diſſimulare iam nemo poſſit. Subſecuta eſt ſalutaris ſeptem diuinorum Eccleſiæ Sacramentorum tractatio: primum ſimul de omnibus, poſt de vnoquoque ſeparatim. Hic verò quis non videt, quam diſtinctè, explicitè, abundanter illuminata, & (quod caput eſt) verè tota cæleſtium horum miſteriorum ratio contineatur? Quis in tam magna multiplicique doctrina, quid aut ſequendum, aut fugiendum ſit, poteſt vllo modo deſiderare? quis in illis omnibus errandi locum, aut occaſionem inueniet? quis denique de Sacramentorum horum vi, atque virtute dubitare in poſterum poterit, cum gratiam illam, quæ illis,

ipſis

ipſis quibuſdam quaſi ſtillicidijs in fidelium quotidiè mentes illabitur, tunc nobis affuiſſe tam copioſo perſpiciatur? Acceſſerunt ad hæc de ſacroſancto Miſſæ ſacrificio, & de Communione ſub vtraque ſpecie, & paruulorum decreta, quibus quidem nihil ſanctius, nihil vtilius, vt de cælo lapſa, nō ab hominibus compoſita videantur. Adiungitur his hodie certa de Indulgentijs, de Purgatorio, de ſanctorum veneratione, inuocatione, imaginibus, & reliquijs doctrina, qua non ſolum hæreticorum fraudibus, & calumnijs obſiſtetur, ſed piorum etiam Catholicorum conſcientijs planè ſatisfiet.

Hæc de rebus ad ſalutem noſtram pertinentibus, quæ dogmata appellantur, fauſtè, ac feliciter erunt peracta: neque aliud quicquam præterea, eo in genere, à nobis hoc tempore expectabatur.

In eorum autem quibuſdam adminiſtrandis, cum nonnulla eſſent, quæ non ritè omninò, ac rectè ſeruarentur, accuratiſſimè, Patres ampliſſimi, curaſtis, vt purè illa, & caſtè, atque ex more, inſtitutoque maiorum tractarentur. Ita omnem ſuperſtitionem, omnem queſtum, omnem (vt dicunt) irreuerentiam à diuina Miſſarum celebratione abſtuliſtis, vagis, ignotis, & criminoſis ſacerdotibus ſanctum hoc offerre ſacrificium interdixiſtis, rei huius ſacratiſſimæ vſum à priuatis domibus, & profanis, in ſacra, & religioſa loca reuocaſtis, molliores cantus, & ſymphonias, deambulationes, colloquia, negotiationes à templo Domini ſummo viſtis. Ita Eccleſiaſtico vnicuique gradui leges illæ à vobis præſcriptæ ſunt, vt tradito illis diuinitus ordine abutendi, nullus vtique locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonij impedimenta, quæ anſam quaſi quandam ad violanda Eccleſiæ præcepta dare videbantur, remouiſtis: facilem veniæ conſequendæ viam minus legitimè connubij fædus ineuntibus intercluſiſtis.

Quid de furtiuis, tenebricoſiſque matrimonijs commemorem? Et quidem ita ſentio, ſi alia nulla cauſa conuocandi Concilium fuiſſet (quæ multæ, & maximæ fuerunt) propter vnam hanc id omninò fuiſſet faciendum. Nam cum res hæc ad omnes ſpectet, neque vllus in Orbe terrarum vniuerſo angulus reperiatur, quem labes hæc non inuaſerit, curandum meritò fuiſſet, vt communi huic malo, communi etiam conſilio prouideretur. Innumerabilium Patres ſanctiſſimi, & grauiſſimorum delicto-

rum,

rum, ac ſcelerum occaſio prudentiſſima iſta veſtra, ac propè diuina ſanctione penitus ablata eſt, & Chriſtianæ Reipublicæ gubernationi ſapientiſſimè conſultum. Accedat ad hæc vtilis in primis, ac neceſſaria multorum in Purgatorio, Sanctorum venerationis, inuocationis, imaginum, & Reliquiarum, atque etiam Indulgentiarum ratione, abuſuum interdictio, qui rerum ipſarum pulcherrimam faciem inquinare, atque turpè mirum in modum videbantur.

Altera verò pars, in qua de labenti, ac propè cadenti Eccleſiaſtica diſciplina fulcienda erat agendum diligentiſſimè etiam abſoluta fuit, atque perfecta. Eligentur in poſterum ad Eccleſiaſtica munera obeunda, qui virtute, non ambitione præſtent, quique populi commodis, non ſuis inſeruiant, & proſint potius, quàm præſint. Enunciabitur, atque explanabitur frequentius, & ſtudioſius verbum Domini, ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt ſuis gregibus, & inuagilabunt Epiſcopi, cæterique, quibus animarum cura commiſſa eſt, neque extra creditam ſibi cuſtodiam vagabuntur. Nihilque cuiquam proderunt, aut ad impurè, & flagitioſè viuendum, aut ad malè, & pernicioſè docendum priuilegia, nullum ſine pœna crimen, nulla ſine præmio virtus relinquetur. Pauperum, & mendicantium ſacerdotum multitudini optimè prouiſum eſt; certæ vnuſquiſque Eccleſiæ, ſtatutoque operi, vnde ali poſſit, adſcribetur.

Auaritia, quo nullum vitium eſt tetrius, præſertim in domo Dei, ab eo omninò tolletur: gratis Sacramenta omnia, vt par eſt, conferentur. Ex vna Eccleſia plures, ex pluribus vna, vt populi commodum, & ratio poſtulabit, conſtituentur. Eleemoſynarum quæſitores (vt appellant) qui ſua, non quæ Ieſu Chriſti, quærentes, magnum noſtræ religioni damnum, magnam infamiam afferebant, ex omni hominum memoria (quod ſummæ felicitatis loco ponendum eſt) penitus euellentur. Hinc noſtra præſens calamitas ſumpſit exordium: hinc ſerpere infinitum malum, manereque in dies latius non deſiſtebat, neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac prouiſionibus potuit.

Quamobtem quis non niſi ſapientiſſimè factum dixerit; vt membrum hoc, in quo ſanando diu, ac multum fruſtra laboratum eſt, ne reliquo corpori noceret, excideretur.

Por-

Porrò Deo cultus tribuetur purius, & accuratius, atque ita, qui fuerunt vaſa Domini, mundabuntur, vt ad ſui imitationem alios trahant. In quo præclarè illud fuit excogitatum, vt qui ſacris eſſent initiandi, ijs moribus, atque litteris in vnaquaque Eccleſia à prima ætate inſtituerentur, vt quoddam quaſi virtutum omnium Seminarium illud exiſteret. Iam verò Prouincialibus Synodis reſtitutis, Viſitationibus ad populorum vtilitatem, non ad querelam, & ſumptum renouatis tradita Paſtoribus regendi ſuos, atque paſcendi commodius facultate; Pœnitentia publica in vnum reuocata: Hoſpitalitate tum Eccleſiaſticis hominibus, tum pijs locis indicta: In Curatis ſacerdotijs conferendis, memorabili, ac pane cæleſti ratione conſtituta, Beneficiorum (vt aiunt) pluralitate ſublata, hæreditaria ſanctuarij Dei poſſeſſione prohibita. Modo excommunicationibus impoſito, ac terminato. Primis iudicijs in locis, vbi lites oriuntur, aſſignatis. Singularibus certaminibus interdictis: Omnium hominum, ac ſacrorum in primis luxuriæ cupiditatis, atque licentiæ freno quaſi quodam, quod excuti non facilè poſſit, iniecto: Regibus, ac Principibus ſui muneris diligenter admonitis, alijſque rebus huiuſmodi prudentiſſimè ſancitis, qui non videt veſtras vos PP. optimi, hac etiam in re partes cumulatiſſimè executos? Actum ſæpè eſt in ſuperioribus Concilijs de fide noſtra explicanda, moribuſque corrigendis, ſed neſcio, an vnquam diligentius, atque diſtinctius. Hic, præſertim hoc biennio, ex omnium populorum, ac nationum, in quibus Catholicæ Religionis veritas agnoſcitur, non ſolum Patres, ſed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinam ſpectemus, eruditiſſimos: ſi vſum, peritiſſimos: ſi ingenia, perſpicaciſſimos; ſi pietatem, religioſiſſimos: ſi vitam, innocentiſſimos. Numerus is quoque fuit, vt ſi præſentes Chriſtiani orbis conſiderentur anguſtiæ, frequentiſſima hæc omnium, quæ antea fuerunt, Synodus appareat. Hic ſingula omnium vulnera detecta, mores expoſiti fuere, nihil diſſimulatum eſt, noſtrorum aduerſariorum argumenta, & rationes ita tractatæ, vt eorum, tum cauſa, non noſtra agi videretur. Tertium nonnulla, atque etiam quartum diſcuſſa; ſumma ſæpè contentione certatum eo ſcilicet conſilio, vt quemadmodum igne aurum, ita quibuſdam quaſi luctationibus veritatis vires, ac nerui probarentur. Quæ enim inter ibidem ſentientes, idemque ſpectantes diſcordiæ potuit exiſtere.

Quæ

Quæ cum ita ſint, licet optandum (vt initio dicebam) ſummoperè fuiſſet, vt vnà cum illis hæc agerentur, quorum potiſſimum cauſa tractata ſunt, abſentium tamen etiam incolumitati, atque ſaluti ita prouiſum eſt, vt alia ratione prouideri, ſi affuiſſent, non potuiſſe videatur. Legant illi, quæ de fide noſtra ſtatuimus, vt Chriſtianum hominem decet, humiliter, & ſi lumen eis aliquod fulſerit, ne faciem auertant, & ſi vocem Domini audierint, corda ſua non obdurent. Ac ſi ad communem matris Eccleſiæ complexum, vnde illi diſtraxerunt, redire voluerint, clementer ſibi omnem miſericordiam tribuendam non dubitent. Sed præcipua illa ratio eſt, P. A. diſſentientes à nobis animos conciliandi, conſentientes in fide, atque officio retinendi, ſi quæ hoc in loco verbis ſancimus, re ipſa in noſtris Eccleſijs præſtemus Leges, & ſi optimæ ſunt, muta tamen res eſt. Quid Hebræo populo Dei ipſius ore latæ leges profuerunt? Quid Licurgi leges Lacedemonijs, Solonis Athenienſibus ad libertatem retinendam, quam ob cauſam erant conſcriptæ, vtilitatis attulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis commemoro? Quæ ad benè, beatèque viuendum inſtituta, atque præcepta ex vnius Chriſti Domini noſtri vita, atque doctrina, deſiderare, aut poſſumus, aut debemus: quid item fuit à maioribus noſtris omiſſum, quos, tum ad rectè ſentiendum, tum ad præclarè agendum pertineret? Medicamentum quidem ſalutare compoſitum, ac paratum iamdiu habemus. Verum ſi morbum debet expellere, ſumendum eſt, ac per venas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc ſalutis nos primum inebriemur, Chariſſimi, & viuæ, atque loquentes leges ſimus, & norma, ac quaſi quædam regula, ad quam aliorum actiones, & ſtudia dirigantur, atque ita ſibi vnuſquiſque perſuadeat nihil è Chriſtianę Reipublicæ commodo, ac dignitate ſucceſſurum, niſi quantum in ſe ſit, ſtudioſè præſtiterit. Id curandum nobis cum antea fuit, tum multo erit in poſterum accuratius. Etenim ſi magiſtri noſtri, ac Saluatoris exemplo facere prius debebamus, quàm docere, poſtquam docuimus, quin faciamus, quæ eſſe poterit excuſatio? Quis ferre nos, ac pati poterit, ſi cum non iurandum eſſe demonſtrauimus, ipſi feremur? ſi cum non mœchandum, mœchemur? Sanctos à Sancto Concilio innocentes, atque integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ, firmos in fide, atque conſtantes à fidei noſtræ firmata doctrina diſcedere

mini-

minimè conuenit. Ac tales quidem expectant nos populi noſtri, qui noſtrum iamdiu reditum ſuſtinentes, ea ſe ipſos ratione conſolabantur fore, vt hanc temporis vſuram maiori præſentes ſtudio ſanciremus. Sed fiet id à nobis, vt ſpero, Patres Sanctiſſimi diligenter, & quemadmodum hoc in loco feciſtis, ita etiam domi ſatis Deo, atque hominibus facietis. Nunc (quòd huius temporis eſt) Deo primùm ipſi maximo, atque immortali maximas, atque immortales gratias, & agamus, & habeamus, qui non ſecundùm peccata, quæ fecimus nos, neque ſecundùm iniquitates noſtras retribuit nobis: ſed diem hunc lætiſſimum, quem videre multi concupierunt, nobis non ſolum videndum, ſed etiam celebrandum, incredibili cum totius Chriſtiani populi aſſenſu, atque approbatione, ſua magna benignitate conceſſit. Pio deinde Quarto Summo noſtro, atque Optimo Pontifici, gratiæ perpetuæ, ac ſingulares habendæ ſunt: qui cùm primùm Beati Petri Sedem aſcendit, tanto Synodum hanc inſtaurandi deſiderio exarſit, vt in eo ſuas omnes curas, & cogitationes defigeret. Nuncios ſtatim viros probatiſſimos ad indicendum illis Nationibus, atque Prouincijs Concilium miſit, pro quorum in primis ſalute conuocabatur. Hi Aquilonis partes propè omnes peragrarunt, rogarunt, obſecrarunt, obteſtati ſunt tuta omnia, atque amica promiſerunt, atque id etiam egerunt, vt in Angliam traijcerent Legatos poſtmodum pietate, ac doctrina præſtantiſſimos: cum intereſſe ille Synodo, vt mirum in modum cupiebat, non poſſet, huc miſit, ex quibus duo (quorum memoria in benedictione eſt) ſtatuta die, tametſi nulli ferè Epiſcopi conueniſſent, hic eſſe voluerunt.

Hic, atque additus eis paulò poſt tertius, nouem menſes, atque eo amplius iuſtum ad Synodum inſtituendam Epiſcop. numerum hoc in loco nihil agentes expectauerunt: cum interea nihil aliud Pontifex ipſe, aut ageret, aut meditaretur, quàm vt Patres quamplurimi, quàm optimi, & quamprimum huc accederent, & Chriſtiani nominis Reges omnes, ac Principes ſuos huc Oratores mitterent, vt communi omnium voto, atque conſilio communis hæc cauſa grauiſſima omnium, atque maxima tractaretur. Quid verò poſtea omni cura ſollicitudine, ſumptibus prætermiſit, quod ad Concilij huius amplitudinem, libertatem, & commodum pertinere aliquo modo videretur? O ſingularem Paſtorem, ac patris noſtri pietatem, atque prudentiam: ò ſum-

ò ſummam etiam eiuſdem felicitatem, cuius auctoritate, atque auſpicijs iactatum hoc diu, & agitatum Concilium conſtitit, & conquieſcit. Te Paulum III. te Iulium, mortuos appello, quamdiu, quantoque ſtudio videre, quod nos videmus exoptaſtis? quot in eam rem ſumptus, quot labores inſumpſiſtis? Quamobrem verè tibi, atque ex animo, piè, ſanctiſſimè, ac beatiſſimè gratulamur, quo tantam tibi lætitiam tantum tuo nomini laudem (id quod maximum diuinæ in te beneuolentiæ argumento eſt) Dominus reſeruauit, quem nos precibus omnibus, ac votis ſupplices oramus, vt te nobis incolumen, pro Eccleſiæ ſuæ ſanctæ commodo, atque ornamento, & quàm citiſſimè reddat, & quàm diutiſſimè conſeruet. Sereniſſimo etiam Imperatori gratias agere, gratulari iure optimo debemus. Ille potentiſſimorum Cæſarum, qui propagandæ Chriſtianæ Religionis miro quodam deſiderio flagrarunt, animum, vt locum referent, vrbem hanc omni periculo liberam conſeruauit, & nos, vt tutam tranquillamque pacem traberemus, ſua vigilantia perfecit, magnamque noſtris animis ſecuritatem aſſidua trium ſuorum Legatorum ſummorum virorum præſentia, ac propè pignore attulit. Ille de noſtris bis rebus pro ſua eximia pietate ſollicitus mirificè fuit, illè à ſe, atque à vobis diſſentientes bomines ex obſcuriſſimis, in quibus verſantur tenebris, eruere, atque ad ſanctæ huius Synodi clariſſimam lucem aſpiciendam adducere maximoperè laborauit. Regum præterea Chriſtianorum, ac Principum in Concilio hoc ampliſſimis ſuis Legationibus ornando, & ſuos veſtræ auctoritati faſces ſubmittendo, pia maximè voluntas grata nobis memoria proſequenda eſt. Iam verò quis eſt Illuſtriſſimi Legati, & Cardinales, qui ſe vobis debere plurimum non fateatur? Vos noſtrarum actionum duces optimi, ac moderatores extitiſtis. Vos, ne noſtra aut in dicendo, aut in decernendo libertas violari, qua ex parte videretur, incredibili patientia, ac diligentia curaſtis. Vos nulli corporis labori, nulli animi contentioni peperciſtis, vt ad optatum, res exitum, quod alij multi veſtri ſimiles fruſtra tentauerunt, quam primum perduceretur, in quo præcipuam quandam, ac propriam lætitiam babere, tu Morone Illuſtriſs. atque ornatiſſime debes: qui cum vigeſimo ab hinc anno primum præclaro huic ædificio lapidem poſueris: extremam nunc manum poſt alios multos huic operi architectus adhibitus feliciter pro ſumma tua, ac propè diuina ſapientia impones.

S Fa-

Factum hoc vnum egregium, ac ſingulare omnium ſermone perpetuo celebrabitur, neque vlla vnquam ætas de tuis laudibus conticeſcet. Quid de vobis dicam, Patres ſanctiſs. quam benè de Chriſtiana Republica veſtris his præſtantiſſimis actionibus meruiſtis? quanta veſtrum vniuſcuiuſque nominis commendatio, quanta gloria à Chriſtiano populo vniuerſo tribuetur. Vos verè Patres, verè Paſtores, & agnoſcent omnes, & prædicabunt: vobis ſuam vnuſquiſque vitam, atque ſalutem acceptam libentiſſimè refert. O diem illam populis noſtris iucundiſſimam, atque lætiſſimam, in qua primum reuiſere illis nos, atque amplecti à templi Domini ædificatione redeuntes contigerit.

Sed fac, tu Domine Deus noſter, vt tam eximiæ de nobis opinioni egregijs factis reſpondeamus, & ſemen hoc, quod in agro tuo ſeminauimus, vberem fructum afferat, fluatque vt ros eloquium tuum: atque, quod fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus noſtris, vt vnum ſit omnium ouile, & vnus Paſtor, atque is potiſſimum Pius IV. in tui nominis gloriam ſempiternam. Amen.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quinti.

De veritate exprimenda, &c. in diſpenſationibus matrimonialibus, & alijs gratijs, ſub pœna falſi.

PIVS PAPA V.

Motu proprio, &c. Cùm ſicut accepimus, nonnulli ſuæ conſcientiæ prodigi, ac propriæ ſalutis immemores, vt facilius à nobis, & Sede Apoſtolica diſpenſationes matrimoniales, & alias gratias, & conceſſiones obtineant, gradus conſanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis ſpiritualis, ac ſcientiam illorum aliter, quàm eis à principio ab ipſis partibus ſignificatum, vel narratum fuerit, exponunt, & ſi matrimonia huiuſmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrant, ac aliàs diuerſimodè veram facti ſpeciem, tam in ipſis diſpenſationibus matrimonialibus, quàm pro alijs quibuſcunque gratijs, & conceſſionib. obtinendis, immuttēt, ac propterea cum non ſolum in impetrationibus huiuſmodi falſitas narretur, verum etiam in partib.

ple-

plerumque pro verificatione gratiarum huiuſmodi veritas immutetur, & falſitas committatur. Nos igitur huiuſmodi abuſibus, & erroribus obuiare cupientes Motu proprio,&c. omnes, & ſingulos procuratores tàm officij ſacræ Pœnitentiatiæ, ſeu contradictoriarum, quàm alios quoſcumque ſollicitatores, & ſcriptores, quos Copiſtas vocant, qui veritatem facti à narratione, quam ab ipſis partibus habuerunt, quò ad ſubſtantialia, & qualitates neceſſariò exprimendas, diuerſam faciunt, ſeu quoquo modo inuertunt, aut immutant, deprauant, & per ſubreptionem, & obreptionem gratias à nobis extorquentes pœnam falſi incurrere, & ea puniri omninò debere decernimus, & declaramus. Mandantes propterea Almæ Vrbis Gubernatori Cameræ Apoſtolicæ Auditori, & Vicario, quatenus in præmiſſis reos, & culpabiles repertos pœnæ falſi, vt permittitur, puniant, cum poteſtate citandi etiam per edictum, conſtito ſummariè de non tuto acceſſu, aliqua dicendi, & faciendi in præmiſſis neceſſaria, ſeu quomodolibet opportuna. Non obſtantibus præmiſſis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs nequaquam obſtantibus, irritum quoque, & inane, &c. dicique, &c. iudicari, & definiri debere, & ſublata, &c. decernentes. Et quod præſentis Motus proprij, & abſque data, & regiſtrata, ſola ſignatura ſufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula contraria non obſtantibus, eiuſque tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ, quodque Cameræ, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac Audientiæ cauſarum Palatij Apoſtolici valuis, & in acie campi Floræ dimiſſis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent.

Placet Motu proprio M.

Die 5. Decembris 1566. Supraſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis ſupraſcriptis dimiſſis in eiſdem locis copijs affixis, per me Nicolaum de Matthæis Curſ.

Io. Gerardi Mag. Curſ.

BVLLA SANCTISS. DOMINI NOSTRI D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quinti.

Super declaratione Decreti Concilij Trid. de cognatione ſpirituali inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis,& baptizatum,& baptizatique patrem, & matrem, & quaſcumque alias perſonas,tàm ex parte ſuſcipientis,quàm baptizantis,& baptizati.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVm illius vicem, licet minimè ſuffragantibus meritis geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & vident oculi æquitatem, officij noſtri debitam proſequimur actionem, ſi obſcuro ſacrorum Canonum ſenſus, ita aperire ſtudemus, vt pijs Chriſti fidelium mentibus nulla dubitandi occaſio relinquatur. Sanè licet ex eo, quòd in Concilio Tridentino decreta fuerit, cognationem ſpiritualem inter eos tantùm contrahi, qui ſuſcipiunt baptizatum de Baptiſmo, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon baptizantem, & baptizatum, baptizatique patrem, & matrem, in reliquis perſonis, quæ per antiquos Canones occaſione cognationis huiuſmodi contrahere prohibentur, omne impedimentum ſublatum eſſe videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an ſaltem impedimentum cognationis ſpiritualis huiuſmodi inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, necnon inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & patrem, ac matrem baptizati vigeat, propterea quòd prohibitum de vno coniuge, & de altero,& prohibitum eſſe videatur. Nos piarum mentium quieti, & matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) conſulere volentes, à præciſis verbis Concilij minimè diſcedendum in præmiſſis eſſe cenſuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiuſmodi ſubeſſe decernimus, & declaramus, quo minus inter dictos maritum, vel vxorem ſuſcipientis,& baptizatum,baptizatique patrem,& matrem, & quaſcumque alias perſonas, tàm ex parte ſuſcipientis, quàm baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim non expreſſas, matrimonium liberè, & licitè contrahi poſſit, & ita ab omnibus iudicari debere, mandamus, atque ſtatuimus, decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari.

cati. Non obſtantibus Conſtitutionibus,& ordinationibus Apoſtolicis,alijſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem,quòd præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, & in acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Conſtitutiones perpetuò valitura deſcribantur. Et quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæque loca deferri, quòd earum tranſumptis,etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, decreti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius,ſe nouerit incurſurum.

Dat.Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ 1566. 4.Kal.Decembr. Pontif.noſtri anno primo.

Caſ. Gloriertus. *H Cumyn.*

Viſa de Curia Io.Barengus.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiu.Domini 1566.Indict.9.die verò 19.menſis Decemb.Pont.S.D.N.Pij,Diuina prouid.Papę V. anno eius primo. Retroſcriptæ litteræ Apoſt.affixæ,& publicatæ fuerunt ad Valuas Cancell.Apoſt.& in Acie Campi Floræ per nos Antonium Clerici,& Io.Andream Rogerium,Præfati S.D.N.Papæ Curſores.

Stephanus de Olea Magiſt.Curſ.

BVLLA SANCTISS. DOMINI NOSTRI D. PII, Diuina Prouidentia Papæ Quinti.

Super declaratione Concilij Tridentini, de impedimento affinitatis ex fornicatione proueniente.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI,
Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pontificem ſpectat Canonicas ſanctiones, quæ expreſſiorem ſenſum poſtulare videntur, re diligenter perſpecta, ita declarare, & aliàs prouidere, vt omnis dubietas de pijs Chriſti fidelium mentibus euellatur. Sanè poſtquam ex eo, quod Tridentini Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non ſolùm Matrimonium con-

trahi prohibetur, ſed etiam poſtea factum dirimitur, ad eos tantum reſtrinxit, qui primo, & ſecundo gradu coniunguntur, in vlterioribus verò gradibus ſtatuit, Matrimonium poſt ea factum non dirimi, à pluribus Chriſti fidelibus, vt accepimus, eſt dubitatum, an licet in vlterioribus gradibus huiuſmodi Matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum trãquillitati, ac matrimonij libertati, quantum cum Deo poſſumus, conſulere volentes, declaramus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentum remanere, quo minus in vlterioribus gradibus huiuſmodi liberè, & licitè matrimonium contrahi poſſit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atque ſtatuimus, decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, alijſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra Apoſtolica, & in acie Campi Florę de more publicentur, & inter Conſtitutiones perpetuò valituras deſcribantur. Et quia difficile foret, præſentes ad ſingula quæque loca deferri, quod earum tranſumptis, etiam impreſſis manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam noſtræ declarationis, decreti, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1566. 4. Kal. Decemb. Pontif. noſtri anno primo.

Caſ. Glorierius.

Viſa de Curia Io. Barengus.

Regiſtrata apud Caſarem Secretarium.

Anno à Nat. Dom. 1566. Indict. 9. die verò 19. menſis Decembr. Pontif. Sanctiſs. D. N. D. Pij, Diuina prouid. Papæ V. anno eius primo, retroſcriptę litterę Apoſtolicę, affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in valuis Cancel. Apoſt. & in acie Campi Floræ, vt moris eſt, per nos Io. And. Rogerium, & Camillum Cherub. Curſ.

Stephanus de Oleo Magiſt. Curſ.

DE-

DECLARATIO CONCILII TRIDENTINI
De compaternitate, & affinitate, & fornicatione, ac Matrimonijs deſuper contractis, & contrahendis.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D.Pius, Diuina prouidentia Papa V. ad cuius notitiam peruenit, quòd cum in decretis Sacri Concilij Tridentini certæ tantum perſonæ enumerentur, inter quas dumtaxat cognatio deinceps contrahatur, ab aliquibus reuocatur in dubium, an qui vltra perſonas in dictis decretis enumeratas, quoquo modo cognatione ſpirituali, ante confirmationem dicti Concilij, coniuncti erant abſque diſpenſatione Apoſtolica, Matrimonium poſt dictam confirmationem contrahere potuerint, ac hodie, & de cætero contrahere poſſint, cum ante prædictam confirmationem id facere de iure minimè liceret. Et inſuper, cum in eiſdem decretis ſtatuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione contrahitur, in illis ſolummodo attẽdi debere, qui primo, vel ſecundo affinitatis gradu coniunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur. An matrimonia inter perſonas, quæ ante confirmationem dicti Concilij, tertio, vel vlteriori huiuſmodi affinitatis gradu coniunctæ erant, poſt confirmationem eiuſdem Concilij abſque diſpenſatione Apoſtolica contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant. Sanctitas ſua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem ſpiritualem contraxerũt (dummodo non ſint ex perſonis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem ſpiritualem) matrimonij vinculo inter ſe abſque diſpenſatione aliqua liberè, & licitè copulari poſſe, ac matrimonia etiam poſt confirmationem huiuſmodi, abſque diſpenſatione Sedis Apoſtolicæ inter eas iam contracta valere, plenamque roboris firmitatem obtinere. Et ſimiliter Matrimonia poſt confirmationem Concilij abſque diſpenſatione Apoſtolica ſecuta, & quæ de cætero ſequentur, inter perſonas, quæ ante dictam confirmationem, affinitatem (infra tamen ſecundum gradum ex fornicatione prouenientem) contraxerant, propter huiuſmodi affinitatem dirimi non debere, ſed valida, & efficacia exiſtere declarauit. Sicque per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, etiam S.R.E. Cardinales, ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate iudicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his

 à quo-

à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentare contigerit, irritum, & inane decreuit.

Placet, publicetur, & deſcribatur.

Lecta, & publicata fuit ſupraſcripta Regula Romæ in Cancel. Apoſtol. anno Incarnationis Dominicę 1566. die verò Martis, 20. menſis Aug Pontif. Præfati S.D.N.D. Pij Papæ V. anno primo.

A. Lomellinus Custos.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE

DECLARATIO REGVLÆ Pij Quinti.

Super expreſſione gradus propinquioris in diſpenſationibus Matrimonialibus.

SAnctiſſimus in Chriſto Pater, & D.N.D. Pius, Diuina Prouidentia Papa V. Attendens per quandam conſtitutionem dudum per fel. rec. Pium Papam IV. Sanctitatis ſuæ prædeceſſorem editam, qua cauetur, quod in diſpenſationibus Matrimonialibus pro diuerſis conſanguinitatis, ſeu affinitatis ex eodẽ ſtipite prouenientibus gradibus coniunctis, non remotioris ſolum, prout olim fieri ſolebat, ſed etiam propinquioris graduum expreſſa mentio fieri debeat, alioquin diſpenſationes, ac deſuper confectæ litteræ nullius ſint roboris, vel momenti, prout in d. Conſtitutione plenius continetur à diſpoſitione iuris communis, & laudabili, ac antiquo Rom. Cur. ſtylo nimirum recidi, ad fauorem matrimonij debitum reſtringi. Volenſque proptetea iuri, & ſtylo prædictis, necnon piæ mem. Gregor. XI. Clementis VI. Rom. Pontif. etiam Sanctitatis ſuæ prædeceſſorum veſtigijs inhærendo, Sacramento, & libertati matrimonij, quantum cum Deo poteſt, fauere. Statuit, & ordinauit, quod de cætero in quibuſcumque diſpenſationibus, quas pro matrimonijs contractis, aut contrahendis inter viros, & mulieres inuicem diuerſis prohibitis conſanguinitatis, ſeu affinitatis, aut mixtis ex communi, ſeu eodem ſtipite ſurgentibus, quicumque illi ſint, dummodo primum quoquo modo non attingant, cum in eo Sanctitas ſua nunquam diſpenſare intendat gradibus coniunctos, ab eadem Sanctitate ſua, & pro tempore exiſtente Rom Pont. aut Sede Apoſt. impetrare, vel aliàs concedi contigerit, ac litteris commiſſionemque deſuper etiam locorum Ordinarijs faciendis, gradus remotior attendatur, trahatque locum

eum propinquorum, ac ob id ſufficiet remiſſiorem tantum gradum exprimere, obtentis tamen poſteà ſuper propinquiore litteris declaratorijs, iuxta Greg & Clem. prædicti huiuſmodi conſtitutiones, quas quo ad hoc innouauit, & inuiolabiliter obſeruari mandauit; diſpenſationeque, ſeu diſpenſandi commiſſiones, ac deſuper confectas litteras, & proceſſus habitos per eaſdem diſpenſari, ſeu his, cum quibus diſpenſari mandatur propter proximioris gradus huiuſmodi non expreſſionem, de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, ſeu intentionis defectu notari non poſſe, ſed in omnibus, & per omnia ſuffragari, perinde ac ſi in litteris, ſeu commiſſionibus huiuſmodi de proximiore, ſeu vtroque gradu ſpecialis, & expreſſa mentio facta fuiſſet. Sitque per quoſcumque Iudices, & Commiſſarios, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quidquid ſecus ſuper his à quocumque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari cõtigerit, irritum, & inane decreuit, conſtitutionibus Pij Prædeceſſ. huiuſmodi, ceteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcumque.

Placet, publicetur, & deſcribatur. M.

Lecta, & publicata fuit ſupraſcripta Regula Romæ in Cancel. Apoſt. anno Incarnat. Dominicæ 1566. die verò Martis, 20. menſis Auguſti. Pontif. præfati S. D. N. D. Pij Papæ anno primo.

BVLLA SANCTISS. D. N. PII, Diuina Prouidentia Papæ V.

Per quam declaratur Decretum Sacri Concilij Tridentini, ſuper impedimento publicæ honeſtatis editum.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum ſpectat Pontificem ſua ſollicitudine diligenter prouidere, vt ſacrorum Conciliorum decreta, ita ſuæ declarationis adminiculo dilucidentur, quòd nulla deſuper dubitandi occaſio cuiquam relinquatur. Sanè ad aures noſtras peruenit, multos eſſe, qui dubitent, an Decretum œcumenici Concilij Tridentini Seſſ. 24. de reformatione Matrimonij, tertium, quo cauetur, impedimentum publicæ honeſtatis, vbi ſponſalia valida non fuerint prorſus tolli: vbi verò valida fuerint, non

exce-

excedere primum gradum cum in vlterioribus gradibus non poſſit huiuſmodi prohibitio ſeruari: de ſponſalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantum conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonia per verba de præſenti contracta, non tamen conſummata, quæ interdum ſponſalia appellantur, comprehendat, ita vt etiam eo caſu impedimentum inde proueniens, ſublatum fuerit. Nos itaque, vt omnis difficultas, & dubitatio tollatur, attendentes, quod ſponſaliorum appellatione, qua dictum Concilium vtitur, non niſi impropriè Matrimonium verbis de pręſenti conceptis contractum continetur, quodque agitur de correctione Iuris veteris, quo caſu ſecundùm proprietatem verborum dumtaxat procedendum eſt, præſertim cum longè maiorem rationem prohibitionis in Matrimonio per verba de præſenti contracto, quam in Sponſalibus de futuro vigere à nemine dubitetur. Idcircò Motu proprio auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus, & definimus, decretum Concilij huiuſmodi omninò intelligendum eſſe, & procedere in Sponſalibus de futuro dumtaxat, non autem in Matrimonio ſic (vt præfertur) contracto, ſed in eo durare adhuc impedimentum in omnibus illis caſibus, & gradibus, quibus de iure veteri ante prædictum Decretum Concilij introductum erat, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atque ſtatuimus. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis, alijſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem, quod præſentes litteræ in Cancellaria noſtra, & in acie Campi Floræ de more publicentur; inter conſtitutiones perpetuò valituras deſcribantur. Et quia difficilè foret, præſentes ad ſingula quæque loca deferre volumus, etiam declaramus, quod earum tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtrę declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnat. Dominicæ 1568. Kal. Iulij, Pontif. noſtri anno tertio. *Caſ. Glorierius*, *H. Cumyn*.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno

Anno à Natiuitate Domini 1565. Indict. 6 die verò 24 menſis Februar. Pontific. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D. N. D. Pij, Diuina prouidentia Papæ V. Anno VII. Retroſcriptæ litteræ Apoſt. lectæ, & affixæ, & publ. fuerunt ad valuas Canc. Apoſt. & in Acie campi Floræ, vt moris eſt dimiſſis ibidem præſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixis, & deinde amotis per nos Iul. Parin. Cler. Tert. & Io. Bornorum præ lib. S. D. N. Pap. Curſor.

Camillus Cherubinus, Magiſt. Curſ.

SANCTISS. D. N. D. PII, Papæ V. Conſtitutio.

De trium votorum profeſſione ab ijs emittenda, qui in Congregationibus ſub obedientia voluntaria viuunt, quorum habitus à ſæcularibus Præsbyteris eſt diſtinctus.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI, Ad perpetuam rei memoriam.

LVbricum vitæ genus eorum veriti, qui regularium formam præferentes, nec proprijs renunciant, nec vllam profitentur ex Regulis approbatis; quando horum plerique proprio inſtituto obſequentes, alij odio incenſi, alij, dum quod ambiant, minus ſequuntur: alij, vel lapidatis, vel interuerſis rebus, & ad ſeſe, vel propinquos translatis, vt ratiocinia effugiant, quidam etiam in ſuos ipſorum mores inquiſitum iri præſentientes, quaſi impuritatem adepturi, è ſodalitio ſuo, vt iubet, exiliunt, eiectiſque illius inſignibus, veſtem recipiunt ſæcularem. Hinc graues, & periculoſæ quotidiè offenſiones in populos concitantur, dum quos diſciplinæ regulari perpetuò mancipatos credunt, rurſus eos, etiam vbi conſueuerint contempto poſt tot annos, & relicto, indignis ſæpè modis eius, cui ſeſe dederant, vitæ inſtituto, liberos vident, & ſolutos in ſæculo euagari, cum igitur conueniat, vt cuius arma induit, eam miles militiam perſequatur, hanc de prædictis rationem capere inſtituimus, vt vel permanendi, vel abſcedendi facultate ſemel ſingulis propoſita, certus deinceps, & immobilis diſciplinæ regularis cultus debeat in ipſis ſodalitatibus perpetuò obſeruari, itaque de nobis attributæ poteſtatis plenitudine ſtatuimus, vt omnes, & ſinguli Priores, Præpo-

ſiti,

ſiti, & alij Præſidentes, Generales, Prouinciales, & Conuentuales, necnon Canonici, & Fratres S. Georgij in Alga Venetiarum, ac Eremitarum Sancti Hieronymi, aliàs Beati Petri Piſani, & omnium, ac quarumcumque aliarum congregationum, necnon Eccleſiarum, Domorum, & Conuentuum in communi, & ſub obedientia voluntaria, & extra votum ſolemne religionis viuentes: quorum habitus à ſecularibus Presbyteris eſt diſtinctus, quam religionem amplecti, & profeſſionem regularem ſolemnem emittere voluerint, id in ſuis quiſque Conuentibus, & Domibus intra 24. horarum ſpatium, poſtquam Delegatus noſter præſentes litteras eis ſignificauerit, palam, & ſpontè deliberent, declarent; inde conuocato quam primum per ſingulas huiuſmodi congregationes, Generali, vel alio ſupremo, iuxta morem cuiuſque Congregationis, Capitulo, ibique electo vno ſubdegant, ex regulis approbatis, in quam maior pars votum ipſius Capituli conſenſerit, trium votorum ſubſtantialium profeſſionem regularem, intra menſem ſolemniter emittant, & in eam tàm ipſi, quàm illi deinceps ingreſſuri, atque profeſſuri perpetuum ferant Altiſſimo famulatum: ſicque profeſſi, vel in ſuis quiſque Prioratibus, Præpoſituris, Præſidentijs, adminiſtrationibus, & officijs confirmentur, vel ad aliam transferantur, prout cuique congregationi, & Superioribus ſuis videbitur vtilius expedire. Qui verò, excurſo iam anni ſpatio in ipſa congregatione morari, refugerint intra tempus prædictum profiteri, detracto religionis habitu, ac redditis, etiam in vinculis, ſi opus ſit, receptorum, & adminiſtratorum omnium rationibus, eijciantur: nec deinceps patiantur in illis eiuſdem Congregationibus, Domibus, ſeu Conuentibus amplius conuerſari. Quocirca mandamus vniuerſis, & ſingulis Prioribus, Præpoſitis, Generalibus, Prouincialibus, & Conuentualibus, ac alijs cuiuſcumque dignitatis, & nominis miniſtris, necnon Conuentibus, Canonicis, Fratribus, & perſonis Congregationum huiuſmodi, vt ſtatum noſtrum prædictum, non expectata alia iuſſione, aut mentis noſtræ declaratione humiliter recipiant, & ſtudioſè obſeruare procurent. Quòd ſi fortè aliqui in eo, quo nunc ſunt ſtatu (quem omninò colliimus, & abolemus) contra noſtrum hoc ſtatutũ perſiſtere contenderint, ſingulos omni dignitate, officio, adminiſtratione, & beneficio priuamus, & ad futura perpetuò indignos decernimus, excommunicationis quoque ſententia innodamus eo ipſo. Non obſtantibus fundatio-

nibus,

nibus, & inſtitutionibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus Congregationum, Domorum, & Conuentuum prædictorum, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apoſtolicis illis, eorumque Superioribus, & perſonis, ac eorum ſingulis per quoſcumque Rom. Pont. prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem Apoſt. etiam per modum ſtatuti perpetui, ac initi, & ſtipulati, contractus, ac alias ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in genere, & in ſpecie conceſſis, & confirmatis: ac etiam alijs reformationibus quotieſcumque, ac quocumque tempore factis, & promulgatis, & quibuslibet alijs indulgētijs, & litteris Apoſtolicis ſpecialibus, & generalibus quorumcumque tenoribus exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda ſit in noſtris litteris mentio ſpecialis, quæ omnia tanquam abrogata contra earumdem præſentium tenorem nolumus cuiquam in aliquo ſuffragari. Cæterum mandamus, præſentes ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtol. de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie Campi Floræ publicari, & earum exempla de more applicari. Ac etiam volumus, quod ipſarum præſentium exempla etiam impreſſa, & Prælati Eccleſiaſtici, vel eius curiæ ſigillo, & Notarij publici manu obſignata eandem illam fidem vbique locorum in iudicio, & extra illud faciant, quam ipſe præſentes facerent, ſi ibi oſtenderentur, aut exhiberentur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ ſublationis, abolitionis, priuationis, ſtatuti, mandati, innodationis, & voluntatis infringere, vel auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarn. Dom. 1568. 15. Kal. Decemb. Pontif. noſtri anno tertio. *Caſ. Gloriertus.*

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indict. 11. die verò 4. menſis Decemb. Pontif. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D.N.D. Pij, Diuina prouidentia Papæ V. anno tertio. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in Acie Campi Floræ, dimiſſis in omnibus ſupradictis locis earundem retroſcri-

ptarum

ptarum litterarum copijs affixis, vt eſt moris, per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum prælibati S.D.N. Papæ Curſ.

Chriſtianus de Monte, Mag. Curſ.

SANCTISS. D. N. D. PII, Papæ Quinti.

Extenſio Decreti Concilij Trident. Seſſ. 21. cap. 2. Quod incipit, *Cum non deceat*; loquentis de Clericis ſæcularibus, ac Clericis regularibus non profeſſis: quòd non promoueantur ad ſacros ordines, niſi ſeruata forma dicti Decreti.

PIVS EPISCOPVS, SERVVS SERVORVM DEI,
Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex ſacrorum Conciliorum auctor, & interpres, illa, quæ in huiuſmodi Concilijs à Prudentibus Patribus, in Spiritu ſancto legitimè congregatis ſalubriter ſancita ſunt, pro ſui paſtoralis officij debito, dum æquitas, honeſtas, & decus ſuadet, ſicuti declarare, & moderari ita etiam ad alios caſus extendere conſueuit. Sanè cum non deceat diuino miniſterio adſcriptos cum ordinis dedecore mendicare, aut ſordidum aliquem queſtum exercere, à ſacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps Clericus ſæcularis, quamuis aliàs moribus ſcientia, & ætate eſſet idoneus, ad ſacros Ordines promoueretur, niſi prius legitimè conſtaret, eum, beneficium Eccleſiaſticum, quòd ſibi ad victum honeſtè ſufficeret, pacificè poſſidere, vel aliàs ordinari non poſſe, niſi iuxta Decreti ab ipſo Concilio deſuper editi formam, & tenorē. Cum autem nulla in huiuſmodi Decreto religioſorum Clericorum mentio facta fuerit, ac propterea nonnulli (vti moleſtè accepimus) certorum Ordinum religioſi, ſeu Canonici, vel Clerici intra clauſtra Monaſteriorum, ſeu Domorum more regularium in communi viuentes, qui nunquam, ſeu non niſi ad certum tempus profeſſionem emittunt, & ex clauſtro exire, vel dimitti, & ad ſæculum redire liberè, & licitè poſſunt, religionis prętextu abſque titulo ſufficientis beneficij, nec iuxta d. Decreti tenorē, ad ſacros Ordines ſe promoueri prætendant, & à nonnullis Epiſcopis paſſim promoueantur, atque inde plerumque illud inconueniens eueniat, vt ſic promoti, & è clauſtro exeuntes, & per ſæculum vagantes, vel mendicare, vel ſordidum

dictum queſtum exercere, non ſine ipſorum dedecore,ac Ordinis vilipendio, & quamplurimorum Chriſti fidelium ſcandalo cogatur. Nos igitur, qui ſingulorum Dei miniſtrorum honorem, & decus (quantum in nobis eſt) ſinceris exoptamus affectibus motu proprio,& ex certa noſtra ſcientia,deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac perpetuò valitura ſanctione,decretum prædictũ de Clericis ſæcularibus loquens, ad omnes, & ſingulos etiam cuiuſcumque Ordinis Clericos Religioſos,ſiue ſæculares more religioſorum viuentes in communi non profeſſos, harum ſerie extendimus,& ampliamus. Ac religioſis,& alijs prædictis non profeſſis, vt ad ſacros Ordines promoueri, necnon omnibus, & ſingulis venerabilibus Fratribus noſtris, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis gratiam,& communionem Sedis Apoſtol. habentib. vt Ordines ipſos huiuſmodi Religioſis perſonis impendere, niſi obſeruata forma d. Decreti,non valeant, in virtute Obed. & ſub indignationis noſtræ pœna interdicimus,& prohibemus,ac cõtra facientes per annum à præſtatione talium Ordinum,ipſo iure ſuſpendimus. Statuentes, & decernentes, promotiones quarumlibet religioſarum perſonarum prædict. ad Ordines huiuſmodi contra ipſius decreti Concil. Trid. formam,etiam cuiuſuis licentiæ ab Apoſt. Sedis,vel illarum ſuperioribus cuiuſcumq; dignitatis, ſtatus, gradus, & præeminentiæ exiſtant, etiam ſi Pontificali dignitate fungātur,vel Cardinalatus honore præfulgeant,conceſſę prætextu factas, executione prædictorum ordinum omnium carere,nullaſque protſus,& irritas exiſtere,ſicq; promotas perſonas in altaris miniſterio miniſtrare non poſſe. Quinimò miniſtrantes priuilegijs,exemptionibus,immunitatibus,& alijs gratijs Clericis conceſſis omninò priuari, & irregularitatē aliaſque in dicto Decreto contentas,pęnas eo ipſo incurrere,à quibus,niſi à Romano Pontif. vel in mortis articulo minimè abſolui poſſint. Non obſt. quibuſuis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quorumuis Monaſteriorum,Ordinum,etiam iuramento,& confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate aliàs roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, & priuilegijs,atq; indultis,& litteris Apoſtolicis, illis illorumq; ſuperioribus,& perſonis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis, etiam derogatorum derogatorijs, alijſque efficacioribus efficaciſſimis, reſtitutiuis, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & alijs decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus conceſſis,

con-

confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi alias pro illorum ſufficiēti derogatione de illis, illorumque toties tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exequuta forma ad hoc ſeruanda foret, illorum tenores, formas datas, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum inſerentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris: hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Et vt præſentes litteræ ad omnium notitiam perueniant, neve quis illarum ignorantia excuſari poſſit, volumus, & Apoſtolica auctoritate decernimus, præſentes litteras ad valuas Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in Acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumque exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij publici, & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici, vel eius curiæ obſignatis, eandem prorſus fidem adhiberi, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ extenſionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, ſuppoſitionis, ſtatuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud S Petrum, Anno Incarn. Domin. 1568. pridie Idus Octobr. Pontif noſtri anno tertio.

Caeſ. Glorierius.

H. Cumyn.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiu. Dom. 1568. Indict. 11 die verò 12. Menſis Nouembr. Pontific. Sanctiſs. in Chriſto Patris, & D N. D Pij, Diuina prouid. Papæ V. anno tertio. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ, affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe Cancellariç Apoſtolicç. & in Acie Campi Floræ, dimiſſis in ſuperius expreſſis locis præſentibus litteris per aliquantulum temporis ſpatium affixis, & deinde, vt moris eſt, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum, prælibati Sanctiſſimi D.N. Pij Papæ V. ac S. Sedis Apoſtolicæ Curſor.

Chriſtianus de Monte, Magiſter Curſ.

AD

AD CONCILII TRIDENTINI MARGARITAS.

Admodum Reuer. Mauritij de Gregorio, Siculi Cameratenſis, Ordinis Prædicatorum, Theol. Illuſtriſs. D. Oratij Aquauiua, Epiſcopi Calatini.

HYACINTVS.

Et collectio omnium Conciliorum Religionis Chriſtianæ contra hæreticos. Ex primo Hieroſolymitano ſub Diuo Petro vſque ad Tridentinum. Ex Tomis magnis Conciliorum; ex paruo Volumine Archiepiſcopi Toletani, Bartholomæi de Miranda etiam Conciliorum. Ex ſerie Synodorum Dominici Bannes; ex Illuſtriſſimo Cardinali Baronio, & ex Illuſtriſſimo Cardinali Bellarmino; ex Hiſtoria Tripartita; ex Hiſtoria Eccleſiaſtica Ruffini; ex Hiſtoria Eccleſiæ Euſebij; ex Platina; ex Panuino; ex Tyghio de Eccleſiaſtica Hierarchia; ex Epiphanio; ex Alphonſo de Caſtro; ex Seraphino Porretta; ex Bullario, ex Sacris Canonibus, & eorum expoſitionibus; ex Theologis in Sententijs; ex Summa S. Thomæ, & Commentatoribus; ex Expoſitoribus Noui, & Veteris Teſtamenti; ex Summis Caſuum Conſcientiæ deſumptus, ſub quibus Pontificibus, Imperatoribus, & in quo anno confectorum; & quot Epiſcopi, & cæteri interfuerunt.

CONCILIVM PRIMVM.

SVppoſita definitione Concilij, quam prædicti Doctores aſſignant, ſcilicet, quod eſt conuentus, ſeu congregatio Epiſcoporum, Abbatum, & Generalium Ordinum ex gratia, locali Synodo ad tractandum de fide, & religione moribus auctoritate Summi Pontificis. Videatur Bannes in princip. 2. 2.

Et ſuppoſita diuiſione, quod Concilium eſt triplex: Generale, ad quod generaliter Epiſcopi conuocantur: Prouinciale, ad quod Epiſcopi vnius Prouinciæ, aut Regni, Metropolitani auctoritate congregantur: Et Epiſcopale, quod faciunt Epiſcopi cum Sacerdotibus. Videantur Concilia Synodalia Sancti Caroli Borromæi. Tandem ſuppoſita alia diuiſione, ſcilicet, quod Synodorum, quædam ſunt congregatæ, & confirmatæ à Summo Pontifice, quæ-

T dam

dam congregatæ tantùm, & non confirmatæ, quædam non congregatæ, & confirmatæ, & quædam neque confirmatæ, neque congregatæ. Videantur expoſitores Concilij Conſtantienſis.

PRIMVM CONCILIVM
ſecundùm aliquos.

QVidam dicunt in principio nominari primum Concilium fuiſſe contra Iudam in electione Matthiæ, vt in actis Apoſtolorum, c. 1. ſub D. Petro in Hieroſolyma, cum cæteris Apoſtolis poſt Aſcenſionem Chriſti. Viri fratres, &c. (dicit Petrus) de Iuda, &c. qui poſſedit agrum de mercede iniquitatis, &c. & orantes cecidit ſors ſuper Matthiam, & enumeratus eſt cum vndecim Apoſtolis. Ecce ex primo Concilio exiſtentia Spiritus ſancti.

PRIMVM CONCILIVM,
ſecundùm communem opinionem.

Summarium de circumciſione non facienda, vt abſtineant à contaminationibus ſimulacrorum, fornicatione, ſuffocatis, & ſanguine.

COncilium primum Hieroſolymis celebratum eſt ſub Diuo Petro Apoſtolo, & reliquis Apoſtolis, tempore Claudij Tiberij, quod habetur in Actibus Apoſtolorum, cap. 15. quod modo ſequitur. Surrexerunt autem quidam de hæreſi Phariſæorum, qui crediderunt, dicentes, quia oportet circumcidi eos: præcipite quoque ſeruari legem Moyſi, conueneruntque Apoſtoli, & ſeniores videri de verbo hoc: cum autem magna conquiſitio fieret, ſurgens Petrus, dixit ad eos: Viri fratres, vos ſcitis quoniam ab antiquis diebus in nobis elegit, per os meum Gentes audire verbum Euangelij, & credere, & qui nouit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum, ſicut & nobis; & nihil diſcreuit inter nos, & illos, purificans corda eorum: nunc ergo quid tentatis Deum, imponere iugum ſuper ceruices diſcipulorum, quod neque patres noſtri, neque nos portare potuimus, ſed per gratiam Domini noſtri Ieſu Chriſti credimus ſaluari, quemadmodum & illi. Tacuit autem omnis multitudo, & audiebant Barnabam, & Paulum narrantes, quanta Deus feciſſet ſigna, & prodigia in Gentibus per eos, & poſtquam tacuerunt, reſpondit Iacobus, dicens: Viri fratres, & audite me: Simon

nar-

narrauit, quemadmodum primum Deus viſitauit ſumere ex Gẽtibus populum nomini ſuo, & huic concordant verba Prophetarum ſicut ſcriptum eſt: poſt hæc reuertar, & reædificabo tabernaculum Dauid, quod decidit, & diruta eius reædificabo, & erigam illud; vt requirant cæteri hominum, & omnes Gentes, ſuper quas inuocatum eſt nomen meum, dicit Dominus faciens hæc. Notum à ſæculo eſt Domino opus ſuum: propterea ego iudico non inquietari eos, qui ex Gentibus conuertuntur ad Deum, ſed ſcribere ad eos, vt abſtineant ſe à contaminationibus ſimulacrorum, & fornicatione, & ſuffocatis, & ſanguine: Moyſes enim à temporibus antiquis habet in ſingulis ciuitatibus, qui eum prædicent in Synagogis, vbi per omne Sabbatum legitur. Tunc placuit Apoſtolis, & ſenioribus, & omni populo eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo, & Barnaba Iudam, qui cognominabatur Barſabas, & Silam viros primos in fratribus, ſcribentes per manus eorum Apoſtolis, & ſeniores fratres, qui ſunt Antiochiæ, & Syriæ, & Ciliciæ, fratribus ex gentibus ſalutem. Quoniam audiuimus, quia quidam ex nobis exeuntes, turbauerunt vos verbis euertentes animas veſtras, iubentes vos circumcidi, & ſeruare legem, quibus nos mandauimus, placuit nobis in vnum, eligere viros, & mittere ad vos cum chariſſimis noſtris Barnaba, & Paulo hominibus, qui tradiderunt animas ſuas pro nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti. Miſimus ergo Iudam, & Silam, qui & ipſi vobis verba referent eadem. Viſum eſt enim Spiritui Sancto, & nobis, nihil vltra imponere vobis oneris, quam hæc neceſſaria: vt abſtineatis vos ab immolatis ſimulacrorum, & ſanguine, & ſuffocato, & fornicatione, à quibus cuſtodientes vos benè agetis. Valete.

Alia Tria Concilia.

GLoſa Ordinaria Actuum Apoſtolorum ponit alia duo Concilia, vt in cap. 6. non eſt æquum derelinquere Verbum Dei & miniſtrare menſis, &c.

Elegerunt Stephanum, &c.

Aliud.

IN cap. 21. aliud permittendo ad tempus legalia, donec Synagoga honorificè ſepeliatur.

Aliud.

IN cap. 4. aliud, quod potius Cœtui orans pro incremento gratia dicitur, quam Concilium.

2. CONC. anno 252.

FVit Romanum ſub Cornelio Papa, & Decio Imperat. congregatum contra Nouatum, conſtituitur à ſexaginta Epiſcopis, & totidem Presbyteris cum Diaconibus multis, vbi ſtatuitur Nouatum cum his, qui eum ſequeretur, alienum eſſe ab Eccleſia; Eos verò, qui lapſi fuiſſent in certamine, fraterna commiſeratione curandos, & fomentis pœnitentiæ medicandos, & contra Catharos mundos ſe appellantes.

3. CONC. anno 303.

FVit Ancyrannum ab Ancyra ciuitate Galatiæ dictum, poſt tempora Marcellini Papæ celebratum, paulò ante Nicœnum circa annum Domini ſupradictum, quod facilè non inuenitur: fuit autem prouinciale, ſed tamen receptum in ſexta Synodo generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata, vt patet ex 2. can. ſextæ Synodi, à Gratiano in Decreto. Anchiritannum dictum à quibuſdam (vt ait Bartholomæus Caranza) Aquiranum, & continet canones 24. contra eos, qui inuiti dijs thurificabant, vel immolabant ſub Euſebio Papa,& Diocletiano Imperatore.

4. CONC. anno 311.

FVit Neocæſarienſe ſub Melchiade Papa (quamuis quidam dicant, quod neſciatur ſub quo Pontifice, cui opinioni videtur adhærere Archiepiſcopus Toletanus) & ſub Conſtantino Chloro, & Galerio Maximino Auguſtis in clara Neocæſarienſi ciuitate, quæ nunc Irapezuntium appellatur, vt ait Palemonius de origine ciuitatum Scriptor, & Coſmographi recentiores enucleant,in prouincia Cappadociæ ſita, factum fuit paulò ante Nicœnum: quoniam Epiſcopus hic,& illic deſignatus reperitur, in quo Patres 17. conuenerunt,cuius Canones ſexta Synodus Conſtantinopolitana in Trullo celebrata probauit, vt ex ſecundo Canone Græcæ editionis conſtat, depoſitionem, irregularitatem, tempus ordinandorum Presbyterorum, numerum Diaconorum, &c. obſeruari iubet.

5. CONC. anno 315.

FVit Nicœnum primum in Nicœa Bithyniȩ ciuitate habitum, vt ait Polemonius, vbi congregati fuerunt 118. Epiſcopi Catholici, fidem integram, ſanctam, catholicam,immaculatam expoſuerunt, damnando Arium, Sabellium, & Photinum hæreticos, ſub Diuo Syluestro,& Magno Conſtantino.

6. CONC. anno 320.

FVit ſecundum Romanum congregatum intra thermas Domitianas ſub D. Siluestro, & Conſtantino Imperatore, cum 275. Epiſcopis, iterum Arium, Photinum, & Sabellium reprobando, de gaudio mundationis, Conſtantini, de donatione Eccleſiæ, &c.

7. CONC. anno 322.

FVit Eliberinum Prouinciale apud Elibertum Hiſpaniæ Ciuitatem celebratum ſub Conſtantino Magno Imperatore, & Siluestro Papa, 19. Epiſcoporum, idola,& homicidia prohibens, pœnam ponens matrimonium contemnentibus, virginitatem laudans, vſuram eijciens, lenocinium, &c.

8. CONC. anno 323.

FVit Arelatenſe primum Prouinciale, ſub Conſtantino Magno, & Siluestro Papa, auctoritate Pontificis confirmatum, cum fuiſſet Prouinciale in Galijs de obſeruatione Paſchatis, de domicilio, de Epiſcopis, & de quorundam delictorum pœnis, &c. cum confirmatione prima in præfatione.

9. CONC. anno 324.

FVit Gangrenſe in Paphlagonia, ſeu regione Pelaſgiorum, Prouinciale, confirmatum in ſexta Synodo generali Conſtantinopolitana in Trullo celebrata, ſub eiſdem, vt ex ſecundo Canone editionis Græcè Pariſianæ, vbi de nuptijs, de orationibus, de parentibus obediendo, poſt epiſtolam, &c. tractat.

10. CONC. anno 328.

FVit Arelatẽſe ſecundũ Prouinciale, etiã ſub Siluestro Papa, & Conſtantino, iubendo ne cũ mulierib. cohabitaretur, cum hæreticis non communicetur, ne Neophitis clericis ordo detur, &c.

11. CONC. anno 332.

FVit Carthaginenſe primum ſub Siluestro Papa, & Conſtantino Imperatore Prouinciale fuit, in quo Carthaginem ex diuerſis Prouincijs, Africanis plurimi conuenerunt Epiſcopi, & ſanciuit rebaptizationem non faciendam, martyres non infamandos, de ordine, &c.

12. CONC. anno 342.

FVit Romanum ſecundum, ſub Iulio I. in quo conuenerunt 116. Epiſcopi contra Arium, cuius hæreſis inualeſcebat, quem damnarunt vnà cum ſuis dogmatibus, & in Synodo Nicæna confirmarunt acta.

13. CONC. anno 346.

FVit Colonienſe ſub Iulio I. Papa,& Conſtantino Imperatore cõtra Euſratem Blaſphemum hæreticum, Chriſtum negantẽ Deum eſſe,& cum fuiſſet Epiſcopus, fuit priuatus, & damnatus.

14. CONC. anno 347.

FVit Antiochenum ſub Iulio I. Papa, & Conſtantino Imperatore, cui Concilio ſubſcripſerunt triginta Epiſcopi, qui in eodem conuenerunt, & probatum eſt in ſexta Synodo in generali Conſtantinopoli in Trullo celebrata,vt in can.2. Græcæ editionis patet, vbi prohibetur,cum Iudæis celebrare: cum excommunicatis communicare, & quæ facere non licet Epiſcopis.

15. CONC. anno 351.

FVit Sardicenſe à Sardinia dictum,congregatum eſt præcepto Conſtantij Imperatoris, ſub quo fuit factum, & ſub Iulio Papa, vt Athanaſio liceret ad ſuam Eccleſiam redire, vnde fuerat expulſus per hæreticos Epiſcopos Arianos, vt in hiſtoria Tripartita in lib.4. cap.21. conuenerunt Orientales Epiſcopi 76. Occidentales quaſi 300. qui tamen continuò à Concilio diſcedentes, ſeorſim aliud Concilium fecerunt, in quo Arij dogmata ſtatuerunt, eorum diſceſſus cauſa fuit, quòd diſcerent ſe nolle ad verba procedere, niſi priùs à Concilio ſummouerentur defenſores Pauli, & Athanaſij, quod Occidentales pati non potuerunt, cui Concilio affuit Hoſius Epiſcopus Cordubenſis, prius in Nicœno de depoſitione Epiſcoporum, & de excommunicatione,&c. tractarunt.

16. CONC. anno 352.

FVit Hieroſolymitanum ſecundum, per Maximum eiuſdem loci Epiſcopum cum Athanaſius litteris Conſtantij Imperatoris, & Iulij Papæ, ſub quibus fuit congregatum, fultus, vt ad ſuam rediret Eccleſiam, & hoc per omnes Epiſcopos fuit inventum.

17. CONC. anno 353.

FVit Sermienſe ſub Iulio I. Papa, & Conſtantino Imperatore, quod paulò poſt Conſtantinus in Sirmio iuſſit congregari: viri fratres regulas tradiderunt fidei Orthodoxæ contra Arium, in quibus interpretati ſunt locum illum Geneſis c.29. hic non prætereundum; pluit Dominus à Domino,vt ſit ſenſus,non quod ipſe Pater à ſemetipſo pluere dicatur, ſed pluit Dominus Filius à Domino Pater,vt habetur in Hiſtoria tripartita in lib.5.c.3.

18. CON-

18. CONC. anno 364.

FVit Laodicenſe Prouinciale confirmatum in ſexta Synodo Generali in Trullo, celebrata præſente Conſtantino, cum ergo viginti duo Patres in Laodicea Phrigiæ Pacatianæ ex diuerſis Pronincijs Aſiæ conueniſſent, ſtatuerunt Canones 59. quib. regulas expoſuerunt Eccleſiaſticas ſub Liberio Papa, & Conſtantino Imperatore, vbi de Bigamia, de Pſalmis, & Euangelijs legendis in Eccleſia, & quod clerici ad tabernas, & ludos ire non audeant.

19. CONC. anno 368.

FVit Conſtantinopolitanum ſub Damaſo Papa, & Cyrillo Hieroſolymitano, Gratiano, & Teodoſio Imper. Concilium centum quinquaginta Patrum fuit contra Macedonium Epiſcopum Conſtantinopolitanum, qui Spiritum Sanctum Deum eſſe negabat. Eſt autem ex quatuor principalibus Concilijs, & quidem proximum poſt Nicœnum ſtatuerũt aliquot Canones, & Symbolum fidei non diuerſum ab eo, quod in Eccleſia cantatur, niſi quod addiderunt Spiritum ſanctum ex Patre procedentem, ſubſcripſerunt ſe centum quinquaginta Epiſcopi.

20. CONC. anno 387.

FVit Valentinum Prouinciale apud Gallias celebratum ſub Damaſo Primo Papa, & Gratiano, & Valentiniano Imp. in quo conuenerunt triginta Epiſcopi, & ediderunt Canones quatuor de puellis, quæ ſe Deo vouerant, quod baptizati non debeant ſacrificijs dæmonum ſe miſcere, &c.

21. CONC. anno 389.

FVit Telenſe apud Africam Concilium Prouinciale, contra Iouinianum, & ſocios eius ſub Siricio Papa, Theodoſio I. Arcadio, & Honorio Imper. vbi perlectæ litteræ Pontificis, & ad eundem reſponſum factum, & etiam contra Manichæos, &c.

22. CONC. anno 396.

FVit Carthaginenſe, & Prouinciale, ſed confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, quod Carthaginenſe fuit ſub Siricio Papa, & Theodoſio Imper. vbi iubetur, vt prædicetur Trinitas, quod Sacerdotes, & clerici ſint caſti, & Diœceſibus, & vt Parochi obediant, &c.

23. CONC. anno 397.

FVit Carthaginenſe tertium Prouinciale, tamen confirmatum in ſexta Synodo generali Trulli, vbi dicitur, vt ſingulis annis Syoodus ab Epiſcopis fiat, & cui quædam Sacramenti non

conferenda: vetus, & nouum teſtamentum in Eccleſia legendum, eorum partes, quæ ſint, explicentur.

24. CONC. anno 398.

FVit Cartaginenſe quartum Prouinciale, ſub Siricio Papa, & Arcadio Imp. cui interfuerunt 214. Epiſc. confirmatum deinde in ſexta Synodo in Trullo celebrata, vbi recepta ſunt Concilia in Carthagine habita de proprietatibus Epiſcoporum, & ordinādorum, & de alijs ordinib. de clericis, & virginib. ſanctimonialib. quæ facere, & quæ non licet Epiſc. clericis, & viduis profeſſis.

25. CONC. anno 399.

FVit Tauritanenſe Prouinciale, ſub Siricio Papa, & Diuo Ambroſio Epiſc. Mediolanenſe, Arcadio, & Honorio Imperatoribus, quod totum conſumptum eſt in cauſarum quarumdam ciuilium compoſitione, quæ tunc inter Epiſcopos quoſdam, & aliquos Presbyteros agitabantur, & ideò à multis, vt ab Archiepiſcopo Toletano, & à Bannes omnia derelinquuntur.

26. CONC. anno 402.

FVit Carthaginenſe quintum ſub Anaſtaſio Papa, & Arcadio Imperatore, exiſtentibus 73. Epiſcopis, à quibus quindecim Canones editi ſunt, de clericis, de non alienatione rerum Eccleſiarum, de idolatris deſtruendis, & cætera tractarunt.

27. CONC. anno 403.

FVit Toletanum primum Prouinciale, ſub Anaſtaſio Papa, & Arcadio Imperat. auctoritate Leonis Papæ primi confirmatum, præſentibus 19. Epiſcopis Toletano Præſidentibus: vbi fuit determinatum, ne ad ſchiſma ſubditi Epiſcopi perueniant, & vt nullus præter Epiſcopos chriſma conficiat, & regulas fidei Catholicæ, & aſſertio eiuſdem contra Priſcillianiſtas, &c.

28. CONC. anno 408.

FVit Mileuitanum ſub Innocentio I. Papa, atque Auguſtino Hypponenſi Epiſcopo Doctore Eccleſiæ, & capite Auguſtinianorum, Arcadio, & Honorio Imper. contra Pelagianos, præſente Anſelmo, Legato Eccleſiæ Romanæ, ſubdentes poſt contra Pelagium dicentem, ſalutem euenire ex nobis. Ne Epiſcopi ſint negligentes contra hæreticos, quando Concilium eſt faciendum: & ibi fuit confirmatum ab Innocentio.

29. CONC. anno 423.

FVit Carthaginenſe ſextum ſub Bonifacio I. Papa, & Honorio Imperatore, Prouinciale tamen à 217. Epiſcopis celebratum

eſt

eſt decidentibus, ab Epiſcopis Orientalibus petatur Concilium Nicœnum, & recitarunt profeſſionem fidei.

30. CONC. anno 424.

FVit Carthaginenſe, ſeptimum, Prouinciale, ſub Bonifacio I. Papa, & Honorio Imperatore, à 73. Epiſcopis editum, nihil habens, quod ad noſtra tempora perueniat, quamuis multa in ſupraſcriptis, & dicendis Concilijs tangantur.

31. CONC. anno 428.

FVit Epheſinum ſub Celeſtino I. Papa, ſub quo mortuus eſt Auguſtinus ſupra dictus R. A. (quorum fuit Pater magnus Dominicus) etiam auctor, & Theodoſio Imp. quod Concilium fuit ex quatuor principalibus contra Neſtorium Conſtantinopolitanum Epiſcopum, exiſtentibus in eo 20 Epiſcopis. Qui Neſtorius purum hominem ex Sancta Maria Virgine natum, aſſeruit Chriſtum, & aliam perſonam carnis, & aliam facere deitatem dicebat, cui Synodo præfuit Cyrillus Alexandriæ Epiſcopus, qui cum vniuerſo Concilio ad eundem Neſtorium eadem decreta tranſmiſit, vt habetur in Epiſtola.

32. CONC. anno 436.

FVit Rhegienſe Concilium Prouinciale ſub Sixto III. Papa, & Theodoſio II. Imp. à tredecim Epiſcopis celebratum, facientibus ſex Canones, attingendo ad ea, quæ dicta ſunt in Concilio Tauritanenſe de hæreticis, & ſchiſmaticis Epiſcopis, quod in Niceno tetigit. De Epiſcopis tandem loquuntur.

33. CONC. anno 438.

FVit Agatenſe Prouinciale, à ciuitate Agata Galliæ, à triginta quinque Epiſcopis, in quo de diſciplina, & ordinationibus Clericorum, & Pontificum, & Eccleſiarum vtilitatibus, de prædicatione Symboli, & ne ante Miſſam expletam egredi populus præſumat.

34. CONC. anno 440.

FVit Aquileienſe Prouinciale, contra Palladium, & Secundinum Arianæ ſectæ defenſores, ſub Sixto Papa III. & Theodoſio Imp. vbi damnarunt eos Patres, & adeſt dominationis forma, quod fecerunt cum quibuſdam Legatis Afrorum, & Gallorum.

35. CONC. anno 444.

FVit Arauſicanum Prouinciale ſub Leone Papa, & Theodoſio II. Imp. vigintiquinque Canones ad ædificationem Eccleſiæ, & ſtabilimentum, primo de Chriſmate, de conuerſione hereticorum

rum

rum in articulo mortis, & de cathecumenis, de libero arbitrio, de miſericordia Dei, de adiutorio eius, de natura, & gratia, de peccato originali, quæ habentur in Concilio Tridentino.

36 CONC. anno 446.

FVit Vaſenſe Prouinciale per decem, & octo Epiſcopos celebratum, vbi fuit deciſum, quod proprij Epiſcopi Chriſma recipiatur, de ſepulturis, de prædicatoribus, vt Kyrie eleiſon in omnibus Eccleſijs dicatur, &c. ſub Leone I. Papa, & Theodoſio Imperatore,

37. CONC. anno 447.

FVit Carpentoractenſe Prouinciale, ſub Leone I. & Valentiniano Imp. fecerunt conſtitutiones contra Epiſcopos querelatos parum, aut nihil eorum, quæ à fidelibus Eccleſijs conferebantur, dantes, vt amplius non faciant.

38. CONC. anno 453.

FVit Arelatenſe tertium Prouinciale à 34. Epiſcopis celebratum ſub Leone Papa, & Valentiniano Imp. Martiano Auguſto, Opilione, & Vincamalo Conſulibus, de obſeruandis Canonibus, de ætate Diaconorum, & Sacerdotum ordinandorum, &c,

39. CONC. anno 457.

FVit Calcedonēſe generale vnum ex quatuor celeberrimum, ſub Leone Papa, & Martiano Imper. celebratum eſt à 630. Patribus contra Eutichen. Conſtantinopolitanum Abbatem, qui aſſerebat, Chriſtum poſt humanam aſſumptionem non ex duabus naturis exiſtere, ſed ſolam in eo diuinam naturam permanere, & contra Dioſcorum eiuſdem defenſorem Alexandrinum Epiſcopum, damnandos etiam Epiſcopos ordinationem per pecuniam facientes, de clericis, ne abſque dimiſſorijs miniſtrent, &c.

40 CONC. eodem anno.

FVit Synodus Calcedonenſis 630. Epiſcoporum, habita contra omnes hæres, & præcipuè contra Eutichen, & Dioſcorum Alexandrinum Epiſcopum, per actiones, decem, & octo; & concluditur, inualidum eſſe Concilium abſque Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſub Valentiniano, & Martiano Imper. & Leone I. Papa, &c.

41. CONC. anno 458.

FVit Veneticum Prouinciale, in quo pauci Epiſcopi conuenerunt, ſexdecim Canones ſtatuentes, in quibus tractatur de regula Eccleſiaſtica, quæ ſacerdotibus, donante Domino credi-

credita eſt de diſtrictione, cuius cura non ſine culpa eorum torpeſcit, ſub Leone I. Papa, & Martiano Imper. celebratum, &c.

42. CONC. anno 462.

FVit Turonenſe prouinciale primum, in quo fuerunt octo Epiſcopi, continens tredecim Canones, quibus primo hortatur clericos ad caſtitatem, ſecundo ad abſtinentiam, in reliquo complectitur inſtitutionem regularem eorumdem clericorum, &c.

43. CONC. anno 466.

FVit Romanum tertium Prouinciale ſub Hilario Papa, à 50. Epiſcopis congregatum potiſſimum ſtatuentibus, vt Canones Nicœni Concilij, & Apoſtolicæ Sedis decreta cuſtodiantur, & vt bigami ad gradus Eccleſiaſticos non accedant, ſcilicet viduæ, aut corruptæ mulieres mariti, de Epiſcopis, & quod non eligant ſucceſſores.

44. CONC. anno 486.

FVit Taraconenſe Prouinciale à decem Epiſcopis celebratum ſub Felice III. Papa, & Zenone Imperatore, decidentibus, ne Clerici, & Monaci communicent cum mulieribus, ne vendāt carius, & vilius emant, ad criminalia ſe miſcere non audeant, de Epiſcopis, quòd ſemel in anno viſitent, & nullum bis confirment.

45. CONC. anno 494.

FVit Eupapenenſe Prouinciale, in quo fuerunt 70. Epiſcopi ſub Gelaſio Papa, & Anaſtaſio Imperatore, facientes 40. decreta ad inſtitutionem clericorum, & Epiſcoporum, vt in Agatenſe Concilio, ſcilicet, vt Epiſcopi, & Clerici venatores non ſint, illicitis horis non deambulent.

46. CONC. anno 502.

FVit Ilerdenſe Prouinciale, & 8. Epiſcoporum ſub Symmacho Papa, & Anaſtaſio Imperatore, facientium quatuordecim Canones, iubentes, vt clerici à ſanguine humano abſtineant, ab abortu, & eius pœna, ab inceſtu, à ſtupro, &c. quæ à Gratiano de hoc Concil. in decreto de conſecrat. diſt. 4.

47. CONC. anno 510.

FVit Valentinum per ſex Epiſcopos celebratum, à Valentia Hiſpaniæ dictum ſub Symmacho Papa, & Anaſtaſio Imperatore, conſtituentes, vt Euangelium poſt Epiſtolam legatur, & quòd Epiſcopus defunctus per viciniorem Epiſcopum honorificè ſepeliatur.

48. CON-

Digitized by Google

48. CONC. anno 512.

FVit Aurelianenſe primum tempore Clodouei Regis Francorum, cuius etiam extat epiſtola ad eandem Synodum, in qua profitetur, ſe pariturum Eccleſiæ, & Papæ præceptis, de non captiuandis clericis, monialibus, ſeruis Eccleſiarum, & ipſos reddere captiuos: Ideò ad eundem Regem reſcribitur à Synodo præter hæc, de homicidis, adulteris, & furibus, &c. & ab Eccleſia abſtrahere non præſumant, quòd præſcriptio non habet locum in Eccleſia, de Quinquageſima, Sexageſima, Quadrageſima, de Litanijs, &c. tractatur.

49. CONC. anno 513.

FVit Gierundenſe Prouinciale ſub Hormiſda Papa, & Iuſtino Imper. conſtituens, vt quælibet Prouincia in officio Eccleſiæ vnum teneat ordinem, de baptizatione cathecumenorum in vigilia Paſchæ, & Pentecoſtes, vt dicatur oratio Dominicalis, de boneſtate, & vita clericorum, &c.

50. CONC. anno 520.

FVit Cæſarauguſtanum Prouinciale duodecim Epiſcop. ſub Hormiſda Papa, & Iuſtino Imp. iubentium, vt mulieres fideles ad cętum virorum alienorum non accedant, neq; ad lectionē, & Doctoratus nomen non vſurpetur, die Dom. non ieiunetur.

51. CONC. anno 528.

FVit Toletanum ſecundum anni quinti Amarici Regis ſub Ioanne I. Papa, & Iuſtino Imperatore iubens, vt clericos ante ordinem ſacrum, & Monachos ante profeſſionem ad nuptias accedere permittatur, hæreticos poſt mortem poſſe anathematizari per teſtes Sanctorum Patrum.

52. CONC. anno 533.

FVit Conſtantinopolitanum quintum generale à 165. Patribus ſub Felice Quarto, Bonifacio Secundo, Ioanne Secundo, Agapito primo, Sylucrio, & Vigilio Pontificibus, ſub Iuſtino Imp. contra Petrum, Antimum, Seuerum, & Ibam hæreticos, Petrus Archiepiſcop. Antiochenus aſſerebat in Triſagio hymno addendam eſſe Crucem, id eſt Trinitatem eſſe crucifixam, vt diceretur Sanctus, Sanctus, Sanctus, qui crucifixus eſt pro nobis, vbi neceſſe erat, aut confundere perſonas Trinitatis, aut negare duas naturas in Chriſto, contra quos plures Epiſcopi Orientales, plura ſcripſerunt, quæ habentur in tom. 2. Conc. fol. 6. & infra ſecundum impreſſionem noſtrorum Conciliorum,

Digitized by Google

53. CONC. anno 543.

[C]Vit Aurelianenſe ſecundum Prouinciale ex Vrbe Aurelia, ex præceptione Francorum Regum, vt ibi partes de obſeruatione legis Catholicæ tractarent, & quid de nouis dogmatibus ſentirent, & conſcriberent quid obſeruandum in poſterum cum viginti quinque Canonibus de Epiſcopis Commetropolitanis, vt Concil. Prouinciale congregent.

54. CONC. anno 545.

[C]Vit Aurelianenſe tertium prouinciale tempore Chidelberti Regis Francorum ſub Vigilio Papa, & Iuſtiniano Imper. per Canones 26. dicentes ne in ſacris conſtituti miſceant ſe ad vxores accipiendas. De electione Metropolitanorum contra Bonoacum hæreticum, de rebaptizatione.

55. CONC. anno 550.

[C]Vit Auernenſe Prouinciale, ſub Vigilio Papa, & Iuſtiniano Imper. addendo quædam noua, & repetendo aliqua ſupradicta ad emendationem vitæ, ad ſerenitatem regulæ, ad animarum remedium.

56. CONC. anno 551.

[C]Vit Aurelianenſe quartum Prouinciale, ſub Pelagio primo Papa, & Iuſtiniano Imp. & Chidelberto Rege Francorum, determinando prius ſancita non violanda eſſe, de Quadrageſima, & feſtiuitate Paſchali plura dicendo.

57. CONC. anno 552.

[C]Vit Turonenſe ſecundum Prouinciale, pro pace, & inſtructione Eccleſiæ, ſub Pelagio I. Papa, & Iuſtiniano Imp. per viginti Canones determinando, ne laici in Eccleſia clericis miſceantur, vt litis iacula finiant, & vota pacis acquirant, dicente Domino in Ioanne, cap. 14. Pacem meam do vobis.

58. CONC. anno 567.

[C]Vit Pariſienſe primum pro vtilitate Eccleſiæ, ſub Pelagio I. Papa, & Iuſtiniano Imper. vt ne mores Epiſcopi, & Eccleſiæ confiſcare præſumat, excõmunicatũ ab alijs non debere admitti.

59. CONC. anno 568.

[F]Vit Aurelianenſe ſecundum, in quo inter cætera Euricheris, & Neſtorij dogmata iterum damnata ſunt, & quotannis Concilium conuocaretur cautum, & per capita duodecim dicendo, vt nullus propter cauſas leues ſuſpendatur, ſub Ioanne III. Papa, & Iuſtino Imper. concludit, &c.

60. CON-

60. CONC. anno 584.

FVit Hiſpalenſe primum ſub Pelagio II. Papa, & Mauritio Imperat. robur habens à Sede Romana, vt in præfatione habetur; de diſponendis Eccleſiæ rebus cum ſubſcriptionibus aſſiſtentium.

61. CONC. anno 587.

FVit Toletanum tertium, in quo Arij hæreſis damnatur, ſub Ricardo Rege, Pelagio II. Papa, & Mauritio Imper. per Canones 22 & in ſecundo dicitur, quod in Eccleſia Dominicis diebus Symbolum recitetur, &c.

62. CONC. anno 588.

FVit Matiſconenſe Prouinciale primum, ſub Pelagio II. Papa, & Mauritio Imperat. vt monaſteria puellarum nullus ingrediatur non probatæ vitæ. De ieiunio Aduentus, & cætera ordinans.

63. CONC. anno 588.

FVit Matiſconenſe ſecundum prouinciale ſub eiſdem, de obſeruantia diei Dominicæ, de decimis per Canones 20. multa Eccleſiaſtica tractans.

64. CONC. anno 616.

FVit Antiſiodonienſe Prouinciale ſub Theodoro, & Heraclio Imperatore contra ſtrigas diabolicas, contra ſortilegia, & ſuperſtitiones, de chriſmate, & ſanguine Chriſti: de vino conſecrando per quadraginta, & vnum Canones.

65. CONC. anno 623.

FVit Hiſpalenſe ſecundum Prouinciale, ſub Honorio Papa, & Heraclio Imper. de præſcriptione, de bigamia, de ingratitudine, & de duabus in Chriſto naturis.

66. CONC. anno 636.

FVit Toletanum quartum ab omnibus Hiſpaniæ, & Galliæ Epiſcopis ſub eiſdem docentibus formulam Conciliorum celebrandorum, de oratione, & confeſſione fidei, de paſſione Chriſti. Quando cantandum Alleluia, & de Hymnis, &c.

67. CONC. anno 640.

FVit Toletanum quintum Prouinciale, à viginti Epiſcopis celebratum, tempore Regis Gothorum Suuintillæ ſub filio Heraclij Imper. & Theodoro Papa de Litanijs, quando ſint dicendæ, cum Epiſcopis, & eorum Vicarijs.

68.

68. CONC. anno 642.

F Vit Toletanum ſextum Prouinciale in Eccleſia S. Leucadiæ Martyris, à quinquaginta Epiſcopis Hiſpaniæ, & Galliæ ſub Theodoro Papa, & Heracleone Imp. Præſidente Eugenio Epiſcopo Toletano. De humanitate Chriſti aſſumpta; & ſubdit Legem Suuintillam expellere eos iuraſſe cum quinquaginta duobus Epiſcopis.

69. CONC. anno 644.

F Vit Braccarenſe primum Tulgæ Gothorum Regis temporibus ab Epiſcopis Galitiæ ſub Theodoro, & Coſtante Imp. in quo Concilio primo lectum eſt exemplar fidei cum Capitulis, quæ Epiſcopi Varaconenſes, Luſitani, & Berici contra hæreſim Priſcillanam per Canones 39.

70 CONC. anno 646.

F Vit Braccarenſe ſecundum Prouinciale, tractans ea, quæ ad Eccleſiaſticam diſciplinam pertinent, de forma viſitationis eccleſiæ ab Epiſcopis, quæ poſſint, & non poſſint accipere. De conſecr. Eccleſiæ ſub Theodoro Papa, & Conſtant. Imper. filio Conſtantini Tertij.

71. CONC. anno 648.

F Vit Toletanum ſeptimum, à 38. Epiſcopis celebratum, ſub Martino Papa I. & Conſtante Imper. De euentu infirmitatum in clerico miniſtrante. De exequijs, & ſimilibus.

72. CONC. anno 650.

F Vit Lateranenſe primum Romæ celebratum à 105. Epiſcopis, contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum Patriarchas Conſtantinopolitanos, Cyrum Alexandrinum, & Theodorum contra Immaculatam fidem multa dicentes, cum ſubſcriptionibus Martini Papæ, & dictorum Epiſcoporum.

73. CONC. anno 652.

F Vit Toletanum octauum, à quinquaginta quinque Epiſcopis celebratum. De incauto iuramento non faciendo. De caritate Epiſcoporum. De frangentibus ieiunium, & ſimilibus, ſub Martino Papa, & Conſtante Imperatore.

74. CONC. anno 653.

F Vit Toletanum nonum Prouinciale à ſexdecim Epiſcopis ſub ſupradictis Imper. & Papa iubentibus, quod à correctione Prælatorum eſt inchoanda Synodus, & ab eiſdem danda eſt tertia pars Eccleſiæ, cætera de filijs clericorum.

75. CONC. anno 654.

FVit Toletanum ſub iiſdem decimum de celebritate annuncia. tionis Dominicę, de profeſſione, & habitu viduę profeſſę, &c.

76. CONC. anno 655.

FVit Cabilonenſe Prouinciale in Galijs ſub Eugenio I. Papa, & Conſtantino Imperatore, per decem, & nouem Canones repetentes, quæ in Concilio Nicœno, & quod Canonum ſtatuta ab omnibus intemerata ſeruentur. De pœnitentia à Confeſſore danda; Ne turpia in Eccleſia cantentur.

77. CONC. anno 668.

FVit Toletanum vndecimum, ſub Vitaliano Papa, & Conſtante Imperatore. De proceſſione Spiritus Sancti. De Trinitate. De Incarnatione. De reſurrectione, & quod Epiſcopus debeat prædicare.

78. CONC. anno 669.

FVit Bracbarenſe Prouinciale tertium, ſub eiſdem, de pane, & vino, excluſis opinionibus ſchiſmaticis, aqua permixta fiat ſacrificium in Miſſa, & in nouis vaſibus. De Reliquijs quomodo geſtandis.

79. CONC. anno 670.

FVit Conſtantinopolitanum ſextum generale, & Oecumenicum iterum aduerſus Sergium, & cæteros, vt ſuprà, dicentes vnam voluntatem, vnam operationem in diſpenſatione Incarnationis, Præſidente Conſtantinopolitano Imperatore, & legatis miſſis ab Agathone Papa, ſub eodem Conſtantino Quarto, per actiones decem, & octo.

80. CONC. anno 683.

FVit Toletanum duodecimum, ſub Leone II. Papa, & Cõſtantino IV. Imperatore, & vt ait Caranza, etiam ſub Agatone, de pœnitentia, de auctoritate conceſſa Epiſcopo Toletano, & de pertinentibus ad Regem communicantem cum Eccleſia.

81. CONC. anno 690.

FVit Toletanum tertiumdecimum, ſub Sergio Papa, & Iuſtiniano II. Imperatore, vbi quædam particularia, & quædam communia ſupradicta tanguntur.

82. CONC. anno 742.

FVit Synodus mandato Apoſtolico à S. Bonifacio, & Epiſcopis Francorum, habita ſub Zacharia Papa, & Carolo Magno Duce. Quæ ſunt prohibita Eccleſiaſticis, &c. & quod ad Epiſco-

ſcopus pertinet eijcere ſpurcitias Gentilitatis.

83. CONC. anno 781.

FVit Nicœnum ſecundum, quod Græci generale appellant. In quo imagines expreſsè adoramus, & amplectendas veneratione decretum eſt, & ſanctorum reliquias venerandas, ſub Adriano Papa, & Conſtantino VI. Imperatore.

84. CONC. anno 813.

FVit Maguntianum ad inſtaurandam Eccleſiam collapſam, ſedentes in prima Turma Epiſcopi cum quibuſdam Notarijs legentes, ac tractantes Euangelium, & Epiſtolas a&uum Apoſtolorum Canones, & opuſcula ſanctorum Patrum, Paſtoralem librum diui Greg. per Can.75.

85. CONC. anno 815.

FVit Vvormatienſe Prouinciale, ſub Leone III. Papa, & Carolo Magno Imp. & pronunciata profeſſione fidei, propter cauſam leuem non eſſe excommunicandum aliquem. De profeſſione monachorum, quod miniſtri Dei ſint ſobrij, & menſa Epiſcopalis parca.

86. CONC. anno 816.

FVit Rhemenſe Prouinciale ſub Carolo Magno, & Leone II. Papa, multa ad honeſtatem clericorum pertinentia, & quædam Sacramenta ſupra tangit.

87. CONC. anno 870.

FVit Conſtantinopolitanum octauum vniuerſale, factum potiſſimùm propter depoſitionem Ignatij Patriarchæ Conſtantinopolitani, quem quidam Epiſcopi ab Eccleſia, cui iure præſidebat, tyrannicè proiecerant, & Photinum ex foro ſæcularis militiæ ſubitò tonſuratum eidem Eccleſiæ contra ſacros Canones præfecerant ſub Adriano II. Papa, & Baſil. Imp. Conſtantinop.

88. CONC. anno 888.

FVit Triburienſe Prouinciale à viginti duobus Epiſcopis Germanorum, ad reformationem morum, & ſtatum, non ſolum clericorum, ſed etiam laicorum.

89. CONC. anno 1215.

FVit Lateranenſe ſecundum generale ſub Innoc. III. Papa, & Philippo Imp. cui interfuerunt Hieroſolymitanus, & Conſtantinopolitanus Patriarchæ Metropolitani, 70. Epiſc 400. Abbates 17. Priores Conuentuales 80 Græci, & Romani Imp. Legati, Oratores Regum Hiſpaniæ, Galliç, Angliç, ſub quo Pap. Ro-

manus moritur Peruſij Pontificatus ſui anno 18. menſe ſeptimo, die 26. cuius Pontificis virtutem, & doctrinam ſumma periuuit B. Dominici,& B. Franciſci ſanctitas,à quibus Prædicatorum,& Minorum Ordo tunc ortum habuit. Damnans libellum contra Magiſtrum Petrum Lombardum, excommunicans hæreticos omnes, & ſine licentia prædicantes, & quod ſemel in anno omnes confiteri teneantur per capita 69.

90 CONC. anno 1313.

FVit Viennenſe generale probans conſtitutiones, quæ in volumine Clementinarum feruntur ſub Clemente V. & Alberto Imperatore, vbi determinatum feſtum Corporis Chriſti celebrari feria 5. poſt octauam Pentecoſtes,concedendo indulgentias exiſtentibus in officio,& horis diuinis etiam octauæ,& quod anima rationalis ſit forma per ſe corporis humani, & eſſentialiter, damnando errores Begardorum,& Beguinarum.

91. CONC. anno 1415.

FVit Conſtantienſe, ſub Io. Vigeſimotertio Papa, & Sigiſmundo Imper. inchoatum tempore ſchiſmatis tribus Pontificibus exiſtentibus Io.23.Benedicto 13. & Gregorio 12. pronunciando ſententiā damnationis Ioannis Vviclef,cum ſuis 45.art.per ſeſ.45.

92. CONC. anno 1431.

FVit Baſileenſe inchoatum prius Senis, tranſlatum deinde Baſileam, ſub Martino V. Papa, & Sigiſmundo Imper. & notandum, quod ait Bartholomæus Archiepiſcopus Toletanus,hic, quod quæ in Conſtantienſi, & Baſileenſi dicuntur, non habent aliquid auctoritatis, niſi quòd in Bulla Martini Quinti, & Nicolai Quinti Pontificum continentur.

93. CONC. anno 1432.

FVit Florentinum, inchoatum Ferrariæ, & propter peſtem in Florentiam tranſlatum: præſente Imper. Græcorum, & Patriarcha Conſtantinopolitano, cum alijs Pontificibus, Abbatibus, Monarchis, & Cruceſignatis, per 25. Seſſiones ſex habitas prius Ferrariæ, de proceſſione Spiritu Sancti à Filio, de igne Purgatorij,de primatu Papæ,de Sacramentis ibi diſputatum eſt ſub Eugenio 4. & Sigiſmundo Imperatore.

94 CONC. anno 1513.

FVit Lateranenſe tertium Generale, ſub Iulio Secundo, & Leone Decimo Pontificibus, & Maximiliano Imper. pro reformatione Eccleſiæ, & pace inter Principes Chriſtianos compo-

ponenda, iubendo etiam Lectoribus Philoſophiæ, vt diſcipulis ſuis veritatem fidei declarent, vt de creatione, de anima intellectiua damnando Piſanum Conciliabulum legendo Bullas, Canones, & ſacram Theologiam, de officio præceptorum puerorum, vt doceant præcepta diuina, & articulos fidei.

De Concilijs, quæ extra ſeriem reperiuntur atteſtata tantùm.

AB Archiepiſcopo Toletano Concilium Generale Viennenſe, & Lugdunenſe.
A Pannicarola in Quadrageſimali. C. Aquenſe.
A Gratiano 6. quæſt. 2. cap. quod autem Concilium Varenſe.
Cap. ſi tantum Alſenſe Concilium.
Hermetianum.
Fauentinum.
Hipponenſe.
Genuenſe.
Mittenſe.
Miſierenſe.
Vrbarienſe.
Compendienſe.
Aliud apud Sanctum Medardum habitum.
Aliud apud Beluacum, de conſecr. diſt. 4.
A Dominico Bannes in fine ſuæ ſeriei Concilium Simenſe partim ſacrum, & partim ſacrilegum.
Ex Socrate in hiſtoria Tripartita, & Theodoreto ſimiliter.
Fuerunt facta ab Arianis alia decem, vt ait Athanaſius in Epiſt. ad Afros, & Sozomenos in c. 35. lib. 5. quæ ſupradicta tangunt.

Ex Camillo Barello, de præſtantia Meſſica.

CONC. anno 1545.

FVit vltimum Tridentinum Generale, & Oecumenicum ſub Paulo 3. Iulio 3. Marcello 2. Paulo 4. Pio 4. & Pio 5. Pontificibus, ſub Carolo V. & Ferdinando Imperatore ad extinguendas hæreſes Martini Lutheri, in Germania, contra indulgentias Pontificis hæreticè prædicantis, & ſcribentis contra Primatum Eccleſiæ Romanæ: contra cælibatum, & cæteros ritus veteris Eccleſiæ, contra quem, & alios fuit aſſignata Concilio primò Mantua, deinde propter aliquas cauſas legitimas Vincentia, tertio Tridentum, nec tunc quidquam factum eſt. Quarto rurſus anno 1545. inchoatum eſt tertiodecimo die Decembr. Lega-

tis Apoſtolicæ Sedis Præſidentibus, cum tot Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Generalibus, Theologis, & Legiſtis, Oratoribus à Regibus Chriſtianis, & Principibus etiam miſſis, vt patent in ipſo.

IN magnis tomis nouis, & vltimis impreſſis Conciliorum erga finem habentur ſex Concilia Mediolan. ſub Diuo Carolo. Aliud adeſt Aquileienſe ſub Clemente Octauo 1593. & Franciſco Barbaro Patriarcha eiuſdem ciuitatis. De Reformatione. De vitijs fugiendis,& virtutibus amplectendis. De vita,& honeſtate clericorum, vt adimpleant Concilia Canonis, & C. ordinantur.

HÆc de Concilijs Generalibus, Prouincialibus, de Epiſcopalibus autem,ſeu localibus,quæ anno quolibet, vt ait Concilium Carthaginenſe cap.2. facienda, & augenda ſunt, nihil dicimus,& dictæ S.R. Eccleſ. ſupponuntur,Sanctiſq. ſuis quibus honor,gloria,& labor quinque annorum ex 1604. Galatiæ in die S. Stephani Confeſſoris Epiſcopi Calatini, vſque ad 1611. in die S. Ferdinandi,etiam Epiſcopi Calatini, quorum auxilio Viridarium omnium ſcientiarum imprimere pollicemur, & Sacræ Scripturæ Paradiſum,quem Deus nobis concedat. Amen.

Digitized by Google

MARGARITA
CONCILII TRIDENTINI
OMNES GEMMAS,

In eiuſdem Sanctæ Synodi ſingulis Capitibus, Canonibus, & Decretis abditas copiosè depromens.

A

Abbates quomodo eligendi, ſeſſ. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 6. pag 199. & ſeq. & qui in Monaſterijs, quæ ſunt Ordinum capita, ibidem, cap. 21. pag. 212.

Abbatibus, quos ordines conferre liceat, ſeſſ. 23. de reformat. cap. 20. pag. 10.

Abbatum officium in Lectore ſacræ Scripturæ eligendo. ſeſſ. 5. de reformat. cap. 1. 12. in aſſiſtendo degradationi loco Epiſcoporum, ſeſſ 13. de reformat. cap. 4. pag. 69. in viſitando, ſeſſ. 25. de Regularibus, & Monialibus, c. 20. 192. in exequendo decreta huius Concilij, ibidem, cap. 22. 194

Abbatum Monaſteria ab Epiſcoporum iuriſdictione exempta, ſeſſ. 25. de Regularibus & Monialibus cap. 11. 189. & ibid. c. 20. 192

Abbatum priuilegia quando ceſſent, ſeſſ. 13 de ref. cap. 10. 142. & ſeſſ. 24. de refor. cap. 17. 174

Abbatum negligentia, quando ſuppleatur, ſeſſ 5. de reformat. cap 1, 12. & ibid. cap. 2. 14

Abbatiſſarum, ac aliarum præpoſitarum quarumcumque creatio, qualis, ſeſſ. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 6. & 7. pag. 186. & 187.

Abbatiſſa duobus Monaſterijs non præficienda, ibid. c. 7. 187

Quæ ſi fortè haberet duo, aut plura Monaſteria, tenetur infrà ſex menſes, vno retento, aliud reſignare, ibidem.

Abbatiſſæ officium in profeſſione Monialium, ibid. c. 17. 191

Abbatiæ commendatæ ab Epiſcopo viſitandæ, ſeſſ. 21. de reformatione, cap. 8. 118. & 131. quæ ſunt Ordinum capita, quibus conferendæ, ſeſſ. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 21. 193. earum onus in Seminario conſtituendo, ſeſſ. 23. de reformat. c. 18. 145. & 146.

Abeſſe non videtur, qui aliquantiſper abeſt, eadem ſeſſ c. 1. 138

Abſentia affectata non diſſoluit vinculum matrimonij, ſeſſ. 24. de ſacramento Matrimonij, canone 5. pag. 152.

Abſentia Epiſcopi quando, & quandiu

diu tolleretur, ſeſſ. 23. de reformatione, cap. 1. 136. & 137. & quando aliorum curatorum, ibid cap 10. quantum Canonicis, & ſimilibus abeſſe liceat, ſeſſ. 24. de reformat. cap. 12. 168

Abſentia Epiſcoporum denuncianda Romano Pontifici, ſeſſ. 7. de reformatione, cap. 1. 41. & quæ ſit legitima, & à quibus probanda, ſeſſ. 13. de reformatione, cap. 1. pag. 138. & 139

Abſens, qui curæ animarum incumbit, præſens iudicatur, ſeſſ. 22. de reformatione, c. 3. 129. Cætera vide in verbo, Reſidentia.

Abſolutio ſacerdotalis, quæ, ſeſſ. 14. c. 3. 71. & ibid. c. 6. 76 & can. 9. 84

Abſolutionis miniſtri, eadem ſeſſ. 14. c. 6. 76

Abſolutio delicti, quando non admittenda, ſeſſ. 13. de reformatione, c. 5. pag. 65.

Abſolutio quibus in caſibus fieri poſſit ab Epiſcopo, ſeſſ. 14. cap. 7. 77 & ibidem de Sacramento Pœnitentiæ, can. 11. 84 & ſeſſ. 24. cap. 6. de reformatione. 165

Abuſus tollendi, ſeſſ. 5. de reformatione, cap 2. 15. & 16. ſeſſ. 21. de reformatione, c. 9. 119. ſeſſ. 25. de Inuocat. & vener. reliquiæ Sanctorum, 181. maximè exorti de Indulgent. ſeſſ. 21. de reformatione, cap. 9. 119. ſeſſ 25 in decret. de Indulg. 213. & in Miſſarum celebratione, ſeſſ 22. de obl & euit. in celebrat. Miſs. 125. & 126. & in concionibus popularibus, ſeſſ. 25. de Purgat. 180. & ibid. cap. ſeq. 202

Acceſſiones ad beneficia iuriſpatronatus quando tollendæ, ſeſſ. 25. de reformatione, cap. 9. 203. & ſeq.

Acceſſus non concedendi, nec conceſſi extendendi, ibid. c. 7. 201

Acclamationes Patrum in fine Concilij. 217

Acolythi quando, & cur inſtituti, ſeſſ. 23. c. 2. 134

Acolythatus, ſeſſ 24. de reformatione, cap. 11. pag. 167

Acta appellanti gratis exhibenda, ſeſſ. 13. de reformatione, cap 3. 64. & intra quantum tempus, ſeſſ. 24. de reformatione, cap. 20. & quomodo ad iudicem appellationis transferenda, de reformat. c. 20. 178

Adæ tranſgreſſio, ſeſſ 5. de pec. orig. 10. ſeſſ 6. c. 1. 17. ibidem. c 7. 20. & quomodo tollatur, ſeſſ. 5. de pec. orig. pag. 10

Adminiſtratio bonorum monaſteriorum ad quos ſpectet, ſeſſ 25. de Regularibus, & Monialibus, c. 2. 184

Adminiſtratores locorum piorũ quibus rationem reddant, ſeſſ. 22. de reformatione, c. 9. 131. & quibus adminiſtratores bonorum Epiſcopatus ſede vacante, ſeſſ. 24. de reformatione, cap. 16. 173

Adoleſcentium ætas prona ad mundi voluptates, ſeſs. 23. de reformatiotione, c. 18. 145

Adoratio Chriſti, ſeſs. 13. c. 5. 58

Adoratio Euchariſtiæ, ibi. & ibidem, can 6. 62

Aduentus Chriſti myſterium, ſeſſ. 6. c. 2. 18

Adulterij pœna, ſeſſ. 24. de reformatione, cap. 8. 166

Adulterium non dirimit matrimonium, ead. ſeſſ. can 7. 152

Adultorum iuſtificatio, ſeſſ. 6 c 5. 19

Ætas ad obtinendas dignitates legitima, ſeſſ. 24. de refor. cap 12. 168. ad beneficia, ſeſſ. 23. de reformat cap. 6. 141. ad ordines, ibi. c. 12. 143 ad Seminarium, ibi. c. 18. 146

Affinitas ex fornicatione quid operetur, ſeſſ. 24. de reformatione matrimonij, c. 4. 156

Aleas fugere debent clerici, ſeſſ. 22 de ref. c. 1. 128

Alienare quando clericis non liceat, ſeſſ. 21. de ref. c. 2. 114

Altare per menſam intelligitur apud Apoſt. Pau. ſeſſ. 22. c. 1. 121

Animarum cura non negligenda, ſeſs. 6 de reformatione, cap 1. 34. & cap. 2. 35. ſeſs. 7. de reformatione, c. 5. 42. cap. 7.

cap.7. & 8. 43. ſeſs. 21. de reformatione,c. 8. 118. ſeſs.22. de reformatione,cap.1.127. & deinceps.
Antiquitas non damnanda, ſeſs. 21. c.4. 112
Apoſtatarum pœnæ,ſeſs.25. de Regularibus,& Monialibus,c.19. 192
Apoſtatandi occaſio vnde, ſeſs. 14. de refor.c.11. 92
Apoſtoli noui Teſtamenti ſacerdotes, ſeſs.22.c.1.120 & ibid.can.2. 124
Appellatio cur inſtituta, & quando non impediat, vel ſuſpendat, ſeſs. 13.de reformatione,c 1. 63. ſeſs.22. de reformatione, c. 1 127. & ibid. c.10. 131. ſeſs.23. de reformatione, c.1. 139. & c 18. 146. ſeſs. 24. de reformatione,c.10.167.& c.18.175. & c. 20. 178. & 179. ſeſſ.25.de Regularibus, & Monialibus, c. 13. 190. & ead. ſeſs.de reformatione,c.14. 208. & quomodo admittenda,ſeſſ 22. de reformatione, c.7 130. & cui committenda,ſeſs. 13. de reformatione, cap.2. 64
Appellare à quibus liceat, ſeſſ. 13. de reformatione,c.1. 163. ſeſs.24.de reformatione,c.20. 178
Appellans quid agere debeat, ſeſs. 13. de reformatione, cap. 3. 64. & ſeſs. 24.de reformatione,cap.20. 179
Appellatus quid, & quādo ſoluat pro actis,eadem ſeſs.24.c.20. 179
Apprehenſio poſſeſſionis Eccleſiæ quomodo,ſeſs.24. de reformatione, c.14. 172
Aqua naturalis de neceſſitate Baptiſmi,ſeſs.7.de Bapt can.2. 59
Aquarum ſignificatio,ſeſs.22 c.7. 123
Aqua in Calice cur vino miſceatur, ibidem.
Arbitri ſuper ſuſpicione, & iuriſdictione eligendi,ſeſs.14.de reformatione,c.5. 89
Archidiaconi oculi Epiſcoporum,ſeſs. 24.de reformatione,cap.12. 168. qui eligi debeant,ibidem. qui viſitandi ius habent, quomodo viſitent, ibidem, cap.3. 162
Archidiaconi cauſas matrimoniales, & criminales non iudicant, ibidem, c.20. 178. neque concubinatus, ſeſs. 25. de reformatione,cap.14. 208
Archiepiſcopus ; vide Metropolitanus.
Archipresbyter,vide Parochus.
Attritio quid,ſeſs.14.cap.4. 72
Auaritia idolorum ſeruitus,ſeſs 22. de obſer.& euitan.in celebr. Miſs 126. omnium malorum radix,eadem ſeſ. de reformatione,c.1.132.ab Eccleſiaſticis tollenda, ſeſs. 21. de reformatione.c.1 114
Auaritiæ ſuſpicio vitanda, ſeſs.24. de reformat.c 14 172
Aucupia à quibus vitanda, ibidem, cap.12. 169
Authoritas Sedis Apoſtolicę maxima, ſeſs.6.de reformatione,c.2. 35. ſeſs. 9.49. ſeſs 12 54. ſeſs 16. & ſeſs. 14. c. 2. 71. in omnibus ſalua intelligatur,ſeſs.7. de reformatione,in princip. 41. ſeſs.24. de reformatione, c. 24.& ſeſs.25.de refor.c.21. 213

B

Baptiſmi virtus,ſeſs.5.de pec.origin.neceſſitas ſeſs.6.c.4.& ſeſs 7. de Baptiſ.c 5. canones de eo,eadem ſeſs.7.39.& verba requiſita,ibid.c 4. aqua neceſſaria,ibid.cap.2. in eo imprimitur character in anima,eadem ſeſs 7 de Sacr.can 9. 38
Baptiſmi, & Pœnitentiæ differentia, ſeſs.14.c.2. 70
Baptiſmo ſuſcepto, vota non ſunt irrita,ſeſs.7.de Baptiſ.can.9. 39
Baptiſmus paruulorum, ſeſs 5 de pec. origin.12.& ſeſs.7.de Bapti.can.13. & 14. 40
Baptiſmus Ioannis,ibid.can 1. 38
Baptiſmus hæreticorum quomodo verus,ibid.can.4. 39
Baptiſmus ritè collatus non reiteratur,eadem ſeſs.7 de ſacr can.9.& de Bapt.can 11.& ſeſs.12.c.2. 71
Baptizātium, & baptizatorum cognatio,ſeſs.24 de ref.matr.c.2. 155
Baptizare licet in omni ætate,& tempore,

pore; ſeſs.7.de Baptiſm.can.12. 40
Baptizati Chriſtianæ legis debitores ibid.can.7. peccando gratiam amittunt, ibid. can.6.ab vno,vel duobus ſuſcipiendi de Baptiſmo,ſeſs.24 de ref matr.c.2. 156
Benedictio coniugum approbatur, eadem ſeſs. de Sacramento matrimonij can.11. 153. in templo ſuſcipienda,eadem ſeſs de reformatione matrim.c.1. 154. à proprio Parocho ſumenda, ibidem.
Beneficia cur conſtituta ſint, ſeſs. 21. de refor. c.3. 115
Beneficia vnius Diœceſis cum alterius Diœceſis beneficio perpetuo non vniuntur, ſeſs.14. de reformatione, c 9. 91
Beneficiorum pluralitas reprobatur, ſeſs.7. de reformatione c.4.42. & c. 5. ibid. & ſeſs. 24. de reformatione c.17. 174. & quando permittantur, ibidem.
Beneficia in ſeruitutem non redigenda,ſeſs.25.de reformatione c.9.203. vnita viſitanda, ſeſs.7.de reformat. c.7. 43. ac etiam exempta, & à quibus, ſeſs.21. de reformat.c.8.118. & ſeſs 24.de reformat.c.9. 166
Beneficia curata in ſimplicia non conuertenda,ſeſs.25.de reform.cap.16. 209. & quando curam animarum recipiant, ibidem.
Beneficia regularia quibus conferenda,ſeſs.14.de ref.c.10. 91
Beneficia ſæcularia regularibus non conferenda,ibid.c.11.ibid.
Beneficia Eccleſiaſtica, quæ hæreditariæ ſucceſſionis imaginem referunt, ſacris conſtitutionibus ſunt odioſa, & patrum decretis contraria, ſeſs. 25.de refor.c.7. 201
Beneficia iuriſpatronatus, ſeſs. 14 de ref.c.12 & 13.92.ſeſs.21.de reform. cap.7.117.ſeſs.24.de refor.c.18.175. ſeſs.25.de ref.c.9.203.cum ſeq.
Beneficijs priuare clericos quando liceat, ſeſs.21. de refor. c.6. 117.ſeſs. 23 de refor.c.1.138.ſeſs.25.de refor. c.3.198.& c.14. 208
Biblia Latina vulgatæ editionis probata.ſeſs.4.c.de Scripturis. 7
Biennij ſpatium litibus finiendis ſtat. ſeſs.24 de ref.c.20. 178
Bigami ad minorum Ordinum miniſteria non idonei, ſeſs. 23. de reformat.cap.17. 145
Bona eccleſiaſtica occupantium pœna,ſeſs. 22. de ref.c. 11. 132. eorum fructus in quos vſus conuertendi, ibid.
Bona ante profeſſionem monaſterij non danda, aut ab euntibus reſtituenda, ſeſſ. 25. de Regularibus, & Monialibus,c.16. 190.quomodo Regularibus conceſſa, ibidem, cap. 3. 185
Bononiæ laudes,ſeſſ.8. 48
Bonum exemplum,quære exemplum.
Breuiarium, ſeſſ.25. de Ind. lib.& Catechiſ.&c. 214

C

CÆlibatus non poſtponitur ſtatui coniugali, ſeſſ.24. de Sacram. Matrim.can.10. 153
Cerimoniæ in celebratione Miſſę quare inſtitutæ, ſeſſ.22.c.5. 122.in Ordine ſacro,ſeſſ.23.de reformat. cap.7. 143.in nuptijs, ſeſſ 24. de refor. matrim.cap.1. 154
Calicis vſus an cuiquam ſit remittendus,ſeſſ.21.de commun.ſub vtraque ſpecie,ſub can.4.113.& ſeſſ.22.in decret.ſuper petit.concef.Calic.
Candelarum certus numerus prohibitus in celebratione Miſſæ,ſeſſ.22. in decret. de obſer. & euit.in celebrat. Miſſ. 126
Cànon Miſſæ, ex quibus conſtet, ead. ſeſſ.c.4. 122
Canones de vita Clericorum renouātur,ibid. de reform.ca.1.27.Item ad Epiſcopalem dignitatem pertinentes,ſeſſ 25. de reform.c.17.210.Item ad fauorem Eccleſiaſticarum perſonarum,ibid c.20. 212
Canones indiſtinctè ab omnibus obſeruandi,ibid.c.18. 210

Cano-

Canonicatus quibus conferendi, ſeſſ. 22. de ref. c. 2. 128
Canonici quales eligendi, ſeſſ. 24. de refor. c. 12. 169. qui vocem in Cap. non habeant, ſeſſ. 22. de ref. c. 4. 129. quos ordines habere debeant, ead. ſeſſ. 24. de refor. dict cap. 12. 169. eorum tenues redditus quomodo augendi, ibidem cap. 15. 172
Canonici Eccleſiæ Senatus, ibidem cap. 12. 169
Canonicorũ vita, & honeſtas qualis, ibid. officium in choro, ibid. reſidentia, ſeſſ. 22. de reformatione c. 3. 129. & ſeſſ. 21. de reform. c. 3. 115. & d. ſeſſ. 24. de reform. eod. c 12 169. & an reſidere poſſint in Eccleſia curata, d. ſeſ. 22. de refor. c. 3. 129
Canonici duo adhiberi debent in publicatione Indulgentiarum, ſeſſ. 21. de ref. cap. 9. 119. ad rationem redituum Seminarij exigendam, ſeſſ 23. de refor. cap. 18. 146. ad conſtituenda, quæ ad Seminarium ſpectant, ibid. ad procedẽdum in quibuſdam cauſis, ſeſſ. 25. de ref. c. 6. 200. & ſeqq. ad conuertenda quędam in neceſſarijs, ibid. ca. 8. 202. Cætera quære in ver. Capitulum.
Canonici Epiſcopo inſeruire debent, ſeſſ. 24. de ref. c 12. 169. & ab eo corrigi poſſunt, ſeſſ. 6. de ref. c. 4. 36. & quando, ac quomodo, ſeſſ. 25. de ref. c. 6. 200. & ſeq. profeſſ fidei coram quibus facere teneantur, ſeſſ. 24. de refor. cap. 12. 169
Cantus laudatur, ſeſſ. 23. c. 18. 146. ſed laſciuus in celebratione Miſſę vetatur, ſeſſ. 22. in decr. de obſeru. & euitan. in celebr Miſſæ. 126
Capellanorum Regiorum priuilegia reſtricta, ſeſſ. 24. de ref. c. 11. 167
Capituli officium ſede vacante, ſeſſ. 24. de refor. c. 1. 160. & ſeq. & ibid. c. 16. 173
Capituli conſilium adhibere debet Epiſcopus in Lectore, & Magiſtro eligendo, ſeſſ. 5 de ref c. 1. 13 in Ordinibus Canonicorum deſignandis, ſeſſ 24. de ref. c. 12. 160, in his, quæ ad debitum in diuinis officijs regimen ſpectant, ibid. 170. & in his, quæ ad Seminarium pertinent, ſeſſ 23. de refor. c. 18. 146. in augendo præbendas tenues, ſeſſ. 24. de ref. c. 15. 172. in omnibus his, quæ non ſpectant ad commodum Epiſcopi, vel ſuorum, ſeſſ. 25. de ref c. 6. 200 in ſubſtituendo iudic deleg. ibid. c. 19. Cætera require in ver Can.
Capituli menſa, ſeſ. 23. de ref. c. 18. 146
Capitula cathedralium à ſuis Epiſcopis viſitari, & corrigi poſſunt, ſeſſ. 6. de ref. c. 4. 36. & quomodo, & quando, ſeſſ. 25. de ref. c 6. 200. apud ordinarium conueniuntur, non obſtãtibus Conſeruatorijs, ſeſſ. 14. de ref. c. 5. 89. & ſeq. Epiſcopo, de quibus rationes reddere teneantur, ſeſſ. 24. de ref. c. 16. 173. & ſeq. eorum negligentia à quibus ſuppleatur, ibid. litteras dimiſſorias an cõcedere poſſint, ſeſ. 7. de ref. c. 10. 44. & ſeſſ. 23. de refor. c. 10. 141 an viſitare valeant, & quomodo, ſeſſ 24. de ref. c. 3. 163
Capituli iuriſdictio, poteſtas, & bonorum adminiſtratio intacta relinquatur, ſeſſ. 25. de ref. c. 6. 200. & quando eorum priuilegia non valeant, ſeſſ. 24. de ref. c. 18. 175. & ſeq.
Capitulorum generalium officium in magiſtris eligendis, ſeſſ. 5. de ref. c. 1. 114. in Prioribus, & Officialibus conſtituendis, ſeſſ. 25 de Regul. & Monſtituendis, c. 20. 193. in exequendis pijs legatis, ead. ſeſſ de ref. c. 4. 185. & ſeq. in conſeruanda regulari diſciplina, eadem ſeſſ. de Reg. & Mon. ca. 1. 184. & ſeq. eorum negligentia à Concilio Prouinciali aliquando ſuppletur, ibid.
Capuccinis bona poſſidere non licet, ibid. c. 3. 184
Cardinales, qui ſint eligendi, ſeſſ. 24. de refor. c 1. 160. & ſeq. eorum conſilio vniuerſalis Eccleſiæ adminiſtratio nititur, ſeſ. 25. de ref. c. 1. 195
Cardinalium indulta, quando valeant, ſeſſ. 24. de ref. c. 18. 175. & ibid. c. 19. 177. acceſſus, & regreſſus tolluntur, ſeſſ. 25. de ref. c. 7. 201

Cardinalium frugalitas, & continentia ibid c.1. 196. reſidentia, ſeſſ. 24. de refor c.1. 160
Cardinalium familiares, vide Familiares.
Cardinalis Moronus primus Leg. Syn. benedixit. 216
Cardinales Epiſcopi intra tres menſes munus conſecrationis ſuſcipere tenentur, ſeſſ 23 de ref c.2. 140
Cardinales quatuor affirmare debent promouendos ad Cathedrales idoneos eſſe, ſeſs 24 de ref c 1. 160
Carnis deſideria quomodo extinguātur, ſeſſ. 25. de delect. cib &c. 214
Caſtitas, ſeſſ 25. de Regularibus, & Monialibus, c. 1. 184
Caſtitatis donum petentibus non denegatur, ſeſſ 24. de Sacram. Matrim. can 9. 152
Caſuum reſeruatio, ſeſſ. 14. ca. 7. 77. & ibid can 11. 84
Catecheſis ſingulis Sacramentis præſcribendis, ſeſſ 24 de ref. c. 7. 166
Catechumeni, ſeſſ. 6. c. 7. 21
Catechiſmus, ſeſ. 25. de Ind. lib. &c. pag. 214.
Cathedralibus Eccleſijs, qui prƒficiendi, ſeſſ 6. de reform. cap. 1. ſeſſ. 7. de ref. 33. c. 1. 41. ſeſſ. 22. de ref. c. 2 1 8. & ſeſſ 24. de ref. c. 1. 160 quomodo prouidendum, quando ſunt exigui fructus, ibidem c 13 170. & quando penſiones imponendæ, ibid. 171
Cathedrali Eccleſia vacante preces habendæ, ſeſſ. 24. de ref. c. 1. 160
Cathedralium Eccleſiarum Pœnitentiarius, ibid. c 8. 166
Cathedralium Eccleſiarum pluralitas prohibetur, ſeſſ. 7. de ref. c 2. 41
Cauſæ matrimoniales ſpectant ad Eccleſiaſticos, ſeſſ 24. de Sacram Matr. can. 12. 153. ſed non ad Decanos, vel alios inferiores, ead. ſeſſ: de ref. c. 20. 178. & vbi cognoſcendæ ob paupertatem. ibid.
Cauſæ citò expediendæ, ibid & ſeſſ. 25. de ref. c. 10. 205 & ſeq.
Cauſæ fori Eccleſiaſtici ab Ordinarijs cognoſcendæ, ſeſ. 24. de ref c. 20. 178. & quibus delegandæ, ſeſſ 25. de ref. cap. 3. 198
Cauſæ mercedum miſerabilium perſonarum, ſeſſ. 7. de ref. c. 14. 45
Cauſæ exemptorum quomodo tractandæ, ib d.
Cauſæ legitimæ abſentiæ, quæ, ſeſſ 23. de ref. c. 1. 138 & ſeq.
Cauſæ ciuiles. Vide ciuiles cauſæ.
Cauſæ criminales, quære criminales.
Celebratio Miſſarum, lege Miſſa.
Cenſuræ ab Ordinarijs emanatę, & ab Ordinarijs publicandę, obſeru à Regul. ſeſ. 25. de Reg. & Mon. c. 12. 189
Character quid, ſeſs 7 de Sacrament. can. 9. 38. in quibus imprimatur, ibidem, & ſeſſ. 23. c 4. 135. deleri non poteſt, ibidem. 38. & 135
Charitas, ſeſſ 6. de iuſt. c. 11. 23
Choreæ clericis prohibentur, ſeſs. 22. de refor. c. 1. 128. & ſeſs. 24. de refor. c. 12. 169
Chriſtianorum officia, ſeſſ. 2. 2
Chriſtiana vita perpetua pœnitentia eſſe debet, ſeſs. 14. in doct. de Sacramento extremæ Vnct. 79
Chriſtiani quando communicare teneantur, ſeſs. 13. de Euchar. Sacram. can. 9. & ſeq.
Chriſtianorum officium maximè in Concilijs, ſeſſ. 2. 2
Chriſtus lux vera, ſeſs. 23. propitiator noſter, ſeſs. 6. cap. 2. 18 Saluator noſter ibidem, cap 4. 18. ſeſſione 25. de inuoc. Sanctorum. 181. fons iuſtitiæ, ſeſſione 6. cap. 6. 19. cauſa ſalutis æternæ ibidem, cap. 11. 23. Redemptor, ibidem. can 21. 32. & ſeſs. 25. de inuoc Sanctorum 181. Legiſlator, eodem can. 21. 31. Sanctitatis auctor, ſeſſione 13 cap. 3. 57. Sacerdos, ſecundum ordinem Melchiſedech, ſeſſione 22. cap. 1. 120. magnus, & ſupremus Sacerdos, ibidem, caput in membra, ſeſſione 6. cap. 16. 27. vitis in palmites, ibidem. Sol iuſtitiæ, ibidem in procem. de Iuſtificat. 17. fidei noſtræ Author, ibidem, ſecundus Adam, ibidem cap. 4. 18. omnium gratiarum fons, & author,

author, ſeſſione 20. de comm. ſub vtraque ſpec. can. 3. 113 mediator Dei, & hominum. ſeſſione 25. de inuocat. Sanctorum 181. Patribus promiſſus, ſeſſione 6. capit. 2. 18. Sacrament. auctor,& perfector, ſeſſione 7. de Sacrament. can. 1. 37. & ſeſſione 24. in doctr. de Sacrament. Matrimon. 151 pro omnibus mortuus, ſeſſione 6. cap. 3. 18. & ad noſtram ſalutem, ſeſſione 13. cap. 8. 60. & ſeſſione 22. cap. 1. 129. in Eucharistia continetur, ſeſſione 13. cap. 1. & 3. 57. totus ſumitur ſub vtraque ſpecie, eodem cap 3. 57 & ſeſſione 21. can. 1. 2. & 3. 113. nobis meruit iuſtificationem, ſeſſione 6. cap. 3. 18. ibidem, cap. 7 10 os, & ſapientiam promiſit Eccleſiæ ſuæ, ſeſſione 18. 106. in eo habemus redemptionem, & remiſſionem, ſeſſione 6. c. 3. 18 per eum fit ſatisfactio, ſeſs. 14. cap 8. 78. eius ſerm ſeruant eum diligentes. ſeſs 6 c 11. 23

Chriſti aduentus, ſeſs. 6. c. 2. 18. meritũ, ſeſs. 5. de pecc. orig. 11. ſeſs 6. c. 3. 18. ibid. c. 6. 20. & ibi. c. 16. 27. ieiunium, ſeſs. 12. 54. diuinitas ſeſs. 13 c. 3. 57. amor erga nos, ibid cap. 8. 60. & ſeſ. 22 cap. 1. 121

Chriſto debetur latriæ cultus, ſeſs. 13. cap. 5. 58

Ciborum delectus ſeruandus, ſeſs. 25. de delect ciborum. 214

Circumſtantiæ peccati, ſeſs. 14. c 5. 74

Citari Epiſcopus quando poſſit, vt perſonaliter compareat, ſeſs. 13. de refor. cap. 6. 66

Ciuilibus in cauſis quomodo procedendum, ſeſ 7. de ref. c 14. 45. & quomodo exequendum ſeſs. 25. de ref. cap 3. 198

Clandeſtinorum Matrimoniũ correct. ſeſs. 24. de ref matr. c. 1. 153. & ſequ.

Clauium poteſtas, ſeſs. 14 c 1. 70. & ſeq. ibid c. 8. 78. ibid. can 3. 82. & can. 10. 84 & can 15. 85

Clauſura Sanctimonialium reſtituenda, ſeſs. 25 de Reg & Mon. c. 5. 186

Clerici in ſortem Domini vocati, ſeſs. 22. c. 1. 120. quæ vitare debeant, ſeſs. 14. de refor. in procem. 86. & ſeq. & ſeſs 25. de reformat cap. 20. 212 qui fori priuilegio gaudeant, ſeſs. 23. de reformat. c. 6. 141

Clericorum vitæ exemplum quanti momenti, ſeſs. 14. de ref. in procem. 86. & ſeqq ſeſs. 22. de refor. c. 1. 127. ſeſs. 24. de refor. c. 14. 172. ſeſs. 24. de refor. c. 1. 160 ibid. cap. 14 172. continentia, ibidem, veſtitus, & habitus, quales eſſe debeant, ſeſs 14. de refor. c. 6. 90. ſeſs. 22. de ref. c. 1. 127. geſtus, inceſſus, & ſermones, ibid. vita qualis, ſeſs. 14. de refor. in Procem. 86. & ſeq. & ſeſs 22 de ref. c. 1. 127. & ſeq.

Clerici etiam exempti ab Epiſcopo corrigi poſſunt, ſeſs. 6. de refor. cap. 3. 35 ſeſſione 14. de reform. cap 4 88. & ſeq. delinquentes in loco decenti cuſtodiendi, ſeſſione 25. de reform. c. 6. 200. & ſeq matrimonium contrahere prohibentur, ſeſſione 24 de Sacram. matrim. can. 9. 152. & ſeqq. mendicare non debent, & quomodo eis prouidendum, ſeſs. 21. de reform. c 2. 114 & ſeq. turpiter, & ſcandaloſè viuentes quomodo puniantur ibidem. c 6. 117. & ſeſs. 25. de reformat. cap. 14. 208. vſurpantes bona Eccleſiaſtica qua pœna puniantur, ſeſs 21 de reform. cap. 11. 112

Clerici homicidæ pœna, & diſpenſatio, ſeſſione 14 de reformat cap. 7. 90. degradatio, & depoſitio, ſeſs 13. de refor. cap. 4. 65

Clericorum immunitates, & priuilegia renouantur, ſeſſ. 25. de reform. c. 20. 212. & ſeq. merita ex quibus deprehendantur, ſeſſ. 23. de reformat. c. 11. 143

Clerico vago Miſſas celebrare non licet, ſeſſ. 22. de obſeruat. & euitand. in celebrat. Miſſ. 126. & ſeſſ. 23 de reform c. 16. 144

Clerici coniugati, quę miniſteria exercere poſſint, ibid. cap. 17 145 & quo priuilegio gaudeant, ibid c. 6. 141

Clerici concubinarij, Vide concubinarij.

Cæte-

Digitized by Google

Cætera quære in verb. Sacerdotes, & verb. Presbyt.
Cluniacenſis Monaſterij priuilegium, ſeſſ.25.de Reg.& Monial.c.11. 189
Coadiutores quando dandi ſint, ſeſs. 21.de reformat.c.6.119.& ſeſſ.25.de refor.c.7. 201
Coadiutoriæ quomodo permittantur, ibidem.
Cognatio ſpiritualis quomodo, & inter quos contrahatur, ſeſſ.24.de ref. Matrim c.2. 155
Collatio beneficiorum, vide in verb. Electio.
Collatio Ordinum gratis fieri debet, ſeſſ.21.de ref.c.1. 114.& ſeq. Vide in verb Ordo.
Collegiorum generalium priuilegia, ſeſſ.7.de ref.c.13 45.& ſeſſ.24.de reform.c.5. 166
Collegia ab Epiſcopo viſitentur, ſeſſ. 22.de ref.c.8. 131
Collegij puerorum inſtituendi via, & ratio, ſeſſ.23. de refor. c.18 146. cum plurib.ſeq.
Collocutiones, & confabulationes nō habendæ in Eccleſijs, ſeſſ 23.& ſeſſ. 22.in decr. de obſeru. & euitand.in celebrat.Miſſ. 126
Comeſſationes Clericis prohibentur, ibid.de ref c 1. 127
Comitum Palatinorum priuilegia reſtricta, ſeſſ.24 de ref.c 11. 167
Commendata Monaſteria viſitanda, ſeſſ.21.de ref.c.8. 118
Commendæ perpetuæ, ſeſſ.7. de ref. cap.4. 41
Commiſſiones cauſarum quibus fieri debeant, ſeſſ.25.de ref c.10. 205
Commemoratio Defunctorum faciēda, ibidem c.4. 199
Communio Sacramentalis quibus, & quandō neceſſaria ſit, ſeſſ.13. de Euchariſtiæ Sacramento, can.9. 62. & ſeſſ.21.can.4.& canonib.ſeq.113.& à quibus ſæpè percipienda, ſeſſ.23 de ref c.12.& 13.143 & ſeq.& in ea præparatio qualis, ſeſſ 13.c.7.62.& ſeq. & in ea ſub qualibet ſpecie totus, & integer Chriſtus ſumatur, ibid. c. 3.57.& ſeſſ.21.c.1.& 3. 111
Commutationes vltimarum voluntatum quomodo, & quando faciendæ, ſeſſ.22. de ref. c.6. 130.& ſeſſ 25.de ref.c.4. 199.& ſeq.
Compatres in baptiſmo qui, ſeſſ.24. c.2. 155
Compoſitio pro fructibus malè perceptis prohibita, ſeſſ.23. de reformat.cap.1. 138
Computi Eccleſiaſtici diſciplina commendatur, ibid.c.18. 146
Conceptio B Mariæ Virg ſeſſ.5.de peccato orig. 10
Concilium indicere ad Romanum Pontificem ſpectat, in Bull. reform. Concil. Trid.51. & de recipiend. & obſeru.Decret.Concil. 215. eiuſque decreta ab eo confirmantur, de fine Concil.&c. 216.& ſeq.& dubia declarantur, pag 217.
Cōcilio intereſſe qui debeant, in Bulla reſumpt.Conc.51.in Bulla celebr. Concil.Trid. ſub Pio IV.100.& ſeſſ. 24.de refor c.2. 161. & ad illud conuenire negligenter quomodo puniantur, ſeſſ.16. 100.& ſeq.
Conciliorum vtilitas, 100.& ſeſs.24.de refor.c.2. 161
Concilium celebrantium officium, ſeſſ.1.2.3.& 4.ſeſſ 12. 54
Concil. Tridentini inchoatio ſub Paulo III. ſeſſ.1. c.1. translatio.47. celebratio ſub Iulio III.51. cum ſeq.ſuſpen. ſeſſ.16. 98. celebr. ſub Pio IV. ſeſſ.17. 103. intentio præcipua qualis, ibid cum ſeq. finis 216. cum ſeq. confirmatio 230. cum ſeq. cauſæ quibus indictum fuit, ſeſſ.3.5. ſeſſ.7. 36.ſeſſ.12.54. ſeſſ 13. 55. & ſeq.ſeſſ. 16. 100 ſeſſ. 25. de inuocat. Sanct. 181.cum ſeq.ſeſſ 25.de refor.215.& quot Patres in eo interfuerint. 225
Concilia Prouincialia, vide Prouincialia Concilia.
Concilij tempore, quæ ſeruanda, quomodo viuendum, ſeſs.2. 2
Concilij decreta quando apud omnes maiores exiſtimationis, ſeſs.3. 5
Concubinatus grauiſſimum peccatum,

tum, ſeſs. 24. de reformatione Matrimonij c.8. 158
Concubinariorum pœnæ, ibid. & ſeſs. 25. de refor. c.14. 208. & ſeq.
Concubinarum pœnæ, ſeſſ. 24. de ref. matrim. c.8. 166
Concubinarij quando diſpenſari poſſint, ſeſſ. 25. de ref. c.14. 208
Concupiſcentia, ſeſſ. 5. de peccato originali. 10
Conditiones in prouiſione Eccleſiæ reijciendæ, ſeſſ. 24. de ref. c.14. 172
Confeſſio eſt iure diuino neceſſaria, ſeſſ. 14. c.5. 73. cum ſeq. & ibid. de pœnit. Sacram. can 6. & 7. 83. cum ſeq. Eſt pars pęnitentię, ibid. c.3. 71. & can. 4. 82. quomodo, & quorum peccatorum facienda, eod. c.5. 73. & per totum, & eod. can. 7. 83. & quãdo præcipuè, eod. cap. 5. 73. & cur, ibid. c.6. 76. non eſt impoſſibilis, eodem c.5. 73. & can 8. 83. ad Euchariſtiam percipiendam neceſſaria, & quando, ſeſſ. 13. c.7. 59
Confeſſio ſecreta, ſeſſ. 14. c.5. 76
Confeſſionis miniſtri qui, ibid. c.6. 76. & can. 10. 84. & ſeſſ. 23 de reformat. cap. 15. 144. cum ſeq.
Confeſſionum libri diſcendi à pueris, ibid. c.18. 148
Confeſſores Monialium, ſeſſ 25. de Regularibus, & Monialibus, cap 10. pag. 189.
Confeſſorum munus in ſatisfactionibus iniungendis, ſeſſ. 14. c.8. 77
Confitendi in quadrageſima ſalutaris mos, ibid. cap. 5. 74
Confirmatio eſt Sacramentum, ſeſſ 7. de confirmat. can. 1. 40. eius miniſter ſolus Epiſcopus, ibid. can. 3. 41. & ſeſſ. 23 cap 4. 135. ibid can. 7. 137. eam habere debet, qui prima Tonſura eſt initiandus, ibid. de refor. c. 4. 140. in ea character imprimitur in anima, ſeſſ. 7. de Sacram. can. 9. 38. inter quos ſpiritualem cognationem contrahat, ſeſſ. 24 de reformat. matrim. cap. 2. 155
Confirmatio huius Concilij. pag 219. cum ſeq.
Confraternitates viſitandæ, ſeſſ. 22. de reformat. cap. 8. 131
Coniuges, quære matrimonium.
Conſanguinei fructibus Eccleſiarum non augendi, ſeſſ. 25. de reformat. cap. 1. 195
Conſecratio vbi facienda, ſeſſ. 23. de reformat c.2. 10
Conſecrationis munus infra tempus ſtatutum ſuſcipiendum, ſeſ. 7 de refor. c.9. 44. & quale tempus ſit præſcriptum, ſeſſ. 23 de ref. c.2. 140
Conſecrationis panis, & vini efficacia, ſeſſ. 13 c.4. 58
Conſenſus contrahentium in matrimonio neceſſarius, ſeſſ. 24. de refor. Matrimon. c.1. 154. ſed non parentum, ibid. 165
Conſeruatores iudices, ſeſſ. 14. de reformat. c.5. 89
Conſeruatoriæ litteræ, quibus, & quando nihil proſint, ibid. 89. cum ſeq.
Conciſtorio proponitur Eccleſia cathedralis vacans, ſeſſ. 24. de reformat. cap. 1. 159
Conſtitutiones Eccleſiarum approbãtur, ſeſſ. 21. de ref c.3. 115 ſeſſ 22. de ref. c.3. 129. cum ſeq. ſeſſ. 24. de ref. c.12. 169. & ſeſſ. 25. de ref. c.6 200. & Regularium etiam, ead ſeſſ. de Reg. & Mon. c 2. 184. ibid. c.7. 187. c.18. 192. cum ſeq. & c 20. 193. & quę reijciantur, ibid. de ref. c.14. 208. & ſeq.
Conſuetudo locorum attendenda, ſeſ. 5. de ref. c.2 15. ſeſs. 6. de ref. c.2. 35. ſeſſ 24. de ref. c.20. 178. & ſeſſ. 25. de ref. c.6 200. cum ſeq. pro lege habetur, ſeſs. 21. c.2. 112. iuriſdictionem tribuit, & officium, ſeſs. 22. de refor. cap. 3. 129. dat poteſtatem, vt quis concilio interſit, ſeſs. 16. pag. 97. ſeſ. 24. de reformat. cap. 1. 159. ſeſs. 25. de reformat. cap. 2. 197
Conſuetudines Eccleſiarum approbantur, ſeſs. 21. de ref. c.3. 115. ſeſ. 22. de ref c.3. 129. cum ſeq. ibid. c 9. 131. ſeſs. 24. de ref. c.12. 169. & ſeq. & quę ſint corruptelæ, ſeſs. 23. de ref. c.1. 138. & ſeſs. 24. de ref. matr. c.2. 156

Conſultatores duellorum puniuntur, ſeſs.25.de refor c.19. 211
Conſummatio ſub priori teſtamento non erat,ſeſs.21.c.1. 111
Continentia Diaconorum, & Subdiaconorum,ſe s.23. de reformatione, cap.13. 143
Contritio quid,ſeſſ.14. cap.4. 72.cum ſeq.pars eſt pœnitentię,ibid c.3.71. & can.4.82. neceſſaria.ibidem.eod. c 4 72.libera,& voluntaria.ibid. 73. & can.5.83.imperfecta attritio dicitur, eodem c.4. 72 quomodo paretur,eod.c.3.72.& eod can.4. 82
Contritus ſine confeſſione ad Euchariſtiam non accedat,ſeſs.13 c.7 59. & can.11. 63
Controuerſiæ de præcedentia componendæ, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus,c.13. 190
Contumaces ſeuerè puniuntur,ſeſs.6. de reformat.c 1 33. ſeſſ.22. de refor. c. 3.129 ſeſſ.23. de reformat. c.1. 138. ſeſſ 24.de reformat. c.12. ſeſſ 25. de reformat.c.3. 198.cum ſeq.
Conuentus,Require Monaſterium.
Conuertitę.ſeu pœnitentes mulieres, ſeſſ.25. de Regularibus,& Monialibus, cap.18. 192.cum ſeq.
Corporis Chriſti feſtum , Quære Feſtus dies.
Correctio quomodo ab Epiſcopis facienda,ſeſſ.6 de reformat.cap.3. 35. ſeſſ.13.de reform.cap 1.63.cum ſeq. ſeſſ.14.de refor.c.4.88.cum ſeq.ibidem c.8.95. cum ſeq. ſeſſ.21 de refor.c 8.118.& ſeſſ.25. de Regularib. & Monialibus.c.14. 190
Credere quomodo debeamus , ſeſſ.13. cap 8. 60
Criminales cauſæ à quibus cognoſcantur,ſeſs.24.de refor. c.5. 165. & ibid.c.20. 178
Criminalibus in cauſis quando appelletur, & ad quem, ſeſs.13. de refor. c.1.63. cum ſeq. & quomodo in appellatione ſit procedendum,ibid. c. 3. 64 & quomodo executio facienda,ſeſſ 25.de ref. c.5 199.cum ſeqq.
Culpa quomodo remittatur,ſeſs.6. de iuſtificat.can.3.28.& an ſine pœna, ſeſs.14.c 8. 77
Cultus Euchariſtiæ, ſeſs.13. c.5. 58.& ibid c.8.60.can.6. 62
Cupiditas malorum omnium radix , ſeſs.22.de ref c.11. 132
Cura animarum non negligenda,ſeſs. 6 de refor.c.1.33.cum ſeq. ſeſs 7.de refor.c.5.42.ibid.c.7.43.c.8.44. ſeſs. 21 de refor.c.8 118.cum ſeq. ſeſs.23. de refor.c.1.138 cum ſeq.
Curarum beneficium . Lege beneficium .
Curatus, Vide Parochus .
Curioſa à popularibus concionibus ſecludenda,ſeſs.25. in Decr de purgat. 180

D.

DEambulationes in Eccleſijs vitandæ,ſeſs.22. in Decret. de obſer. & euit.in celebrat.Miſs. 125
Debitorum ſolutio , quomodo ab exemptis extorquenda,ſeſ.7. de refor. cap.14. 45.cum ſeq.
Decalogi præcepta, ſeſs. 6. de iuſtific. can.19.31.& ſeſs.14.c.5. 74
Decanorum viſitatio qualis , ſeſs. 24. de refor.c.3.163.quas cauſas non iudicent,ibid c.20. 178
Decimarum ſolutio debita eſt Deo , ſeſs.25. de refor.c.12. 207. non impedienda, ſed integrè facienda,ibidem , & largius tenuioribus Eccleſijs, ibid.
Decimæ ad laicos pertinentes,ſeſs.23. de reformat.c.18. 146
Decreta huius Cōcilij approbata, 215. cum ſeq.in Synodis Prouincialibus & Diæceſanis recipienda,ſeſs.25.de refor cap.2.197 à Lectoribus obſeruanda, ibid.
Decreta omnia de vita,& honeſtate Clericorum obſeruanda, ſeſs.22. de refor.c.1.127.cum ſeq.& quæ ad dignitatem Epiſcopalem pertineant, ſeſs.25. de refor. c.17. 210. & ad fauorem eorum,ibid. c.20. 211
Decreta ſuper reſidentia publicanda, ſeſs.23.

ſeſs.23.de ref.c.1.137.& de matrim. ſeſs.24.de refor.matrim.c.1. 153
Deductiones ex fructibus in prouiſione Eccleſiarum reijciuntur,ſeſs.24. de refor.c.14. 172
Defenſio permiſſa,ſeſs.14.de reformatione,cap.7. 76
Degradatio actualis,quomodo facienda,ſeſs 13.de ref.c.4. 65.cum ſeq.
Delegatio quibus fieri debet, ſeſs.25. de refor.cap.10. 205
Delinquentes in loco decenti cuſtodiendi,ibid.c.6. 200
Denunciationes in Eccleſijs ante matrimonium, quomodo, & quando faciendæ.ſeſs.24.de ref.matrim.c.13 154.cum ſeq.
Depoſitio verbalis quomodo facienda,ſeſs.13.de ref c.4. 65
Deus auctor omn. dati optimi, ſeſs. 2. in Decr.de mod. viuen. 2
Deus, quæ geſſit die Dominico, ibidem. 2
Deus pater miſericordiarum, ſeſs 6. c. 2.17.operatur velle,& perficere,ſeſs. 6.c.13. 25.impoſſibilia non iubet,c. 11.23 caſtitatem petentibus non denegat,ſeſs.24 de Sacr.matrim. cap.9. 158
Diaboli imperium,ſeſs.5. de pec.orig. 9.aſtutia ad eos perdendum,ſeſs.14. in doct.de Sacr. extr. Vnct.79. cum ſeq. calcaneo inſidiatur, ibidem, & c.2. 81
Diaconorum inſtitutio, & mentio in ſacris litteris,ſeſs.23.c.2.134. & ibidem de ref.cap.17.145. ætas,ibidem cap.12.143. continentia, ibid. c.13. 143
Diaconi feſtis ſaltem ſolemnibus Communionem percipere debent, ibid.quomodo ordinandi,ibid.
Dies Feſti.
Dietæ duæ,ſeſs.13.de ref.c.2. 64
Dignitates Eccleſiaſticę,quare inſtitutæ,ſeſs.24 de ref.cap.12.168.quibus conferendæ, ibid. c.1. 160. cum ſeq. non ſeruientes, quid amittant,ſeſs. 22.de ref.c.3. 129
Diligentes Chriſtum eius ſermones ſeruant, ſeſs.6.c.11. 23
Dimiſsoriæ litteræ. Vide litterę dimiſſoriæ.
Diœceſes, quare diſtinctæ, ſeſs. 14. de ref c 9. 91
Diœceſana Synodus quotannis celebranda, & qui intereſse debeant, ſeſs.24 de ref. c.2.161. & ſeſs.25.de ref cap.2.197.& quid ibi agi debeat, ibid.eod.cap.2.198.cum ſeq & ibid. cap 10. 205
Diſceptationes contentioſæ vitandæ, ſeſs.2. 4
Diſciplina populis neceſsaria,ſeſs. 13. de ref.c.1.63.cum ſeq.
Diſciplina Eccleſiaſtica conſeruanda, & reſtituenda ſeſs.25.de ref.cap.20. 212.& ſeq.ac monaſtice,ead.ſeſs.de Reg & Mon cap.21.193.cum ſeq.ac regularis,ibidem c.1. 184
Diſcoli puniendi, aut expellendi,ſeſs. 23.de ref c.18. 146
Diſpenſatio ad contrahendum matrimonium quando, quibus, & quomodo detur,ſeſs.24.de refor. matr. cap.5. 157.& ſeq.
Diſpenſatio de homicidio quando facienda,ſeſs.14.de ref. c.7.91.& ſeſs. 24.de ref.c.6. 165
Diſpenſationes de promouēdo à quocumque, cui, & quando ſuffragentur,ſeſs.7 de ref.c.11.44.de non promouendo ad annum ſuffragantur, ſeſs.14 c.12. 45
Diſpenſationes de non reſidendo, quando valeant,ſeſs.6. de ref.cap.2. 35
Diſpenſationes in irregularitatibus ab Epiſcopis,quando fiant,ſeſs. 24. de ref.c.6. 165
Diſpenſationes de pluribus curatis exhibendæ, ſeſs. 7. de ref. cap. 7. 43.& ſeq.
Diſpenſationes gratioſæ, quando ſortiantur effectum,ſeſs.22. de ref. c.5. 130.& ſeſs.25.de ref.c.18. 210
Diſpenſationes extra curiam Ordinarijs committendæ,ſeſs.22. de refor. cap.5. 130
Diſpenſationes, quomodo, & quando con-

concedendæ,ſeſs.24.de reform.matrimonij 157. & ſeq ſeſs. 14 de reformatione c. 7. 91. ſeſs. 22. de reformatione c.5. 130. ſeſs. 24. de reformat.c.6. 165. ſeſs.25. de ref.c.14. 208.& ibid.c.18. 210

Diſpoſitio ad gratiam,ſeſs.6.c.4.5.6.& 7.20.& deinceps vſque ad 34.

Diſputationes vanæ,& obſtinatæ reijciendæ,ſeſs.24.de ref c.7.166.& ſeq. & ſeſs.25 in decret de Purgat. 180

Diſtributiones quotidianæ quomodo ordinandæ,vel augendæ,ſeſs 21. de reformatione c.3.115.& ſeq.ſeſs 22. de reformatione c.3.129.& ſeſs .24. de reformatione cap.15.172.& quomodo diuidendæ,d ſeſs.21. c.3.115. & ſeq.& d.c.3.ſeſs.22. 129.& à quibus recipiendæ , d. ſeſs. 24. de ref. c.12. 168

Diuinitas Chriſti in Euchariſtia quomodo,ſeſs.13.c.3.57 ibid.can.1. 61

Doctores cathedralibus præficiendi , ſeſs.22.de ref.cap.2.128.ac examini, ſeſs.23.de reformatione c.18.146 illiſque Scholaſteriæ conferendæ , ſeſs. 23. de reform. cap. 18. 147. ac Pœnitentiariæ cum præb. ſeſs. 24. de reformat. c. 8. 166. & Archidiaconatus, ibid. cap.12.168. & dignitates,ibid. 169. & creari debent Vicarij Epiſ. ibid. cap. 16. 173. Cætera vide in verb.Lector.

Doctores Vniuerſitatum quid agere , aut permittere debeant , ſeſs. 25. de reform.cap.2. 196

Domini temporales . Vide Principes.

Dominicus dies cur maximè colendus, ſeſs.2. 2

Dotari debent raptæ à raptoribus,ſeſ. 24.de ref Matrim.c.6. 157

Dubitare de quibus non debeamus , ſeſs.6.c.9. 22

Duellorum vſus prohibitus,ſeſs.25.de ref c.19. 211

E

Eccleſia columna veritatis,ſeſs.13. cap.1.57.ſeſs.22.c.5.116.edocta à Chriſto,& ab Apoſtolis,ſeſs.6. de Iuſtif.Proh.ſeſs.13.in decret.de Sanctiis.Euchar.Sacrament.55.& à Spiritu ſancto,ſeſs.21. c.1. 11. ſeſs.22. in doct.de ſacrific.Miſs.120.& ſeſs. 25.in decr.de Purgat. 180. communis mater,ſeſs.18.104.Dei ſanguine acquiſita , ſeſs.6. de ref. cap.1. 33. Chriſti ſponſa dilecta,ſeſs.22.cap.1. 120

Eccleſia Romana omnium mater , & magiſtra,ſeſs.7.de Baptiſ. can.3. 39. ſeſs.14.de Sacram. extr. Vnct.cap.3. 81.ſeſs.22.c.8.123. ſeſs.25.de delect. cib. 214

Eccleſia non iudicat de occultis , ſeſs. 24.de reform. Matrim.cap.1.154. in quos iudicium exerceat, ſeſs. 14. c. 2.71. hæreticos inuitat ad Conc. 74. cum ſeqq. ſperat eorum conuerſionem, ſeſs.16.98.iuſtis de cauſis communicat laicos ſub vna ſpecie, ſeſs. 21.cap.1.111.cum ſeq.de ſenſu Scripturarum iudicat,ſeſs.4. in decr. de edit. & in matr.imped.diſpen. ſeſs. 24.de ſacr.Matrim.c.3. 156. eius benignitatem experiri non debet , qui eius præcepta contempſit, ead. ſeſs. de ref.matr.c.5. 156

Eccleſia domus Dei,& orationis, ſeſs. 22. in decr. de obſer. & euitan.&c. 125

Eccleſia Cathedralis . Vide Cathedralis .

Eccleſiæ poteſtas,ſeſs. 21. c.2.111.cum ſeq.ſeſs.6.de ref.cap.1. 33. ſeſs.7. de reformat.in princ.41. ibidem,cap.6. 43.ſeſs.8.48.ſeſs.9.49.ſeſs.14.c.7.77. ſeſs.24 de refor. cap.1.159. cum ſeq. ibid.ſub c.21.179.ſeſs.25. de reform. cap.21. 212.& ibi in decr.de Indulg. 213.

Eccleſiæ catholicæ ritus obſeru.ſeſs.7. de Sacr.can.13. 38

Eccleſiæ patrimoniales,ſeſs.24. de ref. c.18. 175

Eccleſiæ receptiuæ,ibid.

Eccleſiæ nullius Diœceſis à quo viſitandæ,ibid.c.9. 166

Eccleſiæ collapſæ reparandæ,ſeſs.7.de re-

Digitized by Google

reformat.c.2.44.& ſeſs.21. de ref. c. 7.117. vel transferendæ,ibi. 118

Eccleſiarum regimen onus formidandum,ſeſs. 6. de reform cap.1.33. & ſeſs.6.de ref.c.1.33.quibus committendum,d.cap.1.33.ſeſs.7. de refor. cap.1.41.ibidem,cap.3.42.ſeſs 22 de ref.cap.2.128.& ſeſs.24.de refor.c.1. 159 cum ſeq.

Eccleſiarum duarum diuerſarum Diœceſum vnio damnoſa,ſeſs.14. de refor.cap.9. 91

Eccleſiarum pluralitas, ſeſs. 7. de ref. c.2. 41

Eccleſiarum bona occupantes,ſeſs.22. de ref.c.11. 132

Eccleſiaſtica hierarchia quomodo ordinata,ſeſs.23.cap.4.135.& ibidem, can.6.136 cum ſeq.

Eccleſiaſtica libertas, & immunitas, ſeſs.25.de ref.c.20. 211

Eccleſiaſticorũ bonorum fructus quomodo conſumendi,ſeſs.22.de refor. cap.11. 132

Editio vulgata Bibliorum approbatur, ſeſſ.4. 6

Electi Dei non poſſunt ſciri, niſi ex ſpeciali reuelatione,ſeſſ.6.c.12. 24

Electio Superiorum Regulariũ quomodo habenda, ſeſſ.25. de Regularibus,& Monialib. c.6.& 7. 187

Electio indignorum irritanda, ſeſſ. 7. de reformat.c.3. 42

Electio in beneficijs, quomodo fieri debeat,ſeſſ.24.de refor.c.12. 168. & cap.13.170. & c.18.175. cum ſeq.& ſeſſ.25.de reformat.c.5.199. & quomodo in beneficijs iuriſpatronatus, ſeſſ.14. de reformat. cap.12 & ſeq.92. & ſeq & ſeſſ.24.de reform. cap.18.175. cum ſeq & quorum fieri debeat,ſeſſ. 7. de refor. cap.1. 34. & 3.42. & ſeq. ſeſſ.14 de reformat. c.7.90.ſeſſ 22.de refor.c.3. 129. & c. 4. 130. cum ſeq. ſeſſ.24. de refor. c. 12.168.& c.18.175. cum ſeq. & qua ætate,ſeſſ.23. de reformat. c 6. 141. cum ſeq. nec ſine examine, ſeſſ. 7. de reformat.cap.13.45.& ſeſſ.24. de reformat.c.18. 175.cum ſeq.

Electi ad Eccleſiarum regimen profeſſionem facere tenentur, ibidem, cap.12. 168 & ſeq.

Eleemoſynæ Montis Pietatis viſitandæ,ſeſſ.22.de refor.c.8 131

Eleemoſynæ pro defunctis vtiles,ſeſſ. 25 in decr.de Purgat. 180

Eleemoſynæ pro Miſſis importunè non exigendæ,ſeſſ 22. in decret. de obſeru.& euitan &c. 125

Eleemoſynarum quæſtores. Vide Quæſtores.

Eleemoſynarum adminiſtratores rationem Epiſcopo reddere tenẽtur, ſeſſ 21.de ref c.8 & ſeq. 131.& ſeq.

Emphyteuſis Eccleſiæ vſurpatores, ibidem c.11. 132

Epiſcopalis dignitas omninò conſeruanda,ſeſſ.25.de ref.c.17.210.& ſeq.

Epiſcopi à Spiritu Sancto poſiti regere Eccleſiam Dei,ſeſſ.6.de refor.c.1. 33.ſeſſ.23.c.4. 135. cum ſeq in locũ Apoſtolorum ſucceſſerunt,ibidem. Presbyteris ſunt ſuperiores, ibid. & can.7.137 & ſeſſ.25.de refor. cap.6. 200. Patres,& Paſtores,ibid.cap.17. 210 Miniſtri Sacramenti Confirmationis,ſeſſ.7.de confirmat.can.3. 41. & ſeq. ſeſſ 23. cap. 4. 135. & can. 7. 137 ac ordinationis,d.can.7.137. & d ſeſſ.23 de refor.cap.10 142. ſupra omnes gradus conſtituti,ſeſſ 24. de refor.c 1.159.à Principibus,& cæteris honorandi,ſeſſ.25.de ref.c.7.210. ab obtinentibus dignitates iuuandi, ſeſſ.24 de refor.c.12. 168. eorum eſt prima Sedes,& locus,ſeſſ.25. de refor c 6.200.& cap.17.210.& ſeq. ac præcipua omnium rerum agendarum authoritas,d.c.6. 200

Epiſcopi, qui ſint eligendi, ſeſſ. 6 de refor c.1.33.ſeſſ.22. de refor. cap.2. 128.& ſeſſ 24.de reformat.cap.1.160. cum ſeq & intra quantum tempus conſecrationis munus ſuſcipere teneantur, ſeſſ.7. de reformat. cap.9. 44.& ſeſſ 23.de reformat cap.2.144. creati à Romano Pontifice ſunt legitimi, eadem ſeſſ. de Sacramento Ord. can.8. 137. eorum examen, &

teſtimonium quomodo faciendum, ſeſſ.24.de refor.cap.1. 160.& ſeq.
Epiſcopi quales eſſe debeant, ſeſſ.1. 2. & 3.ſeſſ.13. de ref. cap.1.63.& ſeſſ. 25.de refor.cap. 1.195.& ſeq eorum familiares, quales, ſeſſ. 24. eorum menſa,& ſupellex qualis, ſeſſ.25. de refor.cap.1. 195
Epiſcoporum officium, ſeſſ 2. 2
Epiſcoporum onus eſt Angelicis humeris formidandum, ſeſſ.6. de ref. c.1.33.ſeſſ.7.de ref.c.2.41.ſeſſ.23. de ref.c.1.137.cum ſeq.& ſeſſ.24 de ref. c.1. 159. eorum onus eſt in Dei laudibus incumbere, ſeſſ.23. hoſtias, laudes,& preces offerre,ibid. ac alia multa peragere,quæ continentur in cap. 1. ſeſſ.23. de reform. 159. prædicare,ſeſſ.5.de refor.cap 2.15. cum ſeq. ſeſſ.23.de refor. c.1 159. & ſeſſ. 24.de reformat.c.4. 164. Sacramentorum vim, & vſum explicare,ibid. cap.7.165.eorum menſis Scripturarum lectionem admiſcere, ſeſſ. 24. vigilare, in omnibus laborare, & miniſterium ſuum implere, ſeſſ. 6. de reformat c.1.33.in eorum Eccleſijs reſidere,ibid. ſeſſ.23. de refor.c. 1.159. & ſeqq. moderatè, ac ſobriè viuere,ſeſſ.21 & ſeſſ.25. de refor. c. 1.195.& ſeq. bonũ exemplum ſubditis præbere, ibid. humanum erga propinquos carnis affectum deponere,ibid. Principibus non inſeruire,ſeſſ.25.de reformat.c.17.210.cum ſeq. Lectorem Theologiæ eligere, ſeſſ.5.de refor.c.1.12.& ſeq. & Magiſtrum Grammaticæ ibid. 13. malos Prædicatores corrigere,ibid. c.2. 15. neglectæ animarum curæ,& circa plura curata prouidere, ſeſſ.7. de refor.c.5. 42 & Eccleſijs, in quibus populus numeroſus eſt, ſeſſ. 21. de refor c 4. 116. atque alijs omnibus, quæ ad Dei cultum ſpectant,ibid.c. 8.118 & Eccleſiæ Parochiali vacanti,ſeſſ.24 ſte refor.c.18.175. & quomodo,ibid. & ſeq. curare,vt hoſpitalia diligenter gubernentur,ſeſſ.7. de refor. cap.15. 46, vt pueri in ſuis Parochijs doceantur, ſeſſ.24. de ref. cap.4.164. & ſeq. vt ſana de purgatorio doctrina prædicetur,ſeſſ.25.in decret.de Purgat.180. vt de inuocatione Sanctorum, & imaginibus fideles inſtruantur, ibid. de inuocat. vener. & reliq. Sanctor.131. & ſeq. vt Miſſæ piè, ac purè celebrentur, ſeſs.22.in decr. de obſer. & euitan. vitia ſubditorum coarguere, ſeſs. 13.de refor.c.1.63.ſeſs.14. de refor. in Procem. 86. & cap.4. 88. eoſque tanquam filios, & fratres diligere, ſeſs.13. c.1. 63.& charitate,non auſteritate corrigere, & meminiſse ſe Paſtores, non percuſsores, ibidem. pauperum, aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere,ſeſs.23.de refor.c.1.137.Monialibus confeſsorem extraordinarium offerre,ſeſs.25. de Regular & Monial.c.10.189. præcedentiæ controuerſias componere,ibidem c.13. 189.virginum Deo dicandarum voluntatem explorare, ibid. c.17. 191. decreta huius Concilij de Regularibus exequi,ibid.c.22.194. curare,vt decretum matrimonij publicetur, ſeſs.24 de ref.Matr.c.2. 154. vt nuptiæ fiant cum honeſtate,& modeſtia,ibid.c.19.159.ad Cõcilium prouinciale debet accedere,ead. ſeſs.de ref. c.2. 161. certis maximis diebus in Eccleſijs permanere, ſeſs. 23. de ref.c.1.138. Ordines per ſemetipſos conferre,ibid.c.3. 140. ſubditos docere,ſeſs.22.de ref.c.2. 128. & bono exemp.paſc.ſeſs.23.de ref.c.1. 138
Epiſcopi gratiam per ſubreptionem obtentam poſsunt reſpuere, ſeſs. 13.de ref.c.5. 65. in caſibus quibuſdam reſeruatis abſoluere,ſeſs.14. c. 7.77. & ibid.de Sacr.pœnit. can.11. 84. abuſus in Miſsa extortos tollere,ſeſs.12.in decr.de obſeru.& euit. &c.125.& ſeq. atque alia peragere, quæ inferiores non poſsunt, ſeſs. 23.c.4. 135. & can.7.137. noua miracula approbare,ſeſs.25. in decret. de inuocat. venerat, & reliq. Sanctorum.

ctorum.181. ordinatos ab ordinum exercitio ſuſpendere, quando, ſeſs. 14.de refor.c.3. 88. Clericos exemptos,& Regulares corrigere,& quomodo,& quando,ſeſſ.6. de ref c. 3. 45. ſeſſ.14. de ref.c.4. 88. & ſeq. c.8. 91.cum ſeq. ſeſſ.21. de ref. c 6.117. & c.8.118. ſeſſ.25. de Regul. & Monial cap.14.190. eos degradare poſſunt, & quando,ſeſſ 13. de refor c. 4. 65. cum ſeq. punire locum deſerentes,ſeſſ.23.de refor. cap.16. 144. & concubinarios, ac concubinas, ſeſs.24.de refor.Matr.cap.8.158. & non accedentes ad Synodum, ead. ſeſs.de refor.c.2.162. beneficijs priuare turpiter viuentes, ſeſſ. 21. de reformat.c 6.117. & non reſidentes contumaces,ſeſſ.23. de refor. cap.1. 138.& ſeſſ.24.de refor.c.12.169 hoſpitalium cura priuare hoſpitalitatem non exercentes, ſeſſ.25. de refor cap.8 202.& iurepatronatus patronum illud contra canonicas ſanctiones transferentem, ibid. cap.9. 203. Abbatum negligentiam ſupplere,ſeſſ.5.de refor.cap.1.13. & ca. pituli Metropolitanæ Eccleſiæ, ſeſſ. 24 de refor cap.16.173.& vices Metropolitani,ſi eſt ſuffraganeus antiquior, ſeſs.23.de refor.cap.1.138.& ſeſſ.22.de refor.cap.2.128. illumque denunciare Romano Pontifici, ſeſſ. 6.de refor.c.1.33. & ſeq. in beneficijs iuriſpatronatus inſtituere, ſeſſ. 14.de refor.cap.12.92. præſentatoſque non idoneos repellere, ſeſſ. 25. de refor.c.9.203. diſtributiones quotidianas diuidere, ſeſſ.21. de refor. cap. 3. 115. & ſeq. nouas Parochias conſtituere,ibid.c.4.116. eaſque diſtinguere,ſeſſ.24. de refor.c.13.171. ordines canonicatuum deſignare, ibid c.12.168, vniónes certis de cauſis facere, ſeſſ.21. de refor. c.5. 116. ſeſſ.23. de refor. c. 18. 146. cum ſeq. ſeſſ.24.de refor.c.13.170. & cap.15. 172. ac iam factas examinare, aut reuocare,ſeſs.7.de refor.cap.6 41.& ſeſſ.25.de refor.cap.9.203. monitiones ad finem reuelationis decernere,ſeſſ.24.de ref.c.3. 162. & ſeq. beneficia transferre,ſeſſ.21. de ref c.7. 117. viſitare beneficia curata,ſeſſ 7. de ref c.7.43.& Eccleſias exemptas, ibid. c 8.commendata omnia beneficia,& monaſteria exempta,ſeſſ.21. de ref.c.8.118.& ſeq. hoſpitalis,cõfraternitatis, eleemoſynas Montis pietatis, & pia loca omnia, ſeſſ 22. de refor.c.8.131. & propriam Diœceſim,ſeſſ 24.de ref.c. 3.163.& quomodo,ibid. 164. cum ſeq. & Eccleſias ſæculares nullius Diœceſis,ibid. c.9.166.abſentiæ cauſas probare,ſeſ. 23. de ref.c.1. 138. contumaces non reſidentes varijs remedijs compellere, ibid. de diſpenſationibus cognoſcere,ſeſſ.22.de ref. c.5.130. per ſaltum promotos diſpenſare, ſeſſ. 23.de refor.c.14.144. licentiam matrimonij contrahendi vagantibus concedere,ſeſſ.24. de ref.matrim. c. 7. 157. in ſuſpenſionibus,& irregularitatibus diſpenſare, ead. ſeſſ. de ref c.6.165.in caſibus occultis etiam Apoſtolicæ Sedi reſeruatis abſoluere, ibid. publicam pœnitentiam in aliam commutare,ibid.c.8.166.cauſas omnes in prima inſtãtia cognoſcere, ibid.c.20.178.cum ſeq.Monaſteria Regularium aliquãdo gubernare,ſeſſ.25. de Reg & Mon. c.8.9. & 11.188.cum ſeq.abeuntibus ex eis ante profeſſionem bona reſtituere, ibid.c.16.191.confeſſiones audientes approbare,ſeſs 23. de ref. c.15 144. & ſeq. vltimas voluntates exequi, ſeſs.22.de refor c.8.131.ab adminiſtratoribus piorum locorũ actiones exigere,ibid.c.9.131 & ſeq.ac etiam ab Oeconomis conſtitutis Sede vacãte,ſeſ.24. de ref.c.16.173.& à Viſitatoribus,ibid.c.3.163. Notarijs imperitis,vel delinquẽtib. officij exercendi vſum prohibeat,ſeſ.22.de ref. c.10.131. familiarẽ ſuum nõ ſubditũ ordinare & quando,ſeſ.23.de ref.c. 9.142.Sanctorum Ordinum functiones reſtituere,ibid.c.17.145.ea, quæ

ad Seminarium pertinent,cõſtituere,ibid c.18.146.& ſeq. & eius redditum rationes accipere,ibid 147. magnamque habet poteſtatem, in his, quæ ad viſitationem, & correctionem ſpectant, ſeſſ.24. de ref. c. 10 167.& in Prothonotarios,ac alios exemptos,ibid c.11. 167
Epiſcopi, quibus in cauſis procedant, vt Apoſtolicæ Sedis delegati, ſeſſ.5. de ref.c.1.13.& ſeq.ſeſſ.13 de ref.c. 5.65.ſeſſ.14.de ref c.4.88. ſeſſ 21.de ref.c 3.115 ibid.c 6,117.ibid.c.8.118. & ſeq. ſeſſ.22. in decret de obſer.& euit.125. ead.ſeſſ.de ref. c.3.129 & c.5 130.& c.10.131. ſeſſ.24. de ref.c. 9.166.& c.10.& ſeq.167.& ſeq.& c. 14. 172. ſeſſ.25. de Regularibus, & Monialibus cap.5.185. & c.8.188.& ead.ſeſſ.de refor c.14. 208
Epiſcopi quando citandi, vt perſonaliter compareant,ſeſſ.13. de ref. c.6. 66. contra eos quales teſtes admittendi,ibid eorum cauſæ à Romano Pontifice terminandæ, ibid & ſeſſ. 24 de ref c.5.165 vel à Cõcilio prouinciali,ibid.& negligentia ſuppletur à Metropolitano,ſeſſ.23 de ref. cap.18.146.& aliquando à Concilio Prouinciali,ſeſſ.25 de Reg.& Mon. cap.22.194 & quando eis coadiutor dandus ſit,ead.ſeſſ de ref c.7 201
Epiſcopi puniuntur,ſi non conſecrentur intra tres menſes,ſeſſ 23. de ref. c.2.140.ſi ſubditos negligenter corrigant,ſeſſ 6 de refor c.1.33. & ſeq. & ſeſſ 22.de refor.c.1.128 ſi non reſideant.ead. ſeſſ.6. de ref.c.1, 33. & ſeq.& d ſeſs.23.de refor cap.1.138. cum ſeq. ſi negligant ea,quæ ad Seminarium ſpectant, ibid. c.18. 146. cum ſeq. ſi ad Concilium Prouinciale non accedant, ſeſs. 24. de ref. c.2 161.& ſeſs.25.de ref.c.2. 196. & ſeq. ſi aliquid viſitando accipiant, ſeſs.24 de reformat.c.3.162. ſi concubinas teneant, ſeſs. 25. de reformat.cap.14. 208
Epiſcopis non licet pontificalia in alterius Diœceſi exercere,ſeſs.6.de refor.c.5.36. & ſeſs.14. de ref. c.2 87. nec alterius ſubditũ ordinare, ibid. & ſeq. & ſeſs 23 de ref c.8. 141. & ſeq.aut corrigere,ſeſs.14.de refor.c. 8.91.& ſeq nec quædam facere ſine conſilio, & conſenſu Capituli, vt ſupra in ver.Capitulum.aut Canonicorum,vt ſupra in ver. Canonici.
Epiſcoporum Titularium licẽtia correcta,ſeſs.14.de ref c.2. 87.& ſeq.
Euangelium per Prophetas promiſſum, & à quo primum promulgatum,ſeſs.4 6.& 7.fons veritatis,ibi.
Euchariſtia Symbolum vnitatis, ſeſs. 13. in decr. de Euchariſtiæ Sacram. 55 & ſeq ibid.c.1.56. pignus futuræ gloriæ, ibid. ſpiritualis animarum cibus, ibid. antidotum liberans à culpis,& peccatis,ibid.
Symbolum rei ſacræ,inuiſibilis gratię forma viſibilis, ibidem c.3. animæ vita,ibid.cap.8.60.perpetua ſanitas mẽtis,ibid. panis Angelorum,ibid. magnum myſterium,ſeſs.22.in decret.de obſer.& euit.&c. 125
Euchariſtia,cur in proceſſionibus circumferatur,ſeſs.13 cap.5.58.& ſeq. can 6. 62. intra ſepta, aut Chorum Monialium non ſeruanda. ſeſs. 25. de Regularibus. & Monialibus cap. 10. 189. quomodo accipiatur, & qualis præparatio exigatur, ſeſs 13. cap 7.59 & ſeq.can.11, 63 & ſeq.
Euchariſtiæ Sanctiſs. Sacram.inſtitut. ibid.c.2.57.& ſeq excellentia,ibid. cap.3.cum ſeq cultus & veneratio, ibid.c.5.58.& c.8.60 & can 6.62.effectibus,ibid.cap.2.57. & can 5.62. adoratores,ibid.can 6. Decret ibid, 63.cum ſeq.Canones,ibid.61 & ſeq. eius cuſtodia, & ad infirmos deferendi conſuetudo,ibid. cap.6.59.& can. 7. 62. in ea Chriſtus continentur,ibid c.1 56 & quomodo,ibid & cap.3.57 & ſeq can.1. 61
Examen ordinandorum,ſeſ 7.de ref.c. 11 44 & 13.45.ſeſ.23 de ref.c.3.140. & c.7.141.& c 12 143.& c. 14 144. & eligendorum ad beneficia,ſeſ 24. de ref.c.18. 175.cum plurib.ſeq.

Exa-

Examinatores futurorum Parochorum quot,& vbi,& qui conſtituendi,ibid. 175. cum ſeq. & eorum officium,ibidem.
Excommunicatio gladius Eccleſiaſticæ diſciplinæ, ſeſs.25. de reformat. cap. 3. 197
Excommunicationes quando ferendę, ſeſs.23 de refor. c.1. 137. & ſeſs.25. de refor.c.3. 197.cum ſeq.
Excommunicatus ad ſacramenta, ad fidelium familiaritatem non recipiendus,ibid. & non reſipiſcens,de hæreſi eſt ſuſpectus,ibid.
Executio quibus modis facienda, ibi.
Executores vltimarum voluntatum ſunt Epiſcopi,ſeſs.22.de ref c.8. 131
Exemplum Sacerdotum quanti momenti,ibid c.1.127. ſeſs.23.de refor. cap.14.144 ſeſs.25.de refor.c.1.195. & ibid.cap.14. 208
Exemplum malum ad malos mores prouocat,ſeſs.24 de ref.c.8. 166
Exemptorum reſtrictio, ibidem c.11. 167
Exemptorum cauſæ,ſeſs.7.de ref c.14. 45.ſeſs.14.de ref.c.5. 89.& ſeq.
Exorciſtę quando,& cur inſtituti,ſeſs. 23.cap.2. 134
Expectatiuæ tolluntur, ſeſs.24. de reformat.c.19. 177
Extrema Vnctio,quære Vnctio.

F

Fabricæ Eccleſiæ adminiſtratores tenentur reddere rationem Ordinario,ſeſs.22,de reformat. c.9. 131. Illique applicantur fructus beneficiorum concubinarij,ſeſs.25. de reformat.cap 14.208. & Epiſcoporum abſentium, ſeſs.23. de reformatione,cap.1. 138
Facultates de promouendo à quocumque, & de non promouendo, quando ſuffragetur, ſeſs.7. de refor. cap.11.& 12. 44
Familiares Epiſcopi quales, ſeſs. 24. quando ab illis ordinari poſsunt, ſeſs.23. de refor.c.9. 142. redditibus Eccleſiarum non augendi, ſeſs. 25. de refor c.1. 195
Familiaritas Cardinalium, quos non eximat ab Ordinarij iuriſdictione, ſeſs 24.de reformat. cap.11. 167. & qui familiarium priuilegio gaudeant,ſeſs.14 de refor.c.5. 89
Feſti dies Sanctorum quomodo celebrandi,ſeſs.25. de inuocat. venerat. & reliq.Sanctorum.181.eadem ſeſs. de delect. cib. &c. 214. à Regularibus ſeruandi, quos Epiſcopus præcepit,eadem ſeſs. de Regul. & Monialib.cap.12. 189
Feſtis diebus ad ſuas parochias frequenter populus accedere debet, ſeſs.22.in Decret.de obſeru.& euit. &c 175 & Paſtores reſidere,ſeſs.23. de reformat.c 1. 138
Feſtus dies Corporis Chriſti, ſeſs. 13. cap.5. 58
Feudalia directis dominis,quando acquirantur,ſeſs.25.de ref.c 9. 201
Feudorum Eccleſiæ occupatores, ſeſs. 22,de ref.c.11. 132
Fidei profeſſionem,qui facere teneātur, ſeſs.24 de reformatione cap.1. 159.& cap 12. 169.cum ſeq.
Fidei vis,& virtus, ſeſs.3. 5. & ſeſs.6. cap.7.20. effectus,ibidem,cap.6 comites, ibid. cap. 10. 23. ſcutum, & fundamentum eſt Symbolum,quod dicitur Credo,ead. ſeſs.3 de Symb. fidei. 5
Fidei rudimenta in ſingulis parochijs pueri doceri debent, ſeſs.24. de ref. cap.4. 164.& ſeq.
Fides ſalutis initium, & radix iuſtificationis,ſeſ.6. c.8.21. ſola quid,ibid. c.7.21.c.10.23.& c.11.24.& ſeſſ.7.de Sacram.can.4.& 5.37. ſine pœnitentia remiſſionem non præſtat,ſeſ.14. cap.6. 76. & ſeq. cur ſine operibus mortua,ſeſſ.6.c.7.21.& c.11. 24
Fides ſola non eſt ſufficiens præparatio ad ſumendum Sacramentum,& contrarium dicens excommunicatur,ſeſſ.13. de Sacram.Euchar. can. 11. 62. Cætera de Fide,vide in Decret.& Can.de iuſtific.fid.ſeſſ.6.

Fidelis quiſque debet ijs obſequi, quæ ad mortificandam carnem, augendamque pietatem conducunt, ſeſſ.25. de delectu cib.&c. 214
Fides publica, ſiue saluus conductus in generali congregatione conceſſus eandem habet vim perinde, atque in publica ſeſſione, datus eſſet, ſeſſ.18. 105
Fides publica conceſſa Germanicæ nationi. 106. extenditur ad alias nationes. 109
Fides publica, ſiue saluus conductus proteſtantibus datus. 68.& 94
Fiducia hæreticorum inanis, ſeſſ. 6. c. 9.22 & can.12. 30
Figuræ Hiſtoriarum, & Sanctorum, ſeſſ. 25. de inuocatione, veneratione, & reliquiæ ſanctorum. 181
Filij Clericorum illegitimi in Eccleſia, in qua pater habet, vel habuit beneficium, idem, vel aliud beneficium habere non poteſt, ſeſſ. 25. de reformat.cap.15. 209
Fori priuilegio, qui gaudent, ſeſſ.23. de reformat. c.6. 141
Forma requiſita in celebratione matrimonij ſeſſ.24. de reformatione matrimonij, cap 1.153. cum ſeq. & in promotione Epiſcoporum, ſeſſ. 24. de reformatione cap.1. 160. cum ſeq. & in probando legitimas ab ſentiæ cauſas, ſeſs.23. de reformat. cap.1. 138.cum ſeq.
Fornicatio affinitatem contrahit, & inter quos, ſeſſ.24. de reformatione matrimonij cap.4. 156
Fratres S. Ioannis Hieroſolymitani, ſeſſ.23. de reformat.c.18. 147
Fratres, vide Regulares, & Sacerdotes.
Fructuum ſequeſtratio, ſeſſ.21. de reformatione cap.8.118. & ſeſs.23. de reformatione cap.1.137.& à quibus tuta conſcientia percipi non poſſint, ibidem 138. & ſeſs,21. de reformatione cap.8. 118
Fructus occupantes, & iura piorum locorum, & Eccleſiarum quarumcumque ſunt excommunicati, & abſolui non poſsunt, niſi à Romano Pontifice, reſtitutione facta, ſeſs. 22.de reformat.cap.11. 131
Frugalitas Epiſcoporum, & Cardinalium, ſeſs. 25. de reformatione c. 1. 195 & ſeq.
Fuga vbi tenetur, quid agendum, ibidem cap.6. 200
Funeralium quarta perſoluenda, ibid. cap.13. 207

G

Gehennæ metus, ſeſs.6. de iuſtificatione can 8. 29
Generales Ordinum quomodo eligendi, ſeſs.25. de Regularibus, & Monialibus, cap.6. 186.& ſeq.
Germanorum Epiſcoporum diſcuſs. Concil ſeſs.16. 98
Gradus affinitatis, & conſanguinitatis, ſeſs. 24. de Sacramento Matrimonij, can 3.151. eadem ſeſs.de reformatione matrimonij cap.2. 155. cum ſeq.
Grammaticæ magiſter in quibus Eccleſijs eligendi, ſeſs.5. de reformatione cap.1. 13
Gratia Dei præueniens, ſeſs.6. c.5. 19. & can.3. 28. non ex operibus, ibid. c 8. 22. an peccatis amittatur, ibid. c.15. 26. per Sacram confertur, ſeſs. 7.de Sacramentis can.6. & 7 & ſeq. 38. eam conſecutum ſe eſse, an quis ſcire valeat, eadem ſeſs. 6 cap. 9. pag.22
Gratiæ ad vacatura tolluntur, ſeſs.24. de refor.cap.19. 177
Gratiæ quando ſuum ſortiantur effectum, ſeſs 7.de ref. c 11.44. ſeſs.13. de ref.c.5.65. ſeſs.22. de ref c.5. 130. ſeſs.23 de ref.c.8.141.ſeſs.25.de Regul.& Monial.c.20.193 ead ſeſs.de ref.c.16.209.& ibid.c.18. 210
Gubernatores Eccleſiaſtici in quibus ſe ingerere non debeant, ſeſs.24. de reformat.c.20. 178
Gymnaſia publica Sacræ Scripturæ Lectorem habeant, ſeſs.5. de reformat.cap.1. 12.& ſeq.

Habi-

H

HAbitus clericalis à quibus deferendus, ſeſs.14.de ref.c.6. pag.90
Habitus non facit Monachum, ibid.
Habitus clericorum qualis, ibidem.
Habitus religionis occultè non ferendus, ſeſs. 25. de Reg. & Mon. c. 19. 192. poſt quinquennium non deponendus, ibidem.
Hæreditariæ ſucceſſiones beneficiorum prohibitę, ſeſs.25.de ref.c.7.201
Hæreſis ſuſpectus quis, ibid.c.3. 198
Hæreſis crimen quis abſoluit, ſeſſ.24. de refor.c.6. 165
Hæreſis non diſſoluit matrimonij vinculũ, ead.ſeſs.de Sacr.matr.can.5.152
Hæreſes circa Sacramenta, ſeſs. 7. in decr. de Sacram. in Proœm. 36. ſeſs. 21.in doct de Comm. ſub vtraque ſpecie, & paruulorum, 110. cum ſeq. & ſeſs.24.in doctr. de ſacr. matrim. 150. cum ſeq.
Hæreſes anathematizantur, ſeſs. 25.de reform.c.2.196.ibid. de recip. & obſeru.&c. 215
Hæreſum nocumenta, ſeſs.7.in decr. de Sacr.36.& ſeſs.25.de refor.c.2. 196
Hæretici ad Concilium inuitantur, ſeſ.18.104.& ſeq.& ſeſs.25.de recip. & obſer. &c. 215. nouatores appellantur, ſeſs.14.c. 8. 79. ſub prætextu Euangelij libertatem carnis introducũt, ſeſs.24. in doct. de ſacr. matr. 150.omnes anathematizantur. 218
Hæreticorum perfidia, ſeſs.13. c.1. 56. ſeſs.14.c.8.78. & ſeſs.25. de recip. & obſeru.&c.215.inanis fiducia, ſeſs.6. c.9. 22
Hæreticorum baptiſmus, ſeſs.7.de Baptiſm.can.4. 39
Hierarchia Eccleſiaſtica ex quibus conſtet, ſeſs.23.c.4.135.cum ſequ.& can.6. 136
Hiſtoriæ myſteriorum noſtræ redemptionis ſeſs. 25. de inuoc. vener. & Reliq.Sanctor. 181
Homicidij pœna, etiam diſpenſatio, ſeſs.14.de reform.c.7. 90
Homiliæ Sanctorum legendæ, ſeſs.23. de ref.c 18. 146
Hoſpitalia viſitanda. ſeſs.22. de refor. c.8.131.diligenter gubernanda, ſeſs. 7.de reform. c. 15. 46 ea obtinentes hoſpitalitatem exercere debent, ſeſſion 25 de refor c.8. 202
Hoſpitalia, quę dantur in titulum, ſeſs. 23 de reform.c.18.146. & ſeſs.25. de reform c.8. 202
Hoſpitaliũ priuilegijs, quæ gaudeant, ſeſs.14.de reform.c 5.89. cum ſeq.
Hoſpitalium adminiſtratio vni vltra triennium non concedenda, ſeſs.25. de reform.c.8. 202
Hoſtiæ poſt communionem reſeruatę, ſeſs.13.in c.6.59.& can.7. 62

I

IEiunia commendantur, ſeſs. 25. de delect.cib.&c. 214
Ieiunij virtus.ſeſs.12. 54
Ieſuitę, ſeſs.23.de Reg.& Mon.c.16.191
Ieſus. Vide Chriſtus.
Illiteratis Rectoribus Coadiutores dantur, ſeſſione 21, de refor.c.6.117
Imagines Chriſti, Deiparæ, & Sanctorum in templis habendæ, & earum cultus qualis, ſeſ.25.de inuoc.vener. & Reliq.Sanct. 181.cum ſeq.
Immunitas Eccleſiaſtica reſtituenda, & conſeruanda, ſeſſione 25.de reformat c.20. 211
Impedimenta matrimonij, ſeſſion.24. de ſacram.matrim.can 4.152.eadem ſeſſione de reform.Matrim. c.2.3.4. & ſeq. 156.& ſeq.
Imperator bona Eccleſiaſtica conſeruare debet, ſeſſione 25. de reformat. cap. 20. 211. & ſequ. & ea occupans excommunicatur. ſeſſione 22. de reformat. cap. 11. 132. & ſeq. & ſimiliter ſi locum ad monomachiam concedat, ſeſſione 25. de reform.cap.19. 211
Imperij iura multi habent, ſeſſione 25.de refor.c 9. 203
Imperitiæ Parochorum ſuccurritur, ſeſſione 21.de reform.c.6. 117

Impij iuſtificatio, ſeſs.6.c.4.18. & c.8. 21.& can.6. 29
Impoſſibilia non ſunt præcepta Dei, ibid.c 1 24.& can.18. 30
Impreſſorum cautelæ, ſeſs 4.in dec de edit.& vſu
Index Sacrorum Librorum, ſeſs.4. 7
Index librorum prohibitorum, ſeſ.25. de Indice lib &c. 214
Indulgentiæ maximè ſalutares, ſeſ.25. in decr.de Indulg. 213. cęleſtes Eccleſiæ theſauri, ſeſs. 21 de ref.c.9. 119 ad quæſtum non exercendæ, ibid. earum conferendi poteſtas à Chriſto conceſſa, ſeſs.25. in decr.de Indulg.213. quomodo publicandæ, d.c 9. 119. aut concedendæ, d. pag. 119. abuſus in eis exorti tolluntur, ibidem.
Indulta quomodo ſuffragentur, ſeſ.24. de reform.c.18. 175
Indulta de non reſidendo tolluntur, ſeſs.6.de ref.c 2. 35
Infames qui, ſeſs. 25. de reform. c.19. 211
Infidelitate amittitur fides, & gratia, ſeſs.6.c 15. 26
Infirmorum remedium optimum, ſeſs.14 de extr.Vnct.c.2. 80
Inhibitio quando fieri non debeat, ſeſs.24. de reform. c. 20. 178. & ſeq.
Inhibitiones quando contemnendæ, ſeſs.13.de refor.c. 1.63. ſeſs.22. de refor.c.7.129.& ſeq.ſeſs. 23. de ref. c.1.138.& ſeſs.24. de reform. c. 10. 167
Iniurias naſci, in quibus iura expectātur, nefarium eſt, ſeſs.24. de reform. Matr.c.9. 158
Inſtantiæ primæ vbi cognoſcendæ, & quanto tempore terminandæ, ſeſs. 24.de ref.c.20. 178.& ſeq.
Inſtitutio Sanctiſſimi Sacramenti Euchariſtiæ, ſeſs.13 c 2. 57 cum ſeq.& matrimonij, ſeſs.24. in doct. de Sacr.Matr 150. Ordinationis, ſeſs. 23. de Sacr Ordin.can.3.136. Confeſſionis, ſeſs.14. c.5. 73. & ſeq.& can. 6. 83.cum ſeq.& Pœnitentiæ, ead. ſeſs. c.1.65.& can.1.82. Vnctionis extremæ, ead.ſeſs. de ſacr. extr. Vnct. 1. 85.& Confirmationis, ſeſs.7.de confirm.can.1. 40
Inſtitutio in beneficijs iuriſpatronatus, ſeſs.14.de ref.can.10.& ſeq. 91. & ſeq.
Interdicta Ordinariorum à Regularibus obſeruanda, ſeſs. 25.de Reg. & Mon.cap.12. 189
Interpretatio Scripturarum contra ſenſum approbatum prohibetur, ſeſs.4.in decr.de edit.& vſu,&c. 7
Ioannis Baptiſmus, ſeſſion.7. de Bapt. can.1. 38
Irregulares quomodo, & quando ab Epiſcopo diſpenſari poſſint, ſeſ.24. de reform.c.6. 165
Irreuerentia ab impietate vix ſeiuncta, ſeſ.22.in decr.de obſeru.& euit. in celebr.Miſſ. 125
Iudæ proditio, ſeſ.6. de iuſtific. can.6. 29
Iudęi per legem Moyſis, an liberarentur, ead.ſeſſion.c.1. 17
Iudices Eccleſiaſtici cognoſcunt de Matrimonijs, ſeſs.24.de Sacr. Matr. can.12.153. à cenſuris Eccleſiaſticis abſtinere debent, ſeſſ.25. de refor.c. 3.197.& ſeq.breui cauſas finire, ibi. c.10.205.cum ſeq.& quomodo exequantur ſuas ſententias, ibid. dicto c.3. 198
Iudicare Dei eſt, non hominum, ſeſs. 6.c.16. 27
Iudices laici Eccleſiaſticos impedire non poſſunt, ſeſs.25.de ref.c.3. 198
Iudices delegati qui, & quomodo eligendi, ibi c.10. 205
Iudicis impedientis acta appellanti pœna, ſeſs.24.de ref.c.20. 178
Iuriſdictio Ordinariorum nullis priuilegijs, aut exemptionibus impedienda, ibidem.
Iuriſdictiones Eccleſiaſticas locare non licet, ſeſs.25.de ref.c.11. 206
Iuriſdictio Capituli ſalua relinquitur, ibid c.6. 200
Iuriſdictionis competentia à quibus iudicanda, ſeſs.14.de ref.c.5. 89

Iuſpatronatus quibus habere liceat ibid c.12.92. & ſeſs. 25. de reform. c.9.203.cum ſeq.ex fundatione,aut dotatione eſſe debet, ibidem, quomodo probetur, ibid. in alios non transferendum,ibid.205. quorum ſit electio,vel inſtitutio,ibidem, & ſeſſ.24. de refor. c. 18. 175. & quod abrogatum cenſeatur,d. cap.9. 203. & ſeq.
Iuſti adhuc iuſtificari poſſunt, ſeſs. 6. c.9.& ſeq. 22. & ſeq. & in venialia peccata aliquando cadunt,ibid. c.1. 123.& ſeq.& can 23. 31
Iuſtificationis cauſæ, ſeſſ. 6. c.7.21. & ſeq effectus,ibi.c.6. & 7. 20. & ſeq. fructus, ibid. c. 6. 20. & ſeq. incrementum,ibid.c. 10. 22.& ſeq. præparatio,ibidem,c.5.6.& 7.20.& ſeq. can.9.29.ſeſs.7.de Sacram.can.4.37. Canones,ead.ſeſs.6.30. ad eam naturæ,& legis imbecillitas, ead. ſeſs. cap.1. 17
Iuſtificatio adultorum,ibidem,c.5.19. & ſeq.
Iuſtificationis impij deſcriptio, ibid. c.4.18.& c.6.19.& quare dicatur per fidem,& gratis fieri, ibidem,c.8.21
Iuſtificati per Chriſtum,ibid.can.3.28
Iuſtificatus peccare poteſt, ibid. c.14. 25 & ſeq & can.23. 31
Iuſtitia accepta augetur,ibidem, c.10. 22.& ſeq & can 24. 31
Iuſtitiæ publicæ honeſtatis impedimentum,ſeſſ.24 de refor. matr. c.3. 156
Iuſtitiæ Dei infuſio,ſeſſ.6. c.16. 27. & can.11. 29

L

LApſorum poſt Baptiſmum reparatio,ſeſs. 6.c. 14. 25. & ſeq. & can.29. 32
Latinam linguam ſcire debent, qui minoribus ordinibus initiantur, ſeſs.23.de ref.c.11. 142
Latriæ cultus exhibendus eſt Chriſto in Euchariſtia,ſeſ.13.c.5.58.& c.6 59
Laici effici non poſsunt ritè ordinari, ſeſs.23.c.4.135.& can 4. 136
Laici à Sacerdotibus communionem accipiant,ſeſſ.13.c.8.60. non adſtringuntur ad communionem ſub vtraque ſpecie,ſeſs.21.c.1. 111
Lectio Sacræ Scripturæ vbi inſtituenda,ſeſſ 5.de ref.c.2.14.& ſeq. menſis Epiſcoporum admittenda,ſeſs.2. 3
Lectorum Ordo quando, & cur inſtitutus,ſeſs.23.c.2. 134
Lectorum ſtipendium,ſeſ.5.de ref.c.1. 13.& ſeq.priuilegium,ibi. 12. promiſſio,ſeſs.25.de ref.c.2. 196
Legata ad pios vſus quomodo exequenda.ſeſ.25.de ref.c.4.199.& ſeq.
Legati de latere, quæ impedire non poſſint,ſeſs.24.de refor.c.20. 178 & quomodo procedere debeant in appellationibus,& inhibitionibus, ſeſs.22.de refor.c.7.130.& ſeq.
Legiſlator Chriſtus,ſeſs.6. de Iuſtific. can.21. 31
Libertas Eccleſiæ non violanda, ſeſs. 25.de ref.c.20. 212.& ſeq.
Libertas Virginum Deo dicandarum conſeruanda,ſeſſion. 25. de Reg. & Mon.cap.17. 191
Liberum arbitrium,ſeſs. 6. de iuſtific. can.2. 28.& ſeq.
Libri de rebus ſacris, quomodo edendi,ſeſ.4.in decr.de edit.& vſu,&c.7
Libri de matrimonijs, ſeſs. 24. de ref. Mat.c.1.153.de baptizatis,ib.c.2.155
Librorum prohibitorum Index, ſeſs. 25.de Indice librorum,&c. 214
Librorum Indici corrigendo præfecti Patres,ſeſs 18.104.& ſeſs.25. de Indic.lib.&c. 214
Librorum ſacrorum Index, ſeſs.4. 6. & ſeq.
Librorum ſacrorum vulgata editio approbatur,ibi. 8
Licentia prædicandi gratis concedenda,ſeſs.5.de ref.c. 2. 16. & ſimiliter licentiæ diſcedendi à beneficijs, ſeſs 23.de ref.c.1. 138
Licentiæ non reſidendi à quibus probandæ,vel iudicandæ,ib.138.& ſeq.
Licentiati Cathedralibus præficiendi, ſeſs. 22. de reformat. cap.2.128. & Vicarij Epiſcopi conſtituendi, ſeſ 5.24.

ſeſs. 24. de refor. c 16. 173. & Examinatore‘, ibid. c. 18. 175. & Archidiaconi, ibid c. 12. 169. & Pœnitentiarij, ibid cap. 8. 166. illiſque Scholaſteriæ conferendæ, ſeſs. 23. de refor. c. 18. 146. & dignitates, ſeſs. 24. de reformat. cap 12. 168

Litigatorum paupertati ſuccurritur, ibid. cap. 10. 178. & occurritur artibus, ſeſs. 25. de ref. c 10. 205. & ſeq.

Litteræ conſeruatoriæ, ſeſs. 14. de reformat. c 5. 89. & ſeq.

Commendatitiæ, ibid c. 2. 87. ſeſs. 23. de ref. c. 8. 141. & ibid. c. 16 144. teſtimoniales, ſeſs. 21. de ref. c. 1. 114. ſeſs. 23. de ref c. 5. 140. & ibid. c. 13. 143. dimiſsoriæ, ſeſs. 7. de ref. c. 10. 44. ſeſ. 21. de refor. c. 1. 114. cum ſeq. & ſeſs. 23. de refor. c. 10. 142. & ſeq. gratis concedendæ, ibid. & à quibus. ſeſs. 7. de refor. cap. 10. 44. & ſeſs 23. de refor. cap. 10. 142. & ſeq.

Locationes in præiudicium ſucceſsorum prohibitæ, ſeſs. 25. de reformat. cap. 11. 206. & ad longum tempus, ibidem.

Lucra Turnorum prohibentur, ſeſ. 24. de refor. cap. 14. 172

Lucrum turpe prohibendum, ſeſs. 21. de refor. cap. 9. 119. ſeſs. 22. in decr. de obſeru. & euit. 125. ſeſs. 25. de inuocat. venerat. & reliq. Sanctorum. 181. & ſeſs. 25. in dect. de Indulgent. 213

Luſus, & luxus Clericis prohibetur, ſeſs. 22. de reform. cap. 1. 128. & ſeſs. 24. de reformat. cap 12. 168

M

Magiſtri Grammaticæ vbi eligẽdi, ſeſs. 5. de ref. c. 1. 12

Magiſtri legentes quid agant, aut ſpondeant, ſeſs. 25. de reformatione cap. 2. 196

Magiſtri in Theologia ad cathedrales aſsumendi, ſeſs. 22. de ref. c. 2. 128. ad dignitates, quę Scholaſteriæ dicuntur, ſeſs. 23. de refor. cap. 18. 145. ad Archidiaconatus, ſeſs. 24. de refor. cap. 12. 168. ad dignitates, ibid. 169. eligi debent Pœnitentiarij, ibid. c. 8. 166. & Examinatores, ibid cap. 18. 175

Magiſtrorum priuilegium, ſeſs. 5. de refor. cap. 1. 13

Maiores Ordines, Vide Ordines.

Mandata Euangelij, & Decalogi, ſeſs. 6. de iuſtific. can. 19. 30. obſeruanda, ead. ſeſs. c. 11. 23. & can. 20. 31. non ſunt impoſſibilia, ibid. d. c. 11. 23. & ſeq. & can. 18. 30

Mandata de prouidendo tolluntur, ſeſs. 24. de ref c. 19. 177

Mare magnum Regularium non obſtat decretis huius Concilij de Regularibus, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus c. 22. 194. neque quartæ funeralium, ead. ſeſs. c. 13. 207

Maria Virgo fuit ſine peccato veniali, ſeſ. 6. de iuſtific. can. 23. 31. eius conceptio, ſeſs. 5. de peccato orig. 9

Martyrum reliquiæ, ſeſs. 25. de inuoc. venerat. & Reliq. Sanct. 181

Matrimonium Sacramẽtum magnum veteribus connubijs gratia præſtat, ſeſs. 24 in doctrina de Sacram. matrim. 151. à Chriſto inſtitutum, & gratiam confert, ibid. Sancta res eſt, & ſanctè tractanda, ead. ſeſs. de ref. matrim. c. 10. 159

Matrimonium fieri debet libero conſenſu, ibid. c. 1. 153. & ſeq. cum parentum voluntate, licet nec ſit neceſsaria, ibid. 154 cum denunciationibus præcedentibus in Eccleſijs, ibid. in facie Eccleſiæ celebrandum, interrogante Parocho, & quibus verbis, ibid. 15 . & ſeq. præſentibus duobus, aut tribus teſtibus, ibid. cum benedictione à proprio Parocho ſuſcipienda, ibid. cum peccatorum confeſſione, & Euchariſtię perceptione, ibid. ſeruatis laudabilibus conſuetudinibus, & cæremonijs Prouinciæ, ibid.

Matrimoniũ quæ vincula impediant, ead. ſeſs. 24. de Sacram. Matrim. can. 3. & 4. 152. ead. ſeſ. de refor. matrim. cap. 2. 3. 4. & 5. 156. cum ſeq. quando

do non valet, ibid. can.9. 152. cum ſeq. ibidem de refor.matrim.cap.1. 153.& cap.5. 156. & ſeq. quomodo dirimatur, ibidem can 3.& 6. 152. & ſeq. ex multis cauſis ſeparetur quoad thorum,ibid.can.8.152. cum vagantibus non facilè contrahendum,ibid.cap 7. 157.& ſeq.

Matrimonia clandeſtina Eccleſia ſemper deteſtata eſt,ibid.c.1. 153

Matrimonij libertas non impedienda, ibid.c.9.158. cæremoniæ non damnandæ,ibid.can 11. 153. ſolemnitas prohibita certis anni temporibus, d can.11.153.& c.10. 159.& ſeq.

Matrimonij cauſa ſpectat ad eccleſiaſticos,ibid.can.12. 153

Mendacij peccatum,ſeſs.13. de reformat.cap.5. 65

Mendicare Clericos non decet, ſeſs. 21.de refor.c.2. 114

Menſæ Epiſcopalis ſobrietas, & frugalitas,ſeſſ.25.de ref c.1 195.& ſeq. Sacræ Scripturæ lectio admiſcenda, ſeſſ.2. 3

Menſa apud Apoſtolum altare ſignificat,ſeſſ.22.c.1. 120

Menſis otioſi ſermones interponi ſolent,ſeſſ.2. 2.& 3

Mercedum cauſæ fauor,ſeſs.7. de ref. c.14.45.ſeſſ.14 de ref.c.5. 89

Merces bonorum operum expectanda,ſeſs.6.c.11.23. & ſeq. c.16. 27.& ſeq.& can.31. 32

Mercenarij à cura animarum arcendi, eadem ſeſſ.6.de reformat. c.1.33. & ſeſſ.21.de refor c.1. 114

Merita Paſſionis Chriſti,ſeſſ.6. c.3.18. & c.7.20.& c.16. 27

Merita hominum, dona Dei, ibidem d.cap.16. 27

Meritum bonorum,ibid. 27.& ſeq.

Metropolitani officium in lectore eligendo,ſeſſ.5. de reformat. cap 1.12. in denunciando Romano Pontif. Epiſcopos abſentes, ſeſs. 6. de reformat. cap. 1. 33. in probando, & iudicando legitimas Epiſcoporum abſentias,ſeſs 23. de reformat. cap. 1.137. in corrigendo Epiſcopos negligentes,ibidem cap.18.145.& ſeq. in ſupplendo negligentiam Regularium,ſeſs.5. de reformatione cap. 2. 15. & ſeſs.25. de Regularibus & Monialibus cap. 8. 187. & capituli, ſeſs. 24. de reformatione cap. 16. 173. in viſitando Diœceſim propriam, ibidem cap. 3. 162. & Prouinciam,ibidem, & in cogendo Synodum Prouincialem, ibidem cap. 2. 161. in erigendo Collegia ob Eccleſiarum paupertatem, ſeſs 23. de reformat. cap. 18. 145. & ſeq. in iudicando aliqua cum Concilio Prouinciali, ibid. cap.1.137. & d c.18. 146. & ſeſs.25. de inuocat venerat. & Reliquiæ Sanctorum 181.& lege Concilium Prouinciale, & in erigendo aliquando congregationes monaſteriorum, eadem ſeſs. 25. de Regularibus.& Monial. c.8. 187

Metropolitanus obligatur ad perſonalem reſidentiam,ſeſs.23 de ref.c. 1.137. & non reſidens denunciatur ab Epiſcopo antiquiori,ſeſ.6.de refor.c.1. 33. & ſeq. & ab eodem eius abſentia probatur,d. ſeſs.23. de ref. c.1. 137. negligens in ſeminarij erectione corripitur à Synodo Prouinciali,ibid. c.18. 145. & ſeq. & punitur,ſi ſtatutis temporibus Synodum Prouincialem non cogat,ſeſs.25. de refor.cap.2. 196

Metus gehenę,ſeſ.6.de iuſtit can.8 29

Militum S. Ioannis Hieroſolymitani immunitas, ſeſs. 23. de refor. c.18. 145. & aliqua circa eos correcta,ſeſ. 24.de reformat. cap.11. 167. & ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap.22. 194

Miniſtri Sacramentorum,ſeſ.7. de Sacram.can 11.& ſeq.38.ſeſ.14.c.6 76. eadem ſeſs.de Sacramento extremę Vnctionis c.1.& 3.80 & ſeq & ibid. de Pœnit.Sacram.can.10. 84

Miniſtri Epiſcoporum quales eſse debeant,ſeſs.2. 3

Miracula noua quomodo admittantur,ſeſs. 25. de inuocat. venerat. & Reliq. Sanctorum. 181

Miſsa

Digitized by Google

Miſsa vulgari ſermone non celebranda, ſeſs 22. c. 8. 123. & can. 9. 125
Miſſæ verum ſacrificium, ibi. in doctr. de ſacrific. Miſſ. 120. & c. 1. verè propitiatorium, ibid. c. 2 121. & can. 3. 124. magnum myſterium, ibidem in decr. de obſeru & euit. &c 125. piè, & pure peragendum, ibidem quantum, & quibus proſit, ibid. c. 2. 121. & ſeq & can. 3. 124. & in d. decr. de obſeru. & euitan. &c. 125. & ſeſ. 25. in decr. de Purg. 180. in eius celebratione, quæ vitanda ſint, ſeſs. 23 & ſeſs. 22. in decr. de obſeru. euitan. &c. 125 cum ſeq.
Miſsa magnam continet eruditionem. ead. ſeſs. c. 8. 123
Miſsa de Spiritu ſancto, quando potiſſimùm celebranda, ſeſs. 2.
Miſsæ in memoriam Sanctorum, ſeſs. 22. c. 3 123. & can. 5. 124. horis debitis celebranda, ibidem in decret. de obſeru. & euitan. &c. 125. non in domibus priuatis, ibid.
Miſsæ, in quibus Sacerdos ſolus Sacramentaliter communicat, approbantur, ead. ſeſs. 22. c. 6. 123. & c. 8. 123
Miſsæ defunctorum quomodo diſponendæ, ſeſs. 25. de ref. ca 4. 199. & ſeq. proſunt illis, quando in Chriſto mortui ſunt, & nondum ad plenum purgati, ſeſs 22. c. 2. 120. & can. 3. 124. & ſeſs. 25. in decr. de Purg. 180
Miſsæ nouæ, ſeſs. 22. in decr. de obſer. & euitan. &c. 125
Miſsale, ſeſs. 25. de Ind. lib. &c. 214
Miſsarum celebratio frequentanda, ſeſs 23. de ref c. 14. 144. quibus præſentibus, & vbi, & à quo non facienda, ſeſs. 22. in decr. de obſeruat. & euit. &c. 125. cum ſeq. & ſeſs. 23. de ref. c. 16. 144
Miſsarum ratione eleemoſynæ importunè non exigendæ, ſeſs. 22. in decr. de obſeru. euit. &c. 125
Monachi ad publicas proceſſiones accedere tenentur, ſeſs. 25. de Regul. & Mon. c 13. 190
Monaſteria viſitanda etiam Sedi Apoſtolicę ſubiecta, & quomodo, ibi. c. 8. 187. cum ſeq. item, commendata, ſeſsio 21. de ref. c. 8. 118. etiam Ordinum capita, & quomodo, eadem ſeſs 25. de Reg. & Mon. c 20. 193. & ſeq. illiſque quomodo de Abbatibus prouideri debeat, ibid. c. 21. 193. & ſeq.
Monaſteria curam animarum habentia, quibus ſubſint, ibidem, c. 11. 189. & ſeq. & quomodo, & quando ſubſint Epiſcopis, ibid. c. 8. 187. & ſeq. Lectorem ſacræ Scripturæ habere debent, ſeſs 5. de ref. c. 1. 12. quæ bona poſſidere poſſint, ſeſſ. 25. de Reg. & Mon c. 2. & ſeq. 184. & ſeq. non erigenda ſine licentia Epiſcopi, ibi. c. 3. 185. non augenda inſolito numero, ibid. in ijs erigi debent congregationes, ibid. c. 8. 187
Monaſteria Sanctimonialium ingredi quando liceat ead. ſeſſ. 25. de Reg. & Mon. c. 5. 186. etiam Epiſcopis, & Superioribus eius clauſtra ingredi non licet, ibid. c. 7. 187. quæ regantur ab Epiſcopis, ibid. c. 9. 188. & c. 18. 192
Monaſticæ vitæ diſciplina reſtituenda, ibid. c 21. 193. & ſeq.
Moniales. Vide Sanctimoniales.
Monitiones ad finem reuelationis quando concedendæ, ſeſſ 25. de reform. c. 3. 197. & ſeq.
Monitiones binæ quando præcedere debeant, ibid. cap. 3. 198. & c. 14. 207. excommunicatis faciendæ, ibid. c. 3. 198
Monomachia prohibita, ſeſſ. 25. de ref. c. 19. 211
Montes pietatis viſitandi, ſeſſ. 22. de ref. c. 8. 131
Mortuorum commemoratio, ſeſſ. 25. de ref. c 4. 199
Mulierum concubinarum pœnas, ſeſ. 24 de ref. matr. c. 8. 158. cum ſeq.
Mulctę pecuniarię locis pijs aſſignandæ, ſeſ. 25. de ref. c. 3. 198. vel fabricæ Eccleſiæ, ibid. c. 14. 207. & ſeſſ. 23. de ref. c. 1. 137

Munus

Munus non accipiendum à Viſitatoribus, ſeſſ.24.de ref.c.3. 163
Muſicæ quæ in Eccleſijs prohibeantur, ſeſſ. 22. in decr. de obſeruat. & euit.&c. 125
Myſteriorum noſtrę redemptionis hiſtoriæ, ſeſſion.25.de inuocat. vener. & Reliq. Sanct. 181

N

NAtura, & lux imbecillis eſt ad iuſtificandos homines, ſeſſ. 6. c.1. 17
Neceſſitas abſentiæ excuſationem præſtat, ſeſſ.23.de ref.c.1. 133
Negocia ſæcularia fugere debent Clerici, ſeſſ.25.de ref.c.1. 195
Nouiciarum pœnitentia, ſeſſ. 14. c. 4. 72
Nominati ad beneficia non admittuntur ſine examine, ſeſſ 7. de ref.c. 13. 45
Mon ſatis eſt veritatem dicere niſi refellantur errores, ſeſſ.13.c.8. 60
Notarij quantum, & quando pro litteris dimiſſorijs accipiant, ſeſſ.21.de reform.c.1. 114
Notarij non idonei, vel delinquentes in cauſis eccleſiaſticis, quomodo corrigendi, ſeſſ 22.de ref.c.10. 131
Notarij appellantibus, congrua mercede accepta, intra menſem acta exhibere tenentur, & fraudem facientes pœna dupli puniendi ſunt, ſeſſion.24.de reformat.cap.20. 178
Notariorum imperitia multarum litium occaſionem præbet, ſeſſ 22. de reform.cap.10. 131
Nouatianorum hæreſis, ſeſſ.14.c.1. 70
Nouatores hæretici appellantur, ead. ſeſſ.c.8. 77
Nouitij finitò tempore probationis, ſiue nouitiatus, ſi habiles reperiantur, ad profeſſionem admittendi ſunt, aliàs reijciantur, ſeſſ.25.de Regul.& Monial.cap.16. 190
Nouitij cuiuſcunque religionis ad profeſſionem admitti non debent intra annum probationis, & ante decimum ſextum ſuæ ætatis annum, ibid. c.15. 190
Nouitij ante profeſſionem, aut latentes curatores vel ipſorum propinqui nihil tradere monaſterio debent, excepto victu, & veſtitu pro tempore eorum nouitiatus, ibidem eod.c.16.190.& cur.ibid.
Nontij Apoſtolici, quæ impedire non poſſint ſeſſ.24.de reform. c.20. 178. Et quomodo procedant in appellationibus, & inhibitionibus, ſeſ. 22.de reform.c.7. 130.& ſeq.
Nuptiæ quibus anni temporibus ſint prohibitæ, & quibus celebrari permiſſæ, ſeſſ.24.de ref. matr.c.10. 159. & ſeq.
Nuptiarum prohibitiones certis anni temporibus, ac benedictiones, & aliæ matrimonij cærimoniæ obſeruandæ ſunt, & contrarium dicens excommunicatur ead. ſeſſ. de ſacr. matrim.can.11. 153

O

OBedientia præſtanda Romanæ Eccleſiæ, ſeſſ.24. de reform. c. 12.168. & ſeſſ.25. de reformat. c. 2. 196. & Præpoſitis, ſeſſ.14.de reform. c.1.87. & ſeſſ 25. de delect.cib. &c. 214
Obedientia præſtat executionem abſentiæ, ſeſſ.23.de ref c.1. 138
Obedientiæ votum, ſeſſ.25. de Reg & Mon.c.1. 184
Oeconomi inſtitutio Sede Epiſcopali vacante, ad quem pertineat, ſeſſ.24. de reform c.16. 173
Opera ſatisfactionis, ſeſſ. 14. c. 9. 79. & ſeq.
Opera ante iuſtificationem, ſeſſ. 6. de iuſtific.can.7. 29
Opera bona augent iuſtitiam, ibidem, can. 14. 30. dona Dei, & iuſtificati merita, ibid can.32. 32
Operum ſine gratia imbecillitas, ibid. can.1. 28.
Operum bonorum retributio, ead.ſeſ. 6.c,11.23.c.16.& can.26. 31

Ora-

Oratoria ab Epiſcopis deſignanda, & viſitanda, ſeſs.22.in decr de obſeru. & euitand. in celebr. Miſs. 115
Orandum pro quibus ſit, ſeſs.2. 2
Orationes quomodo faciendæ maximè in Concilio, ibid. & ſeſs.12. 54
Oratorum locus in Concilio, ſeſs. 25. 215.& ſeq.
Ordinarij locorum beneficia conferentes inhabilibus incidunt in pœnas, & conſtitutiones graues nimis, ſeſs 7.de refor.c.3. 42
Ordinarij locorum, & alij quicunque iudices debent ſtudere, vt cauſæ quam breuiter fieri poteſt, terminentur, ac litigantium verſutijs occurrere, ſeſs.25. de reform.c.10. 205. & ſeq.
Ordinarij locorum compellere debent quoſcumque obtinentes plura beficia curata, aut incompatibilia ad exhibendum ſuas diſpenſationes, ſeſs.7 de refor c.5. 42
Ordinarij locorũ ſingulis annis quaſcumque Eccleſias exemptas viſitare tenentur, ibid c 8. 43
Ordinarij locorum curare debent, vt hoſpitalia à ſuis miniſtris diligenter gubernentur, ibid.c.15. 46
Ordinarij locorum tenentur in Eccleſijs parochialibus ſuarum Diœceſum curare, vt publicentur præcepta, & decreta ſuper matrimonijs contrahendis, ſeſs.24 de ref. matr.c.1. 153
Ordinarij ordinantes clericos non ſibi ſubditos abſque illorum Ordinarij licentia, & approbatione, ab ordinum collatione per annum ſuſpenduntur, ſeſs.23.de ref c.8.141.& ſeq.
Ordinarius curare diligenter debet, quæcumque ad Dei cultum in Diœceſi ſpectant, ſeſs.22.de ref c.8. 118
Ordinati ad titulum beneficij illud reſignare non poſſunt, niſi aliunde viuere poſſint, ſeſs. 21. de reform. cap.2. 114.& ſeq.
Ordinati abſque ſui Ordinarij approbatione, ab ordinum executione arbitrio ſui Ordinarij ſuſpenduntur, ſeſs.23.de reform.c.8. 141
Ordinatio ab Epiſcopo facienda eſt, ſeſſion.23.c 4 135 cum ſequentibus, & à proprio Epiſcopo, ſeſſion. 6. de reformat.c.4.35.cum ſeq. ſeſſion. 7.de reform c. 11 44. ſeſſion. 14 de reform. c.2 87.cum ſequ ſeſs.23. de reform.c 8. 141.& ca 10. cum ſeq. à Chriſto inſtituta, eadem ſeſſion. de ſacram.Ord c.3 134 & quomodo facienda, eadem ſeſſione de reform c. 7.& ſeq. 141.& ſequ. quando, & vbi, ibid. dicto c.8. & qua ætate, ibidem cap.12.143. & gratias, ſeſſion 21. de refor.c.1 114. cum ſeq. & cum examine, eadem ſeſs 23. de reform. c.7. 141. ſeſſione 7.de reformat. cap 13. 45.& eadem ſeſs.23.de reform. cap. 12. 143.& c. 14. 144. & ibid. de Sacramen. Ordin.
Ordinandus non eſt homicida, ſeſſion. 14. de reformatione cap. 7. 90. nec qui beneficium non habet, vel aliud vnde viuere poſſit, ſeſſione 21. de reformatione cap. 2. 114. cum ſequentibus, nec qui Confirmationem non ſuſcepit, ſeſſione 23. de reformatione cap.4 140. nec qui fidei rudimenta edoctus non fuit ibidem, nec qui Linguam Latinam ignorant, ibid.c.11.142. nec qui ſcribere neſciunt, ibid. c 4.140. nec minor ætate requiſita, ibid. c. 12. 143. nec bonum teſtimonium non habentes, ibid.cap.5. 140.cap.8.141. & cap. 13. 143. nec qui in ſuo ordine verſati non fuerint, ibidem dicto cap. cum ſeq. nec qui non ſit vtilis, & neceſſarius ſuis Eccleſijs, nec ibi fuerit aſcriptus, vbi ſuis fungatur muneribus, ibid c.16. 144
Ordinati ſuis Eccleſijs deſeruire debent, eadem ſeſſion.23. de refor. c. 13.143.c.16. 144. & ſeſſion. 22. de reform c.4. 129
Ordinatio ſacra eſt vnum ex ſeptem Sacramentis Eccleſiæ, ſeſſion. 23. cap 3. 134. qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibidem canon. 3. 136. gratiam conf. dicto cap. 3. 134. cum ſequent. & canon.4.136.& abſoluendi

ſoluendi poteſtatem, eadem ſeſſione de reformatione, cap. 15. 144. in ea imprimitur character in anima, ſeſſione 7. de Sacramentis, canon. 9. 39. eadem ſeſſione 23. ca. 4. 135. qui contrarium dixerit excommunicatur, ibidem canon. 3. 136. gratiam confert, d. c. 3. 134. cum ſequent. & can. 4. 136. & abſoluendi poteſtatem, eadem ſeſſion. de reformat. c. 15. 144. in ea imprimitur character in anima, ſeſſion. 7. de ſacrament. can. 9. 39. eadem ſeſſion. 23. c. 4. 135. & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibidem can. 4. 136

Ordinatorum à non ſuo Epiſcopo pænæ, ſeſs. 6. de reform. c. 5. 36. ſeſs. 7. de refor. c. 11. 44. ſeſ. 14. de ref. c. 2. 87. & ſeſs. 23. de reform. c. 7. 141. cum ſeq. & eorum, qui ordinantur, per licentiam Capituli ſede vacante, ſeſs. 7. de refor c. 10. 44. & à ſæculari poteſtate ſeſſion. 23. c. 4. 135 & ibid. can. 7. 136

Ordines maiores, & minores, ibidem c. 2. 134. & ibid. de ſacr. Ord. can. 2. 136. eadem ſeſs. de refor. c. 11. 142. & ibid. c. 12. & ſeq. 143 & ſeq.

Ad Ordines maiores nemo aſſumi debet, niſi de ſui Epiſcopi commiſſione, præpoſitis in Eccleſia edictis de ipſorum natalibus, moribus, & vita, litteras teſtimoniales eidem Epiſcopo detulerit, ſeſs. 23. de reform. c. 17. 145

Ordinũ diuerſorum rationes, ead. ſeſs. c. 2. 134. & ibid. de refor. c. 17. 145

Ordines requiſiti intra annũ à quibus ſuſcipiendi, ſeſs. 22. de ref c. 4. 129

Ordines minores per temporum interſtitia conferendi, ſeſs. 23. de refor. c. 11. 140. & quibus ibid. ſunt gradus ad maiores ead. ſeſs. can. 2. 136. ibid. de refor. c. 6. 141. cum ſeq. & c. 11. 142

Ordines duo ſacri eodem die non ſunt vni conferendi, etiam regulari, ibid. cap. 13. 143

Ordinum fures reputantur: qui à ſæcularibus tantùm vocati, & inſtituti ſunt ad ordinum miniſteria exercẽda, aut propria authoritate talem poteſtatem ſibi ſumunt, ſeſs. 23 c 4. 136. & qui contrarium dixerit excommunicatur. eadem ſeſs. de Sacr. Ord can. 7 137

Ordinatus pro commoditate alicuius Eccleſiæ, ſi illam deſerat inconſulto Epiſcopo, à ſacrorum exercitio interdicitur, ibid. c. 16. 144

Ordinationis inhabilium effectus, ſeſs. 14. de refor. c. 3. 88

Ab Ordine Eccleſiaſtico omnis auaritiæ ſuſpicio abeſſe debet, ſeſs. 21. de refor c. 1. 114

Originalis peccati materia, ſeſs. 5. 11. cum pluribus ſeq.

Oſtiariatus, quando, & cui inſtitutus, ſeſs. 23. de refor. c. 17. 145 cum ſeq.

Ocioſi ſermones fugiendi, ſeſſipne 1. 2. & 3.

P

Papa. Vide Pontif. Max.

Parentum conſenſus in matrimonijs non neceſſarius. ſeſs. 24. de reform. matrim. c. 1. 153

Parochiales Eccleſiæ tenues quomodo augeantur, ead. ſeſs. de refor. c. 13. 170 quibus non vniantur, ibid. quæ penſionibus, aut reſeruationibus non grauentur, ibid. & illis vacantibus quid agendum, ibid c. 18. 175

Parochiæ quare diſtinctæ ſeſſione 14. de reform. c 9. 91. quando ſunt nouæ inſtituendæ, ſeſſione 21. de reform. cap. 4. 116. vel diſtinguendæ ſeſſione 24. de reform. cap. 13. 170. & collapſæ reficiendæ, ſeſſione 21. de reform. cap. 7. 117. vel transferendæ, ibidem in ciuitatibus faciendæ, ſeſſion. 24 de reform. c. 13. 171. cum ſeq. in eiſque Parochijs proprijs ſinguli tenentur audire verbum Dei ibid. c. 4. 164. & Sacramenta ſuſcipere, ibid c. 13. 171

Parochi officium eſt prædicare, ſeſſion. 5. de reform. c. 2. 14. ſeſs. 23. de refor. cap. 1. 136. & ſeſs. 24. de reform. cap. 4. 164. exponere ea, quæ in miſſa leguntur,

leguntur,ſeſs.12.c.8.123.& ead. ſeſ. in decr. de obſeruat. & euitan. 125. explicare decretum matrimonij, ſeſſ.24.de reform.matrim. ca.1.153. pueros fidei rudimenta,& obedientiam docere,ead.ſeſſ de reform.c.4. 164.cum ſeq. vim, & vſum Sacramentorum explicare, ibidem, c. 7. 165.Sacra eloquia,& ſalutis monita explanare,ibid. ieiunia,dies feſtos, & obedientiam commendare, ſeſſ. 25 de delectu cib. &c. 214. cum ſequen. oues ſuas agnoſcere pro his ſacrificium offerre, ſacramenta adminiſtrare, & bono exemplo paſcere,ſeſſ.23.de reform.c.1.159.cum ſeq.& ibi c.14.172. pauperum,aliarumque miſerabilium perſonarum curam paternam gerere.d.c. 1. 159. Miſſas frequenter celebrare, d.c.14. 172. in ſuis Eccleſijs reſidere, ſeſs. 6.de reform.ca.2. 35. & ſeſſione 23. de reform ca.1.159.cum ſeq.decreta matrimonij obſeruare, ſeſſ. 24. de reform matr.c.1.153.& ſeq.nuptias benedicere,ibid.154. librum matrimonij habere,ibidem 154. ac baptizatorum,ibid.c.2 155. ad Synodum Diœceſanam accedere, ead. ſeſſ. de reform.ca.2 161.& ſeſſ. 25. de ref.c. 2 196. carnis affectum erga propinquos deponere, ſeſſ. 25. de reform. ca.1.195.& alia multa obſeruare,ib. 191.& ſeq. decreta Concilij recipere,obedientiam ſpondere, ac hæreſes anathematizare,ibid.c.2.197. & hoſpitalitatem ſeruare, ibid. cap.8. 202

Parochi paupertati ſuccurritur,ſeſ.21. de reform.c.4.116. cum ſeq imperitiæ,& malæ vitæ occurritur, ibid.c. 6. 117. Cætera lege in verbo Sacerdos,& in verbo Clericus.

Parochus iuſtis de cauſis, & rationabilibus, abſque denunciationibus poteſt coram ſufficienti teſtium numero matrimonium celebrare, ſed ante illius conſummationem denunciationes omiſſas facere tenetur,ſeſ.24.de refor. matr.c.1. 153

Parochus poſt denunciationes contrahendi matrimonij factas, intellecto viri, & mulieres mutuo conſenſu,matrimonium per verba de præſenti celebrare poteſt, ibidem.

Parochus,vel is, qui ipſius loco interuenit in contractu matrimonij clandeſtini cum minori reſtium numero, & etiam ipſi teſtes, qui ſine Parocho,vel Sacerdote interfuerint, atque ipſi contrahentes arbitrio Ordinarij puniendi ſunt, ibid. 153

Parochus non debeat intereſſe matrimonijs vagantium abſque Epiſcopi licentia,ibid.c.7. 157.& ſeq.

Parochus baptizans antequam baptizet tenetur interrogare eos, ad quos pertinet, quem, aut quos elegerint ad ſuſcipiendam baptizatum de fonte baptiſmatis,& illum, aut illos tantum admittat, alias punitur,ibid.c.2. 155

Parochus paptizans tenetur leuantibus baptizatos declarare, quam cognationem contraxerint,aliàs punitur, ibid.

Paruuli baptizati in fide Eccleſiæ inter fideles computandi ſunt, quamuis actum credendi non habeant, nec proptereà rebaptizandi ſunt, cùm ad annos diſcretionis peruenerint, & contrarium dicens excommunicatus,ſeſſ.7. de bapt. can. 13. 40.& ſeq.

Paruuli baptizati in fide Eccleſiæ cùm adoleuerint,amplius non ſunt interrogandi, vt ratum habeant, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur,polliciti ſunt,& contrarium aſſeuerans excommunicatur,ibidem can.14. 40

Paruuli etiam recenter ab vteris matrum naſcentes baptizandi ſunt in remiſſionem peccati originalis, ſeſ. 5.de pecc.orig.9.

Paruuli rationis vſu carentes nulla neceſſitate obligantur ad ſacramentalem Euchariſtiæ communionem, ſeſſ.21. c. 4. 112. & qui contrarium

dixerit, excommunicatur, ibidem can.4. 113
Paſcha vetus, & nouum, ſeſs.22.cap.1. 121
Paſtoris diligentis officium eſt, ouium morbis leuia primum adhibere fomenta: Poſtea, ſi morbi grauitas ita poſtulet, ad grauiora deſcendere remedia, quæ ſi nec ſufficiant, cæteras ſaltem oues à contagionis periculo liberare, ſeſſ.13. de reformatione cap.1. 63
Paſtoris excuſatio non admittitur, ſi lupus ouem deuoret, & ipſe ignoret, ſeſs.6.de refor.cap.1. 33
Paſtores idoneos Eccleſijs gubernandis ijs promouere debent, qui li quod ius habent Epiſcopos proficiendi, ſeſs. 24. de reformatione cap.1. 159
Patrimonium, aut penſionem obtinentes non aliter ſunt ad ſacros Ordines promouendi, niſi arbitrio Epiſcopi pro Eccleſiarum commoditate, & quod abſque Epiſcopi licentia non poſſint illud alienare, vel illam extinguere, aut remittere, niſi aliunde viuere poſſint, ſeſs. 21. de reformatione cap. 2. 175. & ſeq.
Patrini in baptiſmo non poſſunt eſſe, niſi vnus vir, & vna mulier, vel vnus, aut vna tantùm ad ſuſcipiendum de ſacro fonte baptizatum, ſeſs. 24. de reformatione matrimonij cap.1. 155
Patrini duellantium vltra excommunicationem ſunt grauiter puniendi, ſeſs.25.de ref.cap.19. 211
Patroni habentes iuſpatronatus vacante Eccleſia tenentur intra decem dies nominare coram examinatoribus clericos idoneos ad Eccleſiam vacantem regendam, ſeſs. 24.de refor.c.18. 175
Patroni non poſsunt aliquos proficere beneficijs ſui iuſpatronatus, niſi illos loci Ordinario præſentauerint, ceſsante priuilegio, ſeſs.14. de reformatione cap.13. 92
Patroni non poſsunt iuſpatronatus vendere, nec alio quocumque titulo in alios transferre, ſeſs.25. de reformat.cap.9. 203
Patroni non poſsunt ſe ingerere in perceptione fructuum beneficiorum, ibid.
Patroni non poſsunt ſe ingerere viſitationibus, niſi quatenus iuſpatronatus quomodo ad eos pertineat, ſeſs.24.de refor.c.3. 163
Patroni ſi res Eccleſiæ, vel iura occupauerint, præterquam quod ſunt excommunicati, priuantur ſuo iurepatronatus, ſeſs 22 de ref.c.11. 132
Patroni vbi Eccleſia fuerit iuriſpatronatus Eccleſiaſtici, & inſtiturio pertineat ad Epiſcopum, tenentur præſentare Epiſcopo digniorem inſtituendum, ſeſs.24. de reformatione cap.18. 175
Pauli vocatio, ſeſs.6. de iuſtificatione can.6. 29
Pauperes ſi verè paupertatem probauerint in caſu matrimoniali, nec in ſecunda, nec in tertia inſtantia, in eadem cauſa cogi poſsunt extra prouinciam litigare, niſi altera pars velit ſibi alimenta, & litis ſumptus ſubminiſtrare, ſeſs.24. de reformat. cap.20. 178
Peccata omnia poſt baptiſmum perpetrata ſola recordatione, & fide ſuſcepti baptiſmi nec remittuntur, nec venialia fiunt, & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ſeſ. 7. de baptiſ.can.10. 40
Peccata mortalia etiam cogitationis faciunt homines iræ filios, & Dei inimicos, ſeſs.14.c.5. 73
Peccata mortalia, quæ diligenter cogitanti in confeſſione non occurrunt, in vniuerſum remiſſa cenſentur, ibidem.
Peccata venialia nos à Dei gratia non excludunt. ibid.
Peccata venialia citra culpam, in confeſſione taceri poſſunt, & multis alijs remedijs expiantur, ibid. Et licet illa confiteri, & qui contrarium dixe-

dixerit, excommunicatur, ibid. de Sacram. Pœnit. can.7. 83
Peccata publicè quis poteſt confiteri, ad ipſius confitentis libitum, non autem diuino præcepto, ibid. cap.5. 73 cum ſeq.
Peccata remittendi poteſtas ſolis Epiſcopis, vel Sacerdotibus, etiam mortali peccato detentis data eſt in ordinatione, & non cuiuis, ead ſeſſ. 14. cap.6. 76. & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid. can.6. 83 & can 10. 84
Peccata tacentes ſcienter in confeſſione, nihil per ſacerdotem diuinæ bonitati remittendo proponunt, ſeſſ 4 c.5. 73
Peccantes publicè ſunt publica pœnitentia corrigendi, quod Epiſcopus commutare poteſt, ſeſſ.24 de refor. cap.8. 166
Penſiones, aut fructuum reſeruationes fieri non poſſunt in Eccleſijs Cathedralibus, quarum redditus ſunt ducatorum mille, nec in parochijs, quæ ſummam centum, ſecundum communem valorem, non excedunt, ſeſſ.24. de reformatione c 13. 170
Pęna violantium ſaluum conductum, ſeſſ.15. 95
Pœnarum genera, ſeſſ.13. de refor c 4. 65 cum ſeq ſeſſ 25. de refor. cap.6. 200. cum ſeq & c.14. 208
Pœnitentia quid, ſeſſ 14. c.2. 71. ante aduentum Chriſti non erat ſacramentum, ibid. c.1 70. dicitur ſecunda tabula poſt naufragium, ſeſſ. 6. c.14. 15. & ſeſſ 14 de Sacram. pœnit. can. 2. 82. quid contineat, d. cap 2. 71. & ſeq & eadem ſeſſ 14. c.3. 72. & can.4. 82. cur, & quando, & à quo inſtituta, ibid. cap.1. 69. cum ſeq & can 1. 82
Pœnitentiæ vtilitas, & partes, ſeſſ.14. c.3. 71. & d. can.4. 82. & fructus, eadem ſeſſ. 14. c.8. 77. cum ſeq. quid differat à baptiſmo, ſeſſ. 6. cap.14. 25. & eadem ſeſſ. 14. cap. 2. 71. & ſeq. & can. 2. 82
Pœnitentia publica quando imponenda, ſeſſ. 4. de refor. cap.8. 166
Pœnitentiarij in Eccleſijs cathedralibus inſtitui debent, vbi commodè fieri poteſt, ibidem.
Pontifex Maximus Vicarius Dei in terris, ſeſs 6 de refor. cap 1. 33. & 52. eius eſt ſuprema authoritas, d. cap 1. 33. ſeſſ.9 49. ſeſſ.14. cap.7. 77. ſeſſ.16. 58. & ſeſſ 21. c 2. 111. cum ſeq. in omnibus ſalua intelligitur, ſeſſ.7. de refor. in princip. 41. ibid. cap.6. 43. ſeſſ. 24. de reformatione cap. 1. 159. & ſeq. & ſeſſ.25. de reformat. cap.21. 212
Pontificis eſt Eccleſias de paſtoribus prouidere, ſeſſ 6. de reformat. cap. 1. 33. & ſeq. ſeſſ 24. de reformat c. 12. 168. circa matrimonij impedimenta conſtituere, & diſpenſare, eadem ſeſſ. de Sacram. Matrim. can. 3. 151. Concilium Generale indicere, 51. & ſeſſ.25 in decr de recipien. &c. 215. eiuſque decreta confirmare, eadem ſeſſ de fine Concil. 216. & 219. eorum dubia declarare, eadem pag. 219. formam examinis Epiſcoporum approbare, ſeſſ. 24. de reformat. cap.1 159. & ſeq. Eccleſiæ vtilitati conſulere, ſeſſ.25. de recipien. &c. 215. eius munus eſt ſollicitudo vniuerſæ Eccleſiæ, & creatio Cardinalium, ſeſſ. 24. de reformat. cap. 1. 159. & Epiſcoporum, ſeſſ.7. de reformat. cap 1. 41. & ſeſſ. 23. de Sacram. Ordin. can.8. 137
Pontifex Summus prouidet reſignantium neceſſitatibus, ſeſſ. 24. de refor. cap 17. 174
Eccleſijs exiguorum redditium, ibidem cap. 10. 167. & curat quæ ad ſtudiorum reformationem ſpectāt, ſeſſ. 25. de reformat. cap.2. 196. de coadiutorijs diſponendis, ibidem cap.7. 201. de abuſibus circa indulgentiarum vſum exortis, eadem ſeſſ. in decreto de Indulgentijs, 213. de Indice librorum prohibitorum, ibidem, de Indic lib. 214. de Cathechiſmo, Breuiario, & Miſſali, ibid. quan-

quando alioqui nolunt accedere ad Synodum prouinciale, ibidem cap. 2. 196. de Calicis conceſſione, ſeſſ 22. in decret. ſuper perit. 133. de animaduerſione in Epiſcopos non reſidentes facienda, ſeſſ 6. de refor. cap. 2. 35. & ſeq. de cauſis Epiſcoporum grauioribus terminandis, ſeſ. 13. de reformat. cap. 6. 60 ſeſſ 24. de reformat. cap 5. 165 & de Epiſcopis concubinarijs, ſeſſ. 25 de refor. cap. 14. 207. & de legitimis cauſis abſentiæ Epiſcoporum, ſeſſ. 23. de refor. cap. 1. 137

Pontifex Maximus vtitur conſilio Cardinalium adminiſtratione vniuerſalis Eccleſiæ, ſeſſ. 25. de reformat. cap. 1. 195

Grauiorum criminum abſolutionem ſibi reſeruare potuit, ſeſſ. 14. c. 7. 77. & Imperatores, Reges, vel alios bona Eccleſiaſtica occupantes abſoluere, ſeſſ. 22 de refor. c. 11. 132. cauſas extra curiam quibus committat, ſeſſ 24 de refor. c. 5. 165. & ſeſſ. 25. de refor c. 10. 205

Pontifice inconſulto inuſitatum decerni debet, eadem ſeſſ. de inuocat. venerat. & Reliq. Sanctorum. 181

Pontifici obedientia ab omnibus preſtanda eſt, ead ſeſſ 25. de reformat. cap. 2. 196

Pontificalia in alterius Diœceſi exercere non licet, ſeſſ. 6. de ref. c. 5. 36

Populo numeroſo quomodo prouideatur, ſeſſ 21. de refor. c. 4. 116

Populus in ſua Parochia tenetur audire verbum Dei, ſeſſ. 24. de ref. c. 4. 164. & quando compellatur ſubminiſtrare neceſſaria Parochis, ſeſs. 21. de reformat cap. 4. 116. & ſeſſ. 24. de reformat c. 13 170

Portiones in Eccleſijs Cathedralibus debent habere annexos ordines, ſeſ. 24 de refor. cap. 12. 168

Cætera vide in verbo Præbenda.

Poſſeſſio triennalis quibus non ſuffragetur, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 21. 193

Poſseſſio Eccleſiæ gratis danda, ſeſs. 24. de reformat cap 14. 172

Præbenda Lectorum, ſeſs. 5. de refor. cap. 1. 12

Præbendæ quibus conferendæ, ſeſſ. 24 de reformat. cap. 12. 168 & quomodo, ſeſs. 25. de reformat c. 2 176. & tenues quomodo augendæ, ſeſs. 24. de refor. cap. 13. 170

Præbendas obtinentium reſidentia, ibid c. 12. 168. & ſeq.

Præcedentiæ, controuerſiæ componendæ, ſeſs 25. de Regularibus, & Monialibus cap. 13. 190

Præcedentiæ alicuius cauſa non innouatur, ſeſs 2. 3, & ſeſs 25. de loco orat. 215. cum ſeq.

Præcepta Dei ſunt poſſibilia, & obſeruanda, ſeſs 6 cap. 11 23. & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid. can. 18. 30

Prædeſtinationis præſumptio cauenda. ibid. c. 12. 24 & c. 15. 26

Prædicationis munus proprium Epiſcopi, ſeſs. 5. de refor. c 2. 15. & ſeſs. 24. de reformat. cap. 4 164. & quomodo, & quando præſtandum, d. c. 2. 15 & ſeq & d cap. 4. 164. cum ſeq. & ſeſs. 25. in decret. de Purgat. 180. cum ſeq. & eius vtilitas, d. c. 2. 15. cum ſeq.

Prædicatio non omnibus eſt conceſſa, ibid. 16. & d. cap 4. 164. maximè ſine licentia, vt dictis in locis. 16. & 164

Prædicatores quando, & quomodo corrigendi, eod. c. 2. 15. & ſeq.

Præfecta monaſterio Sanctimonialium per menſem ante nouitiarum profeſſionem Epiſcopum certiorem facere tenetur, ſeſ 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 17. 191

Prælati Eccleſiarum debent ſubditos ſuos prudenter corrigere, ſeſs. 6. de refor. cap. 3. 35

Prælati in Eccleſijs ſuis reſidentes, quoſcumque ſæculares clericos qualitercumque exemptos de quibuſcumque exceſſibus etiam extra viſitationem, corrigere poſsunt, & pu-

& punire, ſeſs. 14 de reformatione cap.4. 88.& ſeq.
Prælati etiam Epiſcopali dignitate prædìti contra Clericos ſibi non ſubditos vigore cuiuſuis priuilegij, procedere non poſsunt, niſi cum illorum Ordinarij, vel Vicarij ſui interuentu, alioqui proceſsus eſt nullus, ibidem c.8. 91.& ſeq.
Prælati Eccleſiarum quacumque dignitate fulgeant, tenētur per ſe, vel per alios idoneos, ſi legitimè fuerint impediti, Sanctum Ieſu Chriſti Euangelium prædicare, ſeſs.5. de refor.cap.2. 14.& ſeq.
Prælati cuiuſcumque gradus, Eccleſiam Dei, ad quam vocati ſunt, diligenter regere debent, ſeſs.6. de reformat.cap.1. 33
Prælati nō reſidentes in Eccleſijs ſuis, mercenariorum more greges ſibi commiſsos deferunt, ibid.
Et Romani Pontificis arbitrio ſunt puniendi, ibid 33 & ſeq.
Prælati, qui legitimis cauſis ceſsantibus per ſex menſes à ſuis Eccleſijs extra Diœceſes abſuerint, quattæ partis fructuum vnius anni puniūtur, & ſi alijs totidem abſuerint aliam quartam partem amittere debent, & creſcente contumacia, ſeuerioribus ſubijciuntur cenſuris, ibidem, & ſeſs.23. de reformatione cap.1. 137 & ſeq.
Prælati omnes, etiam ſi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales exiſtent, in Eccleſijs ſuis, quibus ſunt præpoſiti, reſidere tenentur, d. cap.1. 137
Prælati, & alij locorum Ordinarij cogere debent obtinentes ſcholaſterias, & alios etiam, quibus annexum eſt docendi munus, ad docendum per ſe in Seminario Clericorum ea, quæ Epiſcopo videbuntur, & ſi idonei non fuerint, per alios à Scholaſticis eligendos, & ab Ordinario approbandos, eadem ſeſs. 23.de refor.cap.18. 145
Prælati quicumque ſint, tenentur omnia, & ſingula in Concilio ordinata recipere, & obſeruare, atque veram obedientiam Summo Pontifice ſpondere, & profiteri, & hæreſes deteſtati, ſeſs. 25. de reformatione cap.2. 196
Præparatio ad iuſtificationem, ſeſs.6. cap.5.& 6. 19.& ſeq.
Præpoſitæ monaſterijs Sanctimonialium qua ætate, & quomodo ſint eligendæ, ſeſs 25 de Regularibus, & Monialibus c 6.& ſeq. 187 & ſeq.
Cætera vide in verbo Abbatiſsa.
Præpoſiti Eccleſijs Cathedralibus ſuperioribus, etiamſi Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinales ſint, ſi intra ſex menſes non fuerint conſecrati, fructus perceptos reſtituere tenentur, & ſi intra totidem alios menſes id facere neglexerunt, Eccleſijs ipſis ſunt ipſo iure priuati, ſeſs.23. de refor.cap.1. 140
Præpoſituræ commendatæ de Regularibus præpoſitis ſunt prouidendæ, ſeſs.25. de Regularibus, & Monialibus cap 21. 193
Præſentare non licet, niſi Epiſcopo, ſeſs.14.de refor.c.13. 92
Præſentari à patronis, ſi non ſint idonei, poſsunt ab Epiſcopo repelli, ſeſs.25.de refor.c 9. 203
Præſentati à quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis, etiam nuncijs Apoſtolicis, ad beneficia Eccleſiaſtica promoueri non poſsunt ſine Ordinarij examine, & approbatione, ſeſs.7.de reformat.cap.13. 45
Præſtimonia, ſeſs.5.de refor c 1.12. & ſeq. ſeſs.14.de refor.c.9 91. & ſeſs. 23.de refor.c.18. 146
Presbyteri qui dicantur, ſeſs: 14. de Sacram.extrem.Vnct c 3 81. eorum ætas, ſeſs.23.de refor.c 12.143. quales ordinandi, ibid. & cap. 14. 144. quando Miſsam celebrare teneantur, ibidem.
Cætera quære in verbo Clericus, & in verbo Sacerdos.
Præſens quis iudicetur, ſeſs.22. de refor. cap.3. 129. & ſeſs. 23. de refor. c.1.

c.1.137.& ſeſs 24 de refor.c.8. 166
Primas, vide Epiſcopus,& Metropolitanus,& Prælatus.
Principes à Deo conſtituti ſunt Fidei, & Ecclesiæ protectores, ſeſs. 25. de reformat.cap.20. 211
Cogentes ſubditos matrimonium contrahere,excommunicantur ſeſs. 24.de reformat.matrim c.9.158. locum ad monomachiam concedentes puniuntur,ſeſs. 25. de reformat. cap 19. 211
Epiſcopi paterno honore proſequi debent ibid.cap.17 210.& ſeq.libertatem Eccleſiaſticam conſeruare, ibidem cap.20.211. & ſeq. & decr.huius Concil. obſeruare,ibid. de recipien & obſer.&c. 215 cum ſeq.
Prioratus ab Epiſcopo viſitandi, ſeſs. 21.de refor c 8. 118
Priorum, & Priorisſatūm electiones, ſeſs.25 de Regularibus,& Monial. c.7.187.& ibid.c.20. 193
Priuilegia ſunt cauſa multarum turbationum, ſeſſ.24 de reformatione cap.11. 167. & ſeq. ſeſſ.23. de refor cap.18. 146
Priuilegia Scholarium. Vide Scholarium priuilegia.
Priuilegia de non reſidendo, & fructus in abſentia percipiendi,nemini ſuffragantur,ſeſſ 6.de ref.c.2. 35
Priuilegia Epiſcoporum præſeruantur in omnibus, præterquam quod tenentur intereſſe Synodo prouinciali illius Metropolitani,quem ſemel elegerint,ſeſſ.24.de ref c.2. 161
Priuilegia, & exemptiones quibuſuis conceſſæ nō impediunt iuriſdictionem Ordinariorum.exceptis ijs,qui actu ſeruiunt,aut intra clauſtra ſuarum domorum iuxta eorum profeſſionem viuunt,ibid.c.12. 167
Priuilegiati reſidentes in Curia Romana vigore Eugenianæ conſtitutionis, aut familiaritatis Cardinalium, obtinentes beneficia Eccleſiaſtica rationem illorum ſunt Ordinarij beneficiorum ſubiecti, ibid.
Proceſſiones, in quibus Euchariſtia circumfertur cur inſtitutæ, ſeſſ. 13. c.5.58.& ſeq. & can.6 62. ad eas accedere tenentur etiam exempti, ſeſ. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap.13. 190
Proceſſus quando fit nullus,ſeſs 22. de refor.cap.3.129. & ſeq. & ſeſſ.24.de refor.can.20. 178
Procuratio non exigenda à Viſitatoribus,ibid.c.3. 162.& ſeq.
Profeſſio quomodo emittenda,ſeſſ.25. de Regul & Mon.c.17. 191.& ſeq.
Profeſſionem fidei, qui facere teneantur, ſeſſ 24. de reformatione cap.1. 159. cum ſeq. & ibidem cap.12.168. cum ſeq.
Profeſſionem intra quantum tempus regulares faciant, ſeſſ.25. de Regul. & Monial cap.15. 190
Prohibitiones matrimonij quæ, ſeſſ. 24 de Sacram.Matrim. can.11. ibid. de reformatione cap.2.155.& cap.5. 156. & ſeq & quibus anni temporibus obſeruandæ, ibidem cap. 10. 159.& ſeq.
Promiſſiones in Prouiſione Eccleſiæ prohibitæ,ſeſſ.24.de ref.c.14. 172
Promoti ad maiores Eccleſias intra tempus à iure ſtatutum conſecrari debent, ſeſſ 7. de reformatione c.9. 44
Promoti per ſaltum, ab Epiſcopo diſpenſari poſſint, ſeſſ. 23. de reformat. cap.14. 144
Promouendi ad dignitates Eccleſiaſticas ſine cura debent eſſe idonei, & annorum 22.ſeſſ.24.de reformat. cap.12. 168
Promouendi ad dignitates, canonicatus,aut portiones Eccleſiaſticas debent eſse in eo ordine, quē talis dignitas, præbenda, vel portio requirit, & id ætatis, quod intra tempus legitimum initiari poſſint,ibid.
Cætera videas in verbo Epiſcopus, & in verbo Ordinandus.
Prorogationes conſecrationis conceſſæ Prælatis vltra ſex menſes, non ſuffragantur eis, ſeſs.7. de reformatione cap.9. 44

Proteſtationes Germaniæ, ſeſs. 13. & ſeſs 15. 94 eis datus ſaluus conductus. 95
Prothonotariatus, ſeſs 24. de reform. cap.11. 167
Prouincialia Concilia quibus de cauſis renouanda, & quando, ſeſs. 24. de reformat cap 2. 161 de quibus iudicent, ſeſs 2..de reformat.cap.1. 237.ibid cap.18 145.cum ſeq & 146. eadem ſeſs. 24. de reformat cap.1. 159. cap.2. 161. cap.3.163 cum ſeq. c.5 164 c.12.168. c 13.170 c.18 175. cum ſeq. & ſeſs. 25. de inuocat. vener. & Reliq. Sanctor. 181. ibid de Regularibus, & Monialibus cap 22. 194. & ibid de reformat c.11 206. & cap 14.207. & quid in eis agi debeat, ead. ſeſs. de refor c.2. 196. & c. 10.205. in decret. de Indulg. 213. poteſtque ipſa prouincialis Synodus formam examinis clericorum moderare, ſeſs.24. de reformat. cap.18. in fine. 177
Prouinciales quomodo eligendi, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap.6. 187
Prouiſi de canonicatibus, & dignitatibus Eccleſiaſticis non ſolum tenentur fidelitatem iurare coram Epiſcopo, vel eius Vicario, ſed etiam in Capitulo, ſeſs 24. de reformat. cap.1. 159.& ſeq.
Publicatio decretorum reſidentiæ fieri debet ſeſs.23. de ref c.1. 137
Publicè & notoriè criminoſi neque altari miniſtrare, neque ſacris intereſſe ab Epiſcopis ſunt permittendi. ſeſs.22. in decr. de obſer. & euitan &c. 125
Puellæ virgines volentes ingredi Monaſteria Sanctimonialium, non ante poſſunt habitum regularem ſuſcipere, niſi fuerint annorum 12. nec profeſſionem emittere niſi Epiſcopo, vel alio, ſi impeditus fuerit, pro eo approbante ſeſs.25 de Regularibus, & Monialibus cap.17. 191. cum ſeq.
Puellæ non ſunt cogendæ, nec impediendæ monaſterium ingredi, ibid. cap.18. 191
Pueri ad religionem informandi, ſeſs. 23. de refor.c 18. 145. cum plur. ſeq.
Pueri in Seminario Clericorum aſſumpti, debent Epiſcopi arbitrio in tot claſses diſtribui, quot illi videbitur, ibid. 146 vti debent tonſura, & habitu clericali, & ea adiſcere, quæ continentur in d. c.18 Vt vero ibidem quotidie ſacrificio Miſsæ intereſse debent, & ſaltem ſingulis menſibus confiteri, & Confeſsoris arbitrio Euchariſtiam ſumere, atque etiam Cathedrali, & alijs Eccleſijs loci diebus feſtiuis interuire, ibid 147
Purgatorium, ſeſs.6. de iuſtificat.can. 30. 32. ſeſs.22. cap.2. 121 de eo doctrina, ſeſs.25. 180. cum ſeq.

Q

Qvadrageſimæ tempus acceptabile, ſeſs 14.c.5. 74
Quæſtiones inutiles ſecludendæ à popularibus concionibus, ſeſs 24. de reformatione cap 7. 166. ac etiam difficiles, ſeſs.25. in decret. de Purgator. 180
Queſtores eleemoſynarij prædicare prohibentur, ſeſs.5 de refor.c.2 14. & ſeqq. eorum nomen penitus tollendum, ſeſs.21. de refor. c.9. 119
Queſtus praui pro indulgentijs conſequendis abolentur, ſeſs. 25. in decret de Indulg. 213
Qualitates quorumcumque beneficiorum obſeruandæ ſunt, nec illis derogari poteſt, ead ſeſs. de ref. c.5. 199
Quarta funeralium perſoluenda, ibid. cap.13. 207
Qui ſe ſtare exiſtimant, caueant, ne cadant, & cum timore, & tremore in bonis operibus perſeuerent, ſeſs. 6 cap.13. 25
Quiſque debet de bonis ſibi à Deo collatis ſubuenire ijs, qui pauperibus Eccleſijs præſident, ſeſs. 25. de reformat.cap.12. 207

Rapto-

R

Raptores, & raptæ quando matrimonium contrahere poſſint, ſeſs.24.de reformat. matrim. cap 6. 157 & tenentur raptores raptas dotare, ibid.
Raptores, & illis conſilium, & fauorem præſtantes ſunt ipſo iure excommunicati omnium dignitatum incapaces, ibid.
Raptores bonorum Eccleſiaſticorum puniuntur,ſeſs.22.de reformatione cap 11. 122
Reatus æternæ pœnæ quomodo deleatur,ſeſs.6.de iuſtific.can 30 32
Rectores Parochialium imperiti non ſunt diuinis miniſterijs idonei,ſeſs.21 de refor.cap 6. 117
Rectoribus Eccleſiarum imperitis honeſtæ vitæ exiſtentibus dandi ſunt coadiutores, quibus competens fructus portio pro victu aſſignanda eſt, ſed ſi ſcandaloſè vixerint, præmoniti caſtigandi ſunt, & ſi incorrigibiles fuerint,priuandi ſunt,ibid.
Rectoribus Eccleſiarum quarum fructus ad debita Eccleſiæ onera non ſufficiunt, prouidendum eſt per Epiſcopos, ſeſs. 24. de reformatione cap.13. 170
Redditus annui, vnde collegia pro Seminario Clericorum erigenda,& pueri educandi,& vnde omnia alia ſoluenda ſunt, per Epiſcopum cum conſilio duorum de Capitulo, ſiue clero Ciuitatis, quorum alter à Capitulo, ſiue Clero, & alter ab ipſo Epiſcopo eligatur, detrahendi ſunt ex fructibus menſæ Epiſcopalis, & de alijs quibuſcumque beneficijs, ſeſs.23 de refor.cap.18. 145
Reformatores ſtudiorum quid agere debeant,ſeſs.25.de refor.c.2. 196
Regreſsus tolluntur,ibid.c.7. 201
Regulares non poſsunt præd care ſine licentia Epiſcopi,ſeſs.5.de refor. c. 2. 15. & minus contradicente Epiſcopo,ſeſs.24.de reform.cap.4. 164. nec confeſſiones audire, ſine eius examine,ſeſs.23. de refor.c 15.144. cum ſeq. nec bona poſſidere poſſunt,ſeſ.25 de Regularibus,& Monialibus,c.2 184 nec alicuius obſequio ſine ſuperioris licentia ſe ſubijcere,ibid cap.4 185 cum ſeq.nec ſine illa à Conuentibus recedere, ibid.cap 19.192.nec habitum ſpontè dimittere, ibid nec ad laxiorem ſe transferre, ibid. nec habitum occultè ferre,ibid.
Regulares quomodo ordinandi, ſeſs. 25.de refor cap.11. 107. qua ratione vitam inſtituere debeant, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus c.1. 184. cum ſeq in Conuentibus, etiam ſi abſint cauſa ſtudiorum,habitare debeant,ibid c.4 185 Epiſcoporum præcepta nempe cenſuras, & interdicta ab ipſis promulgata, ac die feſto ab eiſdem in ſuis Diœceſibus ordinata,ſeruare,ibid c 12. 189. ad publicas proceſſiones accedere ibid c 13.ead pag.intra quantum tempus profeſſionem facere debeant, ibid.c 15. 190
Regulares viuentes extra Clauſtra, quando prædicare valeant,ſeſs 5.de refor.c.2.14 corriguntur ab Ordinario,ſeſs 6.de reformat c.3.35.& ſeſ. 7 de reformat. c.14. 45 & quando, ſeſs.21.de reformat c 8. 1 o. & aliquando etiam ſi intra Clauſtra regant,ſeſ.25. de Regularibus,& Monialibus cap 14. 190
Regularis vita inſtauranda, ibid. c.1. 184.cum ſeq.
Regulariū ſuperiores quomodo creādi,ibid.cap 6. 186.cum ſeq.
Regularium beneficia quibus conferantur,ſeſ.14.de ref c.10. 91 & ſeq.
Regularium monaſteriorū prouiſio, ſeſs.25 de Regul & Mon.c.21. 193
Regulares ad alium Ordinem trāsferri non poſsunt niſi vt in Ordine,ad quem transferuntur, ſub ſui Superioris obedientia in clauſtra perpetua maneant; ſeſs 14. de reformat. cap 11. 92

Digitized by Google

Regulares caſtitatem profeſſi matrimonium contrahere non poſſunt, & contractum eſt inualidum, & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ſeſſ 24 de ſacram. matrim. can 9. 152. cum ſeq.

Regulares quorumcumque Ordinum, tàm virorum, quàm mulierum tenentur exequi omnia, quæ de regularibus ſunt decreta, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus capit. 22. 195. & ſeq.

Regulares promouendi ad Epiſcopatus, nedum natalibus vita, moribus, & doctrina pollere debent, ſed etiam à ſuperioribus ſuæ Religionis publico teſtimonio gratis, idoneos eſſe illos ad docendum alios, approbari debent, ſeſs. 22. de reformat cap. 2. 128

Regulares recedentes à ſuis Conuentibus ſine mandato ſuperiorum in ſcriptis obtento, reperti ab Ordinarijs, puniri poſſunt, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, capit 4. 185

Regulares translati de vno ad alium ordinem, beneficiorum ſæcularium quorumcumque, etiam curatorum, ſunt incapaces, ſeſs. 14 de reform. cap. 11. 92

Regularis, quicumque ſit, qui habitum ſine Superioris licentia poſt quinquennium ſpontè dimiſit, nullatenus admitti debet ad allegandum quaſcumque cauſas, ſed tanquam apoſtata puniri debet, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, cap. 19. 192

Regularis, quicumque ſit, qui velit à Monaſterio, vel ſine, vel cum habitu, quacumque de cauſa, diſcedere ſine Superioris licentia, non eſt audiendus, niſi intra quinquennium à die profeſſionis, ita quod deducat illas tàm coram ſuo Superiore, quàm coram Ordinario. ibid.

Regularibus non licet à ſuis Conuentibus recedere ſine ſui Superioris licentia, etiam ſub prætextu ad illum recedendi, niſi vocati fuerint, ibid. cap. 4. 185

Regularibus concedi poſſunt ad vſum bona mobilia conuenientia ipſorum paupertati, ibid. c. 2. 184

Regularium ſuperiores monaſteria, & prioratus ſibi ſubditos viſitare tenentur, ibid. c. 20. 193. cum ſeq.

Religioſus. Vide Clerici, Regulares, & Sacerdotes.

Reliquiæ nouæ in Eccleſia recipi non debent, niſi Epiſcopo approbante, cum Theologorum conſilio, ſeſs. 25. de inuocatione, veneratione, & reliquiæ Sanctorum. 181

Reliquiæ Sanctorum venerandæ ſunt, & honor illis debetur, ibid. cum ſeq.

Remuneratio expectanda, ſeſs. 6. c. 11. 23 & ſeq. & cap. 16. 27

Renunciatio, aut obligatio etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuſuis piæ cauſæ antea facta, quàm intra duos menſes proximos ante profeſſionem, & cum licentia Epiſcopi, ſiue eius Vicarij, non valet, ſeſſ. 25. de Reg. & Mon c. 16. 190

Renunciatio, aut obligatio facta in duos menſes ante profeſſionem proximos cum licentia Epiſcopi, aut eius Vicarij valere, ſed non aliter ſortitur effectum, niſi profeſſione ſequuta, ibid.

Reparatio lapſorum, ſeſs 6. c 14. 35. & ſeq. reſcripta quando ſortiantur effectum, ſeſs. 7. de ref c 11. 44 ſeſs. 13. de ref c. 5. 65. ſeſs. 22. de ref. c. 5. 130. ſeſs. 23. de ref. c. 8. 141. ſeſs. 25. de ref. c. 7. 201. c. 16. 209. & c. 18. 210

Reſeruationes mentales nemini conceduntur, ſeſs. 24. de ref. c. 19. 177

Reſeruationes quando non proſint, ibid c. 15. 172

Reſeruationes caſuum, ſeſs. 14. c. 7. 76. & ibid. de Pœnit. can 12. 84

Reſeruationes fructuum quando non grauandæ Eccleſiæ, ſeſs. 24. de reform. c. 13. 170

Reſidere tenentur Primates, Patriarchæ, Metropolitani, & Epiſcopi, ſeſs. 6. de ref. cap. 1. 33. & ſeſſ. 23. de ref.

ref. cap. 1. 137. etiam ſi Cardinales ſint, ibid. omnes obtinentes beneficia, quæ requirunt reſidentiam de iure, ſeu conſuetudine, ſeſs. 6. de refor. cap. 2. 35. obtinentes dignitates, perſonatus, & officia, ſeſs. 21. de ref. c. 3. 115. cum ſeq. & ſeſs. 22. de refor. cap. 3. 129. & obtinentes canonicatus, præbendas, aut portiones, ſeſſ. 24 de refor. c 12. 168 & ſeq.

Reſidere negligentium peccatum, & pœna, ſeſſ 6. de refor. c. 1. 33 & ſeq. ſeſs 21. de refor. c. 3. 115. cum ſeq. ſeſ. 22. de refor. c. 3. 129. ſeſs. 23 de refor. cap. 1. 137. & ſeſs. 24. de reformat. cap. 12. 168 cum ſeq.

Reſidentiæ decreta publicanda, ſeſſ. 23. de refor. c 1. 137

Reſignare beneficium quando non liceat, ſeſſ. 21. de refor. c. 2 115. quando non proſit, ſeſs. 23. de refor. cap. 18. 145. & ſeſſ. 25. de refor. cap. 16. 209. & quando quis cogatur, ſeſſ. 24. de refor. c. 15. 172. cum ſeq.

Reſignantium neceſſitati prouidendum, ibid.

Reſtitutio ad priores ordines, & gradus, an ſuffragetur, ſeſſ. 14. de refor. cap. 1. 87

Reus in criminalibus ab Epiſcopo, vel eius Vicario appellans, tenetur omnia acta primæ inſtantiæ coram iudice, ad quem, producere, ſeſſ. 13. de refor. c. 3. 64

Rex occupans bona Eccleſiæ excommunicatur, ſeſſ. 22. de ref. c. 11. 132

Ritus Eccleſię Catholicæ ſeruandi, ſeſſ. 7. de Sacram. can. 13. 38. ſeſ. 22. c. 5. 122

S

Sacerdoti vago celebrare non licet, ſeſſ 22. in decr. de obſer. & euit. in celebrat. Miſs. 125

Sacerdotes ſunt Vicarij Chriſti, ſeſs. 14. c. 5. 74. præſides, ac iudices, ibid. & c. 6. 76. Sacramentorum miniſtri, ſeſ. 7. de Sacram. 7 & 8. & ſeq. d. c. 6 76. & ead. ſeſs 14. de Sacram. extr. Vnct. c. 1. 80. & c. 3. 81. & ead. ſeſ. de Pœnit. ſacram. can. 10 84. clauium miniſteriũ habent, ead. ſeſ 14. c. 3. 71. & c. 6. 76. & c. 8. 77. & ibid. can. 1. 84. & can. 10. 84 ſeſſ 23 c 1. 133. & ibid. de Sacram. Ord can. 1 136 cum ſeq. verbi Dei miniſterium exercent, ibid. c. 4. 135. à quibus inſtituti fuerint, ſeſs. 22. de ſacrif Miſſ. can 2. 120 & ſeq. c. 1. 120. cum ſeq ſeipſos communicant, ſeſſ. 13. c. 8. 60. & ibid. can 10. 6.. ſine confeſſione quando celebrare poſſint. ibidem c. 7. 59. laici effici nequeunt, ſeſſ. 23. can. 4. 136 & ibid. c. 4 135

Sacerdotes mali qualem poteſtatem habeant, ſeſſ 14 cap. 6. 76. & ibid. de Sacram. Pœnit. can 10. 84

Sacerdotes Epiſcopis inferiores caſus reſeruatos abſoluere non poſſunt, niſi in mortis articulo, in quo quilibet Sacerdos poteſt de quibuſcumque exceſſibus abſolutionem facere, ead. ſeſſ. c 7. 77

Sacerdotibus pęnitentibus ſatisfactionem iniungere debent, ibid. c 8 77

Sacerdotes tàm ſæculares, quàm Regulares cuiuſuis priuilegij vigore non poſſunt nuptias benedicere, abſque proprij coniugum Parochi, vel Ordinarij licentia, ſeſſ. 24. de reformat. matrim. c. 1. 153

Sacerdotibus, qui Eccleſijs ad Parochianorum commodum nouiter erectis præficiuntur, conſignari debet portio fructuum ad matricem Eccleſiam ſpectantium, & populus, ſi neceſſe fuerit, cogi poteſt ad ſubminiſtrandum ſibi neceſſaria pro eorum vita ſuſtentanda, ſeſſ. 21. de refor. c. 4 116

Sacerdotium ſanctum eſt, ſeſſ. 23. c. 2. 134

Sacerdotium, & ſacrificium Dei ordinatione coniuncta ſunt, ibidem cap. 1. 133

Sacerdotium eſt nouum teſtamentum viſibile, & externum, in quod vetus eſt translatum, ibidem, & contrarium dicens excommunicatur, ibidem de Sacrament. Ordin. can. 1. 136. cum ſeq.

Sacer-

Sacerdotum dignitas, & poteſtas, ſeſſ 14 c.5 73 & ſeq c.6. 6 c.8.77. & eadem ſeſſ.de Sac extr Vnct c.3.81. ſeſſ.22.de ſacrific. Miſſæ, c.1.120. & ſeſſ 2 ..cap.4 1 2. exemplum quanti momenti,ſeſſ.22.de refor.c 1.127.& ſeſſ.25 de refor c 1. 195

Sacerdotum officium,ſeſſ.2 2

Sacramenta ſeptem. ſeſſ.7. de Sacram. can.1. 37 à Chriſto inſtituta, ibid. gratiam continent: ibid can 6 37. aliud alio dignius,ibid can.3 37. & ſeq. in iis conficiendis miniſtrorum intentio,ibid,can.11 38

Sacramenta nouæ legis, & ſacramenta antiquę legis differunt,ibid can.2.37

Sacramenta,in quibus imprimitur character in anima,ibid can.9. 78

Sacramentorum vtilitas,eadem ſeſſ.7. in decr.de ſacram.36.& ſeq. neceſſitas, ibidem de ſacram. can.4 37. eſſentialia,ibidem can,12. 38. & ibid. de Baptiſ.can.2.35.miniſtri, ibidem de ſacram.can 11 & ſeq 38. ſeſſ. 14. c 6 75. & ibidem de ſacram.extrem. Vnct c.3. 81

Sacramentum quid,ſeſſ.13 c.3. 57

Sacramentorum vires per illorum adminiſtratores populis etiam vernacula lingua, ſi commodè fieri poteſt, explanandæ ſunt,ſeſſ.24. de reform.c.7. 165

Sacrificium, quod in Miſſa peragitur, quid contineat aut operetur,ſeſſ 22. c. 2. 121. cum ſequ.& a quo inſtitutum,ſeſs.22 c.1.120. cum ſeq. munde p re,& deuotè celebrandum eſt, eadem ſeſſ.22.in decr. de obſeru. & euit &c 125

Sacrorum librorum Index, & editio qualis approbetur, ſeſſ.4.in decr. de edit,&c.7,8.& ſeq.

Saluiconductus violatores.95. 108

Cætera vide in verb. Fides publica.

Sancta ſanctè adminiſtranda, ſeſſ. 22. c 4. 122

Sanctimoniales ſæpè confiteri, & Euchariſtiam ſumere debent,ſeſſ.2 ..de Regul.& Mon c.10.188.metu ad ingreſſum religionis non compellendæ, nec impediendæ, ibidem c. 18. 192. bona mobilia, & immobilia, vt propria habere non poſſunt, ibidem, c.2. 184. nec monaſterium exire,ibidem. c 5.186. intra quantum tempus profeſſionem facere debeat, ibidem. c 15. 190. & quomodo, & qua ætate fiat, ibidem. cap. 17. 191. cum ſeq.

Sanctimonialibus non licet tenere Sacratiſſimum Corpus Chriſti intra ſepta monaſterij,ſed in Eccleſia,ibidem c 10. 188

Sanctimonialium Monaſteria à Regularibus, ſeu deputatis in Capitulis generalibus regi conſueta,ab eiſdem gubernari debent,ibid c 9. 188

Sanctimonialium Monaſteria Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta, quomodocunque nuncupentur ab Epiſcopis gubernari debent ibid.

Sanctimonialium ſuperiores quomodo,& qua ætate ſint eligendæ, ibid. c 6.186 cum ſeq.& c 7. 187.cum ſeq.

Sanctimonialium Monaſteria, quæ extra vrbem, vel oppida ſunt, Ordinariorum arbitrio reduci poſſunt intra ibid.

Sanctimonialium ſepta, vbi violata ſunt, reintegrari, & inuiolata conſeruari debent,ibid. 187

Sanctorum inuocatio,ſeſſ.22. c.3 122. & ſeſſ.25.in decr.de inuoc.vener & reliq Sanct. 181 cum ſeq.

Sanctorum corpora, & reliquiæ veneranda ſunt, & honor illis debetur, & qui contrarium ſentit, & dicit, damnatur ab Eccleſia, ibid.

Sanctorum ſupplex inuocatio vtilis eſt ad beneficia impetranda à Deo per Ieſum Chriſtum Redemptorem noſtrum, ibid.

Sanctorum imagines non debent pingi, nec ornari procaci venuſtate, ibidem.

Sapientia à Deo poſtulanda,ſeſ.2. 2

Sapientiæ initium timor Domini, ibidem.

Satisfactio eſt pars pœnitentiæ,ſeſſ.14. cap.3. 71. quomodo fiat, ſeſſ.6.cap. 14.25.

14.25.& ſeſs.14. de pœnit.ſacr. can. 13.85 per Chriſtum fit, eadem ſeſs. can.13. 85. qualis imponenda confitenti, ibid.78. eius fructus, eod. c. 78. opera, ibid.
Satisfactiones, quibus pœnitentes per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrũ peccata redimunt, ſunt cultus Dei, & qui contrarium dixerit, excommunicatur, ibid can.14. 85
Schiſmaticorum inanis fiducia, ſeſs.6. c. 9. 22.cum ſeq.
Scholæ dicuntur Confraternitates quibuſdam in locis, ſeſs.23.de refor. c.18. 146
Scholares pauperes gratis docendi, ſeſs.5.de refor.c.1. 13
Scholares per ſe, vel per ſubſtitutos magiſtrum eligant, ſeſs.23. de refor. c 18. 146
Scholarium priuilegia, ſeſs.5. de refor. c.1.13. ſeſs.7 de refor.c.13 45. ſeſs.14. de refor c.5.89.cum ſeq. ſeſs. 23. de refor.c 6.141.cum ſeq. ſeſs.25. de reform.c.6. 200
Cætera vide in verb. Studia.
Scholaſteriæ quibus conferendæ, ſeſs. 24 de refor.c.18. 175
Scholia ſuper decretis Concil. Trid. non poſſunt fieri ſine ſuperioris licentia, in Bull Confirm. Concil. 220
Scientia non mediocris requiritur in Epiſcopo, ſeſſ.22.de refor.c.2. 128
Scribendi ſcientia neceſſaria ſuſcipientibus primam tonſuram. ſeſſ 23. de refor.c 4. 140
Scripturæ Canonicæ, ſeſſ 4. 6 & ſeq.
Scripturæ ſacræ lectio vbi inſtituenda, ſeſſ 5 de refor.can.1.13. & ſeq menſis Epiſcoporum admiſcenda, ſeſ.2.3
Scripturarum interpretatio quæ prohibita, ſeſ.4.8. earum verba ad profana non conuertenda, ibid. 9.& ſeq.
Sedis Apoſtolicæ ſuprema authoritas, Lege Authoritas Sedis, & Pontif. Maxim.
Seminarium clericorum, ſeſſ.23. de reform.c.6. 141.& ibidem c.18. per tot. 145. vſque ad. 150
Sententia in ſubditos ferenda, ſeſſ. 14. cap. 7. 77
Sequeſtratio fructuum quando facienda, ſeſſ 23 de refor.c.1. 137
Seruitium in Eccleſijs implendum à quo præſcribatur, ſeſſ 22. de reform. cap.3. 129
Silentio, & modeſtia vti debent morantes in Concil. ſeſſ.2. 3
Simoniaca labes prohibetur, ſeſſ 21. de refor c.1.114. ſeſſ.24. de refor cap.14. 172 ibid c 18. 175
Societatis Ieſu clericorum religio, ſeſ. 25 de Reg.& Mon.c.16. 190
Solemnitas requiſita in contrahendis matrimonijs, ſeſſ.24. de reform. matrim.c.1. 153.cum ſeq.
Solutiones quædam in prouiſione Eccleſiæ prohibitæ, ſeſſ.24. de reform. cap 14. 172
Spiritus ſancti operatio, ſeſſ.6. c 5. 19. cum ſeq. ibid. de iuſtific.can.3. 28
Sponſalibus validis exiſtentibus, impedimentum publicæ honeſtatis primum gradum non excedit, ſeſſ. 14. de refor. matrim.c.3. 156
Statuta Eccleſiarum approbantur, ſeſſ. 21.de refor c.3.115. ſeſſ.22. de refor. c.3.129. ſeſſ 24.de refor. c. 12. 168. & ſeſſ.25.de refor.c 5 199. & quæ reijciantur, ſeſſ.24 refor.c.14.172.& ſeſſ. 21.de refor c.1 114
Status, & ordo familiæ mutabitur, ſi quod requiritur in corpore non reperiatur in capite, ſeſſ.24.de reform. cap.1. 159
Stola prima, ſeſſ.6 c. 7. 20
Strepitus ab Eccleſijs arcendus, ſeſſ. 22. in decr. de obſeru. & euitan.&c. 125
Studia publica ſacræ ſcripturæ lectorem habere debent, ſeſſ 5. de refor. cap.1. 12.cum ſeq.
Studiorum generalium priuileg ſeſſ. 7.de refor c.13. 45. ſeſſ.24. de refor c. 6.200. ibid c 9. 203
Studiorum reformatores quid agere debeant, ſeſſ.25 de refor c.2. 196
Studium eſt commune Eccleſiæ bonum, ſeſſ 23.de refor.c.18. 146
Studentes, vide ſcholares.

Subdiaconus feſtis ſaltem diebus ſacram Communionem percipere debet, ſeſſ. 13. de reformat. cap. 13. 143. eorum ætas, ibid. cap. 12. 143
Subdiaconi ad altiorem gradum aſcẽdere non poſſunt, niſi per annum fuerint in eo verſati, ibid. c. 13
Subdiaconi non ſunt ordinandi, niſi bonum teſtimonium habuerint, & in minoribus ordinibus iam probati fuerint, ibid.
Subdiaconatus ad maiores ordines refertur, ſeſſ. 23 c 2. 134
Subditi quomodo tractandi, ſeſſ 13 de refor. c. 1. 63
Subditi correcti Epiſcopum odiſſe ſolent, ibid c 6. 66
Superiores à quibus conſtituendi, ſeſs. 25. de Reg & Mon. cap. 20. 193
Subſtitui quando non admittendi, ſeſſ 24. de ref. c. 12. 168
Succeſſor non tenetur ſtare locationi, ſeſſ 25. de ref. c 11. 206
Succeſſiones hæreditariæ prohibitæ, ibid c. 7. 201
Suffragia fidelium pro animabus defunctorum, eadem ſeſſ in decret de Purgat. 180
Superſtitio quid ſit, ſeſſ 22. in decr. de obſer. & euitan. &c. 125. tollenda eſt omnino, ſeſs. 25. in decr. de Purgat. 180. & ibid. de inuoc. vener. &c 181
Supellex Epiſcoporum qualis, ſeſſ 25. de refor. cap. 1. 195. & Regularium qualis, eadem ſeſſ. de Regul. & Monial cap. 2. 184
Supplicationes faciendæ Eccleſia vacante, ſeſſ. 24 de ref. c. 1. 159
Suſpenſio ab Ordinibus, & gradibus reſtituto, reſtitutio an ſuffragetur, ſeſſ. 14. de refor. c. 1. 87
Suſpicio Ordinarij à quibus iudicanda, ibid c. 5. 89
Symbolum fidei. ſeſſ. 3. 5
Synodus Diœceſana quotannis celebranda, ſeſſ. 14. de ref c. 2. 161. & quid ibi agendum, ſeſſ. 25. de ref. c. 2. 196. cum ſeq & c 4. 199. & c. 10. 205
Synodus Prouincialis, vide in verbo, Prouincialia Concil.

T

Abernæ à quibus vitandæ, ſeſſ. 24 de refor. c. 12. 168
Tabula ſecunda poſt naufragium Pœnitentiæ rectè appellata, ſeſſ 6. cap. 14. 15. & ſeſſ. 14. de Sacram. Pœnit. can. 2. 81
Tempora, quibus nuptię prohibentur, ſeſſ. 24. de ſacram. Matrim. can. 11. 153 & ibidem de reformat matrim. cap 10. 159. cum ſeq.
Tentatio non eſt ſupra id, quod poſſumus, ead ſeſſ de ſacram. matr. can. 9.
Teſtamentum vetus, & nouum quot libros contineant, ſeſſ. 4. 6. & ſeq.
Teſtamentorum executores ſunt Epiſcopi, ſeſſ 22 de refor c. 8. 131. & eorum pia relicta perſoluenda, ſeſſ. 25. in decr. de Purg. 180
Teſtatorum voluntas conſeruanda, ſeſſ 25. de refor. c. 4. 199. cum ſeq. & quando, & quomodo commutanda, ſeſſ. 22 de reformat c. 6. 130. & quomodo implenda, eadem ſeſſ 25. de refor. cap. 4. 199. cum ſeq.
Teſtimoniales litteræ, ſeſſ 21. de refor. cap. 1. 114. ſeſſ. 23. de refor. cap. 5. 140. ſeſſ 24 de refor. c. 1. 159. cum ſeq.
Teſtimonia Eccleſiæ Catholicæ, ſeſſ. 3. 5. & 6.
Teſtes contra Epiſcopos in cauſa criminali debent eſſe omni exceptione maiores, & conteſtes, ſeſſ. 13. de refor. c. 7. 66
Teſtes malignè deponentes cõtra Epiſcopos ſunt grauiter puniendi, ibid.
Teſtium, qui interſunt contractui matrimonij ſine Parocho, pœna, ſeſſ. 24. de refor Matrim. c 1. 153
Teſtiũ numerus in matrimonio, ibid.
Teſtificatio de approbatione promouendorum gratis facienda eſt, ſeſſ. 22. de reformatione cap. 2. 128. cum ſeq.
Timor Domini ſapientiæ initium, ſeſſ. 2. 2
Timor vexationis plerumque Ordinarium ad inquirenda, punienda-

que

que delicta ſegniorem reddit, ſeſſ. 13. de refor. c. 6. 66
'itularium Epiſcoporum licētia correcta, ſeſſ 14. de ref c. 2. 87. cum ſeq.
'onſura prima quibus non conferatur ſeſſ. 23. de reformat. cap. 4. 140. & qui eius priuilegio gaudeant, ibid. cap. 6. 141
'hori ſeparatio ob multas cauſas fit, ſeſſ 24. de ſacr. Matrim. can. 8. 152
'raditiones Apoſtolorum, ſeſſ. 4. 6 ſeſ. 6. c. 7. 20. ſeſſ 13. c. 8. 60. ſeſſ. 14 de Sacram. extr. Vnct. c. 1. 80. ſeſſ. 22 c. 4. 122. ibid. c. 9. 125 ſeſſ. 23. c. 3. 134. ſeſ. 24 in doctr. de ſacr. matr. 150. & ſeſ. 25 in decr de Purgat. 180
'raditiones quæ, & quam auctoritatem habeant, ſeſſ 4. 6
'ranslatio ſimplicium beneficiorum, ſeſſ. 21. de refor. c. 7. 117
'ranſubſtantiatio, ſeſſ. 13. cap. 4. 58. & ibid. can. 2. 61
'ribulationum patientia eſt loco ſatisfactionis, ſeſſ 14. cap. 9. 79. & ſeq. & ibidem de Pœnitentiæ Sacram. can. 13. 85
'ridētina Synodus damnauit, & anathematizauit omnes hæreticorum noſtri temporis præcipuè errores, ſeſſ. 25 de recip. & obſer. &c. 215
Cætera vide in verbo Concilij Tridentini inchoatio.
'urnorum lucra prohibentur, ſeſſ. 24. de refor. c. 14. 172

V

VAgantes non facilè ad matrimonium recipiendi, ſeſſ. 24. de refor. matrim cap. 7. 165. & ſeq.
'ago Sacerdoti Miſſas celebrare non licet, ſeſſ. 22. in decret. de obſer & euitan. &c. 125
'enationes à quibus fugiendę, ſeſſ. 24. de refor. c. 12. 168
'endere quando Clericis non liceat, ſeſſ 21. de refor. c 12. 115 cum ſeq.
'eneratio Euchariſtiæ, ſeſſ. 13 c. 5. 58. cum ſeq & ibid. can. 6. 62
'icariæ quomodo, & quando tollendæ, ſeſſ. 25. de refor cap. 16. 209
Vicarij quando, & qui in beneficijs deputandi, ſeſſ. 6. de refor. cap. 2. 35. ſeſſ 7. de refor. cap. 5 42. & ibid cap. 6 43. ſeſſ. 21. de refor. cap. 6. 117. ſeſs. 24 de reformat. cap. 17. 174. & ſeſſ. 25 de refor. c. 16. 209
Vicarius Epiſcopi Doctor, vel Licentiatus eligi debet, ſeſſ. 24. de ref. r. c. 16. 173. eius officium in collatione beneficiorum, ibid. c 18 175
Violatoris Saluiconductus pœna. 95. & 104.
Virginis Mariæ Conceptio, ſeſſ 5. de pecc. orig. 10. priuilegium ſpeciale, ſeſs 6. de Iuſtific. can. 23. 31
Virginitas beatior quàm ſtatus coniugalis, ſeſs. 24. de ſacram. matrimon. can. 10. 153
Viſitari debent beneficia curata, ſeſs. 7. de refor. c. 7. 43. Eccleſiæ omnes etiam exemptæ, ibid. c. 8. & ſeſs. 24. de reformat. c. 9. 166. Eccleſiæ ſecus nullius Diœceſis, ibid. commendata, omnia beneficia, & monaſteria etiā exempta, ſeſs. 21 de reformat. cap. 8. 118. monaſteria, quæ ſunt Ordinum capita, ſeſs. 25. de Regularibus, & Monialibus, c. 20. 193 & ſeq. Hoſpitalia, Confraternitates, eleemoſynæ, Montis Pietatis, & pia loca omnia, ſeſs 22 de refor. cap. 8 131. propria Diœceſis, ſeſs. 24. de refor cap. 3. 163. Capitula Cathedralium, & aliarum maiorum Eccleſiarum, illorumque perſonæ, ſeſs. 6. c 4. 35
Viſitatio quomodo fieri debeat, ſeſs. 24. de ref cap. 3. 162. & in ea magna Epiſcoporum poteſtas, ibid cap. 10. 167. & ſeſs. 25. de refor. c. 6 200. cum ſeq & quando in eius cauſis appelletur, ſeſs. 13. de refor. c. 1 64
Viſitationum quis finis, ſeſs. 7. de ref. cap. 7. 43. ſeſs. 21. de reformat cap. 8. 118. cum ſeq. & ſeſs. 24 de refor. cap. 3. 163
Viſitatores Regularium, ſeſ. 25 de Regul & Mon c. 8. 188. & ibid. c. 20. 193
Viſitatores Epiſcoporum impeditorum concurrunt in viſitando cum

alijs

alijs viſitatoribus inferioribus,ſeſs. 24 de reformat.c.3. 163
Viſitatores nihil procurationis intuitu pro viſitatione ſuſcipere poſſunt, nec munus qualecumque ſit, exceptis moderatis victualibus, ibid. 163.cum ſeq.
Viſitatores victualia pro temporis neceſſitate moderatè ſuſcipere poſſunt à viſitatis, qui optionem habeant illa dare, vel pecuniam pro illis ſoluere,ibid.
Viſitatores aliquid indebitè à viſitatis ſuſcipientes puniendi ſunt,ibid.
Viſitatores à Capitulo deputādi prius ab Epiſcopo approbari debēt, ibid.
Viſitatores debent modeſtè, diligenter, & celerrimè viſitationes abſoluere, ibidem.
Vita æterna quomodo acquiratur,ſeſ. 6.c.7. 20. cum ſeq.à bene operantibus expectanda,ibid. c.11. 23. cum ſeq. ibid. cap.16. 27. & ſeq. & ibid. can.26.32 & ſeq. & quibus denegetur,ibid.cap.15. 26
Vita Chriſtiana perpetua pœnitentia eſse debet,ſeſs.14. 80
Vita hominis non humano, ſed Dei iudicio iudicanda eſt,ſeſs.6.c.16. 27
Vitæ honeſtas, optimæque actiones prædicandi generi æquipollen. ſeſs. 25. 195
Vnctio extrema quid, & cur inſtituta, ſeſſ. 14. in doctrina de Sacramento extremæ Vnct. 79. & à quo, ibid. c. 18. eſt verum ſacramentum,ibid. & ibid. de Sacramento extremæ Vnct. can.1.85. & ſeq materia,& forma, ibid.c.1. 80. & effectus,ibid. & c.2. 80.miniſter,ibid & c.3 84. & can.4. 86. Sacramentum exeuntium appellatur, d. c.3. 81. & quomodo ab hæreticis impugnetur, ibid. 80. & ſeq. & cap.3. & ſeq 81. quando ſit danda d.c.3.81.poteſt iterari,ibid.
Vnctio ſacra in ordinatione,ſeſſ.23.de Sacram.Ordin.can.5. 136
Vniones ad vitam tolluntur,ſeſſ 7. de refor cap.4. 41
Vniones à quadraginta annis citra factæ examinari, ſeſs. 7. de reformat. c.6 41 & ſeſſ.25.de reformat. cap.9. 203. & quando reuocentur, ibid. & quomodo fieri debeant,d.c 6 43 & quando,ſeſſ 2. de refor.cap.5.116. ſeſſ. 23. de reformat. c.18.146. cum ſeq ſeſs. 24. de reformat. c.13.170. cum ſeq.& ibidem c.15.& quorum beneficiorum,vel Eccleſiarum, d.c. 5.116.d.c 13.170. & d.c.15.172.vnius Diœceſis cum alterius Diœceſis beneficio non ſunt faciendæ, ſeſs.14. de reformat.cap.9. 91. nec dignitatum,& ſimilium,d c.13. 170
Vnitum beneficium viſitandum, ſeſs. 7.de refor.c.7. 43
Vniuerſitatum priuilegia,ſeſ.7. de refor c.15.46. ſeſs.14.de refor.c 5. 89
Vniuerſitatum reformatores quid agere debeant,ſeſs.25.de ref.c.1. 195
Vocem in Capitulo qui amittant,ibidem de Regularibus, & Monialib. cap.2. 184.cum ſeq.
Vota Regularium,ibid.c.1. 184
Vota facta poſt Baptiſmum non ſunt irrita,ſeſs.7.de Baptiſ.can.9. 39
Vſurpatores bonorum Eccleſiaſticorum excommunicantur, ſeſs. 22. de reformat.c.11. 128
Vxores plures habere non licet, ſeſs. 24 de Sacram.Matrim.can.2. 151
Vxoratorum concubinariorum pœna, eadem ſeſs. de reformatione matrimonij c 8. 158.& ſeq.
Xiſti IV. Conſtitutio,ſeſs.5. de peccato originali. 9.cum ſeq.

Z

Zizania execrabilium errorum,& ſchiſmatum,ſeſs. 13.in decret de Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacram.55. variarum, & peregrinarum doctrinarum,ſeſs.18. 104

FINIS.

Digitized by Google

INDEX
LIBRORVM
PROHIBITORVM,

CVM REGVLIS CONFECTIS

Per Patres à Trid. Synodo delectos.

AVCTORITATE PII IV. PRIMVM EDITVS.

Poſteà verò à Xiſto Quinto auctus.

ET NVNC DEMVM S. D. N. CLEMENTIS
Papæ VIII. iuſsu recognitus, & publicatus.

INSTRVCTIONE ADIECTA,

De exequendæ prohibitionis, deque ſincerè emendandi, & imprimendi Libros ratione.

SVPERIORVM PERMISSV.

VENETIIS, M. DC. LXV.

Apud Guerilios.

Digitized by Google

[illegible]

Digitized by Google

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

SAcroſanctum Catholicæ fidei depoſitum, ſine qua Deo placere, aut æternam ſalutem cõſequi nemini licet, vt ſaluum in Eccleſia Dei perpetuò conſeruaretur, poſteriſque inuiolatum traderetur; Paſtoralis Romanorum Pontificum vigilantia, ſummo ſemper ſtudio, & contentione laborauit. Ipſi enim à Chriſto Domino huius tàm pretioſi depoſiti Authore, & illud fideliter cuſtodiendi, & bonum ſemen patrisfamilias, ab inimici hominis zizanijs decernendi, & Eccleſiam ſalutari doctrinæ ædificandi præcipuam curam, ſummamque poteſtatem, in beatiſſimo Petro Apoſtolorum Principe acceperunt. Quo circa ſanctæ mẽtis, Gelaſius Primus, & Gregorius IX. alijque complures Romani Pontifices, prædeceſſores noſtri, zelo zelati pro domo Domini exercituum, vt hanc fidei Catholicæ, doctrinaque integritatem, ſaluam, incorruptamque in Eccleſia Dei retinerent, Apoſtolica magnitudine, pro muro domus Iſrael aduerſus eiuſdem fidei hoſtes, ſe ipſos opponentes, ne illorum dolis, & inſidijs imprudentes, & ſimpliciores homines caperentur, lucem à tenebris, praua à rectis ſeiunxerunt, quæ ſequenda, quæ cauenda eſſent, Chriſti fidelibus declararunt, probatos, laudabiles, orthodoxos libros, ab adulterinis, pernicioſis, & apocryphis, ſingulari diligentia diſtinxerunt: poſtremò hæreticorum impia dogmata, & noxia, ac venenata ſcripta Conciliorum Decretis, Pontificijs Conſtitutionibus, aut alio opportuno cenſurę genere condemnarunt. Sed cum noſtris hiſce calamitoſis, & nouiſſimis temporibus, antiquus humani generis hoſtis, à ſua malitia nunquam recedens, ad eandem Catholicam doctrinam, & veritatem labefactandam peſtiferas hæreſes, & deteſtabiles errores, aut nouos conſtaſſe, aut veteres ex inferis excitaſſe, ſacra Tridentina Synodus peſtilentem noxiorum librorum copiam, quæ plus nimio excreuerat, coercere, atque auferre cupiens, primum quidem doctiſſimos

Digitized by Google

aliquot viros delegit; qui de tota ea re cognoſcerent, & delibe-
rarent, deinde verò cum ij in negotio non parum progreſſi eſ-
ſent, iuſtis de cauſis, eadem Synodus permota, ad ipſam Apoſto-
licam Sedem integram rem deferendam ſtatuit. Itaque felic. rec.
Pius Papa IV. prædeceſſor noſter, qui tunc ad Eccleſiæ guberna-
cula ſedebat, Prælatis quibuſdam doctrina, & prudentiæ præſtan-
tibus adhibitis, Indicem librorum prohibitorum, & regulas quaſ-
dam, per ſuas litteras in forma Breuis, promulgauit, & eiuſmodi
noxiorum librorum detrimentis depellendis opportunè proui-
dit. Cæterum, licet illa pro temporis ratione prudenter fuerint
tunc conſtituta, tamen cum Satanæ aſtutia, in huiuſmodi libro-
rum editione noua in dies mala creſcerent (nam poſt illud tem-
pus alij etiam libri pernicioſi partim conſcripti, atque editi, par-
tim qui ſcripti erant, & antea delituerant, in medium prodiere;
quorum lectione ſimpliciores, & incauti homines, in errores in-
duci facilè poterant.) Propterea piæ memoriæ Sixtus Papa V.
prædeceſſor noſter, multis illuſtratis, atque ad regulas adiectis
neceſſarijs rebus mandauit, vt nonnulli alij eiuſdem generis li-
bri, eiſdem adderentur.

Verùm cum idem Sixtus, re minimè abſoluta ab humanis ex-
ceſſerit. Nos animarum ſaluti quantum cum Domino poſſumus
conſulentes, quod iampridiem vtiliter cæptum, & à multis deſi-
deratum erat, hoc tempore omninò perficiendum, atq; in lucem
edendum duximus. Venerabili igitur fratri noſtro Marco Anto-
nio Epiſcopo Præneſtino de Columna; & dilectis filijs noſtris
Auguſt. in S. Marci de Verona; Simeoni Sanctæ Anaſtaſiæ de
Terranoua, Hieronymo Sanctæ Mariæ ſuper Mineruam Aſcu-
lano, Federico Sanctæ Mariæ Angelorũ in Thermis Borromæo,
Franciſco Sanctæ Mariæ Traſpontinæ Toleto; titulorum Preſ-
byteris; necnon Aſcanio S. Mariæ in Coſmedin de Columna;
Diacono Cardinalibus ſuper huiuſmodi Indice per nos deputatis
alijſque pijs, & eruditis viris in conſilium adhibitis, ea omnia, ac
ſingula, quæ à Sixto V. vt ſupra diximus inſtituta erant, diligen-
ter examinanda commiſimus, quæ cum magno ſtudio viſa, ac
Deo fauente demum abſoluta fuerint. Nos tam eandem Pij Præ-
deceſſoris Conſtitutionem, & Indicem, ac Regulas, quorum om-
nium tenores haberi volumus pro expreſſis, quàm hæc ipſa illis
addita, prout inferius deſcripta ſunt omnia, & ſingula, auctori-
tate Apoſtolica, tenore præſentium approbamus, & præſentis

ſcri-

ſcriptis patrocinio communiuimus, atque ab omnibus, tàm Vniuerſitatibus, quàm ſingularibus perſonis vbique locorum exiſtentibus, ſub eiſdem pœnis, in dicta Pij Conſtitutione contentis, obſeruare præcipimus, & mãdamus. Quòd autem facilius negotium cum prohibitionis, tum expurgationis, & impreſſionis librorum peragatur, eas omnes facultates, priuilegia, & indulta, quæ recolendæ memoriæ Pius V. Magiſtro Sacri Palatij primum: deinde Gregor. XIII. Sixtus V. Cardinal. Congregationis prædictæ conceſſerunt, quorum tenores hic volumus haberi pro expreſſis, confirmamus, & quatenus opus eſt, innouamus, in his omnibus, quæ additis in hoc Indice, non aduerſantur, volumuſque propterea, ac decernimus, vt ſi quæ in poſterum dubitationes, aut controuerſiæ circa ipſum Indicem, illiuſque Regulas, aliaque illis addita emerſerint, ad congregationem ſupradictorum Cardinalium, ſeu aliorum, qui pro tempore ſuper Indice huiuſmodi deputati fuerint, referantur, & ex ſententia eorumdem Cardinalium nobis, aut ſucceſſoribus noſtris, ſi rei grauitas id poſtulauerit, conſultis declarentur, & decidantur, quorum auctoritatem, tum permittendis, tũ prohibendis, expurgandis, & imprimendis libris, aliiſq. ad eam rem pertinentibus explicandis, volumus eſſe præcipuam, atque ita mandamus ab omnibus venerabilibus fratribus noſtris Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, aliiſq; aliorum Ordinarijs, & dilectis filijs Inquiſitoribus, Vniuerſitatibus, Magiſtris, Doctoribus, Bibliopolis, Impreſſoribus, Mercatoribus, Gabellarijs, cæteriſque omnibus, cuiuſcumque gradus, ordinis, aut dignitatis, tàm Eccleſiaſticis, ſecularibus, vel regularibus, quàm laicis, quocumq; honore, vel dignitate præditis, inuiolabiliter obſeruari. Non obſtantibus Apoſtolicis, ac in Vniuerſalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs, ac Generalibus, vel ſpecialibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus, ac quibuſuis Statutis, & Conſuetudinibus, etiam iuramento, Confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; Priuilegijs quoque, Indultis, & Litteris Apoſtolicis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis in contrarium præmiſſorum conceſſis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & ad verbum inſerta mentio habenda eſſet, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſſis habentes, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cęteriſque contrarijs quibuſcumque.

Decernentes earundem præſentium exemplis, etiam impreſſis, Notarij publici manu ſubſcriptis,& ſigillo Prælati alicuius Eccleſiaſtici obſignatis,eandem haberi fidem,quæ haberetur ipſis præſentibus,ſi forent exhibitæ,vel oſtenſæ.

Dat. Tuſculi, ſub Annulo Piſcatoris, Die 17. Octobris 1595. Pontificatus noſtri anno quarto.

M. Veſtrius Barbianus.

PIVS PAPA QVARTVS.
Ad perpetuam rei memoriam.

Dominici gregis cuſtodiæ,Domino diſponente,præpoſiti, vigilijs more paſtoris, non deſiſtimus, ipſi gregi ab imminentibus periculis, quàm maxima poſſumus cura, & diligentia præcauere: ne propter negligentiam noſtram pereant oues,quæ pretioſiſſimi D.N.Ieſu Chriſti ſanguine ſunt redemptæ. Et ſi autem quæ ad fidei veritatem patefaciendam, & ad horum temporum hæreſes confutandas pertinebant in Oecumenico, & generali Concilio Tridentino,ſancti Spiritus aſſiſtente gratia,nuper adeò enucleata,ac definita fuerunt, vt facilè iam ſit vnicuique ſanam, Catholicamque doctrinam, à falſa, adulterinaque innoteſcere; tamen cum Librorum ab hæreticis editorum lectio non modò ſimpliciores homines corrumpere ſoleat, verum ſæpè etiam doctos, eruditoſque in varios errores, & à veritate Fidei Catholicæ alienas opiniones inducere; huic quoque rei eſſe duximus prouidendum. Cum autem aptiſſimum ei malo remedium eſſe ſciremus, componeretur, atque ederetur Index, ſiue Catalogus librorum, qui vel hæretici ſint, vel de hæretica prauitate ſuſpecti, vel certè moribus, & pietati noceant: id negotium ad ſacram Tridentinam Synodum reieceramus. Ea verò ex tanta Epiſcoporum, & aliorum doctiſſimorum virorum copia delegit, ad eum conficiendum Indicem, multos cum doctrina, tum iudicio inſignes Prælatos, ex omnibus ferè nationibus, qui quidem non ſine maximo labore, plurimiſque vigilijs eum Indicem, tandem Deo iuuante perfecerunt, adhibitis etiam in conſilium lectiſſimis quibuſdam Theologis. Peracto autem Concilio, cùm ex ipſius Synodi decreto, is Index nobis oblatus fuiſſet, vt ne ante ederetur, quàm à nobis approbatus fuiſſet, no doctiſſi-

doctiſſimis quibuſdam, probatiſſimiſque Prælatis eum accuratiſſimè legendum, examinandumque tradidimus, & ipſi etiam legimus. Cùm igitur cum magno ſtudio, acri iudicio, diuturna cura confectum, & prætereа commodiſſimè digeſtum eſſe cognouerimus. Nos ſaluti animarum conſulere, eamque ob cauſam prouidere cupientes, ne libri, & ſcripta cuiuſcumque generis, quæ in eo improbantur, ſiue vt hæretica, ſiue vt de hæretica prauitate ſuſpecta, ſiue vt pietati, ac morum honeſtati inutilia, aut aliqua correctione ſaltem indigentia poſt hæc à Chriſti fidelibus legantur, ipſum Indicem, vnà cum Regulis ei præpoſitis, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus: imprimique, ac diuulgari, & ab omnibus Vniuerſitatibus Catholicis, ac quibuſcumque alijs, vbique ſuſcipi, eaſque Regulas obſeruari mandamus, atque decernimus; Inhibentes omnibus, & ſingulis, tàm Eccleſiaſticis perſonis, Sæcularibus,& Regularibus cuiuſcumque gradus,ordinis,& dignitatis ſint,quàm Laicis,quocumque honore, ac dignitate præditis,ne quis contra earum Regularum præſcriptum,aut ipſius prohibitionem Indicis,libros vllos legere, habereve audeat. Si quis autem aduerſus eas Regulas, prohibitionemque fecerit, is quidem, qui hæreticorum libros, vel cuiuſuis authoris ſcripta propter hæreſim, vel falſi dogmatis ſuſpicionem damnata, atque prohibita legerit, habueritve, ipſo iure in excommunicationis pœnam incidat, eamque ob cauſam in eum, tamquam de hæreſi ſuſpectum inquiri,& procedi liceat, præter alias pœnas ſuper hoc, ab Apoſtolica Sede, Sacriſque Canonibus conſtitutas. Qui autem libros alia de cauſa prohibitos legerit,habueritve,præter peccati mortalis reatum,Epiſcoporum arbitrio ſeuerè ſe nouerit puniendum. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinationibus Apoſtolicis contrarijs quibuſcumque, aut ſi quibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, ne excommunicari poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Vt hæc autem ad omnium notitiam perueniant, neve quis excuſatione ignorationis vti poſſit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curiæ noſtræ Curſores in Baſilica Vaticana, Principis Apoſtolorum, & in Eccleſia Lateranenſi, tunc cum in eis populus, vt Miſſarum ſolemnibus interſit, congregari ſolet, palàm, & data voce recitentur, & poſtquam recitatæ fuerint, ad valuas earum Eccleſiarum,

itemque Cancellariæ Apoſtolicæ, & in loco ſolito Campi Floræ aſſignantur, ibique vt legi, & omnibus innoteſcere poſſint, aliquantiſper reliquantur. Cùm autem inde amouebuntur, earum exempla in ijſdem locis affixa remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, & affixionem, omnes, & ſingulos, qui his litteris comprehenduntur, poſt tres menſes à die publicationis, & affixionis earum numerandos, volumus perinde aſtrictos, & obligatos eſſe, ac ſi ipſiſmet illæ editæ, lectæque fuiſſent. Tranſumptis quoque earum, quæ manu alicuius publici Notarij ſcripta, ſubſcriptave, & ſigillo, ac ſubſcriptione alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munita fuerint, fidem ſine vlla dubitatione haberi mandamus, atque decernimus.

Datum Romæ apud S. Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 24. Martij 1564. Pontificatus noſtri Anno quinto.

Antonius Florabellus Lauellinus.

PRÆ-

PRÆFATIO IN INDICEM LIBRORVM PROHIBITORVM.

Confectum à deputatione Tridentinæ Synodi R. P. F. Franciſci Forrerij, Ord. Fratrum Prædicat. Sacræ Theologiæ profeſſoris, & eiuſdem deputationis Secretarij.

CVM Sancta œcumenica Tridentina Synodus, ijs rationibus adducta, quæ in ſecundæ Seſſionis decreto ſub beatiſſimo Pio IV. Pontif. Max. explicatæ ſunt, cenſuiſſet, Patres aliquot, ex omnibus ferè nationibus delecti, de librorum cenſuris quid ſtatuendum eſſet, diligenter cogitarent; in eam tandem ſententiam, poſt diuturnam deliberationem venerunt, vt iudicarint nihil vtilius fieri poſſe, quàm ſi Romanus ille prohibitorum Librorum Index, ab Inquiſitoribus Romæ poſtremò confectus, paucis tantùm demptis, atque etiam additis, retineretur; quippè qui cum magna maturitate à multis viris doctis compoſitis, plurimos comprehendat Authores, atque in ordinem ſatis commodum digeſtus eſſe videatur.

Quoniam verò intelligebant propterea in aliquibus Prouincijs, ac locis hactenus eum Indicem receptum non eſſe, quòd in eo quidam libri prohiberentur, quorum lectione viri docti priuati, magno incommodo afficerentur, atque animaduertentes etiam in eo eſſe nonnulla parum explicatè poſita, quæ interpretatione indigerent, re multum diuque deliberationibus agitata, ac viris etiam ex omni natione Theologicæ facultatis ſcientiſſimis, in conſilium adhibitis, ſubiectas Regulas componendas iudicarunt, vt quoad eius fieri poſſet, dictorum hominum commodis, & ſtudijs, ſalua veritate, ac religione, proſpiceretur.

Illud igitur in primis obſeruari oportet, vnamquamque penè alphabeti litteram, tres habere claſſes.

In prima non tàm libri, quàm librorum ſcriptores continentur, qui aut hæretici, aut notæ hæreſis ſuſpecti fuerunt: horum enim Catalogum fieri oportuit, vt omnes intelligant, eorum ſcri-

pta, non edita ſolum, ſed edenda etiam, prohibita eſſe.

Sed illud etiam animaduertendum eſt, quòd licet multi præterea ſint, qui iuſtiſſimis de cauſis in hanc claſſem referri poterant; Patribus tamen non is fuit animus, aut ad eorum pertinebat inſtitutum, vt eos ad vnum perquirerent, ſed ijs penè contenti fuere, qui in Romano Catalogo deſcripti ſunt, ab alijs verò eiuſdem generis auctoribus idem ab Ordinarijs, & Inquiſitoribus ſtatuendum eſſe exiſtimarunt.

In ſecundam Claſſem non authores, ſed libri ſunt relati, qui propter doctrinam, quam continent, non ſanam, aut ſuſpectam, atque offenſionem, etiam in moribus tantum fidelibus afferre poteſt, reijciuntur, etiam ſi authores, à quibus prodiere, ab Eccleſia nunquam deſciuerunt.

Tertia verò, & vltima claſſis eos libros complectitur, qui ſine ſcriptos nomine exierũt in vulgus, & eam doctrinam continent, quàm Romana Eccleſia tanquam Catholicæ fidei, aut morum integritati contrariam, refutandam, ac repellendam eſſe decreuit.

Non enim omnes libros, qui nomen authoris non præferunt, damnandos putarunt: quandoquidem ſæpè viros doctos, ac Sanctos nouimus, vt Chriſtiana quidem Reſpubl. ex eorum vigilijs fructum caperet, ipſi verò inanem gloriam euitarent, libros optimos ſine nomine dediſſe, ſed eos tantùm, qui aut liquidò prauam, aut dubiam fidei doctrinã, ſiue moribus pernicioſam continent.

At verò, qui ſint huiuſmodi, aut tales cenſeri debeant, præter eos, qui in hoc Catalogo deſcripti ſunt, Epiſcopi, & Inquiſitores, vnà cum Theologorum Catholicorum conſilio dijudicabunt.

Sed propter noſtrorum temporum malitiam, ne in poſterum libri ſine nomine authoris edantur, decreto quartę Seſſionis Tridentini Concilij ſub fel. record. Paulo III. quod incipit, *Sed & impreſſoribus, &c.* prouiſum eſt.

R E G V L A I.

Libri omnes, quos ante annum 1515. aut Sũmi Pontifices, aut Concilia Oecumenica damnarunt, & in hoc Indice nõ ſunt, eodẽ modo damnati eſſe cenſeantur, ſicut olim damnati fuerunt.

R E G V L A II.

HÆreſiarcharum libri, tàm eorum, qui poſt prædictum annum hæreſes inuenerunt, vel ſuſcitarunt, quam qui hæreticorum Capita, aut Duces ſunt, vel fuerunt, quales ſunt, Lutherus, Zvvinglius, Caluinus, Balthaſar, Pacimontanus, Schvvenckfeldius,

ſeldius, & his ſimiles,cuiuſcumque nominis,tituli,aut argumenti exiſtant, omninò prohibentur.

Aliorum autem hæreticorum libri, qui de religione quidem ex profeſſo tractant, omninò damnantur.

Qui verò de religione non tractant, à Theologis Catholicis iuſſu Epiſcoporum, & Inquiſitorum examinati, & approbati permittuntur.

Libri etiam catholicè conſcripti, tàm ab illis, qui poſtea in hæreſim lapſi ſunt, quàm ab illis, poſt lapſum ad Eccleſiæ gremium rediere, approbati à facultate Theologica alicuius Vniuerſitatis Catholicæ, vel ab Inquiſitione generali,permitti poterunt.

R E G V L A III.

VErſiones ſcriptorum etiam Eccleſiaſticorum, quæ hactenus editæ ſunt à damnatis auctoribus, modò nihil contra ſanam doctrinam contineant,permittuntur.

Librorum autem veteris Teſtamenti verſiones, viris tantùm doctis,& pijs,iudicio Epiſcopi concedi poterunt modò huiuſmodi verſionibus tanquam elucidationibus vulgatæ editionis,ad intelligendam Sacrã Scripturam,non tanquam ſacro texto,vtãtur.

Verſiones verò noui Teſtamenti, ab auctoribus primæ claſſis huius Indicis factæ, nemini concedantur, quia vtilitatis parum, periculi verò plurimũ lectoribus ex earũ lectione manare ſolet.

Si quæ verò annotationes cum huiuſmodi, quæ permittuntur verſionibus, vel cum vulgata editione circumferuntur ex punctis locis ſuſpectis à facultate Theologica alicuius Vniuerſitatis Catholicæ, aut Inquiſitione generali, permitti eiſdem poterunt, quibus, & verſionis.

Quibus conditionibus totum volumen Bibliorum, quòd vulgo Biblia Vatabli dicitur,aut partes eius concedi viris pijs,& doctis poterunt.

Et Biblijs verò Iſidori Clarij Brixiani, Prologus, & prolegomena præcidantur; eius verò textum nemo textum vulgatæ editionis exiſtimet.

R E G V L A IV.

CVm experimento manifeſtum ſit, ſi ſacra Biblia vulgari lingua paſſim ſine diſcrimine permittatur, plus inde ob hominum temeritatem, detrimenti, quàm vtilitatis oriri,hac in parte iudicio Epiſcopi,aut Inquiſitoris ſtetur,vt cum conſilio Parochi, vel Confeſſarij Bibliorum Catholicis auctoribus verſorum, le-

ctionem

ctionem in vulgari lingua eis concedere poſſint, quos intellexerint ex huiuſmodi lectione non damnum, ſed fidei, atque pietatis augumentum capere poſſe, quam facultatem in ſcriptis habeant.

Qui autem abſque tali facultate ea legere, ſeu habere præſumpſerit, niſi prius Biblijs Ordinario redditis, peccatorum abſolutionem percipere non poſſit.

Bibliopolæ verò, qui prædictam facultatem non habenti Biblia idiomate vulgari conſcripta vendiderint, vel alio quouis modo conceſſerint, librorum pretium in vſus pios ab Epiſcopo conuertendum, amittant, alijſque pœnis pro delicti qualitate eiuſdem Epiſcopi arbitrio ſubiaceant.

Regulares verò, nonnulli facultate à Prælatis ſuis habita, ea legere, aut emere poſſint.

REGVLA V.

LIbri illi, qui hæreticorum Auctorum opera interdum prodeunt, in quibus nulla, aut pauca de ſuo apponit, ſed aliorum dicta colligunt, cuiuſmodi ſunt Lexica, Concordantiæ, Apophtegmata, Similitudines, Iudices, & huiuſmodi, ſi quæ habeant admixta, quæ expurgatione indigeant, illis Epiſcopi, & Inquiſitores vnà cum Theologorum Catholicorum conſilio ſublatis, aut emendatis, permittant.

REGVLA VI.

LIbri vulgari idiomate, de controuerſijs inter Catholicos, & hæreticos noſtri temporis differentes, non paſſim permittantur, ſed idem de ijs ſeruetur, quod de Biblijs vulgari lingua ſcriptis ſtatutum eſt.

Qui verò de ratione benè viuendi, contemplandi, confitendi, ac ſimilibus argumentis vulgari ſermone conſcripti ſunt, ſi ſanam doctrinam contineant, non eſt cur prohibeantur, ſicut nec ſermones populares, vulgari lingua habiti.

Quod ſi hactenus, in aliquo regno, vel prouincia, aliqui libri ſunt prohibiti, qui nonnulla continerent, quæ ſine delectu ab omnibus legis non expediat, ſi eorum Auctores Catholici ſunt, poſtquam emendati fuerint, permitti ab Epiſcopo, & Inquiſitore poterunt.

REGVLA VII.

LIbri qui res laſciuas, ſeu obſcœnas ex profeſſo tractant, narrant, aut docẽt, cum non ſolum fidei, ſed & morum, qui huiuſmodi librorum lectione facilè corrumpi ſolent, ratio habenda

ſit

ſit omninò prohibentur; & qui eos habuerint, ſeuerè ab Epiſcopis puniantur.

Antiqui verò, ab Ethnicis conſcripti, propter ſermonis elegantiam, & proprietatem, permittuntur, nulla tamen ratione pueris prælegendi erunt.

REGVLA VIII.

LIbri, quorum principale argumentum bonum eſt, in quib. tamē obiter aliqua inſerta ſunt, quæ hæreſim, ſeu impietatem, diuinationem, ſeu ſuperſtitionē, ſpectant, à Catholicis Theologis Inquiſitionis generalis auctoritate expurgati, concedi poſſunt.

Idem iudicium ſit de Prologis, ſummarijs, ſeu annotationibus, quæ à damnatis Auctoribus, libris non damnatis appoſitæ ſunt; Sed poſthac non niſi emendati excludantur.

REGVLA IX.

LIbri omnes, & ſcripta Geomantiæ, Hidromantiæ, Æromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necromantię, ſiue in quibus continetur ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, incantationes, artes magicæ prorſus reijciuntur.

Epiſcopi verò diligenter prouideant, ne Aſtrologiæ iudicariæ libri tractatus, Indices legantur, vt habeantur, qui de futuris contingentibus, ſucceſſionibus, fortuitis ve caſibus, aut ijs actionibus, quæ ab humana voluntate pendent, certò aliquid euenturum affirmare audent.

Permittuntur autem iudicia, & naturales obſeruationes, qua nauigationis, agriculturæ, ſiue Medicæ artis iuuandæ gratia conſcripta ſunt.

REGVLA X.

IN librorum aliarumve Scripturarum impreſſione ſeruetur, quod in Concilio Later. ſub Leone X. Seſſ. 10. ſtatutum eſt.

Quare ſi in alma Vrbe Roma liber aliquis ſit imprimendus, per Vicarium Summi Pontif. & Sacri Palatij Magiſtrum, vel perſonas à Sanctiſs. D.N. deputandas, prius examinetur.

In alijs verò locis, ad Epiſcopum, vel alium habentem ſcientiā libri, vel Scripturæ imprimendæ, ab eodem Epiſcopo deputandum, ac Inquiſitorem hæreticę prauitatis eius Ciuitatis, vel Diœceſis, in qua impreſſio fiet, eius approbatio, & examen pertineat, & per eorum manum propria ſubſcriptione gratis, & ſine dilatione imponendam, ſub pęnis, & cenſuris in eodem Decreto contentis approbetur, hac lege, & conditione addita: vt exemplum

libri

libri imprimendi authenticum, & manu auctoris ſubſcriptum, apud Examinatorem remaneat.

Eos verò, qui libellos manuſcriptos vulgant, niſi ante examinati, probatique fuerint, iiſdem pœnis ſubijci debere iudicarunt Patres deputati, quibus impreſſores, & qui eos habuerunt, & legerunt, niſi auctores prodiderint, pro auctoribus habeantur.

Ipſa verò huiuſmodi librorum probatio in ſcriptis detur, & in fronte libri, vel ſcripti, vel impreſſi authenticè appareat, probatioque, & examen, ac cætera gratis fiant.

Præterea, in ſingulis Ciuitatibus, ac Diœceſibus, domus, vel loci, vbi ars impreſſoria exercetur, & bibliothecæ librorum venalium ſæpius viſitentur, à perſonis ad id deputandis ab Epiſcopo, ſiue eius Vicario, atque etiam ab Inquiſitore hæreticæ prauitatis, vt nihil eorum, quæ prohibentur, aut imprimantur, aut vendantur, aut habeantur.

Omnes verò Librarij, & quicumque librorum venditores, habeant in ſuis bibliothecis, Indicem librorum venalium, quos habent, cum ſubſcriptione dictarum perſonarum, nec alios libros habeant, aut vendant, aut quacũque ratione tradant, ſine licentia eorundem deputandorum ſub pęna amiſſionis librorum, & alijs arbitrio Epiſcoporum, vel Inquiſitorum imponendis; emptores vel lectores, vel impreſſores eorundem arbitrio puniantur.

Quod ſi aliqui libros quoſcumque in aliquam ciuitatem introducant, teneantur iiſdem perſonis deputandis renunciare, vel ſi locus publicus mercibus eiuſmodi conſtitutus ſit, miniſtri publici eius loci, prædictis perſonis ſignificãtibus, libros eſſe adductos.

Nemo verò audeat librum, quem ipſe, vel alius in ciuitatem introduxit, alicui legendum tradere, vel aliqua ratione alienare, aut commodare, niſi oſtenſo prius libro, & habita licentia à perſonis deputandis, aut niſi notoriè conſtet, librum iam eſſe omnibus permiſſum.

Idem quoque ſeruetur ab hęredibus, & exequutoribus vltimarum voluntatum, vt libros à defuncto relictos, ſiue eorum Indicem, illis perſonis deputandis offerant, & ab i js licentiam obtineant, prius quam eius vtantur, aut in alias perſonas, quacumque ratione eos transferant. In his autem omnibus, & ſingulis pœna ſtatuatur, vel amiſſionis librorum, vel alia arbitrio eorundẽ Epiſcoporũ, vel Inquiſitorum, pro qualitate contumaciæ, vel delicti.

Circa verò libros, quos Patres deputati, aut examinarunt, aut

expurgarunt,aut expurgandos tradiderunt,aut certis conditionibus, vt rurſus excuderentur concesserunt quidquid illos ſtatuiſſe conſtiterit,tàm bibliopolæ,quàm cæteri obſeruent.

Liberum tamen ſit Epiſcopis, aut Inquiſitoribus generalibus, ſecundum facultatem, quàm habent eos etiam libros, qui his Regulis permitti videntur, prohibere, ſi hoc in ſuis Regnis, aut Prouincijs,vel Diœceſibus expedire iudicauerunt.

Cęterum nomina,cum librorum,qui à Patribus deputatis purgati ſunt, tum eorum,quibus illi hanc Prouinciā dederunt,eorũdem deputatorum Secretarius Notario ſacræ vniuerſalis Inquiſitionis Romanę deſcripta,Sanctiſs.Domini noſtri iuſſu tradidit.

Ad extremum verò omnibus fidelibus præcipitur, ne quis audeat contra harum Regularium præſcriptum, aut huius Indicis prohibitionem, libros aliquos legere, aut habere.

Quod ſi quis libros hæreticorum, vel cuiuſuis auctoris ſcripta hæreſim, vel ob falſi dogmatis ſuſpicionem damnata, atque prohibita, legerit, ſiue habuerit, ſtatim in excommunicationis ſententiam incurrat.

Qui verò libros alios nomine interdictos legerit,aut habuerit, propter peccati mortalis reatum,quo afficitur, iudicio Epiſcoporum ſeuerè puniatur.

OBSERVATIO CIRCA quartam Regulam.

ANimaduertẽdum eſt circa ſupraſcriptam quartam regulam Indicis fel.rec. Pij Papæ IV.nullam per hanc impreſſionem, & editionem de nouo tribui facultatem Epiſcopis, vel Inquiſitoribus,aut Regularium Superioribus concedendi licentiam emendi, legendi, aut retinendi Biblia vulgari lingua edita, cum hactenus mandato, & vſu S. Rom. & vniuerſalis Inquiſitionis ſublata eius fuerit facultas huiuſmodi concedendi licentias legendi, vel retinendi Biblia vulgaria, aut alias ſacræ Scripturæ, tàm noui, quàm veteris Teſtamenti, partes, quauis vulgari lingua editas, ac inſuper Summaria, & Compendia etiam hiſtorica eorundem Bibliorum, ſeu librorum Sacræ Scripturæ, quocumque vulgari idiomate conſcripta,quod quidem inuiolatè ſeruandum eſt.

Circa nonam Regulam.

CIrca Regulam in eiuſdem Indicis,ab Epiſcopis,& Inquiſitoribus Chriſti fideles,ſedulò admonendi ſunt,quòd in legentes, aut retinentes contra regulam hanc, libros huiuſmodi Aſtrologiæ

logiæ iudiciariæ diuinationum,& ſortilegiorum,rerumque aliarum in eadem Regula expreſſarum, procedi poteſt, non modo per ipſos Epiſcopos,& Ordinarios,ſed etiam per Inquiſitores locorum ex conſtitutione fel.rec. Sixti Papæ V. contra exercentes Aſtrologiæ iudiciariæ artem, & alia quæcumque diuinationum genera, libroſque de eis legentes, ac tenentes, promulgata, ſub Dat.Romæ apud Sanctum Petrum,anno Incarnationis Domin. 1585.Non.Ian.Pontificatus ſui anno primo.

De Thalmud, & alij Libris Hebræorum.

QVamuis in tertia claſſe Indicis prædicti Pij Papæ IV.ſub littera T. Thalmud Hebræorum, eiuſque gloſſæ annotationes, interpretationes, & expoſitiones omnes prohibeantur, ſed quod ſi abſque nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumnijs in religionem Chriſtianam aliquando prodijſſent, tolerarentur, quia tamen Sanctiſs.D.N.D.Clem.Papa VIII.per ſuam Conſtitutionem contra impia ſcripta,& libros Hebręor.ſub Dat.Rom. apud S. Petrum anno Incarn. Dominicæ 1592. prid.Kal.Martij, Pontif. ſui anno 2. illos prohibuit, atque damnauit,menſis ipſius non eſt,eos propterea vllatenus etiam ſub illis conditionibus permittendi,aut tolerandi:ſed ſpecialiter,& expreſsè ſtatuit,& vult, vt huiuſmodi impij Thalmudici, Cabaliſtici, alijque nefarij Hebræorum libri, omninò damnati, & prohibiti maneant, & cenſeantur, atque ſuper eis,& alijs libris huiuſmodi prædicta conſtitutio perpetuò,& inuiolabiliter obſeruetur.

De Libro Magazor.

AD hæc ſciant Epiſcopi, Ordinarij, & Inquiſitores locorum, librum Magazore Hebræorum, qui continet partem officiorum, & cærimoniarum ipſorum, & Synagogæ, Luſitanica, Hiſpanica, Gallica, Germanica, Italica, aut quauis alia vulgari lingua,præter quam Hebræa,editum,iam diu ex ſpeciali Decreto rationabiliter prohibitum eſſe. Idcircò prouideant illum nullatenus permitti,aut tollerari debere,niſi Hebr.lingua prædicta.

De Libris Ioannis Bodini.

CVm in appendice ſecundæ Claſſis ſub littera I, dicatur Ioannis Bodini Andegauenſis Dæmonomania omninò prohibeatur,liber verò de repub.& methodus ad facilem hiſtoriarum cognitionem tandiu prohibita ſint,quouſque ab auctore expurgata cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij prodierint. Id quidem per errorem fortaſſe librarij factum creditur, nam liber de

repubí.

republ. eiuſdem Ioan. Bodi, primum die 15. Menſis Octobr. 1592. deinde liber Dæmonomaniæ, die 1. Menſis Septembr. 1594. ab eodem S. D. N. Papa ſimpliciter damnati ſunt, ac proinde vterque damnatus, & prohibitus cenſendus eſt.

INSTRVCTIO EORVM, QVI LIBRIS tum prohibendis, tum expurgandis, tum etiam imprimendis, diligentem, ac fidelem (vt par ſit) operam ſunt daturi.

AD fidei Catholicæ conſeruationem, non ſatis eſt, qui nam ex iam editis libris damnatæ lectionis ſint, cognoſcere (quod Indice, & regulis confectis per Patres à Generali Tridentina Synodo delectos, præcipuè ſancitum eſt) niſi illud etiam caueatur, ne vel ijdem denuo pullulent libri, vel ſimiles alij emergant, & propagentur, qui incautas fidelium mentes occulto veneno inficientes, iuxta, ac merita damnatione digni iudicentur.

Vt igitur, quicumque poſthac, ſeu veteres, ſeu noui libri edentur, quàm maximè puri, & tàm in ijs, quæ ad fidem, quàm quæ ad mores pertinent incontaminati exiſtant, quid circa malorum librorum interdictionem ad eos penitus abolendos, tàm ab Epiſcopo, & Inquiſitoribus, quàm à cæteris, quorum ad id in Eccleſia Dei ſtudium valere, & auctoritas poteſt: (præter ea, quæ Tridentinorum Patrum Regulis ſupra dictis decreta ſunt) publica vtilitas exigat capitibus infra poſitis diligentius ſancitur, iiſdemque ſtatuitur; quæ omninò in poſterum tùm ab ijſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus, alijſque, vt præfertur in malorum librorum interdictione, & abolitione, tum à Correctoribus in librorum, ac cæterorum quorumcumque ſcriptorum correctione, atq; emendatione, tum à Typographis, in ipſorum librorum impreſſione, (pœna pro arbitrio Epiſcopi, & Inquiſitoris aduerſus eoſdem Typographos conſtituta) inuiolatè ſunt obſeruanda.

DE PROHIBITIONE LIBRORVM.

§. I.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores, vt ſtatim, atq. hic Index fuerit publicatus eorum iuriſdictionem ſubiecti, ad ipſos deſcripta ſigillatim deferant nomina librorum omnium, & ſingulorum, quos apud ſe in eodem Indice prohibitos quiſq. reperiet.

Ad huiuſmodi verò libros ſic ſignificandos, infra certum tempus ab Epiſcopo, vel Inquiſitore præſcribendum omnes cuiuſcumque gradus, & conditionis extiterint, ſub graui pœna, eorum arbitratu infligenda, teneantur.

Romæ verò hæc omnia certò à ſe, propoſitis editis, præſcribendo tempore, præſtari curabit Sacri Palatij Magiſter.

§. 2.

SI qui erunt, qui librum vnum, aut plures, ex prohibitis, qui ad præſcriptum Regularum permitti poſſunt, certa aliqua ex cauſa poteſtatem ſibi retinendi, aut legendi fieri, ante expurgationem deſiderent, concedendæ facultatis extra Vrbem, ius erit penes Epiſcopum, aut Inquiſitorem Romæ, penes Magiſtrum Sacri Palatij.

Quidem, gratis eam, & ſcripto manu ſua ſubſignato tribuent, de triennio in triennium renouandum, ea in primis adhibita conſideratione, vt non niſi viris dignis, ac pietate, & doctrina conſpicuis, cum delectu, eiuſmodi licentiam largiantur, ijs autem in primis, quorum ſtudia, vtilitati publicæ, & ſanctæ Catholicæ Eccleſiæ vſui eſſe compertum habuerint.

Qui inter legendum, quæcumque repererint animaduerſione digna, notatis capitibus, & folijs, ſignificare Epiſcopo, vel Inquiſitori teneantur.

§. 3.

ILlud etiam Catholicæ fidei conſeruandæ neceſſitas extra Italiam, maximè cum ab Epiſcopis, & Inquiſitoribus, tum à publicis Vniuerſitatibus, & omni doctrinæ laude florentibus poſtulat, vt eorum librorum Indicem confici, & publicari curent, qui per eorum regna, atque prouincias hæretica labe infecti, ac bonis moribus contrarij vagantur, ſiue illi propria nationis, ſiue aliena lingua conſcripti fuerint.

Vtque ab eorum lectione, ſeu retentione, certis pœnis, ab eiſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus propoſitis, eorundem regnorum, ac prouinciarum homines arceant.

Ad quod exequendum Apoſtolicæ Sedis Nuncij, & Legati extra Italiam, eoſdem Epiſcopos, Inquiſitores, & Vniuerſitates, ſedulo excitare debebunt.

IDem Apoſtolici extra Italiam Nuncij, ſiue Legati, necnon in Italia Epiſcopi, & Inquiſitores eam curam ſuſcipient, vt ſingulis annis, Catalogum diligenter collectum librorum in ſuis

parti-

partibus impreſſorum, qui aut prohibiti ſint, aut expurgatione indigeant, ad ſanctam Sedem Apoſtolicam, vel congregationem Indicis, ab illa deputatam, tranſmittant.

§. 5.

EPiſcopi, & Inquiſitores, ſeu ab iјſdem ſubdelegati, & deputati, tàm in Italia, quàm extra, penes ſe habeant ſingularum nationum, Iudices, vt librorum, qui apud illas damnati, ac prohibiti ſunt, cognitionem habentes, facilius proſpicere poſſint, an etiam à ſuæ iuriſdictionis terris, eoſdem recognitos, arcere, vel retinere debeant.

§. 6.

IN vniuerſum autem de malis, & pernicioſis libris id declaratur, atque ſtatuitur, vt qui certa aliqua lingua initio editi, ac deinde prohibiti, ac damnati à Sede Apoſtolica ſunt: eoſdem quoque in quamcumque poſtea vertantur linguam cenſeri, ab eadem Sede, vbique gentium, ſub eiſdem pœnis interdictos, & damnatos.

DE CORRECTIONE LIBRORVM.

§. 1.

HAbeant Epiſcopi, & Inquiſitores coniunctam facultatem quoſcumque libros, iuxta præſcriptum huius Indicis, expurgandi, etiam in locis exemptis, & nullius, vbi verò nulli ſunt Inquiſitores, Epiſcopi ſoli.

Librorum verò expurgatio, non niſi viris eruditione, & pietate inſignibus committatur, ijque ſint tres, niſi fortè conſiderato genere libri, aut eruditione eorum, qui ad id diligenter plures, vel pauciores iudicentur expedire.

Vbi emendatio confecta erit, notatis capitibus, paragraphis, & folijs, manu illius, vel illorum, qui expurgauerint ſubſcriptus reddatur eiſdem Epiſcopis, & Inquiſitoribus, vt præfertur, qui ſi emendationem approbauerint, tunc liber permittatur.

§. 2.

QVi negotium ſuſceperit corrigendi, atque expurgandi, circumſpicere omnia, & attentè notare debet non ſolum quæ in curſu operis manifeſtè ſe offerunt, ſed, ſi quæ in ſcholis, in Summarijs, in marginibus, in Indicib. libr. in præfationibus, aut Epiſt. dedicatorijs, tanquam in inſidijs, deliteſcunt.

Quæ autem correctione, atque expurgatione indigent, ferè hæc ſunt, quæ ſequuntur.

Propoſitiones hæreticæ, erroneæ hæreſim ſapientes, ſcandaloſæ, piarum aurium offenſiuæ, temerariæ, & ſciſmaticæ, ſeditioſæ blaſphemiæ.

Quæ contra Sacramentorum ritus, & cærimonias, contraque receptum vſum, & conſuetudinem S. R. E. nouitatem aliquam inducunt.

Profanæ etiam nouitates, vocum ab hæreticis excogitatæ, & ad fallendum introductæ.

Verba dubia, & ambigua, quæ legentium animos, à recto, catholicoque ſenſu, ad nefarias opiniones adducere poſſunt.

Verba ſacræ Scripturæ non fideliter prolata, vel de prauis hæreticorum verſionibus deprompta, niſi forte afferrentur, ad eoſdem hæreticos impugnandos, & proprijs telis iugulandos, & conuincendos.

Expurgari etiam oportet verba Scripturæ Sacræ, quæcumque ad profanum vſum impiè accommodantur, tum quæ ad ſenſum detorquentur abhorrentem à Catholicorum Patrum, atque Doctorum vnanimi ſententia.

Itemque Epitheta honorifica, & omnia in laudem hæreticorum, deleantur.

Ad hæc reijciuntur omnia, quæ ſuperſtitiones, ſortilegia, ac diuinationes ſapiunt.

Item quæcumque fato, aut fallacibus ſignis, aut ethnicæ fortunæ humani arbitrij libertatem ſubijciuntur, oblitterentur.

Ea quoque aboleantur, quæ paganiſmum redolent.

Item, quæ famæ proximiorum, & præſertim Eccleſiaſticorum, & Principum detrahunt, boniſque moribus, & Chriſtianæ diſciplinæ ſunt contraria, expurgentur.

Expurgandæ ſunt etiam propoſitiones, quæ ſunt contra libertatem, immunitatem, & iuriſdictionem Eccleſiaſticam.

Item, quæ ex Gentilium placitis, moribus, exemplis tyrannicam politiam fouent, & quam falsò vocant rationem Status, ab Euangelica, & Chriſtiana lege abhorrentem inducunt, deleantur.

Excludantur exempla, quæ Eccleſiaſticos ritus, religioſorum Ordinem, ſtatum, dignitatem, ac perſonas lædunt, & violant.

Facetiæ etiam, aut dicteria, in perniciem, aut præiudicium famæ, & exiſtimationis aliorum iactata, repudientur.

Denique laſciuas, quæ bonos mores corrumpere poſſunt, deleantur.

Et ſi

Et ſi quæ obſcenæ in imagines, prædictis libris expurgandis impreſſæ, aut depictæ extendit, etiam in litteris grandiuſculis, quas initio librorum, vel capitum imprimi moris eſt, huius generis omnia, penitus obliterentur.

§. 3.

IN libris autem Catholicorum recentiorum, qui poſt annum Chriſtianæ ſalutis 1515. conſcripti ſunt, ſi id, quod corrigendum occurrit, paucis demptis, aut additis emendari poſſe videatur, id correctores faciendum curent, ſin minus omninò deleatur.

§. 4.

IN libris autem catholicorum veterum, nihil mutare, fas ſit, niſi vbi aut fraude hæreticorum, aut typographi incuria, manifeſtus error irrepſerit.

Si quis autem maioris momenti, & animaduerſione dignum occurrerit, liceat in nouis editionibus, vel ad margines, vel in ſcholijs adnotare, ea in primis adhibita diligentia, an ex doctrina, locisque collatis, eiuſdem auctoris ſententia difficilior illuſtri, ac mens eius planius explicari poſſit.

§. 5.

POſtquam Codex expurgatorius confectus erit, ac mandato Epiſcopi, & Inquiſitoris impreſſus, qui libros expurgandos habebunt, poterunt de eorundem licentia iuxta formam in Codice traditam, eos corrigere, ac perpurgare.

DE IMPRESSIONE LIBRORVM.

§. 1.

NVllus liber in poſterum excudatur, qui non in fronte nomen, cognomen, & patriam præferat auctoris.

Quòd ſi de auctore non conſtet, aut iuſtam aliquam ob cauſam, tacito eius nomine, Epiſcopo, & Inquiſitori liber edi poſſe videatur, nomen illius omninò deſcribatur, qui librum examinauerit, atque approbauerit.

In his verò generibus librorum, qui ex variorum ſcriptorum dictis, aut exemplis, aut vocibus compilari ſolent, is, qui labor em colligendi, & compilandi ſuſceperit, pro auctore habeatur.

Digitized by Google

§. 2.

REgulares, præter Epiſcopi, & Inquiſitoris licentiam, de qua regula decima dictum eſt, meminerint, teneri ſe ſacri Concilij Tridentini decreto, operis in lucem edendi facultatem à Prælato, qui ſubiacent, obtinere.

Vtramque autem conceſſionem, quæ appareat, ad principium operis, imprimi faciant.

§. 3.

CVrent Epiſcopi, & Inquiſitores, pœnis etiam propoſitis, ne impreſſoriam artem exercentes, obſcœnas imagines, turpeſve, etiam in grandiuſculis litteris imprimi conſuetas, in librorum deinceps impreſſione apponant.

Ad libros verò, qui de rebus Eccleſiaſticis, aut ſpiritualibus conſcripti ſunt, ne characteribus grandioribus vtantur, in quibus expreſsè appareat alicuius rei prophanæ, nedum turpis obſcœneve ſpecies.

Qui etiam inuigilabunt ſummoperè, vt in ſingulorum impreſſionem librorum, nomen impreſſoris, locus impreſſionis, & annus, quo liber impreſſus eſt, in principio eius, atque in fine annotetur.

§. 4.

QVi operis alicuius editione parat, integrum eius exemplar exhibeat Epiſcopo, vel Inquiſitori, id vbi recognouerint, probauerintque, penes ſe retineant, quod Romæ quidem in Archiuio Magiſtri ſacri Palatij, extra Vrbem verò in loco idoneo, quem Epiſcopus, aut Inquiſitor elegerit, reſeruetur.

Poſtquam autem liber impreſſus erit, non liceat cuiquam venalem in vulgus proponere, aut quoquo modo publicare, antequam is, ad quem hæc cura pertinet, illum cum manuſcripto apud ſe retento diligenter contulerit, licentiamque, vt vendi, publicarique poſſit, conceſſerit.

Ideoque tum demum faciendum, cum exploratum habebitur, Typographum fideliter ſe in ſuo munere geſſiſſe, neque a exemplari manuſcripto, vel minimum diſceſſiſſe.

Qui contrafacere auſus fuerit, grauiter, & ſeuerè puniatur.

§. 5.

§. 5.

CVrent Epiſcopi,& Inquiſitores,quorum muneris erit facultatem libros imprimendi concedere, vt eis examinandi,ſpectatæ pietatis, & doctrinæ viros adhibeant, de quorum fide, & integritate, ſibi polliceri queant; nihil eos gratiæ daturos, nihil odio, ſed omni humano affectu poſt habito, Dei dumtaxat gloriam ſpectaturos, & fidelis populi vtilitatem.

Talium autem virorum approbatio, vnà cum licentia Epiſcopi,& Inquiſitoris,ante initium operis imprimatur.

§. 6.

TYpographi, & Bibliopolæ,coram Epiſcopo,aut Inquiſitore, & Romæ coram Magiſtro Sacri Palatij iureiurando ſpondeant, ſe munus ſuum, Catholicæ,ſincerè,ac fideliter exequuturos; huiuſque Indicis,decretis,ac regulis Epiſcoporumque,& Inquiſitorum editis, quatenus eorum artes attingunt, obtemperaturos, neque ad ſuæ artis miniſterium, quemquam ſcienter admiſſuros,qui hæretica labe ſit inquinatus.

Quòd ſi inter illos, inſignes, ac eruditi nonnulli reperiantur, fidem etiam Catholicam, iuxta formam à Pio IV. fel. rec. præſcriptam,eorundem ſuperiorum arbitrio,profiteri teneantur.

§. 7.

LIber auctoris damnati, qui ad præſcriptum regularum expurgari permittitur, poſtquam accuratè recognitus,& purgatus, legitimèque permiſſus fuerit, ſi denuo ſit imprimendus, præferat titulo inſcriptum nomen auctoris, cum nota damnationis, vt quamuis, quo ad aliqua liber recipi, auctor tamen repudiari intelligatur.

In eiuſdem quoque libri principio, tum veteris prohibitionis, tum recentis emendationis, ac permiſſionis mentio fiat, exempli gratia, Bibliotheca à Conrado Geſnero Tigurino, damnato auctore, olim edita, ac probibita, nunc iuſſu ſuperiorum expurgata, & permiſſa.

INDEX AVCTORVM, ET LIBRORVM PROHIBITORVM.

AVCTORES PRIMAE CLASSIS.

ABydenus Corallus, aliàs Huldricus Hurtenus.
Achilles Pyrminius Gaſarus.
Adolphus Clarembach.
Albertus Brandeburgenſis.
Albertus Draco.
Alexander Alexius Scotus.
Alexius Brenicetus.
Alphōſus Æmilius Chēnicenſis.
Ambroſius Interbocenſis.
Ambroſius Moibanus Vratiſlauienſis.
Andreas Altameri.
Andr. Bodēſtein, Carolo Stadiꝰ.
Andreas Cratander.
Andreas Dietherus.
Andreas Fabritius Chēnicenſis.
Andreas Fricius Modreuius.
Andreas Hyperius.
Andreas Knopen.
Andreas Muſculus.
Andreas Oſiander.
Andreas Poach.
Angelus Odonus.
Antonius Alieus, vel Halicus.
Antonius Anglus auctor Libri de origine Miſſæ.
Antonius Brucciolus.
Antonius Coruinus.
Antonius Otho.
Aretius Felinus, qui & Martinus Bucerus.
Arnoldus Montanij.
Ariatus Schoffer.
Arturus Britannus.
Auguſtinus Mainardus Pedemontanus.

APPENDIX.

ABdias Liberinus, vel Liberinus Adias.
Abdias Prætorius.
Abrahamus à Munsholt, Antuerpienſis.
Abrahamus Muſculus.
Acharius Brandemburgenſis.
Adamus Hoppius.
Adamus Paſtoris.
Adamꝰ Schmidt, vel Schuberts.
Adamus Siberus.
Æmilius Portus Frāciſci filius.
Albertus Hardembergius.
Albertus Lytitchius.
Alceus Antonius.
Alexander Nouellus.
Alexander Seton Scotus.
Apoſtata, qui ſcripſit an. 1541.
Alexius Alexander Lipſenſis.
Alphōſus Corradiꝰ, vel Cōradꝰ.
Ambroſius Lobyvvaſſer.
Ambroſius Reudenius.
Ambroſius Vvolfiꝰ, vel Vvolſiꝰ.
Andreas Celichius.
Andreas Coruinus.
Andreas Critius, Polonus.

An-

Andreas Ellingerus.
Andreas Freyhub.
Andreas Fulda.
Andreas de Gortiliz, profeſſor Lipſenſis.
Andreas Gorrutius.
Andreas Hondorffius.
Andreas Iacobi Gopingenſis.
Andreas Kreuch.
Andreas Lang.
Andreas Muncerus.
Andreas Otho, Hertzbengēſis.
Andreas Pancratius.
Andreas Petrius.
Andreas Pouchemnis.
Andreas Scoffius, vel Scopius.
Andreas Volanus.
Andreas SKeue.
Antonius Ceuallerius.
Antonius Cocke.
Antonius Corranus.
Antonius Fayns.
Antonius Gbeibius, Linconienſis.
Antonius Herfortus.
Antonius Mocheus.
Antonius Paquius.
Antonius Probus.
Antonius Sadel.
Antonius Scotus Angles.
Antonius Paleatius.
Auguſtinus Marloratus.

Certorum Authorum, Libri prohibiti.

In Actis Æneæ Sylui prohibentur ea, quæ ipſe in Bulla retractationis dãnauit.
Alcuini, ſeu potius Caluini Cõmentarij in lib. de Trinitate.
Antonij Franciſci Doni litteræ.
Antonij de Roſellis Aretini, tractatus de poteſtate Imperatoris, & Papæ, & de Concilijs.
Auguſtini de Roma Nazareni Epiſc. tractatus de Sacramẽto Diuinitatis Ieſu Chriſti, & Eccleſiæ, donec expurgentur.
Itẽ tractatus de Chriſto capite, & eius inclinato principatu.
Itẽ Tractatus de charitate Chriſti, circa electos, & de eius infinito amore.

APPENDIX.

ADriani Barlandi, liber ſelectas quaſdam epiſtolas Eraſmi Rorerodami continẽs.
Alberti Argentinenſis.
Cronicon editum Baſileenſis.
Alberti Crantij Hamburgenſis Hiſtoriæ, ſeu Cronicæ editæ Francoforti, niſi corrigantur.
Alphonſi Enriquez, defenſio pro Eraſmo contra Eduardum Læum, & contra vniuerſitatem Pariſienſem.
Amati Luſitani Centuriæ, donec expurgentur.
Ambroſij Catharini Politi, quæſtiones duæ, de verbis, quibus Chriſtus Sanctiſſimũ Euchariſtiæ Sacramentum cõfecit.
Andreæ Corui, Liber de Chiromantia.
Andreæ Maſij, Commentaria ſuper Ioſue, vſquequo emendentur.
Annales gentis Sileſię, Ioachino Cureo Authore.

Annotationes ſuper Inſtit. Io. Sicheueckdevvini, niſi emendentur.

Antiochi Tibertl, liber de Chyromantia.

Antonij Bunfinij, Commentaria de Pudicitia.

Antonij Poli Veneti, Lucidarium poteſtatis Papalis, donec expurgentur.

Antonij Reuelini Exegenſis dictionum in Pſalmos.

Antonij de Rampilogis, figuræ Bibliorum.

Apologia Fratris Michaelis Medinæ Belareenſis, aduerſus F. Dominicum Soto Segobienſem, pro Fratre Ioanne Ferro.

Apologia Vvilhelemi, Principis Auriaci, Comitis Naſaniæ, contra Principem Parmensẽ.

Apologia Zaſij, contra Ioannem Echium.

Arnaldi de Villanoua Opera, niſi expurgentur.

Auguſtini Eugubini, Coſmopeia, niſi fuerit ex emendatis, & impreſſis Venetijs 1591.

Incertorum Auctorum, libri prohibiti.

ACta Norimbergæ, videlicet, Oſiandriſmus.

Acta Synodi Bernenſis.

Actiones duæ Secretarij Pontif.

Admonitio miniſtrorum verbi Argentinenſium.

Æquitatis diſcuſſio, ſuper conſilio delectorum Cardinalium.

Alchimia Purgatorij.

Alchoranus Franciſcanorum.

Alchoranus Mahometis, Baſileæ impreſſus, & ſimiles, cum Scholijs, & impijs annotationibus, & præfationibus. Item in vulgari lingua, non niſi ex conceſſione Inquiſitorum haberi poſſit.

Alphabetum Chriſtianum.

Amica, & humilis, & deuota admonitio.

Anatomia excuſſa Marpurghi, per Eucharium Ceruicorum.

Anatomia della Meſſa.

Annotationes in acta Concilij Tridentini.

Annotationes in Chronica Abbatis Vveſpergenſis.

Anonymi cuiuſdam, liber de repugnantia Doct. Chriſtianæ.

Apologia Confeſſionis Auguſt.

Apologia de Doctrina Vvaldenſium.

Apologia cõtra Henricũ Ducẽ.

Apologia Græcorum de igne Purgatorij, &c.

Argyrohylacis, ſeu Theſaurarij Epiſtola.

Articuli Anabatiſt. Morauiæ.

Articuli Anabatiſt. Saxoniæ.

Articuli à facultate Theologica Pariſienſi determinati ſuper materijs fidei noſtræ hodie controuerſis, cum antidoto, auctore, vt creditur Caluino.

Articuli nouorum Vvormatiæ Euangeliſtarum.

Articuli quadraginta ſeptem, plebis Francfordienſis.

Ari-

Auguſtanæ confeſſionis Eccleſiarum cauſæ, quare amplexæ ſint, & retinendam ducant ſuam doctrinam.

APPENDIX.

ACademiarum Lipſenſis, & Vvitembergenſis, repetitio Orthodoxæ confeſſionis.
Acta, & ſcripta Theologorum Vvitembergenſium, & Patriarchæ Cōſtantinopolitani, D. Hieremiæ, &c. quę de Auguſtana confeſſione inter ſe miſerunt, Græcè, & Latinè ab eiſdem Theologis edita.
Actiones, & monumenta Martyrum eorum, qui à Vvicleſſo, & Huſſ. ad noſtram hanc ætatem in Germania, Gallia, Britannia ipſa demum Hiſpania veritatem Euangelicam ſanguine ſuo conſtanter obſignauerunt.
Agenda, ſeu formulæ, aut precū officia hæreticorum, quacumque lingua conſcripta.
Analyſis reſolutio dialectica, quatuor librorum inſtitutionum Imperialium.
Annatæ Taxationis Eccleſiarum, & Monaſteriorum, per vniuerſum orbem ab hæreticis deprauatæ.
Ἀνάμνησις, iuris, quod in approbandis Pontificibus Imperatores habent.
Apologia Anglicana, ſeu Eccleſiæ Anglicanæ, ſiue Apologia Anglorum.
Apologia Catholica, aduerſus Libellos, declarationes, & conſultationes factas, ſcriptas, & editas à fęderatis perturbatoribus pacis, in regno Franciæ, qui inſurrexerunt, ex quo tempore Dominus Frater vnicus regis, ita functus eſt, per E. D. L. I. C. Pariſijs apud Iacobum Petitchon, anno Domini 1586.
Apologia contra Status Burgundiæ.
Artis Diuinitatis encomia, & patrocinia diuerſorū Auctorum, inter quos eſt vnus Philippus Melanchton.

Auctores Primæ Claſſis.

BAlthaſar Hiebmaier.
Balthaſar Pacimontanus.
Baptiſta Laſdeſmius.
Bartholomæus Bernardi.
Bartholomæus Conformi.
Bartholomæus Roſinus.
Bartholomæus Vveſthemerus.
Baſilius Croeningenſis, alias Vveſſellus.
Baſilius Io. Herolei, Acropolita.
Benedictus Morgeſten.
Benedictus Schurmegiſtus.
Berengarius Diaconus, Andegauenſis.
Bernardinus Ochinus, vel Onichinus, Senenſis.
Bernardus Romanus.
Bernardus Zieglerus.
Bertoldus Hallerus.
Bilibaldus Pirkaymerus.
Bilicanus Theobaldus.

Blaurerus Ambroſius.
Bucerus Martinus.
Bollingerus Henricus.
Burgenhagius Pomeranus, ſeu Ioannes Bugheagius Pomeranus.

APPENDIX.

BAlthaſſar Bidembachius.
Balthaſſar Ralde.
Balthaſſar Sartorius.
Barth. Bernardus Cimbergenſis.
Bartholomæus Fontius.
Barthol. Tremelius, Gothenus.
Bartholomæus Gernhard.
Bartholomæus Hoſmano.
Bartholomæus Traberon.
Baſilius Faber Soranus.
Benedictus Aretis Hernenſius.
Benedictus Thalmanus.
Bertanus Anglus.
Bernardus Kniderdollingus.
Bertholdus Sprocouius.
Bertrandus Loquæus.
Boquinus Petrus.
Brentius, vel Prontius.
Bruno Quinos.
Bullingamus Anglus.

Certorum Auctorum, libri prohibiti.

BApt. Cremenſis opera omnia, quamdiu emendata non prodierint.
Bartholomæi Ianoes, de aduentu Antichriſti.
Beati Rhenani Scolia in Tertul.
Benon. liber de vita Hildebrādi.
Bertrami liber, qui inſcribitur de corpore, & Sanguine Chriſti.
Boccacij, Decades, ſiue nouellæ centum. Quamdiu expurgatæ non prodierint.
Brunonis Heidelli Quetlurdenſis, Poematum libri ſeptem.

APPENDIX.

BArtholomæi Cauſæ, Opera omnia.
Bartholomæi Caranze Mirandenſis, Cathechiſmus.
Bartholomæus Coclitis Anaſtaſis, Chiromantiæ, & Phyſonomiæ.
Bartholomæi Ferrarienſis, de Chriſto Ieſu abſcondito, libri ſe quouſque expurgentur.
Beati Rhenani, Epiſtola, de primatu Pet. vbicumque repeatur, ſiue ſeorſum, ſiue libro decimo opera ad Fridericum Nauſeam.
Beniamin Cātabri itinerarium.
Bernardi Lotij Hadamarij, ſeu Gerardi Lorichij Adamarij, Collectio trium librorū Racemationum Brunonis Serlij de Miſſa publica proroganda.
Bernardini Teleſij de natura rerum.
Item de ſomno, donec expurgentur.
Item, quod animal vniuerſum ab vnica animæ ſubſtantia gubernatur.
Bernardini Tomitani, expoſitio in Matthæum.
Bononia, ſiue de Libris Sacris conuertendis, in vernaculam linguam libri duo, authore

Fri-

Friderico Furio Cæriolano Valentino.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

BElial, ſiue de Conſolatione peccatorum.
Beneficium Chriſti.
Bernenſis Diſputatio.
Bernenſis Reformatio contra Miſſam.
Breuis, & compendioſa inſtructio, de Religione Chriſtiana.
Breuis tractatus ad omnes in Chriſtianam libertatem maleuolos.
Breuis paſtorum.

APPENDIX.

BAſileenſium Miniſtrorum reſponſio contra Miſſam.
Biblia hæreticorum opera impreſſa, vel cum eorũdem annotationibus, argumentis, sũmarijs, ſcholijs, indicibus referta, omnino prohibentur.
Bibliotheca Cõſtãtinopolitana.
Bibliotheca Sãctorum Patrum, Pariſijs edita, & per Margarinum de la Bigna in vnum collecta, donec expurgetur.
Bibliotheca ſtudij Theologici, ex operibus SS. Hieronymi, Auguſtini, & reliquorum confecta, vel ſub alio titulo.
Bibliotheca ſtudij Theologici, ex pleriſque Doctorum priſci ſæculi monumentis collecta, apud Ioannem Criſpinum, ſeu alibi impreſſa.
Brutum fulmen Papæ Xyſti V. aduerſus Henricum Regem Nauarræ, Henricum Borbonium, Principem Condenſem, vnà cum proteſtatione multiplicis nullitatis.

Auctores Primæ Claſſis.

CÆlius Horatius Curio.
Cælius Secundus Curio.
Caluinus.
Capito Vvolphangus Fabritius.
Carolo Stadius.
Carolus Molinæus.
Caſſander Brugenſis.
Carieus Cogelius.
Chriſtianus Beyer.
Chriſtianus Lotichius, Heſtus.
Chriſtophorus Clarius.
Chriſtophorus Coruæus ex Fagis.
Chriſtophorus Proſcouerus.
Chriſtophorus Hegẽdorphius.
Chriſtophorus Hoffma.
Chriſtophorus Melboferus.
Chriſtophorus Reiter.
Chriſtophorus Traſibulus.
Claudius Senarchlænus.
Claudius Tauerniẽſis, qui ſcripſit de imaginibus.
Clemens Maror.
Conradus Clauſerus.
Conradus Cordatus.
Conradus Daſypodius.
Conradus Gibellus, vel Grebellius Tigurinus.
Conradus Legus.
Conradus Licoſtenes.
Conradus Pellicanus.
Conradus Perea.
Conradus Schrechk.

Con-

Conradus Somius.
Conradus Trenue de Frideſleuem.
Cornelius Agrippa.
Crato Milius.
Cyprianus Leouitius.

APPENDIX.

Carolus Chriſtophorus Beierus.
Carolus Ionuileus.
Carolus Vvrenhouius.
Caſſiodorus Reimius.
Chriſtianus Granundi.
Chriſtianus Heſſiander.
Chriſtophorus Fiſcber, vel Fiſcherus.
Chriſtophorus Godmannus.
Chriſtophorus Imletus.
Chriſtoph. Ireius, Paſſauienſis.
Chriſtophorus Laſius.
Chriſtophorus Marſtallet.
Chriſtophorus Molbuſenſis.
Chriſtophorus Obonhemus.
Chriſtophorus Obenhin, Orbingenſis.
Chriſtophorus Pezelius.
Chriſtophorus Ricardus.
Chriſtophor. Spamgembergius.
Chriſtophorus Stolberg.
Chriſtophorus Stymmelius.
Churrerus Conradus.
Clemens Schuberus.
Clementius Gulielmus.
Cónradius Badius.
Conradus Churrerus.
Conradus Breheres.
Conradus Herbachius.
Conradus Leutembach, vel Leutembach.
Conradus Mercalinus.
Conradus Neander, Bergenſis.
Conradus Porta.
Conradus Vvlnerus.
Conradus Vvolſt. Piatz.
Conſtantius de la Fuente, Hiſpanus.
Coplus Balthaſſar.
Coranus Antonius.
Cyriacus Spamgembergius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

Capricci del Bottaio. Ioann. Baptiſtæ Gelli, Quamdiu emendatus non prodierit.
Chumani Eimpſachij, de Tabernis montanis Chronologia ex ſacris litteris.
Cypri Theodori Podromi, Epigrammata.

APPENDIX.

Cardani, opera de Sapientia. De veritate. De Subtilitate. — Niſi corrigantur.
De Conſolatione.
Commentaria in Quadripartitum Ptolomæi, de Genituris, & reliqua omnia, quæ de Medicina non tractant.
Caſſiani Conſtantinopolitani, de libero arbitrio collatio illa, quæ Agonoe impreſſa eſt, per Ioan. Licerum 1528.
Chriſtophori à capite Fontium libri de neceſſaria correctione Theologiæ Scolaſticæ. De Miſſæ Chriſti ordine, & ritu Epitome nouæ illuſtrationis Chriſtianæ fidei. Omninò pro-

prohibentur.

Reliqua verò ipſius opera item prohibentur, donec expurgentur.

Chronica Turcica collecta à Philippo Lennicero, cui eſt adiectum quoddam Ioannis Auentini hæretici, in quo declarantur cauſæ miſeriarum, &c.

Continuatio temporum Germani cuiuſdam ab anno ſalutis 1513. vſque ad ann. 1549. quæ ſolet addi Chronichæ Euſebij, ab eo loco vbi incipit. Noua temporum continuatio, &c. Niſi emendentur.

Chronologia Gerardi Mercatoria, quæ à Sleidano, & damnatis Auctoribus ſumpta eſt.

Claudij Baduellis, liber de ratione vitæ ſtudioſæ, & litteræ in matrimonio colocandæ.

Claudij Epſencæi, Commentaria de continentia in Epiſtolam ad Titum. Niſi corrigantur.

Clementis Scuberti, liber de Scrupulis chronologiorum.

Commentaria Rabbi Salomonis, & Chimi, & Rabbini Hieroſolymitani, & ſimilium ſuper vetus Teſtamentum, tam ſcripta Hebraicè, quam Latinè translata, per Conradum, & Paulum Fagrum, hæreticos.

Concilium Abbatis Panormit. pro conſilio Baſileenſi.

Conciones F. Thomæ de Senis falsò adſcriptæ & quæ reuera ſunt Bernardini Ochinij hæretici.

Conradi Clingij opera omnia, donec expurgentur.

Cotopædia, ſiue de Moribus, & vita virginum ſacrarum, Gaſpare Styblino auctore.

Incertorum Auctorum, libri prohibiti.

CApita fidei Chriſtianæ contra Papam, & portas inferorum capo finto.

Carontis, & Mercurij Dialogi.

Catblogus Papæ, & Moyſis.

Catalogus Teſtium veritatis, ex Sanctis Patribus.

Cathecheſis puerorum in fide, litteris. & Moribus.

Cathechiſmus Eccleſiæ Argentoratenſis.

Cathechiſmus, pro Eccleſia Vvitembergenſi.

Cathechiſmus, cui titulus eſt, Cathechiſmus maior, & minor.

Cathechiſmus, qui titulus, Qual maniera, &c.

Cathechiſmo, cioè Formulario, per inſtruire, & ammaeſtrare i fanciulli nella Religione Chriſtiana, fatto à modo di Dialogo.

Cathechiſmus, ſiue explicatio Symboli Apoſtolici.

Cathechiſmus paruus, pro pueris in Scholis, nuper actus.

Ca-

Digitized by Google

Cathechiſmus ſuper Euangelium Marci.
Cathechiſmus, ſiue Symboli expoſitio.
Cathechiſmus Tubicenſis.
Cauſæ, quare Synodum indictam à Rom. Pont. Paulo III. recuſarint Principes, Status, & Ciuitates Imperij, profitentes puram, & Catholicam doctrinam.
Centum grauamina, &c.
Centum, & quatuordecim ſententiæ Patrum officio verorum rectorum Eccleſiæ.
Chriſtiana Inſtitutio.
Chriſtianæ Iuuẽtutis crepudia.
Chriſtiana reſponſio miniſtrorum Euangelij Baſileæ, cur Miſſam, &c.
Chriſtianæ Scholæ Epigrammatum, libri duo, ex varijs Poetis excerpti.
Ciuitatis Magdeburgenſis publicatio litterarum ad omnes Chriſti fideles, anno 1550.
Clauicula Salomonis.
Collatio Diuinorum, & Papalium Canonum.
Collectanea demonſtrationum ex Prophetis, Apoſtolis, & Doct. Eccl. quòd Spiritus ſanctus à ſolo Patre procedit.
Colloquium Cochlei, & Luteri.
Colloquium Marpurgenſe.
Colloquium Vuormatiæ inſtitutum anno 1540.
Comædiæ ſuper quæſtione. Quæ eſt maior conſolatio morientis, &c.
Comædiæ, & Tragædiæ aliquę ex veteri Teſtamento, collectore Ioanne Opportuno.
Commentarius de Angelo Melanchtonis.
Commentaria Germanica, in Cornelium Tacitum.
Commentarius in priorem Timothęi epiſtolam, à viro ſummæ pietatis conſcriptus.
Concil. Piſanum, quod verius, conciliabulum dicendum eſt.
Conciliabulum Theologicorũ, aduerſus bonarum litterarum ſtudioſos, &c.
Concionum de decem præceptis Dominicis.
Concordantiæ Principum nationis Germanicæ, de aſturijs Chriſtianorum, vel Curtiſanorum.
Confeſſio Eccleſiæ Tigurinæ.
Confeſſio fidei Auguſtanæ.
Confeſſio fidei Baronum, & Nobilium Bohemiæ.
Confeſſio Saxonica.
Confeſſio Vvitembergenſis.
Cõfutatio determinationis Doctorum Pariſienſium, contra Martinum Lutherum.
Confutatio vnius, & viginti propoſitionum, de differentia Legis, & Euangelij.
Congregatio, ſiue Collectio inſignum concordantiarum Bibliæ.
Conſiglio d'alcuni Veſcoui congregati in Bologna.

Con-

Contra Regulã Minoritarũ, & vniuerſas perditionis ſectas.
Contra Sanctos, Zeylleyſten.
Conuentus Auguſtenſis.
Copia d'vna lettera ſcritta alli quattro di Genaio M.D.I.
Coptis Chriſtianus.
Cordigeræ nauis conflagratio, Dialogus.
Cymbalum Mundi.

APPENDIX.

Caluinianus Candor.
Cantica ſelecta veteris, & noui Teſtamenti, cum Hymnis, & collectis, ſeu orationibus Prioribus, quæ in Orthodoxa, atque Catholica Eccleſia cantari ſolent, addita diſpoſitione, & familiari expoſitione Chriſtophori Cornei.
Carmina, & Epiſtolæ de coniugio ad Dauidem Chytræum hæreticum.
Carmina amicorum in honorem nuptiarum R. & virtute, doctrinaque præſtantis viri Stephani Iſaci, verbi diuini, apud Heylbergenſes miniſtri.
Cathecheſis Doctrinæ Chriſtianæ in vſum ſcholarum Pomeraniæ.
Cathecheſis Religionis Chriſtianæ, quæ traditur in Eccleſijs, & Scholis Palatinatus.
Cathechiſmus pro Eccleſia Antuerpienſi, quæ confeſſionem Auguſtanam profitetur.
Cathechiſmus Genuenſis.
Cathechiſmus Latino German.
Cẽturia prima Monaſteriorum Germaniæ, ſiue Chronologia, Chyromantiæ, libri omnes, & præſertim Patritij Tricaſij Mantuani, & expoſitio eiuſdem Tricaſij ſuper Coclitem.
Chronicon prodigiorum & oſtentorum.
Chronographia Eccleſiæ Chriſtianæ, impreſſa Baſileæ apud Nicolaum Byllingerũ 1551. & vbicunque impreſſa fuerit.
Chronologia ex ſacris Litteris.
Chronologicarum rerum libri duo.
Circulus charitatis diuinæ, ſiue ſub alio titulo circulus diuinitatis. Niſi expurgentur.
Collectio figurarum omnium ſacræ Scripturæ.
Colloquium Altemburgenſe.
Colloquium Badenſe.
Colloquium Bernenſe.
Colloquium Clerici, & Militis.
Colloquium Herpordienſe.
Colloquium Ieſuiticum.
Colloquium Lypſenſe.
Colloquium Marpurgenſe.
Colloquium Pariſienſe.
Colloquium Poſſiacum.
Colloquium Schamaldicum.
Colloquium Vvitembergenſe.
Comẽdia Tragica Suſannẽ, quẽ quandoque cum nomine, quandoque etiam ſine nomine Auctoris prodijt, vtraque prohibetur.
Comædiæ, & Tragediæ ex no-

uo,& veteri Teſtamento, impreſſæ Baſilicæ 1540. per Nicolaum Byllingerum.

Comitia Spiræ, & Vvormatiæ.

Commentarium Bibliorum.

Commentarius capite Vrbis doctore Borbonio, exquiſito modo confectus.

Compendium, ſiue Breuiarium textus, & gloſſematon, in omnes veteris inſtrumenti libros.

Compendium orationum, impreſſum Venetijs, per Iuntam, & alios, donec expurgatum fuerit.

Concordia pia, & vnanimi conſenſu, repetita confeſſio fidei, & doctrinæ electorum Principum, & ordinum Imperij, atque eorundem Theologorum, qui Auguſtanam confeſſionem complectuntur.

Confeſſio Anglicana.

Confeſſio Antuerpienſis.

Confeſſio Argentinenſis.

Confeſſio doctrinæ Saxonicarum Eccleſiarum, Synodo Trident. oblata, anno 1551.

Confeſſio Fidei, de Euchariſtiæ Sacramento per Miniſtros Eccleſiæ Saxonicæ.

Confeſſio Fidei Miniſtrorum Vvitembergenſium.

Confeſſio Miniſtrorum Ieſu Chriſti.

Confeſſio piæ doctrinæ, quæ nomine Chriſtophori Ducis Vvitembergenſis, & Trecenſis Comitis, &c. fuit propoſita per Legatos eius die 24. Menſis Ianuarij anno 1552. Congreg. Concil. Trident.

Confeſſio religionis, ſeu fidei Chriſtianæ ſacratiſſimo Imperatori Carolo V. Cæſari Auguſto in Comitijs, Auguſtæ Anno Domini 1530. per Legatos ciuitatum Angentorati, Conſtantiæ Manningæ, & Lindaniæ exhibita.

Confeſſio Vvaldenſium.

Conſilium Pauli III. datum Imperatori, in Belgis, cum Euſebij Pamphili pia explicatione.

Conuentus Genuenſis, ſiue Cõſilium Miniſtrorum Genuẽſium in diuerſorio quodam iuxta Genuenſiũ anno 1565.

Conuiuia, ſeu colloquia Tironum.

Cathecheſis, ſiue prima inſtitutio, aut rudimenta religionis Chriſtianæ, Hebraicè, Græcè, Latinè explicata, Lugduni Batauorum ex officina Platiniana, apud Franciſcum Rabelengium.

Auctores Primæ Claſſis.

DAuid Georgi⁹ ex Delphis.

Dauid Peiferus Lipſius, vel Pfesfinger.

Dauid Scheffer.

Didymus Fauentinus, qui eſt Melanchton.

Diethelmus Cellarius.

Dionyſius Melander.

Dominicus Caramanius.

Dominicus Melguitius.

A P-

APPENDIX.

Daniel Bodenbergius.
Daniel Holſmanus.
Daniel Toſſanus.
Dauid Chytræus.
Dauid Paræus.
Dauid Strangius.
Dauid Thoner.
Dauid Vvetterus.
Dauid Vvithedius.
Dauid Vvoitus.
Donatuiſtis.
Durandus Baldacx.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

Dantes Monarchia.
Dauidis Chytræi, liber de auctoritate, & certitudine Chriſtianæ doctrinæ, ac ratione diſcendi Theologiam.
Deſiderij Eraſmi Roterodami, Colloquiorum, liber, Moriæ, Lingua, Chriſtiani Matrimonij inſtitutio, de interdicto eſu carnium, eiuſdem Paraphraſis in Matthæum, quæ à Bernardino Tomitano in Italicam linguā conuerſa eſt.
Cætera verò Opera ipſius, in quibus de Religione tractat, tamdiù prohibita ſint, quamdiù à facultate Theologica Pariſienſi, vel Louanienſi expurgata non fuerint.
Adagia verò ex editione, quam molitur Paulus Manutius permittentur.
Interim verò, quæ iam edita ſunt, expunctis locis ſuſpectis iudicio alicuius facultatis Theologicę Vniuerſitatis catholicæ, vel Inquiſitionis alicuius Generalis permittātur.

APPENDIX.

Dauid de Pontis Hebræi, de Medico Hebręo enarratio Apologica, quamdiu emendata non prodierit.
Deſiderij Eraſmi Roterodami Adagia iampridem edita à Paulo Manutio permittūtur.
Dialogus Petri Mochij, de cruciatu, exilioque cupidinis.
Dialogus Pontani Charon.
Didaci Stellæ commentaria in Euangeliū Lucæ, niſi fuerint ex impreſſis ab anno 1581.
Duareni Liber de S. Eccleſię miniſterijs, permittitur, ſi tamen correctus fuerit.
Libellus verò eidem adiunctus, ab eo Latinus factus, cui titulus eſt, Pro libertate Eccleſiæ Gallicanæ, aduerſus Rom. Aulam defenſio Pariſienſis Curiæ, Ludou. XI. Gallorum Regi quondam oblata omninò prohibetur.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

Declaratoria Iubilæi.
Decretum Norimbergenſe, editum anno 1523.
Defenſio pro Zvinglio.
Defenſio aduerſus axioma Catholicum, id eſt, criminationem Roberti Epiſcopi Abrincenſis.

Dialogi aduerſus Ioannem E-ckium.
Dialogi de Mercurio, & Charonte.
Dialogus de doctrina chriſtiana.
Dialogus Karſtans,& Regellianus.
Dialogi de morte Iulij II. Papæ, ſiue Iulius.
Dialogus Curnarus Leuiathan.
Dialogo obſcurorum virorum, in quo tres colloquuntur Theologi.
Dialogus Orat. Pont. Rom. illius qui eſt Pontif. à conceſſionibus.
Dialogus Paradoxus, quo Romani Pontificis Orator, vnà cum eo qui eſt, &c.
Diſcorſi ſopra li Fioretti di San Franceſco.
Diſputatio Badenſis.
Diſputatio Bernenſis.
Diſputatio Cronicen.cum duobus Epiſtolis.
Diſputatio inter Clericum, & militem,ſuper poteſtate Prelati Eccleſiæ, atque Principibus terrarum commiſſa,aliàs ſomnium viridarij.
Diſputatio Lypſica inter Martinum, & Hieronymum Emſerum.
Diſordine della Chieſa.
Diurnale Romanum, impreſſum Lugduni, in ædibus Filiberti Keletti,& Bartholomæi Freni.
Doctrina veriſſima ſumpta à cap.4. Epiſt. ad Romanos, vt cõſolétur afflictæ conſciẽtiæ.
Doctrina vetus, & noua.
Dragale locorum Cõmunium.
Duæ diſput. Hetffordianæ Kangui,& Nauclerij.
Due lettere d'vn Cortigiano, nelle quali ſi dimoſtra, che la fede, &c.

APPENDIX.

De auctoritate, officio, & poteſtate Paſtorum Eccleſiaſticorum.
Declaratio nominum Caldæorum, niſi corrigatur.
De diſciplinis puerorum, recteque formandi eorum ſtudijs, & moribus, ac ſimul, tàm parentum, quàm præceptorum in eoſdem officio, doctorum virorum libelli vere aurei.
De Scripturæ ſanctæ præſtãtia, dignitate, & auctoritate, &c.
De Chriſtianiſſimi Regis periculis, & notata quædam, ad Sfundrate Pontificis Romani,litteras monitoriales Francofurti, apud Martinum Lechlerum 1591.
Dialectica Legali, etiam cum nomine Auctoris.
Dialoghi ſacri, ſine nomine Auctoris,qui tamen ſunt Sebaſtiani Caſtalionis hæretici.
Diſputatio de Feſto corporis Chriſt i.
Diſputatio de peccato originali.
Diſputatio de pœnis.

Diſpu-

Diſputatio de miniſterio verbi.
Doctrinæ Ieſuitarum præcipua capita à doctis quibuſdam Theologis, retexta ſolidis rationibus, teſtimonijſque ſacrarum Scripturarum, & Doctorum veteris Eccleſiæ confutata, Tomi tres.
Altera editio priore emendatior eo duplo maior, & ſub eiſdẽ, vel parum diuerſis titulis, doctrinæ Ieſuiticæ, &c. Tomus primus, Tomus ſecundus, tertius, quartus, & quintus.
Dominicæ præcationis explicatio, impreſſa Lugduni, per Gryphium, & alios.
Duellorum libri, litteræ, libelli, ſcripta, &c. Quibus eadem duella ex profeſſo defenduntur, ſuadentur, docenturque prorſus vetantur, ſicut & eorum deteſtabilis vſus, à ſacro Concilio Tridentino omninò prohibitus eſt.
Si qui verò ex huiuſmodi libris, ad controuerſias ſedandas, paceſque componendas proficere poſſunt, & expurgati, & approbati permittuntur.
Duo volumina orationum obſcurorum virorum.

Auctores Primæ Claſſis.

EObanus Heſius.
Eraſmus Benedictus Sileſi⁹.
Eraſmus Ebernus.
Eraſmus Fabricus.
Eraſmus Oſuald⁹ Screkteſuſius.
Eraſmus Rotembucher.
Eraſmus Roterodamus, vide ſupra in littera D.
Eraſmus Sarcerius.
Eraſmus Sneppius.
Euritius Cordus.
Eutychius Miõ, qui & Muſcul⁹.

APPENDIX.

EAdmundus Halen, Hordeuolgi⁹, vel Nordouo Legis
Edmundus Geſt, Anglus.
Edumundus Grindalus, Anglus.
Edmundus Brunnius.
Ægidius Hunnius.
Elchanon Pragenſis.
Elias Palingennius.
Enochus Saracenus, Geneu.
Eraſmus Alberus.
Eraſtus Thomas.
Erabardus Schneſius.
Erneſtus Vogelin.
Eſaias Heinchubic.
Euſebius Cleberus.

Certorum Auctorum, libri prohibiti.

APPENDIX.

ELementa Magica Petri de Abbano.
Enchiridion doctrinæ Chriſtianæ Concilij Colonienſis.
Enchiridion militiæ Chriſtianæ, auctore Ioanne Iuſto Lanſpergio, ſeu ſine nomine auctoris, impreſſum Compluti. Niſi expurgentur.
Epitome omnium operum D. Aurelij Auguſtini, per Ioannem Piſcatorem illę, quę impreſſæ ſunt, per Ioannem Chriſpinum.

Euſebij Candidi. Clauſus lectificæ mortis.

Examen ordinandorum, Ioannis Ferri, niſi ex impreſſis ab anno 1587.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

E Lementa Chriſtiana, ad inſtituendos pueros.

Enarrationes Epiſtolarum, & Euangeliorum.

Enchiridion Chriſtianiſmi.

Enchiridiō piarum precationū.

Epigrammatum Chriſtianæ ſectæ libri duo, ex varijs Chriſtianis Poetis decerpti.

Epiſtola Apologetica ad ſinceriores Chriſtianiſmi ſectatores per Phryſiā Orientalē, &c.

Epiſtola Chriſtiana, de Cœna Domini.

Epiſtola directa ad pauperem & mendicā Eccleſiā Lutheranā.

Epiſtola de non Apoſtolicis, quorundam moribus qui in Apoſtolorum ſe, &c.

Epiſt. de Magiſtris Louanienſib.

Epiſtola miniſtri cuiudſam Verbi Dei, de Eccleſiæ clauibus Sacramentis, vtraque miniſtrorum Spiritus electione.

Epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.

Epiſt. & Præfatio in Decalogū.

Epiſtola ſācto Vlrico adſcripta.

In Epiſtola ad Timotheum Commentaria.

Epitome Belli Papiſtarū contra Germaniam, atq; patriam ipſam Cæſare Carolo V. Duce.

Epitome decem præceptorum, prout quiſque Chriſtianam cognoſcere decet.

Epitome Eccleſiæ renouatæ.

Epitome reſponſionis ad Martinum Luterum.

Eſdra Lamentationes Petri.

Eſpoſitione dell'Oratione del Signore in volgare, compoſta per vn Padre non nominato.

Euangelicæ Conciones.

Euangelium æternum.

Euangelium Paſalli.

Examen Dei opus.

Expoſitio Symboli Apoſtolorum, Orationis Dominicæ, & præceptorum.

APPENDIX.

E Legiæ aliquot, de morte cōiugis, & liberorū, quæ sūt Ioannis Piſtorij Heretici.

Enchiridiō Manuale, Romæ excuſſum apud Thomā Mēbruniū (vt quidē apparet in Frontiſpicio) vt vero in calce legitur, Threcis, vbi eū librū excudebat Frāciſcus Trumeſui.

Enchiridion parui Catechiſmi, Ioan. Brentij, in colloquia redactum.

Enchiridion aliud, piarum precationum, cum Kalendario, & Paſſionali (vt vocatur) Vvitembergę apud Ioannem Luſt, anno 1529.

Enchiridion Principis, & Magiſtratus Chriſtiani, quod refertur ad Petrum Aegidium, & Cornelium Scribonium.

Epi-

Epigrammatum Flores, niſi corrigantur.
Epiſtola conſolatoria, ad Reu. & grauiſſimos Theologos.
Epiſtola Luciferi, ad malos Principes Chriſtianos.
Epiſtolæ Conſolatoriæ, collectę per Cyriacũ Spãgembergiũ.
Epiſtolæ obſcurorum virorum.
Epiſtolæ Chronicorũ, & Hiſtoriarũ Mundi, velut Index primæ, & ſecundæ impreſſionis, in quo ſũt impreſſæ, atq. figuræ Imperatorum imagines.
Epitome figurarum Sacrę Scripturæ.
Epitomate Hiſtoriæ, & de Bello Religionis.
Epitome Hiſtoriarum ſacrarũ, & locorum communium.
Ethicæ Chriſtianæ libri tres, in quibus &c.
Euangeliũ lętum Regni Núciũ.
Excerpta quædã capita, ex Scripturis omnib. fidelib. neceſſaria.
Exempla virtutum, & vitiorũ.
Exẽplarium S. Fidei Catholicæ, quocũq; idiomate impreſsũ.
Exemplorum variorum, liber de Apoſtolis, & Martyribus ſiue ſeorsũ, ſiue coniunctus, Catalogo S. Hieronymi, de Eccleſiaſticis Scriptoribus.
Exercitatio vitæ ſpiritualis.
Explicatio Symboli per Dialogos.
Explicatio primi, tertij, quarti, & quinti capit. Act. Apoſt.
Expoſitio ſecundæ Epiſtolæ D. Petri, & Iudæ.
Expoſitio nominis Ieſu, iuxta mentem Hebræorum, Cabaliſtarum, Græcorum, Caldęorum, Perſarum, Latinorum. Sine nomine auctorum, & quocũq; idiomate impreſſa.
Expoſitio ſuper Cantica Canticorum Salomonis.
Expoſitio in Epiſtolam Pauli, ad Romanos, & ad Galatas, cuius præfatio in Epiſtolam ad Romanos incipit, Varias narrationes, &c. Et in expoſitione primi cap. ad Romanos, cuius initium eſt, Quum Beatus Apoſtolus Romanos ſcribere inſtituiſſet, &c.

Auctores Primæ Claſſis.

Fabritius Capito Vvophãgus.
Fabritius Montanus.
Felicianus de Ciuitella.
Felix Malleolus, Tigurinus.
Felix Manſius.
Firmianus Clorus, qui & Viretus.
Franciſcus Perius.
Franciſcus Burgerdi.
Franciſcus Corta, Lemburgius.
Franciſcus Enzinas.
Franciſcus Kolbius.
Franciſcus Lambertus.
Franciſcus Lamperti.
Franciſcus Liſmaninus.
Franciſcus Niger, Baſſanenſis.
Franciſcus Portus, Græcus.
Franciſcus Stancarus.
Fridericus Adinnerm.
Fridericus Iacob.
Fridericus Myconius.

Fridericus à Than.
Fridolinus Brombach.
Fridolinus Liudouerus.

APPENDIX.

FAuſtus Sozzinus.
Filius Paſtor in Auſtria.
Filius Paſtor Halberſtadienſis, vel Halberſta tenſis.
Fortunatus Crellius.
Franciſcus Bigor.
Franciſcus Burgouius.
Franciſcus Dauid.
Franciſcus Hottomanus.
Franciſcus Iunius.
Franciſcus Petren.
Franciſcus Puceius, Filidinus falsò vſurpans, cognomen Pucciorum.
Franciſcus Rablerius.
Fridericus Beuthuſius.
Fridericus Dedekindus.
Fridericus Petri.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

FAbulæ Laurentij Abſtenij, & Gilberti cognati.
Franciſci Balduini I C. Conſtantinus Magnus, ſiue de Conſtantini Imperatoris legibus Eccleſiaſticis, atque ciuilibus, Commentaria.
Frãciſci Frãchini, liber Poematũ.
Franciſci Trachelei Statij Propedeumata Oratoria.
Franciſci Zabarellæ, liber de Schiſmate, atq; eiuſdem libri Præfationes Argentinæ impreſſæ, donec expurgentur.
Federici Frigoſij, tractatus de Oratione, de Iuſtificatione, de Fide, & operibus, & præfatio in Epiſtolam S. Pauli ad Romanos, qui tamen falsò illi creditur adſcriptus.
Friderici Furij Ceriolani Valentini Bononia, ſiue de libris ſacris, in vernaculam linguam conuertendis.

APPENDIX.

FAbritij, liber octauus Epiſtolarum ad Fridericum Nauſeam, qui eſt Roberti à Moshaim.
Farrago Poematum Leodegarij Quercu.
Flores Hiſtoriarum, per Matthæum Vveſtimonaſterienſem, editi anno 1573. Londini. Niſi emendentur.
Fratris Franciſci de Eua præparatio mortis.
Franciſci Georgij Veneti, Harmonia mundi, & Problemata ſacræ Scripturæ. Donec expurgantur.
Franciſci Guicciardini Hiſtoria Latinè reddita per Cælium ſecundum Curionem.
Franciſci Irenici, Ettelingianenſis Germiniæ, Exegeos, Volumina duodecim. Donec expurgentur.
Franciſci Polyngrani, aſſertiones quorumdã Eccleſiæ dogmatum. Donec expurgentur.
Franciſci Patritij noua de Vniuerſis philoſophia, niſi fuerit ab auctore correcta, & Romæ

mæ cũ approbatione R. Magiſtri Sacri Palatij impreſſa.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

FArrago concordantiarum inſignium totius Bibliæ.
Faſciculus Rerum expetendarum, & fugiendarum.
Forma delle Orationi Eccleſiaſtiche, & il modo di amminiſtrar i Sacramenti, & di celebrare il Sãto Matrimonio, auctor creditur eſſe Caluinus.
Franciſci Nocturna apparitio.
Fundamentum malorum, & bonorum operum.

APPENDIX.

FAſciculus Mirræ, Geneuæ impreſſus.
Fidei Chriſtianæ capita, contra Papiſtas.
Fidelis ſerui ſubdito infideli reſponſio, vna cum errorum, & calumniarum quarumdam examine, quæ continentur in ſeptem libris de viſibilis Eccleſiæ Monarchia, à Nicolao Sandero conſcripta.
Flores Epigrammatum.
Flores Romani.
Flores Sanctorum.
Flores virtutum.
Fons vitæ. Vbicumque, & quacumque lingua impreſſi, donec corrigantur.
Formula Muſæ Vvitébergenſis.
Formulæ precum, ſeu agenda, aut Officia Hæreticorũ omnia quacũq; lingua cõſcripta.

Auctores Primæ Claſſis.

GAlaſius Zvvinglij defenſor, vel Nicolaus Galaſius, Caluini defenſor.
Gaſpar Bruſchius Egranus.
Gaſpar Churrerus.
Gaſpar Cruciger.
Gaſpar Gretterus.
Gaſpar Hedio.
Gaſpar Heldelinus.
Gaſpar Hubertinus.
Gaſpar Megander, Tigurin.
Gaſpar Peucerus Budiſſinus.
Gaſpar Rodulphus.
Gaſpar Svvenckfeldius.
Gaſpar Tauberus.
Georgius Æmilius Mansfeldẽ.
Georgius Barthenheimer.
Georgius Cœleſtinus.
Georgius Fabritius Chennicen.
Georgius Ioachimus, Rheticus.
Georgius Maior.
Georgius Neccarus.
Georgius Perſſerer.
Georgius Reich.
Georgius Rotarius.
Georgius Sabinus.
Georgius Spalatinus.
Georgius Volger.
Gerardus Geldenhaurius, Nouiomagus.
Gerardus Liſtrius.
Gerardus Lorichius, Adamari⁹.
Gerardus Segarelli, Pergamen.
Gilbertus Cognatus, Nozeren⁹.
Gorcinianus.
Georgius Bruck.
Georgius Caſelius.
Gregorius, Giraldus, Nouellæ

Ferrariéſis, qui dicitur Lilius.
Grinæus Simon.
Gualterius Tigurinus.
Guilielmus Aurifex.
Guilielmus Fatelus.
Guilielmus Guaphæus, Hagien.
Guilielmus Poſtellus, Barentonius.
Guilielmus Sartoris.
Guilielmus Taylous, Anglus.
Guilielmus Tindalus.

APPENDIX.

GAſpar Adeler.
Gaſpar Brummiller.
Gaſpar Elogius.
Gaſpar Erimaches, vel Eurimachæra.
Gaſpar Faber.
Gaſpar Gondeman.
Gaſpar Cantz.
Gaſpar Gombergius.
Gaſpar Macer, vel Macrus.
Gaſpar Meliſander.
Gaſpar Mottæus, Semalkaldenſis.
Gaſpar Oleuianus.
Gaſpar Peucerus, Budiſſinus.
Gaſpar Stolshagius.
Gaſpar Tauberus.
Georgius Autumnos.
Georgius Blādrata, vel Blādata.
Georgius Brinderus.
Georgius Buchananus, Scotus.
Georgius Caſſander, Bruhenſis, ſiue Veranius Modeſtus Pacimontanus.
Georgius Codonius.
Georgius Conſtātinus, Anglus.
Georgius Dauid.
Georgius Deitericus.
Georgius Ebouff.
Georgius Eckart.
Georgius Edelmann.
Georgius Fladorius.
Georgius Grinæus, Bodicenus.
Georgius Hanfeldt.
Georgius Henninges.
Georgius Toye, Bedfordienſis.
Georgius Huperlich.
Georgius Lyſtenius.
Georgius Meckart.
Georgius Mylius.
Georgius Nigrinus.
Georgius Niger.
Georgius Princeps Anhaltin⁹.
Georgius Raudt.
Georgius Schmarzing.
Georgius Scholtz.
Georgius Schon.
Georgius Siberſchlag.
Georgius Sobnius.
Georgius Spinterus.
Georgius Tilenus.
Georgius Vualtherus.
Georgius Neomagus, ſiue Nouimagus.
Germanus Beyer.
Gothardus, qui & Conradus.
Gregorium Pauli.
Gregorius Perlitius, Lubenéſis.
Gregorius Vverſer.
Guilielmus Parlouue.
Guilielmus Bidembachius.
Guilielmus Charcus.
Guilielmus Colus.
Guilielmus Feuguerius, vel Fuquereius.
Guilielmus Fulcus.

Gui-

Digitized by Google

Guilielmus Hieron.
Guilielmus Rodingus, Heſſus.
Guilielmus Sarcerus.
Guilielmus Turacrus.
Guilielmus Turnerus.
Guilielmus Vdalus.
Guilielmus Vvitakerus.
Guilielmus Vvidephus.
Guilielmus Yvitte.
Guilielmus Guittingamus.
Guilielmus Xilander.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

GAufride de Monte electo, Tractatus ſuper materia Concilij Baſileenſis.
Georgij Caſſandri, Hymni Eccleſiaſtici.
Gratia Dei de Monte ſancto, Epiſtolæ piæ, & Chriſtianæ.
Gripij precationes Dominicæ.
Guilielmi Occhani opus Nonaginta dierum.
Item Dialogi, & ſcripta omnia, contra Ioannem Vigeſimum ſecundum.

APPENDIX.

GAſparis Caballini Tractatus commerciorum, & vſurarum, redituumque pecunia conſtitutorum, & monetarum.
Eiuſdem Tractatus de eo, quod intereſt. Et de diuiduo, & indiuiduo, qui omnes ſunt Caroli Molliuæi, mutato tantum Authoris nomine. Niſi emendentur.
Gaſparis Stiblini Coropedia.
Gaudentij Merulæ Memorabilium liber. Niſi emendetur.
Georgij Nigrini, Conciones.
Georgij Victorij Poemata.
Guilielmi Grattarolæ opera, quamdiu emendata non prodierint.

Auctorum incerti nominis, Libri prohibiti.

GEographia Vniuerſalis.
Germanicæ Nationis lamentationes.
Giudicio ſopra le Lettere di tredeci Huomini, ſtampate l'anno 1555. qual ſi conoſce eſſere del Vergerio.

APPENDIX.

GEneſis cum Catholica expoſitione Eccleſiaſtica.
Geomantiæ libri omnes.
Geſta Romanorum.
Gloſſa Ordinaria Geneuenſis.
Gloſſæ Ordinariæ ſpecimen.
Gratianus Ant. Ieſuita, id eſt, Canonum ex ſcriptis Authorum Theologorum, à Gratiano in illud volumen (quod Decretum appellatur) collectorum, & doctrinæ Ieſuiticæ ex varijs iſtius nuper è ſectæ Mateologorum ſcriptis excerptæ, collatio, à quodam veritatis ſtudioſo inſtituta, & nunc primum in lucem edita.

Auctores Primæ Claſſis.

HAdrianus Iuninus.
Hartmannus Beyer.

Hart-

Hartmanus Palatinus. I.C. Heberus.
Hedio Gaſpar.
Helias, vel Helius.
Hobanus Heſſus.
Hebias Pandochæus, qui & Poſtellus.
Heliodorus Alexiacus.
Henricus VIII. Anglus.
Henricus Bomius.
Henricus Bullingerus.
Henricus Cornelius Agrippa.
Henricus ab Emſidel, vel Einſidel.
Henricus ab Eppendorff.
Henricus Lupulus.
Henricus Pantaleon.
Henricus Scotus.
Henricus Stollius.
Henricus Surphanus.
Henricus Vvelphius. Lingen.
Henricus Vringerus.
Hermannus Bodius.
Hermannus Bonnus.
Hermanus Buſchius, Paſiphilus
Hermanus Heſſus.
Hermannus Italus.
Hermannus RiſsvvicK.
Hermannus Luſcus, Herzerus.
Hieronymus Paſſanus.
Hieronymus Cato, Piſaurien.
Hieronymus Galathæus.
Hieronymus Kauſcher.
Hieronymus Marius, vel Hieronymus Maſſamus.
Hieronymus de Praga.
Hieronymus Sabir de S. Gallo.
Hieronymus Sauonen.
Hieronymus Schurpff.
Hieronymus Vicellerius, Friburgen.
Hieronymus Vvolphius.
Hiob Gaſt.
Hippinus.
Hortenſius Tranquilius, aliàs Hieremias, aliàs Landus.
Huldricus Enchauſtius.
Hugo Larimerus.
Huldricus Hultenus, ſiue de Hutten.
Huldricus Mutius Hugualdus.
Huldricus Zvvinglius, Toggus.

APPENDIX.

HAllerus Bartholdus.
Hamelus Godoffredus.
Hermanus, Scopperus Nouinforienſis, Noricus.
Helias Hultenus.
Helias Palingenius.
Helias Scadæus.
Hemingius Nicolaus.
Henricus Boetius.
Henricus Brinkeolus, qui edidit libros ſub nomine Roderici Moiſij.
Hēricus Efforchen, vel Efforden.
Henricus Erzberg.
Henricus Hartopæus.
Henricus Zuſanus.
Henricus Mylius.
Henricus Modec.
Henricus Mollerus.
Henricus Nicolaus, ſiue libri omnes H.N. ſignati.
Henricus Petræus.
Henricus Rhedus, vel Rochus.
Henricus Senenſis.
Henricus Schenius Munderus.

Hen-

Henricus Stephanus.
Henricus Tylo.
Henricus Toloſanus.
Henricus Vuolphius.
Hermanus Figulos.
Hermanus Hamelmanus.
Hermanus Pacificus.
Hieremias Baſtinguius.
Hieronymus Hamboldus, vel Haudolbus, Retibonenſis.
Hieronymus Henninges.
Hieronymus Maucelius.
Hieronymus Panchus.
Hieronymus Periſterius.
Heronymus Pumekcbius.
Hieronymus Vallet.
Hieronymus Vebus.
Hieronymus Vvalerus.
Hieronymus Auldeimbergius Aurimontanus.
Hieron. Zancbius, vel Panchus.
Himmanuel Tremelius, Houardus.
Hugo Hugvualdus.
Hugo Gurreatus, cognomine Roſiere.

Incertorum Auctorum Libri prohibiti.

HEnrici Bebellij, Iuſtingenſis, faceriæ, inſtitutio puerorum, triumphus Veneris.
Hieronymi Gebulleri, liber de Sacrilegio.
Item exhortatio ad ſacram Communionem.
Hieronymi Meſſi, diſcurſus, prouerbia, & Prognoſtica.
Hieronymi Sauonarolæ Ferrarienſis ſermones, qui olim in Rom. Indice prohibiti fuere non legantur, donec iuxta cēſuras patrum deputatorum emendati prodeāt, & ſunt hi.
In Exodum Sermo primus incipiens, Domine, quid multiplicati, &c.
Item Sermo ſecundus, incipiens, Eſſendo noi, &c.
Item Sermo tertius, ſuper in exitu Iſrael, &c.
Item Sermo 6. illud, Quanto magis opprimebat eos, &c.
Item Sermo 10. in illud, Clamor ergo filiorum Iſrael, &c.
Item Sermo 12. in illud, Reſpondens Moyſes, ait, &c.
Item Sermo 20. in illud Pſalm. Palpebræ eius interrogant filios hominum, &c.
Itē exhortatio habita ad populū incipiēs, Hauēdoſi à fare, &c.
Item in Concionibus per totum Annū, Concio 7. ſuper Ruth, cuius initium eſt, Il lume naturale della ragione, &c.
Item in Concionibus ſuper Amos, & Zachariam, Concio 12. in illud, Audite verbum, hoc vaccæ pingues, &c.
Item in Iob. Cōcio 14. incipiens; Beatus vir, qui corripitur à Domino, &c.
Item in Ezechielem Sermo 21. in illud, Dixit Dominus, Audite me tranſire per mediam ciuitatem, &c.
Item Sermo 22. in illud, Et poſt omnes abominationes tuas, &c.

Item Sermo 12. in illud, & factus eſt Sermo Domini ad me, &c.

Item Concio tertia, in Oct. Epiphaniæ, incipiens, Ecce gladius Domini, &c.

Item liber inſcriptus, Dialogo della verità.

Hippophyli Melangei, Teologiæ Compendium.

Item Expoſitio in Euangelium Sancti Matthæi.

Tirenęi Tripolitani Aphoriſmi, ex Ambroſio, Auguſtino, & Lactantio.

Hugonis Hugualdi Epiſtolæ.

APPENDIX.

Hadriani Barlandi inſtitutio hominis Chriſtiani.

Hadriani Damman Gandauenſis liber inſcriptus Imperij, ac Sacerdotij ornatus.

Diuerſarum item gentium peculiaris veſtitus cum commentariolo Cæſarum, Pontificum, ac Sacerdotum.

Henricus Decimatoris Hiſtornenſis, ſilua vocabulorum, & Praſium, cum ſolutæ, tum ligatæ orationis, &c. Niſi corrigantur.

Hērici VIII Angli libri de Sacramētis, quos conſcripſit aduerſus Lutherum permittitur.

Hērici Harphij Theologia miſtica, niſi repurgata fuerit ad exemplar illius, quæ fuit impreſſa Romæ anno Dñi. 1585.

Hieronymi Serræ Lutheranorum Seriæ in ſeruum arbitriū liber, niſi prius corrigatur.

Hiſtoriæ Magdeburgicæ ab Illyrico, & complicibus coaceruatæ.

Hiſtoria de Schiſmate Theodorici Nemienſis.

Huldarico Epiſcopo Auguſtano Epiſtola, adſcripta aduerſus Nicolaum Papam.

Hypotypoſeon Martini Martinez Cantapetrenſis liber, niſi fuerit ex impreſſis ab anno 1582.

Authorum incerti nominis, Libri prohibiti.

Henrici IV. Cæſaris vita.

Hiſtoria de Germanorum origine.

Hiſtoria de ijs, quæ Io. Huſs, in Cōſtantiēſi Concil. euenerūt.

Hiſtoria de morte Ioannis Diazij, Hiſpani, quem eius Germanus interfecit.

APPENDIX.

Hebræa, Chaldea, & Latina interpretatio Bibliorū, cum Indice Roberti Stephani.

Heluetij gratulatio ad Galliam, de Hērico huius nominis IV. Galliarum, & Nauarię Rege.

Heidelbergenſis Theologia, de Cœna Domini.

Hiſtoriarum, & Chronicorum Epitomæ, velut Index vſque ad annum. 34.

Hiſtoriarum, & Chronicorum totius mundi, Epitome, impreſſæ Baſileæ.

Hiſtoria Belgica.

Hiſto-

Hiſtoria Germaniæ, Francofor- ti edita. 1584.
Hiſtoria Græciæ, nuper edita.
Hiſtoria Scotorum, nuper edita.
Hiſtoria Huſſitarum. Donec expurgentur.
Hiſtoria vera, de rebus Martini Buceri Pauli Fagij, & Catherinæ Vermillæ, Petri Martyris vxoris, vel ſub alio titulo.
Hiſtoria de vita, obitu, & ſepultura, &c. Martini Buceri, & Pauli Fagij, quæ intra annos duodecim in Angliæ Regno accidit.
Hortulꝰ Animæ, niſi corrigatur.
Hortulus Paſſionis in Ara Altaris Floridus.
Hidromātiæ artis, opera omnia.

Auctores Primæ Claſſis.

IAcobus Bedrotus, Puldétimus
Iacobus à Burgundia, ille qui ſcripſit Apologiam ad Carolum Cæſarem.
Iacobus Gallus.
Iacobus Imelius.
Iacobus Kaurius.
Iacobus Kungius.
Iacobus Micyllus.
Iacobus Miſnenſis, aliàs Iacobellus.
Iacobus Mylichius.
Iacobus Otherus.
Iacobus Præpoſitus, qui ſcripſit Hiſtoriam vtriuſque captiuitatis propter verbum Dei.
Iacobus Schegkius.
Iacobus Schenck.
Iacobus Strauſz.
Iacobus Zieglerus.
Ianus Cornarius.
Iaſparus Bigel.
Ioachimus Camerarius.
Ioachimus Lesberus.
Ioachimus Magdeburgius.
Ioachimus Morbnus.
Ioachimus Vadianus.
Ioachimus Vveſtaphalus.
Ioannes Æpinus.
Ioannes Agricola, Iſlebius.
Ioannes Alasco.
Ioannes Aloyſius, Paſchalis.
Ioan. Apellus, Norimbergen.
Ioannes Aſtoc, Anglus.
Ioannes Alvvarbli.
Ioan. Athanaſius, Veluanus.
Ioan. Auenne, Rubeaquenſis.
Ioannes Auentinus.
Ioannes Baliſtarius.
Ioannes Baptiſta Vergerius.
Ioannes Blaſius.
Ioannes Brentius.
Ioannes Briſmannus.
Ioan Bugenhagius, Pomeranus.
Ioannes Caluinus.
Ioannes Campanus, qui ſcripſit contra Trinitatem.
Ioannes Cannerius.
Ioannes Carion.
Ioannes Caſtellanus.
Ioannes Comander.
Ioannes Coſmius.
Ioannes Czaphko.
Ioannes Decanus, Patauien.
Ioan. Denchius, aliàs Deckius.
Io. Diazius, ille cuius mortis hiſtoriā ſcripſit Cernarcleuius.
Ioan. Doleſchius, Veltkirchēſis.

Ioan.

Ioan. Draco, ſiue Draconites.
Ioannes Entomius.
Ioannes Fabricius.
Ioannes Foxus.
Ioannes Franciſcus Cotta, Lemburgius.
Ioannes Frederus.
Ioannes Fridericus, Cęleſtinus.
Ioannes Friſius, Tigurinus.
Ioannes Frith, Lundin.
Ioan. Functius, Norimbergenſe.
Ioannes Funſterus.
Ioannes Caſtius, Briſacenſis.
Ioannes Gerardus.
Ioannes Gigas, Northuſianus.
Ioannes Cocchius.
Ioannes Grellus.
Ioannes Hallerus, Tigurinus.
Ioannes Hannerus.
Ioannes Herold, Acropolita.
Ioannes Heruagius.
Ioannes Heſſus.
Ioannes Homburgius.
Ioannes Hopertus, Anglus.
Ioan. Hoſpinianus, Steinanus.
Ioannes Heſt.
Ioannes Huſchius.
Ioannes Hoſs.
Ioannes Huſſerus.
Ioannes Huttichius.
Ioannes de Indagine, non ille Carthuſianus.
Ioannes Kleinavus.
Ioannes Knoblouchus.
Ioannes Lathman.
Ioannes à Lako, Polonus.
Ioannes Leonardus, Sartorius.
Ioannes à Leydis.
Ioannes Licaula.
Ioannes Lonicerus.
Ioannes de Lucavveck.
Ioannes Mantinellus.
Ioannes Marbachius, vel Morbachius.
Io. Marcellus, Regiomontanus.
Ioannes Mardeley.
Ioannes Matter.
Ioannes Mayre.
Ioannes Meyer.
Ioannes Meckius.
Ioannes Muslerius.
Ioannes Oecolampadius.
Ioannes Oldencaſtel, Anglus.
Ioannes Oldendorpius.
Ioannes Oporinus.
Ioannes Plesfinger.
Ioan. Philonus Rugo, vel Dugo.
Ioannes Philologus.
Ioãnes, vel Io. Bapt. Piſcatorius.
Ioannes Piſtorius, à Vvorden.
Ioannes Polycarius, Cygnæus.
Ioannes Pollius, Vveſtphalus.
Ioannes Pomeranus.
Ioannes Poſtellus.
Ioannes Pyzibram.
Ioannes Pupperus, Gochianus.
Ioannes Purpurei.
Ioannes Putney, Anglus.
Ioan. Rhellicanus, Tigurinus.
Ioannes Rhodophanta.
Ioannes Ribittus.
Ioannes Rihelius.
Ioan. Ruius, Arthendorienſis.
Ioannes Rachefort.
Ioannes de Rocheſana.
Io. Rogors, vel Rochus, Anglus.
Ioannes Ruthenus.
Ioãnes Sagittarius, Burdegalen.

Ioannes Sapidus.
Ioannes Sartoris.
Ioannes Scheltling.
Ioannes Schouerus, Caroloſtad.
Ioannes Schoper.
Ioannes Secerius.
Ioannes Sleidanus.
Ioan. Schnepprus, vel Sneppius.
Ioannes Spangembergius.
Ioannes Spinus.
Ioannes Splendianus.
Ioan. Stappitius, vel Staupitius.
Ioan. Stigelius, vel Stiphelius.
Ioannes Stolſius.
Ioannes Stuchk.
Ioannes Stumpff.
Ioannes Sturmius.
Ioannes Tzaphko.
Ioannes Valdeſius.
Ioannes Vannius.
Io. Veltkirchius, ſiue Velcurio.
Ioannes de Vveſallia.
Ioannes Vveſtnhalus.
Ioannes Vviclephus.
Ioan. Vvingandus, vel Vvigādus.
Ioanne Vijck.
Io. Vvilebrochius, Dantiſcanus.
Io. Vvirglingius, qui, & Brētius.
Ioan. Vvolphius, Tigurinus.
Ioannes de Vvorden.
Ioannes Zuickius.
Iob Gaſt.
Iodochus Coch, ſiue Cochus, qui & Iuſtus Ionas.
Iodocus Vvillichius.
Ionas, qui eſt, Iodocus Cocus.
Ionas Philologus.
Ioſeph Grumpeck.
Ioſeph Klup.
Ioſias Simlerus, vel Similerus Islebius. (pres.
Iulius Cæſar, P. Caluini inter-
Iulius Dominicus, Garamanus.
Iulius Mediolanenſis, Apoſtata.
Iuſtus Ionas, ſeu Iodochus Coch vel Cochus.
Iuſtus Menins, Iſentanen.

APPENDIX.

IAcobus Acontius.
Iacobus Anetius, vel Ænetius
Iacobus Andreas Shmidellinus, vel Iacobus Shmidellinus.
Iacobus Arriſon.
Iacobus Brucardus.
Iacobus Brunicenſis.
Iacobus Cornerus.
Iacobus Eiſemberg.
Iacobus Frindangus.
Iacobus Grynæus.
Iacobus Heerbrandus.
Iacobus Iuſti.
Iacobus Kimendocius.
Iacobus Kolch.
Iacobus Linctor.
Iacobus Lachkerin.
Iacobus Paleologus.
Iacobus Peregrinus.
Iacobus Rungius.
Iacobus Scopperus.
Iacobus Sobius.
Ieremias Piſtorius.
Ieremias Homaergerius.
Ieremias Sehvuemglinus.
Illiricus Flaccus.
Imlerus Chriſtophorus.
Immanuel Tremellius.
Innocentius Gentilettus, I. C. Delphinenſis.

Ioa-

Ioachimus Bonus.
Ioachimus Culæus.
Ioachimus Giſtehil, vel Cyptail.
Ioachimus Meiſterus.
Ioachimus Staubius,
Ioachimus Stigius,
Ioachimus Vomburg.
Ioannes Amplia, Polonus.
Ioannes Atrocianus.
Io. Auenarius, vel Habermann,
Ioannes Auieinius,
Ioannes Balæus,
Ioannes Beltzius.
Ioannes Bocerus, Lubecenſis,
Ioannes Boriſtyus.
Ioannes Bradſordus.
Ioannes Brandmullerus,
Ioannes Brentius Filius,
Ioannes Buslebius.
Ioannes Calfildus.
Ioannes Caius.
Ioannes Candidus.
Ioannes Cheyſerpergenſis,
Ioannes Choreander.
Ioannes Chriſtophorus Fuchs,
Ioannes Claus, Hertzbergenſis,
Ioannes Cogelerus.
Ioannes Conradus, Vlmerus,
Ioannes Criſpinus.
Ioan. Cornerus, vel Crumerus,
Ioannes Cuno.
Ioannes Darius.
Ioannes Dauſus, vel Doora.
Ioannes Felde.
Ioannes Ferinarius,
Ioannes Filpotus,
Ioannes Gallus.
Ioannes Garcæus.
Ioannes Garnierus.
Ioan. Georgius Godelmannus.
Ioannes Griffin.
Ioannes Gulielmus Stuckius, Tigurinus.
Ioannes Hartungus.
Ioannes Hedericus.
Ioannes Helderus.
Ioannes Heidenteich.
Ioannes Heryberg.
Ioannes Hugo.
Ioannes Iacobus Grynæus.
Ioannes Iezlerus, Scaphuſianus,
Ioannes Irenæus.
Ioannes Iudex,
Ioannes Iuellus, Anglus,
Ioannes Kenerus.
Ioannes Kneuſtobtus.
Ioannes Knoxus, Scotus,
Ioannes Langus, Sileſius.
Ioannes Lambert, aliàs Nicols,
Ioannes Lapæus.
Ioannes Leonis Nardi.
Io. Leunclarius, vel Leunclaius,
Ioannes Loaartus, Borruſſius.
Ioannes Lorchius, Adamarius,
Ioannes Loyſelerius.
Ioannes Mackbray.
Ioannes Mageirus.
Ioannes Maior Poeta.
Ioannes Manlius, vel Milius.
Ioannes Moſellanus.
Ioan. Matthæus, Smaicaldenſis,
Ioannes Mercerius.
Ioannes Monhemius.
Ioannes Niſæus.
Ioannes Odembach,
Ioannes Oldus.
Ioannes Olearius, Vveſſalienſis.
Ioannes Ornæus.

Digitized by Google

Ioannes Palmerius.
Ioannes Pandochæus.
Ioannes Pappus.
Ioannes Parckurſtus.
Ioannes Pfeil.
Ioan. Plough, Notingamienſis.
Ioannes Poinertus.
Ioannes Pontiſella.
Ioannes Poſſelius.
Ioannes Pullanus.
Ioannes Rainaldus.
Ioannes Rhodius.
Ioannes Richardus, Oſaneus.
Ioannes Roſa.
Ioannes Ruſſel.
Ioannes Ryches.
Ioannes Salmuth.
Ioannes Schechſius.
Ioannes Schorus.
Ioannes Schumaierus.
Ioannes Serrannus.
Ioannes Soterus.
Ioannes Steutlin.
Ioannes Strauſis.
Ioannes Taffin.
Ioannes Toraſius, Aquilouicanus, vel Toſarius, qui inuerſo nomine eſt, Ioan. Sartorius.
Ioannes Vrſus.
Ioannes Vveſſembeckius.
Ioannes Vvibahus, Monteſis.
Ioannes Vvillingus.
Ioannes Vvirgiſtus.
Ioannes Vventbouius.
Ioannes Zangerus.
Iodochus Marchis, Montenſis.
Iodochus Hockerius.
Ioſias Francus.
Ionas Graſſerus.
Ioſephus Grabbius, Auerbacenſis.
Ioſia Louer, vel Ioſua Loner.
Ioſue Lagus.
Ioſue Opitius.
Iſaac Lſeguenkinus.
Iuſtus Rupertus.
Iuſtus Velſius Hagenſis.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

IAcobi Baphart, de ſtudio litterarum, & iuuentute erudienda libellus.
Iacobi Brunſuicenſis, Catecheſis puerilis.
Iacobi Fabri, Commentaria in Euangelia.
Item in Epiſtolas Sancti Pauli.
Item in Epiſtolas Canonicas.
Item de tribus Magdalenis.
Item in Pſalmos, tamdiu prohibita ſint, quamdiu ab alicuius vniuerſitatis Catholicæ facultate Theologica, vel iuſſu Inquiſitionis Generalis emendata, in lucem prodierint.
Iacobi Ottheri Sermones.
Item Speculum Fauorum.
Iacobi Scoppeti, vel Scæpheri Tremoniani, Monomachia Dauidis, & Goliath.
Ioanni Quſpiniani, liber inſcriptus, Imperatorum, & Cæſarum vitæ, cum imaginibus ad viuam effigiem expreſſis, donec corrigatur.
Ioannis Fabritij Montani, Poematum liber.
Ioannis Gertophij, Recrimina-

tio aduerſus Eduardum Læum: Anglum.

Ioannis Lubecenſis, de Antichriſti Aduentu, & de Meſſia Iudæorum.

Ioannis Pici Carthuſiẽſis, Paraphraſes, & annot. in Pſalmis.

Ioannis Rheuclini, Speculum occulare de verbo mirifico, ars Cabaliſtica.

Ioannis Soteris liber, ſiue Epigrammata, ex varijs auctoribus collecta.

Ioannis Sutel. de terribili excidio Hieroſolymitarum.

Ioannis Venſchelburgenſis, de ſignis, & miraculis falſis, & de ſuperſtitionibus.

Iuliani Colen. de certitudine gratiæ Dei, & ſalutis noſtræ tractatus.

APPENDIX.

Iacobi Burgundiæ, Apologia ad Carolum Cæſarem.

Iacobi Sebecij, liber de vna perſona, & duabus naturis in Chriſto.

Iãnoccius de Mãnettis, Florentinus, de dignitate, & excellẽtia hominis, donec emendetur.

Ioachinus ſuper tit. ff. de iureiur.

Ioãnis Baptiſtæ Folengij, Commentaria ſuper Epiſtolas Canonicas Sancti Petri, & Sancti Iacobi, & ſuper primam Epiſtolam Sancti Ioannis.

Ioannis Bodini Andegauenſis, Demonomania: omninò prohibetur; Liber verò de Republica, & Methodus ad facilem hiſtoriarum cogoitionem, tamdiu prohibita ſint, quouſque ab Auctore expurgata, cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij prodierint.

Ioãnis Caſiſphæra Ciuitatis, hoc eſt Reipublicæ rectè, ac piè ſecundũ leges adminiſtranda ratio. Donec emendentur.

Ioannis Coraſij, liber de vniuerſa ſacerdotum materia.

Ioannis Druſij Opera.

Ioannis Ferri, Opera omnia.

Excipiuntur tamen eiuſdem Ferri Annotationes, & Commentaria in S. Matthæi, & S. Ioannis Euangelia, ac in eiuſdem S. Ioannis Epiſtolam I. Romę recognita, & impreſſa.

Ioan. Fiſcerio liber falsò adſcriptus, De Fiducia, & miſericordia Dei.

Ioannis Forſterij, Dictionarium Hebraicum.

Ioannis Lalamantij Medici, exterarum ferè omnium, & præcipuarum gentium, anni ratio, cum Romano collatio. Niſi corrigantur.

Ioannes Mahuſij, Aldernandeñ. Epitome Annotationes Eraſmi in nouum Teſtamentum.

Ioannis Matthæi Toſcani, Pſalmi Dauidis.

Ioannis Neuizzani Aſtenſis, I. C. Sylua nuptialis, donec emendentur.

Ioannis Pauli Donati libellus, De

De reſeruatioae caſuum.
Ioannis Peregrini Petroſellani, Liber conniualium ſermonũ.
Ioannis de Ana, d'Auila, Apologia de iurib. principalib. defendendis, & moderandis, iuſtè.
Ioannis Rutheni, Tabulæ locorum communium vtriuſque Teſtamenti, niſi corrigantur.
Ioannes Scapulæ, Lexicon Græco Latinum, Commentaria, ſeu Annotationes.
Ioannis Schnedumi ſuper Inſtit.
Ioan. Vvieri Medici, libri quinque de præſidijs dæmonum, incantationibus, & veneficijs.
Iulij Cæſaris Scaligeri, Commentarij in Theophraſtum, & Poemata. Donec emendentur.
Ioſeph Saligeri, liber de emendatione temporum.
Iuliani Tabæotij de quadruplici Monarchia.
Iulij Velſi, κρίσις veræ, Chriſtianæque philoſophiæ comprobatoris, atque æmuli, quique Antichriſti, doctrinam ſequitur pro contentione, comparationeque deſcriptio.

Incertorum Auctorum libri prohibiti.

IMperatorum, & Cæſarum vitæ.
Inſtructio viſitationis Saxonicę.
Interpretatio nominum Chaldæorum.
Introductio puerorum.
Iulius Dialogus, alias Aula.

APPENDIX.

IMagines mortis, cum medicina animæ.
Index Bibliorum, impreſſus Coloniæ in ædibus Quentelianis.
Index rerum omnium, quæ in nouo, ac veteri Teſtamento habentur locupletiſſimus, vnà cum Hebræorum, Chaldæorum, ac Latinorum nominum interpretatione, &c. Venetijs ad ſignum Spei 1544.
Index vtriuſque teſtamenti penè ſimilis Indici Bibliorum Roberti Stephani.
Inſtitutiones Grammaticæ, & aliarum Artium, niſi repurgentur.
Inſtitutio Principis.
Inſtitutio religionis Chriſtianæ, impreſſa Vvitembergæ, anno 1536.
Inſtructio, qua vitam æternam obtinebimus.
Introductio admirabilium antiqua, & moderna, ſeu Apologia ficta pro Herodoto, anno 1567.
Iudicium, & cenſura Eccleſiaſum piarum, de dogmate, in quibuſdam Prouincijs Septentrionalibus, contra adorandam Trinitatem.
Iuſtitia Brittanica.

Auctores Primæ Claſſis.

KAutius.
Knipſtro, Pomeranus.
Knopper Dellingius.
Kolbeius.

Certorum Auctorum, libri prohibiti.

APPENDIX.

KAlij Liber, de ſanctitate tuenda.

Incertorum Auctorum, libri prohibiti.

APPENDIX.

KAlendaria omnia ab hæreticis confecta, in quibus nomina hæreticorum ponuntur.

Auctores Primæ Claſſis.

LActantius Ragnonus.
Lambertus de Nigromõte.
Laurentius Cyoch.
Laurẽtius Hũphredus, Anglus.
Laurentius Tubius, Pomeranus.
Leo Iudas.
Leonardus Culman.
Leonardus Fuchſius.
Leonardus Iacobus, Northuſinas.
Leonardus Strubin.
Leopoldus Dickius.
Lollardus.
Lucas Loſſius.
Lucas Schrotek, ſeu Schroteyſen, Rubeaquenſis.
Lucius Hactereus, vel Hecter⁹.
Lucius Pileus.
Ludouicus ab Eberſtain.
Ludouicus Heſtzer.
Lutherus.
Lyſmaninus.

APPENDIX.

LAmbertus Danæus.
Laonicus Antiſturnius à Saturmenechk.
Laurentius Codman.
Laurentius Ludouicus, Leoburgenſis.
Laurentius Mathæſius.
Laurentius Riter.
Laurentius Rhodomanus.
Laurentius Streicherus.
Lelius Sozzinus.
Leo Achrydanus.
Leonardus Coxus.
Leonardus Krentzhem.
Leonardus Pellicanos, Rubeaquenſis.
Leonardus Schueiglinus.
Leonardus Stockelius.
Leonardus Vvimundus.
Leonardus Vverner.
Lucas Backmeiſterus, Luneburgenſis.
Lucas Mainus.
Lucas Oſiander.
Lucas Sternberger Moraus.
Ludouicus Berguinus.
Ludouicus Euans.
Ludouicus Hemboldus.
Lud. Lenatherus, vel Lauterius.
Ludouicus Rabus.
Ludouicus Villebois.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

LAurentij Vallæ, De falſa donatione Conſtantini.
Item de libero Arbitrio.
Item de Voluptate.
Lelij Capilupi, Cẽto ex Virgilio, non niſi expurgatus legatur.
Lucæ Bertini, Liber inſcriptus, Oracolo della renouatione della Chieſa.
Luciani Mantuani, Annotationes in Commentum D. Ioan. Chry-

Chryſoſtomi in Epiſtolam ad Romanos.
Luciani Samoſatenſis, Dialogi, videlicet, mors Peregrini, & Philopatris.
Ludouicus, ſeu Zaonici Chaleondyle, Ateníenſis, de Origine, & rebus geſtis Turcarum, libri decem, Conrado Clauſerio interprete, cum Annotationibus.
Ludouici Pultij, Poemata, nempè, Ode, Sonetti, Canzoni.

APPENDIX.

Laurentij Vallæ, Annotationes in nouum Teſtamentum, & liber de perſona contra Boetium, niſi corrigantur.
Laus Matrimonij, & congeſtio bonarũ mulierum, ex diuerſis Hiſtorijs, M. Petri Leſuander.
Lelij Capilupi Cẽtones ex Virgilio, Romę anno Dom. 1590. impreſſæ, permittuntur.
Leuini Lemnij Medici Frixei, occulta naturæ miracula. Niſi expurgentur.
Lexicon Simonis Chardij.
Ludouici Borboni Principis Cõdæi litteræ.
Ludouici Caruaiali, Dulcoratio Amarulentiarum Eraſmicæ reſponſionis, ad Apologiam eiuſdem Ludouici Caruaiali. Niſi prius repurgentur.
Ludouici Caſteluetrij, Opera omnia.
Ludouici Imperatoris nomine, liber Fictus, contra ſacras Imagines.
Ludouici Viues Valentini, Annotationes in S. Auguſtinum, niſi expurgentur.

Incertorum Auctorum, libri prohibiti.

Lamentationes Petri, Auctore Eſdra.
Lamentatio, & Querimonia Miſſæ.
Liber inſcriptus, de Auctoritate, officio, & poteſtate Paſtorum Eccleſiaſticorum.
Liber inſcriptus, Auguſtini, & Hieronymi Theologia.
Liber inſcriptus, Alcuni importanti luoghi, tradotti fuori dell'Epiſtole Latine, di M. Franceſco Petrarca, &c. con tre Sonetti ſuoi, & 19. Stanze del Bernia, & auanti il 20. canto, &c.
Libellus Aureus, quod idola, &c.
Liber inſcriptus, Baſileenſis Eccleſiæ, cur Miſſam, &c.
Liber inſcriptus, Bulla diaboli.
Liber inſcriptus, Capo finto.
Liber inſcriptus, De Cœna Dominica.
Liber inſcriptus, Conſilium de emendanda Eccleſia.
Liber inſcriptus, conſilium Pauli III. datum Imperatori in Belghis, cum Euſebij Pamphili pia explicatione.
Liber inſcriptus, Delle Commiſſioni, & facoltà, che Papa Giullo III. hà dato à M. Paulo Odeſcalcho.

Liber inſcriptus, de diſciplina puerorum, rectèque formandis eorum ſtudijs, & moribus.

Liber inſcriptus, Dottrina veriſſima tolta dal capitolo 4. à Romani per conſolare l'afflitte conſcientie.

Liber inſcriptus, cur Eccleſia quatuor Euãgelia acceptauit.

Liber inſcriptus, de emendatione, & correctione ſtatus Chriſtiani.

Liber inſcriptus, de Genuino Eucharistiæ negotij intellectus, & viſu ex vetuſtiſſimis Orthodoxorum Patrum libris, &c.

Liber inſcriptus, de Falſa Religione.

Liber inſcriptus, de Fatis Monarchiæ Romanæ, ſomnium, vaticinium Eſdræ, &c.

Liber inſcriptus, La forma delle preghiere Eccleſiaſtiche con la maniera d'amminiſtrare i Sacramenti, e celebrar il Matrimonio.

Liber inſcriptus, de Gratia, & libera eius, velocique curſu.

Libri Hermetis Magi ad Ariſtotelem.

Liber inſcriptus, Illuſtriſſimi, & potentiſſimi Senatus, populique Angliæ ſententia, de eo conſilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus, &c.

Liber inſcriptus, Militantis, &c.

Liber inſcriptus, Nicodemus de Paſſione Chriſti.

Liber inſcriptus, opus Illuſtriſſimi, & Excellentiſſimi, ſeu ſpectabilis viri Caroli Magni, &c. contra Synodum, quæ in partibus Græciæ pro adorandis imaginibus ſtolidè, ſiue arroganter geſta eſt.

Liber inſcriptus, in Orationes Dominicas ſaluberrimæ, & Sanctiſſimæ Meditationes, ex libro Catholicorum Patrum, &c.

Liber inſcriptus, Lettera de M. ad vn'Ambaſciatore di Papa Giulio III.

Liber inſcriptus, Pauli IV. Papæ Romani Epiſtola conſolatoria, & hortatoria, ad ſuos dilectos filios.

Liber inſcriptus, Pontifici oratoris legatio, in conuentu Norimbergenſi.

Liber inſcriptus, De Prouidentia Dei.

Liber inſcriptus, De ſacerdotio, legibus, & ſacrificijs Papę. &c.

Liber inſcriptus, delle ſtatue, & imagini, &c.

Liber inſcriptus. An ſtatui, & dignitate Eccleſiaſticorum, magis conducat, admittere Synodum Nationalem, piam, & liberam, quàm decernere bello, &c.

Liber inſcriptus, De vera differentia regiæ poteſtatis, & Eccleſiaſticæ.

Liber inſcriptus, De vita iuuentutis inſtituenda, moribus, & ſtu-

ſtudijs corrigendis.
Liber inſcriptus, De vnitate Eccleſiaſtica.
Litaniæ Germanorum.
Loci communes, de bonis operibus, & de poteſtate Eccleſiaſtica.
Loca inſignia.
Loci inſigniores.
Loci omnium ferè capitum Euangeliorum.
Loci vtriuſque Teſtamenti.
Lucta Chriſtiana.
Ludus Piramidum.

APPENDIX.

Lexicon Græcum nouum, Geneuæ impreſſum.
Libellus A B. C. tractans rudimenta Religionis.
Liber, qui inſcribitur, Acta Concilij Tridentini, anno 1546 celebrati, vnà cum annotationibus pijs, & lectu digniſſimus.
Liber Anonymi cuiuſdam, de repugnantia doctrinæ Chriſtianæ.
Liber inſcriptus, Annatæ, taxationes Eccleſiarum, & Monaſteriorum per vniuerſum orbem, ab hæreticis, aduerſum Annatas conſcriptus.
Liber continens articulos reprobatos à facultate Pariſienſi, contra doctrinam S. Thomæ.
Libri duo, de falſa, & vera; vnius Dei Patris, & Filij, & Spiritus ſancti cognitione, auctoribus miniſtris Eccleſiarum conſentientium in Sarmatia, & Tranſſiluania.
Libellus de Concordia Eccleſiæ.
Liber de conuentu Haganoen.
Liber inſcriptus, Crux Chriſtiani, cum quibuſdam Annotationibus in Sanctum Hilarium.
Libri decem Annuorum, quatuor Speculorum, imaginum Thobiæ, imaginum Ptolomæi virginalis clauicula Salomonis.
Liber inſcriptus, Dialogi ſacri.
Libri inſcripti, Conradi etiam Imperialem Ratisbonenſ.
Liber inſcriptus, De digna præparatione ad ſacramentum Euchariſtiæ.
Liber inſcriptus, De diuinis, & Apoſtolicis traditionibus.
Liber inſcriptus Geneſis cum catbolica expoſitione Eccleſiaſtica, ideſt ex vniuerſis probatis Theologis quos Dominus ſuis Eccleſijs dedit, excerpta à quodam verbi Dei miniſtro, diu, multumque in Theologia verſato, ſiue Bibliotheca, expoſitionum Geneſeo, ideſt expoſitio exprobans Theologis, quotquot in Geneſim aliquid ſcripſerunt, collecta, & in vnum corpus ſingulari artificio cõflata, &c.
Libellus intitulatus, de Ieſu Chriſto Pontifice Maximo, & Rege fidelium ſummo, regente in Eccleſia Sanctorum.
Liber, qui inſcriptus, Illuſtriſſimi

Principis, ac DD. Ioannis Friderici Secundi Ducis Saxoniæ, &c. ſuo, ac Fratrum D. Ioan. Vvilhelmi, & D. Ioan. Friderici natu iunioris, nomine, ſolida confutatio, & condemnatio præcipuarum corruptelarum, ſectarum, & errorum, hoc tempore ad inſtaurationem, &c.

Liber, qui inſcribitur, Interim, anno 1548. editus.

Liber, qui inſcribitur, Libellus Apoſtolorum nationis Gallicanæ, dum Conſtitutione ſacri Concilij Baſileenſis.

Liber continens doctrinam, adminiſtrationem Sacramentorum rituum Eccleſiaſticorum, formam ordinationis Conſiſtorij, viſitationis Scholarum, in ditione Principum, & Dominorum D. Io. Alberti, & D Hulderici Fratrum, Ducum, &c. Francfurti per Petrum Barbachium 1562.

Liber egregius, de Vnitate Eccleſiæ, cuius auctor petijt in Concilio Conſtantienſi.

Liber de Meditatoris Ieſu Chriſti hominis diuinitate, & æqualitate, item de reſtauratione Eccleſiæ Cellarij, &c.

Liber inſcriptus, de re Metrica.

Liber inſcriptus, Mirabilis liber.

Libellus de non timenda morte, ſine nomine Auctoris, aut Impreſſoris, aut loci, aut temporis.

Liber inſcriptus, de laudibus Iulij III Hymnus, & ſequentia Miſſæ, quę dicitur in die Corporis Chriſti.

Liber inſcriptus, Ordo baptizandi, iuxta ritum ſanctæ Romanæ Eccleſiæ, Venetijs apud Ioannem Variſcum, & ſocios, anno 1575. niſi corrigatur.

Liber inſcriptus, de Officio pij, & publicæ tranquillitatis verè amantis viri, in hoc religionis diſſidio, ſine auctoris nomine: & alius ab eo, quem ſub eadem inſcriptione compoſuit Ioannes Heſſela, Doctor Louanienſis.

Liber inſcriptus, De perſecutione Barbarorum.

Liber inſcriptus, pro libertate Eccleſiæ Gallicanæ, aduerſus Romanam aulam, defenſio Pariſienſis Curiæ, Ludouico XI. Gallorum Regi quondam oblata, qui circumfertur cum tractatu Duarenide S. Eccleſiæ miniſterijs, ab eo Latinus factus.

Liber inſcriptus, De protrahenda vita vltra 25. annos.

Liber Pſalmorum Dauidis, cum Catholica expoſitione Eccleſiaſtica, impreſſus per Henricum Stephanum, anno 1562.

Liber inſcriptus, Quæ regia poteſtas, quo debent Auctores ſolemnes Eccleſiæ, Conuentus indici, cogique, &c.

Liber inſcriptus, De Regno, Ciuitate,

uitate, & Domo Dei, ac Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Liber inſcriptus, de Regno Chriſti, liber primus, de Regno Chriſti liber ſecundus.

Liber contra regimẽ fœminarũ.

Liber reſponſionum ad decem rationes.

Liber inſcriptus, Sermo diuinæ maieſtatis voce pronunciatus in Monte Syna.

Liber ſimilitudinum, & diſſimilitudinum.

Liber inſcriptus, veterum quorumdam breuium Theologorum Elenchus.

Ludi theutonici pythmicè compoſiti, & Grandaui exhibiti, ſuper hac quæſtione, quod ſit homini morienti maximum ſolatium.

Auctores Primæ Claſſis.

MArcellus Pallingeniꝰ Stellatus.

Marcus Antonius Clauinus.

Marcus Antonius Coruinus.

Marcus Cordelius, Torgenſis.

Marcus Epheſinus.

Marcus Tilemanus, Hesbuſius.

Marſilius Padua.

Martinus Ko, vel Martini Ko.

Martinus Bothaus, Sturgardiã.

Martinus Buterus.

Martinus Frectbus.

Martinus Lutherus.

Martinus Neglin.

Martinus Oſſermincherus.

Martinus Vvolphius.

Matthæus Alberus, vel Albertus.

Matthæus Iudex.

Matthæus Phylargyrus.

Matthęꝰ, qui & Aſſatriꝰ Scoſſer.

Matthæus Zelius Keiſpergenſis, vel Kiſpergen.

Matthæus Zifer.

Matthias Flaccus, Illyricus, vel Flauius.

Maturinus Corderius.

Maximilianus Maurus.

Malenchton.

Melchior Ambachius.

Melchior Clinch, vel kilnch.

Melchior Hoſmanus.

Memmon Symon.

Menardus Moltherus.

Michael Cellarius.

Michael de Cæſena.

Michael Rotingius.

Michael Scultheis.

Michael Sellarius.

Michael Seruetus.

Michael Toxita.

Milo Conuerdale, Eburacenſis.

Molinus.

Muncerus.

Murnerus.

Munſterus.

Muſculus.

Myconius Oſnaldus.

APPENDIX.

MAgdalena Aymarius.

Mauſon Anglus.

Marcus Andreas Falkhenbergerus.

Marcus Bleuleius, Tigurinus.

M. Marcus Mannigus.

Martinus Agricola.

Martinus Cruſius.

Martinus Faber.
Martinus Hellingus.
Martinus Hofmanu.
Martinus Kemnicius, vel Cheminicius.
Martinus Lochrandus Honicenſis Silueſius.
Martinus Mollerus.
Martinus Norlin.
Martinus Salbach.
Martinus Scalingius Farcus.
Matthæus Beoraldus.
Matthæus Chermnicius.
Matthæus Colſeburgius.
Matthæ⁹, ſeu Matthias Breſſer⁹.
Matthæus Huttenus.
Matthæus Ludkte.
Matthæus Veghel.
Matthæus Vvſſenbeccius.
Matthias Bergius Brunſuicenſis.
Matthias Ebetarth.
Matthias Erbius, aut Erbenus, vel Horbenus.
Matthias Ludecus.
Matthias Ritter.
Matthias Schniſder.
Matthias Tinctorius.
Matthias Vchus.
Melchior Biſcoff.
Melchior Neoſarius.
Melchior Secker.
Melchior Vvilgius.
M. mento.
Metterus Mentrius aduerſus Palearium Epiſcopum.
Meredith, Hanmerus.
Michael Aicierus, vel Eychier⁹.
Michael Cœlius.
Michael Dilerus.
Michael Dinellus.
Michael Hagerus.
Michael Hampelus.
M. michael Mennig, Dreſdēſis.
Michael Hermannus.
Michael Himmel.
Michael Meſtilnus.
Michael Neander, Sorauienſis.
Michael Rennerus.
Michael Rennigerus, Anglus.
Michael Scriuius, Dantiſcanus.
Michael Vranius.
Minus Celſus.
Moyſes Pelacherus.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

MArci Pagani Carminum liber, cuius titulus eſt, Trionfo Angelico.
Et alter, qui dicitur, Sonetti di Marco Pagano.
Maſſuccij Salernitani Nouellæ.
Merlini Angli, liber obſcurarum prædictionum.

APPENDIX.

MAccaronicorum Opus, Merlini Coccai, Poetæ Mantuani, niſi repurgatum fuerit.
Machometis Saracenorum Principis, eiuſque ſucceſſurum vitæ. Item Alchorani cum Præfatione Martini Lutheri.
Martini Eiſengremij, Tractatus Apolegeticus, de Certitudine gratiæ, pro Can. 12. Seſſ. 6. Concilij Tridentini.
Martini Martinez, Cantapetren-

trenſis Hypotypoſeon liber, niſi fuerit ex impreſſis ab anno 1582.

Melchior kbngus, in præcipuos ſecundi libri Decretalium ritus, & inſtitutiones iuris Ciuilis.

Michaelis Caranzæ, Annotatio marginalis ad D. Ildefonſum.

Auctorum incerti nominis libri prohibiti.

MAniera di tenere ad inſegnare à i Figliuoli Chriſtiani.

Margarita Theologica.

Matrimonio delli Preti, & delle Monache.

Medicina Animæ.

Meditationes in Orationem Dominicam.

Meditationes, & Precationes piæ, admodum vtiles, & neceſſariæ pro formandis tum conſcientijs, tum moribus electorum.

Metaphraſes Epiſtolarum Sancti Pauli ad communem Eccleſiarum concordiam.

Methodi ſacræ Scripturæ, Tomi duo.

Methodus, in præcipuos Scripturæ diuinæ locos.

Microſynodus, Norimbergẽſis.

Miniſtrorum Verbi Argentinenſium admonitio, ad Miniſtros Heluericos.

Modo di tenere nell'inſegnare, e nel predicare il principio della Religione Chriſtiana.

Modo, e via breue di conſolare quelli, che ſtanno in pericolo di morte.

Modus ſolemnis, & authenticus ad inquirendum, &c.

APPENDIX.

MArgarita Paſtorum.

Medicina Animæ, pro ſanis ſimul, & ægrotis, inſtante morte.

Medicina Animæ, adiuncta imaginibus mortis.

Medicina Animæ, tam his, qui firma, quàm qui aduerſa corporis valetudine præditi ſunt, in mortis agone, & extremis his periculoſiſſimis temporibus maximè neceſſaria.

Meditationes Sanctorum Patrum, quibus Dominicæ Paſſionis Myſterium explicatur.

Methodica iuris vtriſque traditio.

Mirabilis Liber.

Miſſa Euangelica.

Miſſa Latina, quæ olim ante Romanam circiter ann. 700. erat.

Modus confitendi, & modus orandi, prout impreſſis Dolerus.

Modus orandi, & confitendi.

Monumenta Sanctorum Patrum, Orthodoxographa, hoc eſt Theologiæ ſacroſanctæ, ac ſincerioris Fidei Doctores numero circiter octoginta quinque Eccleſiæ lumina, Auctores partim Græci, partim

tim Latini Baſileæ 1569. niſi emendentur.

Multi integri loci ſacræ Doctrinæ, Veteris, & noui Teſtamenti, ex Hebræa, & Græca lingua, in Latinum, & Germanum ſermonem translati.

Auctores Primæ Claſſis.

NIcolaus Amſdorſius.
Nicolaus Balingius.
Nicolaus Barbonius, Vandoperanus.
Nicolaus Bryling.
Nicolaus de Calabria.
Nicolaus Degalecus.
Nicolaus Gallus.
Nicolaus Helbellius.
Nicolaus Herſorde, Anglus.
Nicolaus krompach.
Nicolaus Macebiauellus.
Nicolaus de Pelbizimovv.
Nicolaus Quodus.
Nicolaus Rhadinil, Palatinus Vvilnenſis.
Nicolaus Redlæus.
Nicolaus Seubelius.
Nicolaus Selueccerus, VerſelneKhius.
Nicolaus StotKhius.
Nicolaus Vdalla Anglus.

APPENDIX.

NAtalis Tomettus.
Nathan Chyreus.
Nathanael NeſejKius, ideſt Theodorus Beza.
Nicolaus Bloccius Ludimagiſter, Eydenſis.
Nicolaus Bucerus, Burgenſis.
Nicolaus Cancerinus.
Nicolaus Coelcanius.
Nicolaus Collado.
Nicolaus Erbenius.
Nicolaus Flotus.
Nicolaus Grimoaldus.
Nicolaus Hemmingius, vel Keningius.
Nicolaus Laggenteuffel.
Nicolaus Leſſerus.
Nicolaus Opron.
Nicolaus Rudingerus.
Nicolaus Schmidius.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

NIcolai Clemangis, opera illa tantummodo permitti poterunt, quæ iuxta cenſuram Patrum deputandorum emendata excudentur.

Nicolai Franci carmina contra Petrum Aretinum.

Nicolai Rudingi exhortatio ad Germaniam.
Item Prædicationes carmine conſcriptæ.

Nicolai Vvinmanni Colymbeſes, ſiue de arte natandi Dialogus.

APPENDIX.

NAtalis Bedæ liber confeſſionis.

Nibbius Theſſalonicenſis, contra PP. aliàs Illirico ſuppoſitus.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

NOmenclator inſignium ſcriptorum.

Noto-

Notoriæ Artis opera omnia.
Notæ veræ Eccleſiæ.

APPENDIX.

NArratio eorum, quæ contingerunt in Patria inferiori, anno 1560.
Necromantiæ opera, & ſcripta omnia.
Nouæ Gloſſæ ordinariæ, donec meliora Dominus, &c. ſiue in Euangelium ſecundum Matthæum, Marcum, & Lucam, Commentarij, vbicumque impreſſi fuerint.
Nouæ precationes, ex optimis quibuſque ſcriptis, præcipuorum noſtri ſæculi.

Auctores Primæ Claſſis.

OEcolompadius Ioannes.
Ortholphus Matolth, Francus.
Oſiander Andreas.
Oſualdus Myconius.
Otho Brunsfelſius.
Otho Cerberus, Bambergenſis.
Otho Memtricus.
Otho Vvinerius.
Otho Vverdmillerus.
Othonellus Vida.

APPENDIX.

OSiander Lucas.
Oſualdus Betus.
Otho Gryphius, Goarinus Cartus.
Otho Vviſſemburgius, ſiue Lunburgenſis.
Otho Zander.
Ouenus Guntherus.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

OGerij Dani Fabulæ.
In Ouidij Metamorphoſeos libros Commentaria, ſiue Enarrationes Allegoricæ, vel Tropollogicæ.

APPENDIX.

OLimpæ Fuluiæ Moratæ, Dialogi, Epiſtolæ, & Carmina.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

OEconomia Chriſtiana.
Onus Eccleſiæ.
Opera Diuina della Chriſtiana Vita.
Orandi Modus.
Orationes Dominical. Gryphij.
Oratio pro Iulio II. Ligure, à quodam benè docto, & Chriſtiano perſcripta, Liber ſic inſcriptus.

APPENDIX.

OPrima ratio componendæ religionis, quæ ſit.
Opis magni lapidis, per Lucidarium.
Oratio Dominica, cum alijs quibuſdam precatiunculis Græcè cum Latina verſione, è regione poſita, quibus adiunctum eſt Alphabetū Grecum.
Oratio Eccleſiarum Germaniç, ac Belgiæ ſub &c. 1566.
Oration. Funebres, & Epicedia, per Tomos diſtinctum opus.
Oration. Funebres, de hæreticis habitç, certis Tomis impreſſç.

Ordo Eccleſiaſticus, circa Doctrinam, Sacramenta, & Cæremonias in Ducatu Illuſtriſſimi Ducis Bauariæ Friderici obſeruandus.
Orthodoxographa Theologiæ ſacroſanctæ, & ſincerioris Fidei Doctores, &c. Donec expurgentur.
Oſiandriſmus, ſiue acta Norimbergæ.

Auctores Primæ Claſſis.

PAcimontanus Balthaſſar.
Paulus Cōmodus, Britānus.
Paulus Conſtantinus, Phrygio.
Paulus Daſypodius.
Paulus Eberus.
Paulus ab Eitzen.
Paulus Fagius.
Paulus Ritius, Iſraelita.
Paulus Scalikius.
Pellicanus Conradus.
Petrus Abailardus.
Petrus Artopeus.
Petrus Brubachius.
Petrus Cholinus.
Petrus Dreſdenſis.
Petrus Ferrarien.
Petrus Ioannes de Villa Serciarum.
Petrus Martyr, Vermylius.
Petrus Martyr, Verunghus.
Petrus Miſnen.
Petrus Molinæus.
Petrus Olerius.
Petrus Paulus Vergerius.
Petrus Payne, Anglus.
Petrus Sebinilla.
Petrus Similerus.
Petrus Trimoſchim.
Petrus Vvaldus.
Petrus Viretus.
Philippus Melanchthon.
Philolerges.
Philoræus, Irenens, Eupolitanus, Pomeranus.

APPENDIX.

PAlatinus Kednadod.
Parcherus Pſeudo Archiepiſcopus Cantuarienſis.
Patritius Coerburnus.
Paulus Crellius.
Paulus Dolſcius.
Paulus Flotenius.
Paulus Ioannes Alciatus.
Paulus Keinerius.
Petrus Berexaſius.
Petrus Boffinus.
Petrus Boquinus.
Petrus Caſſiodorus.
Petrus Clarke.
Petrus Dathenus.
Petrus Dillerus.
Petrus Dogninus.
Petrus Gedultie, ſeu Patiens.
Petrus Haſtritius.
Petrus Glaſſer.
Petrus Lansbergius, vel Linberdemburgius.
Petrus Palladius.
Petrus Pateshul.
Petrus Paulus, Nochteſterus.
Petrus Ramus.
Petrus Rinavvs.
Petrus Statorius.
Petrus Trvver.
Petrus Vvaremborg, ab Altenkirchen.

Petrus

Petrus Vvattes, vel Vates.
Petrus Vvirth.
Philippus Delbrunerus.
Philippus Dirixſon, qui ſuos Anabaptiſmi fatus ſcribit litteris. P.D.
Philippus Felſinius.
Philippus Gerarde.
Philippus Neibrunnerus.
Philippus Keiſer.
Philippus Lonicerus.
Philippus Matbachius.
Philippus de Marnis, Dominus de S. Haldegonda.
Philippus Merzilius.
Philippus Morneus, Pleſſeus.
Philippus Nycol.
Philippus Ruſticus.
Philippus Vvaggetus.
Plikintonius Pſeudo Epiſcopus Dulmenſis.
Primus Tuberus Carniolanus.
Procopius Lupacius.

Certorum Auctorum libri prohibiti.

Pauli Dolſcij Pſalterium, Græco carmine verſum, cum præfatione Philippi Melanchthonis.
Petri Aretini, Opera omnia.
Petri Lignæi, Parabolæ.
Petri Monſellan, Protegenſis, Pedalogia in puerorum vſum conſcripta.
Petri de Virea, Peregrinatio Hieruſalem.
Philippi Catti liber aduerſus Henricum Brunsvuicenſem.
Pogij Florentini Facetiæ.
Polydorij Virgilij, de Inuentoribus rerum liber, qui ab hęreticis auctus, & deprauatus eſt.
Pompæi Barbæ, Liber de Secretis Naturæ.

APPENDIX.

Panoplia omnium illiberalium, Mechanicarum, aut Sedentarium artium, cum imaginibus, Auctore Hartamano Scoppero, Nouoſerenſi, Norico Francfurti ad Mænum 1568. donec expurgetur.
Papyrij Maſſonij, libri ſex, de vitis Epiſcoporum Vrbis Romæ, niſi fuerit ex correctis ab auctore, cum approbatione Magiſtri Sacri Palatij.
Paraphraſis Cornel. Caldaica, in ſacra Biblia.
Pauli Diaconi hiſtoria, impreſſa Baſileæ 1569. niſi deleatur Epiſtola, quæ habetur in eius principio, quæ eſt, non probati auctoris.
Petri de Abano, opera Geomantiæ, & eiuſdem de omni genere diuinationis opera.
Petri Fernandez de Vilegas, Archidiaconi Burgenſis, Floſculus Sanctorum.
Petri Guntheri, Rhetorica, niſi expurgentur.
Petri Pomponatius, de Incarnationibus.
Petri Romani, Circulus Diuinitatis.
Petri de Vineis, Querimonia

Fri-

Friderici Secundi Imperatoris.

Polydori Virgilij, de Inuentoribus rerum liber Romæ iuſſu Greg. XIII. 1576. expurgatus, & excuſſus, permittitur.

Poſtillæ Draconitis per annum.

Practica Muſica, Hermanni Finchij.

Pręfatio Iacobi Hartelli in quinquaginta Dominorum ſententias Græco latinas.

Pſalmi aliquot Dauidici, per Henricum Stephanum, & quoſdam alios, Græco carmine traducti.

Pſalterium Hebraicum, Græcum, Latinum, cum Annotationibus impreſſum per Sebaſtianum Munſterum.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

Paralipomena rerum memorabilium.

Paſquillus Fagius.

Paſquillus Germanicus.

Paſquillus omnes ex verbis Sacræ Scripturæ.

Paſquilli omnes, omneſque conſcriptiones, quibus Deo, aut Sanctis, aut Sacramentis, aut Catholicæ Eccleſiæ, & eius cultui, aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.

Paſquillus proſcriptus à Tridentino Concilio.

Paſquillus Semipoeta.

Paſquillorum Tomi duo.

Paſquini, & Marphorij in Paulum III.

Paſſio Martini Lutheri ſecundum Marcellum.

Phalariſmus.

Phraſes ſacræ Scripturæ, quamdiu expurgatæ non fuerint, atque ab Inquiſitoribus Generalibus recognitæ.

Piæ, & Chriſtianæ Epiſtolæ cuiuſdam ſerui Ieſu Chriſti, de Fide operibus, & charitate.

Precationum aliquot, & piarum meditationum Enchiridion.

Precationes Biblicæ.

Precationes Chriſtianæ ad imitationem Pſalmorum.

Precationes Dominicæ Griphij.

Precationes Pſalmorum per Ioannem Hemburgium Latinitate donatæ.

Precedenze all' Apologia della Confeſſione Vvitembergenſe.

Proceſſus Conciſtorialis martyrij Ioannis Huſſ.

Pſalterium tranſlationis veteris, cum noua præfatione Martini Lutheri.

APPENDIX.

Paralipomenon, omnium rerum memorabilium à Friderico Secundo, vſque ad Carolum V. Hiſtoriæ Abbatis Vſpergenſis, per quemdam ſtudioſum annexum.

Paſquilli Extatici, ſeu nuper è cælo reuerſi, de rebus partim ſuperis, partim inter homines

nes in Chriſtiana religione paſſim hodie controuerſis, cum Marphorio colloquium.
Paſquilli manuſcripti, in quibus Deo, aut Sanctis, aut Sacramentis, aut Catholicæ Eccleſiæ,& eius cultui,aut Apoſtolicæ Sedi, quomodocumque detrahatur.
Philoſophia Amoris.
Phraſes Hebraicæ, quæ Veteri Teſtamento habentur.
Pium conſilium ſuper Papæ Sfondrati, dicti Greg. XIV. Monitorialibus, vt vocant Bullis, &c. à Tuſſano Berchero Lingonienſi, è Gallico Sermone in latinum conuerſum.
Poemata varia Doctorum, niſi corrigantur.
Poſtillæ maiores.
Praxis, & Taxa Officinæ pœnitentiariæ Papæ ab hæreticis deprauata.
Priapæja,quæ vna cum Virgilio circumferri ſolet.
Protocollum, hoc eſt actum colloquijs inter Palatinos, & Vvitembergicos Theologos.
Pſalmi Dauidis carmine impreſſi Louanij.
Pſalterium Dauidis, ex Hebraico in Germanicum, & Latinum ſermonem fideliter tranſlatum.
Pyromantiæ libri, & ſcripta omnia.

Auctores Primæ Claſſis.
APPENDIX.
Quirinus Beuterus, Monsbacenſis.
Certorum Auctorum, Libri prohibiti.
APPENDIX.
Querimonia Friderici Secundi Imperatoris, Auctore Petro de Vineis, Cancellario eiuſdem Friderici.
Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.
APPENDIX.
Querela de Pontificis inſidijs per Germaniam.
Quinque librorum Moyſis,breuis,ac perſpicua explicatio.
Auctores Primæ Claſſis.
Raphael Muſæus.
Rapſodus.
Raydenus.
Raymundus Neophytus.
Rebeleſrus.
Regius Vrbanus.
Rombardus Lorichius Hadamarius.
Rhellicanus Tigurinus.
Ricardus Moriſon,Anglus.
Ricardus Sanſon.
Ricardus Tauerner.
Ricardus Thrachius, de Todyguron.
Ricardus Vvitk.
Robertus Anglus.
Robertus Bannes.
Robertus Raus.
Robertus à Moſbaim.
Robertus Stephanus.

Rodnaial.
Rodulphus Gualterus Tigurinus.

APPENDIX.

REinerius Reineccius.
Steinchemus.
Remboldus Marcanus, Vveſtphalus.
Ricardus Coxus.
Ricardus Feurus.
Ricardus Vveyſe.
Robenſonus Bangarenſis.
Robertus Croupſeyius.
Robertus Hornus.
Robertus Recoldus.
Robertus VvaKeſelde.
Robertus Vvarſonus.
Rodulphus Hoſpinianus.
Rodulphus Lemannus.
Rodulphus Ladolif.
Rodulphus Snellius.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

RAymundi de Sabunde, prologus in Theologiam naturalem.

APPENDIX.

RIcardi Dinothi, de rebus,& factis memorabilibus, loci communes Hiſtorici, donec corrigantur.
Et eiuſdem aduerſaria.
Roffenſi falsò adſcriptus, liber de fiducia, & miſericordia Dei.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

RAtio breuis ſacrarum tractandarum Concionum.
Rationum, cur, qui confeſſionem Auguſtanam profitentur,&c.
Ratio, & Methodus conſolandi periculosè decumbentes, &c.
Receptario omnium figurarum Sacræ Scripturæ.
Reformatio Eccleſiæ Colonienſis.
Regis, & Senatus Anglici ſententia, de Concilio, quod Paulus Epiſcopus Romanus, Mantuæ futurum ſimulauit.
Reſtitutionum doctrinæ, & vitæ Chriſtianæ liber, per Monaſterienſes Anabatiſtas editus.

APPENDIX.

RAtio,& forma publicè orandi Deum, atque adminiſtrandi ſacramenta,in Anglorum Eccleſia,quę Genuę colligitur.
Recantatio de Inferno.
Rerum in Gallia ob religionem geſtarum, libri tres.

Auctores Primæ Claſſis.

SApidus Poeta.
Scalperus.
Schnephius,vel Schekius.
Sebaldus Hayrentius.
Sebaldus Heyden.
Sebaſtianus Caſtalion.
Sebaſtianus Francus.
Sebaſtianus Froichelius.
Sebaſtianus Lepuſculus.
Sebaſtianus Meyer.
Sebaſtianus Munſterus.
Seruetus Hiſpanus.

Simon

Simon Gryneus.
Simon Heſſus.
Simon Muſæus.
Simon Saltzerus.
Stephanus Doletus.
Sonenkfeldius.

APPENDIX.

SAdaellus Antonius.
Samuel Fiſcher.
Samuel Hebelus.
Samuel Nevuheuſer.
Samuel Radriſpinner.
Sandes Vvigurmienſis, Pſeudo Epiſcopus.
Scamblerus Petroburgenſis, Pſeudo Epiſcopus.
Sebaſtianus Figulus.
Sebaſtianus Henricpetri.
Sebaſtianus Lupulus.
Sebaſtianus Sperner.
Sebaſtianus Spradier.
Siegfridus Saccus.
Sigiſmundus Sueuus.
Simon Grædicæuus.
Simon Meyer.
Simon Pauli, vel Paulus Suerinenſis.
Simon Siderus.
Simon Simanius.
Simon Sineyderus.
Stanislaus Saruicius.
Stephanus Gerlachius.
Stephanus de Maleicor.
Stephanus Reich.
Stephanus Szebedinus.
Stephanus VvaKer.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

SIgiberti Liber, contra Papam Gregorium, & contra Epiſtolam Paſchalis Papæ.
Seraphini Firmani Apologia, pro Baptiſta de Crema.
Stephani Vinctonienſis Epiſcopi, liber de vera obedientia.

APPENDIX.

SIlua Nuptialis, Ioannis Neuizani Aſtenſis, donec repurgata fuerit.
Stephani Lindij Epiſtola de Magiſtratu, & Miſſa.
Sacra Hiſtoria, nuper Baſileæ impreſſa, quamdiu Annotationes marginales, & Indices emendentur.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

SCholia in Epiſtolam Pauli 3. Pontif. Max.
Scripta quædam Papæ, & Monarcharum, de Concilio Tridentino, &c.
Sententiæ pueriles.
Sermones Conuiuales.
Sermones de Prouidentia Dei.
Similitudinum, & diſſimilitudinum.
Simplex, & ſuccinctus orandi modus.
Simpliciſſima, & breuiſſima Catechiſmi Expoſitio.
Simulacri, Hiſtorie, & Figure della Morte.
Somnium, Vaticinium Eſdræ, de fatis Monarchię Romanę.
Speculum cæcorum ad cognitionem Euangelicæ veritatis.
Suuermenica doctrina.
Summa totius Scripturæ.

Summarium Scripturæ.
Summa in Smaragdum ſuper Euangelia,& Epiſtolas totius anni, tàm ſeparatim, quàm vnà cum ipſo Auctore impreſſa.
Supplicatio quorundam, apud Heluericos Euangeliſtarũ,ad Epiſcopum Conſtantienſem.
Supplice eſſortatione di nuouo mandata all'Inuittiſſimo Ceſare Carlo Quinto.
Supputatio annorum Mundi.
Syncrama Clariſſimorum Virorum, qui Halæ conuenerunt, ſuper Verbis in Cœna Domini.
Synodus Marpurgenſis.

APPENDIX.

SAnctæ Inquiſitionis Hiſpanicæ artes.
Sanctorum Patrum Meditationes,quibus Dominicæ Paſſionis myſterium explicatur, atque Hiſtoria de Paſſione.
Scholæ Chriſtianæ,Libri duo.
Scripta eruditorum Virorum,de Cœna Domini.
Scriptorum publicè propoſitorum,ac Profeſſoribus in Academia Vvitembergenſi.
Sententiæ Sanctorum Patrum, de Cœna Domini.
Sermo Diuinæ Maieſtatis voce pronunciatus in Monte Syna.
Signa ſacra,& origo Miſſæ.
Solida refutatio compilationis Zvvinglianæ, & Caluinianæ, per Theologos Vvitembergicos.
Somniũ Viridarij, aliàs diſputatio inter Clericum, & Militẽ.
Speculum Iuſtitiæ.
Speculum vitæ Aulicæ, &c. ſub titulo Poetici Libri.
Spiritus ſancti figuræ, aut typi, originale peccatum depingen. &c.
Statera prudentum.
Stratagemmata Satbanæ.
Summa purioris doctrinæ, per Mansfeldenſes, ad Gallicam Eccleſiam miſſa,&c.
Synodus Sanctorum Patrum, conuocata ad cognoſcendam, & dijudicandam controuerſiam, multos iam annos Eccleſiam Chriſti grauiſſimè exercentem, de maieſtate Corporis Chriſti.

Auctores Primæ Claſſis.

THeobaldus Gertachius, Bellicanus.
Theodorus Bibliadet.
Thomas Blauretus.
Thomas Cranmerus.
Thomas ab Hofen.
Thomas Muncerus.
Thomas Neogeorgius.
Thomas Platrerus.
Thomas Venatorius.
Thomas Vvolphius.
Tilmanus Heshuſius.
Timotheus Neocorus.

APPENDIX.

THalmanus Benedictus.
Theodoricus Schneopius.
Theo-

Theodorus Beza, Vezelius.
Theodorus Neogeorgus.
Theodorus Sneppius.
Theodorus Zvuingerus.
Theophilus Baldanus.
Theophilus Freutelius.
Theophraſtus Paracellus.
Thobias Brunon.
Thomas Beconus.
Thomas Cartvvrgthus.
Thomas Copperus.
Thomas Corbeau.
Thomas Dranta.
Thomas Eraſtus.
Thomas Gottisfordus.
Thomas Gybſonus.
Thomas Leuerus.
Thomas Paynel.
Thomas Schelbarchius, vel Seltbachius.
Thomas Svvinerton.
Thomas Thauboltzner.
Thomas Vvilſonus.
Thomas Vviſtadius.
Thimotheus Kirchnerus.
Triſtamus Reuell.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

APPENDIX.

TArgum, hoc eſt, Paraphraſis Cornelij Chaldaica in ſacra Biblia, interprete Paulo Fagio.
Theatrum vitæ humanæ, primum à Conrado Licuſthene Rubeaquenſi inchoatum, deinde à Theodoro Zvuingero abſolutum, cuiuſcumque ſit impreſſionis, niſi corrigatur.
Theodorici Nemenſis, vel Niemen, Hiſtoria de ſchiſmate.
Theſaurus Linguæ Græcę Henrici Stephani.
Theſaurus Linguæ Hebraicæ Sancti Pagnini, auctus opera Ioannis Merceri, & Antonij Daualerij. Donec expurgentur.
Thomæ Eliſij, Clypeus piorum Catholicorum.
Thomæ Phreigij, Opera omnia.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

THalmund Hebræorum, eiuſque Gloſſæ, Annotationes, Interpretationes, & Expoſitiones omnes, ſi tamen prodierint ſine nomine Thalmud, & ſine iniurijs, & calumnijs in Religionem Chriſtianam, tolerabuntur.
Themata. 114. Baſileę diſputatę.
Tractatus ad omnes in Chriſtianam libertatem maleuolos.
Tractatus de redditibus, & decimis.
Tractatus de vera, & pura Eccleſia, Sancto Athanaſio falsò adſcriptus.
Tragædia de libero arbitrio.
Trattato del beneficio di Chriſto.
Treni Hieremiæ Myſticati.
Trigamus.
Trilogum pro Catechiſtris.
Troporum Theologicorũ, &c.
Turricella.

AP-

APPENDIX.

TAbulæ duæ, quarum prima eſt, ſummæ totius Scripturæ veteris, & noui Teſtamenti, altera verò de decem præceptis.

Theologorum Vvitembergenſium vera, & ſolida refutatio, duorum libellorum Ieſuitarum.

Threnodia Eccleſiæ Catholicæ, ad Chriſtum ſponſum ſuum.

Triumphi Romanorum, & Ieſu Chriſti in cœlum aſcendentis collatio.

Turco gratiæ, libri octo, Baſileæ impreſſi 1584. donec corrigantur.

Turringorum exulum reſponſio.

Totius Belgicæ, Vrbium, Abbatiarum Collegiorum diuiſio, ad opprimendum per nouos Epiſcopos Euangelium, &c. ſine nomine Auctoris cenſuræ, Impreſſoris, & loci.

Auctores Primæ Claſſis.

VAdianus Ioachimus.
Valerius Anſelmus Ryd.
Valerius Philareus.
Valtemundus Luitholdus.
Velcurio.
Vergerius.
Victor de Bordecus, vel de Bordeus.
Victorinus Strigelius.
Vincentius Oblopæus.
Virettus Petrus.
Vitilingius, ſiue Brentius.
Vitus Theodorus.
Vitus Vviſemius.
Vlricus Studetius.
Vlricus Velenus, Minhonienſis.
Vlricus de Vvitem.
Vrbanus Reghius.
Vvendelinus, ab Helbach.
Vventzelaus Linck.
Vveſellus, ſiue Baſilius Groeningenſis.
Vveſphalus Ioachimus.
Vvigrendus Grosber.
Vvilhielmus Heſenus.
Vvilhielmus Redenſis.
Vvolphangus Fabritius, Capito.
Vvolphangus Mater.
Vvolphangus Meuſel.
Volphangus Muſculus.
Vvolphangus Ruez.
Vvolphangus Rupertus.
Vvolphangus Vvaldnerus.
Vvolphangus Vviſſemburgius.

APPENDIX.

VAlentinus Crythræus.
Valentinus Erocederſius.
Valentinus Greſſerus.
Valentinus Heiland.
Valentinus Heſenerus.
Valentinus Merchkel.
Valentinus Chachtius.
Valentinus Shmidelerus.
Valentinus Trocedorſtius.
Valentinus Vannius, Malburgenſis.
Valentinus Vviſchemius.
Valerus Friderus.
Vetus Gratianus.
Veteranus Pinſerus.
Vincentius Grucher, Viuitor.

Vitus

Vitus Breſchuertibach.
Vitus Mollerus.
Vldaricus Roppinenſis.
Vlricus Zvinglius.
Volradus Comes Mansfeldenſis.
Vvilhelmus Bidembachius.
Vvilhelmus Clebitius.
Vvilhelmus Nolderus.
Vvilhelmus Sarcerius.
Vvilichius Fiſcherus.
Vvolphangus Amliug.
Vvolphangus Ammonius.
Vvolphangus Ampelandæus.
Vvolphangus Audingus.
Vvolphangus Bisbachius.
Vvolphangus Camlingus.
Vvolphangus Finckelhaus.
Vvolphangus Maler.
Vvolphangus Martius.
Vvolphangus Ocheſius.
Vvolphangus Periſterus.
Vvolphangus Prisbachius.
Vvolphius.

Certorum Auctorum, Libri prohibiti.

Viti Amerbachij, Antiparadoxa.
Item Commentaria in Pythagoræ,& Phocylidis Poemata.
Item Hiſtoria de Sacerdotio Chriſti.

APPENDIX.

Valentini Foreſterij, de ſucceſſionibus ab inteſtato, donec expurgentur.
Vetani Modeſti Pacimontani, de officio pij viri tractatus.
Vincentij Ciconiæ, Veronenſis, Enarrationes in Pſalmis, niſi corrigantur.
Vldarici ad Papam Nicolaum Epiſtola.
Vldarici Zaſij, Opera omnia, donec corrigantur.

Incertorum Auctorum, Libri prohibiti.

Valdenſium confeſſio, & Apologia fidei, ad Vladiſlaum Regem Vngariæ.
Varia Doctorum piorumque virorum de corrupto Eccleſiæ ſtatu Poemata.
Viridarij omnium de poteſtate Papæ, & Principum ſæcularium.
Viſitatio Saxonica.
Vita,& geſta Hildebrandi.
Vitæ Patrum, cum Præfatione Martini Lutheri
Vitæ Pontif. Rom. Vvitembergæ impreſſæ.
Vn breue modo, qual deue tener ciaſcun padre.
Vnio diſſidentium, Tripartita.
Vniuerſitatis Vvitembergenſis, ſeria actio, apud Principem Fridericum.

APPENDIX.

Vita iuuentutis, cum Annotationibus, ſeu Additionibus Philippi Melanchthonis.
Vvitembergica acta Synodalia, à quodam collecta, & per Vvitembergicos Theologos prolata contra Illyricanos.
Vvormatienſes Articuli.
Viſula Munſterlegenſis Duciſſæ defen-

defenſio, quare vitam Monaſticam deſeruerit:

Auctores Primæ Claſſis.

XYſius Betuleius, Auguſtanus.

Auctores Primæ Claſſis.

APPENDIX.

YOnellus, vel Iuellius, Anglus.

Auctores Primæ Claſſis.

ZElius Keyſeſpergenſis.
Zvuinglius.

APPENDIX.

ZAcharias Hoſmarius.
Zacharias Prætorius.
Zacharias Schilterus.
Zacharias Vranus, Heidelbergenſis.

FINIS.

VITTORIO EMANUELE BIBLIOTECA ROMA

Digitized by Google

Google

Google

Digitized by Google

Digitized by Google